శ్రీః

శ్రీ కూరత్తాళ్వానరుళిచ్చెయ్ద పఞ్చస్తవత్తిల్

నాన్గావదు స్తోత్రమాకియ

శ్రీ వరదరాజస్తవమ్.

పెరుమాళ్ కోయిల్ ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్

అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ స్వామి అరుళిచ్చెయ్ద

తత్త్వార్థ చిన్తామణియెన్నుమ్ వ్యాఖ్యానత్తోడు,

సభా పణ్డితరాన

(మేల్పడి) ప్ర అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ స్వామియాల్

పరిశోధిక్కప్పట్టు,

శ్రీ వైష్ణవగ్రన్థ ముద్రాపక సభా మూలమాయ్

చెన్నై

శ్రీనికేతన ముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చిట్టు వెళియిడప్పట్టదు.

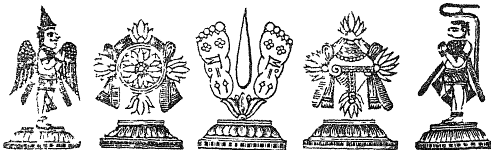
దున్దుభి నామ సంవత్సరమ్.

1922

శ్రీః

పేరరుళాళన్ పెరున్దేవిత్తాయార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఆఴ్వార్ ఎమ్పెరుమానార్ జీయర్ తిరువడిగళే శరణమ్.

కూరత్తాఴ్వాన్ తిరువడిగళే శరణమ్

శ్రీ వరదరాజ స్తవమ్.

[ప్రస్తావనా]

కూరత్తాఴ్వా నరుళిచ్చెయ్త పఞ్చరత్నమెన్ఱు ప్రసిద్ధమాన పఞ్చస్తవత్తిల్ నాన్గావతు స్తోత్రమ్ - ఇతు. ముతలతు - శ్రీవైకుణ్ఠ స్తవమ్; ఇరణ్డావతు - అతిమానుష స్తవమ్, మూన్ఱావతు - సున్దర బాహు స్తవమ్, ఐన్దావతు - శ్రీ స్తవమ్.

శ్రీవైష్ణవద్వేషియుమ్ వీరశైవనుమాన శోఴరాజనుడైయ కొడుమైయినాల్ తిరుక్కణ్ణగై యిఴన్దు కోయిల్వాసత్తైయు మిఴన్దు తిరుమాలిరుఞ్జోలైక్కు ఎఴున్దరుళియ ఆఴ్వాన్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమ్ ముతలియ మూన్ఱుస్తోత్రఙ్గళై అరుళిచ్చెయ్తరుళి, పిఱకు శోఴరాజన్ మాణ్డొఴిన్దమైయై కేట్టు మకిఴ్న్దు అఙ్గు నిన్ఱుమ్ తిరువరఙ్గమ్ పెరియకోయిలేఱ మీణ్డెఴున్దరుళినవళవిలే, - తిరునారాయణపురత్తిల్ ఎఴున్దరుళి యిరున్ద ఎమ్పెరుమానార్

కోయిల్ నిన్ఱుమ్ వన్ద ఒరు శ్రీవైష్ణవరాలే శోఴరాజసదస్సిల్ ఆఴ్వా నుక్కుమ్ పెరియనమ్బిక్కుమ్ నేర్న్ద ఆపత్తైక్కేళ్విప్పట్టు పరమ దుఃఖపర్యాకులరాయ్ "ఆఴ్వానాకిలుమ్ ఉయిర్ వాఴ్న్దిరుక్క ప్పెఱ్ఱారే" ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్ తేఱి, అప్పోతు తమ్మిడత్తిల్ కిడక్క గరాయిరున్ద మాణ్వాన్ఱిల్లామాల్ కుతిచ్చిఱియాణ్డానై "నీర్ మికవుమ్ విరైవాక కోయిలుక్కెఴున్దరుళి ఆఴ్వానైయుమ్ ఆరాయ్న్దు అఙ్గుళ్ళ విశేషఙ్గళైయుమ్ అఱిన్దువారుమ్" ఎన్ఱు నియమిత్తరుళ, అవరుమ్ అతిత్వరైయాక కోయిలుక్కెఴున్దరుళి శోఴన్ పుకున్దు మాణ్డవృత్తాన్తముట్పడ ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ ఆఴ్వాన్ సన్నిధియిలే అఱిన్దుకొణ్డు మీణ్డు తిరునారాయణపురమ్పోయ్ ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలే ఇవఱ్ఱై విణ్ణప్పమ్ శెయ్య, అతుకేట్టు అవర్ పెరు మకిఴ్చ్చియుడన్ ఉడనే అఙ్గునిన్ఱుమ్ పుఱప్పట్టు మికవిరైన్దు కోయి లేఱ ఎఴున్దరుళి ముతలికళుమ్ తామువాక ఆఴ్వాన్ తిరుమాళి కైక్కు ఎఴున్దరుళ, ఆఴ్వానుమ్ ఎతిరేయెఴున్దరుళి ఉడైయవర్ తిరువడికళిలే విఴున్దు సేవిత్తు తిరువడికళై శిక్కనప్పిడిత్తుక్కొణ్డు కిడక్క, ఉడైయవరుమ్ ఆఴ్వానై వారియెడుత్తు అణైత్తుక్కొణ్డు దుఃఖాతిశయత్తాలే ఒరువార్త్తైయుమ్ అరుళిచ్చెయ్యమాట్టామల్ ఉళ్ళమురుకి కణ్కళిల్ తఴుత్తు విమ్మల్ పొరుమలాయ్, "ఆఴ్వాన్! ఇద్దర్శనత్తుక్కు దృష్టిభూతరాన ఉమక్కు ఇప్పడి కణ్ పోవతే! ఇతు ఎన్నుడైయ దుష్కర్మఫలమన్ఱో?" ఎన్ఱిప్పడి పలవా ఱాకక్కతఱి వార్త్తైయాడైవిలే ఆఴ్వానైత్తేఱ్ఱియరుళి అవరై యుమ్ కూడ అఴైత్తుక్కొణ్డు మఠమే ఎఴున్దరుళి;

అశీణమఱ్ఱైనాళ్, ఆఴ్వాన్ తిరుమాలిరుఞ్శోలైయా త్తైయిలే అరుళిచ్చెయ్త మూన్ఱుస్తవఙ్గళైయుమ్ ఎమ్బెరుమానార్

తిరుచ్చెవిశాత్తి మికవుమ్ తిరువుళ్ళముకన్దు ఆళ్వానై నోక్కి “ఉమ్ముడైయ ఇవ్వరుళిచ్చెయల్కళాలేయన్ఱో నమ్ముడైయ తిరువరఙ్గచ్చెల్వమ్ నిష్కణ్టకమాకప్పెఱ్ఱు నాముమ్ ఇఙ్గు వాழ్న్దిరుక్కప్పెఱ్ఱోమ్! ఇని, పేరరుళాళర్ అర్థితార్థపరిదానదీక్షితరాక ప్రసిద్ధరాయిరానిన్ఱార్, నీర్ అవర్విషయమాక ‘అడియేనుక్కు క్కణ్ తన్దరుళవేణు’మెన్ఱు ఒరుస్తోత్రమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్యుమ్” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, ఆళ్వార్ “అడియేనుక్కు ఇక్కణ్ వేణ్డా” ఎన్న, ఎమ్బెరుమానార్ “అప్పడియన్ఱు; వరదవిషయమాక ఒరు స్తోత్రమ్ శొల్లియేయాకవేణుమ్” ఎన్ఱు పలకాలుమ్ నిర్బన్ధిక్క, ఆళ్వానుమ్ ఆచార్యనియమనత్తై శిరసావహిత్తు వరదరాజస్తవమరుళిచ్చెయ్యత్తొడఙ్గి,

“నీలమేఘనిభమఞ్జనపుఞ్జశ్యామకున్తలమనన్తశయం త్వామ్ ।
అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం నేత్రసాత్కురు కరీశ ! సదా మే ॥”

ఎన్న శ్లోకత్తళవుమరుళిచ్చెయ్తు “సదా దర్శనమ్పణ్ణుకైక్కు యోగ్యమాన అప్రాకృతదివ్యనేత్రమ్ అడియేనుక్కు త్తన్దరుళవేణుమ్” ఎన్ఱు విజ్ఞాపిక్క, అన్ఱిరవే ఆళ్వానుక్కు పేరరుళాళర్ కనవిలే కాట్చితన్దు “నీర్ వేణ్డినపడియే తన్దోమ్” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, ఆళ్వానుమ్ ఉడనే మకిழ్న్దు ఎழுన్దు నిత్యానుష్ఠానత్తై త్తలైక్కట్టి వరదరాజస్తవమరుళిచ్చెయ్తవశ్రైయిల్ † ఉడైయవర్ సన్నిధియిల్ విజ్ఞాపిత్తు స్వప్నవృత్తాన్తత్తైయుమ్ శొల్ల; ఉడైయవరుమ్ ‘అప్పడియన్ఱు; వరదరాజస్తవత్తై ఇన్నుమ్ పరక్కప్పేశవేణుమ్, పేరరుళాళనుడైయ పెరుమైక్కు త్తక్కపడి పన్నియురైక్క

† అప్పోతై వరదరాజస్తవత్తై పూర్ణమాక అరుళిచ్చెయ్తు తలైక్కట్టినార్ ఎన్బారుముళర్.

వేణుమ్, పెరుమాళ్ కోయిలుక్కుప్ పోవోమ్ వారుమ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వా఩ై క్కైయైప్పిడిత్తఴైత్తుక్కొణ్డు పయణగతియిలే పెరుమాళ్ కోయిలేఱ ఎఴున్దరుళ, ఆఴ్వా఩ వరదరాజస్తవత్తై ప్పేరరుళాళ఩ తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు తలైక్కట్టుకిఱపోతు ఉడైయవర్ అన్యపరరాయిరుక్క, పేరరుళాళ఩ స్తవమ్ తిరుచ్చెవిశాత్తి ప్రసన్ననాయ్ "ఉమ్ముడైయ అపేక్షితత్తై వేణ్డిక్కొళ్ళుమ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వానుక్కు అరుళిప్పాడిట్టు నియమిక్క, ఆఴ్వా఩ ఉడైయవర్ తిరువుళ్ళప్పడియే కణ్ వేణ్డిక్కొళ్ళామల్ "నా఩ పెఱ్ఱపేఱు † నాలూరా఩ుమ్ పెఱవేణుమ్" ఎన్ఱు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య, "అప్పడియే పెఱక్కడవ఩" ఎన్ఱు పేరరుళాళ఩ వరమళిత్తవళవిలే, ఇత్తై ఉడైయవర్ కేట్టు ప్పతఱి ఓడివన్దు తిరువుళ్ళమ్ ఉళైన్దు పెరుమాళై నోక్కి "సర్వజ్ఞరా఩ దేవరీర్ ఇప్పోతు ఎ఩ినైవై త్తలై క్కట్టవిల్లైయే" ఎన్ఱుమ్; ఆఴ్వా఩ై నోక్కి, "నీర్ స్వతన్త్రరాయ్ ఎ఩ినైవై త్తలై క్కట్టాతే అతిలంఘిత్తు ఎన్నై వఞ్చిత్తు ఇప్పడి శెయ్తీరే!" ఎన్ఱుమ్ ఇరువరైయుమ్ వెఱుత్తురైత్తు 'ఇది ఎ఩!' ఎన్ఱు తికైత్తునిఱ్క, పేరరుళాళ఩ "ఇరామానుశా! ఆఴ్వా఩ నమ్మైయుమ్ ఉమ్మైయుమ్ కాణుమిడత్తు కట్టుణ్ణాలే కాణక్కడవర్" ఎన్ఱు వరప్రదానమ్ పణ్ణియరుళ; ఆఴ్వానుమ్ పేరరుళాళనై త్తొఴుతు కట్టుణ్ణాలే

† నాలూరా఩ెన్బవ఩ ఒరు వైష్ణవ఩, ఇవ఩ శోఴరాజనిడత్తిల్ వాల్లభ్యమ్ పెఱ్ఱిరున్దవన్. పెరియనమ్బిక్కుమ్ ఆఴ్వానుక్కుమ్ నేర్న్ద మహావిపత్తుక్కు ఇన్ద నాలూరా఩ే నిమిత్తమ్. ఇవనుడైయ ప్రేరణైయాల్ తా఩ ఆఴ్వా఩ శోఴరాజ సదస్సుక్కు ఎఴున్దరుళ నేర్న్దతు. ఇవ్వాఱ్ఱైయాలే మహాపరాధియాయ్ప్పోన్ద ఇవనుక్కు నరకమే ఫలిక్కుమెన్ఱు నిశ్చయిత్తు ఆఴ్వా఩ అన్ద మహాపాపియైయుమ్ కైవిడమాట్టాత ఆనృశంస్యత్తాలే అవనుక్కుమ్ నన్మైయై విరుమ్బినార్ ఇన్దగుణమ్ ఆఴ్వానుక్కు అసాధారణమెన్ఱు ప్రసిద్ధమిఱే.

కణ్డు సేవిత్తు, శాత్తినతిరువాభరణఙ్గళైయుమ్ దివ్యవిగ్రహావయవాగి కళ్లైయుమ్ ఇవైయివైయెన్ఱు కుఱిత్తుక్కాట్టియరుళి ఉడైయవర్ తిరుమేనియైయుమ్ సేవిత్తుక్కాట్టియరుళ, ఎమ్బెరుమానార్ కృతార్థరాయ్ ఆఴ్వానుడ఩్ మీణ్డు కోయిలేఱ ఎఴున్దరుళి వరదరాజస్తవత్తై సర్వోపజీవ్యమాక అడియార్కళుక్కు ప్రవచనమ్ శెయ్విత్తరుళి఩ార్ ఎన్ఱ ఇతిహాసమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్

"నీలమేఘనిభమ్" ఎన్ఱ శ్లోకత్తి఩్ సంస్కృత వ్యాఖ్యానత్తిల్ -

"భాష్యకార విశ్లేషకాలే విలోచనవికలైః శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రైః నిర్మితమిమం వరదరాజస్తవం పునరాగత్య శృణ్వన్తో భాష్యకారాః ఏతచ్ఛ్లోకశ్రవణసమయే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రచక్షుః ప్రేక్ష్యే కిమితి వరదరాజో దయానిధిః నేత్రం నదత్తవానితి శఙ్కితవన్తః తదానీం 'సదాదర్శనమేవ మయా ప్రార్థిత'మితి పరిహృతం చేత్యైతిహ్యమస్తి."

ఎన్ఱు ఎఴుతప్పట్టిరుక్కిఱతు ఎమ్బెరుమానారైప్పిరిన్దిరున్ద కాలత్తిలేయే ఆఴ్వా఩్ ఇన్ద వరదరాజస్తవత్తై అరుళిచ్చెయ్తు విట్టారెన్ఱుమ్, పిఱకు ఎమ్బెరుమానార్ మేల్నాట్టిల్ నిన్ఱు మెఴున్దరుళి ఇన్ద స్తోత్రత్తై త్తిరుచ్చెవిశాత్తుమ్బోతు "నీలమేఘనిభమ్..... నేత్రనాత్తుగ కరీశ! నగామే" ఎన్ఱ శ్లోకత్తై క్కేట్టవాఱే ఆఴ్వానుడైయ తిరుక్కణ్గళై ఉఱ్ఱునోక్కి "పేరరుళాళ఩్ ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కుమ్కూడ ఇరఙ్గవిల్లైయో? అన్దో! ఉమక్కు త్తిరుక్కణ్ తన్దరుళవిల్లైయే!" ఎన్ఱు వరున్దియరుళ, అప్పోతు ఆఴ్వా఩్ 'అడియే఩్ ఇన్ద మాంసచక్షుస్సై విరుమ్బవిల్లై, "తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యన్తి సూరయః" ఎన్ఱపడి సదాదర్శనత్తైయే విరుమ్బినే

నత్తనై ' ఎన్ఱు విడై కూఱియరుళినార్ ఎన్ఱుమ్ ఐతిహ్యమిరుప్పతాక సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎఴుతుకిఱార్. ఇతనాల్ ఇన్ద స్తవమ్ ఎమ్బెరుమానారుడైయ నియమనత్తినాల్ తిరువవతరిత్తతు ఎన్పతుమ్, ఇరువరుమ్ పేరరుళాళన్ సన్నిధిక్కు ఎఴున్దరుళినార్కళ్ ఎన్ఱు తొడఙ్గిచ్చొల్లప్పట్ట వృత్తాన్తముమ్ ఇల్లై శెయ్యప్పట్టతాకిఱతు గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్, ప్రపన్నామృతమ్ముతలియ గ్రన్థఙ్గళుక్కు ఇతు మురణ్పట్టిరుక్కుమాతలాల్ అనాదరణీయమెన్ఱు పెరియోర్ పణిప్పర్.

నూఱుశ్లోకఙ్గళ్కొణ్డ ఇన్ద వరదరాజస్తవమ్ - ఒవ్వోరు దశకముమ్ ఒవ్వోరు వకైయాన వృత్తత్తిల్ అమైన్దిరుక్కుమ్.

(౧) ప్రథమదశకమ్ - రథోద్ధతావృత్తమ్
(౨) ద్వితీయదశకమ్ - శిఖరిణీ
(౩) తృతీయదశకమ్ - స్వాగతా.
(౪) చతుర్థదశకమ్ - ఉపజాతి.
(౫) పఞ్చమదశకమ్ - ప్రహర్షిణీ
(౬) షష్ఠదశకమ్ - మన్దాక్రాన్తా.
(౭) సప్తమదశకమ్ - స్రగ్ధరాదివృత్తకదమ్బమ్.
(౮) అష్టమదశకమ్ - వసన్తతిలకమ్.
(౯) నవమదశకమ్ - గౌరీ.
(౧౦) దశమదశకమ్ - వంశస్థమ్.
"రామానుజాంఘ్రి"=వసన్తతిలకమ్.

శ్రీవేదాన్తదేశికనరుళిచ్చెయ్త దయాశతకమ్ ఇన్దరీతియైయే అడియొత్తియతు; అతిలుమ్ ఒవ్వొరు దశకమ్ ఒవ్వోరువకై వృత్తత్తిలేయిప్పే అమైన్దుళ్ళతు నిఱ్కు.

ఆళ్వార్కళుమ్ ఆచార్యర్కళుమ్ అరుళిచ్చెయ్త ప్రబన్ధఙ్గళెల్లామ్ రహస్యత్రయత్తుక్కుమ్ అర్థపఞ్చకత్తుక్కుమ్ వివరణమాయిరుప్పదు. అన్దక్రమత్తిలే ఇప్పఞ్చస్తవముమ్ ద్వయార్థవివరణత్తిలుమ్ అర్థపఞ్చకవిశదీకరణత్తిలుమ్ నోక్కుడైత్తాయిరుక్కుమ్. అతిల్ వరదరాజస్తవమ్ అర్థపఞ్చకవైశద్యత్తిలే విశిష్య ప్రవణమాయిరుక్కుమ్. శ్రీమన్నారాయణనే పరతత్త్వమెన్నుమ్, అనన్యార్హశేషత్వమే ఆత్మస్వరూపమెన్నుమ్, గుణానుభవజనితప్రీతికారితకైఙ్కర్యమే పురుషార్థమెన్నుమ్, అహఙ్కారమమకారఙ్గళ్ తద్విరోధియెన్నుమ్, తన్నివృత్తిక్కుమ్ కైఙ్కర్యసిద్ధిక్కుమ్ సర్వసులభనాన సర్వేశ్వరర్ తిరువడికళే ఉపాయమెన్నుమ్, జితేన్ద్రియత్వమ్ తొడక్కమాక కైఙ్కర్యమీఱాక ఉపాయఫలమెన్నుమ్ అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిఱ్ఱే ఇతిల్.

"ఋచో యజూంషి సామాని తథైవాథర్వణానిచ । సర్వమష్టాక్షరాన్తస్థం యచ్చాన్యదపి వాఙ్మయమ్ ॥" ఎన్గిఱ తిరువష్టాక్షరత్తిప్పోలే సకలశాస్త్రార్థఙ్గళుమ్ పొతిన్దుకిడక్కప్పెఱ్ఱ ఇన్ద దివ్యస్తోత్రత్తుక్కు అనభిజ్ఞరాన భౌమనాకియ అడియేన్ వ్యాఖ్యానమిడత్తొడఙ్గువతు పరిహాస్యమాయినుమ్, "నహి చకోర్యా కాఽఖిలాం చన్ద్రికాం నాలం పాతుమితి ప్రగృహ్యా రసనామాసీత సత్యాం తృషి" ఎన్ఱకణక్కిలే నావైయడక్క నిఱ్కమాట్టాత చాపలత్తాలే ప్రవర్త్తియానిన్ఱేనాకైయాల్, "పిత్తర్ శొల్లిన్ఱుమ్ పేతైయర్ శొల్లిన్ఱుమ్, పత్తర్ శొల్లిన్ఱుమ్ పన్నప్పెఱువరో?" ఎన్ఱుకొణ్డు ఉణర్విఱ్చిఱన్ద ఆరియర్కళ్ ఇకళ్న్దొళియవేణుమ్.

ఇఙ్ఙనమ్ — శ్రీవైష్ణవదాసన్

పెరుమాళ్ కోయిల్, ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్

అణ్ణఙ్గరాచార్యన్.

(పఞ్చస్తవవ్యాఖ్యాతా)

కూరత్తాఴ్వాన్ తిరువడికళేశరణమ్.

[భట్టరరుళిచ్చెయ్త ఆఴ్వాన్ తనియన్.]

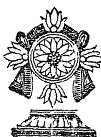
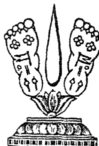
శ్లో॥ ‡ శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

---

‡ ఇన్ద శ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానమ్-శ్రీస్తవవ్యాఖ్యానోపక్రమత్తిల్ కాణ్గ.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

కూరత్తాఴ్వాన్ తిరువాయ్మలర్న్దరుళియ

వరదరాజస్తవమ్.

శ్లో॥ స్వస్తి హస్తిగిరిమస్తశేఖరః
సన్తనోతు మయి సన్తతం హరిః।
నిస్సమాభ్యధికమభ్యధత్త యం
దేవమౌపనిషదీ సరస్వతీ ॥ ౧ ॥

పెరుమాళ్ కోయిల్ ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్
అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ ఇయఱ్ఱియ
తత్త్వార్థచిన్తామణివ్యాఖ్యానమ్.

శ్లో॥ శ్రీమల్లక్ష్మణయోగినో నియమనం మూర్ధ్నా దధత్సాదరం
శ్రీవత్సాఙ్కగురూత్తమో గుణనిధిర్దేవాధిరాజస్తవమ్।
దివ్యం యం విరచయ్య దృష్టిమతులాం లేభే, స ఏష స్తవో
జిహ్వాగ్రే మమ దోషగన్ధవిధురో నిత్యం సముజ్జృమ్భతామ్ ॥

శ్లో॥ హన్తావద్యా హృద్యా గుణగణసమృద్ధా సుమధురా
గభీరా సౌహార్దం మనసి విదధానా విజయతే।

యదీయా శ్రీసూక్తిః, సఖలు భగవా౯ భద్రచరితో
గురుః శ్రీవత్సాఙ్కో నివసతు మదీయే హృది సదా ॥

శ్లో॥ శ్రీకాఞ్చీపరవాదిభీకరగురు శ్రీవంశలబ్ధోదయః
దాసశ్రీయుత వైష్ణవాంఘ్రి నిళినేష్వణ్ణఙ్గరార్యాహ్వయః ।
వ్యాఖ్యాత్యద్య మణిప్రవాళసరణౌ హస్త్యద్రినాథ స్తవం
దోషేష్వాద్ధ్యమిహావిరస్తు సుధియాం నిర్మత్సరాణాం సతామ్॥

శ్లో॥ ప్రతిపదమర్థనిరూపణమాదౌ విరచయ్య తదను తాత్పర్యమ్ ।
విశదీకరవాణి తథా యథా ను జిజ్ఞాసుహృదయమానన్దేత్ ॥

పదవురై.

ఔపనిషదీ=ఉపనిషత్తుక్కళిలేయుళ్ళ
సరస్వతీ=వాక్కానతు [వేదాన్త వాక్యమానతు]
యం దేవమ్=యాతొరు ఎమ్బెరుమానై
నిస్సమాభ్యధికమ్=ఒత్తారుమ్ మిక్కారుమిల్లాతవనాక
అభ్యధత్త=శొల్లిఱ్ఱో;

హస్తిగిరి మస్తశేఖరః (సః) హరిః } హస్తిగిరియి౯ శిఖరత్తుక్కు ఆభరణమాయుళ్ళ అన్త ప్రణతార్తిహరవరద౯
మయి=అడియే౯మీతు
సన్తతమ్=ఎప్పోతుమ్
స్వస్తి=మఙ్గళత్తై
సన్తనోతు=పరవచ్చెయ్యవేణుమ్.

[స్వస్తీత్యాది] వేదాన్తవాక్యఙ్గళాలే ఒప్పుయర్వఱ్ఱవనాక ప్రతిపాదిక్కప్పట్టుళ్ళ ఎమ్బెరుమా౯ హస్తిగిరిశిఖరత్తుక్కు శిరోభూషణమాక విళఙ్గుకిఱా౯; అత్తేవపిరా౯ ఉభయవిభూతియిలుమ్ అడియేనుక్కు శ్రేయస్సై అరుళవేణుమ్. సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థైకళిలుమ్ అడియే౯ “ఉడనాయ్మన్ని వళువిలావడిమై శెయ్యప్పెఱవేణుమెన్నై.

ఉపక్రమత్తిల్ స్వస్తిశబ్దప్రయోగమ్ పణ్ణినతు-మఙ్గళపూర్వకమాన ఆరమ్భమ్ శ్రేయస్కరమెన్ఱ శాస్త్రార్థత్తై అనుసరిత్తామ్

[హస్తిగిరీత్యాది.] "దిఙ్నాగై రర్చిత స్తస్మిన్ పురా విష్ణుస్సనాతనః। తతో హస్తిగిరిర్నామ ఖ్యాతిరాసీన్మహాగిరేః॥" ఎన్ఱు హస్తిగిరి మాహాత్మ్య ప్రథమాధ్యాయత్తిలే శొల్లప్పట్టుళ్ళమై కాణ్గ; పూర్వ త్తిల్ ఇన్ద పర్వతత్తిల్ దిగ్గజఙ్గళ్ వన్దు ఎమ్బెరుమానై ఆరాధిత్తమై యాల్ అతుపఱ్ఱి హస్తిగిరియెన్ను తిరునామమాయిఱ్ఱామ్. [శేఖరః] "శిఖాస్వాపీడ శేఖరౌ" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి శేఖర శబ్దమ్ శిరోధృతమాల్యవాచియాయ్ శిరోఽలఙ్కారమెన్ఱ పొరుళై త్తన్దతు; మస్తశబ్దసమభివ్యాహారబలాత్ ఇఙ్గు అలఙ్కారమాత్ర వాచి [సంతనోతు] సమ్యగ్విస్తారయతు ఎన్ఱపడి. "తను-విస్తారే" ఇతి ధాతుః. [హరిః] ప్రణతార్తిహరర్ ఎన్ఱ తిరునామత్తిన్ అర్థానుసన్ధానమిరుక్కుమపడి [నిస్సమాభ్యధికమ్.] సమశ్చ అభ్యధి కశ్చ సమాభ్యధికౌ; నిర్గతౌ సమాభ్యధికౌ యస్యసః, తమ్. ఇఙ్గు నిర్గతశబ్దమ్ అవిద్యమానపర్యాయమాతలాల్ షష్ఠీబహువ్రీహి ఉపపన్నమ్. [ఔపనిషదీ] ఉపనిషత్సు భవా. "న తత్సమశ్చా భ్యధికశ్చ దృశ్యతే" ఇత్యాద్యుపనిషద్వాక్యఙ్గళుమ్, "ఒత్తార్ మిక్కారై యిలైయాయమామాయా!" ఇత్యాది ద్రమిడోపనిష త్సూక్తికళుమ్ ఇఙ్గు వివక్షితమ్.

ఇతుముతల్ "సంవదేతకిల" ఎన్నుమళవుముళ్ళ పత్తు శ్లోకఙ్గళుమ్-రథోద్ధతావృత్తమ్. "రాన్నరావిహ రథోద్ధతా లగౌ" ఇతి తల్లక్షణమ్. (౧)

శ్లో॥ శ్రీనిధిం నిధిమపారమర్థినాం
అర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్ ।
సర్వభూతసుహృదం దయానిధిం
దేవరాజమధిరాజమాశ్రయే ॥ ౨ ॥

పదవురై.

శ్రీనిధిమ్=శ్రియఃపతియాయ్,
అర్థినామ్=యాచిప్పవర్కళుక్కు
అపారం నిధిమ్ = అళవఱ్ఱ నిధియా యిరుప్పవనాయ్,
అర్థితార్థ పరిదాన దీక్షితమ్ } వేణ్డిన పొరుళ్కళై క్కొడుత్తరుళ్వతైయే వ్రతమాక క్కొణ్డవనాయ్,
సర్వభూతసుహృదమ్=సమస్తప్రాణికళుక్కుమ్ అన్బనాయ్,
దయానిధిమ్=కరుణానిధియాయ్,
అధిరాజమ్ = అనైవర్క్కుమ్ మేఱ్పట్ట తలైవనాయిరానిన్ఱ
దేవరాజమ్=తేవపిరానై
ఆశ్రయే=అడిపణికిన్ఱేన్.

[శ్రీనిధిమిత్యాది.] తాత్పర్యమ్ సుస్పష్టమ్. ఇన్ద శ్లోకమ్ ద్వయత్తిన్ పూర్వఖణ్డార్థత్తుక్కు సంగ్రహమాయిరుక్కుమ్. “అర్థినాం నిధిమ్” ఎన్గిఱవిత్తాల్ పరమప్రాప్యత్వముమ్, “అర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్” ఎన్గిఱవిత్తాల్ ప్రాపకత్వముమ్ శొల్లిత్తాకిఱతెన్నుణర్క. అధికశ్చాసౌ రాజాచ అధిరాజః. (౨)

శ్లో॥ నిత్యమిన్ద్రియపథాతిగం మహః
యోగినామపి సుదూరగం ధియః ।
అప్యనుశ్రవశిరస్సు దుర్గ్రహం
ప్రాదురస్తి కరిశైలమస్తకే ॥ 3 ॥

పదవురై.

నిత్యమ్=శాశ్వతమానతాయ్,
ఇన్ద్రియ పథాతిగమ్ = చక్షురాదీన్ద్రియఙ్గళిన్ మార్గత్తైక్కడన్దతాయ్,
యోగినాం ధియోఽపి = యోగికళిన్ బుద్ధిక్కుమ్
సుదూరగమ్=అతిదూరత్తిలేయుళ్ళతాయ్,
అనుశ్రవశిరస్స్వపి=వేదాన్తఙ్గళిలుమ్
దుర్గ్రహమ్=అళవిట్టు అఱియక్కూడాతతాన
మహః=(తేవపిరానాకిఱ ఒరు) తేజస్సానతు
కరిశైల మస్తకే=హస్తిగిరి శిఖరత్తిల్
ప్రాదురస్తి=విళఙ్గానిన్ఱతు.

[నిత్యమిత్యాది] పేరరుళాళన్ ఒరు విలక్షణ తేజస్సు; ఇతు మట్ఱ సూర్యన్ అగ్ని ముతలియ తేజస్సుక్కళైప్పోల్ ఒరుకాల విశేష త్తిలే నశిప్పతల్లామల్ శాశ్వతమాయుళ్ళతు. నమతు మాంస చక్షుస్సాలే కాణక్కూడాతతు. ఇన్ద్రియఙ్గళై అడక్కి ఆళ్గిన్ఱ యోగికళుడైయ బుద్ధిక్కుమ్ "ఇదమిత్థమ్" ఎన్ఱు ఎళితిల్ ఎట్టాతతు. ఆనన్దగుణమొన్ఱై త్తుతిక్కత్తొడఙ్గి "యతో వాచో నివర్తన్తే" ఎన్ఱు పిన్వాఙ్గిన ఉపనిషత్తుక్కుమ్ ఎట్టాతతు అప్పడిప్పట్ట అత్యద్భుత మానతోరు తేజస్సానతు హస్తిగిరిమస్తకత్తిల్ సర్వసులభమాక సేవై సాదిక్కిన్ఱ తెన్ఱపడి. తృతీయపాదత్తుక్కు ఇరణ్డువిధమాక కర్ుత్తురైక్కలామ్; (౧) వేదాన్తఙ్గళాలుమ్ గ్రహిక్కముడియాతతు. (౨) వేదాన్తఙ్గళైక్కొణ్డుమ్ ఒరువరాలుమ్ గ్రహిక్కముడియా తతు - ఎన్ఱు. వేదాన్తఙ్గళ్ తాముమఱియమాట్టా; పిఱర్క్కుమ్ అఱివిక్కమాట్టా ఎన్గై. (3)

శ్లో॥ వల్లికా శ్రుతిమతల్లికామయీ
యేన పల్లవితవిశ్వశాఖయా ।
స్వశ్రియా కరిగిరేరనుశ్రియాం
పష్టి పుష్టవరదం తమాశ్రయే ॥ ౪ ॥

పదవురై.

శ్రుతిమతల్లికామయీ = శ్రేష్ఠమాన వేద మాకియ

వల్లికా = కొడియానతు,

యేన పల్లవితవిశ్వ శాఖయా } యావనొరు తేవ పిరానాకియ తళిర్త్త యుడైత్తాన సకలశాఖైకళై యుముడైయ; (కరిగిరిపక్ష త్తిల్) యానైనొరు తేవపిరా నాలే తళిర్ప్పెఱ్ఱ ఎల్లాక్కి ళైకళైయు ముడైయతాన

స్వశ్రియా = తనతు శోభైయినాలే

కరిగిరేః = హస్తిగిరియినుడైయ

అనుక్రియామ్=అనుకారత్తై [సామ్యత్తై] పుష్టి=విరుమ్బుకిన్ఱతో,

తం పృష్టవరదం	}	అన్ద పూర్ణవరదనై
ఆశ్రయే	}	ఆశ్రయిక్కిఱేన్

[వల్లీత్యాది.] శ్రుతియై ఒరులతైయాక రూపణమ్పణ్ణి, కరిగిరిక్కుమ్ శ్రుతిక్కుమ్ శ్లేషభఙ్గియాలే సామ్యప్రతిపాదనమ్ పణ్ణుకిఱతు. శ్రుతియాకిఱ లతైయుమ్ వరదేనపల్లవితవిశ్వశాఖైయా యిరుక్కుమ్; హస్తిగిరియుమ్ వరదేన పల్లవితవిశ్వశాఖమాయిరు క్కుమెన్ఱు శబ్దశ్లేషమ్. అతావతు - శ్రుతిలతాపక్షత్తిల్ 'యేన' ఎన్గిఱ తృతీయైక్కు "ధాన్యేన ధనవాన్" "ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సద్మవాన్" ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిఱ్పోల అభేదార్థకత్వమ్కొళ్ళవేణుమ్ శాఖాశబ్దమ్ కాణ్వకాఠక కాలాపాది భేదభిన్నమాన శాఖావిశేష ఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతు. సామాన్యమాక లోకత్తిల్ శాఖైకళుక్కు అఴకు పల్లవఙ్గళినాలాకైయాలే ఇన్దవేదశాఖైకళుక్కుమ్ పల్లవ త్తినాలఴకు శొల్లవేణుమ్; ఇఙ్గు పల్లవస్థానీయర్ ఎమ్పెరుమాన్; వేదశాఖైకళ్ ఎమ్పెరుమానాలే తళిరుమ్ ముళిరుమాక త్తికఴ్ కిన్ఱనవెన్ఱాల్ వేదఙ్గళెల్లామ్ భగవత్పరఙ్గళాయిరున్దుకొణ్డు ప్రకాశి క్కిన్ఱనవెన్నపడి. ఇని, కరిగిరిపక్షత్తిల్ శాఖాశబ్దమ్ వృక్షశాఖైకళై చ్చొల్లుకిఱతు అవై పేరరుళాళనాలే పల్లవితమాకైయావతు - "వంశం రఘోరనుజిఘృక్షురిహావతీర్ణో దివ్యైర్నవప్రథ తథా త్రభగద్గుణౌఘైః। త్వత్సన్నిధిప్రభవశైత్యజుషో యథాహి వృక్షాః" [అతిమానుషస్తవమ్] ఎన్ఱాఱ్పోలే హస్తిగిరియిలుళ్ళ సకలవృక్ష ఙ్గళుమ్ పేరరుళాళనుడైయ నిత్యసన్నిధియాలే తదీయదివ్యకటా క్షత్తైయే ధారకమాకక్కొణ్డు శెఴిప్పుఱ్ఱు విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్ఱపడి. ఇవ్వాకైయాలే హస్తిగిరియుమ్ శ్రుతిశిరస్సుమ్ పరస్పరసామ్యా పన్నమాకిఱతు. భగవత్పారమ్యప్రకాశనత్తిల్ హస్తిగిరియానతు

వేదత్తై ఒత్తిరుక్కిఱతెన్ఱు మిడమ్ ఇన్ద సామ్యోక్తియాల్ విళజ్గుమ్. ఇన్ద శ్లోకత్తిఱ్కు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழுతియుళ్ళ తాత్పర్యమ్ అస్వరసమెన్ఱు పెరియోర్ కూఱువర్. వివేకికళుమ్ ఇతనై ఆరాయ్క.

వష్టి = 'వశ - కాన్తౌ, కాన్తిరిచ్ఛా' ఎన్ఱ ధాతువిల్ లడ్రూపమ్. ఇన్దధాతు ఛన్దస్సిల్ తవిర లోకత్తిల్ ప్రయోగిక్కలాకాతెన్ఱు అనుశాసనమిరున్దాలుమ్ కవిప్రయోగజ్గళ్ పలవుళ; "వష్టి వాగురిరల్లోపమవాప్యోరుపసర్గయోః" ఎన్ఱ వైయాకరణ కారికైయుమ్ నోక్కుక. సామ్యత్తై అడైకిఱతెన్ఱు శొల్లవేణ్డుమిడత్తిల్, సామ్యత్తై విరుమ్బుకిఱతెన్ఱు శొల్లువతు కవిసరణియామ్.

మతల్లికాశబ్దమ్ శ్రేష్ఠవాచకమ్; శ్రేష్ఠప్రమాణమాన శ్రుతి ఎన్ఱు కర్మధారయసమాసత్తాలే పొరుళ్ కొళ్ళక్కడవతు, సప్తమీ తత్పురుషసమాసమ్ ఒవ్వాతు [మృష్టపదమ్] "నిర్ణిక్తంశోధితం మృష్టంనిశ్శోధ్యమనవస్కరమ్" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి - పరిశుద్ధమాన వరదనై ఎన్ఱుమామ్. (౮)

శ్లో॥ యం పరోక్షముపదేశతస్త్రయీ
నేతి నేతి పరిపర్యుదాసతః ।
వక్తి యస్సమపరోక్షమీక్షయతి
ఏష తం కరిగిరిం సమాశ్రయే ॥ ౯ ॥

పదవురై.

త్రయీ-వేదమానతు[బృహదారణ్యకమ్.]
ఇతిన, ఇతిన (ఇతి) పరిపర్యుదాసతః ఉపదేశతః } "ఇవ్వాఱవనల్లన్, ఇవ్వాఱవనల్లన్" ఎన్ఱు మేన్మేలుమ్ మఱుత్తుక్కొణ్డు పోవతాకిఱ ఉపదేశత్తాలే

యమ్=యావనొరువరదనై
పరోక్షమ్ = ఇన్ద్రియజ్గళుక్కు వెళిప్పట్టవనాయ్ [అపరిచ్ఛిన్ననాయ్]
వక్తి=శొల్లానిన్ఱతో,
తమ్=అన్ద వరదనై
ఏషః = యాతొరు ఇన్ద హస్తిగిరి యానతు

అపరోక్షవిగాక్షయతి = సాక్షాత్తాక స్సేవై సాదిప్పిక్కన్ఱతో,	తం (ఏతం) శేషగిరిమ్ = అన్ద ఇన్దహస్తిగిరియై సమాశ్రయే = ఆశ్రయిక్కిఱేన్.

[యంపరోక్షమిత్యాది.] కీழ் శ్లోకత్తిల్ వేదత్తుక్కుమ్ హస్తిగిరిక్కుమ్ ఒరువాఱు సామ్యమ్ వర్ణిక్కప్పట్టతు, ఇతిల్ వేదత్తిఱ్కాట్టిల్ హస్తిగిరిక్కు ఉత్కర్షమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱతు. బృహదారణ్యకోపనిషత్తిల్ [౨ - ౩ - ౧] "ద్వే వావ బ్రహ్మణో రూపే మూర్తంచైవామూర్తఞ్చ" ఎన్ఱుతొడఙ్గి స్థూలసూక్ష్మరూపమాన సమస్తప్రపఞ్చత్తైయుమ్ బ్రహ్మత్తిన్ రూపమాక ప్పరామర్శిత్తు, [౬] "తస్య హ వా ఏతస్య పురుషస్యరూపం యథా మహారజనం వాసః" ఇత్యాదియాలే ఆకారవిశేషత్తైయుమ్ శొల్లి, "అథాత ఆదేశో నేతి నేతి న హ్యేతస్మాదితి నేత్యన్యత్పరమస్తి" ఎన్ఱు కీழ் కూఱియ రూపాకారవిశిష్టమాన బ్రహ్మమ్ ఇవ్వళవేయన్ఱు, ఇవ్వళవేయన్ఱు, స్వరూపత్తాలుమ్ గుణత్తాలుమ్ అన్ద బ్రహ్మత్తిఱ్కాట్టిల్ పరమాన [ఉత్కృష్టమాన] వస్తు వేఱొన్ఱు కిడైయాతు ఎన్ఱు సర్వోత్కృష్టమాకచ్చొల్లివైత్తుమ్ అన్దబ్రహ్మత్తై ప్పరోక్షమెన్ఱే మొழియ ప్రత్యక్షమాకక్కాట్టిత్తరవిల్లై ఇన్ద హస్తిగిరియోవెన్ఱాల్, అప్పడిప్పట్ట సర్వాతిశాయియాన పరబ్రహ్మత్తై సర్వజనసాక్షాత్కారార్హమాకక్కాట్టిత్తారానిన్ఱపడియాల్ అన్ద వేదత్తిల్ అత్తైన్ఱు వరున్దువతైవిట్టు ఇన్దహస్తిగిరితన్నైయే పఱ్ఱియుజ్జీవిప్పోమెన్ఱపడి.

"పరపర్యాదానతః ఉపదేశతః" ఎన్ఱతు - పరపర్యాదానరూపేణ ఉపదేశేన ఎన్ఱపడి ఉదాహృతశ్రుతివాక్యత్తిల్ "అథాత ఆదేశః" ఎన్ఱవిడత్తిల్ "ఆదేశః - ఉపదేశః క్రియత ఇత్యర్థః" ఎన్ఱు భాష్యమాకైయాల్ అవ్వర్థత్తుక్కు వ్యఞ్జకమాక "ఉపదేశతః"

ఎన్డ్రార్ "ప్రకృతైతావత్త్వంహి ప్రతిషేధతి తతో బ్రవీతిచ భూయః" [3 - ౨ - ౨౧] ఎన్గిఱ బ్రహ్మసూత్రశ్రీభాష్యత్తిల్ ఇన్ద శ్రుతివాక్యార్థమ్ శిక్షిక్కప్పట్టిరుక్కిన్ఱమై కాణ్గ. (౫)

శ్లో॥ ఏష ఈశ ఇతి నిర్ణయం త్రయీ
భాగధేయరహితేషు నో దిశేత్ ।
హస్తిధామని న నిర్ణయేత కః
దేవరాజమయమీశ్వర స్త్వితి ॥　　౬ ॥

పదవురై.

త్రయీ = వేదమానతు	నో దిశేత్ = ఉణ్డుపణ్ణామల్ పోనాల్ పోకట్టుమ్;
ఏషః ఈశః ఇతి నిర్ణయమ్ = "ఇత్తేవ పిరానే సర్వేశ్వరన్" ఎన్గిఱనిర్ణయత్తై	హస్తిధామని తు = హస్తిగిరియాకిఱ స్థానత్తిలేయో వెన్డాల్
భాగధేయ రహితేషు = (వేదార్థత్తై నన్డాక అరాయ్న్దు అఱియ మాట్టాత) దౌర్భాగ్యశాలికళిడత్తిల్	దేవరాజమ్ = తేవపిరానై (సేవిత్తు) [ఎన్డు అయం ఈశ్వర ఇతి = ఇవనే సర్వేశ్వరన్ కః న నిర్ణయేత = ఎవన్ నిశ్చయిక్కమాట్టాన్.

[ఏష ఈశ ఇత్యాది.] తేవపిరానే సర్వేశ్వరన్ ఎన్గిఱ అర్థమ్ వేదవేదాన్తఙ్గళిల్ నిశ్చయిక్కప్పట్ట విషయమ్ ఎన్బతై ముతల్ శ్లోకత్తిలేయే కుఱిప్పిట్టేన్; ఆనాల్ ఇవ్వర్థమానతు వేదాన్తఙ్గళిల్ అన్నైవరాలుమ్ సులభమాక త్తెరిన్దుకొళ్ళముడియాతు; జాయమానకాలకటాక్షమ్, ఆచార్యకటాక్షమ్ ముతలియ భాగ్యముళ్ళవర్కళుక్కే ఇప్పొరుళ్ విళఙ్గుమ్. అప్పడిప్పట్ట భాగ్యమిల్లాత బాహ్యకుదృష్ట్యాదికళుక్కు ఇప్పరమార్థమ్ తోన్డ్రాతు శిలర్ ఈశ్వరనే ఇల్లైయెన్ఱు పితఱ్ఱువర్; శిలర్ భస్మధారియై త్తైవ

నెన్ఱుకొణ్డు తడుమాఱువర్. వేదమానతు అన్నై వఱిడత్తిలుమ్ వాత్స ల్యముడైయతాకైయాల్, భాగ్యశాలికళ్ దౌర్భాగ్యశాలికళ్ ఎన్నుమ్ వాశియిన్ఱి ఎల్లార్కుమ్ ఇప్పరమార్థత్తై త్తోన్ఱువిక్క వేణ్డియతు అతఱ్కుక్కడమైయాక ఏఱ్పట్టిరున్దుమ్, అన్ద వేదమానతు పక్షపాతమ్ పారాట్టి ఇరామానుశనడియార్కళాన శిల భాగ్యశాలి కళుక్కే 'ఏష ఈశః' ఎన్ఱ సిద్ధాన్తత్తై త్తెళివిత్తతే యొఴియ మఱ్ఱుళ్ళ పల కర్భదుర్భగర్కళుక్కు ఇత్తై త్తెళివియాతొఴిన్దతు ఒఴికే; అతు పఱ్ఱి నామ్ వరున్ద వేణ్డియతిల్లై. అక్కుఱైతీర ఇన్ద హస్తిగిరియానతు అన్ద సిద్ధాన్తత్తై సర్వజనసులభమాక చ్చెయ్కిన్ఱతు ఎన్గిఱార్. ఎనవే, వేదత్తిల్ కుతర్కమ్ కూఱుకిన్ఱవర్కళుమ్ హస్తి గిరియిలే పేరరుళాళనై సేవిక్కప్పెఱ్ఱవాఱే "పేరరుళాళనల్లతు పరదైవమిల్లై" ఎన్ఱు తామే పరవశమాక క్కైయెడుత్తిడుమ్బడి ఆయ్విడుకిఱతు - ఎన్ఱపడి

'హస్తిగిరౌ' ఎన్నామల్, 'హస్తిగిరిధామని' ఎన్నామల్ శొల్లాతే 'హస్తిధామని' ఎన్ఱతు - ఏకదేశగ్రహణమ్. 'హస్తీశ, కరీశ' ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిలుమ్ ఇజ్జనమే కొళ్క. "హస్తితి ధామ - హస్తిధామ; తస్మిన్" ఇతి విగ్రహః; హస్తిగిరిధామని ఎన్ఱపతి చతుర్థపాదత్తిల్ 'దేవరాజమ్' ఎన్ఱ పదత్తిఱ్కు అనుత్తపడియాక 'దృష్ట్వా' ఎన్ఱో 'సంసేవ్య' ఎన్ఱో ఒరు ల్యబన్తపదమ్ అధ్యాహ రిత్తుక్కొణ్డాల్ నన్ఱు పొరున్దుమ్. (౬)

శ్లో॥ హై కుదృష్ట్యభినివిష్టచేతసాం
నిర్విశేషసవిశేషతాశ్రయమ్ ।
సంశయం కరిగిరిర్నిరస్యసౌ
తుఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదే హరౌ ॥ ౭ ॥

పదవురై.

తుఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదే హారా } శిఅన్ద కల్యాణ గుణఙ్గళుక్కు ఇరుప్పిడమాన ఎమ్బెరుమా నిడత్తిల్

కుదృష్టి అభినివిష్ట చేతసామ్ } కుత్సితమాన యోచనైకళిలే పొరున్దిన మనస్సైయుడై య దుర్వాదికళుక్కు (ఉణ్డాయిరుక్కిఱ)

నిర్విశేష సవిశేషతాశ్రయం సంశయమ్ } 'ఇవన్ గుణముడై యువనా? గుణ మిల్లాతవనా?' ఎన్గిఱ ఇరణ్డుకోటికళై ప్పఱ్ఱియ సన్దేహత్తై

అసౌ కరిగిరిః = ఇన్ద హస్తిగిరియానతు

నుదతి = పోక్కడిక్కిఱ్ఱతు

హి = ఇతు ప్రసిద్ధమ్.

[హైకుదృష్టీత్యాది] వేదత్తిఱ్కుట్టిలుమ్ హస్తిగిరియే శిఱన్దతెన్బతై నన్గు వివరిక్కిఱార్ ఎమ్బెరుమాన్ అనన్తకల్యాణగుణఙ్గళుక్కు ఆస్పదమాయిరుప్పవన్ అప్పడిప్పట్ట ఎమ్బెరుమానై వేదమానతు శిలవిడఙ్గళిల్ గుణశాలియాకవుమ్ శిలవిడఙ్గళిల్ గుణశూన్యనాకవుమ్ శొల్లివైత్తతు. ఇప్పడి విరుద్ధార్థమాక త్తోన్ఱుమిడఙ్గళిల్ న్యాయసంస్కారమ్ శెయ్తు అవిరుద్ధార్థ నిర్ణయమ్ పణ్ణవేణుమ్ నిష్కల్మషమాన జ్ఞానత్తైయుడైయవర్కళ్ న్యాయసంస్కారమ్ పణ్ణినాల్ - "ఎమ్బెరుమాన్ గుణశాలితాన్, ఆనాల్ శిలవేదవాక్యఙ్గళ్ అవనై నిర్గుణనాక చ్చొల్లుకిన్ఱనవే, అవఱ్ఱుక్కు గతి ఎన్న? ఎన్ఱాల్, అన్ద నిర్గుణశ్రుతికళ్ హేయగుణశూన్యనెన్బతై చ్చొల్లుకిన్ఱనవేయొழிయ గుణమాత్రశూన్యత్తైయై చ్చొల్లుకిన్ఱనవల్ల" ఎన్ఱు నిర్ణయిప్పర్కళ్ కుదృష్టికళో వెన్ఱాల్ ఇప్పడి న్యాయసంస్కారమ్ పణ్ణత్తెరియమాట్టామల్ ఈశ్వరనై నిర్గుణనాకవే నిష్కర్షిత్తొழிన్దనర్. మఱ్ఱుమ్ శిల మృదుప్రజ్ఞర్కళాయుమ్ భీరుక్కళాయుముళ్ళవర్కళ్ కీழ்చ్చొన్న ఇరణ్డువకై నిష్కర్షఙ్గళిల్ ఒన్ఱైయుమవలమ్బిక్కమాట్టామల్, "ఐయో! శ్రుతికళ్ ఇరణ్డువకై

యాకవుమ్ శొల్లుకిన్ఱనవే; ఎత్తైయుమ్ నామ నిర్ధారణమ్ శెయ్యక్కూడవిల్లైయే! ఉణ్మైయిల్ అవర్ గుణశాలియో? గుణశూన్యనో? తెరియవిల్లైయే!" ఎన్ఱు మయఙ్గి త్తడుమాఱినిఱ్పర్కళ్

అప్పడిప్పట్ట సంశయాత్మాక్కళ్ హస్తిగిరియిల్ వన్దు తేవపిరానై సేవిత్తవాఱే అవనుడైయ సకలకల్యాణగుణగణఙ్గళైయుమ్ నన్ఱాక అనుభవిక్కప్పెఱ్ఱు, "ఐయో! ఇన్ద ఎమ్బెరుమానైయో నామ్ గుణవిషయత్తిల్ సంశయిత్తతు! హాహా! నమ్ బుద్ధియిన్ కొడుమై ఎన్ కొల్!" ఎన్ఱు కతఱుమ్పడియావతాల్, సంశయఙ్గళై విళైక్కవల్ల వేదఙ్గళిత్తాట్టిలుమ్ సంశయత్తై అడియఱుక్కవల్ల ఇన్ద హస్తిగిరియే పరమప్రాప్యమెన్ఱవాఱు. కుత్సితాశ్చ తాః దృష్టయశ్చ కుదృష్టయః; తాసు అభినివిష్టం చేతః యేషాం తే, తేషామ్ [నిర్విశేషేత్యాది] నిర్గతః విశేషః యస్మిన్ సః - నిర్విశేషః; విశేషేణ సహితః సవిశేషః; నిర్విశేషశ్చ సవిశేషశ్చ తయోః భావః - నిర్విశేషసవిశేషతా; సా ఆశ్రయః యస్య సః, తమ్. నిర్విశేషత్వ సవిశేషత్వఙ్గళైప్పఱ్ఱియ సంశయమెన్ఱపడి. (౭)

శ్లో॥ న్యాయతర్కమునిముఖ్యభాషితైః
శోధితైస్సహ కథఞ్చన త్రయీ ।
జోషయేద్ధరిమనంహసో జనాన్
హస్తిధామ సకలం జనం స్వయమ్ ॥ ౮ ॥

పదవురై.

త్రయీ = వేదమానతు
శోధితైః = నన్ఱాక శోధిక్కప్పట్ట
న్యాయతర్కముని ముఖ్యభాషితైస్సహ = మీమాంసా న్యాయఙ్గళెన్న, తర్కమెన్న, (వ్యాసపరాశరాది) మునివర్కళుడైయ శొల్లాకియ పురాణఙ్గళెన్న, ఆకియ ఇవఱ్ఱోడు కూడిక్కొణ్డు,
కథఞ్చన = కష్టప్పట్టు

అనంహసః జనాన్ = పుణ్యశాలికళాన శిలపేర్ కళుక్కు హరిం జోషయేత్=ఎమ్బెరుమానై (పరతత్త్వమాక) ఉణర్ త్తుమ్; హస్తిధామ(తు)=హస్తిగిరియో వెన్ఱాల్ స్వయమ్=తానాకవే	సకలం జనమ్ = (పాపికళ్ పుణ్యశాలికళ్ ఎన్నుమ్ వాశియఱ) అనైవర్ క్కుమ్ [హరిం జోషయతి]=ఎమ్బెరుమానై స్వైసాదిప్పిక్కిన్ఱతు

[న్యాయతర్కేత్యాది] "సర్వే వేదా యత్పదమామనన్తి" "వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యః" "వేదాన్తవిఴుప్పొరుళిన్ మేలిరున్దవిళక్కు" ఎన్ఱిత్యాదికళాలే 'వేదత్తిల్ పరతత్త్వమాక ప్రతిపన్నన్ శ్రీమన్నారాయణనే' ఎన్ఱు ఓతప్పట్టిరున్దాలుమ్, నామ్ ఒవ్వొరు వేదవాక్యత్తైయుమ్ తనిత్తనియాకప్పార్త్తు అర్థత్తై నిశ్చయిప్పోమెన్ఱు పుగున్దాల్ కార్యమాకియఱ్ఱు; వేదమానతు సహాయాన్తరమిల్లామల్ నమక్కు యథార్థత్తై వెళియిడువతిల్లై; 'మీమాంసాన్యాయఙ్గళైయుమ్ తర్కత్తైయుమ్ సాత్త్వికపురాణఙ్గళైయుమ్ సహాయమాకక్కొణ్డు ప్రవర్తిత్తాల్ తాన్ వేదార్థమ్ విళఙ్గుమ్. ఇన్నుమ్ శిఱిదు యోచిత్తాల్ అన్దసహాయఙ్గళుక్కుమ్ వేఱోరు సహాయమ్ తేవైయెన్నవేణుమ్ - [శోధితైః] ఎన్ఱ న్యాయతర్క పురాణఙ్గళై నామ్ అనుకూలమాకక్కొళ్ళ్కిఱోమో, అన్ద న్యాయతర్కపురాణఙ్గళైక్కొణ్డే ప్రతిపక్షికళుమ్ తమతు అపార్థఙ్గళై సాధిప్పతనాల్, వేదార్థనిశ్చయత్తుక్కు సహాయమాకక్కొళ్ళవేణ్డియ న్యాయతర్కపురాణఙ్గళుక్కుమ్ 'శోధనమ్' ఎన్గిఱ ఒరుసహాయమ్ ఆవశ్యకమ్; అతావతు - అన్దన్యాయతర్కాదికళ్ ఆపాతతః నమక్కు విపరీతార్థఙ్గళై తోత్ఱువిక్కవొణ్ణాతపడి ఆళ్వారాచార్యర్కళుడైయ శ్రీసూక్తికళైక్కొణ్డు అవత్తై శోధిక్కవేణ్డుమ్ ఆక ఇవ్వళవు పరిశ్రమత్తై సహిక్కవల్లవర్కళ్ యార్? యారో శిల పరమై

కాన్తికళేయావర్. అప్పడిప్పట్టవర్కళుక్కు వేదత్తిన్ ఉణ్మైప్పొరుళ్ మహతా ప్రయాసేన విళఙ్గుమేయన్ఱి సర్వజనఙ్గళుక్కుమ్ సాధారణ మాక విళఙ్గాతు. హస్తిగిరియోవెన్నిల్ అఙ్గనన్ఱి అనైవర్క్కుమ్ అనాయాసమాకవే పరఞ్జ్యోతియై ప్రకాశిప్పిక్కిన్ఱతు. ఎనవే, మహా ప్రయాసప్పట్టు చ్చిలర్కళుక్కుమాత్తిరమ్ ఎమ్బెరుమానై త్తెరివిక్కుమ్ వేదత్తినాట్టిల్ అవనై ఇఙ్గేవశమాక అనైవర్క్కుమ్ సేవై సాదిప్పిక్కుమ్ తిరువత్తిమామలైయే శిఱన్దతెన్ఱై.

శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిల్, "న్యాయస్మృతి ప్రభృతిభిర్భవతా నిసృష్టైః వేదోపబృంహణ విధావుచితైరుపాయైః । శ్రుత్యర్థ త్త్వమిహ భాసకరైర్విభేజుః" ఎన్ఱు - వేదోపబృంహణార్థమాక ఎమ్బెరుమానాల్ అరుళప్పట్ట న్యాయస్మృతిసాధనఙ్గళాలే వేదార్థత్తై అఱుతియిడక్కడవతాక అరుళిచ్చెయ్తు, 'నోతు త్వదంఘ్రి సరసిరుహభక్తిహీనాః తేషామమీభిరపి నైవ యథార్థబోధః । పిత్తఘ్నమాఞ్జనమనాప్యపి జాతు నేత్రే నైవ ప్రభాభిరపి శంఖసితత్వబుద్ధిః ॥" ఎన్ఱు - భగవద్భక్తియిల్లాతవర్కళుక్కు అన్ద ఉపబృంహణఙ్గళాలుమ్ వేదత్తిన్ ఉణ్మైప్పొరుళ్ తెరియమాట్టాతెన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తమైయాలుమ్, "జన్మాన్తరసహస్రేషు తపోజ్ఞానసమాధిభిః । నరాణాం క్షీణపాపానాం కృష్ణే భక్తిః ప్రజాయతే" ఎన్ఱు అన్దభక్తి ఎళితాకప్పిఱక్క కూడియతల్లవెన్నైయాలుమ్ ఇఙ్గు అరుమైయై త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి 'కథఞ్చన" ఎన్గిఱార్.

న్యాయాశ్చ తర్కాశ్చ మునిముఖ్యభాషితాని చ తైః. అనంహసః=నవిద్యతే అంహః యేషాం, తాన్. 'జన్మాన్తరసహస్రేషు విల్ శొల్లప్పట్ట అధికారికళ్. 'అనంహసః హరిం జోషయేత్' =

ద్వికర్మక'ర్తరిప్రయోగమ్; "గతిబుద్ధిప్రత్యవసానార్థ శబ్దకర్మా కర్మకాణామణి కర్తా స ణౌ" ఎన్గిఱ పాణినిసూత్రముమ్, "వేదార్థం స్వాన వేదయత్" ఎన్ను ముదాహరణముమ్ అఱియ త్తక్కన. చతుర్థపాదత్తిల్ [జోషయతి] ఎన్ఱ క్రియై వరువిత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్. 'జుషీ - ప్రీతిసేవనయోః' ఇతి ధాతోర్ణిజన్తరూపమ్. (౮)

శ్లో॥ అద్భుతం మహదసీమభూమకం
కిఞ్చిదస్తి కిల వస్తు నిస్తులమ్ ।
ఇత్యఘోషి యదిదం తదగ్రతః
తథ్యమేవ కరిధామ్ని దృశ్యతే ॥ ౯ ॥

పదవురై

అద్భుతమ్=ఆశ్చర్యకరమాయుమ్	యత్ కిల అఘోషి = యాతొన్ఱు ఎన్ఱువానతు (వేదాదికళిల్) ప్రసిద్ధమాక చ్చొల్లప్పట్టిరుక్కిఱతో
మహత్=అపరిచ్ఛిన్న స్వరూపత్తైయుడైయతాయుమ్	తదిదమ్=అన్ద ఇన్ద ఎన్ఱువానతు
అసీమభూమకమ్=ఎల్లైయిల్లాత వైభవత్తైయుడైయతాయుమ్	కరిధామ్ని=హస్తిగిరియిల్
(అత ఏవ)=ఇప్పడి యిరుప్పతనాలేయే	అగ్రతః=ఇతో
నిస్తులమ్=ఒప్పఱ్ఱతాయుమ్	తథ్యమేవ=వాస్తవమాకవే
కిఞ్చిద్వస్తు అస్తి ఇతి } ఒరువస్తు ఇరుక్కిఱతెన్ఱు	దృశ్యతే=సేవిక్కప్పడుకిఱతు.

[అద్భుతమిత్యాది.] "యతో వా ఇమాని భూతాని జాయన్తే" "యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్" "ఏష సర్వభూతాన్తరాత్మా" "ఎప్పాల్ యవర్క్కుమ్ నలత్తాలుయర్న్దుయర్న్దు అప్పాలవన్" ఇత్యాదిశ్రుతిశతఙ్గళాలే ఒప్పుయర్వఱ్ఱతాక క్కూఱప్పట్టుళ్ళ శ్రీమన్నారాయణనాకిఱ ఓర్ పరమ్పొరుళ్ ఇప్పోతు హస్తిగిరియిల్ యథార్థమాకవే అన్నైవరాలుమ్ సేవిక్కప్పడుకిన్ఱతు

[తథ్యమేవ.] ప్రమాణఙ్గళిల్ ఎమ్బెరుమానుక్కు చ్చొల్లప్పట్టిరుక్కిఱ వైభవఙ్గళై వాశిత్తవర్కళ్ "ఇప్పడిప్పట్ట వైభవత్తైయుడైత్తాయ్ లోకవిలక్షణమాన ఒరువస్తు ఉణ్డాయాయిరుక్కుమా? వేదఙ్గళ్ కవికట్టుకిఱాప్పోలే ఒన్ఱుపత్తాక వర్ణిప్పతాయిరుక్కుమేయొழియ ఉణ్మైయిల్ ఇవ్వళవువైభవముడైయ ఒరువస్తు ఇరుక్కక్కూడు మెన్ఱు ఎమ్ నెఞ్జిల్ తోన్ఱవిల్లై" ఎన్ఱు అతిశఙ్కిత్తుక్కొణ్డిరున్దార్కళ్, అవర్కళ్ హస్తిగిరియిల్ వన్దు సేవిత్తవాఱే "వేదమ్ శొన్నతు ఒక్కుమ్! ఒక్కుమ్!! ఒక్కుమ్!!!" ఎన్ఱు వియక్కుమ్బడియాక అత్యాశ్చర్యమాన వైభవత్తుడనే పేరరుళాళన్ సేవైసాదిక్కిఱానెన్ఱపడి. కరిధామ్ని="హస్తిధామని" పోలే నామైకదేశగ్రహణమిరుక్కిఱపడి (౯)

శ్లో॥ సంవదేతకిల యత్ప్రమాన్తరైః
తత్ప్రమాణమితి యేహి మేనిరే।
తన్మతేపి బత! మానతాం గతా
హస్తినాఽద్య పరవస్తుని త్రయీ ॥ ౧౦ ॥

పదవురై.

యత్ = ('ప్రమాణమాక అభిమానిక్కప్పడుకిఱ) యాతొన్ఱానతు
ప్రమాన్తరైః=వేఱు ప్రమాణఙ్గళోడు
సంవదేత=ఇణఙ్గుమో,
తత్కిల ప్రమాణమ్=అతువన్ఱో ప్రమాణమాకుమ్'
ఇతి యే హి మేనిరే = ఎన్ఱిప్పడి ఎన్ద బాహ్యర్కళ్ నినైత్తార్కళో,
తన్మతేపి=అవర్కళుడైయ మతత్తిలుమ్
అద్య=ఇప్పోతు
హస్తినా=హస్తిగిరియినాలే
త్రయీ=వేదమానతు
పరవస్తుని = పరమ్బొరుళాకియ ఎమ్బెరుమాన్ విషయత్తిల్
మానతాం గతా = ప్రామాణ్యత్తై అడైన్దతు,
బత!=(సన్తోషక్కుఱిప్పు.)

[సంవదేతేత్యాది.] "ఆహా వేదాః ప్రమాణమ్" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱ వైదికర్కళ్ ఎన్న ప్రమాణత్తైక్కొణ్డు వేదత్తుక్కు ప్రామాణ్యత్తై ఉపపాదిక్కిన్ఱనరెన్ఱాల్, ఒరు ప్రమాణత్తైక్కొణ్డుమల్ల; వేదమ్ స్వతః ప్రమాణమాకైయాల్ అతనుడైయ ప్రామాణ్యమ్ మఱ్ఱోరు ప్రమాణత్తైక్కొణ్డు ఉపపాదిక్కత్తక్కతల్ల ఎన్గిఱార్కళ్. వేదబాహ్యర్కళ ఇన్ద వైదికవాదత్తై అఙ్గీకరిప్పతిల్లై. అవర్కళ్ శొల్లువతెన్నవెన్ఱాల్, 'స్వతః ప్రమాణమెన్ఱు ఒన్ఱుమ్ కిడైయాతు; ఎన్దవస్తువానాలుమ్ సరి; ఒన్ఱై నామ్ ప్రమాణమాకక్కొళ్ళవేణ్డుమానాల్ అతఱ్కాణఙ్గ మఱ్ఱోరు ప్రమాణమ్ కాట్టప్పడవేణుమ్. అప్పడి కాట్టముడియావిట్టాల్ అతు ప్రమాణమాకమాట్టాతు. ఏవఞ్చ శ్లో॥ "ప్రమాణాన్తరసంవాదో యస్య సమ్భావితుం క్షమః। తస్యైవ స్యాత్ప్రమాణత్వం నాన్యస్య స్యాత్ప్రమాణతా॥" ఎన్గిఱార్కళ్. అన్ద బాహ్యవాదికళై నామ్ ఖణ్డిక్కవేణుమానాల్ అవర్కళ్ శొల్లుమ్ వాదత్తై అఙ్గీకరిత్తే అవర్కళై ఖణ్డిప్పతు అழకు; అఙ్గన్ శెయ్యుమ్పోతు 'వేదమ్ స్వతః ప్రమాణమ్' ఎన్గిఱ వాదత్తై విట్టువిట్టు అతఱ్కు సంవాదమాక ఒరు ప్రత్యక్ష ప్రమాణత్తైక్కాట్టినాల్ ఉడనే అన్దవాదికళ్ "ప్రమాణాన్తర సంవాదసత్త్వాత్ వేదాః ప్రమాణమేవ" ఎన్ఱు కైయెழுత్తిట్టుప్పోవర్కళ్. అప్పడి వేదత్తుక్కు ప్రామాణ్యత్తై స్థాపిక్కక్కూడియ ప్రమాణాన్తరమేతు వెన్ఱాల్ హస్తిగిరియేయామ్. వేదత్తిల్ శొల్లప్పడుకిఱ అర్థఙ్గళ్ [అతావతు - ఈశ్వరనొరువనుణ్డు; శ్రీమన్నారాయణనే తత్త్వమ్; అవనుక్కు గుణఙ్గళుణ్డు; విగ్రహముణ్డు; విభూతియుణ్డు ఇత్యాదికళ్] హస్తిగిరియిల్ కైయిలఙ్గునెల్లిక్కనిపోల్ కాణప్పడుకిఱపడియాల్ వేదప్రామాణ్యత్తై ఒప్పుక్కొళ్ళాత బాహ్యర్కళైయుమ్

హస్తిగిరియానతు ఒప్పుక్కొళ్ళచ్చెయ్ కిఱతు ఎన్ఱపడి ఇతనాల్, ఎమ్బెరుమానుక్కు వేదఙ్గళిల్ కూఱప్పట్టుళ్ళ విశేషఙ్గళెల్లామ్ ఒన్ఱు తవఱామల్ పేరరుళాళర్ పక్కల్ సేవిక్కలామియిరుక్కుమెన్ఱు **తాకిఱతు**

[సంవదేత.] "వ్యక్తవాచాం సముచ్చారణే" ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రత్తాల్ వదధాతు ఆత్మనేపదియాయిఱ్ఱు. ఒరుప్రమాణత్తుక్కు ఉపపాదకమాక మఱ్ఱోరుప్రమాణత్తై ఉదాహరిత్తాల్ అతఱ్కు సంవాదప్రమాణమెన్ఱు పెయర్. ఇవ్విడత్తిల్ హస్తిగిరియానతు సంవాదప్రమాణమాక ఆయిఱ్ఱు. [ప్రమాన్తరైః] అన్యాః ప్రమాః - ప్రమాన్తరాణి, తైః. "ఆతశ్చోపసర్గే - 3 । 3 । ౧౦౬" ఎన్ఱ సూత్రత్తాల్ అఙ్ ప్రత్యయాన్తమాక నిష్పన్నమాన ప్రమాశబ్దమ్ "ప్రమితౌ ప్రమా" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి యథార్థజ్ఞానవాచియేయొழிయ 'ప్రమాకరణం ప్రమాణమ్' ఎన్నప్పట్ట ప్రమాణపర్యాయమల్లవెన్ఱుమ్, 'ప్రమాణాన్తరైః' ఎన్న వేణ్డియిరుక్క ప్రమాన్తరైః ఎన్ఱ వితు శేరుమో? ఎన్ఱుమ్ శిలర్ మయఙ్గువర్, ప్రమాశబ్దమ్ ప్రమాణవాచియుమాయుళ్ళతెన్ఱు శబ్దరత్నావళికారర్ శొల్లివైత్తార్, అఙ్గనే ప్రయోగఙ్గళుముణ్డు; యథా - ప్రబోధచన్ద్రోదయనాటకే, ద్వితీయాఙ్కే, శ్లో॥ ౮॥

"ప్రత్యక్షాదిప్రమాసిద్ధ విరుద్ధార్థాభిధాయినః ।
వేదాన్తా యది శాస్త్రాణి బౌద్ధైః కిమపరాధ్యతే ॥"

ఇతి. ఇఙ్గు ప్రమాశబ్దమ్ ప్రమాణపర్యాయమాక వ్యాఖ్యాతమ్. భట్టరుమ్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవ ఉత్తరశతకత్తిల్ శ్లో॥ ౫॥ "తచ్చావార్కమతేऽపి రఙ్గరమణ! ప్రత్యక్షవత్సా ప్రమా" ఎన్ఱు - ప్రమాశబ్దత్తై

ప్రమాణపర్యాయమాక అరుళిచ్చెయ్‌తార్. ఔపచారికనిర్వాహ మెన్నుకొణ్డు అజ్జనమే ఇఙ్గుమ్ కొళ్క. [తన్మ తేపి] తేషాంమతమ్ - తస్మిన్. "తన్మ తేపి కిల" ఎన్నుమ్ పారముణ్డు. [హస్తినా.] హస్తిగిరిణేత్యర్థః; ఏకదేశగ్రహణమ్. (౧౦)

ఇతి రథోద్ధతాదశకం సమాప్తమ్.

శ్లో॥ గుణాయత్తం లోకే గుణిషుహి మతం మఙ్గళపదం
విపర్యస్తం హస్తిక్షితిధరపతే! త్వయి పునః।
గుణాస్సత్యజ్ఞానప్రభృతయ ఉత త్వద్గతతయా
శుభీభూయం యాతా ఇతిహి నిరణైష్మ శ్రుతివశాత్॥ ౧౧॥

పదవుర్రై.

లోకే=ఉలకత్తిలే
గుణిషు=గుణశాలికళిడత్తిల్
మఙ్గళపదమ్='ఇవర్కళ్ నల్లవర్కళ్' ఎన్గిఱ శొల్లానతు
గుణాయత్తంహి మతమ్=గుణఙ్గళైప్పఱ్ఱి యతాకవన్ఱో ఎణ్ణప్పట్టిరుక్కిఱతు.
హస్తిక్షితిధరపతే!=హస్తిగిరినాథనే!
తత్=అన్ద మఙ్గళపదమానతు
త్వయి పునః=ఉన్నిడత్తిలో వెన్నాల్
విపర్యస్తమ్ = మాఱుపాడాయిరుక్కిన్ఱతు; [గుణత్తైప్పఱ్ఱివన్దతల్ల,]

హి=(ఏనెన్నాల్,)
సత్యజ్ఞానప్రభృతయః = సత్యమ్ జ్ఞానమ్ ముతలియ
గుణాః=గుణఙ్గళానవై
త్వద్గతతయా = ఉన్నై యడైన్దిరుప్పతనాలే
శుభీభూయం యాతాః ఇతి = మఙ్గళత్తన్మైయై అడైన్దనవెన్ఱు
శ్రుతివశాత్=వేదఙ్గళైక్కొణ్డు
నిరణైష్మ=నిర్ణయిత్తోమ్
[అతో విపర్యస్తమితి యోజనా.]

[గుణాయత్తమిత్యాది.] ఉలకత్తిల్ నామ్ పలపేర్కళైప్పార్త్తు 'ఇవన్ నల్లవన్, ఇవన్ నల్లవన్' ఎన్గిఱోమ్. అన్ద సన్దర్భత్తిలే నామ్ ఎతుకొణ్డు శొల్లుకిఱోమెన్నాల్ అవనిడత్తిలుళ్ళ నల్లగుణఙ్గళై

కొణ్డేయామ్. ఇరక్కమ్, ఒఴుక్కమ్, వణక్కమ్, పొఱుమై ముతలియ నఱ్కుణఙ్గళైక్కొణ్డు తాన్ నామ్ ఒరువనై నల్లవనెన్బోమ్. ఇతు ఉలకవియఱ్కై. తేవపిరానిడత్తిలో ఇతు నేర్ విపరీతమాయిరానిన్ఱతు. ఏనెన్ఱాల్, మఙ్గళపదమానతు ఎమ్బెరుమానిడత్తిలుమ్ ప్రయోగిక్కప్పడుకిన్ఱతు, గుణఙ్గళిడత్తిలుమ్ ప్రయోగిక్కప్పడుకిన్ఱతు, - "మఙ్గళం భగవాన్ విష్ణుః"-"భావత్క మఙ్గళగుణాః" ఇత్యాది. ఎమ్బెరుమాన్ స్వతఏవ మఙ్గళమయనాకైయాల్ అతు కారణమాక అవనై మఙ్గళమెన్బతేయొఴియ, మఙ్గళగుణఙ్గళ్ అవనిడత్తిల్ ఇరుప్పతు కారణమాకవల్ల. ఇని గుణఙ్గళై మఙ్గళమెన్బతు ఎతుకొణ్డు? ఎన్ఱాల్, మఙ్గళమయనాన ఎమ్బెరుమానోడు ఇవై సమ్బన్ధమ్ పెఱ్ఱిరుక్కైయాల్ తాన్. ఎన్దగుణఙ్గళ్ ఎమ్బెరుమానోడు సమ్బన్ధమ్ పెఱ్ఱుళనవో, అవైయే మఙ్గళమెన్ఱుమ్, ఎవై పెఱావిల్లైయో అవై హేయమెన్ఱుమ్ వేదమూలప్రమాణత్తాల్ నామ్ అఱుతియిట్టిరుప్పతాల్ ఉలకరీతియై నామ్ ఎమ్బెరుమానిడత్తిల్ భావిక్కలాకాతు ఎన్గై.

"సర్వస్య చైవ గుణతోహి విలక్షణత్వామ్" ఎన్ఱ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవసూక్తియుమ్, "గుణాజం గుణినోహి మఙ్గళత్వం ప్రమితమ్" ఎన్గిఱ సున్దరబాహుస్తవసూక్తియుమ్ అనుసన్ధేయఙ్గళామ్. [త్వద్గతతయా.] త్వాం గతాః - త్వద్గతాః, తేషాంభావః - త్వద్గతతా, తయా. [శుభీభూయమ్.] శుభస్య భావః - శుభీభూయమ్, తత్. "భువోభావే' ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రత్తాల్ క్యప్. [నిరజైష్మ.] నిరుపసృష్టాత్ జేఙ్ ధాతోః పరస్మైపదినః లుఙి ఉత్తమపురుష బహువచనరూపమ్.

ఇన్ద శ్లోకమ్ముతల్ "అనన్యాధీనత్వమ్" ఎన్నుమళవాకవుళ్ళ దశకమ్ - శిఖరిణీవృత్తమ్; "రసై రుద్రై శ్ఛిన్నా యమనసభలాగ శ్శిఖరిణీ" ఇతి తల్లక్షణమ్. (౧౧)

శ్లో॥ నిరాబాధం నిత్యం నిరవధి నిరంహో నిరుపమం
సదా శాన్తం శుద్ధం ప్రతిభటమవద్యస్య సతతమ్ ।
పరం బ్రహ్మామ్నాతం శ్రుతిశిరసి యత్తద్వరద! తే
పరం రూపం సాక్షాత్తదిదమపదం వాఙ్మనసయోః॥ ౧౨॥

పదవృత్తి.

నిరాబాధమ్=వికారమఱ్ఱతాయుమ్	యత్ పరం బ్రహ్మ = యాతొరు పరబ్రహ్మమానతు
నిత్యమ్=కాలపరిచ్ఛేదమఱ్ఱతాయుమ్	శ్రుతిశిరసి=వేదాన్తత్తిలే
నిరవధి=దేశపరిచ్ఛేదమఱ్ఱతాయుమ్	ఆమ్నాతమ్=ఓతప్పట్టిరుక్కిఱతో,
నిరుపమమ్ = వస్తుపరిచ్ఛేదమఱ్ఱతాయుమ్	హే వరద!=ఓ పేరరుళాళనే!
నిరంహః=హేయగుణమఱ్ఱతాయుమ్	తే=ఉన్నుడైయ
సదా శాన్తమ్=నిత్యానుకూలమాయుమ్ [నిత్యభోగ్యమాయుమ్]	తదిదం సాక్షాత్ పరం రూపమ్ } శిఱన్ద నిజస్వరూపమాకియ అన్త ఇన్ద స్వరూపమానతు
శుద్ధమ్ = రజస్తమస్సుక్కళ్ కలశాత శుద్ధసత్త్వమాయుమ్	వాఙ్మనసయోః అపదమ్ = (వాయాల్ వర్ణిక్కప్పడుతఱ్కుమ్ నెఞ్జాల్ నినైప్పతఱ్కుమ్ ముడియాతపడి) మనమొళికళుక్కు ఎట్టాతతు.
సతతం అవద్యస్య ప్రతిభటమ్ } ఎప్పోతుమ్ దోషత్తుక్కు ఎతిర్త్తట్టాయుమ్	

[నిరాబాధమిత్యాది.] వేదత్తిల్ కూఱప్పట్టుళ్ళ పరబ్రహ్మస్వరూపత్తై పూర్వార్ధత్తాలరుళిచ్చెయ్తు ఉత్తరార్ధత్తిల్, - అన్ద స్వరూపమ్ సాక్షాత్ నీతాన్; ఇప్పడిప్పట్ట ఉన్నై వయ్కొణ్డు తుతిప్పతుమ్ నెఞ్జుకొణ్డు శిన్దిప్పతుమ్ ముడియాతకారియ మెన్గిఱార్

[నిరాబాధమ్.] ఉలకత్తిల్ ఒవ్వొరు కార్యవస్తువుక్కుమ్ మూన్డువకైక్కారణఙ్గళుణ్డు - ఉపాదానమ్, సహకారి, నిమిత్తమెన్ఱు. ఒరుఘటత్తై ఉణ్డుపణ్ణవేణుమానాల్ అతఱ్కు మణ్ ఉపాదానకారణమాకవుమ్, దణ్డచక్రాదికళ్ సహకారికారణమాకవుమ్, కులాల, కాలాదృష్టాదికళ్ నిమిత్తకారణమాకవుమ్ ఏఱ్పట్టిరుక్కిన్ఱన. ఇవ్వాఱాకవే ఒవ్వొరు కార్యవస్తువుక్కుమ్ పార్త్తుక్కొళ్వతు. ఉలకిఙ్గెల్లామ్ ఎమ్బెరుమాన్ కారణమెన్ను మ్బోతు, అవన్ ఎవ్వకైక్కారణమాక నిఱ్కిఱానెన్ఱాల్ మూవకైక్కారణముమ్ అవనొరువనేయెన్బతు వేదవైదికసిద్ధాన్తమ్ ఇతన్మేల్ ఒరు పూర్వపక్షమ్ కిళర్కిన్ఱతు; అతావతు - ఉలకత్తిల్ ఎన్దవస్తువై నామ్ ఉపాదానకారణమాకక్ కొణ్గిఱోమెన్ఱాల్, ఎతువానతు తానే కార్యవస్తువాక వికారప్పడుకిఱతో, అత్తైత్తాన్ నామ్ ఉపాదానకారణమెన్గిఱోమ్ ఘటత్తుక్కు మణ్ణై ఉపాదానకారణమెన్బతుమ్, వస్త్రత్తుక్కు నూలై ఉపాదానకారణమెన్బతుమ్ అక్కారణవస్తుక్కళే కార్యవస్తువాక వికారప్పడుకిన్ఱమైయాలన్ఱో. అతుపోల, ఈశ్వరన్ జగత్తుక్కు ఉపాదానకారణమానాల్ ఈశ్వరనే జగత్తాక వికారమడైకిఱానెన్ఱు కొళ్ళవేణుమ్. ఆనపిన్బు-స్వరూపత్తో వికారమడైకిఱ ప్రకృతియెన్న, స్వభావత్తో వికారమడైకిఱ జీవాత్మావెన్న ఇవ్విరణ్డైయుమ్బోలవే ఈశ్వరనుమ్ వికారియెన్ఱు ఒప్పుక్కొళ్ళవేణుమెన్బతాక పూర్వపక్షమ్ కిళరుమ్. అతఱ్కు ప్రత్యాఖ్యానమ్ కూఱుమ్బోతు - "ఇవన్దానే జగత్తాయ్ప్పరిణమిక్కైయాలే ఉపాదానముమాయిరుక్కుమ్, ఆనాల్ నిర్వికారనెన్నుమ్బడి ఎన్నెన్నిల్, స్వరూపత్తుక్కు వికారమిల్లామైయాలే. ఆనాల్

అత్యన్తం క్షుద్రః - క్షోదీయాన్. [అనీహః] ‘ఈహ - చేష్టాయామ్’ ఎన్గిఱ ధాతువడియాక ప్పిఱన్ద ఈహాశబ్దమ్ చేష్టావాచియాయ్, ఇజ్గు కైజ్కర్యత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. అన్ఱిక్కే. “ఇచ్ఛా కాజ్క్షా స్పృహేహా తృడ్వాఞ్ఛా లిప్సా మనోరథః” ఎన్ఱ నామలిజ్గానుశాసనత్తిఱ్పడి ఈహాశబ్దమ్ ఇచ్ఛావాచియుమాకైయాలే ‘అనీహః’ ఎన్బతఱ్కు రుచియిల్లాతవనెన్ఱుమ్ పొరుళామ్ .. (౫)

శ్లో॥ ఐశ్వర్యం మహదేవవాఽల్పమథవా దృశ్యేత పుంసాంహి యత్
తల్లక్ష్మ్యాస్సముదీక్షణాత్తవ యతస్సార్వత్రికం వర్తతే ।
తేనైతేన నవిస్మయేమహి. జగన్నాథోఽపి నారాయణః
ధన్యం మన్యత ఈక్షణాత్తవ యతః స్వాత్మానమాత్మేశ్వరః॥౬॥

పదవురై.

(హే దేవి! —)=వారాయ్ పిరాట్టీ!
పుంసామ్=మనుష్యర్కళుక్కు
సార్వత్రికమ్=(ఇవ్వులకమ్ మేలులకమ్ ముతలియ) ఎల్లావిడజ్గళిలుమ్ ముణ్డాకక్కూడవతాన
యత్ ఐశ్వర్యమ్=యాతొరు విభవమానతు
మహదేవవా=పెరితాకవో
అథవా అల్పమ్=అల్లతు స్వల్పమాకవో
దృశ్యేత=కాణప్పడుమో,
తత్=అన్దవిభవమానతు
లక్ష్మ్యాః తవ=లక్ష్మియాకియ ఉన్నుడైయ
యతః సముదీక్షణాత్=యాతొరు కటాక్షవిశేషత్తాలే
వర్తతే=విళైకిన్ఱతో,
తేనైతేన=అన్దఇన్ద కటాక్షత్తినాల్ [కటాక్షవిషయత్తిలే ఎన్ఱపడి.]

న విస్మయేమహి=ఆశ్చర్యప్పడమాట్టోమ్.
యతః=ఏనెన్ఱాల్ ;
జగన్నాథః = ఉలకజ్గళుక్కెల్లామ్ తలైవనాయుమ్
ఆత్మేశ్వరః=తనక్కుమ్ తానే ఈశనాయుముళ్ళ
నారాయణోఽపి = శ్రీమన్నారాయణనుమ్ కూడ
తవ=ఉన్నుడైయ
ఈక్షణాత్=కటాక్షమ్ పెఱువతనాల్
స్వాత్మానమ్=తన్నై
ధన్యమ్=కృతార్థనాక
మన్యతే=నినైక్కిఱానిఱే.
[ఆకైయాల్ ఆశ్చర్యప్పడక్కారణమిల్లైయెన్నై.]

[ఐశ్వర్యం మహదిత్యాది] ఆక ఇవ్వళవుమ్ కీழ் ఇన్ద శ్లోకఙ్గళుమ్ స్తోత్రోపోద్ఘాతమాయ్ ఇని మేల్ స్తోత్రారమ్భమాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు.

ఐశ్వర్యమానతు ఐహికముమ్ ఆముష్మికముమాయ్ ఇరణ్డు పడి ప్పట్టిరుక్కుమ్ ఇహలోకత్తిల్ ధనధాన్యసమ్పత్సమృద్ధరా యిరుక్కుమిరుప్పు ఐహికైశ్వర్యమామ్; స్వర్గాది పరమపదాన్తమాన ఉపరితనలోకఙ్గళిల్ వీఱుపెఱ్ఱిరుక్కుమిరుప్పు ఆముష్మికైశ్వర్యమామ్. ఇవ్విరువకైప్పట్ట ఐశ్వర్యముమ్ గురులఘుభేదేన పునర్ద్వివిధమామ్. ఇహలోకత్తిల్ గ్రామాధికారియా యిరుక్కుమిరుప్పు లఘువాన ఐశ్వర్యమామ్, చక్రవర్త్తియా యిరుక్కుమిరుప్పు గురువాన ఐశ్వర్యమామ్. ఊర్ధ్వలోకఙ్గళిల్ ఇన్ద్రనాయిరుక్కుమిరుప్పు లఘువాన ఐశ్వర్యమామ్; 'శెన్ఱాల్ కుడైయామ్" ఇత్యాదిప్పడి * అశేషదాస్యైకరతియా యిరుక్కుమిరుప్పు గురువాన ఐశ్వర్యమామ్. ఇప్పడిప్పట్ట సకలవిధైశ్వర్యఙ్గళుమ్, మహాలక్ష్మియే! ఉన్నుడైయ కటాక్షత్తిన్ పయనాక విళైకిన్ఱన ఎన్గిఱ ఇవ్విషయత్తైక్కేళ్విప్పట్టు ప్పలర్ ఆశ్చర్యప్పడువర్కళ్; ఆనాల్ నాన్ ఇవ్విషయత్తిల్ స్వల్పముమ్ ఆశ్చర్యప్పడువేనల్లేన్ ఏనెన్ఱాల్, "పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరమ్" ఇత్యాది శ్రుతిశతఙ్గళాలే నిస్సమాభ్యధికనాక ఓతప్పట్టిరుళ్ళ సాక్షాత్సర్వేశ్వరనుమ్, "నామ్ లక్ష్మీకటాక్షత్తుక్కు ప్పాత్రమాకప్పెఱ్ఱబడియాల్ తాన్ ధన్యరానోమ్!" ఎన్ఱు నినైప్పిడానిఱ్కయాలే, ఒన్ఱాన సర్వేశ్వరనైయే ధన్యనాక్కవల్ల ఉన్నుడైయకటాక్షమ్ ఇవ్వరుకుళ్ళ చేతనవర్గఙ్గళుక్కు ఐశ్వర్యహేతువాకిఱ వితు ఆశ్చర్యపదమన్ఱే ఎన్గిఱార్. ఇతనాల్ లక్ష్మీకటాక్షమ్ ఎవ్విరుమాన్ఱనక్కుమ్ ప్రార్థనీయమెన్ఱతాయిత్తు.

[విస్మయేమహి] విధిలిఙుత్తమపురుష బహువచనరూపమ్. "స్వాత్మానమ్" ఎన్గతు - తన్నుడైయ దివ్యాత్మస్వరూపత్తైయాక వుమామ్, దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తై యాకవుమామ్. ... (౬)

శ్లో॥ ఐశ్వర్యం యదశేషపుంసి యదిదం సౌన్దర్యలావణ్యయోః
రూపం యచ్చహి మఙ్గళం కిమపి యల్లోకే సదిత్యుచ్యతే ।
తత్సర్వం త్వదధీనమేవ యదతః శ్రీరిత్యభేదేనవా
యద్వా శ్రీమదితీదృశేన వచసా దేవి! ప్రథామశ్నుతే ॥ ౮॥

పదవురై.

హే దేవి!=వారాయ్ పిరాట్టీ!
అశేషపుంసి=సమస్తచేతనర్ కళిడత్తిలుమ్
యత్ ఐశ్వర్యమ్ (అస్తి) { యాతొరు ఐశ్వర్యముళ్ళతో,
సౌన్దర్యలావణ్యయోః యదిదం రూపమ్ { అవయవశోభై యాకిఱ సౌన్దర్యమెన్న, సముదాయశోభైయాకిఱ లావణ్యమెన్న ఇవఱ్ఱిన్ ఉరువమ్ యాతొన్ఱు ఉళతో,
లోకే=లోకత్తిల్
యచ్చహి మఙ్గళమ్=మఙ్గళకరమెన్ఱు పేర్ పెఱ్ఱతు యాతొన్ఱు ఉణ్డో,
యత్ కిమపి సత్ ఇత్యుచ్యతే { యాతొన్ఱు 'నల్లతు' ఎన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱతో,

తత్సర్వమ్=అన్ద ఐశ్వర్యమ్ముతలియవై యెల్లామ్
యత్=యాతొరు కారణత్తాలే
త్వదధీనమేవ=ఉన్ అధైక్కు అడఙ్గియతాకవే యిరుక్కిఱతో,
అతః=ఇక్కారణత్తినాల్,
(తత్సర్వమ్)=అతెల్లామ్
శ్రీః ఇతి అభేదేనవా { శ్రీ ఎన్ఱు అభేదమాకవో [-శ్రీ ఎన్నుమ్ శొల్లాలేయో]
యద్వా=అల్లతు
శ్రీమత్ ఇతి ఈదృశేన వచసా { శ్రీయై యుడైయతు ఎన్గిఱ శొల్లాలేయో
ప్రథామ్=ప్రసిద్ధియై
అశ్నుతే=అడైకిన్ఱతు.

[ఐశ్వర్యం యదిత్యాది.] ఉలకత్తిల్ అవ్వోవస్తుక్కళ్ మేన్మై పెఱ్ఱిరుప్పతుమ్ అఴకుపెఱ్ఱిరుప్పతుమ్ నన్మై పేఱ్ఱిరుప్పతు మెల్లామ్ లక్ష్మీసమ్బన్ధ నిబన్ధనమెన్గిఱార్. ఐశ్వర్యమావతు -'ఈశ్వ

రస్యభావః' ఎన్ఱాయ్, ఒన్ఱుక్కు క్కడవనాయిరుక్కై. ఇప్పడిప్పట్ట ఐశ్వర్యమ్ క్షుద్రపిపీలికాప్రభృతి బ్రహ్మపర్యన్తమాక అనైవరిడ త్తిలుమ్ ఉణ్డు. శిఱ్ఱెఱుమ్బుక్కు మేల్పట్టతు మక్షికై; మక్షికై క్కు మేల్పట్టతు మధుకరమ్ - ఎన్ఱిప్పడి ఒన్ఱుక్కొన్ఱు మేల్పట్ట ఉయిర్ కళ్ ఉణ్డాకైయాలే ఒవ్వొరు ఆత్మావుక్కుమ్ ఒవ్వొరువకైయాన ఐశ్వర్యముణ్డిఱే. [సౌన్దర్యలావణ్యయోః] శిలవస్తుక్కళ్ అవయవ న్దోఱుమ్ అழకుడైత్తాయిరుక్కుమ్; అజ్ఞనన్ఱియే శిలవస్తుక్కళ్ ప్రత్యేకావయవశోభై యఱ్ఱిరున్దాలుమ్ అవయవసముదాయత్తిలే ఒరు విలక్షణమాన శోభైయైయుడైత్తాయిరుక్కుమ్. ఆక ఇప్పడి శిల వస్తుక్కళ్ సౌన్దర్యశాలికళాయుమ్ శిలవస్తుక్కళ్ లావణ్యశాలికళా యుమిఱ్పతుమ్ [యచ్చపిహమఙ్గళమ్] మఙ్గళ్, పుష్పమ్, దీపమ్ ముతలియ శిలవస్తుక్కళ్ మఙ్గళకరఙ్గళాక ప్రసిద్ధిపెఱ్ఱిరుక్కుమ్, ఇతువుమ్. [యత్కిమపి సదిత్యుచ్యతే] అழకియ వస్తుక్కళాయుమ్ మఙ్గళవస్తుక్కళాయుమ్ ఇల్లాతొழిన్దాలుమ్ శిలవస్తుక్కళ్ 'నల్ల పొరుళ్కళ్' ఎన్ఱు శొల్లప్పడానిఱ్కుమ్; తిరుమణ్కతిర్ ముతలా నవై. ఆకవిప్పడి అవ్వొవస్తుక్కళ్ శీర్మైపెఱ్ఱిరుప్ప తెల్లామ్ లక్ష్మీ సమ్బన్ధ నిబన్ధనమానపడియాల్ తాఙ్ శిలవస్తుక్కళ్ సాక్షాల్లక్ష్మీవాచ కశబ్దత్తాలుమ్, శిలవస్తుక్కళ్ లక్ష్మీ విశిష్టవాచకశబ్దత్తాలుమ్ వ్యవ హరిక్కప్పడుకిన్ఱన. తిరువిళక్కు, తిరుమాళికై, తిరుమలై, తిరుమేని ముతలియ వ్యవహారఙ్గళ్ "శ్రీరిత్యభేదేన ప్రధామశ్నుతే" ఎన్బత ఱ్కు ఉదాహరణమాకవుమ్; శ్రీమదనన్తసరస్, శ్రీమద్వనాద్రి, ఇత్యాదివ్యవహారఙ్గళ్ "శ్రీమదితీద్ృశేనవచసా ప్రథామశ్నుతే" ఎన్బతఱ్కు ఉదాహరణమాకవుమ్ కొళ్ళత్తకుమ్. "లౌకిక సకలచేత నగత - ఐశ్వర్యసౌన్దర్య లావణ్యమఙ్గళసదాది శబ్దవాచ్యానాం

శ్రీశబ్దేన శ్రీమచ్ఛబ్దేనవా వాచ్యత్వం త్వత్కటాక్షాయత్తత్వనిబన్ధన మితి నిష్కృష్టార్థః." ఎన్ఱ సంస్కృతవ్యాఖ్యాన వాక్యమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్. .. .. (2)

శ్లో॥ దేవి! త్వన్మహిమావధిర్న హరిణా నాపి త్వయా జ్ఞాయతే
యద్యప్యేవమథాపి నైవ యువయోస్సర్వజ్ఞతా హీయతే।
యన్నాస్త్యేవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయా విదుః
వ్యోమాంభోజమిదన్తయా కిల విదన్ భ్రాన్తోయమిత్యుచ్యతే॥౩

పదవురై.

హే దేవి!=వారాయ్ పిరాట్టీ!
త్వన్మహిమావధిః=ఉనతు పెరుమైయిన్ ఎల్లైయానతు
హరిణాపి=ఎమ్బెరుమానాలుమ్
యద్యపి నజ్ఞాయతే=అఱియప్పడుకిఱతిల్లై;
త్వయాపి=ఉన్నాలుమ్
నజ్ఞాయతే=అఱియప్పడుకిఱతిల్లై;
ఏవమథాపి=ఇప్పడి ఒరువరాలు మఱియ ప్పడాతిరున్దపోతిలుమ్
యువయోః=ఉఙ్గళిరువర్కళుడైయ
సర్వజ్ఞతా=సర్వజ్ఞత్వమిరుదానతు
నైవ హీయతే=కుఱైవుపడుకిఱతేయిల్లై;
[ఏనెన్నాల్ ;]
యత్=యాతొరువస్తువానతు
నాస్త్యేవ=(ఉలకత్తిల్) అడియోడు కిడైయాతో,
తదజ్ఞతామ్ = అన్ద అసద్వస్తువై అఱిన్దు కొళ్ళామలిరుప్పతై
సర్వజ్ఞతాయాః=సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కు
అనుగుణామ్=ఒత్తతాక
విదుః=(వివేకికళ్) అఱికిన్ఱార్కళ్ ;
వ్యోమాంభోజమ్=ఆకాశత్తామరైయై
ఇదన్తయా విదన్ } ఉళ్ళతాక [ఇతు ఆకాశత్తామరైప్పూ ఎన్ఱు] అఱికిఱవన్
'అయం భ్రాన్తః' ఇతి ఉచ్యతే కిల } 'ఇవన్ పైత్త్యకారన్' ఎన్ఱు (ఉలకత్తారాల్) శొల్లప్పడుకిఱానన్ఱో.

[దేవిత్వన్మహిమేత్యాది.] "యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన ఇవ త్వద్వల్లభోపి ప్రభుర్నాలమ్మాతుమియత్తయా నిరవధిం నిత్యా

నుకూలం స్వతః ” ఎన్రు చతుశ్లోకియిల్ పాదద్వయత్తాలే ఆళవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్త అర్థమ్ ఇఙ్గు ప్రథమపాదత్తిల్ సఙ్గ్రహితమ్.

పిరాట్టీ! ఉన్ వైభవమానతు ఉన్నాలుమ్ ఉన్నుడైయభర్తావాన ఎమ్పెరుమానాలుమ్ ఇవ్వళవెన్రు పరిచ్ఛేదిత్తు అఱియప్పోగాతిల్లై. ఆనాల్ ఇతుకొణ్డు ఉఙ్గళుడైయ సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కు క్కొత్తై శొల్లముడియాతు. సర్వపదార్థత్తుక్కుళ్ళే ఉన్నుడైయమహిమావధియుమ్ శేర్న్దిరుక్క, అతనై నీఙ్గళ్ అఱియవిల్లైయెన్రాల్ సర్వపదార్థత్తిల్ ఏకదేశత్తై అఱియవిల్లైయెన్రు ఏఱ్పడుకిఱపడియాల్ సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కు ఏర్ భఙ్గమ్వారాతెన్నిల్,

ఉలకత్తిల్ ఉళ్ళ పదార్థఙ్గళిల్ ఒన్రై అఱియాతొழిన్దాల్ అతు సర్వజ్ఞత్వభఞ్జకమాకుమేయన్రి అడియోడు ఇల్లాత పదార్థఙ్గళై అఱియాతొழివతు సర్వజ్ఞత్వ భఞ్జకమాకాతు ఇల్లాతవస్తుక్కళై ఇల్లాతవైయాక వే అఱిన్దుకొళ్వతు సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కు ప్పోరున్దియతేయామ్. ఇల్లాత వస్తుక్కళైయుమ్ తెరిన్దుకొణ్డాల్ తాన్ సర్వజ్ఞత్వమ్ సఙ్గతమాకుమెన్రు కొళ్వార్ అఱివిలికళేయావర్. మలడిమకన్. ముయల్కొమ్బు, కానల్నీర్, ఆకాశమలర్ ఇవై పోన్ఱ ఇల్లాతవస్తుక్కళై ఒరువర్ ఉళ్ళనవాక నినైత్తుక్కొణ్డు,

“ఏష వన్ధ్యాసుతో యాతి శశశృఙ్గధనుర్ధరః ।
మరీచికాఽమ్భసి స్నాతః ఖపుష్పకృతశేఖరః ॥ ”

ఎన్రు శొన్నాల్, అవర్ భ్రాన్తర్కళిల్ అగ్రేసరనాక ఎణ్ణప్పడువనేయన్రి, “ఇవర్ ఇల్లాతవస్తుక్కళైయుమ్ తెరిన్దుకొణ్డిరుప్పతనాల్ విశేషజ్ఞాతా ” ఎన్రు ఒరువరాలుమ్ పుకழప్పడాన్.

అతుపోల, పిరాట్టీ! ఉన్నుడైయ మహిమైక్కు అవధియెన్నతు ఉలకత్తిల్ సత్తాకక్కాణప్పడుకిన్ఱ ఘటపటాదికళైప్పోల్ వస్తుతః ఉళ్ళతానాల్ అతనై నీఙ్గళ్ అఱియాతతు ఉఙ్గళుక్కు సర్వజ్ఞత్వభఙ్గకమాకుమ్. వాస్తవత్తిల్ ఉన్నుడైయ మహిమైక్కు ఎల్లైయిల్లామైయాల్ 'త్వన్మహిమావధి' ఎన్గిఱ పదార్థమ్ శశశృఙ్గాదికళైప్పోలే అసత్తు. అప్పడి అసత్తానపదార్థత్తై నీఙ్గళ్ తెరిన్దుకొళ్ళామైయానతు - ఉళ్ళతాక అఱియామై ఇతు యాథాత్మ్యజ్ఞానపర్యాయమాన అజ్ఞానమేయొழియ సర్వజ్ఞత్వభఙ్గకమాన అజ్ఞానమన్ఱు, ఇతు అడిక్కప్పుఙ్గుపెఱుమ్. ఇన్ద అజ్ఞానత్తైయుమ్ నీఙ్గళ్ బాధకమాకక్కొణ్డు ఇతనైప్పోక్కిక్కొళ్ళ నినైత్తీర్కళాకిల్ —, [అతావతు - త్వన్మహిమావధి ఉణ్డెన్ఱు నినైత్తీర్కళాకిల్] ఉఙ్గళుడైయ సర్వజ్ఞత్వమ్ కుఱైన్దు 'భ్రాన్తశిఖామణికళ్' ఎన్గిఱ పట్టమే ఫలిక్కుమ్కిడీర్! ఎన్గిఱార్

ఆక ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు ప్రధానప్రమేయమ్ - పిరాట్టి ఎల్లైయిల్లాత మహిమైయుడైయవళ్ - ఎన్నుమత్తనైయాయిత్తు.

నజానాతీత్యజ్ఞః, తస్య అజ్ఞః - తదజ్ఞః ; తస్యభావః, తామ్, తదజ్ఞతామ్. విదుః='విద - జ్ఞానే' ఎన్గిఱ ధాతువిన్ లట్ ప్రథమపురుషబహువచనమ్. ఇన్దక్రియైక్కు - 'అఱికిఱార్కళ్' ఎన్ఱు శబ్దార్థమాయినుమ్, 'పెరియోర్కళిన్ కొళ్కై' ఎన్బతు తాత్పర్యార్థమామ్. వ్యోమ్ని, వ్యోమ్నా వా అమ్భోజమ్ - వ్యోమామ్భోజమ్. [ఇదన్తయా.] 'ఇదమో భావః, ఇదన్తా' ఎన్ఱుమ్, 'అస్య భావః, ఇదన్తా' ఎన్ఱుమ్ ఇరణ్డుపడియాక వ్యుత్పత్తి పణ్ణలామ్. వ్యోమామ్భోజత్తై ఇదన్తయా అఱివతావతు - 'ఇదం వ్యోమామ్భో

జమ్’ - ఇతు ఆకాశత్తామరై ఎన్ఱు అఱివతామ్. “ ఇదమః ప్రత్యక్షగతం సమీపతరవర్తి చైతదో రూపమ్ । అదసస్తు విప్రకృష్టం తదితి పరోక్షే విజానీయాత్ ” ఎన్గిఱ శాబ్దికకారికై ఇఙ్గు అఱియత్తక్కతు. ... ... ౮.

శ్లో॥ లోకే వనస్పతిబృహస్పతి తారతమ్యం
యస్యాః ప్రసాదపరిణామముదాహరన్తి ।
సా భారతీ భగవతీ తు యదీయదాసీ
తాం దేవదేవమహిషీం శ్రియమాశ్రయామః ॥ ౯॥

పదవురై.

లోకే=ఉలకత్తిల్
వనస్పతి బృహస్పతి తారతమ్యమ్ = ఒరువన్ మరమ్ పోల్ జడనాకప్పిఱప్పతుమ్, ఒరువన్ బృహస్పతి పోల్ మహావిద్వానాకప్పిఱప్పతుమాన ఏఱ్ఱత్తాழ్వై
యస్యాః = యావళొరు సరస్వతీదేవియినుడైయ
ప్రసాదపరిణామమ్=అనుగ్రహత్తిన్ పరిపాకఫలమాక
ఉదాహరన్తి = (జ్ఞానికళ్) శొల్లుకిఱార్కళో;
భగవతీ=పూజ్యైయాన
సా భారతీ=అన్దసరస్వతియానవళ్
యదీయదాసీ=యావళొరు పిరాట్టియినుడైయ ఏవల్ కళుక్కు అడియవళాయిరుక్కిఱాళో,
దేవదేవమహిషీమ్ = తేవతేవపిరానుడైయ దేవియాన
తాం శ్రియమ్=అన్దప్పిరాట్టియై
ఆశ్రయామః=ఆశ్రయిక్కిఱోమ్.

[లోక ఇత్యాది] లక్ష్మీకటాక్షమ్ పెఱ్ఱవర్కళ్ పక్కల్ వాగ్దేవియానసరస్వతియుమ్ దాసానుదాసియాకక్కాత్తిరుప్పళెన్గిఱార్.

“ కవైయాకి కొమ్బాకి కాట్టకత్తే నిఱ్కుమ్, అవైయుళ్ల నల్లమరఙ్గళ్ - శవైనడువే, నీట్టోలై వాశియానిన్ఱాన్ కుఱిప్పఱియ, మాట్టాతవన్ నన్మరమ్ ” ఎన్ఱపడి-మరమెన్ఱు ఇకழలామ్బడి శిలర్

శ్లో॥ నవక్తుం నశ్రోతుం నమనితుమధోపాసిసిషితుం
నచ ద్రష్టుం \$ స్ప్రష్టుం తదను నచ భోక్తుంహి సుశకమ్ ।
పరం యద్వస్తూక్తం నను వరద! సాక్షాత్తదసి భోః!
కథం విశ్వస్మై త్వం కరిగిరిపుర స్థిష్ఠస ఇహ ॥ ౧౪ ॥

పదవురై.

హే వరద=వరదనే!
యత్ పరంవస్తు = యాతొరు పరతత్త్వమానతు
వక్తుం నసుశకమ్ = ఉపదేశిక్క ముడియాతతాకవుమ్
శ్రోతుం నసుశకమ్ = కేట్క ముడియాతతాకవుమ్
మనితుం నసుశకమ్ = మననమ్ పణ్ణ ముడియాతతాకవుమ్
అథ=అతిఱ్కు మేల్
ఉపాసిసిషితుం నసుశకమ్=ఉపాసిక్క విరుమ్బముడియాతతాకవుమ్
ద్రష్టుంచ నసుశకమ్ = కాణముడియాతతాకవుమ్
స్ప్రష్టుంచ నసుశకమ్=తొడముడియాతతాకవుమ్
తదను=అతఱ్కు మేల్
భోక్తుంచ నసుశకమ్=అనుభవిప్పతఱ్కు ముడియాతతాకవుమ్
ఉక్తమ్ = (శ్రుతికళిల్) శొల్లప్పట్టిరుక్కిఱతో,
తత్ =అన్ద పరతత్త్వమానతు
సాక్షాత్ త్వం అసి నను = సాక్షాత్ నీయేయన్రో ఆకిఱాయ్,
త్వమ్=(ఇప్పడి సర్వాధారుల్లాభవాన) నీ
ఇహ=ఇవ్వులకత్తిలే
కరిగిరిపురః=హస్తిగిరియిల్ మున్నే
కథమ్=ఎప్పడి
విశ్వస్మై తిష్ఠసే = సర్వజనఙ్గళుక్కుమ్ తన్ కరుత్తై వెళియిట్టు కొణ్డు నిఱ్కిఱాయ్?

[నవక్తుమిత్యాది.] వేదాన్తత్తిల్ "శ్రోతవ్యో మన్తవ్యో నిదిధ్యాసితవ్యః" ఇత్యాది వాక్యఙ్గళానవై, పరమ్పొరుళై శ్రవణమ్ పణ్ణవేణుమ్ మననమ్పణ్ణవేణుమ్ ఉపాసనై పణ్ణవేణుమెన్ఱిప్పడి ఓతినవైత్తు, ముణ్డకోపనిడత్తిల్ అన్ద ఉపనిషత్తుక్కళే "నచక్షుషా

\$ "స్ప్రష్టుమ్" ఎన్నుమ్ స్థానత్తిలే "ప్రేమ్ణా" ఎన్ఱు పలర్ ఓతువర్ కళేనమ్ అతు ప్రాచీనపాఠమన్ఱెన్గ్ర్

గృహ్యతే నాపి వాచా" ఇత్యాదివాక్యఙ్గళాల్ - అప్పగమ్బెరుళ్ ఒరు ఇన్ద్రియత్తుక్కుమ్ విషయమాకమాట్టాతెన్ఱు ఓతివైత్తన. అజ్ఞర్ ఓతప్పట్టపరమ్బొరుళ్ ఎతువెన్ఱాల్ సాక్షాత్ పేరరుళాళనాకియ నీయేకాణ్. అప్పడి ఒరుఇన్ద్రియత్తుక్కుమ్ విషయమాకమాట్టాతవనాక ఓతప్పట్టుళ్ళనీ, ఇన్నిలవులకత్తిలే సర్వసులభనాయ్ అవతరిత్తు హస్తిగిరియిల్ మున్నే తర్కరుత్తై వెళియిట్టుక్కొణ్డు నిఱ్పతు ఎన్నో? ఎన్గిఱార్.

[వక్తుమ్] వచనమావతు - ఎమ్బెరుమాన్ ఇప్పడిప్పట్టవనెన్ఱు ఉపదేశిత్తల్. శ్రవణమావతు - ఒరువన్ ఉపదేశిక్క అతనైచ్చెవిశాత్తుతల్. మననమావతు - కేట్టఅర్థఙ్గళ్ నెఞ్జిలేనన్గు పతియుమ్పడి చిన్తనై పణ్ణుతల్. ఉపాసిప్పైయావతు - తైలధారైపోలే అవిచ్ఛిన్నస్మృతిసన్తతియాకిఱ ఉపాసనైయై చ్చెయ్యవిరుమ్బుతల్. ఉపాసిక్క విరుమ్బువతఱ్కు ముడియాతెన్ఱాల్ ఉపాసిక్క సుతరామ్ముడియాతెన్పతు కిమ్పునర్న్యాయసిద్ధమ్. సన్నన్తమాక ప్రయోగిత్తవితు - 'వివిదిషన్తి" ఎన్గిఱ శ్రుతిచ్ఛాయైయాలే ఎన్నలామ్. దర్శనమావతు - అనన్దస్మృతిసన్తానత్తాలే విళైయక్కూడియ ప్రత్యక్షసమానాకారమాన విలక్షణ సాక్షాత్కారమ్. స్పర్శమావతు - సాక్షాత్కారత్తిఱ్కుప్పిఱకు "పెరునిలమ్కిడన్ద నల్లడిపోతు..........తళ్వుఱ" ఎన్ఱాఱ్పోలే ఆశైకిళర్న్దు తొడుకై. ఇవై, భోక్తుమ్ ఎన్ఱతు-శొల్లిచ్చెల్లాత ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయమాకక్కూడియ అనుభవత్తైయెనక్కొళ్క. ఆక, ఒరువిధ అనుభవత్తుక్కుమ్ ముడియాతతు భగవత్స్వరూపమెన్నై

తిత్ససే = పరస్మైపదియాకియ ష్ఠాధాతువై ఇఙ్గు ఆత్మనేపదియాక ప్రయోగిత్తిరుప్పతు - "ప్రకాశనస్థేయాఖ్యయోశ్చ" ఎన్గిఱ

సూత్రత్తై అవలమ్బిత్తామ్. 'విశ్వస్మై' ఎన్ఱ చతుర్థీ- "శ్లాఘహ్నుఙ్స్థాశపాం జ్ఞీప్స్యమానః" ఎన్ఱ సూత్రత్తై అడియొత్తియామ్. స్థిత్యా స్వాభిప్రాయం విశ్వం బోధయతీత్యర్థః నిఱ్ఱుతనాలే తన్ కరుత్తై ఉలకత్తార్క్కు ఉణర్త్తుకిఱానెన్ఱపడి ఇఙ్గు, తన్ కరుత్తావతు - 'నాన్ ఉఙ్గళై వారిప్పిడియాక ప్పిడిత్తుక్కొణ్డు పోక వన్దిరుక్కిఱేన్' ఎన్బతామ్

వేదవేదాన్తఙ్గళుక్కుమ్ దుర్గ్రహనానాన్ సహసా సులభనాక ఇఙ్గనే అవతరిత్తు నిఱ్కిఱవితు ఎన్న సౌలభ్యసౌశీల్య పరమకాష్ఠై! ఎన్ఱు ఈడుపడుకిఱపడి. (౧౮)

శ్లో॥ ప్రకృష్టం విజ్ఞానం బలమతులమైశ్వర్యమఖిలం
విమర్యాదం వీర్యం వరద! పరమా శక్తిరపి చ।
పరం తేజశ్చేతి ప్రవరగుణషట్కం ప్రథమజం
గుణానాం నిస్సీమ్నాం గణనవిగుణానాం ప్రసవభూః ॥ ౧౯॥

పదవురై.

హే వరద=వరదనే!
ప్రకృష్టం విజ్ఞానమ్=శిఱన్ద జ్ఞానమెన్ఱు
అతులం బలమ్=ఒప్పఱ్ఱ బలమెన్ఱు
అఖిలమ్ ఐశ్వర్యమ్=అనవధికమాన ఐశ్వర్యమెన్ఱు
విమర్యాదంవీర్యమ్ = ఎల్లైయిల్లాత వీర్యమెన్ఱు
పరమా శక్తిరపి చ=శ్రేష్ఠమాన శక్తియెన్ఱు
పరం తేజశ్చ=శిఱన్ద తేజస్సెన్ఱు
ఇతి=ఆకియ [ఇవైయాకియ]

ప్రథమజం ప్రవరగుణ షట్కమ్ } ముతల్ మూర్త్తియాన పరవాసుదేవమూర్త్తియిలేయుళ్ళ శిఱన్ద ఆఱు గుణఙ్గళానవై
నిస్సీమ్నామ్=ఎల్లైయఱ్ఱతుకళాయుమ్
గణనవిగుణానామ్ = ఎణ్ణక్కూడాతతుకళుమాన
గుణానామ్=కల్యాణగుణఙ్గళుక్కు
ప్రసవభూః=పిఱప్పిడమ్.

వ్యాపినోఽవ్యాహతాత్మికా." ఇత్యాదిప్పడియే - ఏత్తిట్టుక్కొణ్డ తొరు కార్యమ్ ముట్టుప్పడాతపడి శెయ్తు తలైక్కట్టవల్ల్ త్రాన సామర్థ్యమ్. ౬. తేజస్సావతు - "రకారాదీని నామాని రామ త్రస్తస్య రావణ! రత్నాని చ రథాశ్చైవ త్రాసం సంజనయన్తి మే." (మారీచవాక్యమ్.) ఎన్నపడి ఎదిరికళ్ కుఱ్ఱల్కుఱ్ఱమ్బువ్వుడియాన మదిప్పు. అన్ఱియే, బహుప్రయత్నసాధ్యమానవల్లై సహకార్యన్తరనిరపేక్షమాక అల్పప్రయత్నత్తాలే తలైక్కట్టవల్లనాకై యాక వృమామ్.—"సంఖ్యాతుం నైవ శక్యన్తే గుణా దోషాశ్చ శార్ఙ్గిణః। ఆనన్త్యాత్ప్రథమో రాశి రభావాదేవ పశ్చిమః." ఇత్యాది ప్పడియే అసంఖ్యేయఙ్గళాయుళ్ళ గుణగణఙ్గళుక్కు ఇన్ద ఆఱుగుణఙ్గళుమ్ ఊఱ్ఱువాయ్ ఎన్ను మిడమ్ "తవానన్తగుణస్యాపి షడేవ ప్రథమే గుణాః" ఇత్యాది ప్రమాణసిద్ధమ్.

[ప్రథమజమ్] = గుణఙ్గళుక్కెల్లా ముతన్మైయాయుళ్ళతు ఎన్నుమ్పొరుళాకలామాయినుమ్ అతు అచారు. "గణనవిగుణానామ్" ఎన్నతనాల్ తనిత్తనియాక ఎణ్ణముడియాతవై ఎన్నతుమ్, "నిస్సీమ్నామ్" ఎన్నతనాల్ ఒరుపెరియ రాశియాకవుమ్ ఎణ్ణముడియాతవై ఎన్నతుమ్ పోతరుమ్. మణ్ మణల్ముతలియవల్లై త్తనిత్తనియాక ఎణ్ణక్కూడాతాయినుమ్ "ఒరుకూడైమణ్, ఒరు వణ్డిమణల్" ఎన్ఱు ఒరురాశియాక ఎణ్ణక్కూడుమే; భగవద్గుణఙ్గళ్ అప్పడియుమ్ ఎణ్ణముడియాతవైయెన్నై ప్రసవభూః=ఆకరమ్ ఎన్ఱపడి.

శ్లో॥ గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతరమూర్తిస్తవ బభౌ
తతస్తిస్రస్తేషాం త్రియుగ! యుగళైర్హి త్రిభిరభూః।
వ్యవస్థా యాచైషా నను వరద సాఽఽవిష్కృతివశాత్
భవాన్ సర్వత్రైవ త్వగణితమహామఙ్గళగుణః॥ ౧౬॥

పదవ్రురై.

త్రియుగ=మూవిరణ్డుగుణఙ్గళై యుడైయ
వరద!=వరదనే!
తవ=ఉన్నుడైయ
ప్రథమతరమూర్తిః=ఎల్లామూర్తికట్కుమ్
ముతన్మైయాన పరవాసు
దేవమూర్తియానతు
ఏతైః=ఇన్ద [కీళ్ చ్చొన్న]
షడ్భిః గుణైః=అఱుగుణఙ్గళాలే
బభౌ=విళఙ్గిఱ్ఱు,
తతఃతిస్రః [మూర్తయః]=అతఱ్కుమేల్
మూన్రుమూర్తికళ్
తేషామ్=అన్ద గుణఙ్గళినుడైయ

త్రిభిః యుగళైః=మూవిరణ్డుకళాలే
అభుః=ప్రకాశిత్తన,
ఏషా వ్యవస్థా యా=ఇప్పడిప్పట్ట వ్యవస్థై
యాతొన్రుణ్డు,
సా=అన్ద వ్యవస్థైయానతు
ఆవిష్కృతిపశాత్=(గుణఙ్గళై) వెళియిడు
తల్ పఱ్ఱియామ్.
భవాంస్తు=నీయో వెన్రాల్
సర్వత్ర=ఎల్లామూర్తికళిలుమే
అగణితమహామఙ్గళగుణః=ఎణ్ణిఱన్ద శిఱన్ద
కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయై
యాయిరానిన్రాయ్.

[గుణైరిత్యాది] అతిమానుషస్తవత్తిల్ "జ్ఞానంబలం విపులమ్" ఎన్ర శ్లోకత్తిల్ శురుఙ్గచ్చొన్నతై ఇఙ్గు విరిత్తు అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. పరవాసుదేవమూర్త్తి, సఙ్కర్షణమూర్త్తి, ప్రద్యుమ్నమూర్త్తి, అనిరుద్ధమూర్త్తి ఎన్రు చతుర్విధమాన మూర్త్తికళిల్ ప్రథమమాన వాసుదేవమూర్త్తియిల్ కీళ్ శ్లోకత్తిల్ చొల్లప్పట్ట జ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజస్సుక్కళెన్గిఱ అఱుగుణఙ్గళుమ్ ప్రకాశిక్కిన్రన. మఱ్ఱ సఙ్కర్షణాదిమూన్రుమూర్త్తికళిల్ ఒవ్వొన్రిలుమ్ ఇరణ్డిరణ్డుగుణమ్ విళఙ్గుక్కు [అతావతు - సఙ్కర్షణమూర్త్తియిల్ జ్ఞానముమ్ బలముమ్, ప్రద్యుమ్నమూర్త్తియిల్ ఐశ్వర్యముమ్ వీర్యముమ్, అనిరుద్ధమూర్త్తియిల్ శక్తియుమ్ తేజస్సుమాక] ప్రకాశిక్కిన్రనవెన్బతు పూర్వార్ధత్తిన్ కరుత్తు.

[తతస్తిస్రః.] "వ్యూహఙ్గళ్ నాలెన్రుమ్ మూన్రెన్రుమ్ శాస్త్రఙ్గళ్ శొల్లుమ్; నాలువ్యూహముణ్డాయిరుక్క వ్యూహవాసుదేవ

రూపత్తుక్కు పరరూపత్తిఱ్కాట్టిల్ అనుసన్ధేయ గుణభేదమిల్లామై యాలే త్రివ్యూహమెన్గిఱతు. ఇప్పడిత్తై ‘గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః......’ ఎన్గిఱ శ్లోకత్తిలే సంగ్రహిత్తార్కళ్ ” ఎన్ఱు రహస్యత్రయసార-తత్త్వత్రయ చిన్తనాధికారసూక్తి ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

ఇఙ్ఙనే శొన్నాల్ భగవన్మూర్త్తికళిలేయే గుణవైకల్యమ్ కొళ్వతు కుఱ్ఱైయాకుమేయెన్ఱు శఙ్కిత్తు ఉత్తరార్ధత్తాలే పరిహరిక్కిఱార్ (వ్యవస్థేత్యాది.) ఒవ్వొరుమూర్త్తియిలే ఇరణ్డిరణ్డుగుణఙ్గళ్ ఎన్ఱు వకుక్కప్పట్ట వ్యవస్థైయానతు గుణఙ్గళిన్ సత్తాప్రయుక్తమన్ఱు; ఆవిష్కారప్రయుక్తమ్. అతావతు - ఒవ్వొరుమూర్త్తియిలే ఈరిరణ్డు గుణఙ్గళైత్తాన్ కార్యవశాత్ ప్రకాశప్పడుత్తుకిఱాయ్ ఎన్బతైప్పఱ్ఱిచ్చొల్లినేయన్ఱి, ఇరణ్డుగుణఙ్గళ్ తవిర మఱ్ఱగుణఙ్గళ్ అన్దమూర్త్తికళిల్ ఇల్లైయెన్బతైప్పఱ్ఱిచ్చొల్లవిల్లై ఎన్గై. ఎల్లా మూర్త్తిగళిలుమ్ ఉన్నుడైయ సకలగుణఙ్గళుమ్ పుష్కలమాయిరుక్కిన్ఱమైయై అపలాపమ్పణ్ణముడియాతు; ఇరణ్డిరణ్డు గుణఙ్గళ్తాన్ ఆవిష్కరిక్కప్పడుకిన్ఱన, మఱ్ఱవై అనుద్భూతఙ్గళాయ్ప్పతిన్దిరుక్కిన్ఱన ఎన్ఱవాఱు.

“షాడ్గుణ్యాద్వాసుదేవః పర ఇతి సభవాన్ ముక్తభోగ్యో బలాఢ్యాద్బోధాత్సఙ్కర్షణస్త్వం హరసి వితనుషే శాస్త్రమైశ్వర్యవీర్యాత్ । ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్మౌ నయసి చ భగవన్! శక్తితేజోఽనిరుద్ధో బిభ్రాణః పాసి తత్త్వం గమయసి చ తథా వ్యూహ్య రఙ్గాధిరాజ!” [శ్రీరఙ్గరాజస్తవమ్, ఉత్తరశతకమ్ - ౩౯.] ఎన్గిఱ భట్టర్ శ్రీసూక్తియుమ్; “పరత్వత్తిల్ జ్ఞానాదికళాఱుమ్ పూర్ణమాయిరుక్కుమ్; వ్యూహత్తిల్ ఇవ్విరణ్డుగుణమ్ ప్రకటమాయిరు

క్కుమ్; అతిల్ సఙ్కర్షణర్ జ్ఞానబలఙ్గళిరణ్డోడుమ్‌కూడి జీవ తత్త్వత్తై అధిష్ఠిత్తు అత్తై ప్రకృతియిల్‌నిన్ఱుమ్ వివేకిత్తు ప్రద్యుమ్నావస్థైయైయుమ్ భజిత్తు శాస్త్రప్రవర్తనత్తైయుమ్ జగత్సంహారత్తైయుమ్ పణ్ణక్కడవరాయిరుప్పర్. ప్రద్యుమ్నర్ ఐశ్వర్యవీర్యఙ్గళిరణ్డోడుమ్‌కూడి మనస్తత్త్వత్తైయధిష్ఠిత్తు ధర్మోపదేశత్తైయుమ్ మనుచతుష్టయమ్ తొడక్కమాన శుద్ధవర్గసృష్టియైయుమ్ పణ్ణక్కడవరాయిరుప్పర్. అనిరుద్ధర్ శక్తితేజస్సుక్కళిరణ్డోడుమ్‌కూడి, రక్షణత్తుక్కుమ్ తత్త్వజ్ఞానప్రదానత్తుక్కుమ్ కాలసృష్టిక్కుమ్ మిశ్రసృష్టిక్కుమ్ కడవరాయిరుప్పర్" [తత్త్వత్రయమ్ - ఈశ్వరప్రకరణమ్.] ఎన్ఱ పిళ్ళైలోకాచార్యర్ శ్రీసూక్తియుమ్, "ఇగ్గుణఙ్గళెల్లామ్ సర్వకాలత్తిలుమ్ స్వరూపాశ్రితఙ్గళాయిరుక్కన్ఱు పరవ్యూహాదివిభాగఙ్గళిల్ గుణనియమమ్ శొల్లుకిఱతెల్లామ్ అన్వ్యారూపఙ్గళై అనుసన్ధిప్పార్క్కు సర్వేశ్వరన్ ఆవిష్కరిక్కుమ్ గుణవిశేషఙ్గళ్ శొల్లుకైక్కాకవత్తనై." ఎన్ఱ రహస్యత్రయసారసూక్తియుమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

[త్రియుగ!] త్రీణియుగాని యస్యసః; ఇరణ్డిరణ్డాక వకుక్కప్పట్ట మూన్ఱుగుణసముదాయఙ్గళైయుడైయవనే ఎన్ఱపడి. పూర్వార్ధముడివిల్ [అభుః] ఎన్ఱపారత్తై అడియార్గళ్ పలర్ 'అభాత్' ఎన్ఱు ఓదువదున్, సంస్కృత వ్యాఖ్యాతావుమ్ అప్పారత్తైయే ఆదరిత్తు రసాభాసప్పడుత్తియదుమ్ విస్మయనీయమ్. అభుః='భా - దీప్తౌ' ఎన్గిఱ ధాతువిలే లఙ్ ప్రథమపురుషబహువచనమ్. రహస్యత్రయసారత్తిల్ ఇన్దశ్లోకమ్ ఉదాహరిక్కప్పట్టుళ్ళవిడత్తు "త్రిభిర్భుః" ఎన్ఱే ఉదాహృతమ్. [అభాత్, అభాతామ్, అభుః.] వ్యవస్థా= ఏత్వాడు

(౧౬)

శ్లో॥ ఇయం వైయూహీ వై స్థితిరథకిలేచ్ఛావిహృతయే
విభూతీనాం మధ్యే సురనరతిరశ్చామవతరన్ ।
సజాతీయస్తేషామితితు విభవాఖ్యామపి భజన్
కరీశ! త్వం పూర్ణోఽపి పరగుణగణైస్తాన్ స్థగయసి ॥ ౧౭ ॥

పదవురై

హేకరీశ!=హా స్తిగిరినాథనే!	అవతరన్=అవతరిత్తవనాయ్
ఇయంస్థితిః=ఇన్ద [కీళ్ శ్లో॥ శ్రియ] వ్యూహస్థయానతు	విభవాఖ్యాం భజన్=విభవావతారమెన్నుమ్ తిరునామత్తై అడైన్దవనాయ్
వైయూహీ వై=వ్యూహత్తైప్పఱ్ఱియతేయామ్.	పరగుణగణైః=శిఱన్ద గుణఙ్గళిన్ సమూహఙ్గళాలే
అథ కిల=అతఱ్కుమేలే	పూర్ణోఽపి=నిఱైన్దవనాయిరున్దాలుమ్
ఇచ్ఛావిహృతయే=ఇష్టప్పడి విళైయాడువతఱ్పొరుట్టు	తేషామ్ = అన్ద దేవమనుష్య తిర్యక్కుక్కళుక్కు
విభూతీనామ్ = (ఉన్నుడైయ) విభూతియాకియ	సజాతీయః ఇతితు=సజాతీయనెన్ఱు కారణత్తినాలే
సురనరతిరశ్చాంమధ్యే=దేవమనుష్య తిర్యక్కుక్కళిన్ నడువే	తాన్=అన్దగుణ సమూహఙ్గళై
	స్థగయసి=మఱైత్తుక్కొణ్డిరుక్కిఱాయ్

[ఇయమిత్యాది.] "గుణైష్షడ్భిః" ఎన్ఱు కీళ్ శ్లోకత్తిల్ శొల్లప్పట్ట వ్యూహస్థైయానతు వ్యూహత్తైప్పఱ్ఱియతు; - సఙ్కర్షణాదిమూర్త్తిత్రయత్తిలుమ్ ఈరణ్డుగుణఙ్గళ్ విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్ఱు శొన్న పడ్యాఢ్య వ్యూహావిషయమెన్ఱై అతఱ్కుమేల్ విభవావతారత్తిన్ పడి శొల్లప్పుకిఱతు. ఉన్నుడైయ విభూతియాన దేవజాతియిల్ ఒరువనాకవుమ్ మనుష్యజాతియిల్ ఒరువనాకవుమ్ తిర్యగ్జాతియిల్ ఒరువనాకవుమ్ ఇప్పడి పలపలయోనికళిల్ పిఱవానిన్ఱనీ విభవావతారమెన్నుమ్ పెయరైయుడైన్దవనాయ్, అవ్వవతారఙ్గళిలుమ్ సకల

కల్యాణగుణగణ పరిపూర్ణనాయిరున్దుమ్ "ఆత్మానమ్మానుషం మన్యే రామం దశరథాత్మజమ్" "అహం వో బాన్ధవో జాతః" ఇత్యాదిప్పడియే అవర్కళోడు ఒరుకోవైయాకప్పిఅన్ద కారణత్తి నాల్ వేఱుపాడుతోన్ఱామైక్కాక అక్కుణఙ్గళై మఱైత్తుక్కొణ్డిరుక్కిఱాయెన్ఱపడి. గోవర్ధనోద్ధరణమ్, సేతుబన్ధమ్, అమృతమథనమ్ ముతలియ శిలసమయవిశేషఙ్గళిల్ తన్నుడైయ అపారశక్తివిశేషత్తై ఆవిష్కరిత్తరుళినపడియాల్ మఱ్ఱైకాలఙ్గళిల్ అన్దశక్తివిశేషత్తుక్కు ఉప్పాన గుణఙ్గళ్ అన్తర్హితఙ్గళాయిరుక్కిన్ఱనవెన్బతు అఱియలాయిఱ్ఱైన్గ

విభవమెన్బతు విభూతివాచకమాయ్, తనతు విభూతియాన మనుష్యాదిజాతికళిల్ ఒరువనాక అవతరిత్తమైయాల్ అన్ద అవతారత్తుక్కు విభవావతారమెన్ఱు పేరాయిఱ్ఱు. ఊన్ఱిక్కే, తిఱవిభవఙ్గళోడుకూడియే అవతరిక్కైయెన్ఱు పొరుళాయ్ సకలకల్యాణగుణగణ విశిష్టవేషత్తై ఉట్కొణ్డపడియుమామ్.

[ఇచ్ఛావిహృతయే] అస్మదాదిజన్మఙ్గళుక్కు హేతు కర్మమాకిఱాప్పోలే భగవదవతారఙ్గళుక్కుమ్ కర్మమే హేతువామో? ఎన్నుమ్ శఙ్కైయై నిరసిక్కిఱార్. "అజాయమానో బహుధా విజాయతే" "మనిశరుమ్ మఱ్ఱుమ్ ముఱ్ఱుమాయ్ మాయప్పిఱవిపిఱన్ద" ఎన్ఱు బహువిధమాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ భగవదవతారఙ్గళుక్కు హేతు 'ఇప్పడియవతరిప్పోమ్' ఎన్నుమ్ స్వేచ్ఛైయొఴియ హేత్వన్తరమిల్లైయిఱే "సమ్భవామ్యాత్మమాయయా" ఎన్ఱు తానేయరుళిచ్చెయ్తానిఱే ["ఆత్మమాయయా"] - ఆత్మేచ్ఛయా ఎన్ఱపడి. 'మాయా వయునం జ్ఞానమ్' ఎన్ఱు మాయాశబ్దమ్ జ్ఞానవాచియాకైయాలే ఇచ్ఛారూపజ్ఞానత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. "ఇచ్ఛా

గృహీతాభిమతోరుదేహః" ఎన్ఱు పరాశరభగవానుమ్ అరుళి చ్చెయ్దార్.

"సతు ప్రియావిరహితశ్చిరకాలం భవిష్యతి." (ఉత్తర శ్రీ రామాయణే.) ఎన్ఱాప్పోలేయుళ్ళాన భృగుశాపమ్ ముతలానవఱ్ఱాలే పిఱన్దానాకచ్చొల్లుకైయాలే అవతారహేతు ఇచ్ఛైయన్ఱిక్కే కర్మమాక వేణ్డావో వెన్నిల్; "తపసారాధితో దేవో హ్యబ్రవీద్భక్తవత్సలః। లోకానాం సమ్ప్రియార్థంతు శాపం తం గృహ్యముక్తవాన్" ఎన్ఱు ఉత్తర శ్రీరామాయణత్తిలుమ్, "సర్వావతారేషు వై విష్ణోర్జననం స్వేచ్ఛయైవతు। జరకాన్త్రచ్ఛలేనైవ స్వేచ్ఛయాగమనం హరేః॥ ద్విజశాపచ్ఛలేనైవ మవతీర్ణోఽపి లీలయా" ఎన్ఱు లైఙ్గపురాణాదికళిలుమ్ శొల్లుకైయాలే, భృగుశాపాదికళాలే పిఱన్దానెన్గిఱ అర్థైతన్నిలే 'శాపమ్ వ్యాజమాత్రమ్; అవతారమ్ ఇచ్ఛాగృహీతమ్' ఎన్ఱు పరిహారిత్తతాకైయాలే ఒరుకుఱైయిల్లై.

[సురనరతిరశ్చాం మధ్యే అవతరన్.] షట్త్రింశద్భేదభిన్నమాన పద్మనాభాదివిభవముమ్, ఉపేన్ద్ర త్రివిక్రమదధిభక్త హయగ్రీవ నరనారాయణ హరికృష్ణ మత్స్యకూర్మవరాహాద్యవతార విశేషఙ్గళుమ్, దణ్డకారణ్యత్తిల్పణ్ణిన కుబ్జామ్రావతారముమ్ ఇవైపోల్వాన అసంఖ్యాతఙ్గళాన అవతారఙ్గళ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధానవిషయమ్.

[వ్యూహస్య ఇయం - వైయూహీ.] [ఇచ్ఛయావిహృతిః.] [సమానాచసా జాతిశ్చ - సజాతిః, తస్యాం భవస్సజాతీయః.] స్థగయసి = "స్థగ - ఆచ్ఛాదనే" ఇతి ధాతుః.		(౧౭)

శ్లో॥ పరోవా వ్యూహోవా విభవ ఉతవాఽచావతరణః
భవన్ వాఽన్తర్యామీ వరవరద! యోయో భవసివై।
స స త్వం సన్నేకాన్ వరగుణగణాన్ బిభ్రదఖిలాన్
భజద్భ్యో భాస్యేవం సతత మితరేభ్యస్త్వితరథా॥ ౧౮॥

పదవృత్తి

వరవరద = శిఱన్ద వరఙ్గళైక్కొడుక్కుమ్ పేరరుళాళనే!

త్వమ్ = నీ

పరోవా = పరవాసుదేవనాకవో

వ్యూహోవా = వ్యూహమూర్త్తియాకవో

విభవో భవన్వా = విభవావతారమాక ప్పిఱన్దవనాకవో

ఉత = అల్లతు

అచావతరణో భవన్వా = అర్చైయాక అవతరిత్తవనాకవో

అన్తర్యామీవా = అన్తర్యామియాకవో

యోయో భవసివై = ఎవ్వవనాక ఇరుక్కిఱాయో

స స సన్ = అవ్వవనాయ్క్కొణ్డు

విశాన్ = సర్వేశ్వరనుక్కురియ

అఖిలాన్ వరగుణగణాన్ = శిఱన్ద గుణసమూహఙ్గళెల్లావఱ్ఱైయుమ్

బిభ్రత్ = ధరియాని న్ఱవనాయ్ [తన్నిడత్తిలుడైయవనాయ్]

ఏవమ్ = ఇప్పడి సకలగుణ విశిష్టవేషమాక

సతతమ్ = ఎల్లా అవస్థైకళిలుమ్

భజద్భ్యో భాసి = ఆశ్రితర్కళుక్కు తోన్ఱుకిఱాయ్

ఇతరేభ్యస్తు = అనాశ్రితర్కళుక్కోవెన్నిల్

ఇతరథా = వేఱువిధమాక [గుణశూన్యనాక]

భాసి = తోన్ఱుకిఱాయ్.

[పరోవేత్యాది.] కల్యాణగుణఙ్గళిన్ ఆవిర్భావత్తుక్కుమ్ తిరోభావత్తుక్కుమ్ విషయవిభాగమ్ కూఱుకిఱార్ ఇతిల్. వరదనే! 'ఇన్న అవతారత్తిల్ తాన్ ఉన్ గుణఙ్గళ్ పూర్ణఙ్గళ్, ఇన్న అవతారత్తిల్ ఇల్లై' ఎన్బతుకిడైయాతు పరవ్యూహవిభవాన్తర్యామ్యర్చావతారఙ్గళిల్ ఎవ్వవనాక నీ ఇరుక్కిఱాయో అవ్వవ్విరుప్పుకళిల్ సర్వేశ్వరత్వ స్వరూపానుబన్ధికళాన సకల కల్యాణగుణఙ్గళుమ్ పరిపూర్ణఙ్గళాకవే యిరుక్కిన్ఱన. ఆనాల్ అక్కుణఙ్గళ్ ఆశ్రితర్కళుక్కు త్తోన్ఱుమ్, అనాశ్రితర్కళుక్కు త్తోన్ఱా. "శఙ్ఖోడుశక్కర

మేన్దుమ్ తడక్కైయన్ ” (తిరుప్పావై-౧౮) ఎన్ఱవిడత్తు వ్యాఖ్యానమ్ సేవిక్క

[పరో వా] భగవత్స్వరూపమానతు-పరత్వమ్, వ్యూహమ్, విభవమ్, అన్తర్యామిత్వమ్, అర్చావతారమెన్ఱు అఞ్జుప్రకారఙ్గళోడే కూడియిరుక్కుమ్ అతిల్ పరత్వమావతు - “యావై న జాతు పరిణామపదాస్పదం సా కాలాతిగా తవ పరా మహతీ విభూతిః” “యత్ర కాలాదపచేళిమమ్” ఎన్గిఱపడియే కాలకృతపరిణామమఱ్ఱిరుక్కైయాలే అకాలకాల్యమాయ్, “నలమన్దమిల్లదోర్ నాడు” ఎన్నుమ్పడి ఆనన్దమ్ అళవిఱన్దు అద్వితీయమాయిరుక్కిఱ శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలే నిత్యర్కళుక్కుమ్ ముక్తర్కళుక్కుమ్ అనుభవవిషయనాయ్క్కొణ్డు షాడ్గుణ్యపరిపూర్ణనాయ్ ఎళున్దరుళియిరుక్కుమిరుప్పు $“కిమాత్మికైషా భగవతో వ్యక్తిః? యదాత్మకో భగవాన్ తదాత్మికా వ్యక్తిః. కిమాత్మకో భగవాన్? జ్ఞానాత్మకో భగవాన్, జ్ఞానాత్మికా వ్యక్తిః.” ఇత్యాదికమత్రానుసన్ధేయమ్. విగ్రహమ్ భగవత్స్వరూపత్తిల్కాట్టిలుమ్ వేఱుపట్టతెన్నుమిడమ్ తత్త్వముక్తాకలాపత్తిల్ [నాయకసరే. శ్లో॥ ౬౫.] “నిర్దిష్టం పౌష్కరాద్యైః” ఎన్ఱ శ్లోకత్తిన్ సర్వార్థసిద్ధియిలే నిరూపిక్కప్పట్టుళ్ళతు. స్తోత్రభాష్యత్తిలుమ్ ఇతు విశదమ్ “విశ్వాతిశాయి సుఖరూప” ఎన్నుమ్ వరదరాజపఞ్చాశత్ స్తోత్రశ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే శ్రీశైల శ్రీనివాసాచార్యర్ - “ఏతేన, పాఞ్చకాలయోగినాం భగవద్విగ్రహే స్వరూపతాదాత్మ్యవాదో జడత్వాదిభ్రాన్తిమాత్ర నిరాకరణార్థః; నతు భేదే తాత్పర్యమితి సూచితమ్. అతో భగవద్విగ్రహాస్సర్వేఽపి జ్ఞానానన్దైకలక్షణాః, స్వరూపాద్భిన్నాశ్చ.” ఎన్ఱరుళితి యిరుప్పతుమ్ నోక్కత్తక్కతు.

$ ఇదం వాక్యం రహస్యామ్నాయ బ్రాహ్మణీయమితి వదన్తి

[వ్యూ॰ హూ॰ వా॰] వ్యూహత్తుక్కు విని యోగమ్ లీలావిభూతియిలేయాకైయాలే ఇవ్విభూతియినుడైయ సృష్టిస్థితిసంహారఙ్గళై నిర్వహిక్కైక్కాకవుమ్, బుభుక్షుక్కళాన సంసారికళై అనిష్టనివృత్త్యాదికళైప్పణ్ణి రక్షిక్కైక్కాకవుమ్, ముముక్షుక్కళాయ్ ఉపాసిక్కుమవర్కళుక్కు సంసారనివృత్తిపూర్వకమాక త్తన్నై వన్దు ప్రాపిక్కైక్కుడలాన అనుగ్రహత్తైప్పణ్ణుకైక్కు ఉడలాకైక్కాకవుమ్, సఙ్కర్షణ ప్రద్యుమ్నానిరుద్ధర్కళాయ్క్కొణ్డు నిఱ్కుమ్ నిలై - వ్యూహమెనప్పడుమ్. ఇతిల్ ఇన్న వ్యూహత్తాలే ఇన్నతు శెయ్యుమెన్నుమిడమ్ "గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః" ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే సంగృహీతమ్ ఇన్దవ్యూహత్తిలే వాసుదేవనైయుమ్ కూట్టి చతుర్విధమాక చ్చొల్వతుముణ్డు. "చతుర్విధస్సభగవాన్ ముముక్షూణాం హితాయవై" ఇత్యాది వాసుదేవ, సఙ్కర్షణ, ప్రద్యుమ్న, అనిరుద్ధర్కళెన్గిఱ ఇన్ద వ్యూహచతుష్టయ మూర్త్తికళుక్కే వైఖానసశాస్త్రఙ్గళిల్ పురుష, సత్య, అచ్యుత, అనిరుద్ధపదఙ్గళాలే వ్యపదేశమామ్ ఇనవఱ్ఱుళ్ ప్రథమవ్యూహమాకియ వాసుదేవరూపమ్ పరరూపత్తినాట్టిల్ గుణాదికళాలే ఎళ్ళళవుమ్ భేదియాతు ఆకవేతాన్ పరవాసుదేవనెన్ఱుమ్ వ్యూహవాసుదేవనెన్ఱుమ్ వ్యవహారమ్ పరవాసుదేవనుక్కు నిత్యోదితనెన్ఱుమ్ వ్యూహవాసుదేవనుక్కు శాన్తోదితనెన్ఱుమ్ నామ్నిదాయికవ్యపదేశమామ్ పరవాసుదేవనుడైయ సఙ్కల్పమ్ నిత్యవిభూతి నిర్వాహకమెన్ఱుమ్, వ్యూహవాసుదేవనుడైయ సఙ్కల్పమ్ లీలావిభూతి నిర్వాహకమెన్ఱుమ్ శొల్లువర్కళ్ ' "వ్యూహఙ్గళ్ నాలెన్ఱుమ్ మూన్ఱెన్ఱుమ్ శాస్త్రఙ్గళిలే శొల్లుమ్. నాలుముణ్డాయిరుక్క మూన్ఱెన్గిఱతు వ్యూహవాసుదేవరూపత్తుక్కు పరరూపత్తినోట్టిల్ అనుసన్ధేయ గుణభేద

మిల్లామైయాలే’ ఎన్రు అభియుక్తర్ ¶ శొల్లుకైయాలే, ఇవర్ కీళ్ వ్యూహత్రయ మెన్రరుళిచ్చెయ్‌తతుక్కుమ్ ఇఙ్గు వ్యూహవాసుదేవ రుణ్డాక అరుళిచ్చెయ్‌తతుక్కుమ్ విరోధమిల్లై ” ఎన్ర తత్త్వత్రయ వ్యాఖ్యానసూక్తియై నోక్కుక.

[విభవ ఉత వా] విభవమావతు - ఇతరసజాతీయమాయ్ క్కొణ్డు ఆవిర్భవిక్కై. ఇతుతాన్ ఎణ్ణిముడిక్కప్పోకాతపడి అనన్తమాయ్ గౌణముఖ్యభేదత్తాలే ఇరణ్డువకైయాక ప్పిరిన్దిరుక్కుమ్. ఇతిల్ గౌణమెన్రతు అవరమెన్రపడి. ముఖ్యమెన్రతు శ్రేష్ఠమెన్రపడి. ఆవేశావతారమ్ గౌణమ్; సాక్షాదవతారమ్ ముఖ్యమ్. ఆవేశన్దాన్ స్వరూపావేశమెన్రుమ్ శక్త్యావేశమెన్రుమ్ ద్వివిధమాయిరుక్కుమ్. అతిల్ స్వరూపావేశమావతు- స్వేనరూపేణ ఆవేశిక్కై. అతావతు- పరశురామాదికళాన చేతనరుడైయ శరీరఙ్గళిలే తన్నుడైయ అనాధారణవిగ్రహత్తోడే ఆవేశిత్తునిర్కై శక్త్యావేశమావతు - కార్యకాలత్తిలే విధిశివాదికళాన చేతనర్ పక్కలిలే శక్తిమాత్రత్తాలే స్ఫురిత్తునిర్కై

“ విభవఙ్గళావన - పద్మనాభాదికళాన ముప్పత్తుచ్చిన్నరూపఙ్గళ్ ఇవర్ఱిల్ మత్స్యకూర్మాదికళాన అవతారఙ్గళ్ ఒరుప్రయోజనవశత్తాలే విశేషిత్తు చ్చొల్లప్పట్టన. ఇవ్విభవఙ్గళిల్ ఈశ్వరన్ అప్పోతైక్కార్య విశేషఙ్గళుక్కీడాక త్తాన్ వేణ్డిన గుణఙ్గళై వేణ్డినపోతు మఱైత్తుమ్ వేణ్డుంపోతు ప్రకాశిప్పిత్తుమ్ నడత్తుమ్. ఇవర్ఱిల్ అవాన్తరభేదఙ్గళ్ “ కృష్ణరూపాణ్యసంఖ్యాని ” త్యాదికళిల్పడియే అనన్తఙ్గళ్. ఇప్పడియె విభవాన్తరఙ్గళుమ్ కణ్డుకొళ్వతు. శిలజీవర్ కళై విగ్రహ విశేషత్తాలుమ్ శక్తివిశేషత్తాలుమ్ అధిష్ఠిత్తు అతిశయిత

¶ రహస్యత్రయసారే - తత్త్వత్రయాధికారే.

కార్యఙ్గళై నడత్తుకిఱతువుమ్ విభవభేదమ్." ఎన్ఱు రహస్యత్రయ సార- తత్త్వత్రయచిన్తనాధికార సూక్తికళుమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

ముఖ్యగౌణభేదేన ఉభయవిధమాన విభవత్తినుళ్ళుమ్ * అతియఞ్జోతియురువై యఙ్గువైత్తిఙ్గు ప్పిఱన్దతాకైయాలే అప్రాకృత విగ్రహఙ్గళుమాయ్, అజత్వ అవ్యయాత్వ సర్వేశ్వరత్వాదియాన స్వభావవిశేషఙ్గళై విడాతేయిరుప్పనవాయ్ దీపాదుత్పన్న ప్రదీపమ్పోలే యిరుక్కక్కడవతాన ముఖ్యప్రాదుర్భావఙ్గళెల్లామ్ ముముక్షుక్కళుక్కు ఉపాస్యఙ్గళామ్. సృష్టికర్తావాన బ్రహ్మావుమ్, సంహారకర్తాక్కళాన శివపావకర్కళుమ్, వేదఙ్గళై వ్యసిత్త వ్యాసనుమ్, దుష్టక్షత్రియ నిరసనమ్పణ్ణిన పరశురామనుమ్, అర్జుననుమ్, కుబేరనుమ్ కకుత్స్థముచుకున్ద ప్రభృతికళుమాకియ గౌణప్రాదుర్భావఙ్గళెల్లామ్ స్వాతన్త్ర్యరూపమాన అహఙ్కారయుక్తరాన జీవర్కళై కార్యార్థమాక ఆవేశముఖేన అధిష్ఠిత్తునిఱ్కైయాలే బుభుక్షుక్కళాయిరుప్పార్క్కొఴియ ముముక్షుక్కళుక్కు ఉపాస్యఙ్గళన్ఱు.

[అన్తర్యామీ భగవాన్.] అన్తర్యామిత్వమావతు- "అన్తః ప్రవిష్టశ్శాస్తా జనానాం సర్వాత్మా" ఇత్యాద్యప్పడియే చేతనర్కళైయనుళ్ళే ప్రవేశిత్తు సకలప్రవృత్తికళుక్కుమ్ నియన్తావాయిరుక్కై. ఇతుతాన్ ఆత్మావినుళ్ళే తన్స్వరూపత్తాలే వ్యాపిత్తునిన్ఱు నియమిక్కుమతుమ్, సవిగ్రహనాయ్క్కొణ్డు హృదయత్తిలే వ్యాపిత్తిరున్దు నియమిక్కుమతుమాయ్క్కొణ్డు ద్వివిధమాయిరుక్కుమ్

"సర్వగుడైయవుమ్ హృదయఙ్గళిలే సూక్ష్మమాయిరుప్పతోర్ రూపవిశేషత్తైక్కొణ్డు నిఱ్కునిలై అన్తర్యామ్యవతారమ్ ఇతు సర్వాన్తర్యామియాన దివ్యాత్మస్వరూపత్తై అనుసన్ధిక్క ఇచ్ఛిప్పార్క్కుత్తత్తైయాక. 'అష్టాఙ్గయోగసిద్ధానాం హృద్యాగనిరతా

త్మనామ్ । యోగినామధికారస్స్య దేకస్మిన్ హృదయేశయే ” ఇత్యాదికళిలే శొల్లుకైయాలే అన్తర్యామిరూపమెన్ఱు శొల్లప్పట్టతు.” ఎన్ఱు రహస్యత్రయసారత్తిలే అరుళిచ్చెయ్కైయాలే ఔపనిషదమాయ్ సర్వాన్తర్యామియాన దివ్యాత్మ స్వరూపత్తిఱ్కుట్టిలుమ్ అన్తర్యామ్యవతారమెన్బతు వేఱుపట్టతెన్ఱు విళఙ్గుకిన్ఱతు. దివ్యాత్మ స్వరూపన్దాన్ సర్వగతమాకైయాలే హృత్పద్మకర్ణికామధ్యగతముమాకక్కూడైయిల్లై, అన్ద దివ్యాత్మస్వరూపముమ్ అన్తః ప్రవిశ్య నియామకమాకైయాలే అన్తర్యామియెన్నుమ్ వ్యపదేశత్తుక్కు అర్హమేయాకిలుమ్ అవతార విశేషత్తిల్ తాన్ అన్తర్యామియెన్నుమ్ సమాఖ్యై నిరూఢమాకిఱతు

[అర్చావతరణో వా] అర్చావతారమావతు - “తమరుకన్దతెవ్వురువ మవ్వురువన్దానే” ఎన్ఱపడియే ఆశ్రితరాన చేతనర్కక్కు అభిమతమాన స్వర్ణరజతాది శిలాపర్యన్తమాన ఏతేనుమొరు ద్రవ్యత్తిలే, అయోధ్యామధురాది దేశనియమమెన్న, పతినోరాయిరమ్ సంవత్సరమ్ నూఱుసంవత్సరమ్ ఎన్ఱాప్పోలేయుణ్డాన కాలనియమమెన్న, దశరథవసుదేవాదికళైన్ఱాప్పోలే శిల అధికారి నియమమెన్న ఇవన్ఱైయుడైత్తాయ్క్కొణ్డు సన్నిధిపణ్ణిన రామకృష్ణాదివిభవ విశేషఙ్గళ్ పోలన్ఱిక్కే “భౌమనికేతనేష్వపి కుటీకుఞ్జేషు” ఎన్ఱపడియే ఒరుదేశనియమమిల్లాతపడియాకవుమ్, అర్చకనుడైయ అపేక్షా కాలమొఴియ త్తనక్కెన్ఱొరు కాలనియమమిల్లాతపడియాకవుమ్, రుచియుడైయా రెల్లార్క్కు మాకైయాలే ఇన్నారెన్బతోరు అధికారినియమమిల్లాతపడియాకవుమ్ సన్నిధిపణ్ణి అవర్కళ్ శెయ్యుమపరాధఙ్గళై క్కాణాక్కణ్ణిట్టు, అర్చకపరతన్త్రిమాన స్నానాశన శయనాదికళాన సమస్త వ్యాపారఙ్గళైయు

ముడైయనాయ్క్కొణ్డు ఎఴున్దరుళినిఱ్కుమ్నిలై. "అర్చా పూజా ప్రతిమయోః" ఎన్ఱు నిఘణ్టువాకైయాలే అర్చాశబ్దమ్ ప్రతిమావాచి.

"పరవ్యూహాదిరూపఙ్గళ్ తానే ఆశ్రితర్క్కాక అవర్కళపేక్షిత్తపడియిలే 'బిమ్బాకృత్యాత్మనా బిమ్బే సమాగత్యావతిష్ఠతే' ఎన్గిఱపడియే నిఱ్కిఱనిలై అర్చావతారమ్." ఎన్ఱు శురుఙ్గ అరుళిచ్చెయ్తార్ తూప్పుల్ పిళ్ళై.

"స్వయంవ్యక్త దైవార్షాదయస్తు అర్చావతారభేదాః. దైవాదిష్వపి విశిష్టప్రతిష్ఠానన్తరం ప్రసాదోన్ముఖేశ్వర సఙ్కల్పాధీన మప్రాకృతత్వమనుసన్ధేయమ్" ఎన్ఱ న్యాయసిద్ధాఞ్జన సూక్తియుమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్.

[యోయో భవసి వై.] ఆక ఇన్ద పఞ్చప్రకారఙ్గళిలుమ్ ఎన్ఱైక్కైప్పట్టనాకిఱాయో [న స త్వం నః] అవ్వాకైస్వరూపమెల్లామ్ పేఱరుళాళనాకియ ఇన్ద దివ్యస్వరూపత్తుక్కు ఉళ్ళీడామత్తనై. [ఐశాన పరగుణగణానఖిలాన్ బిభ్రత్.] "ఔపనిషద విద్యావిశేషఙ్గళ్తోఱుమ్ అనుసన్ధేయగుణవిశేషఙ్గళ్ నియతఙ్గళానాప్పోలే భగవచ్ఛాస్త్రోక్తమాన రూపవిశేషాను సన్ధానత్తుక్కుమ్ గుణవిశేషఙ్గళ్ నియతఙ్గళ్." (రహస్యత్రయసారే) ఎన్ఱు కట్టళైయిలే ఓరోరూపత్తిలే ఓరోగుణఙ్గళ్ అనుసన్ధిక్కప్పుకిన్ఱన వత్తనైయొఴియుమ్, గుణపౌష్కల్యమ్ సర్వత్ర సమానమ్. అనుద్భూతత్వమాత్రత్తాలే అత్యన్తాభావమ్ సిద్ధియాతిఱే.

గుణపౌష్కల్యమ్ సర్వత్ర స్వరూపాశ్రితమాయిరుక్కుమాకిల్ తోన్ఱాతొఴివానేన్? 'యదిస్యాదుపలభ్యేత' అన్ఱోవెన్న అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [భజద్భ్యో భాస్యేవంసతతమ్.] ఉకన్దార్

క్కు ఇత్తనైయుమ్ తోన్ఱక్కూత్తైయిల్లై. “పార్త్తన్ తెళిన్దొళిన్ద పైన్దుళాయాన్ పెరుమై” “మార్కణ్డేయనుమ్ కరియే.” “భక్తానాం త్వం ప్రకాశసే” ఇతి [ఇతరేభ్యస్త్వతరథా.] పిళ్ళైప్పహాతన్ శంఖత్తై పీతమెన్ఱు గ్రహిక్కుమత్తాలే అతుతనక్కు వరువతొరు కుత్తైయిల్లైకాణ్. శిలర్క్కుత్తోన్ఱి చ్చిలర్క్కు త్తోన్ఱాతొళివతు - ఽతుయక్కు అమతియిన్నన్ ఞానత్తుళమరైత్తుయక్కుమ్మయక్కుడై మాయైకళ్ వానిలుమ్ పెరియనవల్లనాన వునక్కు విస్మయనీయమో ?

“భవాన్ వాన్తర్యామీ” ఎన్ఱపాఠమ్ అపభ్రంశమెన్ఱొళిక్క. [ఈశస్య ఇమే - ఐశాః.] (౧౮)

శ్లో॥ దయాక్షాన్త్యౌదార్య ప్రముదిమసమతాసౌహృదధృతి
ప్రసాదప్రేమాజ్ఞాశ్రితసులభతాద్యా వరగుణాః ।
తథా సౌన్దర్యాద్యాస్తవ వరదరాజోత్తమగుణాః
విసీమానోఽసంఖ్యాః ప్రణతజనభోగం ప్రసువతే ॥ ౧౯ ॥

పదవురై.

హే వరదరాజ=వరదరాజనే!
తవ=ఉన్నుడైయ
విసీమానః=ఎల్లైయిల్లాతవైకళుమ్
అసంఖ్యాః=ఎణ్ణిఅన్ఱవైకళుమాన
దయాక్షాన్త్యౌదార్య ప్రముదిమ సమతాసౌహృద ధృతిప్రసాదప్రేమాజ్ఞాశ్రిత సులభతాద్యాః = దయై, పొఱుమై, ఔదార్యమ్, సౌకుమార్యమ్, సమత్వమ్, సుహృత్త్వమ్, ఉఱైప్పు, తెళివు, అన్బు, ఆజ్ఞై, ఆశ్రిత సౌలభ్యమ్ ముతలియ
వరగుణాః=శిఱన్ద (ఆత్మ) గుణఙ్గళుమ్
తథా=అప్పడిప్పట్ట
సౌన్దర్యాద్యాః=సౌన్దర్యమ్ ముతలియ
ఉత్తమగుణాః=శిఱన్ద (దేహ) గుణఙ్గళుమ్
ప్రణతజనభోగమ్ = ఆశ్రిత జనఙ్గళుక్కు మకిళ్చ్చియై
ప్రసువతే=ఉణ్డాక్కుకిన్ఱన

[దయాత్వా స్తీత్యాది.] ఉన్నదైయ ఆత్మగుణఙ్గళైయుమ్ దేహగుణఙ్గళైయుమ్ అవలమ్బమాకక్కొణ్డు అడియార్కళ్ మకిழ్కిన్ఱనరెన్గిఱార్. పూర్వార్ధత్తి లరుళిచ్చెయ్యప్పట్ట పతినెరుగుణఙ్గళుమ్ ఆత్మగుణఙ్గళ్. ఉత్తరార్ధత్తి లరుళిచ్చెయ్యప్పట్ట సౌన్దర్యముమ్ ఆద్యశబ్దసంగృహీతఙ్గళాన సౌగన్ధ్యసౌకుమార్య లావణ్య యౌవనాదిగుణఙ్గళుమ్ దివ్యమఙ్గళవిగ్రహగుణఙ్గళామ్ [మ్రదిమా= అతావతు సౌకుమార్యగుణమ్ ఉభయకోటిప్రవిష్టమ్, తిరువుళ్ళత్తిల్ సౌకుమార్యమావతు-ఆశ్రితవిశ్లేషత్తై పొఱుక్కమాట్టామై. తిరుమేనియిల్ సౌకుమార్యమావతు మెత్తెన్ఱిరుక్కై.]

[దయా] పిఱర్ పడుమ్ తున్బత్తైక్కణ్డు తానుమ్ వరున్దుకై పరకీయదుఃఖదర్శన ప్రయుక్తమాకవున్దాకుమ్ దుఃఖమ్ కల్యాణ గుణకోటియిల్ శేరుమేయన్ఱి దోషాయవాకాతు ఇత్తైక్కణిశిత్తిత్తే సహస్రనామత్తిలే 'వికర్తా' ఎన్ఱోరు తిరునామముణ్డాయిత్తు. "[వికర్తా] స్వార్థహర్ష శోకాద్యభావేపి పరార్థతత్ప్రసక్తిః అదోషః అన్యథా పరదుఃఖదుఃఖిత్వాదయో గుణాః కథమస్య స్యుః?" ఎన్ఱిత్తే భట్టరరుళిచ్చెయ్త భాష్యమ్. "తుయరఱుశుడరడి" ఎన్నవిడత్తుక్కు 'తుయరఱుమ్ శుడరడి' ఎన్ఱిత్తే ఎమ్బెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి :—" 'వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖితః' ఎన్ఱాల్ దుఃఖనివృత్తియుమ్ అవనతాయిరుక్కుమిత్తే. ఇవర్ తుయరఱ, తాన్ తుయర్ తీర్న్దానాయిరుక్కై. ఇత్తాల్, ఇవర్ మయర్వఱ అవన్ తుయరఱ్ఱపడి."—ఇఙ్గనేయిరుక్క, దేశికన్ గద్యభాష్యత్తిలే "పరదుఃఖదుఃఖిత్వాదికం తు న లక్షణమ్; అవ్యాప్తేరతివ్యాప్తేశ్చ." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తిరుప్పతఱ్ఱుక్కు త్తిరువుళ్ళమఱికిన్ఱిలోమ్ నిఱ్క

[క్షాన్తిః] దణ్డనైక్కుఱియ దోషఙ్గళైయుమ్ పొఱుత్తరుళుకై. [ఔదార్యమ్] ఆశ్రితరుడైయ అపేక్షితఙ్గళై త్తానే ఇరన్దు కొడుక్కై. అవర్కళపేక్షితఙ్గళై త్తఱ్పెఱాక్కొడుక్కై. కొళ్ళు కిఱవనుడైయ ఇరప్పై త్తానుడైయనాయ్క్కొళ్ళుకై; "ససర్వాన్ వర్థినో దృష్ట్వా సమేత్య ప్రతినన్ద్యచ" ఎన్గిఱపడియే. "ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే" ఎన్ఱు అర్థికళైయుమ్ ఉదారరెన్నుమవనిఱే ఎమ్బెరుమాన్ [మ్రదిమా] మార్దవమ్, "అనిద్రస్సతతం రామః" "ఉణ్ణాతుఱఙ్గాతు" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితవిశ్లేషత్తై పొఱుక్కమాట్టాత తిరువుళ్ళత్తిల్ మెన్మై. "నమే స్నానం బహుమతం వస్త్రాణ్యాభరణానిచ। తంవినా కైకయీపుత్రం భరతం ధర్మచారిణమ్" ఎన్ఱానిఱే అన్ఱియే, అపరాధికళ్ పక్కలిలే శాసనోన్ముఖనామళవిలుమ్ నామప్రధాననాయిరుక్కైయుమామ్; "సామోపహితయా వాచా రూక్షాణి పరివర్జయన్" ఎన్నక్కడవతిఱే.

[సమతా] జాతిగుణవృత్తాది నిమ్నోన్నతత్వఙ్గళై క్కణిశియామల్ అవరవర్కళుక్కు ఆశ్రయణీయత్వత్తిల్ సమనాయిరుక్కై. "శబర్యా పూజితస్సమ్యక్" "ధన్యోహమర్చయిష్యామిత్యాహ మాల్యోపజీవనః." ఇత్యాది. "సమోహం సర్వభూతేషు" ఎన్ఱు తానేశొన్నానిఱే. [సౌహృదమ్] శోభనాశంసీ - సుహృత్. ఆశ్రితర్కు సర్వమఙ్గళాన్వేషణపరనాకై. "ఉరసా (ప్రతిజగ్రాహ) ధారయామాస పార్థం సఞ్ఛాద్య మాధవః" ఎన్గిఱపడియే - భగదత్తన్విట్ట శక్తియై అర్జుననైత్తళ్ళి త్తన్నన్తఃపురత్తిలే యేఱ్ఱాప్పోలే ఆశ్రితర్కు నేరుమ్తీఙ్గుకళై త్తానేఱ్ఱుక్కొణ్డు అనుభవిక్కుమవనిఱే. "విషయభేదాత్ క్వచిత్ 'ఏష ఏవాఽసాధు కర్మ కారయతి తమ్' ఇత్యాద్యుక్తాఽధోనినీషయా నవిరుధ్యతే"

(గద్యభాష్యే) ఎన్ఱ దేశికసూక్తి ఇఙ్గు స్మరణీయమ్. [$ ధృతిః] "తన్నడియార్ తిఱత్తకత్తు త్తామరైయాళాకిలుమ్ శితకురైక్కుమేల్, ఎన్నడియారతు శెయ్యార్" ఎన్గిఱపడియే - పిరాట్టి శితకురైత్తాలుమ్ కైవిడకిల్లామల్ రక్షణత్తిల్ తిణ్ణియనాయిరుక్కై. ఇక్కుణమ్ 'ఉఱైప్పు' ఎనప్పడుమ్. "సత్యం జేయంకథంచన" ఎన్ను మవనితే. [ప్రసాదః] ఎప్పోతుమ్ తెళిన్దముకమాయిరుక్కై. [ప్రేమా] ఇనియనాయిరుక్కై. అత్తాకిఱతు - హింసిప్పతాక వరుమళవిలుమ్ రసావహనాయిరుక్కై. భారతసమరత్తిలే చక్రోద్ధారణత్తిఱ్కు అర్జుననిళైత్తుక్కై వాఙ్గినవాఱే కణ్ణపిరాన్ పణ్ణుపణ్ణియిరున్ద ప్రతిజ్ఞైయై యొళిత్తు త్తిరువాఴియైక్కొణ్డు భీష్మరైత్తొడర్న్దవళవిలుమ్, "ఏహ్యేహి ఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర! నమోస్తు తే దేవవరాప్రమేయ! ప్రసహ్య మాం పాతయ లోకనాథ! రథోత్తమాద్భూతశరణ్య! సంఖ్యే" ఎన్ఱానితే భీష్మన్. [ఆజ్ఞా.] "సత్యం వద, ధర్మంచర - పాపం మా కురు" ఎన్ఱు శెఙ్గోల్ శెలుత్తుకై. [ఆశ్రితసులభతా] 'నిత్యమిన్ద్రియపథాతిగమా యిరున్నవైత్తుమ్ * తనురుకన్ద తెవ్వురువనువ్వురువమాయ్క్కొణ్డు అడియార్కళుక్కు ఎళియనాకై. ఆద్యశబ్దత్తాలే సౌశీల్యమ్ముతలియ గుణఙ్గళైక్కొళ్క.

[మ్రదిమా.] మృదోర్భావః మ్రదిమా "పృథ్వాదిభ్య ఇమనిజ్వా" ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రత్తాలే మృదుశబ్దత్తిన్మేల్ ఇమనిచ్ ప్రత్యయమ్ ప్రాప్తమాక, పిఱకు "ర ఋతో హలాదేర్లఘోః" "టేః" ఎన్ఱ సూత్రద్వయత్తాల్ 'మ్రదిమా' ఎన్ఱాయిఱ్ఱు సౌకుమార్యమిత్యర్థః. [సౌహృదమ్] శోభనం హృత్ యస్యాసః సుహృత్; తస్యభావ ఇత్యర్థే అణ్ ప్రత్యయః. [ప్రేమా] ప్రియస్య

$ స్థైర్యమ్ ఎన్పతు ధృతిక్కుప్పర్యాయమ్

భావః ఇత్యర్థే ఇమనిచ్. ప్రేమశబ్దమ్ పున్నపుంసకమాక నిఘణ్టు సిద్ధమెన్పతుమ్, పుల్లిఙ్గమాకత్తాన్ ప్రయోగప్రాచుర్యముణ్డెన్పతుమ్ అఱియత్తక్కతు.

[విసీమానః] ‘సీమా’ ఎన్నుమ్శబ్దమ్ “సీమసీమే స్త్రియాముభే” ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్ పడి నకారాన్తమాకవుమ్ ఆకారాన్తమాకవుముణ్డు. ఇఙ్గు నకారాన్తమాకక్కొళ్క అతు ఆకారాన్తమాక విగ్రహవాక్యఘటకమా యిరున్దాల్ ‘విసీమాః’ ఎన్ఱామ్. విగతా సీమా యేషాం తే - విసీమానః. ‘ఎల్లైయిల్లాతవై’ ఎన్ఱు శొన్నపోతే ఎణ్ణిఱన్దవై యెన్పతుమ్ సిద్ధమాకానిఱ్క [అసంఖ్యాః] ఎన్ఱు తనిప్పడచ్చొల్లువానేన్ ? ఎన్ఱు శిలర్ శఙ్కిప్పర్కళ్ ; ఎల్లైయిల్లామైశొన్నపోతే ఎణ్ణిఱన్దమై సిద్ధమాకమాట్టాతు. ఒరుగుణన్దానే ఎల్లైయిల్లాతిరుక్కలామ్ ; అతు సంఖ్యేయమాకలామ్ ; ఐశ్వర్యమో, అల్లతు వాత్సల్యమో ఔదార్యమో, ఏతేనుమ్ ఒరు గుణమే నిరవధికమాయిరుక్కలామిత్తే అఙ్గనన్ఱియే, ఎల్లైయిల్లాత గుణమ్ ఎణ్బుకుమాఱ్పక్కలిల్ ఒన్ఱిరణ్డల్ల ; ఎణ్ణిఱన్దవై యెన్ఱిఅతు ఇఙ్గు “యథా రత్నాని జలధేరసంఖ్యేయాని పుత్రక । తథా గుణాశ్చదేవస్య త్వసంఖ్యేయాహి చక్రిణః ॥” ఎన్నక్కడవతితే. ఆకవే ‘విసీమానః’ ఎన్ఱతు - అనవధికాతిశయాః ఎన్ఱపడి.

ఇన్దతాత్పర్యమ్ - “ఏకస్య యేషుహి గుణస్య లవాయుతాంశః స్యాత్కృత్స్యచిత్సఖలు వాఙ్మనసాతిగశ్రీః । తే తాదృశోఽత్యవధయస్సమతీతసంఖ్యాః త్వత్సద్గుణాస్త్వమసి తన్నిరపేక్షలక్ష్మీః.’ ఎన్ఱ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవశ్లోకత్తిలుమ్, “యేష్వేకస్య గుణస్య విప్రుడపివై లోకోత్తరం స్వాశ్రయంకుర్యాత్ తాదృశవైభవైర గణితైర్నిస్సీమభూమాన్వితైః । నిత్యైర్దివ్యగుణైస్తతోఽధికశుభత్వేశా స్పదా

త్వాశ్రయైః ఇత్థం సున్దరబాహుమస్మి శరణంయాతో వనాద్రీశ్వరమ్." ఎన్ఱు సున్దరబాహుస్తవ శ్లోకత్తిలుమ్ సువ్యక్తమ్. * ఆయిరవాయ్ నాకత్తనైయాకియ ఎమ్బెరుమానార్ అరుళిచ్చెయ్యప్పుకున్దాలుమ్, "స్వాభావికానవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తి సేజస్సౌశీల్యవాత్సల్య మార్దవార్జవ సౌహార్దసామ్యకారుణ్య మాధుర్యగామ్భీర్యౌదార్య చాతుర్యస్థైర్య ధైర్యశౌర్య పరాక్రమ సత్యకామ సత్యసఙ్కల్ప కృతిత్వకృతజ్ఞతాద్య సంఖ్యేయ కల్యాణ గుణగణౌఘమహార్ణవ !" ఎన్ఱు ఆదిశబ్దఘటితమాక అరుళిచ్చెయ్యుమత్తనైయొఴియ మున్బుళ్ళయిడ ముడిన్దతిల్లైయిఱే. "గిరం త్వదేకైకగుణావధీప్సయా సదాస్థితా నోద్యమతోఽతిశేరతే" ఎన్ఱు ఆళవనారుమ్, "ఉయర్వఱ ఉయర్నలమ్" "ఎణ్ణిల్ తొల్ పుకఴ్" ఎన్ఱు ఆఴ్వారుమ్ అరుళిచ్చెయ్తపడికాణ్గ "యతో వాచో నివర్తన్తే అప్రాప్య మనసాసహ" ఎన్ఱు మీణ్డువిట్టతిఱే ఆనన్దగుణమొన్ఱైయే ఎల్లైకాణప్పుక్క వేదమ్ ఇతు ఆనన్దగుణమొన్ఱిలుమన్ఱిఱే; గుణఙ్గళెల్లామిప్పడియేయిఱే యిరుప్పతు; "ఏవం తయా చతురయా తవ యౌవనాద్యాస్సర్వే గుణాస్సహ సమస్త విభూతిభిశ్చ । ప్రవ్యాహృతాః స్వ్యరవధీనవధీరయన్తో వాచామగోచర మహామహిమాన ఏవ." ఎన్ఱతిఱే శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే

[ప్రణతజనభోగం ప్రసువతే.] ఎల్లాగుణఙ్గళుమ్ ఒరువ్యక్తిక్కే భోగహేతువాకా తొఴిన్దాలుమ్, "వాత్సల్యాదికళుక్కు విషయమ్ అనుకూలర్ ; శౌర్యాదికళుక్కు విషయమ్ ప్రతికూలర్ ; ఇవర్గళుక్కు కారణమాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కు ఎల్లారుమ్విషయమ్ ; జ్ఞానమ్ అజ్ఞర్కు, శక్తి అశక్తర్కు ; తున్నై సాపరా

ధర్కళుక్కు; కృపై దుఃఖికళుక్కు; వాత్సల్యమ్ సదోషర్కళుక్కు; శీలమ్ మన్దర్కళుక్కు, ఆర్జవమ్ కుటిలర్కళుక్కు; సౌహార్దమ్ దుష్ట హృదయర్కళుక్కు, మార్దవమ్ విశ్లేషభీరుక్కళుక్కు; సౌలభ్యమ్ కాణవాశైప్పట్టవర్కళుక్కు" ఎన్ఱిఇ ఇవ్వళవిలే ప్రణతజనభోగ ప్రదమాకక్కుత్తైయిల్లై "ఆశ్రితవిరోధి నిరసనార్థతయా క్రోధాదేరపి కల్యాణగుణశబ్దేన సంగ్రహః" ఎన్ఱు రహస్యరత్నైయిలే (గద్యభాష్యత్తిల్) దేశికనరుళిచ్చెయ్త కట్టళైయిలే శౌర్యవీర్యాది కళుమ్ ప్రణతజనభోగ ప్రదఙ్గళామెన్ఱుణర్క

[ప్రసువతే] "షూఙ్ - ప్రాణిగర్భవిమోచనే" ఎన్ఱ ధాతువిల్ లట్ప్రథమపురుష బహువచనరూపమ్ (౧. ప్రసూతే, ౨. ప్రసువాతే, 3 ప్రసువతే.) ఉణ్ణుఙ్గుకిన్ఱన వెన్ఱపడి. (౧౯)

శ్లో॥ అనన్యాధీనత్వం తవకిల జగుర్వైదికగిరః
పరాధీనం త్వాంతు ప్రణతపరతన్త్రం మనుమహే ।
ఉపాలమ్భోఽయం భోః! శ్రయతి బత! సార్వజ్ఞ్యమపి తే
యతో దోషం భక్తేష్విహ వరద! నైవాకలయసి ॥ ౨౦ ॥

పదవురై.

భో వరద!=ఎరదనే!
వైదికగిరః=వేదవాక్కుక్కళానవై
తవ=ఉనక్కు
అనన్యాధీనత్వమ్ = పిఱర్క్కు వశప్పట్టిరామైయాకిఱ స్వాతన్త్ర్యత్తై
జగుః=శొల్లిన్ఱుక్కళ్;
వయం తు=నాఙ్గళో వెన్నాల్
ప్రణత పరతన్త్రమ్=అడియవర్కళుక్కు ప్పరవశనాన
త్వామ్=ఉన్నై
పరాధీనమ్=పరతన్త్రనాక
మనుమహే=ఎణ్ణుకిఱోమ్;
అయముపాలమ్భః=ఇప్పడిప్పట్ట దూషణమానతు
తే=ఉన్నుడైయ

సార్వజ్ఞ్యమపి=సర్వజ్ఞత్వత్తైయుమ్
శ్రయతి=పఱ్ఱుకిఱతు,
బత!=ఆశ్చర్యమ్
యతః=ఏన్ఱాల్
ఇహ=ఇవ్విభూతియిలుళ్ళ

భక్తేషు=భక్తర్కళిడత్తిల్
దోషమ్=కుఱ్ఱత్తై
నైవాకలయసి = శిఱితుమ్ పార్క్కిఱా యిల్లైయే.

[అనన్యాధీనత్వమిత్యాది.] వ్యాజస్తుత్యలఙ్కార మర్యాదై యిలే పేరరుళాళనుడైయ ఆశ్రితపారతన్త్ర్యగుణత్తైయుమ్ వాత్సల్య గుణత్తైయు మరుళిచ్చెయ్కిఱార్

"తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్" "న తస్యేశే కశ్చన తస్య నామ మహద్యశః" "యః ప్రాణతో నిమిషతో మహిత్వైక ఇద్రాజా జగతో బభూవ । య ఈశే అస్య ద్విపదశ్చతుష్పదః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ॥" "య ఆత్మదా బలదా యస్య విశ్వ ఉపాసతే ప్రశిషం యస్య దేవాః । యస్య ఛాయా ఽమృతం యస్య మృత్యుః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ." ఇత్యాది శ్రుతికళాన్వై ఉన్న సర్వనియన్తావాకవుమ్, నీ ఒరువర్క్కుమ్ నియామ్యనల్లై యెన్బతాకవుమ్ శొల్లానిన్ఱన. [య ఏక ఇత్] యావ నొరు ఎమ్బెరుమానొరువనే. [ప్రాణతః నిమిషతః జగతః] శ్వాస యుక్తమాయుమ్ చక్షునిర్మేషయుక్తమాయు మిరుక్కిఱ సర్వజగత్తుక్కుమ్. [మహిత్వా రాజా బభూవ.] తన్నుడైయ మహిమైయి నాలే నియన్తావాక ఆనానో. [యః అస్య ద్విపదః చతుష్పదః ఈశే] యావనొరు ఎమ్బెరుమాన్ మనుష్యాదివర్గత్తుక్కుమ్ పశ్వాది వర్గత్తుక్కుమ్ నియామకనో. [యః ఆత్మదాః బలదాః] యావ నొరు ఎమ్బెరుమాన్ అవ్వవశరీరఙ్గళిలే జీవరూపేణనిన్ఱు తత్తత్ప్ర వృత్తిశక్తికళుక్కు ఔపయికమాన బలప్రదనాకిఱానో [యస్య ప్రశిషం విశ్వే ఉపాసతే] యావనొరు ఎమ్బెరుమానుడైయ కట్ట

ళైయై దేవమనుష్యాది సకలజీవరాశికళుమ్ తన్నై మేఱ్కొళ్ళక్కిన్ఱనవో? [న తస్య ఈశే కశ్చన.] అవనై నియమిప్పారారుమిల్లై. ఎన్ఱు ఇప్పడియుళ్ళ ఎమ్బెరుమానుడైయ అనన్యాధీనత్వమ్ శ్రుతికళిలే ఓతప్పట్టిరానిన్ఱతు.

ఇజ్ఙనేశ్శొల్లుకిఱ శ్రుతికళై ఉదాసిత్తు "పారతన్త్ర్యత్తైయే వశీవాకవుడైయవన్ నీ" ఎన్ఱు అఱుతియిడువేనెన్గిఱార్. "ప్రణతపరతన్త్రిమ్" ఎన్పతు హేతుగర్భవిశేషణమ్; 'ప్రణతపరతన్త్రిత్వాత్ త్వాం పరాధీనం మనుమహే' ఎన్ఱపడి "అచర్చ్యాస్వర్చ సహిష్ణురచర్చక పరాధీనాఖిలాత్మస్థితిః" ఎన్గిఱపడియే - అచర్చకపరాధీనత్వమ్ అర్చావతార సామాన్యత్తుక్కుమ్ సాధారణమాయిరున్ద పోతిలుమ్ పెరియకోయిల్ పక్కలిలే ఆశ్రితపారతన్త్ర్యమ్ నెడువాశి పెరుత్తిరుక్కుమ్. అర్చావతార సమాధియైక్ కడన్దు తిరుక్కచ్చినమ్బికళ్ పక్కలిలే సర్వథా పరతన్త్రినాయిరున్దతుమ్, ఉయిర్ నిలైయాన ఎమ్బెరుమానారైయుమ్ ధారైవార్త్తు దత్తమ్పణ్ణి విట్టపడి తిరువరఙ్గప్పెరుమాళరైయర్క్కు ఓర్ కొడుత్తతుమ్ ముతలియ వృత్తాన్తఙ్గళై ఇఙ్గే అనుసన్ధిప్పతు ఆక ఇప్పడి నీ ఆశ్రితపరతన్త్రినాయిరుప్పతనాలే స్వాతన్త్ర్యమ్ ఉనక్కు నష్టమెన్ఱుమ్ పారతన్త్ర్యమే నైసర్గికవేషమెన్ఱుమ్ నిలైయిడానిన్ఱోమెన్గై. "తామ్ తమ్ పెరుమైయఱియార్, తూతువేన్దర్కాయ వేన్దరూర్పోల్" ఎన్ఱ పాశురత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళ అర్థవిశేషఙ్గళ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

[ప్రణతపరతన్త్రిమ్] అవర్కళుక్కు పాపత్తైప్పోక్కుతల్, పుణ్యత్తైక్కొడుత్తల్, తన్నైక్కిట్టలామ్పడి యిరుత్తల్ శెయ్కైయన్ఱిక్కే తన్నై అవర్కళుక్కు ఇష్టవినియోగార్హమాక్కివై

కుమ్. "ఇమాస్మ మునిశార్దూల! కిఙ్కరౌ సముపస్థితౌ। ఆజ్ఞాపయ యథేష్టం వై శాసనం కరవావ కిమ్॥" ఎన్ఱిఱే పడియే - 'నాఙ్ ఉఙ్గళడియోఙ్ ; ఎన్నై ఏవిక్కొణ్డు కాక్కవేణ్డుమ్' ఎన్ఱు నిఱ్కుమ్. ['భక్త్యాత్వనన్యయా శక్యః అహమేవం విధోఽర్జున!'] 'పరం బ్రహ్మ పరం ధామ' ఎన్ఱు భీష్మాదికళ్ తనక్కుచ్చొల్లక్కేట్టిరుక్క పడియాలే 'నీ ఒరువఙ్ భక్తిక్కు ఎళియనానపడి ఎఙ్ ?' ఎన్ఱు అర్జునఙ్ కేట్క ['అహమేవం విధః'] ఒరువఙ్ నల్ తిరుక్క ఒరువఙ్ శివన్దిరుక్క అప్పడిక్కణ్డాయే, అప్పడియే ఎనక్కుమిదు నిలైనిన్ఱ స్వభావమ్ ఎన్ఱానిఱే ["భక్తిక్రీతో జనార్దనః"]. నావఙ్భౌమనాన రాజపుత్రర్ పాపకాలత్తిలే అల్పద్రవ్యత్తుక్కు తన్నైయుమ్ కొడుత్తువిట్టాల్ పిన్నై తఙ్ శెల్వక్కిడప్పైక్కాట్టి మీట్కవొణ్ణాదాప్పోలే సర్వేశ్వరనుమ్ భక్తిమానుక్కు తన్నై అడిమైయాక్కి శెయ్దుకొణ్డాల్ పిన్నై మేన్మైకాట్టి అకలమాట్టాఙ్ ; కట్టిత్తిలే కట్టుణ్డు కిడక్కుమ్ 'దూతుపో' ఎన్నలామ్పడి తన్నై కైయాళాక్కి వైక్కుమ్.

"ప్రణతస్పృశి త్వయి" ఎన్నైయాలే ఎమ్బెరుమానుడైయ శ్రుతిశతశిరస్సిద్ధమాన స్వాతన్త్ర్యమానదు 'అహం మే' 'న మమేయం తు కస్యచిత్' ఎన్ఱు మాఱ్పునైత్తిరుక్కుమ్ ముద్ట్రాణ్ కళ్ పక్కలిలే విలైచ్చెల్లుమెన్ఱు కాట్టినపడి యశోదాదికళుక్కు భవ్యనానపడియైత్ తన్నిలేయిత్తే పూతనాశకట, యమళార్జునాదికళుక్కు అనభిభవనీయనాయ్త్తు పళ్ళికొణ్డరుళానిఱ్కచ్చెయ్తే అర్జుననుమ్ దుర్యోధననుమ్ కూడ్డవర, ఇరువరుడైయ ఇరుప్పైయుమ్ అదుకణ్డ శియాన మనోవృత్తియైయుమ్ కటాక్షిత్తు అర్జుననుక్కు తన్నై కొడుత్తు దుర్యోధననుక్కు అసాధారణమాన వస్త్రైక్కొడుత్తుష్ట్ట

నిఱై నమ్మాళ్వార్గళ్ ఎమ్బెరుమానైయే ఉపాయమాకప్పఱ్ఱినార్గళ్ ఎల్లాతార్ అచేతనక్రియాకలాపఙ్గళై ప్పఱ్ఱుకిఱాప్పోలే యిఱే దుర్యోధననినైవు.

["యల్లక్ష్మణస్త్వదనుజో రిపుశక్తిముగ్ధః శత్రోర్గుణాయ హానుమతస్తు రఘుర్బభూవ."] రావణశక్తియాలే ముఱ్పట్ట ఇళైయ పెరుమాళై రావణన్ సపరికరనాయ్క్కొణ్డు ఎడుక్కప్పుక్కవిడత్తిలుమ్ ఎడుక్కమాట్టాతొళిన్దతుమ్, తిరువడి తనియనాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ కరుముకైమాలైపోలే ఎడుత్తు ఏఱిట్టుక్కొణ్డు పోనతుమ్ నెఞ్జిల్ శైత్రవత్తాలుమ్ శైత్యయాలుమిఱే ఆకైయాలే నెఞ్జునిన్దిరుప్పార్క్కుత్తాన్ కనిన్దుమ్, నెఞ్జుకన త్తిరుప్పార్క్కుత్తాన్ కనత్తుమిరుక్కై ఎమ్బెరుమానుడైయ ఇయల్వు ఎన్ఱతాయ్త్తు. "పత్తుడై యడియవర్క్కెళియవన్ పిఱర్కళుక్కరియవిత్తకన్" ఎన్ఱ పాశురమ్ ఇప్పూర్వార్ధత్తాలే అనుసంహితమాయ్త్తు

ఇప్పడి ఆశ్రితర్పక్కలిలే పరతన్త్రనాయిరుప్పతుమ్ అనాశ్రితర్పక్కలిలే స్వతన్త్రనాయిరుప్పతుమ్ ఆకిఱ ఇరణ్డుగుణఙ్గళుమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు ప్రమాణసిద్ధమాయిరుక్క, ఇన్ద శ్లోకత్తిలే స్వాతన్త్ర్యత్తై ఇఱ్ఱైనెయ్తు పారతన్త్ర్యత్తైయే పేశిఙ్గియెన్నెన్నిల్, ఇరుట్టఱైయిల్ విళక్కుప్పోలే ఇఙ్గే సన్నివిళఙ్గువతు పారతన్త్ర్యమేయాకైయాలుమ్, 'స్వాతన్త్ర్యమ్ కుడిపోయ్త్తు' ఎన్నుమ్పడి పెరుమాళ్ ప్పెరుమాళాయ్ నిఱ్కైయాలుమ్, ఆళ్వాన్ తామ్ ఇన్దగుణత్తిలే ఈడుపట్టు విద్ధరానమైయాలుమ్ శొల్లిఱ్ఱు

"ప్రణతపరతన్త్ర" వెన్ఱు సాభిప్రాయవిశేషణ మిట్టపడియాలే పరికరాలఙ్కారముమ్ అన్తర్గతమ్; "అలఙ్కారః పరికర స్సాభిప్రాయే విశేషణే" ఎన్ఱతిఱే

ఇని ఉత్తరార్ధత్తాలే వాత్సల్యగుణత్తై అనుభవిక్కిఱార్ [అయముపాలమ్భః తే సార్వజ్ఞ్యమపి శ్రయతి] వ్యాజస్తుత్యలఙ్కార మర్యాదైయిలే ఉన్నుడైయ అనన్యాధీనత్వత్తుక్కు కణ్ణాఴివు శొన్నాప్పోలే సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కుమ్ కణ్ణాఴివు శొల్ల ప్రాప్తియుణ్డన్నే. “వైదికగిరః తవ సర్వజ్ఞత్వం జగుః; వయం తు త్వామ్ అజ్ఞం మనుమహే” ఎన్ఱు విరిత్తురైక్క వేణ్డియ స్థానత్తిలే “ఉపాలమ్భోఽయం భోః శ్రయతి బత! సార్వజ్ఞ్యమపి తే” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యప్పట్టతు. సర్వజ్ఞత్వహానిక్కు హేతు శొల్లుకిఱార్ [యతో దోషమిత్యాదియాలే] ఉలకత్తిలుళ్ళ సర్వపదార్థఙ్గళైయుమ్ అఱియుమవనన్ఱో సర్వజ్ఞతయా వ్యపదేశ్యనావాన్ “కున్ఱనైయ కుఱ్ఱమ్ శెయ్యినుమ్” ఎన్ఱపడి - ఆశ్రితర్కళ్ మలైమలైయాకచ్చెయ్తుపోరుమ్ కుఱ్ఱఙ్గళై “ఎన్ముడివుకాణాతే” § ఎన్గిఱపడియే కాణాతిరుక్కి అవ్వున్నై అజ్ఞనెన్నప్పొరున్దుమత్తనై పోక్కి సర్వజ్ఞనెన్నప్పోమో? సర్వపదార్థత్తుక్కుళ్ళే ఆశ్రితదోషముమ్ ఘటకమన్ఱే. బహిర్భూతమాకిలాయిత్తు ఉనక్కు సర్వజ్ఞత్వమ్ నిలైనిఱ్పతు. “యన్నాస్త్యేవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయా విదుః” ఎన్ఱతత్తనై పోక్కి ఉళ్ళవఱ్ఱిలుమ్ శిలవఱ్ఱై అఱియాతొఴివతు సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కు అనుగుణమాకుమెన్ఱత్తిఱైయే భక్తర్కళుడైయ దోషఙ్గళ్ తాన్ అల్పస్వల్పమన్ఱియే మలైమలైయాయిరుక్క అవఱ్ఱై అఱియాతొఴివతు ఉనక్కు “అవిజ్ఞాతా” ఎన్గిఱ తిరునామత్తుక్కు ఉపష్టమ్భకమాకుమేయొఴియ సర్వజ్ఞత్వవిఘాతకమాకాతుకాణ్

ఆకవిత్తాల్, శ్రీసహస్రనామత్తిలే “అవిజ్ఞాతా” ఎన్ఱ తిరునామమ్ వ్యాఖ్యాతమాయిత్తు. “ప్రపన్నకృతపాపానాం కిఞ్చిదప్య

§ తిరువాయ్మొఴి ౨-౫-౮. ఇవ్వరుళిచ్చెయలుక్కు ప్రకృతోపయోగియాకవుమ్ ఒరు నిర్వాహమ్ ఈట్టిలేయుణ్డు.

విచారణాత్ । అవిజ్ఞాతేతి కథితో బుధైస్తద్గుణపారగైః ॥" ఎన్ఱతే నిరుక్తి ఇత్తిరునామత్తిన్ భాష్యత్తిలే - "'ఉచ్యమానోపి పరుషం నోత్తరం ప్రతిపద్యతే' ఇతివత్ ప్రపన్నాపరాధానపరిగణనం గుణ ఏవ. అతోహి తాతపాదాః † 'సర్వజ్ఞతామేవముపాలభామహే త్వాం హ్యజ్ఞ ఏవాఽఽశ్రితదోషజోషణః' ఇతి. యేపునః జ్ఞప్తిమాత్రత్వాత్ సర్వజ్ఞస్య సర్వథా అజ్ఞత్వపరం వ్యాచక్షతే, తే శ్రుత్యాచార్యసేవౌచిత్య న్యాయబధిరాః శోచ్యాః, న నిరసనార్హాః" ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్ తిరుక్కుమ్ పరమగమ్భీరమాన శ్రీసూక్తికళ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయఙ్గళ్.

సహస్రనామత్తిలే "సహస్రాంశుః" ఎన్ఱు అడుత్తపడియాక చ్చొల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తేయిఱే మున్దుఱ 'అవిజ్ఞాతా' ఎన్గిఱతు. "అంశవో బుద్ధయః ప్రోక్తాస్సహస్రం సన్తి యస్య తే । సహస్రాంశురితి ఖ్యాతః" ఎన్ఱ నిరుక్తియిన్ పడి, సర్వజ్ఞనెన్ఱాయ్ త్తు అత్తిరునామత్తిల్ ఉఱ్పొరుళ్. సర్వజ్ఞత్వత్తిఱ్కుట్టిల్ ఆశ్రితదోషానభిజ్ఞత్వమ్ శిఱన్దగుణమామెన్గైక్కాకవిఱే 'అవిజ్ఞాతా' ఎన్ఱు ప్రథమతః పరికీర్తితమాయ్ త్తు అన్దగుణత్తై ఆళ్వార్ ఇఙ్గనుభవిక్కిఱార్. వాత్సల్య గుణమాయ్ త్తు ఇఙ్గే వివక్షితమ్.

ఇఙ్గేశిలర్ ప్రత్యవస్థానమ్ పణ్ణువర్ ;— ఇన్ద శ్రీసూక్తియాలే 'దోషాదర్శిత్వమ్ వాత్సల్యమ్' ఎన్ఱు విళఙ్గానిఱ్క, దోషభోగ్యత్వమ్ వాత్సల్యమ్' ఎన్ఱు తెన్నాచార్యర్కళ్ అరుళిచ్చెయ్ వతు పొరున్దుమో? ఎన్ఱు అవర్కళుక్కు ఇఙ్గే శొల్లవేణ్డుకిఱోమ్ ; జిజ్ఞాసాధికరణశ్రుతప్రకాశికైయిలే - "సమ్బన్ధవిశేషాన్వితేషు ప్రీతిః స్నేహః; యస్య విపాకాః ౧ అస్థానభయశఙ్కిత్వమ్, ౨ దోషానవభాసః, 3 దోషేపిగుణత్వబుద్ధిరిత్యాదయః." ఎన్ఱు అరుళి

చ్చెయ్యప్పట్టిరుక్కిఱతు. ఆశ్రితదోషఙ్గళై క్కాణాక్కణ్ణిట్టిరుక్కై యుమ్ అవై తన్నైయే గుణవత్ భోగ్యమాక క్కొళ్ళుతలుమ్ పర్వభేదత్తాలే అవ్యాహతమెన్ఱు కొళ్క. శరణాగతిగద్యత్తిలే "స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలే" త్యాది గుణచూర్ణైయిలే వాత్సల్యశబ్దార్థ వివరణత్తిలే - "[వాత్సల్యమ్] దోషేపి గుణత్వబుద్ధిః; యథా సద్యః ప్రసూతాయా ధేనోర్వత్సే" ఎన్ఱు శ్రుతప్రకాశికాభట్టర్ అరుళిచ్చెయ్‌తతై రహస్యగ్రన్థఙ్గళిలే దేశికర్ "దోషాణామపి గుణత్వేన దర్శనమితితు అతివాదః" ఎన్ఱు శరక్కఱవుఱైత్తతఱ్కు త్తిరువుళ్ళమ్ అఱికిన్ఱిలోమ్.

[నైవ ఆకలయసి.] 'కల' ధాతువుక్కు అర్థనియతియిల్లైయెన్ఱుమ్, కవికళుక్కు ఇష్టమాన అర్థఙ్గళిలెల్లామ్ పెరుమ్బాలుమ్ ఇన్దధాతు ప్రయోగిక్కప్పడుమెన్ఱుమ్, ఇతుపర్ట్రియే "కలిః కామధేనుః" [కలధాతుః సకలార్థప్రద ఇత్యర్థః.] ఎన్ఱోరు ఆభాణకముమ్ వఴఙ్గివరుకిఱతెన్ఱుమ్ శొల్లువర్కళ్. ఇవ్విడత్తిల్ "నైవాకలయసి" ఎన్బతఱ్కు 'కణిశిక్కిఱాయిల్లై' ఎన్బతు పొరుళామ్.

ఆక ఇన్దశ్లోకమ్ ఉపాలమ్భద్వయగర్భితమాయిరున్దాలుమ్ తాత్పర్యవృత్త్యా ఎమ్బెరుమానుడైయ ఆశ్రితపారతన్త్ర్యమ్, వాత్సల్యమెన్గిఱ ఇరణ్డు కల్యాణగుణఙ్గళై ప్రశంసిత్తపడియాకత్తేఱ్కైయాలే వ్యాజస్తుత్యలఙ్కారమాకిఱతు. "వ్యక్తిర్వ్యాజస్తుతిః నిన్దాస్తుతిభ్యాం స్తుతినిన్దయోః" ఇన్ఱానితే ఆలఙ్కారికర్.

[జగుః] "గై - శబ్దే" ఎన్ఱ ధాతువిల్ లిట్ ప్రథమపురుష బహువచనరూపమ్ [గాయతి = జగౌ, జగతుః, జగుః] వేదేషు భవాః - వైదిక్యః, తాః గిరః - వైదికగిరః. (౨౧)

ఇతి శిఖరిణీదశకం సమాప్తమ్.

అథ సప్తాగతా ద్దశకమ్

శ్లో॥ పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః
అమ్బుజాన్యపదిశన్ వరద! త్వమ్ ।
బాహుభిస్త్వతి విశాలతమాలాన్
అఞ్జనం కరిగిరేరసి శృఙ్గమ్ ॥

పదవ్యాఖ్య

హేవరద!=ఓవ్వరదనే!	అతి విశాలాన్ } మికప్పెరియ పచ్చైయాన
పాణిపాదవదన } తిరుక్కైగళ్, తిరువడి,	తమాలాన్ తు } పచ్చిలైయుమ్
ఈక్షణశబ్దైః } తిరుముకమ్, తిరుక్కణ్	అపదిశన్=త్వమ్=వతైయిత్తుక్కాణ్బిక్కిన్ఱ నీ
ణ్గళెన్ను మ్సొల్ తిరువా	కరిగిరేః=హస్తిగిరియిన్
మజ్గళాలే	అఞ్జనమ్=అఞ్జనమయమాన
అమ్బుజాని=తామరై మలర్కళైయుమ్,	శృఙ్గమ్=శిఖరమాక
బాహుభిః=భుజఙ్గళాలే	అసి=ఆకానిన్ఱాయ్.

[పాణిపాదేత్యాది] ఇస్ధ వరదరాజ స్తవమాకిఅతు ద్వేయ విషయాదానుసారేణ నమ్ముతలికళ్ అనుసన్దిత్తుప్పోరువతు. కీళ్ “శ్రీనిధిమ్” ఎన్గిఱ శ్లోకత్తాలే శ్రీమత్త్వద్ధత్తై విపరిత్తు, మేల్ ప్రథమదశకమ్ ముడియ నాలుపదార్థఙ్గళ్ త్వేన తిరుమలైయై శిఱప్పిత్తు అరుళిచ్చెయ్తతు; నారాయణత్తిలే గుణప్రాధాన్య వివక్షైయాలే తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ద్వితీయదశకత్తిలే అరుళిచ్చెయ్తతు, దివ్యమఙ్గళవిగ్రహయోగమ్ నారాయణశబ్దార్థమాకైయాలుమ్, చరణశబ్దార్థతయా ఆక్షేపతః ప్రాప్తమాకైయాలుమ్, అత్తిరుమేనియై అనుభవిక్క త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి “పాణిపాదజ్ఞైస్తు తోడజ్గి” “త్వత్తో ద్వాజ్బే ప్రజాతా” ఎన్గిఱ అళవాత్తిఙ్గాళమ్ శ్లోకఙ్గళ్వాక షడ్జివద్ధకపద్దైసన్గత్తిలే ఊన్ఱుకిఱార్. అతుతన్నిలుమ్ ముతలిల్ పాణిశ్లోకఙ్గ్లా.

యుమ్ తిరుమలైయాழ்వార్ తామే తరువరెన్ఱార్ కీర్తిరణ్డువట్టాలే; ఇప్పడి విరోధిపాపఙ్గళైప్పోక్కి ప్రాప్యత్తై త్తరుకైక్కు త్తిరుమలైయాழ்వారెల్లామ్ వేణుమో? తిరుమలైయాழ்వారిల్ ఏకదేశమమైయుమెన్గిఱార్ ఇఙ్గిల్ ఏకదేశమెన్గిఱతు అప్పనై, 'వడమామలైయుచ్చి' ఎన్నక్కడవతిఱే తిరువేఙ్గడముడైయానై." ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్‌తిరుప్పతుమ్ ఇఙ్గు అనుసన్ధేయమ్. పూర్వాచార్యర్కళ్ ఇఙ్గనే నిర్వహిప్పతఱ్కు నిదానమ్ - తిరుమఙ్గైయాழ்వార్ "ఎఙ్గళుక్కరుళ్ శెయ్‌కిన్ఱ నీశనై" ఎన్ఱపాట్టిలే "వడమామలైయుచ్చియై" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్‌తిరుప్పతాయ్‌క్కు అతనై అడియొన్ఱియే ఇవ్వాழ்వారుమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే పేరరుళాళనై శ్రీహస్తిగిరియిన్ ఏకదేశమాన శిఖరమాక అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్.

ఇఙ్గనే పేరరుళాళనై పర్వతత్తిన్ ఏకదేశమాకచ్చొన్నాల్ అతఱ్కు ఏఱ్ఱ లక్షణఙ్గళ్ అమైన్దిరుక్కవేణుమేయెన్న, అవ్వామైప్పై రూపకచ్ఛాయైయిలే అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ [పాణిపాదేత్యాది] తామరైక్కాడుమ్ తమాలవృక్షఙ్గళుమాయిఱే మలైముకడిరుప్పతు; "కైవణ్ణమ్ తామరై వాయ్‌కమలమ్పోలుమ్ కణ్ణిణైయుమరవిన్ద మడియుమఃతే" ఎన్నుమ్పడియాన పేరరుళాళనుమ్ తిరుక్కైకళ్, తిరువడికళ్, తిరుముకమ్, తిరుక్కణ్గళ్ ఎన్నుమ్ అవయవాపదేశత్తాలే తామరైమలర్కళ్ తికழ்న్దిరుప్పతాలుమ్, భుజదణ్డఙ్గళెన్నుమ్ వ్యాజత్తాలే తమాలవృక్షఙ్గళ్ విళఙ్గనిఱ్పతాలుమ్, ఆక ఇన్దనేర్త్తియై యిట్టు ఇవనై యే కరిగిరిశృఙ్గమెన్గిఱతాయిత్తు.

మలైముకడుతాన్ మేఘసమూహఙ్గళుక్కు ఇరుప్పిడమాయ్ కొణ్డుమ్ స్వభావమాకవుమ్ కాణ్ తిరుక్కుమిఱే; * నీలమేఘనిభ

నాన పేరరుళాళనుక్కు అవ్వాకారత్తిలుమ్ ఒరుకుఱైయిల్లైయే. ఇతుతోన్ఱవాయ్త్తు [అఙ్గనమ్] ఎన్ఱతు. "కార్ వణ్ణమ్ తిరుమేని కణ్ణుమ్వాయుమ్ కైత్తలముమడియుమ్ కమలవణ్ణమ్" ఎన్ఱ పాశురత్తై ఇన్దశ్లోకత్తిల్ ప్రథమద్వితీయ తురీయపాదఙ్గళుక్కు చ్ఛాయైయాక అనుసన్ధిక్కలామ్.

[పాణీత్యాది.] అల్లిపోలే ఉళ్ళక్కైయుమ్, ఇతழ్పోలే విరల్కళుమ్, తాతుపోలే రేఖైకళుమ్, విలక్షణమాన గన్ధముమ్, మృదువాన స్పర్శముమ్, పులవితழ్పోలే శ్యామమాన పుఱక్కైయిల్ పశుమైయుమ్ ఏవమాదియాన లక్షణఙ్గళైయుడైత్తాయిరుక్కైయాలే పాణియానతు అమ్బుజమెన్నలామ్పడి యిరుక్కుమాయ్త్తు ఇప్పడియే మేలుమ్ కణ్డుకొళ్వతు.

[బాహుభిరిత్యాది.] కీழ్ పాణియెన్ఱతు "పఞ్చశాఖశ్శయః పాణిః" ఎన్ఱ కోశత్తిల్పడి - విరల్కళోడేకూడి మణిక్కట్టళవాన భాగత్తైచ్చొల్లుమ్; బాహుశబ్దమ్ భుజవాచి. తోళుక్కుక్కీழ్పట్ట దణ్డాకారమాన భాగత్తైచ్చొల్లుమ్ "బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధో యస్యలోకో మహాత్మనః" ఎన్గిఱపడియే - ఇవర్ఘళ్ నిழలిలే ఒతుఙ్గినవర్కళుక్కు మతిళుక్కుళ్ళే యిరుప్పారైప్పోలే భయమ్ కెట్టిరుక్కలామ్పడి వలియుడైత్తాయ్, ఒతుఙ్గినవర్కళ్ శురుఙ్గి నిழలే విఞ్జియిరున్దు శ్రమహరమాయిరుక్కైయాలే అతివిశాలతమాఙ్గళాక బాహువై వణఙ్గక్కడవతే "కల్పకక్కావన నల్పలత్తోళ" ఎన్ఱు ఆழ్వార్కళ్ వాయ్వెరువువర్గళ్. "బాహుభిః" ఎన్ఱ బహువచనమ్ చతుర్భుజత్వత్తై స్ఫురిక్కుమ్ "అధిశాధ్యపరిదాన దీక్షితనుక్కు ఇణ్డుకై పోరాతుకాణ్" ఎన్ఱు జీయర్ అరుళిచ్చెయ్యు

మ్బడి ఎమ్బెరుమానుక్కు సన్తోషమ్ విళైనాల్ "తోళ్కళాయి రత్తాయ్ ముడికళాయిరత్తాయ్ తుణైమలర్క్కణ్గళాయిరత్తాయ్ తాళ్కళాయిరత్తాయ్" ఎన్నుమ్బడి అనయవజ్గళ్ సహస్రశాఖమాంక ప్పణైక్కుమిఱే "విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉత విశ్వతస్పాత్" ఎన్ఱు వేదపురుషనుమ్ ఓదివైత్తాసతే. "దశశతపాణిపాదవదనాక్షి ముఖైరఖిలైరపి నిజవైశ్వరూప్య విభవైరను రూపగుణైః। అవతరణైరథైశ్చ రసయన్ కమితా కమలే!" ఎన్ఱు శ్రీగుణరత్నకోశత్తిలే భట్టరరుళిచ్చెయ్దతుమ్ నోక్కుక.

ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు సంస్కృతవ్యాఖ్యాన మెழுதియవర్, మున్ఱిలుమ్ వేఱువకైయాక వ్యాఖ్యానిత్తిరుక్కిఱార్. "పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః - కరచరణనయననామకైః; అవయవైరిత్యధ్యాహార్యమ్......అపదిశన్ - నిరస్యన్. .. శృఙ్గమసి - సానురసి." ఇత్యాది కాణ్గ "అపదిశన్" ఎన్బతఱ్కు 'నిరస్యన్' ఎన్ఱు పొరుళురైత్తు నిరాధారముమ్ ప్రకృతప్రత్యనీకముమామ్. ప్రధమపాదత్తై బహువ్రీహియాక్కి అధ్యాహారమ్విధిత్తతుమ్ అనతిప్రయోజనమ్ శృఙ్గశబ్దత్తుక్కు సుప్రసిద్ధమాన శిఖరార్థత్తైవిట్టు, తాఴ్వరై యెన్ఱు ఉరైత్తతుమ్ అచారు. "అమ్బుజవిజయిపాణ్యాద్యవయవః తమాలవిజయిబాహుః" ఎన్ఱు కరుత్తురైత్తతుమ్ అస్వరసమ్. "అపదేశః - స్వరూపాచ్ఛాదనమ్" ఎన్ఱు నిఘణ్టుక్కళెల్లామ్ ముఱైయిడువతాల్ ఇఙ్గు అప్పొరుళ్కొళ్వతే చారుతరమ్. "శబ్దో నామ్ని నినాదేచ" ఎన్ఱ కోశత్తిన్పడియుమ్ "తేనైవ నన్వేదమశబ్దమరూపమాహుః" [అతిమానుషస్తవే - 2.] "ఏవం భగో! ఇహ భవత్పరతన్త్ర ఏవ శబ్దోపి రూపవదముష్య చరాచరస్య" (శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమ్) ఇత్యాది ప్రయోగప్రాచుర్యత్తాలుమ్ శబ్దశబ్దమ్ నామవాచియాకై

యాల్ అవ్వర్థమ్ ఇఙ్గుప్పొరున్దుమ్. ఆకవే, పాణయశ్చ పాదాశ్చ వదనానిచ ఈక్షణానిచ తేషాం సమాహారః - పాణిపాదవదనేక్షణమ్ (ప్రాణ్యఙ్గత్వాదేకవద్భావః ప్రత్యేకత్తిల్ బహువచనమ్ "సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్" ఎన్ఱ శ్రుతియైప్పఱ్ఱి.) పాణిపాదవదనేక్షణమితి శబ్దాః, తైః ఇతి విగ్రహః పాణి+ఈక్షణస్య శబ్దాః ఎన్ఱువుమామ్.

"ఆఞ్జనః కరిగిరేరసి శృఙ్గః" ఎన్ఱు ఓతుమ్పాఠముమ్ ఒన్ఱుమ్, పాణినీయ లిఙ్గానుశాసనత్తిల్ "పుంనపుంసకయోః" ఎన్ను మధికారత్తిల్ "శృఙ్గాఘనిదాఘోద్యమ శల్యదృఢాః" ఎన్ఱు సూత్రమిరుప్పతాల్ శృఙ్గశబ్దమ్ ఉభయలిఙ్గమ్. అమరకోశవ్యాఖ్యానత్తిలే ముకుటనుమ్ శొల్లియిరుక్కిఱాన్. ఆక ఇవ్విరణ్డువకైయాన పాఠఙ్గళుమన్ఱిక్కే "ఆఞ్జనః కరిగిరేరసి శృఙ్గమ్" ఎన్పతు ప్రాచీన పాఠమెన్ఱు కేట్టిరుక్కైయాయిరుక్కుమ్ ఇన్ద పాఠత్తిల్ అర్థస్వారస్యముణ్డు; 'ఆఞ్జనః' ఎన్నుమితు - త్వచ్ఛబ్దార్థమాకియ వరదనుక్కు విశేషణమ్ [ఏరిద', పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః అమ్బుజాని, బాహుభిః అతివిశాలతమాల ఈ అపదిశ ఈ, ఆఞ్జనః త్వం కరిగిరేః శృఙ్గమసి] ఎన్ఱు అన్వయమామ్. ఆఞ్జనత్వవిశేషణమ్ శృఙ్గత్తిఱ్కు ఆపతిత్తాల్ట్టిలుమ్ పేరరుళాళనుక్కు ఆపతే రసవత్తరమ్; అమ్బుజవత్త్వముమ్ తమాలవత్త్వముమ్ గిరిశృఙ్గత్తుక్కు సిద్ధమెన్ఱుకొణ్డిఱే వరదన్ పక్కల్ అవై సాధ్యమాయిఱ్ఱు; ఇన్వై విల్ తానే ఆఞ్జనత్వత్తైయుమ్ శృఙ్గత్తుక్కు ఏఱ్ఱవే సిద్ధమాకక్కొణ్డు వరదన్ పక్కలిలేయితే అతు సాధిక్కవేణ్డుమ్. అప్పొవైక్కు [ఆఞ్జనః] ఎన్ఱిరుక్కవితే అనుప్పతు "ఆఞ్జనః కరిగిరేరసి శృఙ్గః" ఎన్ఱ పాఠత్తిలుమ్ ఇన్ద అన్వయమ్ అవ్యాహతమ్. ఆక, "ఆఞ్జనః కరి

గిరేరసి శృఙ్గమ్" ఎన్ఱో, అల్లతు "ఆఙ్జనః కరిగిరేరసి శృఙ్గః" ఎన్ఱో పారమ్కొళ్వతు తాన్ ఆళ్వార్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇణఙ్గియిరుక్కుమ్; "ఆఞ్జనం కరిగిరేరసి శృఙ్గమ్" ఎన్ఱ పారత్తై ఆదరిప్పతు కట్టుప్పాట్టుక్కు ఉడన్ పట్టతామ్. ఉణ్మైయై ఎడుత్తురైత్తాలుమ్ 'ఇతు విశ్వామిత్రసృష్టి' ఎన్ఱితే ఇదానీన్తనర్ శొల్లువతు. అవర్కళైయుమ్ ఉపచ్ఛన్దనమ్పణ్ణిక్కొణ్డు పోకవేణ్డుమ్బడియితే నమ్మైవెత్తిరుక్కిఱతు "దిగమ్బరజనే గ్రామే హాస్యః కౌపీనవాన్నరః."

[ఆఞ్జనః] అఞ్జనమయః ఎన్ఱపడి వికారార్థే అణ్ ప్రత్యయః "మైవణ్ణమ్ కరుముకిల్ పోల్ తికழ் వణ్ణ మరతకత్తి నవ్వణ్ణ వణ్ణన్" ఎన్నుమ్బడియితే పేరరుళాళన్ పడి.

ఇన్దశ్లోకమ్ ముతల్ "అఞ్జనక్షితిభృతో యదినామ" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ ఇన్ద దశకమ్ స్వాగతావృత్తమ్. "స్వాగతేతి రనభా గురుయుగ్మమ్." ఇతి తల్లక్షణమ్. (21)

శ్లో॥ త్వాముదారభుజ మున్నసమాయత్ -
కర్ణపాశ పరికర్మసదంసమ్ ।
ఆయతాక్షమభిజాతకపోలం
పారణీయతి వరప్రద ! దృఙ్మే ॥ 22॥

పదవురై.

హే వరప్రద !=ఓ వరదనే !

మే దృక్=అడియేనుడైయ కణ్ణానతు,

ఉదారభుజమ్=ఔదార్యముళ్ళ బాహువై యుడైయనాయ్

ఉన్నసమ్=ఉన్నతమాన తిరుమూక్కై యుడైయనాయ్

ఆయతకర్ణపాశ పరికర్మ సదంసమ్ } నీణ్డుకిడన్ద శెవికళైయుమ్ అలఙ్కారమాక కొణ్డ నల్లతిరుత్తోళ్కళై యుమ్ ఉడైయనాయ్

ఆయతాక్షమ్=(శెవియళవుమ్) నీణ్డ తిరుకణ్గళై యుడైయనాయ్

అభిజాతకపోలకమ్ = అభిజాత్యమ్ పాయ్న్ద | త్వాయాఱు అనై శ
య్న గణ్డస్థలత్తై, | పాంశణీయతి = ప్రాంశుత్తన్మై భజనవర్తన్గళై, అర్థి
యుడైయదాన | త్తుక్కినవ తు

గ జ [త్వామ్ ఉదార భుజమ్ ఇత్యాది] తమ్మైయ తిరుక్కైత్తలత్తై,
పేర్దరు కాశీసు త్తేరు అడివక్కోరు ఉది హ్యాపయాప తిలుమ్ ఈడుపట్టు అన్వయ
ప్రాకృష్ట్ ప్రాలిత్తనిన్ద ఊర్ ఉదనై, అప్పడియే వివాదార్తిలై కొట్క్ పక్కరిత్తిరుం
క్కిన్ఱపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱాద్రితిల్. శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే " ఇన్దీవర్
క్వచిదపి క్వచ్చనాళ ఇఢాసిద్ధి, చాక్షాత్రపి క్వచనచ క్వచనాఽధ
హైమాక్షాంక్షా। కాన్తిత్తవనేష పరభాగ ప్రవనస్వర్గశ్రీః పార్శ్వేతత్వారణాయిత
తుం కిము చక్షుషోర్నే " [ఇవనక్షాన్తిక్షమే చక్షుషోః, పార్శ్వనాయితత్వనా
పార్శ్వేతక్రిము ?] ఎన్నార్ ; ఇజు [పాంశణీయతి] ఎనిఱార్, అతిఱా
టిల్ ఇతుతన్నక్కుళ్ళ వాశిక్కాణ.

( ) [వరప్రద !] ఎఱ్కణ్ణాల్ పట్టినివిడ్డానిఱ్క అత్తర్క్కు కణ్ణా
పూవు శెయ్యాతే యిరుక్కి అ నీవరదనెన్ఱు పేర్ శుమక్కుమతు ఎజ్ఞ
నేయో వెన్గిఱార్. "సమ్యగ్బ్రవిష్యతి తతోఽర్థరసాగతానాం సంరక్షి
తేతి బిరుదం వరద ! త్వదీయమ్" ఎన్ఱుము కరగావమ్కవే ఉరుళి
చ్చెయ్తాఱే దేశికర్

[ఉదారభుజమ్] "ఉదారో ద్దాత్రృమహాతోః" ఎన్నార్ అమ
రస్ , "అలమ్మ్పరిన్ద నెడునడక్కై " ఎన్నుమ్పోలే అర్థికళ్
'అలమ్' ఎన్నుమ్పడి ఇట్టుమిడక్కైయర్, కొడుక్కైయే విళైనీరాక
వళర్న్దక్కై; అర్థికళిరుక్కు మిడమళవుమ్ శెల్లనీణ్డ కై; "బాహుచ్
చ్ఛాయామవష్టబ్ధః" ఎనిఱపడియే లోకమడజ్గిఏఱజినాలుమ్ నిఴలై
యిరుక్కుమ్పడియిఱే భుజత్తిల్ పెరుమై.

[ఉన్నసమ్] "మాట్టియర్కళ్పక్కత్తిఱ్ వల్లియో కొళ్ళున్దో" వెన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాయిఱ్ఱే * కోలనీళ్ కొడిమూక్కుడైప్పతు "ఉన్నతా నాసికా యస్యసః - ఉన్నసః" ఎన్ఱు విగ్రహమాకక్కడవతు; "ఉపసర్గాచ్చ॥" సూ॥ ౫-౪-౧౧౯ ఇతిహి పాణినిః.

[ఆయతకర్ణ పాశపరికర్మసదంసమ్] ప్రశస్తౌ కర్ణౌ - కర్ణపాశౌ; ఆయతౌచ తౌ కర్ణపాశౌచ - ఆయతకర్ణపాశౌ; తౌ పరికర్మిణౌ (పరికర్మ వా) యయోస్తౌ - ఆయతకర్ణ పాశపరికర్మాణౌ, తాదృశౌ సదంసౌ యస్య తమ్. తోళ్వళవుమ్ తళతళెన్ఱు తొఙ్గుకిన్ఱ తిరుచ్చెవికళై యుడైయవనై "పరికర్మాఙ్గసంస్కారః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిఱ్పడి శరీరశోభాధాయక కర్మవాచియాన పరికర్మశబ్దమ్ ఇఙ్గు లక్షణయా శరీరశోభాధాయక వస్తువాచియాకిఱతు "ఉయ్ప్పిడమైన్దర్క్కు మశురర్క్కు సురర్క్కట్టుమ్, ఎవ్వాడమైన్దిలఙ్గి మకరమ్తళైక్కుమ్ తళిర్కొల్!" ఎన్నలాప్పడియాన తిరుచ్చెవికళ్ తానే తిరుత్తోళ్కళుక్కు అలఙ్కారమాక అమైన్దపడి. "సదంసససఙ్ఘిత కున్తలాన్తికావతీర్ణ కర్ణాభరణాఢ్యకన్ధరః" ఎన్ఱారిఱే సున్దరబాహుస్తవత్తిల్. "ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావలీ బన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్" ఎన్ఱారే ఆళవన్దారుమ్. ఇత్తాల్, తిరుచ్చెవిమడల్కళిఱ్ ఒళ్ళుకునీట్చి కూఱప్పట్టతాయిత్తు.

ఇఙ్గేశిలర్ శొల్లువర్;-కర్ణపాశయోః పరికర్మిణీ - కర్ణపాశపరికర్మిణీ; (కుణ్డలఙ్గళ్) ఆయతీ కర్ణపాశపరికర్మిణీ యయోస్తౌ - ఇతి సప్తమీబహువ్రీహిః శేషం పూర్వవత్; ఇతి ఇత్తాల్, తోళ్వళవుమ్తొఙ్గుకిన్ఱ తిరుక్కుణ్డలఙ్గళైయుడైయవన్ ఎన్ఱతాకిఱతు స్వాభావికదివ్యావయవ సౌన్దర్యమాత్రత్తిలే ఈడుపడాకచ్చొల్లుమిన్ద శ్లోకత్తిల్ ఊడే ఒరుదివ్యభూషణత్తైయుఙ్కూట్టి ప్పొరుళ్కొళ్వతు

శిఖావాతు. “కర్ణికా తవ కరీశ! కిమేషా కర్ణభూషణముతాం సవిభూషా। అంసలమ్బ్యలకభూషణమాహో స్వానసస్య మమవా పరికర్మ” ఎన్ఱు - ‘తిరుక్కుణ్డలఙ్గళ్ తిరుచ్చెవిక్కళుక్కు అలఙ్కారమో? తిరుత్తోళ్కళుక్కు అలఙ్కారమో? తోళ్కళిలే అలైయా నిన్ఱుళ్ళ తిరుక్కుழల్కళుక్కు అలఙ్కారమో? అన్ఱియే, ఎన్నుడైయ నెఞ్జుక్కుత్తానలఙ్కారమో?’ ఎన్ఱు వితర్కడోలారూఢరాయిటే ఆழ్వానిరుప్పతు.

[ఆయదిత్యాది.] ఆఙ్పూర్వకమాన ఇణ్ ధాతువిన్ లడ్రూపమ్ శతృప్రత్యయాన్తమానాల్ ఆయచ్ఛబ్దనిష్పత్తిః [కర్ణపాశ] సంస్కృతవ్యాఖ్యానత్తిలే కేశపాశశబ్దత్తై దృష్టాన్తీకరిత్తు పాశశబ్దత్తై ప్రశస్తార్థకమాక వురైత్తార్ ఇఙ్గే “గచ్ఛతఃస్ఖలనం నదోషాయ” ఎన్నుమ్ న్యాయమ్ కొళ్ళవేణుమ్. “కేశపాశ” ఎన్నుమిడత్తుళ్ళ పాశశబ్దమ్ ప్రశస్తార్థకమల్ల; “పాశః పక్షశ్చ హస్తశ్చ కలాపార్థాః కచాత్పరే” ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి కలాపవాచియానుత్తనై. కర్ణశబ్దాత్పరమాన పాశశబ్దమే ప్రశస్తార్థకమ్ “...పాశస్తు మృగపశ్వాదిబన్ధనే।కర్ణాన్తే శోభనార్థస్స్యాత్ కచాన్తే నికరార్థకః। ఛాత్రాద్యన్తేచ నిన్దార్థః” ఇతి హైమః. కౌముదియిల్ “యాప్యే పాశప్” (౫-3-౪౭) ఎన్నుమ్ సూత్రత్తిన్ వృత్తియిల్ “కుత్సితో భిషక్ - భిషక్పాశః” ఎన్ఱు ఉదాహరణమ్ కొడుత్తిరుప్పతాలుమ్, సూత్రముమ్ తదనుకూలమాయిరుప్పతాలుమ్ ఇతఱ్కు విరుద్ధమాక నైఘణ్టుకర్ అర్థభేదవ్యవస్థై పణ్ణియిరుప్పతు ఎఙ్ఙనే? ఎన్ఱు శిలర్ శఙ్కిప్పర్కళ్, పాణినిశొన్నతు ‘పాశప్’ ఎన్నుమ్ ప్రత్యయత్తైప్పఱ్ఱియామ్, కోశకారర్ ఎడుత్తిరుక్కుమ్ పాశశబ్దమ్ ప్రాతిపదికమామెన్ఱుణర్క అన్యత్రవిస్తరః.

[అభిజాతకపోలమ్] "అభిజాతస్తు కులజే బుధే" ఎన్ఱు అమరకోశత్తిల్ పడి - కులీనపర్యాయమాన అభిజాతశబ్దమ్ శ్రేష్ఠవాచకమాక త్తలైక్కట్టుమ్. ఎమ్బెరుమానుడైయ దివ్యకపోలఙ్గళుక్కుచ్చిఱప్పావతు - "యశోదాఙ్గుల్యగ్రోన్నమిత చుబుకాఘ్రాణముదితౌ కపోలావద్యాపిహ్యానుపరత తద్ధర్షగమకౌ । విరాజేతే" (సున్దరబాహుస్తవమ్) ఎన్ఱపడి - కృష్ణావతారత్తిలే యశోదై ఉకన్దుముత్తమ్కొడుత్తువడు ఇన్ఱైక్కుమ్ కాణలామ్పడియిరుక్కై. "పరిమణ్డితరాసమణ్డలాభివర్ధదాఘూకమభీష్ట గోపికాభిః । అనువర్తితదాలిసప్రహాషాదివ ఫుల్లం హి కపోలయోర్యుగం తే." ఎన్ఱుమ్ ఇతులన్నిలే అరుళిచ్చెయ్యక్కడవతిడే. స్ఫటికమయగణ్డశైలకృతఙ్గళాన ఇరణ్డు ముకురఙ్గళఙ్గళై త్తులక్కి తుడైత్తు ఇణైత్తు వైత్తాఱ్పోల్ తళతళెన్ఱిరే దివ్యకపోలఙ్గళిరుప్పతు; అన్ద అభిజాత్యముమామ్.

[పారణీయతి] 'పుత్రమాత్మన ఇచ్ఛతి - పుత్రీయతి' ఎన్నుమాపోలే, పారణామాత్మన ఇచ్ఛతి=పారణీయతి ఎన్ఱుకిడక్కిఱతు. "సుప ఆత్మనః క్యచ్" "క్యచి చ" ఇతి సూత్రద్వయమత్రానుసన్ధేయమ్. ఉపోషితనాయిరున్దవర్ వయిఱారవుణ్బతైయితే పారణైయెన్బతు, "ఉణ్ణానాళ్ పశియావతొన్ఱిల్లై" ఎన్ఱిరుక్కుమావర్ వాళ్ "కణ్ణుకొణ్డే కణ్ణైయారక్కళిత్తు" ఎన్గిఱపడియే ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుమేనియై సేవిక్కప్పెఱుమ్నాళై ద్వాదశియాకవుమ్, అతుపెఱాతనాళై "అన్ఱైనక్కవై పట్టినినాళే" ఎన్గిఱపడియే ఏకాదశియాకవుమ్ తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱియిరుక్కిఱారాకైయాలే నిత్యద్వాదశియాకవేణుమెన్ఱు పారిక్కిఱారాయిత్తు. "నిషేవితం త్వాం

సతతోత్కయాశ్రితయా కరీశ! పశ్యేమ శరశ్శతం సమాః" ఎన్ఱతై ముడివిల్ ప్రార్థనైయుమ్.

[మే దృక్.] 'ఏహి పశ్య శరీరాణి'ప్పడియే - పట్టినికిడక్కుమ్ కణ్ణాలోడే తువణ్ణుకిడక్కుమ్ తమ్మిలైమైయై కాట్టుకిఱార్. (౨౨)

శ్లో॥ నిలమేఘనిభమఞ్జనపుఞ్జ
శ్యామకున్తళమనన్తశయం త్వామ్ ।
అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం
నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదా మే ॥ ౨౩॥

పదవురై.

హే కరీశ! = శ్రీహస్తిగిరినాథనే!
నీలమేఘనిభమ్ = కరుముకిల్ పోన్ఱవనాయ్
అఞ్జనపుఞ్జశ్యామకున్తళమ్ = *మైవణ్ణనఱుఙ్కుఞ్జిక్కుఴలై యుడైయనాయ్
అనన్తశయమ్ = తిరువనన్దాఴ్వానిమీతు పళ్ళికొళ్పవనాయ్
అబ్జపాణిపదమ్ = తామరై పోన్ఱ తిరుక్కైకళైయుమ్ తిరువడికళైయుముడైయనాయ్
అమ్బుజనేత్రమ్ = తామరై పోన్ఱ తిరుక్కణ్కళైయుడైయనాన
త్వామ్ = ఉన్నై
సదా = ఎప్పోతుమ్
మే = అడియేనుక్కు
నేత్రసాత్కురు = చక్షుర్విషయమాక్కియరుళ్

[నేవైసాదిత్తరుళ్ఎన్ఱపడి]

[నీలమేఘనిభమిత్యాది.] "త్వాం మే దృక్ పారణీయతి" ఎన్ఱు కీఴ్ అరుళిచ్చెయ్తతైయే విశదతమమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ * కార్ కాలత్తెఴుకిన్ఱ కార్ ముకిల్ పోల్ వణ్ణనాయ్, * మైవణ్ణనఱుఙ్కుఞ్జిక్కుఴల్ పిన్ తాఴ్త్తిక్కొణ్డువనాయ్, * ఐవాయ

రవణై మేలాతిప్పెరుమానాయ్, * విట్టిలఙ్గుశెమ్శోతిత్తామరై పాతమ్ కైకళ్ కణ్గళ్ విళఙ్గుమవనాయ్ ప్పేరరుళాళప్పెరుమాళాయిరుక్క అవునై ౹ ఎనతావియుళ్ మీాతాడి యురుక్కాట్టాతే ఒళియానిన్ఱనీ + అల్లునర్ పకలుమిడైవీడిన్ఱి నల్కియెన్నైవిడాతే "కావిపోల్ వణ్ణర్ నన్ను ఎఙ్కణ్ణుళే తోన్ఱినారే" ఎన్నుమ్పడి + కణ్ణుళ్ నిన్ఱకలా తరుళవేణుమెన్గిఱార్.

[నీలమేఘనిభమ్] "ముకిలురువ మెమ్మడికళుడవన్దానే." తాపత్రయాతుర్కు తాపహరమాయ్, విరహాతాపాతుర్కు అన్దతాపత్తైయుమాత్తుక్కడవతా యిరుక్కుమ్ వడివిఱే. "ఏష సర్వస్వభూతస్తు పరిష్వఙ్గో హనూమతః" ఎన్ఱు - అడిమై శెయ్తార్కు పరిశిలాకక్కొడుక్కుమ్ వడివలేయాయ్త్తు ముతలిలే ఇవర్ వాయ్వైప్పతు

నీలమేఘమ్పోన్ఱ స్వభావత్తైయుడైయనర్ ఎన్ఱుమామ్.
౧. పెయ్యవేణ్డుమిడమళవుమ్ శెన్ఱు పెయ్యుమ్ మేఘమ్, * వన్గురిఱియెన్నిఙ్గిడమ్ కొణ్డ వానవర్కొళున్దాయ్త్తు ఇవర్. "పద్భ్యా మభిగమాచ్చైవ"

౨. మిన్నలుళ్ళకాలమ్ జలమ్నిరమ్బియిరుక్కుమ్ మేఘమ్ ;- పిరాట్టియిల్లాతకాలత్తిల్ కృపై కున్ఱుమిఱే ఎమ్బెరుమానుక్కు. "నకశ్చిన్నాపరాధ్యతి" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తతు తత్సమ్బన్ధమైయుమ్

౩. మొణ్డ ఇడత్తిలుమ్ పెయ్యుమ్ మేఘమ్ ; – వసిష్ఠాదికళుక్కుమ్ జ్ఞానప్రదనిఱే, చిత్రకూటత్తిలే వసిష్ఠర్ పెరుమాళ్ పాడే శిల ధర్మసూక్ష్మఙ్గళ్ కేట్కప్పెఱ్ఱానిఱే. "సోహం తే పితురాచార్యస్తవైవచ పరన్తప! । మమ త్వం వచనం కుర్వన్ నాతి

వత్తేఽన్సతాం గతిమ్." ఎన్ఱు శెరుక్కిక్కిళర్న్ద వసిష్ఠనైయుమ్
పాయ్మూడువిత్తానిఱే శిలధర్మమర్మజ్ఞరై చ్చొల్లి

౪. పెయ్యప్పెఱాత కాలత్తిలే పఱక్కుమ్ మేఘమ్ ;—
"బుణాం ప్రవృద్ధమివమే హృదయాన్నాపసర్పతి" ఎన్ఱు నెఞ్జులర్న్దు పేశినానిఱే.

౫. ఇన్న కాలత్తిలే మழை పెయ్యుమెన్ఱు అఱుతియిడవల్లార్ ఆరుమిల్లై, పెయ్యవేణ్డియకాలత్తిల్ పెయ్యాతొழிయవుమ్, పెయ్ వతఱ్కు సమ్భావనైయిల్లాత కాలత్తిల్ అచిన్తితమాగ వన్దుపెయ్య వుమ్ కడవతు మేఘమ్ ;—"నాసౌ పురుషకారేణ నచాప్యన్యేన హేతునా। కేవలం స్వేచ్ఛయైవాహం ప్రేక్షే కఞ్చిత్కదాచన." ద్రౌపదిక్కు ఆపత్తిలే వన్దు ముగమ్ కాట్టాతొழிన్దాన్ ; అపేక్షానిర పేక్షమాగ * తావియన్ఱులకమెల్లామ్ తలైవిళాక్కొణ్డాన్.

౬. ' వనత్తిడరై ఏరియాగ వెట్టియాయ్త్తు ; నీ మழை పెయ్ తాకవేణుమ్ ? ఎన్ఱు వశైక్కవొణ్ణాతు మేఘమ్ ;—ఎమ్బెరుమాన్ పడియుమిజ్జనేయిఱే ; "వనత్తిడరై ఏరియామ్వణ్ణమియఱ్ఱుమిత్తు వల్లాల్ మారియార్ పెయ్కిఱ్పార్మఱ్ఱు" ' పెణ్ణులామ్ శడై యినానుమ్ పిరమనుమున్నైక్కాణ్బా నెణ్ణిలావూழிయూழி తవమ్ శెయ్తార్ వెళ్కినిఱ్ప విణ్ణుళార్వియప్పవన్దు ఆనైక్కన్ఱరుళై యీన్దవనిఱే.

౭. జలస్థలవిభాగమిన్ఱియే పెయ్యుమ్ మేఘమ్ ;-

"దాశాయకేశాయచ రాక్షసాయ" వేడన్ వేడువిచ్చి పక్షి కురఙ్గు శరాశరమ్ ఇడైచ్చి ఇడైయర్ తయిర్ త్తాழி కూని మాలా కారర్ పిణవిరున్దువేణ్డిశిలిట్టవర్ అవన్ మకన్ అవన్ తమ్బి ఆనై

అరవమ్ మత్తైయాళ్గఞ పెఱ్ఱమైన్దర్ " (ఆచార్యహృదయమ్.)
ఎన్నుమ్బడియుతే భగవద్విషయాకారమ్ పెఱ్ఱవర్ కళిరుప్పతు

౮. "వర్షతి వర్షాసు నిస్స్వనో మేఘః" ఎన్ఱు పెయ్యుమ్ కాలత్తిలే ఆడమ్బరమఱ పెయ్యుమ్ మేఘమ్ ;— కుచేలనుక్కు అరుళ్ శెయ్తపడి ఇజ్జనేయితే

౯. విరాటపర్వ కాలక్షేపత్తుక్కు వరుమ్ మేఘమ్ ;— భగవద్విషయ కాలక్షేపఙ్గళిలే వన్దునిఱ్కుమ్ ఎమ్బెరుమాన్, *శ్రీశైలేశదయాపాత్రమెన్ఱు వన్దానితే జీయర్ గోష్ఠియిలే ; "సమాప్తా గ్రన్థస్య ప్రథితవివిధోపాయనచయే పరంసజ్జీభూతే వరవరమునేరం ఘ్రిసవిధే । హరాద్యాలః కశ్చిత్కుతఇతి నిరస్తోప్యుపగతో జగౌ రఙ్గేశాఖ్యః పరిణతచతుర్వేదయుదమ్ ॥"

౧౦. శుక్తికళిల్ పెయ్తు ముత్తాక్కుమ్ మేఘమ్ ;— అడియార్క్కు ఇవ్వమాఱియాకియ ఎమ్బెరుమానుడైయ కటాక్షధారైయుమ్ ఆళ్వారాచార్యర్ కిళిడత్తే ఫలవత్తరమావతితే

౧౧. తూతువిడప్పడుమ్ మేఘమ్; "విణ్ణీలమేలాప్పు విరిత్తాప్పోల్ మేకఙ్గాళ్ !", "జీమూతేన స్వకుశలమయీం హారయిష్యన్ ప్రవృత్తిమ్"— ఎమ్బెరుమాన్దానుమ్ ఇనాన్ఱ్ తూతనేన నిన్దానితే *కోతైవేళై వర్ క్కాయ్ మణ్ణకలమ్ కూటిడువార్ తూతనాయ్ మన్నవనాల్ శొల్లుణ్డానితే.

౧౨. "చాతకః స్వానుమానేన జలంప్రార్థయతేఽమ్బుదాత్ । సమహాదార్యవాన్ సర్వాం ప్లావయత్యమ్బునా మహీమ్." ఒరుచాతకమ్ ఇరక్క ఉలకెల్లామ్ నీర్ నిరప్పుమ్ మేఘమ్ ;- దశరథాదికళ్ అల్పప్రార్థనైపణ్ణ శ్రీరామాదికళ్ సర్వోపకారమ్ శెయ్యక్కాణ్గిటోవితే.

౧౩ త్వయివర్షతి పర్జన్యే సర్వే పల్లవితా ద్రుమాః । అస్మాకమర్కవృక్షాణాం పూర్వపత్రేషు సంశయః." మత్తై శిలర్క్కు త్తీఙ్గు, శిలర్క్కు నన్రై;—"కణ్ణనాళ్ కవర్ కరుముకిల్ - ఎన్దాయ్!" "తాయర్ మకిழ ఒన్నార్ తళర" ఇత్యాది

౧౪. "ఎత్తనైయుమ్ వాన్మఱన్దకాలత్తుమ్ పైఙ్కూழ్కళ్ మైత్తెழున్దమాముకిలే పార్త్తిరుక్కుమ్."—"కళై వాయ్తున్బమ్ కళైయాతొழివాయ్ కళైకణ్ మత్తిలేన్" అనన్యగతికళాల్ ప్రతీక్షిక్కప్పడుకై ఒక్కుమితే

౧౫. "ప్రావృషేణ్యస్య మాలిన్యం కిం దోషోఽభీష్టవర్షిణః? । శారదాభ్రస్య శుభ్రత్వం వద కుత్రోపయుజ్యతే? ॥"— * అర్థార్థపరిదాన దీక్షితనుక్కైయ మూర్త్తి కరియతిరుమేనియాకిలుమ్ ఆకర్షకమాయిరుక్కుమ్; కాశిలుమురుప్పాలార్ శెవిక్కినాతకీర్త్తియార్, పేశిలుమ్ పరమ్తర మిఙ్కిలాత తేవరాయ ముక్కణ్ణ భస్మోద్ధూళిత ధవళితనాయిరున్దాలుమ్ అన్దశుభ్రత్వమ్ శ్వభ్రపాతహేతువాకుత్తనై యితే.

౧౬. "తుప్పార్క్కుత్తుప్పాయ తుప్పాక్కి త్తుప్పార్క్కుత్తుప్పాయతూఉమ్ మழై." (కుఱళ్) అన్న వర్షకత్వేన భోగసాధనమాయుమ్, పిపాసాశామకత్వేన స్వయంభోగ్యమాయుమిరుక్కుమ్ మేఘమ్;—"ఉపాయోపేయత్వే తదిహ తవ తత్త్వమ్." ప్రాపకనాయుమ్ ప్రాప్యనాయుమితే ఎమ్బెరుమానిరుప్పతు

౧౭ "ఆసన్ యావన్తి యాఞ్చాసు చాతకాశ్రూంశి తోయద! । తావన్తోపి త్వయా హన్త నముక్తా వారిబిన్దవః." ఎత్తనై కణ్ణనీర్ విழవిట్టాలుమ్ విరుప్పమిల్లాతవన్ను వాళా కిడక్కుమ్

మేఘమ్ ;- భరతాళ్వార్ "ఏభిశ్చ సచివైస్సార్ధం శిరసా యాచితో మయా । భ్రాతుశ్శిష్యస్య దాసస్య ప్రసాదం కర్తుమర్హసి" ఎన్ఱు పలరుడనే కణ్ణనీరై విళ్ళువిట్టు వేణ్డినవిడత్తుమ్ "సకామమనవాప్యైవ" అత్తనై యత్తే

౧౮ వెయ్యిల్ ఎత్తనైతీక్ష్ణమాగ క్కాయినుమ్ ఆఱ్ఱక్కూడియతాగ్, మేఘమ్ శిఱిదుపెయ్తాలుమ్ తాజ్ఞవొణ్ణాతాయిరుక్కుమ్ ,—— భగవద్విశ్లేషముళ్ళకాలమ్ నెడితాయిరున్దాలుమ్ ప్రాకృతపదార్థదర్శనత్తాలే ఆఱ్ఱలామ్ ఒరుపడి ; భగవత్సంశ్లేషమ్ శిఱిదుపొళ్ళుదు వాయ్త్తాలుమ్ కిణ్ణక త్తిలకప్పట్టు నళిప్పవర్ పోల ఆఱ్ఱవొణ్ణాతాయిరుక్కుమ్. "ఏరార్కోలమ్ తిగళక్కిడన్దాయ్ కణ్డేనెమ్మానే" ఎన్నా, "తిరుక్కుడన్దైయమ్మానమలర్క్కణ్ వళర్కిన్ఱానే ఎన్నాన్ శెయ్కేనే" ఎన్ఱు తుడిక్కవేణ్డిఱ్ఱతే. "పొన్నార్ శార్ఙ్గముడైయవడిక్కళై ఇన్నారెన్ఱఱియేన్" ఎన్ఱు మరుళప్పణ్ణుమ్ విషయమిఱే .. ..

[అఞ్జనపుఞ్జ శ్యామకున్తలమ్] * నీలమేఘనిభమెన్గిఱపడి కఱ నిఱమ్ స్ఫటికమెన్ను మ్బడియాయ్త్తు తిరుక్కుళలిన్ ఇరుట్చియిరున్దపడి. "తేజసాం రాశిమూర్జితమ్" "ఒణ్ శుడర్క్కత్తై" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱ తేజోరూపమాన తిరుమేనియిల్ నిన్ఱుమ్ కిళమ్బినతొరు మైపోలేయిరుక్కై. ఇత్తిరుక్కుళలై సేవిక్కప్పెఱ్ఱవర్కళుక్కు సర్వముమ్ ప్రకాశిక్కుమ్బడి సిద్ధాఞ్జన సముదాయమాయిరుక్కై. "పిఙ్గళజటోదేవః" ఎన్ఱుమ్ "ఓరురువమ్ పొన్నురువమొన్ఱు శెన్దీ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ బ్రహ్మరుద్రర్కళిన్ మయిర్పోలే కణ్కొణ్డు కాణవొణ్ణాతాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే "నీలకుఞ్చితమూర్ధజమ్" ఎన్ఱుమ్ "శురియుమ్ పల్ కరుఙ్కుఞ్జి యెజ్గళ్ శుడర్ముడియణ్ణల్ తోఱ్ఱ

మే ” ఎన్నుమ్ శొల్లుక్కిణఙ్గియే కణ్ణనుడైయ కణ్గళిలే అఞ్జనమెழుతినా ల్పోలే కుళిర్న్దు శ్యామళమాయిరుక్కై. “నరకే పచ్యమానస్తు యమేన పరిభాషితః । కిం త్వయా నార్చితో దేవః కేశవః క్లేశ నాశనః ” ఎన్ఱు - ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుక్కుఴఱ్కత్తై యిట్టు పడామై కారణమాగ నరకపచనమ్ నేరిడుకిన్ఱతెన్ఱాల్ వేఱోరతి శయమ్ కూఱవేణ్డియతుణ్డో ఇత్తిరుక్కుழల్కఱ్ఱైక్కు? [“కేశ వః క్లేశనాశనః ”] ప్రశస్తకేశనాయ్, అత్తాలే సకలక్లేశఙ్గళుమ్ * వానో మఱికడలో మారుతమో తీయకమో కానో వొరుఙ్గినర్ ఱుమ్ కణ్డిలమాల్ ఎన్ఱుమ్ పడియుళ్ళవనిఱే ఎమ్బెరుమాన్ ఆழ్ వార్తాముమ్ “కొళ్ కన్ఱు కోళిఱైచ్చు కిర్ఱిట్ట కొழుమ్ శురుళిన్ ఉణ్ణవేణ్డా నీలనన్మాల్ తழైకొల్ ? ” ఎన్బతు, “అన్ఱు మాయన్ కుழల్ ” ఎన్బతాగానిన్ఱారిఱే ప్రళయకాలత్తిల్ దివారాత్రవిభాగ మిన్ఱిక్కే జగత్తైయత్తైయ వ్యాపియానిన్ఱ మిక్క ఇరుళై ప్పాణవా యిల్ వెళితాన అంశత్తైక్కழిత్తు ఉతినుళ్ళేయుణ్డాన ఇరుణ్డ శురుళి నుడైయ సారమాన కఱుత్త నూల్ తిరళో? ఎన్ఱు ఇజ్జనే అభూత పూర్వణమానతొరు ఉపమానత్తై శిక్షిత్తుచ్చొల్లప్పార్త్తవళవిలుమ్ అతుతానుమ్ పాత్తమ్ పోరామైయాలే [“అన్ఱు మాయన్ కు ழల్—”] అఞ్జనమ్ శొల్లప్పోకాతు, ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరు క్కుழలెన్ఱు మిత్తనైయేయాయ్త్తు చ్చొల్లవడుప్పతు ఎన్ఱారిఱే ఇప్పాశురత్తై అడియొత్తియే ఇవ్వాழ్వానుమ్ అழకర్ తిరుక్కు ழలిలే ఈడుపడుమ్బోతు “అన్ధం తమస్తిమిరనిమితమేవ యత్తాస్యత్ తత్సాంసాధితసుతన్త్వతివృత్తవాతిఞమ్ । ఈశస్య కేశవ హారేరలకాలిజాలం తత్తుల్యకుల్యమధుపాఢ్య మహోవనస్య ” ఎన్ఱరు ళిచ్చెయ్తార్

[అనన్తశయమ్] ఇవ్విడత్తుక్కు ప్పొరుళ్ శొల్లుహిఱాన్ "అనన్తః శయో యస్యసః" ఎన్ఱు వ్యధికరణబహువ్రీహియాహక్కొణ్డు, తిరుక్కైయిలే తిరువనన్దాழ్వానై యుడైయవన్ ఎన్ఱు శొల్లిప్పోగువతాన్ఱు, ఇవ్వర్థమ్ ఆழ్వార్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇణైన్దతుమన్ఱు, సఙ్గతముమన్ఱు, పెరియోర్ ఆదరిప్పతుమన్ఱు, సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழுతినతుమన్ఱు. "అనన్తే శేతే ఇత్యనన్తశయః" ఎన్ఱ వ్యుత్పత్తియాయ్, 'అరవణైమేల్ పళ్ళికొణ్డ ముకిల్వణ్ణనెన్ఱు' మివ్వర్థమే తాత్పర్యమ్. పేరరుళాళన్ నిన్ఱతిరుక్కోలమాకైయాలే అనన్తశాయిత్వమ్ ప్రత్యక్షవిరుద్ధమెన్నుమ్, పెరియపెరుమాళ్ తిరుముఞ్జైయరుకిలే తిరువనన్దాழ్వార్ శయ్యాభూతరాయ్ ప్రత్యక్షత్తిలే సేవియానిన్ఱోమాకైయాల్ బహువ్రీహ్యర్థమే ఉపపన్నమెన్నుమ్ పరిశీలనతువిడాతొழிయునవర్కళై త్తెళివిక్కిన్ఱపడియెన్నెన్నిల్; పేరరుళాళన్ నిన్ఱతిరుక్కోలమెన్ఱుమిణైత్తై ఇత్తైశెయ్వోమాకిల్లోమ్ "అత్తియూరాన్ పుళ్ళైయూర్వాన్, అణిమణియిన్ తుత్తిశేర్ నాకత్తిన్ మేల్ తుయిల్వాన్" ఎన్ఱు పూదత్తాழ్వారుమ్, "ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్వం ప్రభాతే వరద! సతతము నమానసం సన్నిధేయాః" ఎన్ఱు వేదాన్తదేశికనుమ్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళ విడఙ్గళుక్కు ఉరియ నిర్వాహమ్ ఇవ్విడత్తిల్ మొక్కుమ్ నాడోఱుమ్ తిరువారాధనసమాప్తియిలే పర్యఙ్కాసనమ్ సమర్పిక్కుమ్పోతు "పన్నగాధీశపర్యఙ్కే రమాహస్తోపధానకే । సుఖం శేష్వ గజాద్రీశ ; సర్వజాగ్రతజాగృత." ఎన్ఱు అనుసన్ధిత్తు తిరువరఙ్గైయిలే కణ్వళర్త్తువతుమ్, మిణ్ణుమ్ సుప్రభాతత్తిలే "పన్నగాధీశపర్యఙ్కాద్రమాహస్తోపధానకాత్ । ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ భద్రం తే హస్తిశైలశిఖామణే!" ఎన్ఱు అన్ద శేషపర్యఙ్కత్తిల్నిన్ఱు తిరుప్పళ్ళియుణర్త్తువ

తుమ్ శాస్త్రానుష్ఠానసిద్ధమిఱే. ఇన్దక్రమత్తై త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱియా య్త్తు దేశికన్ "ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్వం ప్రభాతే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు తిరుప్పళ్ళియుణరుమ్బాత్తైయు లనుభవత్తై విరుమ్బి నపడి.

అన్ఱియే, "నలమున్దమిల్లతోర్ నాట్టిలుమ్ తిరుప్పాఱ్కడలిలుమ్ తిరువనన్దాఴ్వాన్మేలే పళ్ళికొణ్డరుళుమ్బడియై "అనన్తశయమ్" ఎన్ఱు అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱా రాకవుమామ్. అర్చావతారత్తిలే ఆఴఙ్గాల్పడువార్ పరవ్యూహవిభవాదికళి ల్పడికళైయుమ్ శేరవనుసన్ధిక్క క్కాణానిన్ఱోమిఱే.

ఇని బహువ్రీహిసమాసత్తాల్ కొళ్ళుమర్థత్తుక్కు ఇఙ్గే అనుపపత్తియెన్నెన్నిల్ ;—అతుశొల్లుకిఱోమ్ ;— 'పఞ్చశాఖశ్శయః పాణిః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి శయశబ్దమ్ మణిక్కట్టుముతల్ విరల్కళోడుకూడిన హస్తభాగత్తైచ్ చొల్లక్కడవతామ్ ఆకవే అనన్తశయత్వమ్ అసంఘటితమాకుమ్. పెరియపెరుమాళుడైయ ముఴఙ్గైప్పఱ్ఱిలన్ఱో తిరువనన్దాఴ్వాన్ తికఴ్వతు. ఆకిలుమ్ ఇఙ్గు లక్షణయా శయశబ్దమ్ దణ్డాకారహస్తవాచి యాకలామెన్ఱు శిలర్ శొల్లువర్. అజ్జనమే కొణ్డాలుమ్ బహువ్రీహ్యర్థమ్ అసమఞ్జసమేయామ్. వస్తుతః పెరియపెరుమాళుడైయ తిరుక్కైయిల్ [తిరుమేనియోడు ఇణైన్దాప్పోలే] తిరువనన్దాఴ్వానుక్కు యాతొరు సమ్బన్ధముమిల్లై. తిరుక్కవచత్తిన్మేల్ ఆరోపితాకారమాకక్కడవమిత్తనైయిఱే. ఇదైయిలే పన్దేటియాన ఇతుతన్నై పారమార్థికమాక క్కొళ్ళలాకాతు. మేలుమ్, పేరరుళాళన్ తిరుక్కైయిలే తిరువనన్దాఴ్వాన్ తికఴ్వేణ్డియతఱ్కు క్కారణముమ్ కణ్డిలోమ్.

సర్పాభరణనల్లనే; "అర్చామాద్యయుగే మను త్వమకృథా హస్తి ద్వితీయే యుగే జీవో ద్వాపరకే కలౌ భుజగరాడిత్యర్చకా నిశ్చితాః" (వరదాభ్యుదయే) ఎన్ఱపడి ఇన్దకలియుగత్తిల్ తిరువనన్దాళ్వార్ తిరువారాధనమ్ కణ్ణుగళప్పణ్ణువతాక ఐతిహ్యమాకైయాల్ ఇతుతోన్ఱవాయుళ్ళారు తిరువనన్దాళ్వార్ తిరుక్కైయిలే తిరువళ్వళెన్ఱు శిలర్ శొల్లువతుమ్ ఉపేక్షమమాన పేచ్చల్ల. కింబహునా? పెరియపెరుమాళ్ళైయ తిరుమేనియిలేయో తిరువనన్దాళ్వార్ అవ్యవధానేన అన్వితనాయిరున్దాల్ బహువ్రీహ్యర్థమ్ కిథఞ్చిదభ్యుపగతమాకలామ్, అజ్జనిల్లైయే. ఆనపిన్బు, కృత్స్నమానసమ్పణ్ణి అనన్తశాయియెన్ఱు పొరుళ్ కొళ్వతే యుక్తమ్. ఆక ఇవ్వళవుమ్ పెరియార్పాడే కేట్టిరున్తై వరైన్దొమత్తన్నై ["అనన్తశయమ్ - శేషశయనమ్"] ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఉరైత్త తిరుప్పతుమ్ ఉణరత్తక్కతు.

[అబ్జపాణిపదమ్ అమ్బుజనేత్రమ్.] పాణిపాదనేత్రమెన్నుమ్ మూన్ఱు దివ్యావయవఙ్గళుక్కుమ్ ఒరు తామరైయైయే ఒప్పాచ్చొల్లి కిడారాకిల్ ఒరుసమస్తపదమాకవే ప్రయుక్తమాకలామే; ఉపమానవ్యక్తి భిన్నభిన్నమాయిరున్దాలన్ఱో పదభేదమ్ పణ్ణవేణుమ్; †'అబ్జపాణిపదలోచనరమ్యమ్' ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లవడుక్కుమే, ఒరు అర్థత్తైయే 'అబ్జ' ఎన్ఱుమ్ 'అమ్బుజ' ఎన్ఱుమ్ భిన్నపదఙ్గళాలే శొల్లువతిల్ గుణవిశేషమేన్? ఎన్ఱు శిలర్ కేట్పర్; "అర్థాస్వాదనవేళాయాం శబ్దశౌవిమర్శకాః । నీవీవిస్రంసవేళాయాం వస్త్రమూల్యవిచారకాః" ఎన్నుమ్ సుభాషితమే అవర్కళుక్కు ప్రత్యుత్తరణీయమ్ (౧) "కణ్ణుమ్ వాయుమ్ కైత్తలముమడియిణైయుమ్ కమలవణ్ణమ్" ఎన్ఱు శేర అనుభవిత్తవర్ తామేయిత్తె ఒరుభోగ్యతానుసన్ధానకాష్ఠైయిలే నిన్ఱవాఱే (౧) "కైవణ్ణమ్ తామరై, వాయ్ కమ

† "కమలపదకరాక్షమ్" ఎన్ఱార్ భట్టర్, (౧) తిరునెడున్దాణ్డకమ్

లమ్పోలుమ్, కణ్ణినై యుమరవిన్దమ్, అడియుమహ్ది తే" ఎన్ఱు వాయ్ వెరు విన్ఱు ఇవ్వాళ్వార్ తాముమ్ సున్దరబాహుస్తవత్తిలే "అబ్జపాద మరవిన్దలోచనమ్, పద్మపాణితలమ్" ఎన్ఱు వాయ్ వెరువినపడి కణ్డిరే ఇజ్జే పాణిపాదజ్గళై ఒరు శేర్త్తియాకవుమ్ నేత్రత్తై ఒరు నేర్త్తియాకవుమ్ అనుభవిక్కలవితు-"అప్పాల్ముత్తై త్తామరైప్పూక్కళ్, పాతమ్ కై కమలమ్" ఎన్ఱ తిరువాయ్మొళియిల్ ఛాయైయా యిరానిన్ఱతు.

[త్వాం సదా మే నేత్రసాత్కురు] "అన్వణ్ణత్తవర్ నిలైమై కణ్డుమ్ తోళీ! అవరై నామ్ దేవరెన్ఱఞ్జినోమే" ఎన్నుమ్పడి అఞ్జి అకలవేణ్డాతే "కణ్ణుకొణ్డల్ కణ్ణినై ఆరక్కళిక్కుమ్పడి సదాదర్శనమ్ తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. "నమ్మై ఒరు కాల్ కాట్టి నడన్దాల్ నాజ్గళుయ్యోమే" ఎన్బారున్, "సకృత్సేవయా నిత్యసేవాఫలం త్వం ప్రయచ్ఛ" ఎన్బారుమాయ్ నిఱ్పార్ అల్లాతార్ ; జ్వరసన్నిపతితర్ 'ఒరు కాల్ నాక్కు ననైక్కవమైయుమ్' ఎన్నుమాపోలేయాయ్త్తు అవర్కళ్ పడి. అత్తనై ఉళ్ళాళుమ్ పోరాతుకాణుమ్ ఆళ్వానుక్కు; నెఞ్జిలేయుళ్ళతు పేచ్చిలేవరుమత్తనైయితే

[మే] 'గ్రామత్తిలే ఒరు దేశవిశేషత్తే కొడుపోయ్ క్కారియమ్ శెయ్కిఱోమ్' ఎన్ఱాలాఱియిరుక్కలామ్పడియో ఎన్ దశై. "నివేదయత మాం క్షిప్రం విభీషణముపస్థితమ్" ఎన్నుమాపోలే - రావణభవనత్తిల్ పోగున్దామైయుమ్ రామగోష్ఠియిల్ పుకురప్పెఱామైయుమాక ఇరణ్డాలుమ్ పఱుకొణ్డిరుప్పట్ట శ్రీవిభీషణాళ్వానై ప్పోలే జ్ఞానలాభత్తాలే సంసారత్తిల్ పొరున్దామై ఉణ్డాకప్పెఱువతు, ప్రాప్తిఫలమాన కైజ్కర్యత్తిల్ అన్వయిక్కప్పెఱాతొళివతాయ్ నోవుపడుమ్పడియితే ఎన్ దశైయిరుప్పతెన్ఱు తమ్మైక్కాట్టుకిఱార్.

ఇన్దశ్లోకత్తిఱ్కు సంస్కృతవ్యాఖ్యానత్తిల్—

"భాష్యకారవిశ్లేషకాలే విలోచనవికలై: శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రైః నిర్మితమిమం వరదరాజస్తవం పునరాగత్య శృణ్వన్తో భాష్యకారాః ఏతచ్ఛ్లోకశ్రవణసమయే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రచక్షుః ప్రేక్ష్య కిమితి వరదరాజో దయానిధిః నేత్రం న దత్తవానితి శఙ్కితవన్తః; తదాసీం 'సదాదర్శనమేవ మయా ప్రార్థిత' మితి పరిహృతం చేత్యైతిహ్యమస్తి."

ఎన్ఱు ఎఴుతప్పట్టిరానిన్ఱతు ఎమ్పెరుమానారై ప్పిరిన్దిరున్ద కాలత్తిలేయే ఆఴ్వాన్ ఇన్ద వరదరాజస్తవత్తై అరుళిచ్చెయ్తరుళినారెన్ఱుమ్, పిఱకు ఎమ్పెరుమానార్ మేల్నాట్టిల్ నిన్ఱు మెఴున్దరుళి ఇన్దస్తోత్రత్తై త్తిరుచ్చెవిశాత్తుమ్పోతు, "నీలమేఘనిభమ్ .. నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదా మే" ఎన్నక్కేట్టవాఱే ఆఴ్వానుడైయ తిరుక్కణ్గళై ఉఱ్ఱునోక్కి "పేరరుళాళన్ ఇన్దశ్లోకత్తుక్కుమ్కూడ ఇరఙ్గవిల్లైయో? అన్దో! ఉనక్కు త్తిరుక్కణ్ తన్దరుళవిల్లైయే!" ఎన్ఱు వరున్దియరుళ, అప్పోతు ఆఴ్వాన్ 'అడియేన్ ఇన్ద మాంసచక్షుస్సై విరుమ్పవిల్లై; "తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యన్తి సూరయః" ఎన్నప్పట్ట సదాదర్శనత్తైయే విరుమ్పినేనత్తనై' ఎన్ఱు విడై కూఱియరుళినార్ ఎన్ఱుమ్ ఐతిహ్యమిరుప్పతాక సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎఴుతుకిఱార్. ఇతనాల్-ఇన్దస్తవమ్ ఎమ్పెరుమానారుడైయ నియమనత్తినాల్ తిరువవతరిత్తతెన్పతుమ్, ఇరువరుమ్ పేరరుళాళన్ సన్నిధిక్కెఴున్దరుళినార్కళెన్ఱు తొడఙ్గిచ్చొల్లప్పట్ట వృత్తాన్తముమ్ ఇల్లైశెయ్యప్పట్టతాకిఱతు గురుపరమ్పరాప్రభావమ్, ప్రపన్నామృతమ్ ముతలియ గ్రన్థఙ్గళుక్కు ఇతు మురణ్పట్టిరుక్కినాతలాల్ అనాదరణీయమెన్ఱు పెరియోర్ పణిప్పర్

తిరువాయ్ మొழிయిల్ "శీలమిల్లాచ్చిఱియనేలుమ్" ఎన్నిఱ తిరువాయ్ మొழிయిల్ "అప్పనేయడలాழிయానే" ఎన్ఱ పాట్టిల్ ఈట్టిలే-

"ఆழ்వార్ పణిత్త వరదరాజ స్తవత్తిలే ఒరుశ్లోకత్తైక్కేట్టు ఎమ్బెరుమానార్ 'ఇప్పాశురమ్ కేట్టాల్ పెరుమాళ్ ఇర జ్గామైయిల్లై; ఆழ்వార్! ఉమక్కు ఇత్తైక్కాట్టిక్కాణాయ్' ఎన్ఱు పార్ త్తరుళినార్"

ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళ శ్రీసూక్తి ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. ఇవ్విడత్తు అద్వైయవళైన్దా నరుమ్బదవురై యిలే ఇన్ద సంవాదత్తిల్ వివరణమ్ "అయమపరః కారకనియమః" ఎన్ఱాఱ్పోలే * తృతీయః పన్థాః ఎన్ఱుమ్బడి యిరుక్కిఱతు. గురుపరమ్పరాప్రభావ, ప్రపన్నామృతాదికళిల్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళరీతి వేఱాయ్, సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழுతుకిఱరీతి వేఱాయ్, అద్వైయవళైన్దా నరుమ్బదవురైకారర్ ఎழுతుమ్రీతి ఇవ్విరణ్డినుమ్ వేఱాయ్, ఆక మూవకైభేదఙ్గళ్ తెరికిన్ఱన. 'తత్త్వం నవేత్తి భగవానిహ సర్వవేత్తా.* (౨౩)

శ్లో॥ త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతి జిహ్వా
విహ్వలా శ్రవణవత్పరివృత్తౌ ।
నాసికా త్వయి కరీశ ! తథేతి
ప్రాప్నుయాం కథమిమాంస్విదవస్థామ్? ॥ ౨౪॥

పదవురై.

హే కరీశ !=శ్రీహస్తిగిరినాథనే!
త్వక్ చ=" త్వగిన్ద్రియముమ్
దృక్ చ=చక్షురిన్ద్రియముమ్
నిపిపాసతి=మికవుమ్ పానమ్పణ్ణవిరుమ్బుకిన్ఱతు,
జిహ్వా=రసనేన్ద్రియమానతు

శ్రవణాత్=శ్రోత్రేన్ద్రియత్తోడొప్ప
పరప్రవృత్తౌ=ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిన్ వ్యాపారత్తిల్
విహ్వాలా=చాపల్యముడైయతాయ్
(భవతి)=ఆకానిన్ఱతు ;
నాసికా=ఘ్రాణేన్ద్రియముమ్
తథా=అప్పడియే ఇన్ద్రియాన్తరవృత్తియై విరుమ్బినిఱ్కిఱతు"

ఇతి ఇమాం అవస్థామ్ | ఎన్ఱు శొల్లక్కూడియతాన (ముక్తి దశైయిల్ విళైయక్కూడియ) ఇన్ద ఆవస్థైయై
(అహమ్)=అడియేన్
(ఇన్ద విభూతియిలేయే)
త్వయి=ఉన్ విషయత్తిలే
కథంచిత్ ప్రాప్నుయామ్=ఎజ్ఞనేయో అడైన్దిడువేన్ ?

[త్వక్చదృక్చేత్యాది.] నమ్మాళ్వార్ "శెయ్యతామరై క్కణ్ణనిలే "తేక్కడవియపిరమాన్ కన్నైకళ్ కాణ్బతెన్ఱుకొల్ కణ్గళ్" ఎన్ఱు తమ్ముడైయ కణ్గళ్ అవనైక్కాణవేణుమెన్ఱు విడాయ్ త్తపడియై వెళియిట్టరుళ, అవరుడైయ విడాయినైకుతియైక్కణ్డ ఎమ్బెరుమానార్ నిఙ్గులుమడితాఙ్గుమాన శ్రీవైష్ణవర్కళై క్కాట్టికొడుక్క, అనన్తరమ్ ప్రవృత్తమాన భాగవతసంశ్లేషమ్ మీళవుమ్ భగవద్విషయస్మరణత్తుక్కు ఉత్తమ్భకమాయ్ అత్తాలే అభినివేశమ్కరైపురణ్డు "ఎన్ఱుకొల్ కణ్గళ్ కాణ్బతువే" ఎన్ఱ కణ్విడాయ్ మాత్తిరమేయన్ఱిక్కే మత్తై యిన్ద్రియఙ్గళుమ్ విడాయ్త్తు, ఓరిన్ద్రియత్తినుడైయ వృత్తియై మత్తైయిన్ద్రియమాశైప్పట్టుమ్, మత్తైయిన్ద్రియఙ్గళినుడైయ వృత్తియై మత్తై యిన్ద్రియమాశైప్పట్టుమ్, అవైయెల్లావత్తినుడైయ వృత్తియైయుమ్ తామాశైప్పట్టుమ్, తమ్మిలుమ్ విడాయ్త్త కరణఙ్గళుమ్, కరణఙ్గళిలుమ్ విడాయ్త్త తాముమాయ్ ; క్షామకాలత్తిలే బహుకుటుమ్బియానవన్ తన్ పశిక్కు ఆత్తమాట్టాతే ప్రజైకళ్ పశిక్కు ఆత్తమాట్టాతే అవత్తిన్ వాయిల్ శోత్తై త్తాన్ పఱిత్తు జీవిప్పతు, తన్ వాయిల్ శోత్తై అవై పఱిత్తు జీవిప్పతాయ్ 'ఎన్ పశిక్కు ఎన్ శెయ్వేన్ ?

ఎన్ ప్రజైకళిన్ పశిక్కు ఎన్ శెయ్వేన్ ?' ఎన్ఱు పఱుమాపోలే తామ్ తన్నుడైయ కరణగ్రామముమాక నోవుపట్టుక్కొప్పిట్టార్ * ముడియానేయిల్ ; "ముడియాతవాశైమిక ముఱ్ఱుక్కురిణఙ్గళ్, అడియార్ తమ్మైవిట్టవన్ పాల్ - పడియా, ఒన్ఱొన్ఱిన్ శెయల్ విరుమ్బి ఉళ్ళతెల్లామ్ తామ్ విరుమ్బి, తున్నియతే మాఱన్ఱ శొల్." [తిరువాయ్మొఴిమూన్ఱాది] ఎన్నుప్పడియాయ్త్తిఱే.

ఇప్పడి ఇన్ద్రియఙ్గళ్ తని త్తనియే చేతనసమాధియాలే విడాయ్క్కుమ్బశియాన అవస్థైతాన్ భోజనత్తుక్కు మిక్క పశిపోలే భగవదనుభవత్తుక్కు మికవుమ్ పాజ్ఞాన సామగ్రియాయిరుక్కుమ్ అచేతనమాయ్ చైతన్యప్రస్మృతి ద్వారమాత్రమాన ఇన్ద్రియఙ్గళ్ విడాయ్క్కైయావ తెన్నెన్నిల్, కరైపురణ్డ అభినివేశాతిశయత్తై చ్చొన్నపడి. ఓరోరిన్ద్రియమే ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిన్ వృత్తియై ఆశైప్పడుకిఱతెన్బతున్ ఇతువేయామ్. నమక్కు విషయాన్తరఙ్గళిల్ వాసనై ఒరువిడాయై ప్పిఱప్పిక్కానిన్ఱాల్ గుణాధిః విషయత్తిల్ శొల్లవేణ్డావిఱే. "యా ప్రీతిరవివేకానాం విషయేష్వనపాయినీ । త్వామనుస్మరతస్సా మే హృదయాన్మాపసర్పతు." ఎన్ఱిఱే ప్రహ్లాదన్ ప్రార్థిత్తతు. ఒరు ఇన్ద్రియత్తిన్ వృత్తియై ఇన్ద్రియాన్తరమాశైప్పడక్కూడుమోవెన్నిల్, సహజమానతు 'చక్షుశ్శ్రవాః' ఎన్ఱు పెయర్ పెఱ్ఱిరానిన్ఱతే; కణ్ణాలే కాణ్బతుమ్ శెయ్తు కేట్పతుమ్ శెయ్యానిన్ఱతిఱే సర్పజాతి. ఇతుతాన్ సఙ్గతమానతు ఈశ్వరేచ్ఛైయాలన్ఱో. అన్ద ఈశ్వరేచ్ఛైయడియాక కూడుమన్ఱు తడుక్క వల్లారిల్లైయే.

ఇప్పడిప్పట్ట అవస్థై ఇవ్విరుళ్ తరునాళ్ ఞాలత్తిలే ఒరుభాగ్యవిశేషత్తాలే ఆఴ్వారొరువర్క్కే విళైన్దతాకిలుమ్, 'నలమన్ద

మిల్లత్తోర్ నాట్టిలే భగవదనుభవమ్ పణ్ణువార్క్కెల్లామ్ * పరమసామ్యాపత్తిక్కణక్కే విశైన్దు శెల్లానిఱ్కుమాయిత్తు; 'తమ్మైయేనాళుమ్ వణఙ్గిత్తొழువార్క్కు, తమ్మైయేయొక్క అరుళ్ శెయ్వక్కడవనితే ఎమ్బెరుమాన్. ఇతు ఎమ్బెరుమానుక్కు ఉణ్డోవెన్నిల్ ;—"తూతు శెయ్కణ్గళ్ కొణ్డొన్ఱుపేశి తూమొழియిశైకళ్ కొణ్డొన్ఱునోక్కి' ఎన్ఱార్ ఆழ్వార్, (౧) "యుగపదనిశమక్షైః స్వైస్స్వతో నాఽక్షకార్యే నియమమనియమంవా ప్రాప్య రఙ్గాధిరాజ కరతలవద శేషం పశ్యసి స్వప్రకాశం తదవరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిషుస్తే" ఎన్ఱుమ్, (౨) నయనశ్రవణో దృశాశ్రుణో పృథతే రఙ్గపతే! మహేశితుః । కరణైరపి కామకారిణో ఘటతే సార్వపథీనమీక్షణమ్." ఎన్ఱుమ్ భట్టరరుళిచ్చెయ్తార్. "శ్రవసశ్చ దృశశ్చ శబ్దరూపగ్రహణే తే నహి జీవవద్వ్యవస్థా । ఉభయోరక్షితేక్షణక్షమత్వాద్వ్యరదాతః ! శ్రవణాశ్రయే దృశౌ తే" ఎన్ఱు ఆழ్వార్ తాముమ్ ఇన్దస్తవన్దన్నిలే అరుళిచ్చెయ్వర్ "సహస్రశీర్షా పురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్" "విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉత విశ్వతస్పాత్" "పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే" ఎన్ను ఈశ్వరనుక్కు అఘటితమానతొన్ఱిల్లైయే. "పశ్యత్యచక్షుస్స శృణోత్యకర్ణః" ఎన్ఱుమిఱే ఓతిక్కిడక్కిఱతు.

ఇప్పడి ఒరు ఇన్ద్రియమ్ మఱ్ఱోరిన్ద్రియత్తిన్ వృత్తియిలే ఉఱ్ఱు విహ్వలమామ్పడియాన అవస్థై విణ్ణులార్క్కుమ్ * విణ్ణులారిలుమ్ శీరియరాన ఆழ్వార్క్కుమ్ భగవదిచ్ఛైయాలే కూడినాప్పోలే తమక్కుమ్ కూడువతు ఎజ్ఞనేయో? ఎన్ఱు - అవ్వవస్థై

(౧) (౨) శ్రీరఙ్గరాజస్తవ, ఉత్తరశతకే - ౨౭, ౨౯.

యిలే తమక్కుళ్ళ అభినివేశాతిశయత్తై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱా రాయ్‌త్తు ఇన్దశ్లోకత్తిల్.

"నీలమేఘనిభం త్వాం నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదా మే" ఎన్ఱు కీళ్‌శ్లోకత్తిల్ ప్రార్థిత్త సదాదర్శనమానతు ఇన్దశ్లోకత్తిల్ శొల్లప్పడుకిఱ అవస్థైపిఱవాతవన్ఱు ఘటిక్కమాట్టాతాక్కైయాలుమ్, ఘటిత్తాలుమ్ రసిక్కమాట్టాతాక్కైయాలుమ్ అన్ద అవస్థైతన్నైయుమ్ ఉద్దేశ్యమాన కైఙ్కర్యత్తోపాతి భగవత్సన్నిధియిలే ప్రార్థిక్కిఱా రాయ్‌త్తు.

కైఙ్కర్యన్దాన్ పురుషార్థమాక్కైక్కాక "ఒఴివిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్‌మన్ని వఴువిలావడిమై శెయ్యవేణ్డునామ్" "సర్వత్ర సకలావస్థాస్వావిస్మృతిర్మమ సహజ కైఙ్కర్యవిధయః" ఇత్యాదిప్పడియే ప్రార్థిక్కవేణ్డియతాకిఱతు; ఇన్ద అవస్థైయుమ్ కూడ ప్రార్థిక్కప్పడవేణుమోవెన్నిల్, నామ్ క్షుద్రభోగ్యఙ్గళిలే కనత్త పశియుణ్డాకవేణుమెన్ఱు ఔషధసేవైపణ్ణానిన్ఱాల్, భగవద్విషయత్తిలే కైవైత్తార్క్కు ఇజ్జనేయిరుప్పతోరు ప్రార్థనై శపథశత్తైరపి అవర్జనీయమాయిఱేయఱునతు. కైఙ్కర్యదశైయిలాట్టిల్ కైఙ్కర్యకుతూహలదశైయే శిఱన్దిరుక్కుమెన్ఱు కైకణ్డిరుప్పారాకైయాలే ఇవర్‌కళ్ తిరువుళ్ళత్తాలే ఇతుతన్నిలేయాయ్‌త్తు పురుషార్థత్వపూర్తియుళ్ళతు. ఆకైయిఱే కరైపురణ్డకాతల్ కిళర్న్దిరుక్కచ్చెయ్‌తేయుమ్ అతుతన్నై ఇల్లైయాక్కి అపూర్వవస్తువైప్పోలే ప్రార్థిప్పతుమ్ శెయ్యానిన్ఱార్‌కళ్. "ఇచ్చువైతవిర యాన్ పోయ్ ఇన్దిరలోకమాళుమ్ అచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్డేన్ అరఙ్గమానకరుళానే!" ఎన్నుమ్పడిక్కీడాన కాతల్ కనక్కవుణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్

తేయిఱే "కాతలాల్ నెఞ్జునుక్కలఙ్గి లేనతుతన్నాలే ఏతిలేనరఙ్గ త్తుళ్లే! ఎన్ శెయ్వాన్ తోన్ఱినేనే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు అవ్వ్యాపాతి ఆఴ్వానుమ్ తమక్కు నూల్ వరమ్బిల్లడఙ్గాత పత్తిప్పెరుఙ్గాతల్ కరై పురణ్డు కిళర్న్దిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అతిల్లాతారై ప్పోలే ప్రార్థనప్పతాయ్ చ్చొల్లుకిఱవితు అభినివేశాతిశయ ప్రకాశన పరిపాటికళిలే ఒరువిలక్షణ వైఖరియాయిరుక్కుమ్.

[త్వక్చ దృక్చేత్యాది] ఇన్దశ్లోకత్తిలే "ప్రాప్నుయామ్" ఎన్బతు ప్రధానక్రియైయాయ్, "నిపిపాసతి" "విహ్వలా" ఎన్నుమ్ తిజన్త, కారకక్రియైకళ్ అవాన్తరక్రియైయాయిరుక్కుమ్ "ఇప్పడిప్పట్టతొరు అవస్థైయై అడియేన్ ఎఙ్గనే అడైన్దిడువేన్?" ఎన్గిఱవితు ప్రధానవాక్యార్థమ్. ఎప్పడిప్పట్ట అవస్థైయెన్ఱాల్, అన్ద అవస్థైయిన్ ఆకారత్తైచ్చొల్లుకిఱ ముతల్ మూన్ఱు పాదఙ్గళిలుళ్ళ క్రియైకళ్ అవాన్తరవాక్యార్థమ్.

త్వగిన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి - తొడుకైయుమ్ తఴువుతలుమ్. చక్షురిన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి-దర్శనమ్. రసనేన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి-ఆస్వాదనమ్. శ్రవణేన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి - శబ్దసాక్షాత్కారమ్. ఘ్రాణేన్ద్రియత్తుక్కు వృత్తి - ఆఘ్రాణమ్; ఎన్ఱిప్పడి కళిలే ఓరో ఇన్ద్రియత్తుక్కు ఓరో వృత్తికళ్ వ్యవస్థితమాయిరుక్కుమ్బడియాన నిలైమైయిలన్ఱి ఒరు ఇన్ద్రియమ్ మఱ్ఱోరిన్ద్రియత్తిన్ వృత్తియై ఆశైప్పడువతాయ్ అలమన్దు పెరుమిడఱు శెయ్యుమ్ కూప్పిడుమ్బడియాన పత్తిప్పెరుఙ్గాతలిన్ ఉన్మత్తకదశైయై అడియేన్ అడైన్దేనామ్బడి అరుళ్ శెయ్తిడాయెన్గిఱార్

"హే కరీశ! త్వయి (మమ) త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతి - ఇతి ఇమామవస్థాం కథంస్విత్ ప్రాప్నుయామ్?, జిహ్వా శ్రవణవత్ పర

వృత్త్యా విహ్వలా–ఇతి ఇమామవస్థాం కథం ప్రాప్నుయామ్!; నాసికా
తథా (విహ్వలా)–ఇతి ఇమామవస్థాం కథం ప్రాప్నుయామ్!” ఎన్ఱు
ఇజ్జనే మూన్ఱు వాక్యార్థమాక అన్వయిత్తుక్కొళ్ళక్కడవతు.
[త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతి] స్పర్శత్తిఱ్కైక్కు క్కరువియాయిరు
క్కుమ్ త్వగిన్ద్రియముమ్, కాట్చిక్కు క్కరువియాయిరుక్కుమ్
కణ్ణుమ్ - రసానుభవత్తుక్కు క్కరువియాయిరుక్కుమ్ రసనేన్ద్రియ
త్తినుడైయ వృత్తియై విరుమ్బానిన్ఱ తెన్నుమ్బడియాన అవస్థై పిఱ
క్కవేణుమ్ “ఎమ్బెరుమానుడైయ శరీరత్తై శెవియాల్ కణ్డాల్ పరుగువోమ్’
ఎన్ఱ [illegible] తిరుమొళి ఒరుపడి నినైప్పుక్కు వానిన్ఱతి!

[జిహ్వా శ్రవణవత్ పరవృత్త్యా విహ్వలా] శబ్దగ్రహణ
త్తుక్కు క్కరువియాయిరుక్కుమ్ శ్రోత్రేన్ద్రియమానతు తన్నై
యొழிన్ద ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిన్ వృత్తియై విరుమ్బుమాపోలే రసాను
భవత్తుక్కు క్కరువియాన రసనైయుమ్ ఇన్ద్రియాన్తరవృత్తియై విరు
మ్బుకిన్ఱ తెన్నుమ్బడియాన అవస్థై పిఱక్కవేణుమ్ [నాసికా తథా
విహ్వలా] గన్ధగ్రహణత్తుక్కు క్కరువియాయిరుక్కుమ్ ఘ్రాణేన్ద్రి
యమానతు తన్నై యొழிన్ద ఇన్ద్రియాన్తరఙ్గళిన్ వృత్తియై ఆశై
ప్పడానిన్ఱ తెన్నుమ్బడియాన అవస్థై పిఱక్కవేణుమ్ [కథం ప్రాప్ను
యామ్?] అన్నాళ్ నీ తన్ద ఆక్కైయిన్ వழிయుழల్వేనాకియ
అడియేన్ “అత్యాకాఙ్క్షితం తత్స్థానమ్” ఎన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ
శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలే విళైయక్కడవతోరు దశావిశేషత్తై విరుమ్బిప్పోన్దేన్;
ప్రకృతిప్రాకృతఙ్గళిలుణ్డాన సమ్బన్ధమఱ్ఱు నెడున్దూరమ్ వழிనడన్దు
అతుక్కనురూపమాయిరుప్పతోరు శరీరత్తై ప్పరిగ్రహిత్తు పరమ
పదప్రాప్తి పణ్ణినాల్ పిన్బు విళైయక్కడవతాన ఇన్ద దశావిశేషత్తై
నానోరు సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణిప్పెఱుకైయెన్ఱోరు పొరుళుణ్డో?
ఎన్నుడైయ చాపలమే శెప్పేడాక నీయే ఉన్నుడైయ నిర్హేతుక
కృపైయాలే విళైవిప్పతాక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱాతవన్ఱు వేఱు ఎవ్వ

త్తైయాంలే నాణ్ పెఱ్ఱవనుమ్ వేణ్ణినాన్. " ఉన్నుడైయ చోతివెళ్ళత్తగ మ్మాలున్నై క్కణ్డుకొణ్డిట్టు, ఎన్నుడైయారుయిరార్ ఎజ్ఞనే కొల్ ఇన్ఱియమైవరే " ఎన్ను మాంపోలే యిరాసిన్ఱతు!.

[నిపిపాసతి=నితరాం పాతుమిచ్ఛతి.] [విహ్వలా] 'హ్వల - చలనే' ఎన్గిఱ ధాతువిలే విపూర్వకమాయ్ అచ్ ప్రత్యయాన్త మాయ్ నిష్పన్నమాకు మిన్త శబ్దమ్ - స్వాజ్ఞాన్యేవ ధారయితుమశక్తి యెన్ను నుదఱ్త్తైచ్చొల్లక్కడవతాయ్; అలై పాయానిన్ఱ తెన్ఱపడి. [శ్రవణవత్.] శ్రవణేన్ద్రియమూనతు పరవృత్తియిలే విహ్వలమా యిరాసిన్ఱ తెన్నుమిడమ్ శొల్లియానపన్నితే "శ్రవణవత్" ఎన్ఱు దృష్టాన్తవిధయా తనుపాదానమ్ సజ్గతమాకుమ్; శ్రవణేన్ద్రియత్తిఱ్ విహ్వలత్వత్తై మున్దుఅప్పురై యామల్ 'శ్రవణవత్' ఎన్గిఱవితు శేరుమ్బడియెజ్ఞనే? ఎన్ఱు విచికిత్తై స్వేణ్డా, అనువాదముఖత్తాలే పురో వాదమ్కాట్టి ప్పోరుకిఱపడియుమ్ ఒన్ఱు ఉణ్డిలే. (౨౮)

శ్లో॥ అధిరాజ్యమధికం భువనానాం
ఈశ! తే పిశునయన్ కిల మౌళిః।
చూళికామణిసహస్రమరీచేః
హస్తిభూషణ! భవత్యుదయాద్రిః॥ ౨౯॥

పదవురై.

హస్తిభూషణ!=హస్తిగిరిక్కు అలఙ్కారమాయుళ్ళ
హే ఈశ!=దేవాధిరాజనే!
భువనానామ్=ఉలకజ్ఞళుక్కెల్లామ్
అధిరాజ్యమ్=(నీ) అధిరాజనాయిరుక్కుమ్
అధికమ్=మికవుమ్ [శ్రేష్ఠమై
పిశునయన్=కాట్టాల్లానిన్ఱ
తే మౌళిః=ఉన్నుడైయ తిరువభిషేకమానతు
చూళికామణి సహస్ర సమరీచేః (తిఱ్) శిఖర త్తిలేయుళ్ళ రత్నమాకిఱ సూర్యనుక్కు
ఉదయాద్రిః=ఉదయపర్వతమాక
భవతికిల=ఆకానిన్ఱతు!.

[ఆధిరాజ్యమిత్యాది] "గజ ఆకర్షణే తీరే గ్రాహ ఆకర్షణే జలే" ఎన్నుమ్పడి పరమాపదమాపన్ననాన శ్రీగజేన్ద్రాఴ్వానుడైయ ఆర్తనాదమ్ శెవిప్పట్టు "స్రగ్భూషాహ్వరముయుధాయుధం దధానో ధిక్షామిత్యనుగజగర్జ మాంజగన్ధ" ఎన్ఱపడియే అౘైకులైయత్తలైకులైయవన్దు అవనుడైయ ఆర్త్తియెల్లామ్ తీరముకమ్ కాట్టి ఆశ్వసిప్పిత్తు అత్తాలే తాన్ హృష్టనాయ్ పెఱాప్పేఱు పెఱ్ఱానాయ్నిన్ఱ ఎమ్పెరుమాన్, "పారణీయతి వరప్రద ! దృక్షే" ఎన్ఱుమ్ "నేత్రసాత్కురు కరీశ ! సదా మే" ఎన్ఱుమ్ అలమన్దు కూప్పిడానిఱ్కుమ్ ఆఴ్వానుడైయ కూక్కురల్ కేట్టు వాళాకిడప్పానల్లనే,

ఇనిత్తాన్, ఇవర్ "ప్రాప్స్యయాం కథమిమాం స్విదవస్థామ్ ?" ఎన్ఱు - ఇన్నిలత్తుక్కు నిలమల్లాతతొరు అవస్థావిశేషత్తై విరుమ్బానిన్ఱార్ ; అప్పడియే నామ్ ఇవర్క్కు అన్ద అవస్థైకళై ఇఙ్గే పిఱప్పిత్తుత్తన్దోమాకిల్, అతుతాన్ ఇఙ్గే ఇవర్క్కు సాత్మ్యయాతు ; (౧) "ఇడైయనెఱిన్దమరమే యొత్తిరామే అడైయానరుళాయ్ ఎనక్కు ఉన్ఱనరుళే" ఎన్ఱు కలవరిశిచ్చేఱుణ్ణాప్పారిక్కుమ్ కలియరైప్పోలే - పెరుక్కప్పారిత్త కలియనుక్కు నామ్ అవర్ విరుమ్బినపడియే ఒరు విలక్షణానుభవత్తై ఇఙ్గే ఎయ్తువిక్క, అతుతాన్ అవర్క్కు సాత్మ్యయాతే (౨) "శిత్తముమ్ శెవ్వైనిల్లాతు ఎన్ శెయ్కేన్ తీవినైయేన్, పత్తిమైక్కు అన్బుడైయేనావతే పణియామొన్దాయ్" ఎన్ఱార్; [అతావతు - నిఙ్ఙళ్ప్పుక్కు వాయ్కరైయిలే తెప్పమిఴప్పారైప్పోలే, అనుసన్ధిక్కప్పుక్కాల్ ధరిత్తునిఱ్క మాట్టుకిఱతిల్లై నెఞ్జు; భక్తిపారవశ్యత్తాలే అనుభవిక్కప్పోకాత

(౧) పెరియతిరుమొఴి. ౧౧-౫-౬. (౨) తిరుక్కుఱున్దాణ్డకమ్ ౧౦.

పడి పాపత్తైప్పణ్ణినేన్! పావియేన్ శెయ్వేన్! ఎనక్కు నీతన్ద భక్తి తాన్ ఓరళవిలేనిల్లాతే "ఎన్ఱనళవన్ఱాల్ యానుడైయవన్బు" ఎన్నుమ్బడి పెరుకిచ్చెల్లానిన్ఱతు, ఇతు ఎన్నాల్ ఆఱ్ఱప్పోకిఱతిల్లై; పిరానే! భక్తియైయుణ్డాక్కిన నీయే అతుతన్నై ఓరళవుపడుత్త వేణుమ్; ఇత్తనైయుపకారమ్ శెయ్యమాట్టాయో నాయనే! ఎన్ఱురాయ్ - పెరుప్పెళియెడుత్తు త్తుడిక్కుమ్ మిడియన్ పశికుత్తైన్దిమమాఱు కూప్పుమాపోలే కూవినార్ తిరుమఙ్గైయాఴ్వార్.] అప్పడియే, ఇవ్వాఴ్వానుక్కుమ్ నామ్ అళవిఱన్ద కార్యమ్ శెయ్తోమాకిల్ ఇవర్ ఆఱ్ఱమాట్టార్, "ఎన్నై తాన్ వాళా ఎనక్కే పొఱైయాకి, మున్నిరున్దు మూక్కిన్ఱు మూవామైక్కాప్పతోర్, మన్ను మరున్దఱివీరిల్లైయే!" ఎన్ఱాప్పోలే కిడన్దుపడువర్, ఆన పిన్బు నామ్ తరమఱిన్దు కార్యమ్ శెయ్తోమాక వేణుమ్; ఇప్పోతైయ ఇవరుడైయ ఆర్తనాదత్తై ఒరువాఱు పరిహరిత్తోమామ్ విరకు ఏతో? ఎన్ఱు ఆరాయ్న్దుపార్త్తరుళిన పేరరుళాళన్; "ఉరువెళిప్పాట్టాలే ధరిత్తునిఱ్పతెన్ఱు ఒన్ఱుణ్డే; అత్తైయిట్టు ఇవరై ధరిత్తిరుక్కచ్చెయ్వోమ్" ఎన్ఱుపార్త్తు; ఇవరిప్పవు మఱక్కుమ్బడి తన్నుడైయ దివ్యావయవసౌన్దర్యత్తైయుమ్ దివ్యచేష్టితఙ్గళైయుమ్ దివ్యాభరణ దివ్యాయుధాదికళైయుమ్ తోఱ్ఱువిక్క; అప్పడి వఴుకుతానే నెఞ్జిలే ఊఱ్ఱిరున్ద అత్తైయే భావిత్తు అన్దభావనా ప్రకర్షత్తాలే ప్రత్యక్షసమానాకారమాయ్ త్తోన్ఱ, తిరుముడి తొడఙ్గి త్తిరువడియీఱాక అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్.

ఎమ్బెరుమానుడైయ వడివఴకిలే ఊన్ఱువార్ తామ్ శిలర్ తిరువడితొడఙ్గి త్తిరుముడియళవాక ఊన్ఱువారాయ్నిన్ఱార్కళ్; శిలర్ తామ్ తిరుముడితొడఙ్గి త్తిరువడియళవాక ఊన్ఱానిన్ఱార్కళ్;

ఇరణ్డుమ్ శేరవిఴుమ్బడి ఎఙ్ఙనే? స్తనన్ధయప్రజై ములైయిలేవాయ్ వైక్కుమాపోలే శేషభూతన్ ఇఴియుమ్తుఱై తిరువడియేయాకై యాలే అత్తిరువడితన్నిలే మున్దుఅమున్నమ్ వాయ్వైప్పతన్ఱో స్వరూపప్రాప్తమ్, మఱ్ఱైప్పడి శేర్వతుఎఙ్ఙనే? ఎన్ఱు కేట్టన్, ఇతఱ్కు జీయరరుళిచ్చెయ్తపడి; "మాణీ! ఇరణ్డుపడియుమ్ అఴకిత్తే; శేషభూతనుక్కు ముఴ్పడత్తోఱ్ఱువతు తన్నుడైయ శేషత్వప్రతిసమ్బన్ధియాన అవనుడైయ శేషిత్వమిఱే. అన్ద శేషిత్వత్తుక్కు ప్రకాశకమ్ తిరువభిషేకమాయ్త్తు; 'ముఱ్ఱవిమ్మూవులకుమ్ విరికిన్ఱ శుడర్ముడిక్కే ఒఱ్ఱుమైకొణ్డతుళ్ళమ్' ఎన్ఱు - మున్దు అమున్నమ్ అత్తిరువభిషేకన్దన్నిలే వాయ్వైప్పతుమ్ వకుత్తామ్ కిడాయ్; 'ముడిచ్చోతియాయునతు ముకచ్చోతి మలర్న్దతువో?' ఎన్ఱుపిన్బుకాణ్ 'అడిచ్చోతి నీనిన్ఱ తామరైయాయలర్న్దతువో?' ఎన్ఱతు." ఎన్ఱు పణిత్తరుళినార్.

ఇన్ద శ్లోకత్తిలే తిరువభిషేకత్తిన్ పెరుమైయై అనుభవిత్తు ప్పేశుకిఱార్ [ఆధిరాజ్యమిత్యాది.] ఆధిరాజ్యసూచకమాయ్ ఉభయవిభూతిక్కుమ్ కవిత్తముడియిఱే. అఙ్ఙన్ శేషిత్వప్రకాశకమాన తిరువభిషేకత్తిలే మున్దుఅక్కణ్ వైక్కిఱార్ అల్లాతార్ ముడిక్కై ప్పొయ్మ్ముడియాక్కుమ్బడి తలైయానముడియిఱే ఉభయవిభూతియుమ్ ఒరుముడియిలే కట్టుణ్ణుమ్బడి కవిత్తముడియిఱే. (౧) "ముడియానే!" ఎన్నా (౧) "మూవులకుమ్ తొఴుతేత్తుమ్ శీరడియానే!" ఎన్నుమ్బడియాన ముడియిఱే. తిరువభిషేకత్తినఴకై అనుసన్ధిత్తు త్తోఱ్ఱపిన్బిఱే తిరువడికళిలే విఴువతు.

---

(౧) తిరువాయ్మొఴి ౩-౮-౧

[ఈశ!] తిరువభిషేకత్తిలే కణ్వైత్తార్ శొల్లుమ్పాశురమ్ ఇతువిఱే. ఈశత్వమ్ తోన్ఱువిఱే ముడితరిప్పతు. [భువనానామాధిరాజ్యమ్ అధికం (యథాతథా) పిశునయన్తే మౌలిః.] "కణ్డావార్గ్ఴాల్ తనతేయులకెన నిన్ఱాన్."=మూవులకజ్గట్కు మురియానివనెన్నుమిడమ్ ఒరుప్రమాణమ్కొణ్డు పేశవేణుమో తాన్? తిరువభిషేకముమ్ తానుమాయ్ నిఱ్కుమనిలైయై క్కణ్డవాఱే అనైత్తులకుమనైత్తుయిరుమ్ ఇవనొరుత్తనుక్కే ఉరియతెన్నుమ్పడియిఱే యిరుప్పతు

[చూళికామణీత్యాది.] ఇప్పడి ఉభయవిభూతి సామ్రాజ్య సూచకమాక విళజ్గుకిన్ఱ తిరువభిషేకత్తై ఒరుపర్వతమాక ఉల్లేఖిక్కిఱార్ "పొఱ్పుడైక్కున్ఱన్న పున్దణ్ముడియుఱ్కు" ఎన్ఱు - తిరువభిషేకత్తై పర్వతమెన్నక్కడవత్తవర్ ఆఴ్వారాయిత్తు. ఇన్ద కిరీటపర్వతమ్ ఎతుక్కు ఉఱుప్పాకిఱతెన్న అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [చూళికామణిసహస్రమరీచేః ఉదయాద్రిభర్వతి.] ‡ నునియిలే అఴుత్తినరత్నమ్ యాతొన్ఱుణ్డు, అతు ఒరుసూర్యన్పోలే యిరానిన్ఱతు. అన్దసూర్యనుక్కు ఉదయపర్వతమాయిత్తు త్తిరువభిషేకమ్. ` కతిరాయిరమిరవి కలన్దెఱిత్తాలొత్త నీళ్ముడియనెన్నుమిడమ్ శొల్లుకిఱతు.

అఴకియమణవాళనుడైయ తిరువభిషేకత్తై వర్ణిక్కప్పుకున్ద భట్టరుమ్ అతుతన్నై ఒరుపర్వతమాకవాయిత్తు ఉల్లేఖిత్తరుళినార్;—"శిఖారతోన్నద్ధ్రపం దిశిదిశిచ మాణిక్యమకరీలసచ్ఛృజ్గం రజ్గప్రభుమణికిరీటం మనుమహే । సముత్తుజ్గస్ఫీతం చిదచిదధిరాజశ్రియఇవ ప్రియాక్రీడం చూడామణిమపి నితమ్బం తమభితః"—

‡ కిరీటత్తినుడైయనునియిలే ఎన్ఱపడి.

తిరైకళైజ్గుమ్విళజ్గుమ్ దివ్యరత్నజ్గళోడుకూడిన పెరియపెరుమాళు డైయ తిరువభిషేకమానతు సకలలోక స్రామ్రాజ్యలక్ష్మిక్కు మికవుముకప్పానతోర్ క్రీడాపర్వతమెన్నలామ్పడి యిరానిన్ఱతెన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తారాతే.

ఆధిరాజ్యమ్=అధికశ్చాసౌ రాజాచ అధిరాజః, తస్యభావః, తత్ "అధికమ్" ఎన్బతై అధిరాజ్యత్తుక్కు విశేషణమాక్కి యురైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా [ఈశ! తే.] శ్రీగుణరత్నకోశ త్తిల్ "ఆనన్దాత్మభిః" ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తినుత్తరార్ధత్తిల్ "పద్మే! తే ప్రతిబిన్దు......" ఎన్ఱుళ్ళవిడత్తిల్, పద్మే! ఎన్ఱు సమ్బోధనమాక క్కొళ్ళాముల్ 'పద్మేతే' ఎన్నుమళవుమ్ ఏకపదమాకక్కొణ్డు "పద్మమ్ ఇతా-తస్యాస్సమ్బుద్ధిః, హే పద్మవాసిని! ఇత్యర్థః." ఎన్ఱు కొళ్ళవేణుమెన్బర్ శిలర్; ఇజ్జనే అవర్కళ్ శొల్లుకైక్కడియె న్నెన్నిల్; యుష్మదస్మచ్ఛబ్దజ్గళిన్ $ ఆదేశరూపజ్గళై పాదాదియిల్ ప్రయోగిక్కలాకాతెన్ఱుమ్, సమ్బుద్ధ్యన్తమానపదమ్ పాదాదియిల్ కిడన్దాలుమ్ "ఆమన్త్రితం పూర్వమవిద్యమానవత్" ఎన్ఱ సూత్ర త్తిన్పడి అతు అసత్కల్పమాకలాల్ అన్దసమ్బుద్ధ్యన్తపదజ్గళుక్కు అడుత్తపడియాకవుమ్ యుష్మదస్మచ్ఛబ్దజ్గళిన్ ఆదేశరూపజ్గళై ప్రయోగిక్కలాకాతెన్ఱున్ అనుశాసనమిరుప్పతాల్ తదనురోధా ర్థమ్ "పద్మేతే!" ఎన్ఱు సమస్తపదమాకక్కొళ్ళవేణుమెన్గిఱార్ కళ్ తత్తాత్పర్యమితువాకిల్, ఇజ్గు "ఈశ! తే" ఎన్ఱు ప్రయోగిత్తి రుప్పతు అసమ్బద్ధమాకుమ్. ఇతుఇణజ్గుమ్పడి ఎజ్జనేయెన్నిల్ ;— శ్రీగుణరత్నకోశత్తిలుమ్ "పద్మేతే!" ఎన్ఱు ఏకపదమాకక్కొళ్ళ వేణ్డియ ఆవశ్యకతైయిల్లై; అనుశాసనవిరోధముమిల్లై "ఆమన్త్రి

$ నౌ, వామ్, వః, వః, తే, మే-ఇత్యాదికళ్

తం పూర్వమవిద్యమానవత్" ఎన్నప్పట్ట అవిద్యమానవద్భావమ్ అనిత్యమెన్నుమిడమ్ కాశికైయిల్ కూఱప్పట్టుళ్ళతు. "విద్యమానవచ్చేతి వక్తవ్యమ్." ఇతి వార్తికాత్ ఆకైయిలే "భిక్షో! తే దయితా౽స్తికిం? నహినహి ప్రాణప్రియా కుణికా" ఎన్ఱ మహాకవిప్రయోగముమ్, "లక్ష్మీపతే! తే౽ఙ్ఘ్రియుగం స్మరామి" ఎన్ఱు వైదికర్కళిన్ ప్రయోగముమ్ ఉపపన్నమానతు. "ఆమన్త్రితం పూర్వమవిద్యమానవత్" ఎన్ఱ శాస్త్రత్తుక్కు ప్రాధాన్యేన చారితార్థ్యమ్ వేదఙ్గళిలే వివక్షితమెన్నలామ్; ఇన్ద నియమమ్ వేదఙ్గళిలే వఴువాతిరుప్పతుమ్ కాణ్గ.

[పిశునయన్=] "పిశునో దుర్జనః ఖలః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి పిశునశబ్దమ్ దుర్జనపర్యాయమాక క్కణ్డాలున్, సూచకపర్యాయమాకవే పల నైఘణ్టుకర్కళ్ళువర్ మేఱ్కోణ్డ అమరశ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానసూకియ సుధైయిల్ "స్వామీతు-సూచకపర్యాయ ఏవైతానాహ" ఎన్ఱురైత్తిరుప్పతుమ్ నోక్కుక. ఏవంచ, పిశునయన్=సూచయన్ ఇత్యర్థః [కిల] ఇతు ఉత్ప్రేక్షావ్యఞ్జకలిఙ్గమ్ ఎన్బర్

[మౌలిః] 'మౌలిః కిరీటే ధమ్మిల్లే చూడాయాం ననపుంసకమ్" ఇతి మేదినీ. [మౌళికేత్యాది.] శిఖావాచియాన చూడాశబ్దమ్ స్వార్థే కప్రత్యయమ్పెఱ్ఱు 'చూడికా' ఎన్ఱాయ్, లడయోరభేదాత్ 'చూలికా' ఎన్ఱు కిడక్కిఱతు "కర్ణమూలంతు చూలికా" ఎన్ఱ అమరకోశముమ్, "చూలికా నాటకస్యాఙ్గే కర్ణమూలేచ హస్తినామ్" ఎన్ఱ మేదినీకోశముమ్ చూలికాశబ్దత్తై గజకర్ణమూలపర్యాయమాక చ్చొల్లిఱ్ఱుముణ్డు; "విహరతు మయి రఙ్గిణశ్చూలికాభ్రమరః" ఇత్యాది [శ్రీరఙ్గరాజస్తవమ్. ౧-౯౩.]

శ్లోకత్తిలే భట్టర్ చూలికాశబ్దత్తై కేశపాశబన్ధ సన్నివేశవిశేష పర్యాయమాక ప్రయోగిత్తతుముణ్డు, ఇఙ్గే చూడాపర్యాయమ్. చూడాశబ్దన్దానుమ్ లక్షణయా అగ్రభాగవాచియామత్తనై. చూలికాయాం మణిః - చూలికామణిః; సహస్రం మరీచయో యస్య సః చూలికామణిరేవ సహస్రమరీచిః, తస్య "హస్తిభూషణ!"= హస్తిశబ్దమ్ నామైకదేశగ్రహణమాయ్ హస్తిగిరివాచియాకిఱతు; హస్తినో భూషణమ్; తస్య సమ్బుద్ధిః. హస్తినం భూషయతీతివా భవతు.

[ఉదయాద్రిః] ఉద్యన్తి గ్రహా అస్మాదిత్యుదయః; సచాసౌ అద్రిః "ఉదయాయ అద్రిః - ఉదయాద్రిః" ఎన్బారుముళర్; సమానాధికరణసమాసమే శిఱక్కుమ్, "ఉదయః పూర్వపర్వతః" ఎన్ఱానిఱే అమరసింహర్

ఆక ఇన్దశ్లోకత్తాలే శొల్లిర్ఱాయ్త్తతు;—పేరరుళాళను డైయ తిరువభిషేకమ్ "భువనైకనాథర్" ఎన్నుమిడత్తై విళఙ్గచ్చెయ్యవల్ఱాయ్ వీఱుపెఱ్ఱిరానిన్ఱతెన్బతుమ్, అతుతాన్ తేజఃపుఞ్జవిస్తారఙ్గళాలే ఒరుపర్వతత్తోడొప్పచ్చొల్లప్పోరుమతాయ్, శిఖారత్నమ్ * ఉదయపరుప్పతత్తిన్మేల్ విరియుమ్ కతిరే పోన్ఱతాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱతెన్బతుమ్. ... ... ౨౧.

శ్లో॥ ఉద్ధరత్యుపరి భక్తజనానితి
ఊర్ధ్వతాశ్రయణసూచితశక్తిమ్ ।
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం బహుమానాత్
కిం బిభర్షి వరద! స్వలలాటే ॥ ౨౨॥

పదవురై.

హే వరద != వరదనే !
(అయం ఊర్ధ్వ } "ఇన్ద ఊర్ధ్వపుణ్డ్ర
పుణ్డ్రతిలకః) } తిలకమానతు
భక్తజనాన్=భగవద్భక్తర్కళై
ఉపరి ఉద్ధరతి=ఊర్ధ్వగతియై అడైవి
క్కిన్ఱతు"
ఇతి=ఎన్ఱు
ఊర్ధ్వతాశ్రయణ } ఊర్ధ్వాకార విశి
సూచితశక్తిమ్ } ష్టమాయిరుక్కై
యినాల్ సూచిప్పిక్కప్పట్ట
శక్తియైయుడైయ
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకమ్=ఊర్ధ్వపుణ్డ్ర తిల
కత్తై
స్వలలాటే=తన్ తిరునెఱ్ఱియిలే
బహుమానాత్కిం } ('నమ్ అడియారు
బిభర్షి ? } కన్ఱతు' ఎన్ఱు)
ప్రీతివిశేషత్తాలేయో
ధరియానిన్ఱాయ్ ?

[ఉద్ధరతీత్యాది.] భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజ స్తవత్తిలే అழకియమణవాళనుడైయ వడివழకిలే ఈడుపడత్తొడఙ్గుమళవిల్, "ఏకైకస్మిన్ పరమవయవేఽనన్తసౌన్దర్యమగ్నం సర్వాంద్రష్ట్యే కథమితి ముధా మామథా మన్దచక్షుః! । త్వాం సౌభ్రాత్రవ్యతికరకరం రఙ్గరాజాఙ్గకానాం తల్లావణ్యం పరిణమయితా విశ్వపారీణవృత్తి." ఎన్ఱు - తమ్ముడైయ తిరుక్కణ్గళైనోక్కి "ఓ! అతివిలియాన కణ్ణే! అழకియమణవాళనుడైయ ఒవ్వొరు అవయవఙ్గళిలుమే అళవఱ్ఱసౌన్దర్యత్తిలే ఆழఙ్గాల్ పట్టుక్కిడన్ద అవయవాన్తరత్తిలే పుక వழియిల్లామైయాలే సర్వావయవఙ్గళైయుమ్ ఎఙ్ఙనే అనుభవిక్కవల్లేనెన్ఱు నీ తడుమాఱాతేకొళ్; అழకియమణవాళనుడైయ సర్వాఙ్గవ్యాపియాన లావణ్యమానతు ఉన్నై క్రమేణ ఒవ్వొరు అవయవత్తిలుమ్ కొణ్డుపోయ్చ్చేర్త్తు పూర్ణపారణైపణ్ణివైక్కక్కడవతు కాణ్" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తు, లావణ్యమానతు ఒరు అవయవత్తిల్ నిన్ఱుమ్ మఱ్ఱోరవయవత్తిల్ ప్రేరిక్క అవ్వழియాలే సర్వావయవసౌన్దర్యత్తైయుమ్ అనుభవిత్తారాయ్నిన్ఱార్ అప్పొழ్వాతి ఆழ్వానుమ్ అడైవే ఒవ్వొరు అవయవఙ్గళిలుమ్పుక్కు అనుభవిక్కిఱార్.

కీఴ్, తిరువభిషేకత్తినఴకిలే ఈడుపట్టు అతుతన్నిలే కాల్ తాఴ్న్దు అకన్ఱైవిట్టు ప్పెరమాట్టాతేనిఱ్క, అత్తిరువభిషేకత్తిన్ ఒళియానతు ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకత్తళవుమ్ పోం పేశిన్ఱు; పేశవే, అత్తిలకత్తిలే కణ్ వైత్తు అనుభవిక్కిఱార్. పెరుమాళుడైయ తిరు మేనియిలే ఓడుకిఱ లావణ్యమానతు అనుభవిత్తార్కళుక్కు కై ప్పిడి కొణ్డాతాకిల్ ఓరో అవయవైకదేశత్తిలే అఴున్దిక్కిడక్క వేణ్డు మిత్తనైయిఱే, ఇవర్కళుడైయ భాగ్యత్తాలే లావణ్యమెన్ఱు ఒన్ఱు ఉణ్డాయిత్తు ప్పెరుమాళుక్కు.

“ఈన్ఱు అణిత్తాన నాకు, తన్ కన్ఱుక్కు ముతలిలే వాసనై యిల్లామైయాలే తానే తన్ ములైయై అతిన్ వాయిలే కొడుక్కుమ్. పిన్బు శువడఱిన్దవాఱే నాకు కాఱ్కడైకొళ్ళిలుమ్ కన్ఱు తానే మేల్ విఴుమిఱే అప్పడియే, కీఴ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరువభిషేకమ్ తానేవన్దు తన్ ఒళియై మేపేశి వలిక్క, అతిలే వాయ్ వైత్తార్; పిన్బు శువడఱిన్దారాకైయాలే తిలకత్తిలే తామే పోకవల్లారానార్” ఎన్ఱు జ్ఞానప్పిరాన్ పణిక్కుమ్బడి.

“కీఴ్ తిరువభిషేకత్తిలే ఊన్ఱిక్కిడన్ద తిరువుళ్ళమ్ అతనై విట్టు తిలకత్తిన్మేలే శేర్న్దపడియెజ్జనే? “తోళ్ కణ్డార్ తోళే కణ్డార్, తొడుకఴల్ కమలమన్న తాళ్ కణ్డార్ తాళే కణ్డార్, తడక్కై కణ్డారుమంతే, వాళ్ కొణ్డ కణ్ణార్ యారే వడివినై ముడియక్కణ్డార్?” (కమ్బరామాయణమ్) ఎన్ఱు - ‘ నిన్ఱవానిల్లా నెఞ్జు తానుమ్ పిణిప్పుణ్డుమ్బడియిఱే ఎమ్బెరుమానుడైయ దివ్యావయవజ్గళిరుప్పతు; ఓరవయవత్తైవిట్టు మఱ్ఱోరవయవత్తుక్కు నెకిఴుమ్బడి ఎజ్జనేయెన్నిల్;— తానఱిన్దునెకిఴిల్ విషయత్తిన్ భోగ్యతైక్కుక్కుఱైయామ్. ఇజ్గుత్తైయనుభవన్దాన్ స్వప్రయత్నపూర్వకమల్ల,

ఆకైయాల్ భోగ్యతై అళవుపట్టతుమన్ఱు; ఆశై తలైమడిన్దతుమన్ఱు; కడలోతమ్‌కిళర్న్దు అలైక్కుమ్బొళ్దు ఉళ్ళేకిడన్దతోరు తురుమ్బు కడలై అళవిట్టల్లవే కరైయిలేయేఱువతు, ఒరుతిరై ఒరుతిరైయిలే యేఱ వీశ, అవ్వళియాలే కరైయేఱుమత్తనైయిఱే; అజ్ఞనమాక క్కొళ్ళాయ్" ఎన్ఱు జీయర్ అరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి.

[ఉద్ధరితీత్యాది] "స్నానం దానం జపోహోమః స్వాధ్యాయః పితృతర్పణమ్। భస్మీభవతి తత్సర్వమూర్ధ్వ పుణ్డ్రవినా కృతమ్" ఎన్ఱు - ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణమిన్ఱియిలే అనుష్ఠిక్కప్పడుకిఱ స్నానసన్ధ్యావన్దనాది నిత్యనైమిత్తిక కర్మఙ్గళ్ భస్మాహుతిపోలే విఫలమాయొళియుమెన్ఱు శాస్త్రమ్‌శొల్లుకైయాల్, కర్మవశ్యరాన చేతనవర్గఙ్గళుక్కు త్తాన్ కర్మాఙ్గమాక ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణమ్ విధితః ప్రాప్తమ్; కేవలమ్ కర్మసాక్షియాన ఎమ్బెరుమాన్ నిత్యనైమిత్తికాదికర్మమొన్ఱుమ్ శెయ్యక్కడవనల్లనే, అవనుక్కు ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణ మావశ్యకమన్ఱిఱే; ఆయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకమ్ ధరిత్తుక్కొణ్డిరుప్పతఱ్కు ఒరుహేతుశొల్లవేణుమే, తిరునెఱ్ఱిక్కు అలఙ్కారార్థమాక చ్చాత్తిక్కొణ్డిరానిన్ఱానెన్ఱు శొల్లువతిఱ్కాట్టిలుమ్ స్వాదుతమమానతోరు హేతు అరుళిచ్చెయ్యుమ్బడిక్కీడాయిఱే ఆళ్వానుడైయ నావీఱు తానిరుప్పతు. అన్దహేతుత్తన్నైయుమ్ నేర్ కొడునేరే శొల్లమాట్టాతే ప్రశ్నప్రక్రియైయాలే వెళియిడుకిఱారాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు.

పుణ్డ్రతిలకమ్ ఊర్ధ్వాకారవిశిష్టమా యిరుక్కుమతు ఒరు అర్థవిశేషత్తుక్కు సూచకమాయిరానిన్ఱ తెన్గిఱార్ పూర్వార్ధత్తాలే; "ఊర్ధ్వగతిప్రాపకం పుణ్డ్రమ్ - ఊర్ధ్వపుణ్డ్రమ్" ఎన్ఱిజ్ఞనే శాకపార్థివ సమానమ్‌పోల్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అరుళిచ్చెయ్

కిఱార్ - [ఉద్ధరతీత్యా.] ఇజ్ఞేశిఱితు క్లిష్టాన్వయమ్ సహ్యామ్ ; "ఉద్ధరత్యుపరి భక్తజనానితి" ఎన్నబతఱ్కు, మేల్ పదత్తిల్ ఏకదేశత్తిలే అన్వయమ్కొళ్ళ వేణుమ్. అతావతు - "ఊర్ధ్వతా శ్రయణేన, 'భక్తజనాన్ ఉపరి ఉద్ధరతి' తి శక్తిం సూచయన్తమ్" ఎన్ఱి జనే బోధమాకక్కడవతు ఇన్దబోధమ్ శబ్దతః స్వరసమాక ప్రతిపన్నమాకా తొఱ్ఱిన్దాలుమ్, శిఱితు నలిన్దాకిలుమ్ కొళ్ళక్కడవతు ఊర్ధ్వతా శ్రయణేన సూచితా - ఊర్ధ్వతా శ్రయణసూచితా ; తాదృశీ శక్తిః యేనసః=ఎన్ఱుమ్మోబతు ఇన్ద విగ్రహవాక్యత్తిలుళ్ళ శక్తిశబ్దత్తుక్కు విశేషణతయా "ఉద్ధరత్యుపరిభక్తజనానితి" ఎన్గి అవితు అనుసన్ధేయమ్. శక్తియావతు - "ఏతత్పదజన్యబోధవిషయః అయమర్థః" ఎన్బతాన ఈశ్వరేచ్ఛై; "వాచ్యంప్రతి వాచకభావః" ఎన్నవుమామ్ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రమెన్ఱాల్ ఊర్ధ్వగతియై అడైవిక్కవల్ల పుణ్డ్రమ్ ఎన్ఱు అర్థమ్-ఎన్బతు తాన్ ఇజ్ఞే శక్తియాకిఱతు ; ఇన్ద శక్తియై నామ్ ఎజ్ఞనే తెరిన్దుకొళ్ళుకిఱో మెన్ఱాల్ ; ఇన్దపుణ్డ్రతిలకమ్ ఊర్ధ్వాకారవిశిష్టమా యిరానిన్ఱమైకొణ్డు అఱికిఱోమెన్గిఱార్

ఇప్పడిప్పట్ట ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకత్తై, [వరద! స్వలలాటే బిభర్షి.] పేరరుళాళనే! ఉన్ తిరునెత్తియిలుమ్ శాత్తికొణ్డిరానిన్ఱాయ్ ఇతు [బహుమానాత్కిమ్ ?] ఇన్ద ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణత్తాల్ ఉనక్కువగునతొరుఫలవిశ్లైయే ఇతుతాన్ ఉనక్కు అకరణే ప్రత్యవాయానవహముమన్ఱు; కైజ్కర్యరూపేణ కర్తవ్యముమన్ఱు, శబ్దశక్తియై విమర్శిక్కుమిడత్తిల్ ఉనక్కితు ప్రాప్తముమన్ఱు, ఆయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ ఇతనై నీధరిప్పతు - "అడియారుకన్దతు ఏతాకిలుమామ్; అతువే నమక్కు ఉపాదేయమ్ - అభినన్దనీయమ్"=ఎన్ఱుమ్ తిరువుళ్ళత్తాలేయో? ఎన్గిఱార్.

కణ్ణపిరానాయ్ప్పి అను తిరువాయ్ప్పాడియిలే మనైకళ్ తోఱుమ్ వెణ్ణెయ్ తోఱుమ్ ఉణ్ణముతు శెయ్తతు – తాన్ క్షుధితనాయల్లవితే. ఆశ్రితరుకన్ద ద్రవ్యమే తనక్కు ధారకమెన్ఱు పిఱన్దు విళజ్గచ్చెయ్కైక్కాక వత్తనైయితే (౧) “ఉణ్ణాయులకేழ్ మున్నమే ఉమిழ்న్దు మాయైయాల్ పుక్కు, ఉణ్ణాయ్ వెణ్ణెయ్ శిఱుమనిశర్ ఉవలైయాక్కై నిలైయెయ్తి...... ...నెయ్యూణ్ మరున్దో మాయోనే” ఇత్యాది.

ఇని త్తాన్ పాలన్నా య్ముయులక్కుణ్ణుప్పదివిన్ఱి ఆలిలై యన్నవశమ్ శెయ్తరుళుమ్ కాలత్తిలే తన్ తిరుప్పవళత్తిలే తన్ కాల్ కట్టైవిరలై యిట్టు ప్పిడిత్తు చ్చువైత్తుక్కొణ్డతుమ్ – “విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః” ఎన్ఱు ఇత్తిరువడి తన్నిలే మధు శబ్దమ్ మిక్కిరుప్పతాక అడియవర్కళెల్లారుమ్ ఉకన్దుకొణ్డాడుకిన్ఱార్కళే, అప్పడి ఆవర్కళుక్కు భోగ్యమానవిత్తు నమక్కుమ్ భోగ్యమోవెన్ఱు ఆశై ఎన్ఱుమ్ నినైవాలితే. (౨) “వటదళమధిశయ్య రజ్గధామన్! శంఖృత ఇహాణాత్ తేనాకః పదాబ్జమ్। అధిముఖ మధుదా జగత్తిమాతుం నిరుధధ? వైష్ణవభోగ్యలిప్సయా వా?” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తారితే భట్టర్. అన్దక్కణక్కిల్ తానే ఎమ్పెరుమానుక్కు శ్రీపాదవైభవమ్ ఉద్దేశ్యమావతుమ్ ఆశ్రితరుకన్దతెన్ఱుమ్ ఎవ్వియాలేయాక క్కొళ్ళత్తక్కిడైయిత్తికిడైర్.

ఇజ్గె శిల వివక్షితాంశజ్గళుణ్డు;—శ్రీవేదాన్తదేశికనరుళిచ్చెయ్త సచ్చరిత్రరక్షైయిల్ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణవిధిప్రకరణత్తిల్ శ్రీ

(౧) తిరువాయ్మొழி ౧-౫-౮ ఇప్పాశురత్తిన్ ఈడుసేవిక్క.

(౨) శ్రీరఙ్గరాజస్తవ – ఉత్తరశతకే – ౫౭.

"నను - భగవదర్చావతారేషు దీపశిఖాకారోర్ధ్వ పుణ్డ్ర
స్య దర్శనాత్ 'యచ్ఛీలస్స్వామీ తచ్ఛీలో దాసః' ఇతి
న్యాయేన భాగవతైరపి తదైవాఽనుష్ఠేయమితిచేన్న;
వచనవిరోధే న్యాయస్యాఽనవతారాత్. అన్యథా భగవ
దనుష్ఠిత గోపకన్యాస్వాదన స్వకులవినాశన బుద్ధసమయ
ప్రవర్తనాదేరపి ప్రసఙ్గాత్. అతో న స్వామికృతం సర్వం
భృత్యేనాప్యాచరణీయమ్. లోకేచైతదేవం ద్రష్టవ్యమ్"

ఎన్తిరుక్కుమ్ శ్రీసూక్తియాల్, నామెల్లామ్ ధరిక్కుమ్ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రత్తిన్ ఆకారసన్నివేశత్తిఱ్కాట్టిల్ అర్చావతారత్తిలెమ్బెరుమాన్ శాత్తిక్కొళ్ళుకిఱ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రత్తినాకారమ్ విజాతీయమెన్ఱు విళఙ్గుకిఱపడియాల్ "బహుమానాత్కిం బిభర్షి వరద! స్వలలాటే" ఎన్గిఱవిదు శేరుమ్బడియెన్? ఆశ్రితరుడైయ పుణ్డ్రాకారముమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ పుణ్డ్రాకారముమ్ ఒత్తిరున్దాలన్ఱో "బహుమానాత్కిమ్?" ఎన్ఱు కేట్కవడుక్కుమ్ - ఎన్ఱిఙ్ఙనే ఒరు విచికిత్సైపిఱక్కక్కూడుమ్, పుణ్డ్రత్తిన్ ఊర్ధ్వతాకారత్తిల్ వైజాత్యమిల్లామైయాల్ అతుకొణ్డు ఇఙ్ఙనే అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టతెన్ఱుణర్క. ఇవ్విషయమ్ బుద్ధియిల్ ఏఱువతఱ్కాక వాయ్త్తు పూర్వార్ధమ్

ఇన్నముమ్, భగవదర్చావతారఙ్గళిల్ దీపశిఖాకారమాన ఊర్ధ్వపుణ్డ్రమ్ శాత్తప్పడువతాక దేశికనరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతు ఉత్సవమూర్త్తి విషయమత్తనైపోక్క మూలమూర్త్తి విషయమల్లవెన్ఱు ఎణ్ణువారిడరైక్కళై వాఙ్గళై పణిక్కుమ్బడి. ఇతువుమ్ పొరున్దుమాయ్త్తు. సచ్చరిత్రరక్షైయిల్ కీఴ్చొన్న ప్రకరణత్తిల్తానే—

"నచ దీపశిఖాకారమేవాఽర్చావతారేషూర్ధ్వపుణ్డ్రం
కుర్వీతేతి విధిరస్తి; యేన సంస్థానాన్తరాణి పరిత్యజ్యేరన్.

"........కిఞ్చ అలఙ్కరణరూపతయాహి భగవత స్తద్ధారణమ్ తత్ర శోభైవ ప్రధానభూతేతి యథా శోభాభిమాన స్తథైవ కుర్వ న్తీతి కిం విరుధ్యతే?"

ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తిరుప్పతుమ్ అనుసన్ధేయమ్

అర్చావతార మూలమూర్త్తికళిల్ ఎఙ్గుమ్ అస్మదాదికళుక్కుప్పోలవే ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధారణమ్ కాణానిన్ఱోమ్. ఇతిల్ శాస్త్ర విరోధమావతు యుక్తివిరోధమావతు ఒన్ఱుమ్ శఙ్కిక్కలాకాతు; తిరునక్షత్తిక్కు శోభామాత్రఫలకమాక చ్చాత్తువతాతలాల్ అన్ద భోగ్యత్తైయిల్ ఈడుపడుమిత్తనైయే అఙ్గుకితు ఎన్ఱు దేశికర్ తిరువుళ్ళమ్

'ఆశ్రితరుకన్దతు నమక్కు ఉకప్పామిత్తనై' యెన్ఱు పేరరుళాళర్ తిరువుళ్ళమ్బత్తియిరానిన్ఱార్పోలుమ్ – ఎన్ఱు ఒరుచమత్కారమాక అర్థ్ వానరుళిచ్చెయ్‌కిఱపడి.

ఇప్పోతు ఒరునూఱ్ఱాణ్డాక అర్చావతారత్తిలుమ్ శిల దివ్యదేశఙ్గళిల్ శూర్పాద్యాకారమాన ఊర్ధ్వపుణ్డ్రసన్నివేశమ్ వన్దుపుకున్దాలుమ్ " కిం కిం నకల్పయతి హాన్త! కలిః కఠోరః! " ఎన్ఱిరుప్పార్కు విస్మయబీజమొన్ఱుమిల్లై. కాలదేశనైగుణ్యాధీనమాక నికళుమ్ వైపరీత్యఙ్గళ్ శాస్త్రార్థఙ్గళాకుఙ్గోల్' ప్రమాతాక్కళుడైయ బుద్ధివిపర్యాసత్తాలే ప్రమాణఙ్గళుక్కు స్వరూపవైపరీత్యమ్ నేరుమిడత్తు ప్రమేయన్దనక్కుమ్. అతు విశేషితు విస్మయనీయమల్లవే. అలమ్. అన్యత్ర విస్తరః.

" హృదయం ప్రసాదయతి రఙ్గపతే ర్మధురోర్ధ్వపుణ్డ్ర తిలకం లలితమ్ " (శ్రీరఙ్గరాజస్తవమ్.) ఇత్యాది శ్లోకఙ్గళిల్ తిలకశబ్దత్తై నపుంసకలిఙ్గమాక క్కణ్డవర్కళ్ శిలర్ తదేకలిఙ్గమాక

భ్రమిత్తు "ఊర్ధ్వత్రాశ్రయణ సూచితశక్తి" ఎన్ఱు (పాదోన్త మశాశ త్త్తైషుయక్తిత్తు) ఇకారాన్తమాక పఠిక్క వేణుమెన్ఱు తిరుత్తువర్కళ్ ; ఇతు "తమాలపత్ర తిలక చిత్ర శోణి విశేషకమ్ । ద్వితీయం చ తురీయం చ నస్త్రియామ్." ఎన్ఱ అమరకోశత్తై అఱియాతార్ స్వైరభాషిత మాతలాల్ అనాదరణీయమ్. తిలకశబ్దమ్ పున్నపుంసకమ్ ... ... (౨౮)

శ్లో॥ కర్ణికా తవ కరీశ ! కిమేషా
కర్ణభూషణముతాంసవిభూషా ।
అంసలమ్బ్యళకభూషణమాహో
మానసస్య మమ వా పరికర్మ ॥ ౨౭॥

పదవురై.

హే కరీశ != శ్రీహస్తిగిరి నాథనే !	ఆహో = అన్ఱిక్కే
తవ = ఉన్నుడైయ	అంసలమ్బి అళకభూషణమ్ } తిరుత్తోళ్కళిల్ ఆళ్ణ యానిన్ఱుళ్ళ తిరుక్కుఴల్కళుక్కు అలఙ్కారమో ?
ఏషా = ఇన్ద	వా = అన్ఱిక్కే
కర్ణికా = కర్ణభూషణమానవతు	మమ = అడియేనుడైయ
కర్ణభూషణం కిమ్ = తిరుచ్చెవికళుక్కు అలఙ్కారమో ?	మానసస్య = హృదయత్తుక్కు
ఉత = అల్లతు	పరికర్మ = అలఙ్కారమో ?
అంసవిభూషా = తిరుత్తోళ్కళుక్కు అలఙ్కారమో ?	

[కర్ణికేత్యాదిః] తిరునెఱ్ఱియిల్ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకత్తినుడైయ తిరుచ్చెవికళిల్ మకరకుణ్డలఙ్కళినుడైయ కాన్తియుమాయ్, అతనై అనుభవిత్తు అకమ్మఴిన్దు మకిఴ్కిఱారాయ్చ్చొల్లుకిఱతు.

ఆఴ్వార్ కిళరొళియిళమైయిల్ "పొరుళిన్ఱి వ్వులకమ్ పడైత్తవన్ పుకఴ్మేల్ మకుళిల్ వణ్కురుకూర్ చటకోపన్" ఎన్ఱు

ఎమ్బెరుమానుడైయ కల్యాణగుణవిషయమాక త్తముక్కు అజ్ఞాన మెన్ఱుమిల్లామైయై సువ్యక్తమాక అరుళిచ్చెయ్తునైత్తుమ్, అన్ద గుణాధికవిషయన్దన్నిల్ ఓరజ్ఞాన మనువర్తిక్కుమపడియై అదుత్త పాట్టిల్ అరుళిచ్చెయ్తార్, "ముడిచ్చోతియాయునతు ముకచ్చోతి మలర్న్దతువో? అడిచ్చోతి నీనిన్ఱ తామరైయా యలర్న్దతువో? ...... నిన్ పైమ్బొన్ కడిచ్చోతి కలన్దతువో?" ఎన్ఱు - తముక్కు శిలసంశయఙ్గళ్ వర్తిక్కుమపడియై అరుళిచ్చెయ్తారిఱే సంశయ మాకిఱతు అజ్ఞానమో వెన్నిల్, జ్ఞానత్తిన్ అత్యన్తానుదయమెన్న, "స్థాణుర్వా పురుషోవా?" ఎన్గిఱపడియే గ్రాహ్యవస్తువై ఇన్న తెన్ఱు నిశ్చయిక్కమాట్టాత సంశయమెన్న, రజ్జుశుక్త్యాదివిషయ సర్పరూప్యాదిబుద్ధిపోలే అతస్మింస్తద్బుద్ధియాకిఱ విపర్యయమెన్న, పూర్వానుభూత విషయమాయ్ అనుభవసంస్కారజ మాత్రమాన జ్ఞానత్తినుడైయ అభావమాన విస్మృతియెన్న - ఆకవిన్ద చతుర్విధ సజ్ఞోచావస్థైకళుమ్ అజ్ఞానపర్యాయమామత్తనైయిఱే. ఒరువస్తువై ఉళ్ళపడి అఱియాతవళవిల్, అడియోగు అఱియామైయుమ్, సంశ యాత్మావాయ్ నిఱ్పతుమ్, విపర్యస్తమాక అఱివతుమ్, మున్బెరు కాల్ అఱిన్దిరున్దు ఇన్ఱుమఱన్దు తిరైప్పతుమెల్లామ్ తుల్యయోగక్షేమ మాకైయాలే అజ్ఞానమెన్గిఱతు. ఇప్పడిప్పట్ట సంశయరూపమాన అజ్ఞానమాయ్త్తు * మయర్వఱమతినల మరుళప్పెఱ్ఱ ఆళ్వార్ క్కు † ముడిచ్చోతియిల్ నికళ్న్దతు ఇన్ద అజ్ఞానమ్ సర్వజ్ఞత్వ త్తోడు విరోధియాతో వెన్నిల్; విరోధియాతు. కర్మనిబన్ధనమాక నమ్మాళ్వార్కుక్కు ప్పిఱక్కుమ్ అజ్ఞానత్తై ఆళ్వార్కుక్కు ఎమ్బెరు మాన్ అఱుత్తు త్తన్దరుళినాన త్తనైపోక్కి, విషయవైలక్షణ్యాధీన మాయ్వరుమ్ అజ్ఞానత్తై అఱుత్తుక్కొడుక్క అనన్దానుమ్ అశక్త

నిఱే. నిత్యసూరికళుక్కుముళ్ళతోరు సంశయమాయ్ త్తితు. స్వరూపానుబన్ధియాకైయాలే స్వరూపముళ్ళతనైయుమ్ నిఱ్పితోన్ఱిఱే ఇతు తాన్.

ఇప్పడితానే, సర్వజ్ఞరాన ఆழ్వానుక్కుమ్ ఒరు అజ్ఞానముణ్డాయ్త్తు ప్పెరరుళాళనుడైయ కర్ణాభరణవిషయత్తిలే. అన్దసంశయత్తై విణ్ణప్పమ్ శెయ్కిఱార్ - * అయర్వఱుమ్ అమరర్కళతిపతియాకైయాలే అఱుత్తుక్కొడుప్పానెన్నుమ్ నశైయాలే.

సంశయప్రకారన్దానే తెన్నిల్ ; [హే కరీశ! తవ ఏషా కర్ణికా కిం కర్ణభూషణమ్ ? ఉత అంసవిభూషా ? ఆహో, అంసలమ్బ్యలకభూషణమ్ ? (అథవా) మమ మానసస్య పరికర్మ వా ?] ఎన్ఱు కోటిచతుష్టయావగాహియాన సంశయమ్ తమక్కు వర్ధిక్కుమ్పడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[కర్ణికా కర్ణభూషణం కిమ్ ?.] "కష్టా వేధవ్యథా, కష్టో నిత్యముద్వహనక్లమః । శ్రవణానామ్, అలఙ్కారః కపోలస్యతు కుణ్డలమ్." ఎన్ఱాన్ మురారి ; అతావతు - కుణ్డలత్తాల్ కాతుక్కు ఒరుశోభైయుమిల్లై కుణ్డలధారణత్తుక్కాక త్తాన్ కుత్తప్పడుకిఱ దుఃఖముమ్, నిత్యమ్ అన్దకుణ్డలఙ్గళై శుమన్దుకొణ్డుపడుమ్ దుఃఖముమేయాయ్త్తు కాతుక్కు మిగువతు, ఇతు ఇత్తనై కష్టమ్పడువతు,- ఇన్ద కుణ్డలత్తాల్ అழకుపెఱువతు కపోలమాయ్త్తు ఎన్ఱాన్ వస్తుస్థితి ఇతువేయిఱే. ఆనాల్ ఇన్ద ఉలకత్తార్పడి పేరరుళాళన్పక్కలిలే ఒవ్వాతు. "పైవిడప్పామ్బణైయాన్ తిరుక్కుణ్డలక్కాతుకళే" ఎన్నుమ్పడి కుణ్డలముమ్కాతుమాన శేర్త్తియழకు అన్యాదృశమాయిరుప్పతాల్, ఇన్ద * మిన్నుమణిమకరకుణ్డలఙ్గళ్ తిరుచ్చెవికళుక్కుత్తాన్ అలఙ్కారమో? ఎన్గిఱార్.

[ఉత అంసవిభూషా ?] "ఆయతకర్ణపాశపరికర్మసదం-
సమ్" ఎన్ఱు ఇప్పడి తిరుచ్చెవికళ్ తిరుత్తోళళవుమ్ తాఴత్ తాఴ్న్దు తొఙ్గా
నిఱ్కైయాల్ ఇన్ద మణిమకరకుణ్డలఙ్గళాలే తిరుత్తోళ్కళ్ వీఱు
పెఱ్ఱువిళఙ్గువతనాల్ ఇవై తిరుత్తోళ్కళుక్కుత్తాన్ అలఙ్కా-
రమో? ఎన్గిఱార్. "ఉదగ్రపీనాంస విలమ్బికుణ్డల" ఎన్ఱు తిరుక్కు-
ణ్డలముమ్ తిరుత్తోళుమాన శేర్త్తియెల్లై ఆళవన్దారుమ్ అనుభ-
విత్తారిఱే

[ఆహో అంసలమ్బ్యలకభూషణమ్?] "మొయ్యునీళ్
కుఴల్ తాఴ్న్ద తోళ్కళుమ్" ఎన్ఱుమ్, "కళివణ్డెఙ్గుమ్ కలన్దాప్పోల్
కమఴ్ పూఙ్గుఴల్కళ్ తడన్దోళ్ మేల్ మిళిరనిన్ఱు విళైయాడ"
ఎన్ఱుమ్ "మైవణ్ణనఱుఙ్గుఞ్జిక్కుఴల్ పిన్ తాఴ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ
పడియే తిరుత్తోళ్కళ్ మేలే ఉలావియలైయుమే తిరుక్కుఴల్కళ్;
"కుఴల్ పిన్ తాఴ మకరమ్ శేర్ కుఴై ఇరుపాడిలఙ్గియాడ" ఎన్ఱుమ్,
"అంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావలీబన్ధుర" ఎన్ఱుమ్ - ఇత్తిరుమకర-
క్కుఴైకళుక్కుమ్ తిరుక్కుఴల్కళుక్కుమ్ ఒరు శేర్త్తియెల్లైకు
అనుసన్ధిత్తుప్పోరువతొణ్ణిఱే, అత్తై అనుసన్ధిత్తు, ఇక్కుణ్డలఙ్గళ్ తిరు-
త్తోళ్కళిలే అలైయానిన్ఱాల్ కుఴల్కళుక్కుత్తాన్ అలఙ్కారమో?
ఎన్గిఱార్. మున్నే లలాటపర్యన్తమాయ్, పిన్నే అంసావలమ్బియా-
యిఱే తిరుక్కుఴలిరుప్పతు. తిరుమకరక్కుఴైకళ్ తిరుక్కుఴలుక్కు
ఆభరణమాయిరుక్కిఱతో? తిరుక్కుఴల్ తాన్ తిరుమకరక్కుఴై-
కళుక్కు ఆభరణమాయిరుక్కిఱతో? ఎన్ఱు తెరియాత పడియాన
పరభాగరసముణ్డిఱే అలకావమకరకుణ్డలఙ్గళుక్కు.

[మానసస్య మమ వా పరికర్మ?] తిరుచ్చెవికళుమ్ తిరుక్కు-
ణ్డలఙ్గళుమాన శేర్త్తియెల్లైయుమ్, తిరుత్తోళ్కళుమ్ తిరుక్కుణ్డల

జ్గళుమాన శేర్ త్తియఙ్గళైయుమ్, తిరుక్కు ఝల్కళుమ్ తిరుక్కణ్ణ లజ్గళుమాన శేర్ త్తియఙ్గళై యుమ్ అనుభవిక్క విరుమ్బు మురుక్కు మడియేనుడైయ మనస్సుక్కుత్తాన్ ఇతు అలజ్కారమో ? ఎన్గిఱార్.

ఒరుకోడై త్తిరునాళిలే తిరుముఱ్ఱవెళియిల్ జీయర్ ఇన్ద శ్లోకత్తై ఉపన్యసిత్తరుళానిఱ్కచ్చెయ్తే - "కీర్ణే నీలమేఘనిభమ స్త్రమ్, అఞ్జన పుఞ్జశ్యామకున్తళమస్తుమ్ వాయ్వెరువిపోన్దారా కైయాలే తదేకభావనాప్రకర్షమాయ్ ఎజ్గనేయోవన్నై మీర్ కాళ్గిల తిరువాయ్మొఝియిల్పడియే "ఎన్నెఞ్జమ్ నిఱైన్దనవే" "నెఞ్జుళ్ళుమ్ నీఙ్గావే" "నిఱైన్దెన్నుళ్ళే నిన్ఱొఝిన్దార్" "ఎన్నెఞ్జమ్ కఝియానే" ఎన్ఱాప్పోలే ఆఴ్వానుడైయ తిన్దైయడజ్గలుమ్ మేఘ రాశియుమ్ అఞ్జనపుఞ్జముమాయ్ ఇరుణ్డుకిడన్దతు ; అవ్విరుట్చియాలే కణ్గళిరుణ్డు మున్నడితొఱ్ఱాతే తికైత్తిరుక్క, అద్దశైయిలే ఇరణ్డు చన్ద్రినుదిత్తాప్పోలే తిరుమకరకుణ్డైకళ్ వీశివిల్లిట్టు విళఙ్గిఱ్ఱు ; తిరువడి పిరాట్టియై త్తేడుకిఱదశైయిలే చన్ద్రోదయముతవినాప్పోలే యాయ్త్తు. ఇప్పడి ఇరుళ్పుక్కవిడమెజ్గుమ్ ఇన్ద మాశిమకరకుణ్డల ప్రకాశమేయాయ్ పేర్కన్నుమ్ పేగావేయెన్నుమ్పడి హృద యత్తై విళాక్కాలై కొణ్డిరున్దమైయాల్ 'మానసస్య మయావా పరి కర్మ' ఎన్ను వేణ్డిఱ్ఱు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్.

అజ్గే ఇతుతన్నై కేట్టిరున్దారొరువర్ - "ఇజ్గనే కోటిచతు ష్టయావగాహియాన సంశయత్తై సర్వజ్ఞసన్నిధియిలే ఆఴ్వార్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తారే; సంశయపరిహారమ్ పెఱ్ఱపడితానుణ్డో ?" ఎన్ఱు కేట్క :—

“ అఴకితాక కేట్టీర్; ఆఴ్వార్ ‘ ముడిచ్చోతియాయెన్ఱు తొడఙ్గి ‘తిరుమాలే! కట్టురైయే’ ఎన్ఱు - ‘ఏవముథాపి నైవ యువయోస్సర్వజ్ఞతా హీయతే’ ఎన్నప్పట్ట సర్వజ్ఞర్కళాన దివ్యదమ్పతికళ్ ఇరువరుమ్ శేర్న్దిరున్దు శాల విచారిత్తు ఇన్ద సంశయత్తుక్కు ఒరుపోక్కడి అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్’ ఎన్ఱు కేట్టార్, అవ్విరువరుమ్ అతుతనక్కు మఱుమాఱ్ఱమ్ శొల్లమాట్టాతే వేఱొరు పరాక్కైక్కొట్టి మఱప్పిత్తార్కళ్, ‘ఉపాలమ్భోఽయం భోః! శ్రయతి బత సార్వజ్ఞ్యమపి తే’ ఎన్ఱు సర్వజ్ఞత్వత్తిల్ కొత్తైప్పెఱ్ఱిరుక్కుమ్ పేఱుళాళనో పిన్నై ఉత్తరమ్ శొల్లప్పోకిఱాన్; † తోళఴకిలే తువక్కి మయక్కివిట్టాన్ కాణుమ్ ‘తిణ్శక్కరనిఴలుతోల్ పట్టైయాయ్! ఉనక్కెన్ఱు ఉణర్త్తువన్ నాన్’ ఎన్ఱు - ఇవర్కళ్ పాడే కునిన్దు కేట్టు అఱివుపెఱువాన్ అవనాయిరుక్క, ఇవర్కళ్ సంశయత్తై అవన్ తీర్త్తానెన్గైక్కు ప్రసక్తియుణ్డో? మేలుమ్ ఇవరుడైయ ఇన్ద అజ్ఞానన్దాన్ పరిహారయోగ్యమన్ఱు కాణుమ్. § ఇన్ఱు అనుభవిక్కప్పుక్కవర్ ‘ఎన్ఱుమోరియుల్వినరైన నిన్నైవఱియువర్’ ఎన్బర్; ‡ నెడునాళనుభవమ్ పణ్ణిప్పోరుమవర్ ‘పణ్డివరైక్కణ్డఱివతు ఎవ్వూరిల్ యామ్’ ఎన్ఱే పయిలానిఱ్పర్; స్వతస్సర్వజ్ఞనెన్ఱు పేర్శుమప్పానుమ్ “సోఽఙ్గ వేద యదివా న వేద” ఎన్నుమ్పడి తనక్కుమ్ తన్ తన్నై అఱివరియానాయిరుక్కుమ్. ఆకవిప్పడి, ఇన్ఱనుభవిక్కప్పు

† “పారిజాతవిటపాన్” ఎన్గిఱ మేల్శ్లోకత్తిల్ నోక్కు.

§ “ఎన్ఱుమోరియుల్వినరైన నిన్నైవఱియార్” ఎన్గిఱ పాశురమ్ తిరువాయ్మొఴి తొడక్కత్తిలుళ్ళతాకైయాల్ “అనుభవిక్కప్పుక్కవర్” ఎన్ఱు చాటూక్తి.

‡ “పణ్డివరై” ఇత్యాది పాశురమ్ పెరియతిరుమొఴియిల్ ఎట్టామ్పత్తిలుళ్ళతై అఱిక.

శ్రీవరోస్తు, చిరన్తనానుభవమ్ నన్దుమనర్కళోడు అసన్ననోళ్ళడవాళి యఱ ఇన్ద అజ్ఞానమ్ సుప్రతిష్ఠితమాయిరుక్కిఱదు అడిక్కళ్ పెరుమాళు కణ్డీరే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్దరుళినార్.

ఇన్ద శ్లోకత్తాల్ శొల్లిత్తాయ్ త్తతెన్నెన్నిల్; ఇన్దనుకర కుక్కుక్కళానవై దేవరీరుడైయ తిరుచ్చెవికళుక్కుమ్, తిరుత్తోళ్కళుక్కుమ్, అవత్తిలే అడైయుమ్ తిరుక్కుఴల్కళుక్కుమ్, ఇప్పడి నైయెల్లామ్ ఉళ్ళత్తు ఉళ్కుడైనుకుమెన్నుడైయ హృదయత్తుక్కుమ్ శోభావహమాయిరానిన్ఱన వెన్నిఱార్ - ఎన్ఱు శిరనివణిత్తుప్పోరువర్కళ్. పాదత్రయార్థత్తైయుమ్ పూర్వపక్షకోటియిలే యాక్కి చరమచరణార్థత్తై సిద్ధాన్తమాక నివణిత్తుప్పోరువరామ్ పరన్దరుప్పోరుమాళ్. అతాకిఱతు - ఇన్ద దివ్యకుణ్డలఙ్గళాల్ ఉన్నుడైయ నిరుపాధికభోగ్యఙ్గళాన అవయవఙ్గళిలే ఒన్ఱుక్కుమ్ అపూర్వశోభై పిఱైయవేణ్డిత్తన్ఱె, "కుఴుమిత్తేవర్ కుఴాఙ్గళ్ కైతొఴ చ్చోతివెళ్ళత్తినుళ్ళే ఎఴువతోరురు ఎన్నెఞ్జుళ్ ఎఴుమ్ ఆర్క్కుమఱివరితే" ఎన్నుమాపోలే - మయల్కొణ్డు ఇరుణ్డుకిడక్కుమెన్నెఞ్జుక్కుమే విళక్కుమ్ తరువతెన్నిఱార్ ఎన్ఱపడి ఒన్ఱిలుమ్ నిభరంమిన్ఱిక్కే నాలుప్రశ్నఙ్గళుమ్ తుల్యమాయిరుక్క ఇఙ్గనే ఒరుతలైయాక అఱుతియిడుకైక్కు నియామకమేతెన్నిల్, మేల్ "భక్తానాం యద్వపుషి దహారమ్" ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తిలే - భక్తర్కళుడైయ హృదయపుణ్డరీకమెన్న, అష్టదళపద్మాసనమెన్న, వేదాన్తమెన్న, నమ్మాళ్వారుడైయ తిరుముడియెన్న, హస్త్యద్రిశిఖరమెన్న ఆకియ ఇవైయ్యన్దుక్కుళ్ళే ["కిమితిసుఖదం తేషు పాదాబ్జయోస్తే?"] పేరుళాళనే! దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళుక్కు అత్యన్తసుఖావహమాన అధికరణమ్ ఎతు? ఎన్ఱు అవిశేషేణ ప్రశ్న

మిరున్దాలుమ్ “హస్తిగిరిశిఖరమేవ అతిసుఖదమితి భావః। అత్రైవ యథామనోరథం సకలసమాశ్రయణ సౌకర్య, సకలఫలప్రదత్వ సమ్భవాత్ ” ఎన్ఱార్కళిజే. అవ్విడత్తుక్కెల్లా సయోమకమ్ ఇఙ్గు ణొక్క-మాయ్త్తు.

శిఱుపులియూర్చ్చల శయనత్తిలే ఈడుపట్ట తిరుమఙ్గైయాళ్వార్, “శేయోఙ్గుతేణ్ తిరుమాలిరుఞ్శోలైమలై యుత్తైయుమ్ మాయా! ఎన్కుఱైయాయ్ ఇతు, మత్తైస్సాన్గుళాయో? తీయోమ్బుకైమత్తైయోర్ శిఱుపులియూర్చ్చల శయనత్తాయో? ఉనతడియార్మనత్తాయో? అఱియేనే” ఎన్ఱు - ‘మాయనే’ నీ నాన్గు వేదఙ్గళిలుముళ్ళాయో? శిఱుపులియూర్చ్చలశయనత్తిలుళ్ళాయో? ఆశ్రితర్గళుడైయ హృదయత్తిలేయుళ్ళాయో? అడియేన్ అఱికిఱిలేన్; ఎనక్కుత్తు తెరియ వరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్’ ఎన్ఱవిడత్తు - “ఇత్తాల్ శొల్లిఱ్ఱాయ్త్తు - సౌభరి పలవడివుకొణ్డాప్పోలే ఇవ్వోవిడఙ్గళ్లోఱుమ్ ఇని అవ్వరుకిల్లై యెన్నుమ్బడి కుత్తైయఱ వర్త్తిక్కి అపడియై కాట్టికొడుత్తాన్” ఎన్ఱు పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్తిరుక్కుమ్ భావార్థత్తై అడియొఱ్ఱినాల్ నిర్వాహాన్తరముమ్ నిలైనిఱ్కుమాయ్త్తు. ఇరణ్డుపడియాన నిర్వాహముమ్ ఉరియ తేయామ్.

[కణికా=] “కణాలలాట్యాప్తౌన్ అలఙ్కారే” ఇతిసూత్రాత్ కన్ప్రత్యయః. [ఆహో=] “ఆహో ఉతాహో కిముత వికల్పే కిం కిమూతాతి చ” ఇత్యమరః ... ... (౨౭)

శ్లో॥ పారిజాతవిటపానభితో యాః
పుష్పసమ్పదుదియాత్కరినాథ! ।
తాం విడమ్బయతి తావకబాహుషు
ఆతతా తు కటకాఙ్గదలక్ష్మీః ॥ ౨౫॥

పదవురై.

హే కరినాథ!=శ్రీహస్త్యద్రినాథనే!
తావకబాహుషు=ఉనతుభుజఙ్గళిల్
ఆతతా=పరమ్బియుళ్ళ
కటకాఙ్గదలక్ష్మీస్తు=కైవళైయెన్న, తోళ్వళైయెన్న ఇవఱ్ఱిన్ శోభైయోవెన్నాల్,

పారిజాత విటపాన్ అభితః = కల్పవృక్షత్తిన్ కిళైకళైచ్చుఱ్ఱి
యాః పుష్పసమ్పత్ ఉదియాత్ = యాతొరు పుష్పశోభైయుణ్డాకుమో,
తామ్=అన్దశోభైయై
విడమ్బయతి=అనుకరియానిన్ఱతు.

[పారిజాతవిటపానిత్యాది.] తిరుక్కణ్డలఙ్గళిన్ అఴకు తిరుత్తోళ్కళిన్ అఴకిలే కొణ్డుమూట్ట, అతనై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్.

కీఴ్ శ్లోకత్తిల్, కణ్టకావిషయత్తిలే తమక్కు నాన్గవకైయాన విచికిత్సైకళ్ విళైన్దపడియై ప్పేరుళాళన్ తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్తార్; అవఱ్ఱుక్కు సమాధానమ్ పెఱవేణుమెన్ఱు శాలవుమ్ పారిత్తార్. అతుతాన్ పెఱ్ఱిలర్. నమ్మాఴ్వార్ పణ్ణిన ప్రశ్నఙ్గళుక్కుమ్ ఎమ్పెరుమాన్ ఒరుమఱుమాఱ్ఱమ్ శొల్లిఱ్ఱిలనే ఆఴ్వార్ పెరియతిరువన్దాతియిలే మూన్ఱు ప్రశ్నఙ్గళ్ పణ్ణినార్ —

౧. [" నెఱికాట్టి నీక్కుతియో? నిన్పాల్ కరుమామఱి మేని కాట్టుతియో? మేనాళఱియోమై ఎన్ శెయ్వాన్ ఎణ్ణినాయ్ కణ్ణనే! ఈతురైయాయ్"] ఉపాయాన్తరత్తైక్కాట్టి అకఱ్ఱువార్

క్కిఱాయో. ఉన్నుడైయ విలక్షణమాన తిరుమేనియై నీయే కాట్టి అనుభవిప్పిక్కిఱాయో? నెడునాళాక అజ్ఞనాయ్ప్పోరుకిఱ ఎన్నై ఎన్ శెయ్వతాక నినైత్తాయ్? ఇత్తై అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్ – ఎన్ఱు కేట్టార్. ఉత్తరమొన్ఱుమురైత్తిలన్

౨ [" అరుకుమ్ శువడుమ్ తెరివుణరోమ్, అన్బే పెరుకుమ్ మిక ఇతువెన్? పేశీర్."] ఉన్నుడైయ అరుకువరుతల్ ఉన్నుడైయ శువడతితల్ శెయ్యాతిరుక్క, ఉన్నళవిలే స్నేహమానతు మికవుమ్ పెరుకివారానిన్ఱతు; ఇతుక్కడి అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్ – ఎన్ఱు మఱ్ఱొరు కేళ్వి కేట్టార్ ఇతుతనక్కు ముత్తరమురైత్తిలన్.

3 [" పువియుమిరువిశుమ్బుమ్ నిన్నకత్త, నీయెన్ శెవియిన్ వழి పుకున్దెన్నుళ్ళాయ్, అవివిన్ఱి యాన్ పెరియన్ నీపెరియై యెన్బతనై యారఱివార్? ఊన్ పరుకు నేమియాయుళ్ళు."] ఉభయవిభూతియుమ్ ఉన్ సఙ్కల్పత్తిలే కిడక్కిన్ఱన; ఏవమ్భూతనాన నీ ఎన్నుడైయ శ్రోత్రేన్ద్రియద్వారా పుకున్దు విచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే ఎన్ హృదయత్తిలే ప్రతిష్ఠితనాయిరానిన్ఱాయ్; ఇప్పడియానపిన్బు, విభూతియైయుడైయ నీ పెరియవనో? విభూతిమానైయుడైయనాన్ పెరియవనో? నానన్ఱో పెరియవనాకవేణుమ్; బ్రహ్మమెన్ఱు నీ పేర్ శుమప్పతఱ్కు హేతుశొల్లాయ్-ఎన్ఱు కేట్టార్. అతుతనక్కుమ్ ప్రత్యుత్తరమ్ పేశిఱ్ఱిలన్

౪. తిరువాయ్మొழியిలే – [" ఇన్ఱైన్నై ప్పొరుళాక్కి త్తన్నై యెన్నుళ్ వైత్తాన్, అన్ఱెన్నై ప్పుఱమ్బోక ప్పుణర్త్తతెన్ శెయ్వాన్?"] ఇన్ఱు ఇప్పడి నిర్హేతుకమాక విషయీకరిత్తనీ అనాదికాలమ్ ఎన్నై ఉపేక్షిత్తిరున్దతుక్కు హేతుశొల్లాయ్ – ఎన్ఱు మడిపిడిత్తుక్కేట్టార్ ఇప్పడి ఆழ்వార్ పలప్రశ్నఙ్గళ్ పణ్ణ, ఎమ్బెరు

మాఱ్ ఒన్ఱుక్కుమ్ ఉత్తరమ్శొల్లమాట్టాతే నిలత్తైక్కీఱి క్కవిఴ్త్తలై యిట్టిరుక్క, కల్యాణకాలఙ్గళిల్ శడఙ్గు నాట్టుముపాధ్యాయర్ మన్త్రమ్ శోఱ్ఱావిట్టాల్ కొట్టప్పాట్టి వాద్యఘోషత్తాలే అత్తై మత్తైత్తువిడుమాపోలే, తాన్ నిరుత్తరనానమై తోఱ్ఱాతపడి మత్తైక్కైక్కాక "శూఴ్ విసుమ్బణిముకిల్ తూరియముఴక్కిన" "కీతఙ్గళ్ పాడినర్ కిన్నరర్ కరుడర్కళ్" "కాళఙ్గళ్ వలమ్బురి కలన్దెఙ్గుమిశైత్తనర్" "వాళొణ్ కణ్ మడన్దైయర్ వాఴ్త్తినర్" "తొడర్న్దెఙ్గుమ్ తోత్తిరమ్శొల్లినర్" ఎన్ఱుమ్బడి - మేఘసముద్రభేరీ గీతకాహళ శంఖాఽఽశీస్స్తుతి కోలాహలఙ్గళై చ్చెయ్విత్తువాఴ్న్ద పోనవిత్తనై యిఱే.

"మికుజ్ఞానచ్చిఱుకుఴవి" ఎన్ఱుమ్ "కణక్కిల్ కీర్త్తి వెళ్ళక్కతిర్ జ్ఞానమూర్త్తియినాయ్" ఎన్ఱుమ్ జ్ఞానపౌష్కల్యమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు చ్చొల్లప్పట్టతేయాకిలుమ్, "పీతకవాడైప్పిరానార్ పిరమకురువాకివన్దు" ఎన్గిఱపడియే - ఆఴ్వార్కళుమ్ ఆచార్యర్కళుమవతరిత్తపిన్బు అవనుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదికళైడైయ ఇవర్కళ్ పక్కలిలే కుడికొణ్డతాకైయాలే అవన్ అజ్ఞప్రాయనాయే యిరుక్కుమామ్. ఆకైయిఱే "శొన్నాల్ విరోతమితు ఆకిలుమ్శొల్లువన్ కేణ్మినో" ఎన్ఱు అజ్ఞరాన సంసారికళుక్కు ఉపదేశిత్తాప్పోలవే "తిణ్శక్కర నిఴలుంశోల్పడైయాయ్! ఉనక్కొన్ఱుణర్త్తువన్ నాన్" ఎన్ఱు అవన్ఱనక్కు ముపదేశిక్కవిఴిన్దతు తిరుమఙ్గైయాఴ్వార్ తాముమ్ "వెణ్శఙ్గమొన్ఱేన్దియకణ్ణా! నిన్ఱనక్కుమ్ కుఱిప్పాకిల్ కఱ్కలామ్ కవియిన్పొరుళ్ తానే" ఎన్ఱు శిఱితుమ్కూశామల్ ఎమ్బెరుమానై నోక్కి 'ఎనక్కు నీ శిష్యనాక క్కైక్కట్టినిన్ఱు ఎన్ పక్కలిలే ఓతియుణరవల్లైయో?' ఎన్ఱారిఱే.

ఇప్పడిప్పట్ట ఎమ్బెరుమాన్ జ్ఞానినామగ్రేసరరాన ఆళ్వానుడైయ కణ్ణాకావిషయక సంశయఙ్గళై పరిహరిక్క ఎఙ్గనే వల్లవనావాన్? లజ్జైయాలే, నిరుత్తరనాయ్ క్కవిళ్త్తలైయిట్టునిఱ్కవుమ్ మాట్టాతే § తోళ్లై త్తిరుప్పువతు, మార్పై నెఱిప్పతు, పీతకవాడైయై ఉతఱువతు తిరుక్కుళలై ప్పేణువతాయ్ శిల శ్రీమద్గమ్భీర చేష్టితఙ్గళై ప్పణ్ణినాన్ ; (౧) "వారిరుక్కుములై మలర్మడన్తైయుడై మార్పిలే పెరియతోళిలే మయఙ్గి ఇన్బఅముయఙ్గి ఎన్నైయుమ అన్ద తెన్నైయుమఱన్దతే" ఎన్ఱుమ్బ్రశి బుద్ధిభ్రంశత్తై విళైక్కవల్ల దివ్యావయవఙ్గళాకైయాలే అవఱ్ఱిలే కణ్వైత్తు, కీళ్ప్పణ్ణిన ప్రశ్నఙ్గళుక్కు ప్రత్యుత్తరప్రతీక్షైయై మఱన్దు, "ఇతొరు తోళ్ళకిరున్దపడియెన్!" "ఇతొరు తోళ్ వళైయళకిరున్దపడియెన్!" ఎన్ఱు అవఱ్ఱిలే ఊన్ఱి వశీకృత్తొడఙ్గుకిఱార్.

[పారిజాతేత్యాది.] "హేమ్నః ఖేదో న దాహేన చ్ఛేదేన కషణేన వా । ఏతదేవ మహద్దుఃఖం యద్గుఞ్జాసమతోలనమ్." ఎన్ఱార్ పణ్డితరాజర్ ;- స్వర్ణత్తై త్తీయిలిట్టుచ్చుడుకిఱోమ్, ఉళియైయిట్టు వెట్టుకిఱోమ్; ఉరైకల్లిలేయిట్టు కనకనవురైక్కిఱోమ్; ఇన్న మెత్తనై హింసైకళ్ శెయ్యినుమ్ అతు ఇతైయుమ్ వరున్దాతు, ఒళి మికుతలుమ్ శెయ్యుమ్. ఆనాల్ అతఱ్కు ఒరుదుఃఖమ్మాత్తిరమ్ శాలవుణ్డు, 'క్షుద్రతమమానతొరు కున్ఱుమణియోడొక్క నమ్మై నిఱుప్పతే!' ఎన్ఱు వరుత్తత్తాల్ మికవుమ్ కున్ఱిప్పోకానిన్ఱతాయ్త్తు ఎన్ఱార్ నిస్సమాభ్యధికమాన పొరుళ్కళై క్షుద్రఙ్గళాన లౌకిక పదార్థఙ్గళోడొక్క చ్చొల్లువతు తాన్ మెయ్యే పెరుమ్పళిప్పామిత్తనైయిఱే.

---

§ మేల్ శ్లోకఙ్గళైనోక్కి చ్చొల్లుకిఱపడి   (౧) తిరువరఙ్గక్కలమ్బకమ్.

["ఒట్టురై త్తివ్వులకున్నై ప్పుకళ్ వెల్లామ్ పెరుమ్బాలుమ్, పట్టురైయాయ్ పుఱ్కెన్ఱే కాట్టుమాల్ పరమ్శోతి."] ప్రాకృతపదార్థవైలక్షణ్యముమ్ కూడ అఱియమాట్టాత ఇన్ద మాన్దర్కళ్, శాస్త్రైకసమధిగమ్యనాయ్ అన్దశాస్త్రఙ్గళ్ తానుమ్ పుకళ్ప్పుక్కాలుమ్ "యతో వాచో నివర్తన్తే' ఎన్నుమ్పడియాన వున్నై ఒరునికృష్టవస్తువోడొప్పిట్టు స్తోత్రమ్పణ్ణుమతెల్లామ్ - విషయవైలక్షణ్యత్తైప్పారాతే నెఞ్జిల్ పట్టత్తై చ్చొల్లుమత్తనైయేయాయ్ పున్తైయైయే కాట్టానిన్ఱతు - ఎన్ఱారిఱే ఆళ్వార్ తాముమ్.

"అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రమ్" ఎన్గిఱ ఇవ్వాళ్వానుమ్ శిఱితు ఆరాయ్న్దవాఱే 'ఎఙ్ఙనో న్ఱమానోమ్?' ఎన్ఱు అనుశయిత్తు (౧) "అదీర్ఘమప్రేమదుఘం తుణోజ్జ్వలం నచోరమన్తఃకరణస్య పశ్యతామ్। అనుబ్జమబ్జం ను కథం నిదర్శనం? వనాద్రినాథస్య విశాలయోర్దృశోః." ఎన్బర్. ఆనపిన్బు, లౌకికమాన శిలవస్తుక్కళై భగవద్విషయత్తిలే దృష్టాన్తీకరిత్తు స్తుతిక్కైయెన్బతు పర్యాయతః దూషణమేయామ్ ఎన్ఱు అధ్యవసిత్తు, అపూర్వమానతొరు ఉపమానత్తై స్వబుద్ధియాలే ఉత్ప్రేక్షిత్తు అత్తోడొక్క వర్ణిక్కత్తొడాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు అతాకిఱతు అభూతోపమై, ఇదుక్కు ఉదాహరణమ్—

"ఉభౌ యది వ్యోమ్ని పృథక్పతేతామ్
ఆకాశగఙ్గాపయసః ప్రవాహౌ।
తేనోపమీయేత తమాలనీలమ్
ఆముక్తముక్తాలతమస్య వక్షః" ఇతి.

[మాఘకావ్యే - ౩-౮.]

(౧) సున్దరబాహుస్తవే

ఇప్పడి అభూతోప మైయిట్టు వర్ణిప్పతనాల్ విశ్లైవతె న్నెన్నిల్ ; వర్ణనీయవస్తు నిస్సమాభ్యధికమెన్ను మతిశయమే యాయ్త్తు విళఙ్గునతు.

"పారిజాతే" త్యాది ప్రకృతశ్లోకమ్ అభూతోపమైయాయ్ చ్చెల్లుకిఱతెన్నుమిడమ్ పలరుడైయబుద్ధిక్కు స్థూలదృష్టియిలే గోచరియాతాకిలుమ్ నుణ్మతియోర్క్కు స్వరసప్రతీతమామిఱే "వ్యాఖ్యాతావుమ్ ఇఙ్గే స్థూలదృష్టియాకవే మేఱ్పుల్ మేయ్న్దొళిన్దార్కాణ్" ఎన్ఱు ఞానప్పిరార్ పలకాలుమ్ పణిక్కక్కేట్టిరుక్కై. భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజ స్తవత్తిలే, అழకియ మణవాళనుడైయ తిరుత్తోళ్కళిలుమ్, తిరుత్తోళ్వళైముతలియ అణికలఙ్గళిలుమ్ అభినివేశిత్తు అరుళిచ్చెయ్త

"కుసుమభరాలసా స్ఫటికవేదిశయా విటపా
అమరతరోః పరం పరిహసత్వృథు § రఙ్గభుజః ।
బహుమణిముద్రికా కనకకఙ్కణదోర్వలయైః
కిసలయి దోర్దర్వాయం ఫణిని నిభర్జరసు ప్తమిమః."

ఎన్ను మ్శ్లోకమ్ ప్రాయేణ ఇన్దశ్లోకత్తుక్కు ప్రతిచ్ఛన్దమాకత్తోన్ఱినాలుమ్, అతిఱ్కాట్టిల్ ఇన్దశ్లోకత్తినర్థమ్ విలక్షణవైఖరియాయిరుక్కు మెన్నుమిడమ్ శబ్దసన్దర్భత్తిలే తెరియక్కడవతామ్. ఇతు తన్నై ఉణ్ణి ఉణర్క "కుసుమభరాలసా అమరతరోర్విటపా" ఎన్ఱాయ్త్తు అఙ్గేయుళ్ళతు ; "పారిజాతవిటపానభితోయా పుష్పసమ్పదుదియాత్" ఎన్ఱు కిడక్కిఱతు ఇఙ్గే. కల్పకతరువిన్ పణైకళుక్కు (సామాన్యతః) కుసుమభరాలసత్వమ్ [అతావతు – పుష్పఙ్గళ్ నిఱైన్దుకిడక్కై] అభూతపూర్వమల్ల ; సహజధర్మమేయామ్.

§ రఙ్గభుజః=రఙ్గం భునక్తి " రక్షతీతి రఙ్గభుక్, తస్య, శ్రీరఙ్గనాథస్యేత్యర్థః.

అన్ద పణైకళై చ్చొన్నత్ (అన్దక్కిళైకళిలేయే) పుష్పఙ్గళ్ అలర్న్దిరుక్కై-యెన్బతు అనమ్భావితమిత్తే. కిళైకళిలే శిఱితుశిఱితాకచ్చిల కొమ్బుకళ్ ఉణ్డాకి, అవై క్రమేణ పల్లవితమాయ్ ముకుళితమాయ్ పుష్పితమామ్బడియై ఉలకత్తిలే కాణ్గిఱోమత్తనై పోక్కి, కిళైకళై చ్చొన్నత్, కిళైకళిలేయే పుష్పసమ్పత్తు ఉణ్డాకక్కాణ్గిఱోమిత్తే. అప్పడి అపూర్వమాక ఉణ్డాకప్పెఱువతోరు సన్నివేశత్తై స్వబుద్ధ్యా కల్పిత్తు దృష్టాన్తీకరిక్కిఱారాయ్త్తు ఇఙ్గే

పేరరుళాళనే! దేవరీరుడైయ శాహుక్కళిల్ కఙ్కణఙ్గళినుడైయవుమ్ కేయూరఙ్గళినుడైయవుమ్ శోభై పరమ్బియిరుప్పతు ఎఙ్ఙనే శొల్లలాయిరున్దతెన్నిల్ ; కల్పకతరువిన్ శాఖైకళై చ్చొన్న పుష్పసమ్పత్తు నిరమ్బియిరున్దాల్ ఎఙ్ఙనే అఴకుపెఱ్ఱిరుక్కుమో, అఙ్ఙనే శొల్లలాయిరున్దతు కాణ్ ఎన్గిఱార్. పారిజాతతరుస్థానీయన్ పేరరుళాళన్ ; తదీయవిటపస్థానే బాహుక్కళ్, విటపఙ్గళై ముట్టాక్కిట్టుక్కిడక్కిఱ పుష్పఙ్గళిన్ స్థానే - కటక, అఙ్గదఙ్గళ్. - అర్థితార్థపరిదానదీక్షితనై పారిజాతమెన్నక్కుఱైయిల్లైయిత్తే. కారానైయిడర్ కడిన్ద కఱ్పకమిత్తే. "శ్రీహస్తిశైల శిఖరోజ్జ్వలపారిజాతమ్" ఎన్ఱు ముచ్చన్దియుమ్ ముఱైయిడా తారిల్లైయిత్తే.

ఇవ్వళవేయో? కల్పకతరువిఱ్కాట్టిలుమ్ మిక్క వీఱుడైయనాయిత్తే ఎమ్బెరుమానిరుప్పతు ["ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డు ఎనక్కే తన్నైత్తన్ద కఱ్పకమ్"] ఎన్ఱు - ఔదార్యత్తిల్ ప్రసిద్ధనాయిరుప్పతోరు కల్పకతరువిల్ వ్యావృత్తి అరుళిచ్చెయ్తారిత్తే ఆఴ్వార్. అతావతు – అన్దకల్పకమ్ అర్థికళై ఉణ్డాక్కిక్కొడుక్కమాట్టాతు ; 'సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణాతార్ పక్కల్ తాన్ మేల్విఴున్దిల్లై ; ఒరువనుక్కే పుష్కలమాక క్కొడుక్కమాట్టాతు; ఫలఙ్గళై క్కొడుత్తువిడుమి

త్తన్నై పోక్కి త్తన్నై క్కొడుక్కుమతిల్లై. ఇవైయిత్తన్నైక్కుమ్ విప్రతీప కోటియాయిఱే * కలశజలధికన్యావల్లరీ కల్పశాఖియిరుప్పతు.

పేరరుళాళర్ కల్పశాఖియానాల్ అవనుడైయ బాహుక్కళ్ కల్పశాఖైయాకక్కడవతైయిఱ్ఱైయే, కల్పకక్కావన నఱ్పలతోళనిఱే. తిరుముఴన్కైక్కీఴే కటకలక్ష్మియుమ్, అతఱ్కు మేలే అఙ్గదలక్ష్మియుమాక విరవి, బాహుదణ్డఙ్గళై జ్యోతిశ్చక్రమ్ ఆవరిత్తుక్కిడక్కుమ్నిలైమైక్కు ప్రసిద్ధోపమాన మొన్ఱుమిల్లామైయాలే అభూతోపమై శొల్లవేణ్డిఱ్ఱు

ఇతనై అభూతోపమైయాకక్కొళ్ళాతే ప్రసిద్ధోపమైయాకవే కొళ్ళవడుక్కుమెన్బర్ ఇఙ్గే శొల్లక్కడవతొన్ఱుణ్డు, అతావతు-కిళైకళిలేయే పుష్పమ్ ఉదియామల్ కిళైకళిలే శిలకొమ్బుకళుణ్డాకి అవఱ్ఱిలే ఉదిత్తాలుమ్, పరప్పామాఱ్పూత్త పుష్పఙ్గళానవై ముఴుక్క మిడైన్దిరుక్కుమ్బడియై నోక్కుమిడత్తు అక్కిళైకళిలేయే శుఱ్ఱిలుమ్ పుష్పఙ్గళ్ పూత్తిరుప్పతుపోల్ తోన్ఱువతుణ్డాకైయాల్ అత్తైప్పఱ్ఱి "పారిజాతవిటపానభితః" ఎన్ఱుకిడక్కిఱతు; అన్ఱియుమ్, అభూతోపమైక్కు వినిగమకఙ్గళాన "యది, చేత్" ఇత్యాదిసన్దర్భఙ్గళుమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే కణ్డిలోమ్, ఆకైయాలే ఇతనై అభూతోపమైయెన్బతు అస్వరసమెన్బర్.

* అత్రేదమవధేయమ్ ఇఙ్గనమే ఆఴ్వానుక్కు త్తిరువుళ్ళమాకిల్ అప్పోతు వచనవ్యక్తి ఇఙ్గనమిరాతు; యచ్ఛబ్దతచ్ఛబ్దఙ్గళైచ్చేర్త్తు శ్లోకత్తై ప్పొరుక్కవేణ్డియ ఆవశ్యకతైయిరాతు. "కటకాఙ్గదలక్ష్మియాలే విళఙ్గుకిన్ఱ బాహుక్కళానవై శుఱ్ఱిలుమ్పరన్ద పుష్పసమృద్ధియాలే తికఴ్కిన్ఱ పారిజాతవిటపఙ్గళై ఒత్తిరానిన్ఱన"

ఎన్ఱు పొరుళ్ తరుమ్బడియాన శ్లోకసన్దర్భమ్ అమైన్దిరుక్కుమ్ అన్ఱియుమ్, "ఉదియాత్" ఎన్ఱు లిఙ్ రూపమ్ ప్రయుక్తమాయిరుక్కుమ్బడియై ఉఱ్ఱునోక్కుక. అభూతోపమైక్కు "యది, చేత్" ఇత్యాదికళ్ తాన్ వినిగమకఙ్గళెన్బతుమ్ నిరవలమ్బోక్తియామ్; "సకాఞ్చనే యత్ర మునేరనుజ్ఞయా నవామ్బుదశ్యామతనుర్న్యవిక్షత । జిగాయ జమ్బూజనితశ్రియః శ్రియం సుమేరుశృఙ్గస్య తదా తదాసనమ్." [మాఘకావ్యే. ౧-౧౯.] ఇత్యాది సంస్కృతస్థలఙ్గళ్ కాణ్గ.

తిరువాయ్మొழியిల్ "శన్మమ్బలపలశెయ్తు" [3-౧౦-౧] ఎన్ఱపాట్టిన్ ఈట్టిలే "ఒళ్ వాళ్ తణ్డుకొణ్డు" ఎన్ఱవిడత్తిలే—

"ఒరుకల్బకత్తరు పణైత్తు క్కణుత్తొఱు మరుమ్బినాప్పోలే యాయిఱ్ఱు వడివుమ్ దివ్యాయుధఙ్గళుమ్ శేర్న్ద శేర్త్తియిరుప్పతు."

ఎన్గిఱ శ్రీసూక్తి ఇన్దశ్లోకత్తై అడియొఱ్ఱియతెన్ఱు జీయరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి

"అభితఃపరితస్సమయా నికషాహాప్రతియోగేపి" ఇత్యనుశాసనాత్ "పారిజాతవిటపాన్" ఇతి ద్వితీయా. [విడమ్బయసి.] విడమ్బనమావతు - తిరస్కరణముమ్, అనుకరణముమామ్; ఇఙ్గే అనుకరణార్థకమ్. ఆతతా='తను - విస్తారే' ఎన్గిఱధాతు ఆఙ్పూర్వకమాయ్ కర్తరి క్తప్రత్యయాన్తమాయ్ క్కిడక్కిఱతు. "తతం వ్యాప్తే విస్తృతేచ" ఇతి మేదినీ. ... ... (౨౮)

శ్లో॥ మథ్యమానచలఫేనిలసిన్ధు
ప్రోత్థితిక్షణదశాం గమితా తే ।
వక్షసి స్ఫురితమౌక్తికహారే
కౌస్తుభశ్చ కమలాచ కరీశ ! ॥   ౭౯॥

పదవురై.

హే కరీశ !=శ్రీహస్తిగిరినాథనే!
స్ఫురితమౌక్తికహారే=తళతళెన్ఱ ముక్తాహారత్తైయుడైయతాన
తే వక్షసి=ఉనతు తిరుమార్పిల్
కౌస్తుభశ్చ=శ్రీకౌస్తుభమణియుమ్
కమలాచ=పిరాట్టియుమ్,

మథ్యమానచల ఫేనిలసిన్ధు ప్రోత్థితిక్షణదశామ్ = కడైయప్పడానిన్ఱుమ్ (అతఏవ) అశైయా నిన్ఱ నురైకళైయుడైత్తాయుమిరానిన్ఱ కడలిల్ నిన్ఱుమ్ ఉదిత్తసమయత్తిల్ అవస్థైయై
గమితౌ=అడైవిక్కప్పట్టుళ్ళన.

[మథ్యమానేత్యాది] తిరుత్తోళ్కళినళహు తిరుమార్పిలే కొణ్డుమూట్ట, అతినళహై అనుభవిక్కిఱార్.

నమ్ ఆళ్వార్కళుక్కుమ్ ఆచార్యర్కళుక్కుమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ దివ్యావయవఙ్గళిల్, అల్లాత అవయవఙ్గళెల్లామ్ ఒరుతట్టుమ్ తిరుమార్పు ఒరుతట్టుమాయిరుక్కుమ్. అతుక్కడి ఎన్నెన్నిల్ ; [“వేదాన్తాస్తత్త్వచిన్తాం మురభిదురసి యత్పాదచిహ్నైస్తరన్తి ”] పరతత్త్వమ్ ఇన్నతెన్ఱు నిర్ణయిక్కైయిలే ముయన్ఱిళుమ్న్ద వేదాన్తఙ్గళ్ శ్రీమన్నారాయణనుడైయ తిరుమార్పిలే పిరాట్టియినుడైయ పాదలాక్షారసాఙ్కత్తైక్కణ్డు ‘ఇవనేయిఱే పరతత్వమాకక్కడవన్’ ఎన్ఱు నిర్ణయిత్తుక్కవలైతీరుమాయిత్తు. ఆకవే, పరత్వత్తుక్కు ప్రకాశకమాన అవయవమిఱే తిరుమార్పు.

ఇన్నముమ్ పిరాట్టి మేల్ విళున్ద విరుమ్బుమ్బడియాన ఏఱ్ఱమ్ తిరుమార్పుక్కిఱే అసాధారణమ్. [“ అకలకిల్లేనిఱైయుమెను

అలర్ మేల్ మఙ్గైయుఱై మార్పా ! ”] “ తిరుమార్పై పిరిట్టు అకల కిల్లేన్ ; తిరుమార్పై పిరిట్టు అకలకిల్లేన్ ” ఎన్గిఱ ఇవ్వార్త్తైయేయాయ్ త్తు పిరాట్టివాయిల్ ఎప్పోతుమ్ వరువతు. ఇతు తాన్ అకన్ఱిరున్ద శొల్లుకిఱవార్త్తైయన్ఱు ; తనక్కు అకలుకైక్కు ప్రసక్తియిన్ఱిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ తిరుమార్పిన్ భోగ్యతైయై అనుసన్ధిత్తు అప్రసక్త ప్రతిషేధమ్పోలే శొల్లుకిఱవార్త్తైయిఱే. తిరుమార్పిన్ భోగ్యతై పడుత్తుకిఱపాడిఱే ఇతు

“ యద్బ్రహ్మకల్పనియుతానుభవేప్యనాశ్యం తత్కిల్బిషం సృజతి జన్తురిహ క్షణార్ధే ” ఎన్నుమ్పడి తీరక్కడియ అపరాధమ్ పణ్ణిప్పోరుకిఱ నమక్కు ఇత్తిరుమార్పిఱే ఆశ్వాసహేతువాకిఱతు

[మధ్యమానేత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పిలే ముక్తాహారఙ్గళ్ తళతళెన్ఱు విళఙ్గువతుమ్, ఇడైయే శ్రీకౌస్తుభమణియుమ్ నాయ్చ్చియారుమ్ తికళ్వతుమాన ఇన్దనిలైమై ఎఙ్గనే పణిక్కలాయిరున్దతెన్నాల్ ; పణ్డొరుకాల్ దేవతైకళుక్కు జీవనమళిప్పతఱ్కాక క్కడల్ కడైన్దరుళిన కాలత్తిలే, అక్కడైతలాలే నురైకళ్ కిళర్న్దు ‘ కరుఙ్గడల్ ’ ఎన్నుమ్పడియాన కరునిఱమ్మాఱి వెణ్ణిఱమ్ పెఱ్ఱ అక్కడలిల్ నిన్ఱుమ్ ఇన్ద శ్రీకౌస్తుభముమ్ నాయ్చ్చియారుమ్ తోన్ఱిన సమయత్తిల్ నిలైమైయాక తాదాత్మ్యమ్ శొల్లలాయిరున్దతెన్గిఱార్.

సముద్రస్థానత్తిలే తిరుమార్పుమ్, మధనకాల సముత్థితమాయ్ అతఏవ చఞ్చలమాయిరానిన్ఱ నురైకళిన్ స్థానత్తిలే - తళతళెన్ఱ ముక్తాహారఙ్గళుమ్, అన్ద నురైకళినిడైయే శ్రీకౌస్తుభముమ్ కమలైయుమ్ ఉదిక్కప్పెఱ్ఱ సమయదశైయిన్ స్థానత్తిలే ఇప్పోతు

తిరుమార్పిలేవిళఙ్గుమ్ నిత్తైమైయుమ్ ఆకఇజ్జనే ఉరువకప్పుత్తి యిరుక్కిఱతు మికవుమ్ పొరున్దుమాఱుకాణ్గ.

చలాశ్చ తే ఫేనాశ్చ-చలఫేనాః, తే అస్మిన్ సన్తీతి చలఫేనిలః । మథ్యమానశ్చాసౌ చలఫేనిలశ్చేతి విశేషణోభయపదకర్మధారయసమాసః "ఫేనాదిలచ్చ" [౫-౨-౯౯] ఇతి సూత్రాదిలచ్ ప్రత్యయే ఫేనిల ఇతిరూపసిద్ధిః. మథ్యమానచలఫేనిలాత్ సిన్ధోః ప్రోత్థితిః - ఉత్థానమ్, ఉత్థితేః క్షణః - ఉత్పత్తికాలః తస్మిన్ యా దశా, తామ్ ఇతివ్యుత్పత్తిః. సిన్ధువుక్కు "మథ్యమాన" ఎన్ఱ విశేషణమిట్టతు చలఫేనిలత్వత్తుక్కు ఉపష్టమ్భకమాక - ఎన్ఱుశొల్లువర్కళ్; "ప్రోత్థితిక్షణదశామ్" ఎన్ఱు శొల్లుకైయాలే అన్దసమయమ్ మథనసమయమెన్ఱుకాట్టుకైక్కాక - ఎన్ఱుమ్శొల్లువర్కళ్. "చల" ఎన్నుమ్విశేషణత్తై ఫేనఙ్గళుక్కుక్కొళ్ళామల్ సిన్ధువుక్కుక్కొళ్ళునారుముళర్; అతు స్వరసమన్ఱు; దార్ష్టాన్తికత్తిల్ "స్ఫురితమహాక్షికహారే" ఎన్ఱు స్ఫురితత్వవిశేషణమ్ ముక్తాహారత్తుక్కు ఇట్టిరుప్పతాల్ దృష్టాన్తత్తిల్ చలత్వవిశేషణమ్ ఫేనత్తుక్కు ఆవతేఉచితమ్. తిరుమార్పిలే అశైకిన్ఱ ముక్తాహారఙ్గళాననై కడలిలే చలియానిన్ఱ నురైకళోడే ఒత్తిరుక్కిన్ఱనవెన్ఱు శొల్లుకైయితే ఉచితమ్

ఇన్దశ్లోకత్తిన్ తాత్పర్యత్తైయే తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి, భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే "హారస్ఫారితఫేనమ్, అంసులహరీమాలర్ద్ధిన, ముక్తాఫలశ్రేణీశీకరదుర్దినమ్, తతఇతో వ్యాకీర్ణరత్నోత్కరమ్। ఆవిఃకౌస్తుభలక్ష్మి, రఙ్గవసతేర్నిస్సీమభూమావృతమ్, వక్షో మన్దరమథ్యమానజలధిశ్లాఘం విలోకేమహి." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్త శ్లోకమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

సముద్రమథనవృత్తాన్త మిరుక్కుమ్బడి యెఙ్ఙనేయెన్నిల్ :— మున్నొరుకాలత్తిల్, ఒరువిద్యాధరమకళ్ ఇవ్వణ్డాగోళత్తిఱ్కు అప్పాఱ్ఱిలుళ్ళ విష్ణులోకత్తిల్ శెన్ఱు తిరుమకళై ప్పుకళ్న్దుపాడి అవళాల్ ఒరుపుష్పమాలై ప్రసాదిక్కప్పెఱ్ఱు మిక్కమకిళ్చ్చియోడు అమ్మాలైయై త్తన్ కైవీణైయిల్ ధరిత్తుక్కొణ్డు బ్రహ్మలోకమార్గమాక మీణ్డువరుకైయిల్ దుర్వాసమహర్షి ఎతిర్ప్పట్టు అవళై వణఙ్గిత్తుతిక్క, అన్దవిద్యాధరమకళ్ అమ్మాలైయై అన్దమహామునిక్కు అళిత్తిట్టాళ్. అతన్ పెరుమైయై ఉణర్న్ద అతనై శిరసా వహిత్త అన్దమునివరర్ ఆనన్దభరితరాయ్ దేవలోకత్తుక్కు వన్దు, అప్పొళుతు అఙ్గు ఉల్లాసమాక ఐరావతయానైయిన్మేల్ ఊర్వలమ్ వన్దుకొణ్డిరున్ద దేవేన్ద్రనైక్కణ్డు అవనుక్కు అన్దమాలైయై క్కైనీట్టి క్కొడుక్క,అవన్ అతనై అఙ్కుశత్తాల్ వాఙ్గి అన్దయానైయిన్ పిడరియిన్మేల్ వైత్తవళవిల్, అన్ద మత్తమతఙ్గజమ్ అప్పూమాలైయై త్తుతిక్కైయాల్ పిడిత్తు ఇళుత్తు క్కీళెఱిన్దు కాలాల్ మిదిత్తుత్తువైత్తతు; మహర్షి అతనైక్కణ్డు కడుమ్కోపమ్కొణ్డు దేవేన్ద్రనై నోక్కి "ఇవ్వాఱు శెల్వచ్చెరుక్కుఱ్ఱ ఉన్నుడైయ ఐశ్వర్యమెల్లామ్ కడలిల్ ఒళిన్దువిడక్కడవన" ఎన్ఱు శపిక్క, ఉడనే దేవర్కళుడైయ శెల్వమడఙ్గలుమ్ ఒళిన్దన, ఒళియవే, అసురర్ వన్దుపోరుతు అసురరై వెన్ఱిట్టనర్. పిన్బు దేవేన్ద్రన్ దేవర్కళోడు తిరుమాలై చ్చరణమడైన్దు, అవర్ అభయమళిత్తు క్కట్టళైయిట్టపడి, అసురర్కళైయుమ్ తుణైక్కొణ్డు మన్దరమలైయై మత్తాకనాట్టి, వాసుకియెన్నుమ్ మహానాగత్తైక్కడైకయిఱాకప్పూట్టిక్కడలైక్కడైయలాయినర్. అప్పోతు కడలిల్నిన్ఱుమ్ పిఱాట్టి, శ్రీకౌస్తుభమణి, చన్ద్రన్, కల్పకమ్, ఐరావతమ్, ఉచ్చైశ్శ్రవస్, అమృతమ్ ముతలియ పల శ్లాఘ్యవస్తుక్కళ్ పిఱన్దన ఇతి సఙ్క్షేపః.

ప్రోత్థితి="స్థా-గతినివృత్తౌ" ఎన్నుమ్ధాతు, "స్థాగాపాపచోభావే" ఎన్నసూత్రత్తాల్ క్తిన్ ప్రత్యయాన్తమాయ్, ప్ర, ఉత్, ఇత్యుపసర్గద్వయపూర్వకమాయ్ కిడక్కిఱతు. "ప్రోత్థితతమః" ఎన్ఱు శిలర్ ఓతువర్; అన్దపాఠత్తిల్, ప్రోత్థితశబ్దమ్ భావే క్తప్రత్యయాన్తమెన్ఱు కొళ్ళక్కడవతు ప్రోత్థితమ్=ప్రోత్థానమిత్యర్థః (౨౯)

శ్లో॥ అజ్ఞానక్షితిభృతో యది నామ
ఉపత్యకా వరద! హేమమయీ స్యాత్।
తాదృశీ తవ విభాతి తు లక్ష్మ్యాః
అమ్బరీ బత! విడమ్బితవిద్యుత్ ॥ ౩౦॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదరాజనే!	ఉపత్యకా=తాழ్వరైయానతు
విడమ్బితవిద్యుత్=మిన్నల్పోన్ఱతాన	హేమమయీ=స్వర్ణమయమాక
తవ అమ్బరీ లక్ష్మ్యాః } ఉనతు పీతామ్బర శోభైయానతు,	స్యాద్యది నామ=ఇరుక్కుమేయాకిల్
	తాదృశీ=అతుపోన్ఱతాక
అజ్ఞానక్షితిభృతః=అజ్ఞానమయమాన తోరు పర్వతత్తినుడైయ	విభాతి=విళఙ్గానిన్ఱతు;
	బత!=ఆశ్చర్యమ్

[అజ్ఞానక్షితిభృత ఇత్యాది.] తిరుమార్పనౌకు పీతకవాడైయిలేకొణ్డుతళ్ళ, అతనై అనుభవిక్కిఱార్. మేఘశ్యామమానతిరువరైక్కు ప్పరభాగరసావహమాన తిరుప్పీతామ్బరమున్మైనిరుక్కుమ్బడియై అభూతోపమైయాలే పేశుకిఱార్ మైవణ్ణమానతోరుమలైక్కు హిరణ్మయమానతోరు తాழ్వరైయుణ్డాకిల్, తిరుప్పీతామ్బరత్తిన్ శోభైయై అతనోడు ఒప్పిడలామెన్గిఱార్. అజ్ఞానపర్వతత్తిన్ స్థానత్తిలే పేరరుళాళన్; హిరణ్మయసానుస్థానత్తిలే తిరుప్పీతామ్బరమ్ "విడమ్బితవిద్యుత్" ఎన్ఱ విశేషణమ్ - దృష్టాన్తకోటి

యిల్ “హేమమయీ” ఎన్ఱతఱ్కు అనుగుణమాకక్కడవతు. “అఞ్జనక్షితిభృతః” ఎన్ఱతఱ్కు అనుగుణమాక దార్ష్టాన్తికత్తిల్ వచనవ్యక్తియొన్ఱుమిల్లైయేయెన్న వేణ్డా; “వరద తే” ఎన్నుమ్బోతే ‘అన్ద అంశమ్ ధర్మిగ్రాహకమానసిద్ధమ్’ ఎన్ఱు ఇవర్క్కు త్తిరువుళ్ళమ్బోలుమ్. పేరరుళాళనుడైయ తిరువురువవణ్ణమ్ కీర్తిశొల్లినిన్ఱా క్కైయాలుమ్ సుప్రసిద్ధమాకైయాలుమ్ దృష్టాన్తబలాదపి సువ్యక్తమాకక్కూడియతాకైయాలుమ్ ఇఙ్గేశొల్లిన్ఱిల్లైయెన్ఱుకొళ్క.

భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే “కటీకాన్తిసంవాది చాతుర్య నీవీలసద్రత్నకాఞ్చీకలాపానులేపమ్ । మహాభ్రం లిహన్మేరుమాణిక్యసానూరివాభాతి పీతామ్బరం రఙ్గబన్ధోః” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్దిరుప్పతు ఇన్ద శ్లోకార్థత్తై ఒరుపడి తిరువుళ్ళత్తిఱ్కొణ్డు ఎన్నలామ్

అఞ్జనమయశ్చాసౌ క్షితిభృచ్చ; తస్య. [ఉపత్యకా] “ఉపత్యకాఽద్రేరాసన్నా భూమిః” ఇత్యమరః. హేమ్నో వికారః - హేమమయీ. అమ్బరస్య ఇయమ్ - ఆమ్బరీ. విడమ్బితా విద్యుత్ యయా సా - విడమ్బితవిద్యుత్; మిన్నల్ పోన్ఱ ఎన్ఱపడి.

శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే “ఇన్దీవరీ క్వచిదపి క్వచనారవిన్దీ చాన్ద్రీ తపీ క్వచన చ క్వచనాఽథ హైమీ । కాన్తిస్తవౌఘపరభాగ పరస్పరశ్రీః పార్యేత పారణయితుం కిము చక్షుషో మే.” ఎన్ఱ శ్లోకత్తాల్ దివ్యావయవఙ్గళుక్కుమ్ దివ్యభూషణ పీతామ్బరాదికళుక్కుముణ్డాన పరభాగశోభైయై అనుభవిత్తరుళిన అర్థమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. (30)

ఇతి స్వాగతాదశకం సమాప్తమ్

అథ వసన్తమాలికా దశకమ్.

శ్లో॥ పరభాగమియాద్రవేస్తమిస్రా
వరదాద్య త్వయి తన్నిశామయామః ।
గమితా తవ వక్త్రచిత్రభానోః
పరభాగం నను కాన్తిలీ తమిస్రా ॥ ౩౧॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదరాజనే !
తమిస్రా=ఇరుళ్ తిరళానతు
రవేః=సూర్యనుక్కు
పరభాగమ్=పరభాగమెన్ను మ్పడియై
ఇయాత్=అడైయట్టుమ్ ;
[సూర్యనుక్కు రాత్రి పరభాగమాయిరుక్కుమతెన్గిఱ వ్యవహారమ్ ఉణ్డాయిడుక ఎన్ఱపడి.]
తత్=అన్దనిలైమైయై
అద్య=ఇప్పోతు

త్వయి=ఉన్ పక్కలిల్
నిశామయామః=కాణానిన్ఱోమ్ ;
[ఎఙ్గనేయెన్నిల్ ;]
తవ=ఉన్నుడైయ
కాన్తిలీ తమిస్రా = తిరుక్కుఱ్ఱల్కళ్ ఎన్ఱ ఇరుళానతు
వక్త్రచిత్రభానోః= తిరుముకమణ్డలమాకిఱ సూర్యనుక్కు
పరభాగమ్=పరభాగశోభైయై
గమితా నను=అడైవిక్కప్పట్టిరానిన్ఱతిఱే.

[పరభాగమిత్యాది.] ఇని చతుర్థదశకమ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలవర్ణనపరమాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు తిరుముకమణ్డలమాకిఱతు - తిరునెఱ్ఱి, తిరుప్పురువమ్, తిరుక్కణ్, తిరుమూక్కు, తిరుక్కణ్ణోక్కమ్, తిరుప్పవళనిలవు, పున్మువల్పెరుక్కు, దివ్యకపోలమ్ ముతలియ పన్ని వేశఙ్గళమైయప్పెఱ్ఱిడే యిరుప్పతు; అవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్ వర్ణిప్పతాయిత్తు ఇన్దదశకమ్.

కతిరాయిరమిరవికలన్దెరిత్తాలొత్త నీణ్ముడియోడు తోళ్ ఠిణ్డియాన తిరుముకమణ్డలత్తిన్ వెళిచ్చెఱిప్పుమ్, “కోళ్ కిన్ఱకోళిరుళై చ్చుకిర్న్దిట్ట కొఴుమ్ సురుళిన్ ఉళ్ కొణ్డ నీలనన్నూల్ తఴై

కొల్ ?" ఎన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాన తిరుక్కుఴల్కత్తైయుమ్ ను
ఴుఙ్గుమ్ ఆకవిప్పడి "సామానాధికరణ్యంహి తేజస్తిమిరయోః
కుతః ?" ఎన్న వొణ్ణామే ఒరు శేర్త్తియాక అమైన్దిరుక్కుమ్పడిక్కు
చమత్కారమాక ప్రాశురమిడుకిఱార్ - పరభాగమిత్యాది.

ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా పొరుళురైత్తిరుక్కి
ఱపడియై రసికర్కళ్ మఱన్దొఴియక్కడవర్కళ్ ఆఴ్వానుడైయ
తిరువుళ్ళత్తుక్కు మిక్కైయాతే శబ్దసన్దర్భత్తుక్కు మిణఙ్గాతే అవర్
ఎఴుతియిరుక్కైయాలే పల రసికవిద్వాన్గళ్ అతిలే అస్వారస్యముప
పాదిప్పర్కళ్. అవర్కళ్ ఉకక్కుమాఱు ఉరైక్కిన్ఱోమిఙ్గే .

ఒరునిఱత్తినుడైయ సన్నిధానత్తిలే అతుక్కుప్రతిభటమాన
మఱ్ఱొరునిఱమ్ అమైన్దిరున్దుశోభిత్తాల్ అన్దశోభై పరభాగశోభై
యెనప్పడుమ్. "వర్ణాన్తరసన్నిధానజన్య వర్ణోత్కర్షస్య పర
భాగ ఇతి నామ" ఎన్ఱార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతావుమ్. పెరుమాళు
డైయ కరియతిరుమేనియిలే హిరణ్యవర్ణైయాన పిరాట్టి తికఴ్
వతు పరభాగశోభై. కొవ్వైక్కనిపోన్ఱ తిరువధరత్తినరుకే ముల్లై
యరుమ్పుపోన్ఱ తిరుముత్తుక్కళ్ తికఴ్వతు పరభాగశోభై. అతివిశా
లతమాలనిభమాన బాహుక్కళిలే కనకమయ కటకాఙ్గదఙ్గళ్ విళ
ఙ్గువతు పరభాగశోభై. ఇఙ్గనే పల కాణ్గ. సూర్యనుక్కు ఇరుళ్ పర
భాగమెన్ఱు ఒరువరుమ్ వ్యవహరిప్పతిల్లై. అప్పడి ఒరువర్ వ్యవహ
రిత్తాలుమ్ అతు అసమ్బద్ధమాకుమ్. పరస్పరమ్ ప్రతిద్వన్ద్వికళాన
ఇరణ్డువర్ణఙ్గళుక్కు సాహచర్యమ్ కణ్డవిడత్తిలేయాయిత్తు "అతు
క్కు ఇతు పరభాగమాయిరానిన్ఱతు" ఎన్ఱు శొల్లవడుక్కుమ్. శివ
ప్పునిఱత్తై ఒరుకాలత్తిలే కణ్డవర్ మఱ్ఱొరుకాలత్తిలే కఱుప్పు
నిఱత్తై క్కణ్డానాకిల్ అవర్ 'అన్దశివప్పుక్కు ఇన్దకఱుప్పు పరభాగ

మాయిరానిన్ఱతు' ఎన్ఱు శొల్లమాట్టార్; నెఞ్జాలుమ్ నినైయార్. ఇరణ్డువణ్ణఙ్గళైయుమ్ సమానకాలత్తిలే సన్నిహితఙ్గళాక క్కాణు మవనే పరభాగమెన్నక్కడవతువర్. ఇప్పడియానపిన్బు, "భాస్కర నుక్కు తమిస్రైయానతు పరభాగమ్" ఎన్గిఱ వ్యవహారముణ్డాక ప్రసక్తియిల్లై సూర్యనుక్కుమ్ తమిస్రైక్కుమ్ సాహచర్యమ్ ఉప లబ్ధమాకిల్ అఙ్గనేవ్యవహరిక్కక్కూడుమ్. అతు కదాచిత్తనుపలభ్య మాకైయాలే తాదృశవ్యవహారమ్ ఘటియాతు - ఎన్బతు సర్వ సహృదయ హృదయఙ్గమమాన విషయమ్. ఇప్పడి అసంఘటితమాన వ్యవహారమ్ సంఘటితమాయిడుకవెన్ఱు ఆపత్తి పణ్ణుకిఱార్ ఇన్ద శ్లోకత్తిలే

[రవేః తమిస్రా పరభాగమియాత్.] 'పకలుక్కు ఇరవానతు పరభాగమాయిరుక్కిన్ఱతు' ఎన్గిఱ వ్యవహారమ్ ఉలకిల్ ఇల్లైయే యాకిలుమ్ అన్దవ్యవహారముణ్డాకలామెన్ఱపడి ఇన్ద ఆపాదనత్తుక్కు నిమిత్తమేతెన్నిల్; [తత్ అద్య త్వయి విశామయాయాఙ్గః] అన్ద పరభాగశోభైయై ఉన్నళవిలే కాణానిన్ఱోమిఱే. కాణ్గిఱపడి తానెఙ్ఙ నేయెన్నిల్; [గమితేత్యాది.] [కౌస్తుభే తమిస్రా తవ వక్త్రచిత్ర భానోః పరభాగం గమితాననుం] ఆయిరమ్కతిరుడైయ ఆదిత్యనుడి త్తాఱ్పోన్ఱుళ్ళ తిరుముకమణ్డలమున్, కాళరాత్రికళ్ పల తిరణ్డాఱ్పో న్ఱుళ్ళ మున్నుచ్చిమయిర్కుళ్కైకళుమ్ ప్రాప్తపరభాగపరస్పరశ్రీ యాయ్కొణ్డు ఉఱ్పక్కలిలే విళఙ్గక్కాణానిన్ఱోమాకైయాల్ 'పకలుక్కు ఇరవు పరభాగమ్' ఎన్గిఱ ప్రస్తైపణ్ణవక్కడవతెన్గి ఱార్. ఇఙ్ఙనే అరుళిచ్చెయ్కిఱవివర్క్కు త్తిరువుళ్ళక్కరుత్తు ఎన్నె న్నిల్; పేరరుళాళనుడైయ కున్తళఙ్గళ్ కాళరాత్రపోలే కఱుత్తు విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్బతుమ్, తిరుముకమణ్డలమ్ కతిరాయిరమిరవిపోలే

జ్వలియానిన్ఱ తెన్బతుమ్, ఇన్దముఖకున్తళఙ్గళుడైయ పరభాగపరస్పర శ్రీ పరమభోగ్యమాయిరానిన్ఱ తెన్బతుమ్ ఇతనాల్ సిద్ధిక్కుమ్.

“పరభాగమియాద్రవేన్తమిస్రా ” ఎన్గిఱ ఆపాదనమ్ కవినమయసరణిసఙ్గతమెన్ఱుమ్ స్వార్థత్తిలే నోక్కుడైయతల్ల వెన్ఱుమ్ ఉణర్క. ఇన్ద ఆపాదనమ్ దార్ష్టాన్తికమాన ముఖకున్తళఙ్గళ్ సహస్రాంశుతమిస్రా సన్నిభఙ్గళెన్ఱు మిడత్తై దృఢీకరిక్కుమళవిలే విశ్రాన్తమ్.

పరభాగశబ్దమ్ ధర్మపరమా? ధర్మిపరమా? ఎన్ఱు శిలర్ విమర్శిప్పర్కళ్, తత్తత్ప్రకరణానుగుణమాక ఉభయపరమాకవుమ్ కొళ్ళత్తకుమ్. ఇతఱ్కు ఒరునిదర్శనమ్ కాట్టువోమ్:— వేదాన్తదేశికనరుళిచ్చెయ్త విరోధపరిహారరహస్యత్తిల్ ద్వయాధికారత్తిలే “[౮౨] పురుషకారమెన్ఱు పురుషర్ శెయ్యుమ్ తొழిలాయిరుక్క ఘటకచేతనవిశేషత్తై పురుషకారమెన్ఱు శొల్లుకిఱపడి మెన్నెన్నిల్; రాజకులమెన్ఱు రాజావష్టమ్బత్తై కవికళ్ కూడచ్చొల్లుమాపోలే ఇతువుమ్ పురుషనోరువనైక్కొట్టుమెయ్బతు తనక్కు మున్నిలైయాక్కుకిఱ చేతనవిశేషత్తిలే లోకోక్తిచ్ఛాయైయాలే శొల్లప్పడుకిఱతు.” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుప్పత్తై ఇఙ్గే స్మరిత్తుక్కొళ్క. ఇవ్వడైవిల్ తానే పరభాగశబ్దత్తిఱ్కు ‘పరభాగమా యిరుక్కుమ్తన్మై’ ఎన్గిఱపొరుళుమ్ సఙ్గతమాకక్కుఱైయిల్లై “చేతనస్య లక్ష్మీః పురుషకారో భవతి” ఎన్ఱుమ్, “చేతనస్య లక్ష్మీః పురుషకారం కరోతి” ఎన్ఱు మిరణ్డువిధమాన ప్రయోగముమ్ ఉపపన్నమావతుపోల్, “సూర్యః తమిస్రాయాః పరభాగః భవతు” “సూర్యః తమిస్రాయాః పరభాగం ప్రాప్నోతు” ఎన్ఱ ద్వివిధప్రయోగముమ్ ఉపపన్నమేయామ్ ఇతు తాన్ లోకోక్తిచ్ఛాయైయాలే ఎన్ఱుకొళ్క

సంస్కృతవ్యాఖ్యానత్తిలే - "సహస్రభానుసన్నిభ భగవద్వదనశోభాసన్నిధానాత్ తమిస్రాసదృశకున్తలశోభా సుతరాం భాసత ఇతి భావః." ఎన్ఱెఴుతియుళ్ళ తాత్పర్యమొత్తే సఙ్గతమావతు. "లోకే ప్రసిద్ధా రాత్రేస్సూర్యపరభాగప్రాప్తిః - ప్రాప్తనక్షత్రచిత్రభానుపరభాగాయాం త్వదీయకున్తళతమిస్రాయాం స్పష్టం దృష్టేతి నిష్కృష్టోఽర్థః." ఎన్ఱెఴుతియుళ్ళతుమ్, "పశ్చాద్భాగం గమితా .... పరభాగఏవ పరభాగఇతి శ్లిష్టరూపకమ్" ఎన్ఱెఴుతియుళ్ళతుమ్ క్లిష్టరూపమామత్తనై. పరభాగశబ్దత్తిఱ్కు శ్లేషభఙ్గియాలే పశ్చాద్భాగార్థకత్వముమ్ కొళ్ళక్కూడుమాయినుమ్ అతు ఇఙ్గే అనుపయుక్తమ్; అనుభవధోరణీస్వారస్యభఞ్జకముమామ్.

పరభాగశబ్దత్తుక్కు పశ్చాద్భాగమెన్ఱ అర్థత్తై ఇఙ్గేకొణ్డొఴిన్దాల్ ముఖకున్తళఙ్గళుక్కుళ్ళ పరభాగపరస్పరశ్రీయై అనుభవిక్కుమాఱెన్నప్పోకాతు. పిన్పుఱత్తిలే తిరుక్కుఴఱ్కఱ్ఱైయైయుమ్ మున్పుఱత్తిలే తిరుముకమణ్డలత్తైయు మనుభవిక్కుమాఱెన్ఱివ్వళవే యాయ్త్తు చ్చొల్లవడుప్పతు. ఆఴ్వానుడైయ తిరువుళ్ళమ్ ఇవ్వనుభవత్తిలే విశ్రాన్తమల్ల. "కాన్తశ్రీతమిస్రా" ఎన్ఱతు పశ్చాద్భాగవ్యాప్తమాన కున్తళశోభైయై చ్చొల్లుకిఱతల్ల, "శెఙ్గమలమలర్ శూఴ్ వణ్డినమ్పోలే శురుణ్డిరుణ్డ కుఴల్ తాఴ్న్ద ముకత్తాన్" ఎన్నుమ్ "శెఙ్గమలప్పూవిల్ తేనుణ్ణుమ్వణ్డేపోల్ పఙ్గికళ్ వన్దు ఉన్ పవళవాయ్ మొయ్ప్ప" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తపడియే ముఖకమలత్తిల్పడిన్దుళ్ళ కున్తళఙ్గళిన్ శోభైయై చ్చొల్లుకిఱతు. తిరునెఱ్ఱిక్కు అష్టమీచన్ద్రనై ఉపమానమాకక్కొణ్డురైప్పతిన్ కరుత్తైయుమ్ ఆరాయ్క.

ఇయాత్ = 'ఇణ్ గతౌ' ఎన్ఱ ధాతువిల్ విధిలిఙ్ ప్రథమపురుషైకవచనమ్. తమిస్రా = "తమిస్రా తామసీ రాత్రిః" ఎన్ఱ అమర

కోశత్తాల్ ఇరుళ్ మిక్క ఇరవై చ్చొల్లుమ్. “తమిస్రం తిమిరే, కోపే పుంసి, స్త్రీతు తమస్తతౌ । కృష్ణపక్షనిశాయాంచ” ఎన్ఱ కోశాన్తరత్తాల్ తిమస్సమూహత్తైయుమ్ శొల్లుమ్. [“తన్నిశామయామః”=] ‘సామాన్యే నపుంసకే’ వివక్షైయాలే తత్ ఎన్ఱు పదవిభాగమ్ శెయ్యలాయిఱ్ఱు. తమ్ ఎన్ఱుమ్ పిరిక్కలామ్. [వక్త్రచిత్రభానోః.] వక్త్రమేవ చిత్రభానుః, తస్య. “అగ్నిర్వైశ్వానరో వహ్నిః.........చిత్రభానుర్విభావసుః” ఎన్ఱ అమరకోశత్తాల్ చిత్రభానుశబ్దమ్ అగ్నివాచకమాయినుమ్ “చిత్రభానుః పుమాన్ వైశ్వానరేచాఽహస్కరేపిచ” ఎన్ఱ కోశత్తాల్ సూర్యవాచకముమామ్; “ద్యుమణిస్తరణిర్మిత్ర శ్చిత్రభానుర్విరోచనః” ఎన్ఱు అమరనుమ్ శొన్నాన్. [కౌన్తలీ] కున్తలానా మియమితి తద్ధితవృత్తిః. ఇన్ద శ్లోకమ్ ముతల్ “ముఖమున్నసమ్” ఎన్గిఱ శ్లోకమళవుముళ్ళ పత్తుశ్లోకఙ్గళ్ – $ వసన్తమాలికావృత్తమ్ వృత్తరత్నాకరత్తిల్ చతుర్థాధ్యాయత్తిల్ అర్ధసమవృత్తప్రకరణత్తిల్ “విషమే ససజా గురూ సమే చేత్సభరా యశ్చ వసన్తమాలికా స్యాత్” ఇతి తల్లక్షణముక్తమ్. ముతల్ పాదముమ్ మూన్ఱామ్ పాదముమ్ పతినోరక్షరఙ్గళుడైయనవాయ్, ఇరణ్డామ్ పాదముమ్ నాన్గామ్ పాదముమ్ పన్నిరణ్డు అక్షరఙ్గళుడైయనవా యిరుక్కైయాలే అర్ధసమవృత్తకోటి ప్రవిష్టమాయ్త్తు. (౩౧)

శ్లో॥ ఉభయోరపి పక్షయోస్థితియాన్
విషమీభావనిరాసదాఽష్టమీతి ।
ఉపమానజసమ్పదే చ సేన్దోః
వరదాఽభూద్భవతో లలాటలక్ష్మ్యా ॥ ౩౨॥

$ ప్రస్తారపైయిలే ఇన్ద దశకమ్ “ఉపజాతి” ఎన్ఱు నిర్దేశిక్కప్పట్టిరుప్పతు ప్రామాదికమ్.

పదవురై.

హే వరద !=వరదరాజనే !
ఉభయోః పక్షయోరపి=శుక్లముమ్ కృష్ణముమాకియ ఇరణ్డుపక్షఙ్గళిలుముళ్ళ
అష్టమీ ఇతి యా తిథిః = అష్టమియెన్గిఱ యాతోరు తిథియానతు
ఇన్దోః=చన్ద్రినుక్కు
విషమీభావ నిరాసదా = వైషమ్యత్తైప్పోక్కుడిక్కు వల్లతో,
సా=అన్ద అష్టమీతిథియానతు
ఇన్దోః=(అన్ద) చన్ద్రినుక్కు
భవతః=ఉన్నుడైయ
లలాటశిల్పశ్రియా (సహ)=తిరునెఱ్ఱియిన్ అழகోడే
ఉపమానజసమ్పదే చ=ఒప్పిడువతనా లుణ్డాకియ శెల్వత్తిన్ పొరుట్టుమ్
అభూత్=(కారణమాక) ఆయిఱ్ఱు.

[ఉభయోరపీత్యాది] తిరునెఱ్ఱియిల ழகై అనుభవిక్కిఱార్. అష్టమీచన్ద్రినై అనుకరిత్తిరుక్కుమాయ్త్తు త్తిరునెఱ్ఱి. వేదాన్తదేశిక నరుళిచ్చెయ్త పరమపదసోపాన త్తిలే ఒన్బతావతాన పరాప్తిపర్వత్తిలే

"తిరుక్కుழల్ శేర్త్తియాలే ఒరుభాగమిరుళోడే శేర్న్ద అష్టమీచన్ద్రినై అనుకరిక్కిఱ తిరునెఱ్ఱియై యనుభవిత్తు"

ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిరుప్పతు కాణ్గ.

[ఉభయోరపి పక్షయోః అష్టమీతి యా తిథిః] శుక్లపక్షత్తిలుమ్ కృష్ణపక్షత్తిలుమ్ అష్టమియెన్ఱు యాతోరు తిథియుణ్డు; అతు ఎప్పడిప్పట్టతెన్నిల్, [ఇన్దోః విషమీభావనిరాసదా] చన్ద్రినుక్కు విషమనిలైమైయైప్పోక్కి సమనిలైమైయైక్కొడుక్కువఱ్ఱు. ఏఱ్ఱత్తాழ్విల్లామల్ సమమాన అర్ధాంశమా యిరుక్కుమత్తనై మఱ్ఱతిథికళిల్ ఇల్లైయిఱే చన్ద్రినుక్కు. విషమీభావనిరాసదత్వమ్ పౌర్ణమాసిక్కు ఉణ్డేయాకిలుమ్ అన్దతిథియిలే ఉదిక్కుమ్ చన్ద్రినుక్కు ఇరుళోడే శేర్త్తియిల్లామైయాలే అన్దచన్ద్రన్ లలాటఫలకదృష్టాన్తత్వేన అవివక్షితన్. ఇరుళోడే శేర్త్తియై యుడైయప

నాయ్ సమసిలైమ్మైయుడైయవనాన చన్ద్రనేయాయ్త్తు తిరునెఱ్ఱి క్కు ఒప్పాకచ్చొల్లత్తకుమవన్. అవన్ అష్టమీచన్ద్రనేయావన్. పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలత్తిలే అల్లన్నకుఴలై అర్ధాంశమాకవుమ్ అఴకియతిరునుతలై అర్ధాంశమాకవుమ్ తిరువుళ్ళమ్పత్తి అరుళిచ్చెయ్కిఱపడి [సా తిథిః భవతో౽లాటలక్ష్మ్యాః ఉపమానజనప్పదేచ అభూత్.] అన్ద అష్టమీతిథియానతు చన్ద్రనుక్కు విషమీభావనిరాసత్తై క్కొడుప్పతుమాత్తిరమన్ఱిక్కే దేవరీరుడైయ తిరునెఱ్ఱియోడే అవనై ఉపమిక్కలామ్పడియాన సమ్పత్తైయుమ్ అవనుక్కు త్తన్దతాయ్త్తు ఎన్గిఱార్.

ఒరు వైకాశిత్తిరునాళిలే నాయ్చ్చియార్ తిరుక్కోలత్తిన్ఱు నమ్ముతలికళ్ ఇన్దస్తవమనుసన్ధిత్తు వారానిఱ్కచ్చెయ్తే ఇన్దశ్లోకత్తళవిలేవన్దవాఱే జీయర్ ఎల్లార్ వాయైయుమ్ నోక్కియరుళినారాయ్, అనైవరుమ్ "లలాటలక్ష్మ్యాః" ఎన్ఱు వినగాన్తమాక అనుసన్ధిక్క, తిరుమఴిశై ఉలకేత్తుమాఴియాన్పిళ్ళై యొరువర్ తామ్ "లలాటలక్ష్మ్యై" ఎన్ఱు తృతీయాన్తమాయ్ అనుసన్ధిక్క; జీయర్ అవరైక్కుళిరనోక్కి "శువడఱిన్దు శొన్నపడి శెవిక్కినితాయిరున్దతే!" ఎన్ఱు పోర ఉకన్దరుళినార్. ఆకైయాలే షష్ఠ్యన్తపాఠత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ తృతీయాన్తపాఠమే సాంప్రదాయికముమ్ స్వారసికముమామ్.

విషమీభావస్య నిరాసం దదాతీతి-విషమీభావనిరాసదా. [ఉపమానజనప్పదే.] లోకత్తిల్ ఉపమేయపదత్తిఱ్కు ప్రతికోటియాక ఉపమానమెన్ఱొరుపదమ్ వ్యవహారిక్కప్పడువతుణ్డు; అతు సాదృశ్యప్రతియోగియాన వ్యక్తియైచ్చొల్లుమ్ పదమాకైయాలే ధర్మివాచకమ్. ఇఙ్గుళ్ళ ఉపమానపదమ్ - 'సదృశీకరణమ్' ఎన్గిఱ

అర్థత్తిలే ఖావేల్యుడన్తమాక నిష్పన్నమాకైయాల్ ధర్మవాచకమ్. (ఉపమానమ్ - ఒప్పిడుతల్.)

ఇన్ద శ్లోకత్తిల్ అష్టమీచన్ద్రన్ ఉపమేయమాకవుమ్, వరదలలాటమ్ ఉపమానమాకవుమ్ కొళ్ళత్తకుమ్. 'ప్రకృతత్తిల్ వర్ణనీయమ్ వరదలలాటమాకైయాల్ ఇతువన్రో ఉపమేయమాక ఇరుక్కవేణుమ్; ఇత్తై ఉపమానమాక్కివిట్టాల్ ఇతుతనక్కు అప్రస్తుతత్వమ్ కొళ్ళవేణ్డివారాతో?' ఎన్రు శఙ్కిక్కవేణ్డా; "ఉపమేయాచ్ఛ్రుతగుణముపమానమ్" ఎన్రు ఆలఙ్కారిక సమయమాకైయాలే ఉపమానత్వప్రయుక్తమాన ఉత్కర్షత్తై వివక్షిత్తు అరుళిచ్చెయ్కిఱపడి ... ... (౩౨)

శ్లో॥ అలకాళిచికీర్షయా కిలాఽఽత్తా
సుపరీక్షిషయా లలాటపట్టే ।
సుమషీ నికషీకృతా భ్రువౌ తే
వరద! స్యాదకృతత్వతస్తు నైవమ్ ॥ 33॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదరాజనే!
(విధాత్రా)=బ్రహ్మావాలే
అలకాళిచికీర్షయా=తిరుక్కుఴల్కఱ్త్తైయై నిర్మిక్కవేణుమెన్గిఱ ఇచ్చైయినాల్
ఆత్తా=కైయిల్ ఎడుత్తుక్కొళ్ళప్పట్టతాయ్
సుపరీక్షిషయా=(అతనుడైయ కరుమైయై) నన్రాక పరీక్షిత్తు పార్క్కవేణుమెన్నుమ్ విరుప్పత్తినాల్
లలాటపట్టే=తిరునెఱ్ఱియాకిఱ కఱ్పలకైయిలే
నికషీకృతా=ఉరైక్కప్పట్ట
సుమషీ=నల్ల మైయానతు
తే=ఉన్నుడైయ
భ్రువౌ=పురువఙ్గళాక
(అభూత్)=ఆయిత్తు;

తు=ఇప్పడి ఉత్ప్రేక్షిక్కలామాయినుమ్ అకృతత్వతః=(ఉన్నుడైయ తిరుమేని) సృజ్యమన్ఱాకైయాల్ [స్వయంవ్యక్తమాకైయాల్] ఏవం నస్యాత్=ఇజ్జనే ఉత్ప్రేక్షిక్కలాకాతు.

[అలకాళీత్యాది.] తిరునెఱ్ఱియినழకై అనుభవిత్తవనన్తరమ్ తిరుప్పురువట్టజ్గళినழకై అనుభవిక్కిఱార్. తిరునెఱ్ఱియినడియిలే ఇరణ్డట్టత్తిలుమ్ అజ్ఞాకృతమాయ్ ఘనతమమాన రేఖైకళ్ పోన్ఱ తిరుప్పురువజ్గళిన్ అమైప్పై ముద్ధమున్నమ్ ఒరువకైయాక ఉల్లేఖిత్తు, శిఱితువిమర్శిత్తవాఱే అన్ద ఉల్లేఖమ్ ఘటియామైయాలే అతుతన్నై మఱుత్తురైక్కిఱార్.

ఇన్దశ్లోకత్తిల్ ముతలిలే "విధాత్రా" ఎన్ఱు ఒరుపదమధ్యాహరిత్తుక్కొళ్ళక్కడవతు. సర్వస్రష్టావాన చతుర్ముఖన్ పేరరుళాళనుడైయ తిరునెఱ్ఱిక్కుమేలే కరుఞ్జుழల్కళై సృష్టిక్కప్పుకున్ద అన్దకున్తళజ్గళుక్కు ఉపాదానకారణమాక చ్చిఱన్ద అజ్ఞనత్తైక్కాయిలేయెడుత్తుక్కొణ్డు "ఇన్ద అఞ్జనత్తినిఱమ్ శిఱన్దతుతానా?" ఎన్ఱు పరీక్షిత్తుప్పార్ప్పతఱ్కాక త్తిరునెఱ్ఱియాకిఱ ఉరైకల్లిలే ఇరణ్డిడత్తిల్ తీఱ్ఱిప్పార్త్తాన్; అన్దమైతాన్ తిరుప్పురువజ్గళాక విళజ్గుకిన్ఱన - ఎన్ఱు ఉల్లేఖిప్పతు ముతల్మూన్ఱుపాదమ్.

ఇన్ద ఉల్లేఖత్తిల్, అప్రాకృతమాయ్ స్వేచ్ఛాగృహీతమాన పేరరుళాళనుడైయ దివ్యాజ్గవిగ్రహత్తుక్కు సృజ్యత్వమ్ తోన్ఱుకైయాలే ఇన్ద అనుపపత్తియై త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి [నైవంస్యాత్] ఎన్గిఱార్. ఏవం నస్యాత్=ఇజ్జనే ఉల్లేఖిక్కవొణ్ణాతు ఎన్ఱపడి. అన్దామైక్కు హేతు శొల్లుకిఱార్ [అకృతత్వతః] ఎన్ఱు. అకృతత్వాత్ ఎన్నపడి. పఞ్చమ్యర్థే తసిల్ప్రత్యయః. తిరుమేని ఒరువరాలుమ్ సృష్టిక్కప్పట్టతల్లామైయాలే ఇన్ద ఉత్ప్రేక్షై ఒవ్వాతెన్నై.

ఇన్ద ఉల్లేఖమ్ అనుపపన్నమెన్ఱు తెరిన్దువైత్తు అతనై మున్దు అముక్కమ్ వాయ్విడువానేన్ ? ఎన్నిల్; పేరరుళాళనుడైయ తిరుప్పురువవట్టఙ్గళ్ ఒప్పిల్లాతనై యెన్ను మిడత్తై స్థాపిక్క ఇఙ్ఙనే పాశురమిట్టపడి. ఒరువస్తువిన్ అనుపమత్వత్తై వెళియిడవిరుమ్బుమవర్కళ్ చాతుర్యప్రభేదత్తాలే పలపలవకైయాక ప్పేశువర్కళ్ ; అవఱ్ఱుళ్ ఇఙ్ఙనే ఒరువకైయిరుక్కుమ్బడి తిరుక్కుఴలై వర్ణిక్కప్పుకున్ద ఆఴ్వార్ "కొళ్కిన్ఱ కోళిరుళై చ్చుకిర్న్దిట్ట కొఴుమ్ శురుళిన్, ఉట్కొణ్డ నీలనన్నూల్ తఴైకొల్ !" ఎన్ఱు మున్దుఱ ఉత్ప్రేక్షిత్తు, అప్పోతే అతు అనుపపన్నమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి "అన్ఱు మాయన్ కుఴల్" ఎన్ఱారితే.

[అలకాళిచికీర్షయా.] అలకానామ్ ఆళిః, తస్యాశ్చికీర్షాతయా. ఇఙ్ఙనన్ఱిక్కే, "వణ్డొత్తిరుణ్డకుఴల్" ఎన్ఱపడిక్కుచ్చేర, అళయఇవ అలకాః - అలకాళయః, తేషాంచికీర్షా ఎన్ఱు వ్యుత్పత్తిపణ్ణువారుముళర్. వణ్డుపోల్ ఇరుణ్డ కుఴల్కళై సృష్టిక్కవేణుమెన్గిఱ ఇచ్ఛైయినాలేయెన్నై. కర్తుమిచ్ఛా - చికీర్షా. [ఆత్తా] ఆఙ్పూర్వకాత్ 'డుదాఞ్' ధాతోః కర్మణి క్తప్రత్యయాన్తం రూపమ్. (అస్మిన్ ధాతౌ యచ్ఛతీతి లడ్రూపమ్.) ఆదానమ్పణ్ణప్పట్ట ఎన్ఱపడి.

[సుపరీచిక్షిషయా] సుతరాం పరీక్షితుమిచ్ఛా - సుపరీచిక్షిషా. [లలాటపట్టే] లలాటమేవ పట్టః, తస్మిన్. "పట్టః పేషణపాషాణే వ్రణాదీనాంచ బన్ధనే । చతుష్పథేచ రాజాదిశాసనాన్తరపీఠయోః ॥" ఇతి మేదినీ. శోభనా మషీ -సుమషీ. [నికషీకృతా] "శాణస్తు నికషః కషః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి ఉరైకల్లుక్కువాచకమాక ఒరు నికషశబ్దమ్ ఉణ్డు; అన్ద అర్థమ్ ఇఙ్గే అవివక్షి

తముమ్ అసమ్బద్ధముమాకైయాలే, సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా "నికషీకృతా - నిఘృష్టా" ఎన్ఱు వ్యాఖ్యానిత్తార్. ఇవ్వర్థమ్ ఇన్ద పదత్తిల్ ఎఙ్ఙనే బోధితమాకిఱతెన్నిల్ ; నికషశబ్దమ్ ఉరైకల్లుక్కు వాచకమామ్పోతు 'నికష్యతే అస్మిన్ స్వర్ణాదికమ్' ఎన్ఱిఱ వ్యుత్పత్తియాకక్కడవతు, "గోచర సఞ్చర వహవ్రజవ్యజాఽఽపణనిగమాశ్చ" [3 - 3 - ౧౧౯.] ఎన్ఱ పాణినీయసూత్రకౌముదియిల్ "చాత్కషః; నికషః" ఎన్ఱతు ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. ఉరైక్కప్పడుమ్ వస్తువుక్కు వాచకమామ్పోతు 'నికష్యతే అయమితి నికషః' ఎన్ఱాకక్కడవతు ఆకవే, నికషీకృతా=ఉరైక్కప్పడుమ్ వస్తువాకచ్చెయ్యప్పట్ట - ఎన్ఱాయ్, అర్థాత్ 'ఉరైక్కప్పట్ట' ఎన్ఱతాకిఱతు.

'భ్రువౌ' ఎన్ఱతఱ్కుప్పిన్ 'అభూత్' ఎన్ఱో 'అభూతామ్' ఎన్ఱో ఒరుక్రియై అధ్యాహరిత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్; విధేయప్రాధాన్యవివక్షైయిల్ 'అభూతామ్' ఎన్బతు; ఉద్దేశ్యప్రాధాన్యవివక్షైయిల్ 'అభూత్' ఎన్బతు. ... ... (33)

శ్లో॥ శ్రవసశ్చ దృశశ్చ శబ్దరూప
గ్రహణే తే న హి జీవవద్వ్యవస్థా ।
ఉభయోరఖిలేక్షణక్షమత్వాత్
వరదాతః! శ్రవణాశ్రయౌ దృశౌ తే ॥ 3౪॥

పదవురై.

హే వరదాతః !=వరదనే !
తే=ఉన్నుడైయ
శ్రవసశ్చ=తిరుచ్చెవిక్కుమ్
దృశశ్చ=తిరుక్కణ్ణుక్కుమ్
శబ్దరూపగ్రహణే=శబ్దత్తైయుమ్ రూపత్తైయుమ్ గ్రహిక్కుమ్ విషయత్తిల్
జీవవత్=జీవాత్మావుక్కుప్పోలె

వ్యవస్థా న హి=('ఇన్న ఇన్ద్రియమ్ ఇన్న గుణత్తై త్తాన్ గ్రహిక్క వల్లదు' ఎన్గిఱ) వ్యవస్థై ఇల్లైయన్రో;
ఉభయోః=(అన్ద) ఇరణ్డు ఇన్ద్రియఙ్గళుమ్ అఖిలేక్షణ క్షమత్వాత్ = ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ ప్రత్యక్షిప్పతిల్ సమర్థఙ్గళాకైయాలే
తే=ఉన్నుడైయ
దృశౌ=తిరుక్కణ్గళానవై
శ్రవణాశ్రయే=తిరుచ్చెవికళై ఆశ్రయమాకవుడైయనవాయిన.

[శ్రవసశ్చేత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్కళిన్ పెరుమైయై విచిత్రవైఖరియాలే వర్ణిక్కిఱారాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు. (౧)"కామం కర్ణాన్తవిశ్రాన్తే విశాలే తస్య లోచనే" ఎన్ఱు సామాన్యపురుషర్కళుక్కు ఇరుక్కుమతు పరమపురుషనుక్కు శతగుణితమాయిచ్చేయిరుప్పతు. తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవియళవుమ్ నీణ్డువిళఙ్గువ్వడియై వర్ణిక్కప్పుకున్దవర్కళ్ బుద్ధివైచిత్ర్యానుగుణమాక ఓరోవకైయాక వర్ణిప్పర్కళ్; భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే - "కృపయా పరయా కరిష్యమాణే సకలాఙ్గం కిల సర్వతో౽క్షి, నేత్రే। ప్రథమం శ్రవసీ సమాస్తృణాతే ఇతి దైర్ఘ్యేణ విదన్తి రఙ్గనేతుః." ఎన్గిఱార్; అతావతు:—పెరియపెరుమాళుడైయ తిరుక్కణ్గళానవై తిరుచ్చెవియళవుమ్ శెల్ల నీణ్డిరుక్కిఱపడిక్కు ఒరునినైవుణ్డెన్గిఱార్, మీనుక్కుత్తణ్ణీర్ వార్ప్పారైప్పోలే నిత్యసూరికళుక్కు ముకమ్కొడుత్తుక్కొణ్డిరుక్కిఱ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుక్కుమ్ కణ్గళిరణ్డాయ్, రామకృష్ణాద్యవతారమ్పణ్ణి గుహవిదురప్రభృతికళాన శిలర్క్కు అల్పకాలమ్ ముకమ్కొడుత్తు విషయీకరిత్తు, వన్దాప్పోలే వెఱుమ్కైయోడే పోనవర్కళుక్కుమ్ కణ్ ఇరణ్డాయ్, సంసారమ్ కిఴఙ్గెడుత్తాలల్లతు ఎఴున్దిరుక్కమాట్టేనెన్ఱు కోయిలిలే అర్చారూపియాయ్ అవ్వవర్ నికర్షఙ్గళైప్పారాతే ముకమ్కొడు

(౧) రఘువంశే ౮-౧౩.

త్తుకొణ్డు కిడక్కిఱ పెరియపెరుమాళుక్కుమ్ కణ్ ఇరణ్డాయిరు క్కవో? ఇవరుడైయ కృపైయెప్పార్త్తాల్ ఉడమ్బెల్లామ్ కణ్ణాక వేణ్డావో వెన్ఱు తిరుక్కణ్గళానవై విమర్శిత్తు, పెరియపెరుమాళు డైయ అవయవాన్తరఙ్గళుడైయ నామేయాక వేణుమెన్ఱు పారిత్తు, ఎల్లామఙ్గలఙ్గళుమ్ తఙ్గళుక్కే యాక వేణుమెన్ఱిరుక్కుమ్ రాజాక్కళ్ ముఱ్పడత్తఙ్గళుక్కు ప్రత్యాసన్నరాన వన్నియరై అఴియచ్చెయ్యుమా పోలే, పార్శ్వస్థఙ్గళాయుళ్ళవై తిరుచ్చెవికళాకైయాలే అవఱ్ఱై వెన్ఱు అవ్వగుకేపోవతాక ముఱ్పడ అవఱ్ఱుడనే అలైయెఱిక్కిఱా ప్పోలేయాయిత్తు తిరుక్కణ్గళ్ శెవియళవుమ్ నీణ్డిరుక్కిఱపడి - ఎన్ఱార్.

ఆఴ్వానుడైయ బుద్ధివైచిత్ర్యమ్ మఱ్ఱొరుపడియాకప్పెరుకుకిన్ఱతు ఇఙ్గే. [శ్రవసశ్చ దృశశ్చ] జీవాత్మాక్కళుడైయ ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయవ్యవస్థైయుణ్డు; చక్షురిన్ద్రియత్తుక్కు దర్శనమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; శ్రోత్రేన్ద్రియత్తుక్కు శ్రవణమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; ఘ్రాణేన్ద్రియత్తుక్కు ఆఘ్రాణమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; త్వగిన్ద్రియత్తుక్కు స్పర్శమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; రసనేన్ద్రియత్తుక్కు రసాస్వాదనమొన్ఱిలే సామర్థ్యముణ్డు; ఇత్తనైయేయొఴియ ఒరు ఇన్ద్రియత్తిన్ శక్తి మఱ్ఱోరిన్ద్రియత్తుక్కు కూడాతు. అతుకూడువతు ముక్త్యవస్థైయిలే భగవదిచ్ఛైయాలేయాయిత్తు. ఇఙ్గనే జీవాత్మాక్కళుక్కు ఏఱ్పట్టిరుక్కుమ్వ్యవస్థై పరమాత్మావుక్కు ఇల్లై. "తూతుశెయ్ కణ్గళ్ కొణ్డొన్ఱుపేశి తూమొఴియిశైకళ్ కొణ్డొన్ఱునోక్కి" ఎన్ఱుమ్బడియిఱే ఎమ్బెరుమాన్ పడియిరుప్పతు. "యుగపదనిశమక్షైః సర్వైః స్వతో వాఽక్షకార్యే నియమమనియ

మంవా ప్రాప్య రఙ్గాధిరాజ! । కరతలవద శేషం పశ్యసి స్వప్రకాశం తదనరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిషుస్తే" ఎన్ఱుమ్, "నయన శ్రవణో దృశా శృణోష్యథ తే రఙ్గపతే! మహేశితుః । కరణైరపి కామకారిణోఘటతే సావఙ్గీనమీశతుణమ్." ఎన్ఱుమ్ భట్టరరుళి చ్చెయ్తార్. "సహస్రశీర్షా పురుషస్సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్" "విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉత విశ్వత స్పాత్" "పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే" ఎన్ను మీశ్వర నుక్కు అఘటితఘటనాసామర్థ్యమ్. "పశ్యత్యచక్షుస్స శృణోత్య కర్ణః" ఎన్ఱుమితే ఓతిక్కిడక్కిఱతు. ఆకైయాలే 'శ్రోత్రమే తాన్ శబ్దత్తై గ్రహిక్కక్కడవతు; నయనమే తాన్ రూపత్తై గ్రహిక్కక్కడవతు' ఎన్గిఱ నియమమిల్లైయాయిత్తు ఎమ్పెరుమానుక్కు.

[ఉభయోః అఖిలేకుణకుమత్వాత్] నయనశ్రవణఙ్గళిరణ్డుమ్ సర్వత్తైయుమ్ సాక్షాత్కరిక్కవల్లనాకైయాలేయెన్నై. ఎమ్పెరుమానుడైయ సకలేన్ద్రియఙ్గళుమ్ అఖిలేకుణకుమమాయిరుక్క, "ఉభయోరఖిలేకుణకుమత్వాత్" ఎన్ఱు నయనశ్రవణఙ్గళిరణ్డైమాత్తిరమ్ ఇఙ్గే ఎడుత్తురైత్తతు - ప్రకృతత్తిల్ ఇవ్విరణ్డుక్కుమే వివక్షైయుళ్ళతాకైయాలే. తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవియుళవుమ్ నీణ్డిరుక్కుమ్పడిక్కు హేతూపపాదనమ్ పణ్ణుకిఱవిత్తనైయేయిఱే ఇఙ్గు ప్రసక్తమ్; ఆకవే "ఉభయోః" ఎన్ఱతు.

[తే దృశౌ శ్రవణాశ్రయే] ఉన్నుడైయ తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవికళై ప్పర్రిక్కిడక్కిన్ఱన వెన్ఱపడి ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయ వ్యవస్థైయుణ్డాకిలన్ఱో అవ్వవ ఇన్ద్రియఙ్గళ్ తన్దముక్కుడైత్త స్థానఙ్గళిలే యిరుక్కవేణుమ్; అప్పడిప్పట్ట వ్యవస్థైయుళ్ళతు జీవాత్మాక్క

ళుక్కేయాకైయాలుమ్ పరమాత్మావుక్కు ఇల్లామైయాలుమ్, స్థాననియమమిన్ఱిక్కే ఒన్ఱైఒన్ఱు ఆశ్రయిత్తిరుక్క క్కుఱైయిల్లైయిఱే. నయనశ్రవణఙ్గళుక్కు గ్రాహ్యవిషయవ్యవస్థైయిల్లామైయాలే తిరుక్కణ్గళ్ తిరుచ్చెవికళిల్ స్థానత్తైయుమ్ విళాక్కులైకొణ్డిరానిన్ఱన వెన్ఱపడి

విషయవ్యవస్థైయిల్లైయెన్నా ఒన్ఱైఒన్ఱు ఆశ్రయిత్తుక్కిడక్కై కూడుమోవెన్నిల్ ; కూడుమ్ సర్పజాతిక్కు ‘చక్షుశ్శ్రవాః’ ఎన్ఱుమ్ ‘కచ్చెవి’ ఎన్ఱుమ్ పెయరాయిరుక్కిన్ఱతు. కణ్ణైయే కాతాకవుడైయతెన్ఱితే ఇతుక్కర్థమ్. ఇప్పడి ఇరణ్డిన్ద్రియఙ్గళుమ్ ఒన్ఱెయానతు ఒన్ఱుక్కే ఇరణ్డుశక్తియుముణ్డానమైయాలితే. ఇతుతాన్ భగవత్సఙ్కల్పత్తాలేయితే కూడానిన్ఱతు

నయనశ్రవణఙ్గళుక్కు శబ్దరూపగ్రహణత్తిల్ వ్యవస్థైయిల్లైయెన్గిఱకారణత్తినాలే నయనఙ్గళ్ శ్రవణాశ్రితఙ్గళాకిల్, ఇఙ్ఙనమే అల్లాత ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కుమ్ గన్ధరసాదిగ్రహణత్తిల్ వ్యవస్థైయిల్లామై తుల్యమాకైయాలే ఘ్రాణరసనాదికళుక్కుమ్ సఙ్కరమ్ కూఱవేణ్డావోవెన్ఱు ఒరు మృదుప్రశ్నమ్ కేట్కవన్దాల్ ఉల్లేఖప్రకరణఙ్గళిలే ఉళ్ళతుకొణ్డు తృప్తిపెఱాతే ప్రతిబన్దీప్రకటనమ్ పణ్ణువతు అరసికత్వత్తై కాట్టుమెన్ఱొఴిక.

జీవానామివ=జీవవత్. [వరదాతః!] దదాతీతి - దాతా ; వరాణాం దాతా=వరదాతా ; తస్యసమ్బుద్ధిః. వరదాతృశబ్దమ్ సమ్బుద్ధ్యన్తమాయ్క్కిడక్కిఱతు. శిలర్ “వరద! - అతః” ఎన్ఱు పదవిభాగమ్ పణ్ణువర్కళ్. అప్పోతు, [అతః=శ్రవసశ్చ దృశశ్చ

విషయవ్యవస్థావిరహాత్] ఎన్ఱు పొరుళాకవేణుమ్. [శ్రవణాశ్రయే] శ్రవణే ఆశ్రయః యయోస్తే. విగ్రహవాక్యే 'శ్రవణే' ఇతి ప్రథమా ద్వివచనమ్. ... ... (3౮)

శ్లో॥ కరుణారసవాహి వీక్షణోర్మేః
వరద! ప్రేమమయప్రవాహభాజః ।
తతతీరవనావళీ భ్రువౌ, దృక్-
చలసిన్ధోస్తవ నాసికేవ సేతుః ॥　　　3౯॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!	తవ దృక్చల సిన్ధోః } ఉనతు తిరుక్కణ్గళాకిఱ అలైయాఱ్కడలుక్కు
కరుణారసవాహి వీక్షణ ఊర్మేః } కృపారసత్తై ప్పెరుక్కానిన్ఱ కటాక్ష మాకిఱ అలైకళై యుడైత్తాయుమ్	భ్రువౌ=తిరుప్పురువఙ్గళానవై
ప్రేమమయప్రవాహ భాజః } ప్రణయ రూపమాన ప్రవాహత్తై యుడైత్తాయుమిరుక్కిఱ	తత తీర వనావళీఇవ } పరమ్బియుళ్ళ కరైయిలేయుళ్ళ తాన తోప్పుకళైప్పోలుమ్;
	నాసికా=తిరుమూక్కానతు
	సేతురివ=అణైపోలుమ్.

[కరుణారసవాహీత్యాది] తిరుమూక్కినళకై అనుభవిక్కిఱార్. సింహావలోకనన్యాయత్తాలే తిరుప్పురువవట్టఙ్గళిలుమ్ శెల్లుకిఱార్.

[తవ దృక్చలసిన్ధోః భ్రువౌ తతతీరవనావళీఇవ ; నాసికా సేతురివ] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్కళ్ ఆశ్రితవాత్సల్యాతిశయత్తాలే ఎప్పోతుమ్ అలైపాయానిన్ఱుకొణ్డిరుప్పతాల్ 'అలై యెఱికిన్ఱ కడల్తానో ఇతు!' ఎన్నుమ్పడియాయిరుక్కిన్ఱన అత్తిరుక్కణ్గళిన్మేలే తిరుప్పురువవట్టఙ్గళ్ - కడఱ్కరైయిలే యిరుక్కక్కడవ

శోలై చ్చెటివో! ఎన్ను మ్బడియిరుక్కిన్ఱన. ఇరణ్డుతిరుక్కణ్గళుక్కుమ్ నడువే "మాట్టుయర్ కఱ్పక త్తిన్ వల్లియో కొమ్బన్నో?" ఎన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాన కోలనీళ్ కొడిమూక్కు అమైన్దిరుప్పతానతు - కడలిడై యే కట్టిన అణై తానో! ఎన్ను మ్బడియిరానిన్ఱతెన్గిఱార్.

తిరుక్కణ్గళై సముద్రమాక రూపణమ్ పణ్ణినపడిక్కు అమైయ ఇరణ్డువిశేషణమిడుకిఱార్ పూర్వార్ధత్తిలే [కరుణారసేత్యాది.] కరుణైవ రసః, తం వహన్తీతి కరుణారసవాహినః; వీక్షణాన్యేవ ఊర్మయః (ఊర్మిశబ్దః స్త్రియాంపుంసిచ.) కరుణారసవాహినో వీక్షణోర్మయః యస్మిన్ సః. తస్య. అథవా, కరుణారసం వాహయన్తి [ప్రవాహయన్తి] ఇతి కరుణారసవాహినః ఎన్నవుమామ్; కరుణారసత్తై ప్పెరుక్కానిన్ఱ కటాక్షవీక్షణజ్గళాకిఱ అలైకళైయుడైయ - ఎన్ఱపడి. కరుణైక్కు రసత్వేనరూపణమ్ భోగ్యతాతిశయత్తైప్పఱ్ఱ. వీక్షణజ్గళుక్కు ఊర్మిత్వేనరూపణమ్ - ఒన్ఱిన్మేల్ ఒన్ఱాక అవిచ్ఛేదేన పిఱైయుమ్బడియైప్పఱ్ఱ. కటాక్షధారైకళ్ ప్రసరిప్పతఱ్కు కృపైకారణమాకైయాల్ 'కరుణారసవాహి" ఎన్ఱతు. రసపూర్తియిల్లాతవళవిల్ ఊర్మియుముణ్డాకాతిఱే

[ప్రేమమయప్రవాహభాజః.] తిరుక్కణ్గళాకిఱ సిన్ధువానతు ప్రీతిరూపప్రవాహ పరిపూర్ణమెన్గిఱతు పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్గళిలే ప్రణయరసమ్ వెళ్ళమిట్టిరుప్పతు. ప్రియస్య భావః- ప్రేమా; ప్రేమ్ణో వికారః - ప్రేమమయాః; తాదృశాన్ ప్రవాహాన్ భజతీతి - ప్రేమమయప్రవాహభాక్; తస్య. తతతీరవనావళీ="తతం వ్యాప్తే విస్తృతేచ" ఇతి కోశః. "తను - విస్తారే" ఇత్యస్మాద్ధాతోః కర్తరి క్తప్రత్యయాన్తం రూపం తతమితి. తతత్వవిశేషణమ్ వనావళియిల్ అన్వయిక్కుమ్. [వనావళీ=] ఆవళి

శబ్దమ్ ఇకారాన్తమాకవుమ్ ఈకారాన్తమాకవుముణ్డు ; ఇఙ్గే ఇకారాన్తమాకక్కొణ్డాల్ ప్రథమాద్వివచనమాకిఅతు. అప్పోతు 'భవతః ఎన్ఱు క్రియాపదమధ్యాహార్యమ్. ఈకారాన్తమాకక్కొణ్డాల్ ప్రథమైకవచనమాకిఅతు అప్పోతు, భవతీతి వా, భవత ఇతివా క్రియాధ్యాహారః. చలశ్చాసౌ సిన్ధుశ్చ - చలసిన్ధుః ; దృగేవ చలసిన్ధుః తస్య. నమ్మాళ్వారుడైయ నిన్ఱవానిల్లానిఞ్జై కొణ్డైక్కొళ్వతఱ్కు శ్పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణ్గళ్ నిన్ఱవానిల్లాతే ఉత్తరళమాయిరుక్కిఅపడి.

"నాస్యైవ సేతుః" ఎన్ఱు ఇదానీన్తన పారత్రిలుమ్ అనుపపత్తియిల్లై యెన్బర్కళ్. ... ... (3౬)

శ్లో॥ విభవం వివృణోతి విస్తృణీతే
రుచమావిష్కురుతే కృపామపారామ్ ।
అభివర్షతి హర్షమార్ద్రభావం
తనుతే తే వరదైష దృష్టిపాతః ॥ 3౭॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే!
తే=ఉన్నుడైయ
ఏషః దృష్టిపాతః=ఇన్ద కటాక్షమానతు
విభవమ్=(ఉన్నుడైయ) ఉభయవిభూతి సామ్రాజ్యత్తై
వివృణోతి=వ్యక్తమాక్కుకిన్ఱతు ;
రుచమ్=శోభైయై
విస్తృణీతే=పరవచ్చెయ్కిన్ఱతు ;
అపారామ్=ఎల్లైయిల్లాత
కృపామ్=కృపైయై
ఆవిష్కురుతే=వెళిప్పడుత్తుకిన్ఱతు ;
హర్షమ్=ఆనన్దత్తై
అభివర్షతి=పెరుక చ్చెయ్కిన్ఱతు ;
ఆర్ద్రభావమ్=నెఞ్జుకనిన్దిరుత్తలై
తనుతే=ఉణ్డాక్కుకిన్ఱతు.

[విభవమిత్యాది.] ఎమ్పెరుమానార్ పక్కలిలే నాలడివరప్పెకు రనిస్తవర్కళ్ "తొణ్డరోర్క్కరుళి చ్చోతివాయ్తిఱన్దు ఉన్ తామరైక్కణ్గళాల్ నోక్కాయ్" ఎన్ఱు ప్రార్థిప్పర్కళితే. "దేవరాజ దయాసిన్ధో! దేవదేవ జగత్పతే! । త్వదీక్షణసుధాసిన్ధు వీచివిక్షేపశీకరైః । కారుణ్యమారుతానీతైః శీతలైరభిషిఞ్చ మామ్" ఎన్ఱు ప్రార్థిప్పతుతానుమ్ మిక్కైయామ్బడి ఆశ్రితర్ తిఱత్తిలే కటాక్షధారైకళ్ సదా ప్రసరిత్తుక్కొణ్డిత్తే పేరరుళాళనుక్కిరుప్పతు.

కర్షకర్ తాఙ్ఞణ్డిన కృషికళ్ తప్పినాలుమ్ శోమ్బల డైన్దు కైవాఙ్గామల్ పిన్నైయుమ్ కృషిమైయే ఉకన్దుపణ్ణుమాపోలే, ఎమ్పెరుమాన్ కల్పన్దోఱుమ్ సృష్టిక్కచ్చెయ్తే సఫలమాకాతిరుక్క, అవ్వళవ్వాడే కైవాఙ్గామల్ ఎన్ఱేను మొరునాళ్ ఫలిక్కుమెన్ఱు మేన్మేలుమొరుప్పట్టు జగత్సృష్టియైప్పణ్ణి, సృష్టమాన జగత్తిల్ అనుప్రవేశిత్తు అవ్వవపదార్థఙ్గళుక్కు వాచకమాన శబ్దమ్ తన్నళవిలే పర్యవసిక్కుమ్బడి ప్రకారియాయ్నిన్ఱు జ్ఞాతవ్యధర్మప్రకాశకమాన శాస్త్రత్తైయుపదేశిత్తు, తిరుప్పాఱ్కడలిలే తిరువనన్తాழ్వాన్మేలేయేఱి, పడుక్కైక్కాయ్ప్పాలే కణ్వళర్న్దరుళికిడాప్పోతే జగద్రక్షణచిన్తైపణ్ణి, చిన్తితోపాయానుగుణమాక ఎన్ఱేనుమ్ కిట్టక్కణ్డాల్ కాణక్కూడాత తాన్ దుఃఖోత్తరమాన మనుష్యరుడైయ పిఱవియిలే ఆవిర్భవిత్తరుళి అవర్కళుడైయ మాంసచక్షుస్సుక్కు విషయామ్బడివన్దు ఇప్పడి అవతారాదికళాలే "ఎనక్కడిమైయావారుణ్డో?" ఎన్ఱు ఇతువేకార్యమాక త్తేడిత్తిరికిఱవర్ — శబ్దాదివిషయఙ్గళిలే దుఃఖప్పట్టిరున్దుకిఱ లోకస్వభావత్తై సవాసనమాకప్పోక్కుక్కైక్కాక; మృగపక్షికళ్ పిడిప్పార్ సజాతీయబుద్ధియాలే తన్నోడే ఇణక్కవల్లాన మృగపక్షికళైప్పార్

[ఉన్నసమ్] "మాఱ్పుయర్కఱ్పకత్తిన్ వల్లియో కొఴున్దో" వెన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాయిఱే * కోలనీళ్ కొడిమూక్కుప్పతు ' ఉన్నతా నాసికా యస్యసః - ఉన్నసః " ఎన్ఱు విగ్రహమాకక్కడవతు; "ఉపసర్గాచ్చ॥" సూ॥ ౫-౪-౧౧౯ ఇతిహి పాణినిః.

[ఆయతకర్ణపాశపరికర్మసదంసమ్] ప్రశస్తౌ కర్ణౌ - కర్ణపాశౌ; ఆయతౌచ తౌ కర్ణపాశౌచ - ఆయతకర్ణపాశౌ; తౌ పరికర్మణీ (పరికర్మ వా) యయోస్తౌ - ఆయతకర్ణపాశపరికర్మాణౌ; తాదృశౌ సదంసౌ యస్య తమ్. శోళళవుమ్ తళతళెన్ఱు తొఙ్గుకిన్ఱ తిరుచ్చెవికళై యుడైయవనై. "పరికర్మాఙ్గసంస్కారః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిఱ్పడి శరీరశోభాధాయక కర్మవాచియాన పరికర్మశబ్దమ్ ఇఙ్గు లక్షణయా శరీరశోభాధాయక వస్తువాచియాకిఱతు "ఉయ్యవిడమైయర్క్కు మసురర్క్కు మరక్కర్కట్కుమ్, ఎవ్విడమెన్ఱిలఙ్గి మకరమ్తఴైక్కుమ్ తళిర్కొల్!" ఎన్నలామ్పడియాన తిరుచ్చెవికళ్ తానే తిరుత్తోళ్కళుక్కు అలఙ్కారమాక అమైన్దపడి. "సదంససఞ్జితకున్తలాన్తికావతీర్ణ కర్ణాభరణాఢ్యకన్ధరః" ఎన్ఱారిఱే సున్దరబాహుస్తవత్తిల్. "ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావలీ బన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్" ఎన్ఱారే ఆళవన్దారుమ్. ఇత్తాల్, తిరుచ్చెవిమడల్కళిన్ ఒఴుకునీట్చి కూఱప్పట్టతాయిత్తు.

ఇఙ్గేశిలర్ శొల్లువర్ ;-కర్ణపాశయోః పరికర్మణీ - కర్ణపాశపరికర్మణీ; (కుణ్డలఙ్గళ్) ఆయతీ కర్ణపాశపరికర్మణీ యయోస్తౌ - ఇతి సప్తమీబహువ్రీహిః శేషం పూర్వవత్; ఇతి. ఇత్తాల్, శోళళవుమ్తొఙ్గుకిన్ఱ తిరుక్కుణ్డలఙ్గళైయుడైయవన్ ఎన్ఱతాకిఱతు స్వాభావికదివ్యావయవ సౌన్దర్యమాత్రత్తిలే ఈడుపాడాకచ్చొల్లుమిన్ద శ్లోకత్తిల్ ఊడే ఒరుదివ్యభూషణత్తైయుమ్కూట్టి ప్పొరుళ్కొళ్వతు

శిఱవాతు. "కర్ణికా తవ కరీశ! కిమేషా కర్ణభూషణముతాం సవిభూషా। అంసలమ్బ్యలకభూషణమాహో మానసస్య మమవా పరికర్మ" ఎన్ను - 'తిరుక్కణ్ణలజ్గళ్ తిరుచ్చెవికళుక్కు అలజ్కారమో? తిరుత్తోళ్కళుక్కు అలజ్కారమో? తోళ్కళిలే అలైయా నిన్ఱుళ్ళ తిరుక్కుఴల్కళుక్కు అలజ్కారమో? అన్ఱియే, ఎన్నుడైయ నెఞ్జుక్కుత్తాన లజ్కారమో?' ఎన్ను వితర్కడోలారూఢరాయితే ఆళ్వానిరుప్పతు.

[ఆయదిత్యాది.] ఆజ్ పూర్వకమాన ఇణ్ ధాతువిల్ లట్రూపమ్ శతృప్రత్యయాన్తమానాల్ ఆయచ్ఛబ్దనిష్పత్తిః [కర్ణపాశ] సంస్కృతవ్యాఖ్యానత్తిలే కేశపాశశబ్దత్తై దృష్టాన్తీకరిత్తు పాశశబ్దత్తై ప్రశస్తార్థకమాక వురైత్తార్ ఇజ్గే "గచ్ఛతఃస్ఖలనం నదోషాయ" ఎన్నుమ్ న్యాయమ్ కొళ్ళవేణుమ్ 'కేశపాశ" ఎన్నుమిడత్తుళ్ళ పాశశబ్దమ్ ప్రశస్తార్థకముల్ల; "పాశః పక్షశ్చ హస్తశ్చ కలాపార్థాః కచాత్పరే" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిల్ పడి కలాపవాచియాముత్తన్నై. కర్ణశబ్దాత్పరమాన పాశశబ్దమే ప్రశస్తార్థకమ్ "...పాశస్తు మృగపక్ష్యాదిబన్ధనే। కర్ణాన్తే శోభనార్థస్స్యాత్ కచాన్తే నికరార్థకః। ఛాత్రాద్యన్తేచ నిన్దార్థః" ఇతి హైమః. కౌముదియిల్ "యాప్యే పాశప్" (౫-౩-౪౭) ఎన్నుమ్ సూత్రత్తిల్ వృత్తియిల్ "కుత్సితో భిషక్ - భిషక్పాశః" ఎన్ఱు ఉదాహరణమ్ కొడుత్తిరుప్పతాలుమ్, సూత్రముమ్ తదనుకూలమాయిరుప్పతాలుమ్ ఇతఱ్కు విరుద్ధమాక నైఘణ్టుకర్ అర్థభేదవ్యవస్థై పణ్ణియిరుప్పతు ఎజ్ఙనే? ఎన్ఱు శిలర్ శజ్కిప్పర్కళ్, పాణినిశొన్నతు 'పాశప్' ఎన్నుమ్ ప్రత్యయత్తైప్పఱ్ఱివామ్, కోశకారర్ ఎడుత్తిరుక్కుమ్ పాశశబ్దమ్ ప్రాతిపదికమామెన్ఱుణర్క అన్యత్రవిస్తరః.

[అభిజాతకపోలమ్] "అభిజాతస్తు కులజే బుధే" ఎన్ఱ అమరకోశ త్తిన్పడి - కులీనపర్యాయమాన అభిజాతశబ్దమ్ శ్రేష్ఠవాచకమాక త్తిరైక్కిఱ్ఱుమ్. ఎమ్బెరుమానుడైయ దివ్యకపోలఙ్గళుక్కుచ్చిఱప్పావతు - "యశోదాఙ్గుల్యగ్రోన్నమిత చుబుకాఘ్రాణముదితౌ కపోలావద్యాపిహ్యానుపరత తద్ధర్షగమకౌ। విరాజేతే" (సున్దరబాహు స్తవమ్) ఎన్ఱపడి - కృష్ణావతార త్తిలే యశోదై ఉకన్దు ముత్తమ్కొడు త్తపొఴుదు ఇరున్దైక్కుమ్ కాణలామ్పడియిరుక్కై. "పరిమణ్డలి రాసమణ్డలాభి వ్వరదాఘ్రాకమభీష్ట గోపికాభిః। అనువర్తితదాతనప్రహర్షాదివ ఫుల్లంహి కపోలయోర్యుగం తే." ఎన్ఱుమ్ ఇతువన్ని లే అనుళిచ్చెయ్యక్కడవతిత్తే. స్ఫటిక మయగణ్డశైలకృత్గళాన ఇరణ్డు ముకురఙ్గళైత్తులక్కి త్తుడైత్తు ఇణైత్తు వైత్తాఱ్పోల్ తళతళెన్ఱిత్తే దివ్యకపోలఙ్గళిరుప్పతు; అన్ద అభిజాత్యముమామ్.

[పారణీయతి] 'పుత్రమాత్మన ఇచ్ఛతి - పుత్రీయతి' ఎన్నుమాపోలే, పారణామాత్మన ఇచ్ఛతి=పారణీయతి ఎన్ఱుకిడక్కిఱతు. "సుప ఆత్మనః క్యచ్" - "క్యచి చ" ఇతి సూత్రద్వయమత్రానుసన్ధేయమ్ ఉపోషితనాయిరున్దవన్ వయిఱారవుణ్బతైయిత్తే పారణైయెన్బతు, "ఉణ్ణానాళ్ పశియావతొన్ఱిల్లై" ఎన్ఱిరుక్కుమాఴ్వాన్ "కణ్ణుకొణ్డు కణ్ణైయారక్కళిత్తు" ఎన్గిఱపడియే ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుమేనియై సేవిక్కప్పెఱుమ్నాళై ద్వాదశియాకవుమ్, అతుపెఱాతనాళై "అన్ఱైనక్కు వై పట్టినినాళే" ఎన్గిఱపడియే ఏకాదశియాకవుమ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱియిరుక్కిఱారాకైయాలే నిత్యద్వాదశియాంక వేణుమెన్ఱు పారిక్కిఱారాయిత్తు. "నిషేవితం త్వాం

సతతోత్క-యాశ్రియూ కరీశ! పశ్యేమ పరశ్శతం సమాః" ఎన్ఱు ఇత్తే ముడివిల్ ప్రార్థనైయుమ్.

[మే దృక్.] ᵞ ఏహి పశ్య శరీరాణిప్పడియే - పట్టినికిడక్కుమ్ కణ్ణాలోడే తువణ్డుకిడక్కుమ్ తమ్నిలైమైయై కాట్టుకిఱార్. (౨౨)

శ్లో॥ నీలమేఘనిభమఞ్జనపుఞ్జ
శ్యామకున్తళమనన్తశయం త్వామ్ ।
అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం
నేత్రసాత్కురు కరీశ! సదా మే ॥ ౨౩॥

పదవృత్తి.

హే కరీశ != శ్రీహస్తిగిరినాథనే!
నీలమేఘనిభమ్ = కరుముకిల్ పోన్ఱవనాయ్
అఞ్జనపుఞ్జ శ్యామ కున్తళమ్ } * మైవణ్ణనఱుఙ్కుఞ్జికుఴలైయుడైయనాయ్
అనన్తశయమ్ = తిరువనన్దాழ్వాన్ మీతు పళ్ళికొళ్పవనాయ్
అబ్జపాణిపదమ్ = తామరైపోన్ఱ తిరుక్కైకళైయుమ్ తిరువడికళైయుముడైయనాయ్
అమ్బుజనేత్రమ్ = తామరైపోన్ఱ తిరుక్కణ్కళైయుడైయనాన
త్వామ్ = ఉన్నై
సదా = ఎప్పోతుమ్
మే = అడియేనుక్కు
నేత్రసాత్కురు = చక్షుర్విషయమాక్కియరుళ్
[సేవైసాదిత్తరుళ్న్పడి]

[నీలమేఘనిభమిత్యాది.] "త్వాం మే దృక్ పారణీయతి" ఎన్ఱు కీழ్ అరుళిచ్చెయ్తతైయే విశదతమమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ * కార్ కాలత్తెழుకిన్ఱ కార్ ముకిల్ పోల్ వణ్ణనాయ్, † మైవణ్ణ ఱుమ్ కుఞ్జిక్కుழల్ పిన్ తాழత్తిక ழునువనాయ్, * ఐవాయ

రవత్తై మేలాతిప్పెరుమానాయ్, * విట్టిలఙ్గు శెమ్శోతిత్తామరై పాతమ్ కైకళ్ కణ్గళ్ విళఙ్గుమవనాయ్ ప్పిరరుళాళప్పెరుమాళాయిరుక్కి అవున్నై ' ఎనతావియుళ్ కిళాతాడి యుఱుక్కాట్ట్రాతే ఒళియానిన్ఱనీ ' అల్లునఙ్ పకలుమిడైవీడిన్ఱి నల్కియెన్నైవిడాతే " కావిపోల్ వణ్ణర్ వన్దు ఎఙ్ కణ్ణుళే తోన్ఱినారే " ఎన్నుమ్బడి ' కణ్ణుళ్ నిన్ఱకలా తరుళవేణుమెన్గిఱార్.

[నీలమేఘనిభమ్] " ముకిలురువ మెమ్మడికళురువన్దానే. " తాపత్రయాతురర్క్కు తాపహరమాయ్, విరహాతాపాతురర్క్కు అన్దతాపత్తైయుమాఱ్ఱక్కడవతా యిరుక్కుమ్ వడివిఱే. " ఏష సర్వస్వభూతస్తు పరిష్వఙ్గో హనూమతః " ఎన్ఱు - అడిమైశెయ్తార్క్కు పరిశిలాకకొడుక్కుమ్ వడివిలేయాయ్త్తు ముతలిలే ఇవర్ వాయ్వైప్పతు

నీలమేఘమ్పోన్ఱ స్వభావత్తై యుడైయవఙ్ ఎన్ఱుమామ్.

౧. పెయ్యవేణ్డుమిడమళవుమ్ శెన్ఱు పెయ్యుమ్ మేఘమ్,- * వన్దరుళియెన్నెఞ్జిడమ్ కొణ్డ వానవర్కొழున్దాయ్త్తు ఇవఙ్. " పద్భ్యామభిగమాచ్చైవ "

౨. మిన్నలుళ్ళ కాలమ్ జలమ్నిరమ్బియిరుక్కుమ్ మేఘమ్ ;- పిరాట్టియిల్లాత కాలత్తిల్ కృపై కున్ఱుమిఱే ఎమ్బెరుమానుక్కు. " నకశ్చిన్నాపరాధ్యతి " ఎన్ఱు అఙ్ఙువేణ్డిక్కొళ్ళుఱే తత్సమ్బన్ధియైయుమ్.

3. మొణ్డ ఇడత్తిలుమ్ పెయ్యుమ్ మేఘమ్ ; - వసిష్ఠాదికళుక్కుమ్ జ్ఞానప్రదనిఱే, చిత్రకూటత్తిలే వసిష్ఠఙ్ పెరుమాళ్ పాడే శిల ధర్మసూక్ష్మఙ్గళ్ కేట్కప్పెఱ్ఱానిఱే. " సోహం తే పితురాచార్యస్తవైవచ పరన్తప ! + మమ త్వం వచనం కుర్వఙ్ నాతి

నతే౽న్యత్తాం గతిమ్.” ఎన్ఱు శెరుక్కిక్కిఱవర్ద వసిష్ఠనైయుమ్ వాయ్మూడువిత్తానిఱే శిలధర్మమర్మజ్ఞర్గళైచ్చొల్లి.

౪. పెయ్యప్పెఱాత కాలత్తిలే వఱక్కుమ్ మేఘమ్ ;— “ఋణం ప్రవృద్ధమివ మే హృదయాన్నాపసర్పతి” ఎన్ఱు నెఞ్జులర్న్దు పేశినానిఱే.

౫. ఇన్న కాలత్తిలే మఴై పెయ్యుమెన్ఱు అఱుతియిడవల్లార్ ఆరుమిల్లై ; పెయ్యవేణ్డియ కాలత్తిల్ పెయ్యాతొఴియవుమ్, పెయ్వతఱ్కు సమ్భావనైయిల్లాత కాలత్తిల్ అచిన్తితమాక వన్దుపెయ్యవుమ్ కడవతు మేఘమ్ ;—“నాసౌ పురుషకారేణ నచాప్యన్యేన హేతునా । కేవలం స్వేచ్ఛయైవాహం ప్రేక్షే కఞ్చిత్కదాచన.” ద్రౌపదిక్కు ఆపత్తిలే వన్దు ముకమ్ కాట్టాతొఴిన్దాన్ ; అపేక్షానిరపేక్షమాక * తావియన్ఱులకమెల్లామ్ తలైవిళాక్కొణ్డాన్.

౬. ‘వనత్తిడరై ఏరియాక వెట్టియాయ్త్తు ; నీ మఴై పెయ్తాకవేణుమ్’ ఎన్ఱు వళైక్కవొణ్ణాతు మేఘమ్ ;—ఎమ్బెరుమాన్ పడియుమిజ్జనేయిఱే ; “వనత్తిడరై ఏరియామ్ వణ్ణమియఱ్ఱుమిదు వల్లాల్ మాఱియార్ పెయ్కిఱ్పార్ మఱ్ఱు” ‘పెణ్ణులామ్ శడైయినానుమ్ పిరమనుమునైక్కాణ్బాన్ ఎణ్ణిలావూఴియూఴి తవమ్ శెయ్తార్ వెళ్కినిఱ్ప విణ్ణుళార్ వియప్పవన్దు ఆనైక్కన్ఱరుళై యీన్దవనిఱే.

౭. జలస్థలవిభాగమిన్ఱియే పెయ్యుమ్ మేఘమ్ ;-

“దాశాయ కీశాయచ రాక్షసాయ” వేడన్ వేడువిచ్చి పక్షి కురఙ్గు శరాశరమ్ ఇడైచ్చి ఇడైయర్ తయిర్ త్తాఴి కూని మాలాకారర్ పిణవిరున్దువేణ్డిక్కిలిట్టవర్ అవన్ మకన్ అవన్ తమ్బి ఆనై

అరవమ్ సుత్తైయాళ్ఱ పెఱ్ఱమైన్దఱ" (ఆచార్యహృదయమ్.)
ఎన్నుమ్బడియిఱే భగవద్విషయాకారమ్ పెఱ్ఱవర్కళిరుప్పతు

౮. "వర్షతి వర్షాఋషు నిస్స్వనో మేఘః" ఎన్ఱు-పెయ్యుమ్ కాలత్తిలే ఆడమ్బరమఱ పెయ్యుమ్ మేఘమ్ ;—కుచేలనుక్కు అరుళ్ శెయ్తపడి ఇజ్జనేయిఱే

౯. విరాటపర్వ కాలక్షేపత్తుక్కు వరుమ్ మేఘమ్ ;— భగవద్విషయ కాలక్షేపఙ్గళిలే వన్దునిఱ్కుమ్ ఎమ్బెరుమాఱ్, *శ్రీశైలేశదయాపాత్రమెన్ఱు వన్దానిఱే జీయర్ గోష్ఠియిలే; "సమాప్తౌ గ్రన్థస్య ప్రథితవివిధోపాయనచయే పరంసజ్జీభూతే వరవరమునేరం ఘ్రిసవిధే। హరాద్బాలః కశ్చిత్కృతఇతి నిరస్తోప్యుపగతో జగాద శ్రీశాఖ్యః పరిణతచతుర్హాయనవదమ్ ॥"

౧౦. శుక్తికళిల్ పెయ్తు ముత్తాక్కుమ్ మేఘమ్ ;— అడియార్క్కు ఇన్బమారియాకియ ఎమ్బెరుమానుడైయ కటాక్షధారైయుమ్ ఆళ్వారాచార్యర్కళిడత్తే ఫలవత్తరమావతిఱే

౧౧. తూతుపడప్పడుమ్ మేఘమ్; "విణ్ణీలమేలాప్పు విరిత్తాప్పోల్ మేకఙ్గాళ్।", "జీమూతేన స్వకుశలమయీం హారయిష్యన్ ప్రవృత్తిమ్"—ఎమ్బెరుమాన్దానుమ్ ఇన్నార్ తూతనెన నిన్ఱానిఱే *కోతైవేతైవర్క్కాయ్ మణ్ణకలమ్ కూఱిడువాన్ తూతనాయ్ మన్నవనాల్ శొల్లుణ్డానిఱే.

౧౨. "చాతకః స్వానుమానేన జలంప్రార్థయతేఽమ్బుదాత్। సమహాదార్ద్యవాన్ సర్వాం ప్లావయత్యమ్బునా మహీమ్." ఒరుచాతకమ్ ఇరక్క ఉలకెల్లామ్ నీర్ నిరప్పుమ్ మేఘమ్ ;- దశరథాదికళ్ అల్పప్రార్థనైపణ్ణ శ్రీరామాదికళ్ సర్వోపకారమ్ శెయ్యక్కాణ్గిఱోమిఱే.

౧౩ త్వయివర్షతి పర్జన్యే సర్వేపల్లవితా ద్రుమాః।
అస్మాకమర్కపర్ణానాం పూర్వేపత్రేషు సంశయః." మ్రైశిలర్ కుక్కు త్తీజ్ఞు, శిలర్కుక్కు నశ్శై;—"కర్ణన్ నాళ్ కవర్ కరుముకిల్ - ఎన్డాయ్!" "తాయర్ మకిళ ఒన్నార్ తళర" ఇత్యాది

౧౪. "ఎత్తనైయుమ్ వానమఱన్ద కాలత్తుమ్ పైఙ్కూళ్ కళ్ మైత్తెళున్దమాముకిలే పార్త్తిరుక్కుమ్."—"కళై వాయ్తున్బమ్ కళైయాతొళివాయ్ కళైకణ్ మత్తిలేన్" అనన్యగతికళాల్ ప్రతీక్షిక్కప్పడుకై ఒక్కుమిత్తే

౧౫ "ప్రావృషేణ్యస్య మాలిన్యం కిం దోషోఽభీష్టవర్షిణః? । శారదాభ్రస్య శుభ్రత్వం వద కుత్రోపయుజ్యతే? ॥"—* అర్థితార్థపరిదాన దీక్షితనుక్కాయ మూర్తి కరియతిరుమేనియాకిలుమ్ ఆకర్షకమాయిరుక్కుమ్; ' కాంశిలుమురుప్పాలార్ శెవిక్కినాతకీర్తియార్, పేశిలుమ్ నరమ్తర మిఞ్జిక్కిలాత తేవరాయ ముక్కణ్ణ్ భస్మోద్ధూళన ధవళితనాయిరున్దాలుమ్ అన్దశుభ్రత్వమ్ శ్వభ్రపాతహేతువాను త్తనైయిత్తే.

౧౬. "తుప్పార్కుత్తుప్పాయ తుప్పాక్కి త్తుప్పార్క్కుత్తుప్పాయతూఉమ్ మళై." (కుఱళ్) అన్నవర్థకత్వేన భోగసాధనమాయుమ్, పిపాసాశామకత్వేన స్వయంభోగ్యమాయుమిరుక్కుమ్ మేఘమ్;—"ఉపాయోపేయత్వే తదిహ తవతత్త్వమ్." ప్రాపకనాయుమ్ ప్రాప్యనాయుమిత్తే ఎమ్బెరుమానిరుప్పతు

౧౭ "ఆసన్ యావన్తి యాన్త్యాసు చాతకాశ్రూణి తోయద! । తావన్త్యోపి త్వయా హన్త నముక్తా వారిబిన్దవః." ఎత్తనై కణ్ణనీర్ విళవిట్టాలుమ్ విరుప్పమిల్లాతవన్ను వాళా కిడక్కుమ్

నైయాకవైత్తు ప్పిడిప్పారై ప్పోలే పార్వై వైత్తిణక్కువతాక "అతుక్కు ఆవారార్ ?" ఎన్నుతేడి (౧) "కడలలమొన్ఱే నిలముఴుతాయిన్ఱు" ఎన్న పాట్టిల్పడియే తన్నుడైయ తిరువడిత్తామరైయుమ్ జ్ఞానదీపముమ్ మఱుపాడురువిన పరప్పైయుమ్ ఓట్టిప్పార్త్త పుణ్డరీకాక్షనుడైయ తిరుక్కణ్గళానవై ఓడత్తిలుమ్ అతుక్కు ఆవారైక్కాణామల్, ఒపవిషయత్తై అప్పడిక్కు ఆక్కుమతాక ప్పార్క్కిఱవళవిలే, శ్రీవిభీషణాఴ్వాన్ విషయమాక ఎప్పోతుమ్ సన్నేహమాక ప్పార్త్తుక్కొణ్డు కిడక్కైయాలే తనక్కు ప్పళ్ళమడైయాన దక్షిణదిక్కిలే జాతినియమమాతల్ వర్ణనియమమాతలిన్ఱిక్కే కర్మానుగుణమాక ఏతేను మొరుశరీరత్తిలే ప్రవేశిత్తు అన్దశరీరత్తిన్ వఴియేపోయ్ జన్మపరమ్పరైకళిలే తోళ్మాఱి త్తరైకాణవొణ్ణాత సంసారసాగరత్తినుళ్ళే ఆఴ్న్దునడుఙ్గుకిఱ నమ్మాఴ్వార్ మేలే పడ, ఇప్పడి ఇవర్ మేలేపట్టవిత్తై (౨) "నమ్మల్ కరుదల్ ఆవదే" ఎన్గిఱపడియే ఒరుమడైప్పడుత్తి (౩) "ఎఙ్గుమ్పక్కనోక్కఱియాన్" ఎన్నుమ్నాయ్చ్చిమార్ తిరుములైత్తడత్తాలే నెరుక్కియన్నైత్తాలుమ్ పురిన్దుపార్క్కవఱియానెన్నుమ్బడి స్వేచ్ఛయాలే నిర్హేతుకమాకప్పణ్ణప్పెఱ్ఱ విశేషకటాక్షమడియాకవిఱే అవ్వాఴ్వార్ తిరున్ది ప్రపన్నజనకూటస్థరాయ్ "ఆద్యస్య నఃకులపతేః" ఎన్నుమ్బడి నమక్కెల్లామ్ కులముతల్వరాయ్ వాయ్న్దతు. అప్పడిప్పట్ట దృష్టిపాతమిఱే ఆశ్రితర్కళుక్కెల్లామ్ ఉపజీవనమావతు. అతుతన్నై ఐన్దుపడియాక ఉపశ్లోకిక్కిఱారాయ్త్తు [విభవం విప్రణోతీత్యాదియాలే.]

"బృన్దావనం భగవతా కృష్ణేనాఽక్లిష్టకర్మణా । శుభేవ మనసా ధ్యాతం గవాం వృద్ధిమభీప్సతా." ఎన్ఱు - ఎమ్బెరుమా

(౧) తిరువిరుత్తమ్-౭౬.   (౨) తిరువిరుత్తమ్-౪౫   (౩) తిరువాయ్మొఴి.

నుడైయ ఒరు మానసాఽనుధ్యానత్తిఱ్కుళ్ళ పెరుమై అతువా నాల్, దృష్టిపాతత్తిఱ్ పెరుమై శొల్లప్పుకిల్ వాయముతమ్ పరక్కుమే. [హే వరద! ఏష తవ దృష్టిపాతః విభవం వివృణోతి.] మాదృశరాన క్షుద్రర్ పక్కలిలుమ్ పళ్ళమడైయాకత్తానే ప్రసరియానిన్ఱ ఇన్ద కటాక్షవీక్షణమానతు నీయే ఉభయవిభూతిసామ్రాజ్యధురన్ధరనెన్నుమిడత్తై విశదమాక్కానిన్ఱతెన్నై. “తడఙ్గోళ్ తామరైక్కణ్ విఴిత్తు......ఇడఙ్గొళ్ మూవులకుమ్ తొழுవిరున్దరుళాయ్” ఇత్యాది.— దృష్టిపాతమానతు విభవత్తై విశదమాక్కుకిఱపడి యెన్నెన్నిల్ ;—“ఏకో ముక్తాతపత్రప్రచలమణిఘృణాత్కారిమాళిమానుష్యో దృశ్యద్గన్ధావశిష్టో నగణయతి నతాన్ యత్క్షణం క్షోణిపాలాన్। యత్తస్మై తిష్ఠతేఽన్యః కృపణమశరణో దర్శయన్ దన్తపఙ్క్తిం తత్తే శ్రీరఙ్గరాజప్రణయిని! నయనోదఞ్చితన్యఞ్చితాభ్యామ్” ఎన్ఱుమ్, “అపాఙ్గా భూయాంసో యదుపరి పరంబ్రహ్మ తదభూత్, అమీ యత్ర ద్విత్రాస్సచ శతమఖాదిస్తదధరాత్” ఎన్ఱుమ్ “ప్రతిబిన్దు బద్ధకలికబ్రహ్మాదివిపక్ష్మభిః ఐశ్వర్యోద్గమగద్గదైరశరణం మాం పాలయాఽఽలోకితైః” ఎన్ఱుమ్ [- శ్రీగుణరత్నకోశే] భట్టరరుళిచ్చెయ్తరుళిక్కలే - దృష్టిపాతమ్ పట్టవిడమ్ సార్వభౌమనాకుమ్పడియాయ్ ఇరుక్కైయాలే శొల్లుకిఱతు నదికళుక్కుళ్ళ పెరుమై ఊఱ్ఱువాయ్తన్నిలే శతగుణమాయిరుక్కుమిఱే

[విస్తృణీతే రుచమ్.] “కణ్ణైక్కాయ్న్ద కరువిల్లి కడైక్కణెన్నుమ్ శిఱైక్కోలాల్, నెఞ్జూడురువవేవుణ్డు నిలైయుమ్తళర్న్దు నైవేనై” ఎన్గిఱపడియే - కటాక్షమ్పట్టవాఱే పుణ్దుపార్త్తు అழுకుకిలక్కాకి, రామశరఙ్గళుక్కు ఇలక్కానారోపాతి పాడాన్ఱి

ప్పోకాఱ్ఱరుక్కుమిత్తే; "తామరైక్కణ్గళ్ కొణ్డు ఈర్ త్తియాలో తక విల్లై తకవిల్లైయే నీకణ్ణా!" ఇత్యాది. శూర్పణఖై శెవియుమ్ మూక్కుమఱుప్పుణ్డు కతఱియోడి అలమన్దు ముఱైయిడానిఱ్క చ్చెయ్ తేయుమ్, కిణ్ వఴియాక అఴకిలే తోఱ్ఱావళాక్కైయాలే "తరుణౌ రూపసమ్పన్నౌ సుకుమారౌ మహాబలౌ। పుణ్డరీకవిశాలాక్షౌ సర్వసత్త్వమనోహరౌ" ఎన్ఱిత్తే కతఱినాళ్ తిరుమేనియిలే ప్రవహియానిన్ఱ దివ్యలావణ్యతరఙ్గిణీతరఙ్గఙ్గళ్ డఙ్గలుమ్ తిరుక్కణ్ణోక్కిలే తోఱ్ఱై కొళ్ళలామ్పడియిత్తే పేరరుళాళర్ ప్రకాశిప్పతు.

[ఆవిష్కురుతే కృపామపారామ్.] "ఉయిర్ క్కెల్లామ్ తాయాయళిక్కిన్ఱ తణ్డామరైక్కణ్ణ"నిత్తే. "తామరైక్కణ్ణా!" ఎన్ఱు విళిత్తిత్తే "అన్ఱోవడియేఱ్కరుళాయున్నరుళే" ఎన్పతు. కృపై యిల్లాతవన్ఱు దృష్టిపాతత్తుక్కు ప్రసక్తితానిల్లైయే. "కారుణ్యామాతానీతైః" ఎన్ఱారిత్తే ఆలవట్టముమ్ కైయుమాన అన్తరఙ్గర్. "కేవలం స్వేచ్ఛయైవాహం ప్రేక్షే కఞ్చిత్కదాచన." ఎన్ఱవిడత్తిల్ "స్వేచ్ఛయా" ఎన్ఱతు - 'స్వకీయకృపయా' ఎన్ఱపడియిత్తే. "శ్రమణీం ధర్మనిపుణామభిగచ్ఛ" ఎన్ఱు కబన్ధశ్శొన్నవనన్తరమ్ "సోఽభ్యగచ్ఛన్మహాతేజాశ్శబరీమ్" ఎన్గిఅపడియే స్వయమేవ శెన్ఱు విషయీకరిత్త వేడువిచ్చియాన శ్రమణియై "చక్షుషా తవ సౌమ్యేన పూతాస్మి రఘునన్దన! । పాదమూలం గమిష్యామి యానహం పర్యచారిషమ్." ఎన్ఱు - దేవరీరుడైయ అఴకియదృష్టిపాతత్తాలే ఎన్నుడైయ ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకఙ్గళెల్లామ్ కఴిన్దు పరమశుద్ధైయాకప్పెఱ్ఱేనెన్ఱు శొల్లుమ్పడియాక్కినతు కృపాబలోత్తమ్భితమాన దృష్టిపాతమిత్తే. "పేరరుళాళర్" ఎన్ఱ తిరునామత్తిఱ్కు ఆకరమ్ తిరుక్కణ్గళెన్ఱు అఱుతియిడుకిఱార్ ఉళ్ళత్తైయుమ్గుణమ్ నోక్కిలే తెరియ

క్కడవతిఱే. "నజ్ఞముడైత్తివర్ నోక్కుక్ నోక్కమ్" ఎన్న వేణ్డామే "ఎన్బాల్ ఎమ్బిరాన తడఙ్కణ్గళ్ - పఙ్కాస్రినత్తైయ ఒరుజ్గే మలర్న్దు కిడన్దలర్న్ద మెఙ్కాల్ కమలత్తడమ్ పోల్ పొలిన్దన" ఎన్ను మ్బడియాయాయ్త్తు ప్పెరుళాళనుడైయ కడైక్కణిప్పిరుప్పతు

[అభివర్షతి హర్షమ్] పరమానన్దత్తై ప్పెరుక్కానిన్ఱతు' వేర్త్తుప్పశిత్తు వయిఱ్ఱశైన్దు వేణ్డిశిలుణ్ణుమ్బోతు ఈతెన్ఱుపార్త్తిరున్దు నెడునోక్కుక్కొళ్ళుకిఱపోత్తై నెడునోక్కాలే భక్తవిలోచనత్తిల్ ఋషిపత్నికళిలే ఒరుత్తియై "తత్రైకా విధృతా భర్త్రా భగవన్తం యథాశ్రుతమ్। హృదోపగూహ్య విజహౌ దేహం కర్మానుబన్ధనమ్." ఎన్ఱు - స్వవిషయప్రావణ్యత్తాలే అప్పోతే సంసారాన్నుక్తైయామ్బడియాక్కవుమ్, అల్లాతారై క్షీణపాపరాయ్ ముక్త్యర్హరామ్బడి పరిశుద్ధరాక్కవుమ్ పణ్ణిన సర్వేశ్వరనుడైయ కటాక్షమ్ ఆనన్దసన్దాయకమెన్నుమిడత్తిల్ విప్రతిపత్తియుణ్డో? "ముక్తిర్మోక్షో మహానన్దః" ఎన్నుమ్బడియాన మహానన్దత్తై క్కొడుక్కక్కడవతు వెఱుమ్ ఆనన్దత్తైక్కొడుక్కమాట్టాతో?

[ఆర్ద్రభావం తనుతే.] కడైక్కణ్ణోక్కమ్ పట్టవాఱే కల్లుమ్ కరైయుమెన్గిఱతు. వెళ్ళమానతు పళ్ళత్తిలేతానే శెన్ఱు విఴుమాపోలే అభిజనాద్యహఙ్కారయోగ్యత్తైయుమిల్లామైయాలే "నివాసాయ యయౌ వేశ్మ విదురస్య మహాత్మనః" ఎన్ఱు - తానే శెన్ఱు విదురగృహత్తిలేపుక్కు "విదురాన్నాని బుభుజే శుచీని గుణవన్తి చ" ఎన్ఱు - అవర్ తమ్ముడైయ స్పర్శముళ్ళవన్నత్తై విరుమ్బి అముతుశెయ్త కణ్ణపిరానై ఎతిరియాన దుర్యోధనన్ శీఱిచ్చొల్లచ్చెయ్తేయుమ్ "భీష్మద్రోణావతిక్రమ్య మాం చైవ మధుసూదన!। కిమర్థం పుణ్డరీకాక్ష! భుక్తం వృషలభోజనమ్" ఎన్ఱానేయన్ఱి, కొడితాక ఒరు

సమ్బోధనమిట్టిలర్; వైయవన్దర్ [పుణ్డరీకాక్ష! ఎన్ఱు] వాళ్గ్ త్తుకిఱానిజే - దృష్టిపాతమ్ ఆర్ద్రభావత్తై విళైవిత్తమైయాలే కల్ నెఞ్జమ్ పతమ్శెయ్తు ఈరనెఞ్జామ్బడియిజే కటాక్షిప్పతు. "తిఙ్గళుమాది త్తియనుమెళ్గున్దాప్పోల్ అఙ్గణిరణ్డుమ్కొణ్డు ఎఙ్గళ్ మేల్ నోక్కుతియేల్, ఎఙ్గళ్ మేల్ శాపమిఙ్గిన్దు" ఎన్నక్కడవతిజే. "యశ్చ రామం నపశ్యేత్తు యంచ రామో నపశ్యతి। నిన్దితస్సవసేల్లోకే స్వాత్మాప్యేనం విగర్హతే" ... ... (౩౬)

శ్లో॥ అరుణాధరపల్లవే లసన్తీ
వరదాఽసౌ ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా తే।
అధివిద్రుమమస్తనిస్తలాళీ -
రుచమావిష్కురుతే హి పుష్కరాక్ష! ॥ ౩౭ ॥

పదవురై.

పుష్కరాక్ష!=తామరైక్కణ్ణనాన	ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా } చన్ద్రనైపోన్ఱ తిరుముత్తుక్కళిన్ ఒళియానతు
హే వరద!=వరమ్తరుమ్ పెరుమానే!	అధివిద్రుమం అస్తనిస్తలాళీ రుచమ్ } పవళత్తిన్మేలే వైక్కప్పట్ట ముత్తువరిశైయిన్ శోభైయై
తే=ఉన్నుడైయ	ఆవిష్కురుతేహి=ప్రకాశప్పడుత్తుకిన్ఱతు పోలుమ్.
అరుణాధరపల్లవే=శివన్దతాయ్ తళిర్పోన్ఱతాన తిరువధరత్తిలే	
లసన్తీ=విళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ	
అసౌ=ఇన్ద	

[అరుణాధరేత్యాది.] "శెక్కరిడై నునిక్కొమ్బిల్ తోన్ఱుమ్ శిఱుపిఱైముళై పోల, నక్కశెన్దువర్ వాయ్ త్తిణ్డైమిశై నళిర్ వెణ్ పల్ ముళై యిలక" ఎన్ఱ పెరియాళ్వార్ తిరుమొళిక్కు ఒరువురై ప్రత్యభిజ్ఞాపకమాయిరానిన్ఱతాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమ్. "నాళిళమ్ తిఙ్గళై క్కోళ్ విడుత్తు వేయకమ్బాల్ వెణ్ణెయ్తొడువుణ్డ ఆనాయర్

తాయవర్ ” “ఉఱైయార్న్ద నఱువెణ్ణెయ్ ఒళియుల్ శెన్ఱు అఙ్గుణ్డానై ” ఇత్యాదిప్పడియే – విభవావతారత్తిలే కాదాచిత్కమాక ప్రసరిక్కక్కడవతాన తిరుప్పవళనిలావఴకు పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలత్తిలే అనవరతమ్ అతిశయితమాయ్ విళఙ్గుమిఱే; అవ్వఴకై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్ తిరువాయ్ప్పాడియిల్ ఉఱైకిఱలిలే గవ్యఙ్గళ్ శేమిత్తువైత్తిరుక్కుమ్బడియై అఱిన్దు * కడలడైత్తశైఱుకురమ్బై నుఴైన్దుపుక్కు ప్పశువెణ్ణెయ్ కళవుకాణప్పోమ్బోతు తఱ్ఱనిఱత్తినిరుట్చియాలుమ్ అవ్విడత్తినిరుట్చియాలుమ్ తెరియామైయాలే తడవానిఱ్కుచ్చెయ్తే కైయిలే వెణ్ణెయ్త్తాఴికళ్ అకప్పట్ట సన్తోషాతిశయత్తాలే వాయ్మలర, అప్పోతు ప్రసరిక్కుమ్ ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికైయే కైవిళక్కాక అముతు శెయ్యుమ్; కొణ్డియిలేపిడియుణ్డవాఱే కణ్ణికుఱుఙ్కయిఱ్ఱాల్ కట్టుణ్డశైయుణ్డు అఴుమాకైయాలే తిరుప్పవళనిలవు అఙ్గే సకృత్సేవ్యమాయిరుక్కుమ్. ఇవ్వత్తిమామలైయిలే “వరద! తవ విలోకయన్తి ధన్యాః మరకతభూధరమాతృకాయమాణమ్ । వ్యపగతపరికర్మవారవాణం మృగమదపఙ్కవిశేషనీలమఙ్గమ్.” ఎన్నుమ్బడి భోగ్యమాన తిరుమేనియై సేవిక్కైయిలేయుణ్డాన ఆశాతిశయత్తాలే అనవరతమ్ భాగవతగోష్ఠికళ్ తిరళుకైయాలే అవర్కళైక్కాణప్పెఱుకైయినాలేయుణ్డాన కళిప్పుక్కు కాలోపాధియిల్లామైయాలే సార్వదికమాక ప్రసరియానిన్ఱ ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికైయిలే ఈడుపడుకిఱార్.

[హే వరద! తే అరుణాధరపల్లవే లసన్తీ అసౌ ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా] “చన్ద్రన్ ఎఙ్గేయిరుక్కిఱాన్?” ఎన్నాల్ “అతో అన్ద మరక్కిళైయిన్మేల్ ఇరుక్కిఱాన్ కాణ్” [‘శాఖాగ్రే చన్ద్రః’] ఎన్ఱు ఉలకవఴక్కిల్ కాట్టవేణ్డియిరుప్పతనాలుమ్, చన్ద్రనుడైయ

చన్ద్రికై ముతల్‌ముతలిలే వృక్షశాఖైకళిలుళ్ళ పల్లవఙ్గళిలే పళపళ వానిన్ఱుకొణ్డు ప్రసరిక్కక్కాణ్గైయాలుమ్ "అరుణాధరపల్లవేలసన్తీ" ఎన్గిఱార్ శివన్ద తిరువధరమాగిఱ పల్లవత్తిన్మేలే ప్రకాశియానిన్ఱతాయ్‌త్తు ఇన్ద ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికై. తమ్ముడైయ భావనాప్రకర్ష త్తాలే మున్నిలైయాకత్తోన్ఱుకైయాలే "అసౌ" ఎన్గిఱార్. [ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా] ఒవ్వొరు తిరుముత్తుమ్ ఒవ్వొరుచన్ద్రనుదిత్తా ల్పోలే విళఙ్గుమితే. ఆకవే, 'ద్విజాఏవ చన్ద్రాః, తేషాం చన్ద్రికా' ఎన్గై.

ఉత్తరార్ధమ్ ఉత్ప్రేక్షైయాయ్ చ్చొల్లుకిఱతు. [అధివిద్రుమమిత్యాది.] కొవ్వైక్కనిపోల్ శివన్ద తిరువధరత్తిన్మేలే వెణ్ణిఱమాన దన్తకాన్తి విళఙ్గుకిఱపడి యెఙ్గనేయిరానిన్ఱతెన్ఱాల్; పవళత్తిన్మేలే ముక్తాఫలత్తైవైత్తాల్ ఎఙ్గనేశోభిక్కుమో అఙ్గనేవిళఙ్గానిన్ఱతెన్నుపడి ప్రవాళస్థానత్తిలే తిరువధరముమ్, ముక్తాఫలస్థానత్తిలే దన్తప్రభై యుమామ్.

[పుష్కరాక్ష!] శివన్ద తిరువధరత్తిన్మేలే వెళుత్తదన్తప్రభై పరవి అన్దశెన్నిఱత్తై విళాక్కుగైకొళ్ళవే, శెమ్మై అధఃకృతమాయ్ వెణ్మై మేలోఙ్గినిఱ్కుమ్పడియాన నిలైమైయుణ్డాక, ఇతనై సహిత్తిరుక్కమాట్టాత తిరుక్కణ్ తామరైకళ్ తమ్ముడైయ శెవ్వియ ఒళియై ప్పరవవిట్టు అన్దవెణ్మైయై అధఃకరిక్కముయిల్వనపోల్ విళఙ్గుకిన్ఱపడియై అనుభవిత్తు అతుతోన్ఱ "పుష్కరాక్ష!" ఎన్ఱు సమ్బోధిక్కిఱారెన్నలామ్.

అరుణశ్చాసౌ అధరశ్చ; సఏవ పల్లవః, తస్మిన్. లసన్తీ = లసధాతువిన్ శతృప్రత్యయాన్తరూపమ్ స్త్రీలిఙ్గమాయ్‌క్కిడక్కిఱతు అధివిద్రుమమ్ = విద్రుమే - అధివిద్రుమమ్, ఇత్యవ్యయీ భావః 'హరౌ - అధిహరి.' ఇతివత్. [అస్తనిస్తలాలీరుచమ్]

‘అస్త’ ఎన్నతు - ‘స్త్యస్త’ ఎన్నపడి ‘అసు - క్షేపణే’ ఎన్నిఅ ధాతువిల్ కర్మణి క్తప్రత్యయాన్తరూపమ్. [నిస్తలం] సంస్కృత నిఘణ్టుక్కళిల్ ముక్తాఫలపర్యాయమాక నిస్తలశబ్దమ్ పఠితమాక త్తెరియవిల్లై. “వర్తులం నిస్తలం వృత్తమ్” ఎన్ను అమరసింహనుమ్, “నిస్తలం వర్తులే చలే” ఎన్ను విశ్వనుమ్, ఇప్పడియే మఱ్ఱుమ్ పల నైఘణ్టుకర్కళుమ్ శొల్లివైత్తార్కళ్. “కణ్ఠస్య తస్యాః స్తనబన్ధురస్య ముక్తాకలాపస్యచ నిస్తలస్య” [కుమారసమ్భవే - ౧ - ౪౨.] ఎన్ను మహాకవియుమ్ వర్తులపర్యాయమాక ప్రయోగిక్కక్కాణాన్నోమ్ ఆనాల్, తమిఴిల్ “నిత్తిలమ్” ఎన్నోరుశొల్ ముత్తుక్కువాచకమాక ప్రసిద్ధమాయిరానిన్నతు శీవకశిన్తామణి, మణిమేకలై ముతలియ తమిఴ్ క్కాప్పియఙ్గళిల్ ఇవ్వాఱ్ఱల్ విశేషతః ప్రయుక్తమ్. “నిన్నవ్రూర్ నిత్తిలత్తై” ఎన్నుమ్, “నిన్నవ్రూర్ నిన్న నిత్తిలత్తొత్తిన” ఎన్నుమ్, “నిత్తిలఙ్గళ్ పోవ త్తిరైయులవు” ఎన్నుమ్ అఴ్వార్కళుమ్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళార్. ఒరు అరుమ్పదవురైకారర్, “నిస్తలమెన్నుమ్ వడశొల్ నిత్తిలమెన్ను తిరిన్తుకిడక్కిఱతు; ముత్తు ఎన్నపడి ‘నిస్తలం వర్తులే ముక్తాఫలేచ చపలే పిచ.’ ఎన్ను నిఘణ్టు” ఎన్నెఴుతివైత్తిరుక్కిఱార్. మేఱ్కాట్టిత్త శ్లోకమ్ ఎన్ననిఘణ్టువిలుళ్ళతో అఱికిన్నిలోమ్. వర్తులమెన్నిఅ అర్థత్తిల్కొణ్డే లక్షితలక్షణైయాక ముక్తాఫలవాచకమాకలామెన్ను శిలర్ కరుతుకిన్ననర్. శబ్దార్థకల్పతరువిలే నిస్తలశబ్దమ్ జలపర్యాయతయాపి పఠితమాకైయాలుమ్, ముత్తు జలపరిణామమాకైయాలుమ్ ఇవ్వఴిక్కొణ్డుమ్ నిస్తలశబ్దమ్ ముక్తాలక్షకమాకలామెన్ను శిలర్ కూఱువర్. “నిస్తులాళీ” ఎన్నుమ్, “నిస్తిలాళీ” ఎన్నుమ్ శిలర్ ఓతువతు అపపారమేయామ్. ... ... (32)

శ్లో॥ స్మితనిర్ఝరికా వినిమ్నతస్థే
తవ వక్షస్స్థలభూతలే § వికీర్ణా ।
వరద! ప్రబిభర్తి హారలక్ష్మీం
అపి ముక్తావళికా నదీవ తజ్జా ॥ ౩౮ ॥

పదవృత్తి.

హే వరద!=వరదనే!	వికీర్ణా (సతీ)=ఇఱైన్దదాయ్క్కొణ్డు
వినిమ్నతస్థే=(ముఖమాకిఱ ఉన్నతస్థానత్తిల్ నిన్ఱుమ్) విఴుగానిఱ్కిఱ	హారలక్ష్మీమ్=సహప్రయష్టికహారశోభైయై
తవ స్మిత నిర్ఝరికా } ఉన్నుడైయ పున్ముఱువలాకిఱ అరువియానతు	ప్రబిభర్తి=భరియానిన్ఱతు,
వక్షస్స్థల భూతలే } తిరుమార్పాకిఱ తరైయిలే	ముక్తావళికాపి=ఏకావళీహారముమ్
	తజ్జా=అన్ద అరువియిల్ నిన్ఱుముణ్డాన
	నదీవ=ఆఱుపోలే
	(భాతి)=విళఙ్గుకిన్ఱతు.

[స్మితనిర్ఝరికేత్యాది.] అభిమతజనదర్శనానన్దవేగత్తాలే అర్చావతార సమాధియైక్కడన్దు విమ్మి వెళివిఴుకిన్ఱ అవ్యక్తమధుర మన్దహాసవిలాసన్దన్నైయే మీణ్డుమొరుపడియాక ఉపశ్లోకిక్కిఱార్. తిరుప్పవళమాకిఱ మేట్టునిలత్తిల్ నిన్ఱుమ్ పున్ముఱువలాకిఱ అరువియానతు తిరుమార్పాకిఱ తరైయిలేవిఴున్దు విప్రకీర్ణమాయ్ అత్తిరుమార్పుక్కు ముక్తాహారమెన్నలామ్పడివిళఙ్గుకిన్ఱతు; ఏఱ్కనవే శాత్తియుళ్ళ ముక్తావళియుమ్ అన్ద అరువియిల్నిన్ఱుమ్ పెరుకిన ఒరు ఆఱుపోలే విళఙ్గుకిన్ఱతెన్కిఱార్.

వక్షస్స్థలత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ ముఖమ్ మేఱ్పట్టతాకైయాలే అతు ఒరు ఉన్నతస్థానమాకవుమ్, స్మితమానతు ప్రసరణశీలత్వత్తాలుమ్ శుభ్రకాన్తియోగత్తాలుమ్ నిర్ఝరమాకవుమ్, అన్దస్మితమ్ తిరుమేనియిల్ విశకలితమాక వ్యాపిప్పతానతు- ఉన్నతప్రదేశత్తిల్

§ విశీర్ణా - ఇత్యపి పాఠః.

22

నిన్ఱుమ్ తన్నైయిలే అరువివిర్గున్దుశితఱువతాకవుమ్, ఇజ్ఞనే రూపకప్ర క్రియైయిలే తిరువుళ్ళప్పటిర్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱపడి. ఇప్పడి తిరుమార్పిలే శితఱిచ్చితఱి వ్యాపియానిన్ఱ స్మితనిర్ఘరిక్కైయానతు - తిరుమార్పిలే ముక్తామయమాన శతయష్టికసహస్రయష్టికహారమ్ శాత్తినాప్పోలే విళఙ్గుకిన్ఱ తెన్గిఱార్ - తృతీయచరణత్తాలే.

[ముక్తావళికాపి తజ్జా నదీవ భాతి] మూన్ఱావతుపాదత్తిలే ఉళ్ళ హారపదముమ్, ఇన్ద ముక్తావళికాపదముమ్ భిన్నార్థక మెన్బతై అఱియాతార్ పునరుక్తిశఙ్కై పణ్ణువర్కళ్ అర్థభేద మెజ్ఞనేయెన్నిల్; శతయష్టికహారమెన్ఱుమ్ సహస్రయష్టికహారమెన్ఱుమ్ శొల్లప్పడుకిఱ ముక్తాహారమ్ హారశబ్దార్థమ్; ఏకయష్టిరూపమాన ముత్తువడమ్ ముక్తావళికాశబ్దార్థమ్ ఎన్ఱు కొళ్క. యష్టియావతు - సరమ్, గుచ్ఛకమెన్నవుమామ్. పలపల గుచ్ఛకఙ్గళైయుడైయ ఒరుముత్తుమాలై హారమెన్బతాకవుమ్, ఒరే గుచ్ఛకమాకియ ముత్తువడమ్ ముక్తావళికైయెన్బతాకవుమ్ మహాకవిప్రయోగఙ్గళాల్ విళఙ్గుకిన్ఱతు. కుమారసమ్భవకావ్యత్తిల్ [పఞ్చమసర్గే, శ్లో. ౮.] "విముచ్యసా హారమహార్యనిశ్చయా విలోలయష్టిప్రవిలుప్తచన్దనమ్." ఎన్ఱ శ్లోకముమ్ తద్వ్యాఖ్యానముమ్ అవధేయమ్. ముక్తావళికాశబ్దమ్ అనేకయష్టికహారత్తైయుమ్ శొల్లక్కూడుమాయినుమ్ ఇఙ్గే వక్తృవివక్షాబలత్తాలే ఏకావళీవాచకమాకక్కడవతు. "........అధోరసూత్రికా మౌక్తికైః కృతా। హారో ముక్తావళీ దేవచ్ఛన్దోఽసౌ శతయష్టికః ॥ హారభేదా యష్టిభేదాద్గుత్సగుత్సార్ధగోస్తనాః। అర్ధహారో మాణవక ఏకావళ్యేకయష్టికా ॥ సైవ నక్షత్రమాలా స్యాత్సప్తవింశతిమౌక్తికైః." ఇత్యాద్యమరకోశత్తిఱ్కు హేమచన్ద్రివ్యాఖ్యానమ్ కాణ్గ.

ఆక, చతుర్థచరణత్తాల్ శ్లిష్టమాయ్త్తెన్నిల్, - పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పిల్ ఏకావళియాన ఒరు ముక్తాహారమ్ శాత్తప్పట్టిరుక్కిఱతు; ‘అతు ముక్తావళియల్ల; వక్షస్థలనిపతితవిశీర్యమాణ స్మితనిర్ఝరత్తిల్ నిన్ఱుమ్ పెరుకియ ఒరుఆఱుతాన్ ముక్తావళియాక విళఙ్గుకిన్ఱతో!’ ఎన్ఱు ఉల్లేఖిక్కలామ్బడియిరానిన్ఱతెన్గె. ఆక ఇస్శ్లోకత్తాల్, పేరరుళాళనుడైయ మన్దహాసప్రభాప్రసరమానతు అనేకయష్టికముక్తాహారమాకవుమ్, వస్తుతః తిరుమార్పిలే శాత్తియిరుక్కిఱ ఏకావళీహారమానతు స్మితనిర్ఝరవినిస్సృతైయాన నదియాకవుమ్ ఉత్ప్రేక్షిక్కప్పట్టతాయిత్తు.

[నిర్ఝరికా.] నిర్ఝరీశబ్దత్తిన్మేల్ స్వార్థే కప్రత్యయమ్ వన్దు ‘నిర్ఝరికా’ ఎన్ఱాయిఱ్ఱు. శిలర్, అకారాన్తపుల్లిఙ్గమాన నిర్ఝరశబ్దన్దాన్ ఉణ్డెన్ఱుమ్, ఈకారాన్త స్త్రీలిఙ్గమాన నిర్ఝరీశబ్దమ్ ఇల్లైయెన్ఱుమ్ ఎణ్ణియిరుప్పతు భ్రాన్తివిలసితమ్; “ఉత్సః ప్రస్రవణం వారిప్రవాహో నిర్ఝరో ఝరః” ఎన్ఱ అమరకోశత్తై మాత్తిరమ్ నోక్కి భ్రమిక్కలాకాతు; శబ్దకల్పద్రుమమ్, శబ్దరత్నావళి ముతలియకోశఙ్గళిల్ నిర్ఝరీశబ్దమ్ ఉపాత్తమాకవే యిరుక్కిఱతు. “జటాకటాహసంభ్రమభ్రమన్నిలింపనిర్ఝరీ విలోలవీచివల్లరీ విరాజమానమూర్ధని । ధగద్ధగద్ధగజ్జ్వలల్లలాటపట్టపావకే కిశోరచన్ద్రశేఖరే రతిః ప్రతిక్షణం మమ” ఎన్ఱ ఒరుమహాకవిశ్లోకత్తిల్ నిర్ఝరీశబ్దప్రయోగత్తైయుమ్ జీవానన్దన్ ఉదాహరిత్తాన్. నిర్ఝరీ=నిర్ఝృణాతి-ఉచ్చస్థానపాతాత్ జీర్ణా భవతీతి నిర్+ఝౄ+అచ్. గౌరాదిత్వాత్ ఙీష్. “పరిమళఝరీత్యాది ప్రయోగానుగుణ్యాత్ నిర్ఝరీ నిర్ఝరికా నిర్ఝర ఇతిచ పర్యాయశబ్దాః.” ఎన్ఱార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.

వికీర్ణా, విశీర్ణా=ఇతి పాఠభేదః. 'వికీర్ణా' ఇత్యేవ ప్రాచాం పాఠః. నిఱుత్తి అనుసన్ధిక్కుమ్ కాలఙ్గళిల్, తృతీయ పాదత్తై "హారలక్ష్మీమపి" ఎన్ఱుమళవాక నిఱుత్తియనుసన్ధిప్పతు అర్థచ్చేర్త్తిక్కు విపరీతమ్, "అపిముక్తావళికా" ఎన్ఱు యథాక్రమమాకవే అనుసన్ధిక్క. తజ్జా=తస్యాః (పఞ్చమీ) జాయత ఇతి.

శ్లో॥ పరిమణ్డితరాస మణ్డలాభిః
వరదాఽఽఘ్రాత ముఖీష్వగోపికాభిః ।
$ అనువర్తితదా తవ ప్రహాసా-త్
ఇవ ఫుల్లం హి కపోలయోర్యుగం తే ॥ ౩౯ ॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే !
పరిమణ్డితరాస మణ్డలాభిః } అలఙ్కరిక్కప్పట తిరుక్కురవై గోష్ఠియై యుడైయ
ఆఘ్రాత గోపికాభిః=ప్రియైకళాన గోపస్త్రీకళాలే
ఆఘ్రాతమ్=ఆఘ్రాణమ్ శెయ్యప్పట్ట
తే కపోలయోః యుగమ్ } ఉనతు కపోలద్వయముమ్
అనువర్తితదా తవ ప్రహాసాదివ } ఇఱ్ఱైక్కుమ్ అనువర్తిత్తు వారానిన్ఱ అహ్వైయ హాస ప్రకటన త్తాలేపోల
ఫుల్లమ్=వికసిత్తిరానిన్ఱతు.

[పరిమణ్డితేత్యాది.] దివ్యకపోలఙ్గళై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్. అర్చావతారత్తిలుమ్ విభవావతారవాసనై పణ్ణిప్పోరువర్కళ్ నమ్ ఆళ్వార్కళుమ్ ఆచార్యర్కళుమ్. "కోవలనాయ్ వెణ్ణెయుణ్డవాయన్ - ఎన్నుళ్ళం కవర్న్తానై అరఙ్గన్" "అఘుతిఱల యోత్తి యెమ్మరశే! అరఙ్గత్తమ్మా!" ఎన్ఱిప్పడిక్కళిలే కూఱాయ్త్తు ఆళ్వార్కళీడుపాడు "కూన్దలార్ మకిళ్ కోవలనాయ్, వెణ్ణెయ్మా

$ "అనువృత్త" ఎన్ఱుమ్ ఓతువర్కళ్.

న్ఘ్ఴున్దైయిల్ కణ్డుమకిழ్న్దుపోయ్" ఎన్ఱు వ్యక్తమాంకవుమ్ అరుళి చ్చెయ్వర్కళ్. మఱ్ఱైయవతారఙ్గళిల్కాట్టిలుమ్ కృష్ణావతారమ్ సన్నిహితమాకైయాలే అన్ద కృష్ణావతారవాసనైయే మికుతియాక చ్చెల్లుమాయ్త్తు అర్చావతారత్తిలే "వక్షస్స్థల్యాం తులసికమలా కౌస్తుభై వైజయన్తీ సర్వేశత్వం కథయతితరాం రఙ్గధామ్నస్తదా స్తామ్। కూర్మవ్యాఘ్రీనఖపరిమిళత్పఞ్చహేతీ యశోదానద్ధా మాఙ్గళ్య భరణమధికం సన్సమాధిం ధనోతి." [శ్రీరఙ్గరాజస్తవే] ఎన్ఱు భట్ట రీకుపాట్టిల్ అழకు కణ్డీరే

ఆழ్వార్ తాముమ్ తిరుమాలిరుఞ్జోలై అழకర్ పక్కలిలే ఈడుపట్టుప్పేశుమిడత్తు "గాయంగాయం వసగిరిపతే! త్వంహి బృన్దావనాన్తః గోపీసమ్మైర్విహారసి యదా సున్దరవ్యూఢబాహో!। రాసారమ్భోత్సవబహువిధప్రేమసీమన్తినీనాం చేతశ్చేత స్తవచతు తదా కాం దశామన్వభూతామ్ ?." [సున్దరబాహుస్తవే - ౧౧౪.] ఎన్ఱిత్తే అరుళిచ్చెయ్తతు.

పేరరుళాళనుడైయ దివ్యకపోలఙ్గళిల్ ప్రఫుల్లత్తైయెక్కణ్డ వాఱే కృష్ణావతారత్తిల్ రాసక్రీడావసరత్తిలే కృష్ణకపోలఙ్గళుక్కు విళైన్ద హర్షప్రకర్షమ్ స్మృతివిషయమాకి తాదాత్మ్యభావనై తోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [పరిమణ్డితేత్యాది] రాసమణ్డలమావతు కణ్ణపిరానుడైయ రాసక్రీడాగోష్ఠి. బ్రహ్మవైవర్తపురాణ-శ్రీకృష్ణజన్మఖణ్డత్తిల్ ఎణ్బత్తునాలామధ్యాయత్తిల్ రాసమణ్డలత్తిల్ సన్నివేశమ్ పరక్కప్రతిపాదిక్కప్పట్టుళ్ళమై కాణ్గ రాసక్రీడైయావతు - తమిழిల్, 'కురవైక్కూత్తు' ఎనప్పడుమ్. అతావతు - "అఙ్గనామఙ్గనామన్తరే మాధవః" ఇత్యాదిప్పడి-ఒవ్వొరు ఆయ్చ్చియిన్ పక్కత్తిలుమ్ ఒవ్వొరుకణ్ణనాక ప్పల దివ్యమఙ్గళవిగ్రహఙ్గళై ప్పరిగ్ర

హిత్తుక్కొణ్డు కైకోత్తాడువతు. అజ్ఞనే ఆకుమ్ కాలత్తిల్ ఇరణ్డు పక్కత్తిలుముళ్ళ ఆయ్చ్చిమార్కళుమ్ తజళ్ తజ్గళుక్కు అణిత్తాన కృష్ణకపోలత్తిలే ప్రీత్యతిశయత్తాలే ముత్తమ్ కొడుక్క, అత్తాలే ఒరువిలక్షణమాన హర్షప్రకర్షమ్ ఉణ్డాకక్కడవతితే కృష్ణకపోలజ్గళుక్కు; అన్ద హర్షత్తినుడైయ అనువృత్తియానతు అద్యాపి మాఱామైయాలే తత్ప్రియుక్తమాకత్తాన్ ఇన్ద దివ్యకపోలజ్గళ్ ప్రఫుల్లజ్గళాయిరుక్కిన్ఱనవో? ఎన్ఱు ఉన్నయిక్కిఱపడి.

తిరుమాలిరుమ్శోలైయఴకరుడైయ దివ్యకపోలత్తిలే ఈడుపట్టపడియైక్కాట్టిలుమ్ పేరరుళాళనుడైయ దివ్యకపోలజ్గళిలే ఈకుపనుకిఱపడి అత్యన్తమతిశయితమాయిరానిన్ఱతీ'; ఎజ్ఞనేయెన్నిల్; అజ్గు "యశోదాజ్గుళ్యగ్రోన్నమితచుబుకాఘ్రాణముదితౌ కపోలావద్యాపి హ్యనుపరతతద్ధర్షాగమకౌ। విరాజేతే విష్వగ్వితతసహకారానవరసప్రమాద్యద్భృఙ్గాఢ్యద్రుమవనగిరేస్సున్దరహరేః." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్కైయాలే యశోదైప్పిరాట్టియొరుత్తియిన్ ఆఘ్రాణత్తాలే యుణ్డాన హర్షమేయాయ్త్తు తోన్ఱియిరుక్కుమ్; ఇజ్గు "పరిమణ్డితరాసమణ్డలాభిః అభీష్టగోపికాభిః ఆఘ్రాతమ్" ఎన్గైయాలే పఞ్చలక్షమ్కుడిత్పెణ్గళుడైయ ఆఘ్రాణత్తాలేయుణ్డాన హర్షప్రకర్షాదజ్గలుమ్ పేరరుళాళనుడైయ దివ్యకపోలజ్గళిలే తోన్ఱానిఱ్కుమెన్ఱతితే.

పరిమణ్డితం రాసమణ్డలం యాభిస్తాః; తాభిః రాసగోష్ఠియై అలఙ్కరిత్తిరున్ద - ఎన్ఱపడి. [ఆఘ్రాతమ్.] ఆఘ్రాణమావతు ప్రీత్యతిశయత్తాలే పణ్ణప్పనుకిఱ వక్త్రసంయోగత్తిఱ్కుప్పర్యాయమామ్. [అనువర్తీత్యాది.] అనువర్తత ఇత్యనువర్తీ; తదా భవః - తదా

తనః, తదాతనశ్చాసౌ ప్రహర్షశ్చ; అనువర్తీచాసౌ తదాతన ప్రహర్షశ్చ; తస్మాత్. కనకప్పూవైయ కొయిత్తాన్ను వలకుళి కళుక్కుమ్ అవియాతే అనువర్తిత్తువరుమాపోలే, అన్ఱు రాసక్రీడై యిల్ అత్తనై గోపిమార్కళుమ్ అభినివేశాతిశయమ్-శోగ్రుణ నెను క్కయన్ఱైత్తు ఆఘ్రూణిత్తహర్షమ్ ఇన్ఱళవుమ్ అనువర్తిత్తువారా నిన్ఱతాయ్త్తు [ఫుల్లమ్] "ప్రఫుల్లోత్ఫుల్లసంఫుల్లవ్యాకోచవికచ స్ఫుటాః" ఇత్యమరః.

"అనువర్తితదాతనప్రహర్షాదివ" ఎన్ఱు ఇవకారప్రయోగమ్ కాణ్గైయాలే ఇన్దహేతు పరమార్థమల్లవెన్ఱుమ్, "రక్తాతవాం శ్రీ మృదుళౌ భువి విక్షేపణాద్ధ్రువమ్" ఇత్యాదిస్థలఙ్గళిల్ పోల హేతూత్ప్రేక్షైయేయాకుమెన్ఱుమ్ కొళ్ళలాకాతెన్ఱు శఙ్కానప్పిరాక్ వశిక్కుమ్బడి ఆనాల్ ఇవశబ్దమ్ పోమ్బడియెన్నెన్నిల్; "కిమి వహి మధురాణాం మణ్డనం నాకృతీనామ్" "కథమివ" "కుత ఇవ" ఇత్యాదికళిల్ పోల వాక్యాలఙ్కారమాకక్కడవదు. "పిఱ తొడర్న్దోడియోర్ పామ్బైప్పిడిత్తుక్కొణ్డాట్టినాయ్ పోలుమ్" "విళ ఙ్గాయెఱిన్దాయ్ పోలుమ్" "మరువినిన్ఱ ఊర్ పోలుమ్" "మరమేఱి యిరున్దాయ్ పోలుమ్" ఇత్యాదితమిళ్ప్రయోగఙ్గళిలుమ్ "పో లుమ్" ఎన్బతు వాక్యాలఙ్కారమాత్రమా యిరుక్కుమవడి కాణ్గ

ఏవకారార్థత్తిలుమ్ ఇవకారప్రయోగముణ్డు; ఋగ్వేద త్తిల్ [౧ - ౧౮౪ - 3] "శ్రియే పూషన్నిషుకృతేవ దేవాః" ఎన్ఱవిడత్తిల్ "ఇవశబ్ద ఏవార్థే" ఇతి భాష్యమ్ ఆనపిన్బు, ఇఙ్గనే ఏవకారార్థకమాకవో వాక్యాలఙ్కారమాకవో కొణ్డు. "యశోదాఙ్గుళ్యగ్రోన్నమిత" ఇత్యాదిసున్దరబాహుస్తవశ్లోకమ్బో

లవే ఇతనైయుమ్ ఉత్ప్రేక్షైయన్ఱిక్కే యథాభూతార్థకీర్తన మాకవే నిర్వహిక్కై ఉచితమ్. ... ... (౩౯)

శ్లో॥ ముఖమున్నసమాయతాక్షముద్యత్ -
స్మితదన్తం రుచిరాధరం నతభ్రు ।
లసదంసవిలమ్బికర్ణపాశం
మయి తే నిశ్చలమస్తు హస్తినాథ! ॥ ౪౦ ॥

పదవురై.

హే హస్తినాథ != శ్రీహస్త్యద్రినాథనే!	నతభ్రు = వళైన్ద తిరుప్పురువఙ్గళై యుడైత్తాయుమ్
ఉన్నసమ్ = ఉన్నతమాన నాసికైయై యుడైత్తాయుమ్	లసదంస విలమ్బి కర్ణపాశమ్ = విళఙ్గానిన్ఱ తిరుత్తోళ్ కళళవుమ్ తొఙ్గానిన్ఱ శిఱన్ద శెవికళై యుడైత్తాయుమిరుక్కిఱ
ఆయతాక్షమ్ = నీణ్డ తిరుక్కణ్గళై యుడైత్తాయుమ్	తే ముఖమ్ = ఉనతు తిరుముఖమణ్డలమానతు
ఉద్యత్స్మితదన్తమ్ = విమ్మి వెళియెழுకిన్ఱ పున్ముఱువలై యుడైయ తిరుముత్తుక్కళై యుడైత్తాయుమ్	మయి = అడియేన్పాల్
రుచిరాధరమ్ = అழகియ తిరువధరత్తై యుడైత్తాయుమ్	నిశ్చలం అస్తు = స్తబ్ధమాకక్కడవతు.

[ముఖమున్నసమిత్యాది.] తిరుమఙ్గైయాழ்వార్ వాలి మావలమ్తోడఙ్గి * ఎఙ్గళెమ్మిఱైయెమ్బిరానళవాక ఒవ్వొరుతిరుప్పతినైయుమ్ ఒరుతిరుమొழி ఇరణ్డుతిరుమొழி నాన్గుతిరుమొழி ఒరుపత్తు–ఇప్పడియాక అనుభవిత్తు "ఒరునల్శుఱ్ఱమ్" ఎన్నుమ్ తిరుమొழியిలే పలతిరుప్పతికళైయుమ్ శేర అనుభవిత్తు ఇనియరానార్. తనిత్తనియే అనుభవిప్పతిఱ్కాట్టిలుమ్ శేర అనుభవిక్కుమతిలే ఒరువిలక్షణభోగ్యతై యుణ్డిఱే అదతుపఱ్ఱియిఱే తిరుమడల్

కళిల్ † చరమపర్వమ్ వీఱుపెఱువతు. అజ్జనమే "పరభాగమి
యాత్" ఎన్నుమ్ శ్లోకమ్ముతలాక ఇవ్వళవుమ్వర, తిరుముకమణ్డ
లత్తిలుళ్ళ ఒవ్వొరు దివ్యావయవన్దన్నైయుమ్ తనిత్తనియే ఇనితాక
అనుభవిత్తు, అప్పాల్ అవయవఙ్గళోడే శేర్న్ద శేర్త్తియాక త్తిరు
ముకమణ్డలన్దన్నై అనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్ - ఇన్దశ్లోకత్తాలే.

ఆఴ్వానుడైయ శిన్దైయాకిఱ పెణ్ణానవళ్ ఇనిమేల్ దేవాధి
రాజ ‡ కణ్ఠాశ్లేషత్తుక్కు ప్పోకిఱాళాకైయాలే, నవోఢైయాన పెణ్
పిఱన్దకత్తిల్ నిన్ఱుమ్ పుక్కకత్తుక్కుప్పోమ్పోతు జన్మభూమియిలుళ్ళ
ఉఱవుముఱైయారుళ్ళవిడమెఙ్గుమ్ పుక్కు అవర్కళై ఉపలాళిత్తు
వరుమాపోలే తనక్కు చిరపరిచితఙ్గళాన నయననాసికాద్యవయవ
ఙ్గళై కణ్ఠాశ్లేషపూర్వాఙ్గమాక ఉపలాలనమ్పణ్ణి ఉకవానిన్ఱపడి -
ఎన్ఱు జీయరరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి.

[ఉన్నసమ్] ఉన్నతా నాసికా యస్మిన్ తత్ - ఉన్నసమితి
విగ్రహః. "ఉపసర్గాచ్చ" [౫ - ౪ - ౧౧౯] ఇతి పాణిని
సూత్రమ్. "నాసికాయా నసాదేశః"..."మాట్టియర్కఱ్పకత్తిన్
వల్లియో కొఴున్దో?" ఎన్ఱు నిత్యసన్దేహజనకమాయిత్తే కోలనీళ్
కొడిమూక్కిరుప్పతు

[ఆయతాక్షమ్] పాఱ్కడల్పోలే ఇక్కణ్గళుక్కుళ్ళ అక
లమ్ ఒరువరాల్ కరై కాణవొణ్ణాతపడియాయ్ క్కాణుమిరుప్పతు.

† శిఱియతిరుమడలిల్ "శీరార్ తిరువేఙ్గడమే" ఎన్ఱు తొడఙ్గియుళ్ళ చరమ
భాగముమ్, పెరియతిరుమడలిల్ "విణ్ణకరుళ్ పొన్మలైయై" ఎన్ఱు తొడఙ్గియుళ్ళ
చరమభాగముమ్ - ఎన్ఱపడి.

‡ "పద్మాయాః ప్రణయరసాత్" ఇత్యాదియాన అడుత్తశ్లోకమ్ కణ్ఠ
గ్రహణ విషయకమెన్పతుపత్తి చాటూక్తి.

శ్రుతియానతు "యథా కప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" ఎన్ఱు - తిరుక్కణ్గళిలుణ్డాన తెళివుక్కు పుణ్డరీకత్తై ఒరుపోలిశొల్లిప్పోన్ద పోక్కి, అకలత్తైప్పార్త్తాల్ కడల్పుక్కార్ కరై కాణమాట్టాతే మయఙ్గుమాపోలే "పుడైపరన్దు మిళిర్న్దు శెవ్వరియోడి నీణ్డవప్పెరియవాయకణ్గళ్" ఎన్ఱుమిత్తనైయల్లతు, వేఱొరు పాశురమిడవొణ్ణాతితే.—ఆయతే అక్షిణీ - యస్మిన్ తత్, ఆయతాక్షమ్. "బహుబ్రీహౌ సక్థ్యక్ష్ణోః స్వాఙ్గాత్షచ్" [౫ - ౪ - ౧౧౩.] ఇతి సూత్రమ్.

[ఉద్యత్స్మితదన్తమ్.] అభిమతజన దర్శనానన్దవేగత్తాలే అచావతారసమాధియైక్కడన్దు విమ్మి వెళివిఴుకిన్ఱ అవ్యక్తమధుర మన్దహాసవిలాసమ్ తిరుముత్తుక్కళిలే నిఴలెఴుకిఱపడి. "పూర్వకర్మోఽనలార్తానాం ధ్యాయతాం ఖేదశాన్తయే। స్వదన్తేన్దుచయోత్థేన హ్లాదయన్ గోగణేనతు." ఎన్ఱు పౌష్కరత్తిల్ శొల్లిప్పోన్దతే. స్తోత్రరత్నత్తిల్ (౧) "శుచిస్మితమ్" ఎన్ఱవిడత్తిఱ్కు భాష్యమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ తూప్పుల్పిళ్ళై "'స్మయన్నివ నృపో హన్తి' ఇతివత్ విరుద్ధాభిసన్ధిం పరిహర్తుమిహ శుచితోక్తిః." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతైక్కణ్డ మాడమాళిక్కైయాచ్చార్ "ఎకుత్త ప్రమాణమఴకితాయిరున్దతు; అతుతన్నై వ్యతిరేకముఖేన ఎడాతే అన్వయముఖేన ఎడుత్తు ప్రకృతానుకూలమాక యోజిప్పతు ఉచితమాయిరుక్కుమే" ఎన్ఱుపణిత్తార్ అతావతు - "స్మయన్నివ నృపో హన్తి" [అరశర్ శిరిత్తవణ్ణమాకవే కెడుతియై విళైత్తిడువార్] ఎన్ఱుమాపోలే, ఎమ్బెరుమాన్తానుమ్ పున్ముఱువల్ శెయ్తపడియాకవే కొళ్ళైకొళ్ళక్కుఱుమ్బనామితే ; "ముఱ్ఱత్తూడుపుకున్దు నిన్ముకమ్కాట్టి పున్ముఱువల్ శెయ్తు, శిఱ్ఱిలోడెఙ్గల్ శిన్దై

(౧) శ్లో=౩౯-"ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజే"త్యాది.

యుమ్ శిత్తైక్కక్కడవైయో కోవిన్దా!” ఎన్ఱపాశురత్తుక్కుమ్ “స్మయన్నివ నృపోహన్తి” ఎన్ఱశ్లోకత్తుక్కుమ్ మిక్కపొరుత్తము ళ్ళతే. రసోక్తిపదత్తుకిఅపాడుకాణుమితు. ఉద్యత్ స్మితం యేషు తే - ఉద్యత్స్మితాః; తాదృశాః దన్తాః యస్మిన్ తత్.

[రుచిరాధరమ్.] “ముత్తన్న వెణ్ముఱువల్ శెయ్యవా యుమ్” ఎన్నుమాపోలే - నిలవెరిత్తాప్పోలే పరన్దుకిన్ఱ ముఱువ లొళియాలే పరభాగసమ్పత్తు విలక్షణమాక విళఙ్గుకిన్ఱ తిరు వధరత్తైయుడైత్తాయిరుక్కుఅ ఎన్ఱపడి. “నాలియత్తోర్ కనికొల్ వినైయాట్టియేన్ పల్ వినైకొల్, కోలమ్తిరళ్ పవళక్కొళుమ్ తుణ్డఙ్గొలో-నీలనెడుముకిల్ పోల్ తిరుమేనియమ్మాన్ తొణ్డైవాయ్” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్త ఆళ్వార్ తిరువుళ్ళమడఙ్గలుమ్ ఇఙ్గు రుచిరపదత్తిలే గర్భితమాయిరుక్కుఅపడి.

[సతభ్రు] “ఇన్నుయిర్క్కు ఏత్తైయర్ మేల్ వళైయుమిణ్ణై నీలవిల్లోకాల్! మన్నియశీర్ మదనన్ కరుప్పుచ్చిలైకొల్! మదనన్ఱ న్నుయిర్ త్తాత్తై కణ్ణపెరుమాన్ పురువమవైయే” ఎన్నలామ్పడి ఎప్పో తుమ్ ఒగుపడిప్పడ వళైన్దపడియేయిరుక్కుఅ తిరుప్పురువఙ్గళైయు డైయ. “తన్నై చ్చార్ఙ్గమతువేపోల్ పురువవట్టమఴకియ” పెరు మానితే. సతే భ్రువౌ యస్మిన్ తత్=సతభ్రు.

[లసదంసేత్యాది.] తిరుచ్చెవిమడల్కళ్ తోళ్కళవుమ్ తళ తళెన్ఱుతోఙ్గియిరుక్కుమితే. “ఆయతకర్ణపాశపరికర్మసదంసమ్” ఎన్ఱితే కీళుమ్ అరుళిచ్చెయ్తతు. లసన్తౌచ తౌ అంసౌచ లసదంసౌ; తయోః విలమ్బేతే ఇతి లసదంసవిలమ్బినౌ, ప్రశస్తౌచతౌ కర్ణౌచ కర్ణపాశౌ, లసదంసవిలమ్బినౌ కర్ణపాశౌ యస్మిన్

తత్. శిలర్ "లసత్" ఎన్ఱు పృథక్కాక పదచ్ఛేదమ్పణ్ణి ఖము విశేషణమాకక్కొళ్వర్. శిలర్ సమస్తపదమాకవేకొణ్డు కణ్ణపాశవిశేషణమాకక్కొళ్వర్. అప్పోతు, లసన్తౌ అంసవిలమ్బికణ్ణపాశౌ యస్మిన్ తత్ - ఇతి విగ్రహః.

[తే ముఖం మయి నిశ్చలమస్తు.] "దురీశ్వరద్వారబహిర్వితర్దికాదురాసికాయై రచితోఽయమఞ్జలిః" ఎన్ఱు ప్రాకృతజన ముఖావలోకనత్తిల్ నశ్శైయొళిత్తు 'దేవం సేవితుమేవ నిశ్చినుమహే" ఎన్ఱు అధ్యవసిత్తు "ఇన్ఱు యామ్వన్దోమిరఙ్గు" ఎన్ఱు ఉళ్ కోయిల్కడైత్తలైప్పుకున్ద అడియేన్ తిఱత్తిలే ఉన్నుడైయ తిరుముక మణ్డలమ్ ఎప్పోతుమ్మాఱాతే స్వైతన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. "వృక్షే వృక్షేచ పశ్యామి చీరకృష్ణాజినామ్బరమ్" ఎన్ఱపడి-మారీచనుక్కు ఎఙ్గుమ్ ఇరామపిరానుడైయ తోऱ్ఱమేయాయిరున్దాప్పోలే ఇవర్ తమక్కుమ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుముకమణ్డలమే ఇడైవిడాతు మున్నిన్ఱు తోऱ్ఱవేణుమెన్ఱు ఆశైయిరుక్కుమపడి. "తీముకత్తు నాకణై మేల్ శేరుమ్ తిరువరఙ్గర్, ఆ! ముకత్తైనోక్కారాల్ అమ్మనేయమ్మనే!" ఎన్ఱు వయిఱెరిన్ఱు, "ఒరునాన్ఱు మెయ్మ్మైశొల్లి ముకమ్ నోక్కి విడైతాన్ తరుమేల్ మికనన్ఱే" ఎన్ఱు ఒరువిశై ముకమ్నోక్కు నాల్పోతుమెన్ఱు శొల్లువారైప్పోలన్ఱియే "నిశ్చలమ్" ఎన్ఱు నిత్యమాకప్రార్థిక్కిఱపడి. ... ... (౮౦)

ఇతి వసన్తమాలికాదశకం సమాప్తమ్.

అథ ప్రహర్షిణీదశకమ్.

శ్లో॥ పద్మాయాః ప్రణయరసాత్సమాసజన్త్యాః
స్వం బాహుం సుబహుమతో భుజేన తేన ।
కాం నామాఽన్వభవదహో! దశాం తదా త్వే
కణ్ఠస్తే కరిగిరినాథ! కమ్బుకాన్తః ॥ ౮౧ ॥

పదవురై.

హే కరిగిరినాథ! = తిరుఅత్తిమామలైత్తలైవనే!
కమ్బుకాన్తః = శంఖమ్బోల్ అழகియ
తే కణ్ఠః = ఉనతు తిరుక్కழுత్తానతు,
ప్రణయరసాత్ = ప్రీతిరసత్తాలే
తేన భుజేన / స్వం బాహుం / సమాసజన్త్యాః = అప్పడిప్పట్ట (ఉనతు) భుజత్తోడే తన్నుడైయ భుజత్తై త్తழுవిముழு కానిన్ఱ
పద్మాయాః = పిరాట్టిక్కు
సుబహుమతస్సన్ = మికవుమ్ బహుమానపాత్రమాయ్క్కొణ్డు
తదా త్వే = అక్కాలత్తిల్
కాం నామ దశామ్ = ఎన్న అవస్థైయై
అన్వభవత్ = అనుభవిత్తతో!
అహో! = అన్దో!.

[పద్మాయా ఇత్యాది.] ఇని తిరుముకమణ్డలత్తిఱ్కుక్కీழே నోక్కుకిఱార్. తిరుక్కழுత్తిలే ఊన్ఱుకిఱారాయ్చ్చొల్లుకిఱతు ఇశ్లోకమ్. “ అయమపరః కారకనియమః ” ఎన్నుమ్బడియాయిరానిన్ఱతాయ్త్తు - ఇన్ద శ్లోకమ్ ; ఇజ్జనే శొల్లుకైక్కడి యెన్నెన్నిల్ ; కీழ் ఒవ్వోరు దివ్యావయవత్తైయుమ్ వర్ణిత్తకణక్కిలే ఇన్ద తిరుక్కழுత్తైయుమ్ వర్ణిక్కిఱారాకిల్, తిరుక్కழுత్తిలే సర్వజనసాక్షాత్కార గోచరమానతోరు అతిశయత్తైయెడుత్తు అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్, “ అణ్డరణ్డపకిరణ్డత్తొరుమానిలమెழுమాల్ వరై, ముఱ్ఱుముణ్డ కణ్డమ్కణ్డీర్ అడియేనైయుయ్యక్కొణ్డతే ” ఎన్ఱ తిరుప్పాణాழ்వారై ప్పోలావతు, “ రమయతు స మాం కణ్ఠః శ్రీరఙ్గనేతురుదఞ్చితక్రముకతరుణగ్రీవా కమ్బుప్రలమ్బమలిమ్లుచః ।

ప్రణయవిలగల్లక్ష్మీ విశ్వమ్భరాకరకన్దళీ కనకవలయక్రీడాసంక్రాన్త రేఖ ఇవోల్లసన్." ఎన్ఱు భట్టరై పోలావతు అరుళిచ్చెయ్ తిరుక్కడుక్కుమే. ఇన్ద శ్లోకన్దన్నిలే "కమ్బుకాన్తః" ఎన్ఱ విశేషణ మొన్ఱేయాయ్త్తు తిరుక్కழுత్తిలుళ్ళ అతిశయత్తై వెళియిడువతు. శ్లోకమ్ముழுతుమ్ కణ్ఠాతిశయవర్ణనవ్యగ్రమాయిరాతొழிవతు కீழோడుమ్ మేలోడుమ్ పొరున్దియతన్ఱియే విలక్షణప్రక్రియైయాయిరానిన్ఱతీ! ఒరు అవయవత్తై వర్ణిప్పతెన్ఱాల్ అన్దఅవయవత్తిలుళ్ళ సన్నివేశత్తైయో, అల్లతు అన్ద అవయవమ్ శెయ్త కార్యవిశేషత్తైయో వర్ణిత్తాలిఱే అన్దవర్ణనమ్ తదవయవ సమ్బన్ధియాకక్కడుమ్; ఇన్ద శ్లోకత్తిలే అప్పడిప్పట్ట వర్ణనవిన్యాసమ్ ఇల్లైయిఱే

ఇతు పొరున్దుమాఱు ఎన్నెన్నిల్; ఇజ్జీయరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి :— పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కழுత్తానతు క్రముకతరుణగ్రీవైపోలవుమ్ శఙ్ఖమ్పోలవుమ్ రేఖాత్రయవిభక్తాఙ్గమాయిరుక్కుమ్; అన్ద రేఖైకళైక్కణ్డవాఱే "ప్రణయవిలగల్లక్ష్మీ విశ్వమ్భరా కరకన్దళీ కనకవలయక్రీడాసంక్రాన్తరేఖ ఇవోల్లసన్" ఎన్ఱా అప్పోలే - కణ్ఠాశ్లేషతత్పరైయాన పిరాట్టియిన్ తిరుక్కైక్కళిలణిన్దుళ్ళ కనకవలయఙ్గళ్ తిరుక్కழுత్తిలే అழுన్దప్పెఱ్ఱు అతనాలుణ్డాన రేఖైకళో ఇవై! ఎన్ఱు శఙ్కిక్కుమ్బడియాయిరుక్కుమ్; ఇప్పడిప్పట్టతోరు సమ్భావనై ఆழ்వార్ తిరువుళ్ళత్తిలే ఉదిక్క "ఏకసమ్బన్ధిజ్ఞానమ్ అపరసమ్బన్ధిస్మారకమ్" ఎన్ఱకణక్కిలే=ప్పడి పిరాట్టి శెయ్తరుళిన కణ్ఠాశ్లేషమ్ స్మృతివిషయమాక, తదనుసన్ధానముఖేన తిరుక్కழுత్తిలే ఈడుపడుకిఱారాయ్త్తు.

"కమ్బుకాన్తః" ఎన్ఱతు విశేషణమాకైయాలే తత్ప్రతిపాద్యమాన అర్థమ్ ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు ముఖ్యవిధేయవిషయమన్ఱిక్కే

ఉపసర్జనమాయొళిన్దాలుమ్, కణ్ణమ్ శెయ్త కార్యమొన్రుమ్ ఇతిలే శొల్లప్పడాతొళిన్దాలుమ్, పిరాట్టి ఆన్ద అణైత్తుక్కొణ్డకాలత్తిలే ఇన్ద తిరుక్కయ్యుత్తుక్కు ఉణ్డాన అతిశయమ్ అతివిలక్షణమెన్రు ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కు పరమతాత్పర్యమాకైయాలే "ప్రశస్తిస్సా రాజ్ఞో యదపిచ పురీకోశకథనమ్" ఎన్నుమ్ ప్రక్రియైయిలే ఇన్ద శ్లోకమ్ ముళుతుమ్ శృఙ్గగ్రాహికయైవ కణ్ఠాతిశయ ప్రతిపాదకమాకక్కడవదు. ఇయల్లై.

[హే కరిగిరినాథ! కమ్బుకాన్తః తే కణ్ఠః, ప్రణయరసాత్ తేన భుజేన స్వం బాహుం సమానజన్మ్యాః పద్మాయాః సుబహుమత స్సన్ తదా త్వే కాం నామ దశాం అన్వభవత్ ?] పిరాట్టి ఎమ్బెరుమానోడే కైకోత్తుత్తళువి ముళుశిప్పరిమాఱిన సమయమ్ పల వుణ్డు ; తిరుప్పాఱ్కడల్ కడైన్దపోతు దివ్యమాల్యామ్బరధరైయాయ్ సర్వభూషణభూషితైయాయ్ సకలదేవతైకళుమ్ పార్త్తుక్కొణ్డునిఱ్క చ్చెన్ఱణైన్దతు ఒన్ఱుణ్డు ; ఖరవధత్తినన్ఱు రాక్షసవేట్టైయాడిన పెరుమాళుక్కైయ యుద్ధాయాసపరిస్విన్నమాన తిరుమేనియిల్ రాక్షసశరవ్రాత వ్రణారోపణ దివ్యౌషధమాన గాఢాలిఙ్గన మొన్ఱుణ్డు. ఇవైయెల్లామ్ ఇఙ్గుఅరుళ్వానుక్కు వివక్షితముల్లకాణుమ్. దివ్యదమ్పతికళిరువరుమ్ శేరనిన్ఱు ఒరువర్కొరువర్ కైకోత్తు కణ్ఠాశ్లేషమ్పణ్ణినతు కృష్ణావతారత్తిలే విశేషిత్తు వీఱుపెఱ్ఱిరుక్కుమాయ్త్తు. "మేఘైర్మేదురమమ్బరం వనభువః శ్యామాస్తమాల ద్రుమైః నక్తం భీరురయం త్వమేవ తదిమం రాధే! గృహం ప్రాపయ । ఇత్థం నన్దనిదేశతశ్చలితయోః ప్రత్యధ్వకుఞ్జద్రుమం రాధామాధవయోర్జయన్తి యమునాకూలే రహః కేళయః." ఎన్నపడి - యమునైక్కరైప్పూమ్బొళిల్ కళిలే కణ్ణపిరాన్ ప్రియవల్లభైకళాన

రాధాప్రభృతిదివ్యమహిషికళోడే కైకోత్తు త్తోళ్ పుణర్న్ద అనుభవ మాయ్త్తు ఇఙ్గు వివక్షితమ్. కణ్ఠాశ్లేషవిశిష్టమాన పరస్పరభుజా సఙ్గనమ్ ఇన్ద శ్లోకత్తిలే అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిరుక్కైయాలుమ్, ఏతా దృశసన్నివేశమ్ రాధాకృష్ణ బిమ్బచిత్రలేఖఙ్గళిలే స్పష్టమాయిరు క్కైయాలుమ్, ఇవ్వాకైయాన పరిష్వఙ్గమ్ కృష్ణావతారత్తిల్ తాన్ ప్రసిద్ధమాకైయాలుమ్, ఆళ్వానుక్కుమ్ కృష్ణావతారవృత్తాన్త కీర్తనత్తిలే మిక్క రుచియాకైయాలుమ్ ఇతువే ఇఙ్గు వివక్షితమెన్న ప్పారున్దుమ్. "పద్మాయాః" ఎన్ఱు కిడక్కిఱతే; ఇతు ఘటిక్కుమ్బ డియెన్నెన్నిల్ ; "భార్గవ్యాదా జగత్స్వామీ దేవదేవో జనా ర్దనః। అవతారం కరోత్యేషా తదా శ్రీస్తత్సహాయినీ ॥ పునశ్చ పద్మా సమ్భూతా హ్యాదిత్యోభూద్యదా హరిః। యదాచ భార్గ వో రామ స్తదాఽభూద్ధరణీత్వియమ్ ॥ రాఘవత్వేఽభవత్సీతా రుక్మిణీ కృష్ణజన్మని। అన్యేషు చావతారేషు విష్ణోరేషానపాయినీ ॥ దేవత్వే దేవదేహేయం మనుష్యత్వేచ మానుషీ। విష్ణోర్దేహాను రూపాం వై కరోత్యేషాఽఽత్మనస్తనుమ్ ॥" ఎన్ఱు శ్రీవిష్ణుపురాణ త్తిల్ [౧-౯-౧౪౨.] శొన్న కట్టళైయిలే విభవావతారత్తిలెమ్బె రుమానుక్కు ప్పత్నికళావారెల్లారుమ్ ఒన్ఱానపిరాట్టియిన్ అవతా రభూతైకళాకైయాలే ఘటిక్కక్కుఱైయిల్లై.

[ప్రణయరసాత్ స్వం బాహుం తేనభుజేన సమాసజన్త్యాః పద్మాయాః] "ఎమ్మెప్పన్ తిరుమెయ్ప్పిణక్కిట్టక్కాల్ ఇన్దప్పక్కమ్ నిన్ఱవరెన్ శొల్లార్" ఎన్ఱు అఞ్జువేణ్డుమ్నిలత్తిలన్ఱిక్కే పొయ్కై ముతుమణల్ ముల్లైప్పన్దల్కళిలే ఫణ్ణుమ్విహారమాకైయాలే "ఆలిఙ్గి తాయాం పునరాయతాక్ష్యామాశాస్మహే విగ్రహయోరభేదమ్", ఎన్నుమ్బడియాన ప్రణయరసమ్ మీతూర్న్దిరుక్కుమితే; అప్పడి

ష్పట్ట ప్రీతివిశేషత్తాలే పిరాట్టియానవళ్ తన్ కైయై అవనుడైయ కై యోడే ఇణైత్తు నెరుక్కి అవన్ పిడరియిలే తన్ కైయుమ్, తన్ పిడరి యిలే అవన్ కైయుమాక ఉల్లసిత్తునిఱ్కుమ్బడియై చొల్లుకిఱతు. “ తేనభుజేన ” ఎన్గిఱవిడత్తిలే తచ్ఛబ్దమ్ విభవావతారసమ్బన్ధ పరామర్శియామ్ అదైయిలుమ్ విభవావతార తాదాత్మ్యాను సన్ధాన త్తినుడైప్పు ఇరుక్కిఱది.

[సుబహుమతః తే కణ్ఠః] పిరాట్టియిన్ బాహువానతు ఎమ్బెరుమానుడైయ కణ్ఠస్పర్శమ్ పెఱ్ఱవాఱే ఒరు విలక్షణమాన ఇమైయ ఉణ్డాక, “హా హా! ఇతోరు స్పర్శమిరున్దపడియే! ఇతోరు తిరుమిడఱు ఇరున్దపడియే!” ఎన్ఱు అతుతన్నిలే ఉచ్చావచమాన బహుమానవిశేషఙ్గళై ప్పణ్ణుంకిఱే పిరాట్టి, అన్ద బహుమానవిశేషఙ్గళుక్కు ప్పాత్రమాన ఉనతు తిరుమిడఱానతు. [తదాత్వే కాం నామ దశామన్వభూత్] నెఞ్జాల్ నినైప్పరితాల్ ఎన్నుమ్బడి యిరానిన్ఱతే!. శొల్లప్పుకిల్ వాయుమిలమ్ పరక్కుమే!. “ కాం దశామన్వభవత్ ” ఎన్ఱు ప్రశ్నమ్పణ్ణుకిఱార్ల్లర్; “ అతువుమొరు అవస్తైయే!” ఎన్ఱు విద్ధరాకిఱార్. అన్దసమయత్తిలే ఇత్తిరుమిడఱు పట్టపాట్టై అణుకియిరున్దు కణ్డాం అనుభవిక్క ప్పెఱ్ఱిలోమే! ఎన్నుమ్ ఇఴవు శొల్నలత్తిలే వెళియాకిఱది పారీర్. “ హా హన్త హన్త! భవతశ్చరణారవిన్దద్వన్ద్వం కదాను భవితా విషయో మమాఽక్ష్ణోః । యోఽహం నిరర్గళవినిర్గళదన్ధకారైః వృత్తైస్త్వన్నైశ్చసులభం సమయం వ్యతీతః.” [అతిమానుషస్తవే - ౩౯.] ఎన్ఱు వయిఱుపిడిక్కుమవరిఱే [తదాత్వే] “ మార్కణ్డి త్తిఙ్గళ్ మతినిఱైన్ద నన్నాళాల్ ” ఎన్నుమాపోలే అతువుమ్ ఒరునాళే!

ఎన్గిఱార్. [కమ్బుకాన్తిః] కమ్బువత్ కాన్తః; శంఖమ్పోలే అఴకియ ఎన్ఱపడి. "శంఖస్స్యాత్కమ్బురస్త్రియామ్" ఇత్యమరః రేఖాత్రయవిభక్తాఙ్గత్వాదిసాధర్మ్యత్తైయిట్టు కణ్ణత్తుక్కు శంఖసాదృశ్యవర్ణనమ్ కవిసమయసిద్ధమ్.

[సమాసజన్త్యైః] "షఞ్జ - సఙ్గే" ఎన్నుమ్ ధాతు "దంశసఞ్జస్వఞ్జాంశపి" ఎన్ఱ సూత్రత్తాల్ నలోపమ్ పెట్ఱు, వర్తమానే లటి 'సజతి' ఎన్ఱు రూపమాయ్, సమ్ ఆఙ్ ఇత్యుపసర్గద్వయ పూర్వకమాయ్ శతృప్రత్యయాన్తమాయ్ స్త్రీలిఙ్గత్తిల్ 'సమాసజన్తీ' ఎన్ఱు ప్రథమైకవచనరూపమ్ నిష్పన్నమాకుమ్. సున్దరబాహుస్తవత్తిల్ [శ్లో ౭౮.] "లక్ష్మీధరస్సజతి సింహగిరేస్తటీషు" ఎన్ఱవిడత్తిలే 'సజతి' ఎన్బతు "సక్తోభవతి" ఎన్నుమర్థత్తిలే ప్రయుక్తమ్; ఇఙ్గు "సమాసక్తం కుర్వన్త్యైః" ఎన్నుమర్థత్తిలే "సమాసజన్త్యైః" ఎన్గిఱ ప్రయోగమ్ అన్తర్భావితణ్యర్థకమెన్న వేణుమ్. [తదాత్వే] 'తత్కాలస్తు తదాత్వం స్యాత్" ఇత్యమరః.

ఇన్దశ్లోకమ్ముతల్ "యా దామోదర ఇతి" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ పతినొరు శ్లోకఙ్గళుమ్ ప్రహర్షిణీవృత్తమ్ "మ్నౌ జ్రౌగస్త్రిదశయతిః ప్రహర్షిణీయమ్" ఇతి తల్లక్షణమ్ (౪౧)

శ్లో॥ సాయామా ధృతపరిణద్ధయోఽబ్ధయో వా
తాదృశ్యః స్ఫుటమథవా దిశశ్చతస్రః।
చత్వారో వరద' పరప్రదాస్త్వదీయాః
భాసన్తే భుజపరిఘాస్తమాలనీలాః॥ ౪౨॥

పదవురై.

హేవరద !=వరదనే!
తమాలనీలాః=పచ్చిలైమరమ్పోల్ కఱుత్తవైయాయ్
వరప్రదాః = (అడియార్ వేణ్డుమ్) వరఙ్గళై అళిక్కవల్లవైయాయ్
చత్వారః=నాన్గాకియ
త్వదీయాః భుజపరిఘాః } ఉనతు ఉరుళ్తడిపోన్ఱ భుజఙ్గళానవై
సాయామాః=నీట్చియోడుకూడి

ధృతపరిణద్ధయః=శుఱ్ఱుప్పరప్పుడైత్తాన
అబ్ధయోవా=కడల్ పోలవో
అథ=అన్ఱి
తాదృశ్యః=అత్తనై నీట్చియుమ్ శుఱ్ఱుప్పరప్పుముడైయ
చతస్రో దిశోవా=నాన్గుతిశైకళ్ పోలవో
భాసన్తే=విళఙ్గానిన్ఱన.
స్ఫుటమ్-(ఉత్ప్రేక్షాసూచకమవ్యయమ్)

[సాయామా ఇత్యాది.] పేరుళాళనుడైయ భుజఙ్గళిలే ఈడుపడుకిఱార్ "బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధో యస్య లోకో మహాత్మనః" ఎన్గిఱపడియే ఇవన్ తోళ్ నిழలిలే ఒతుఙ్గినవర్కళుక్కు మతిళుక్కుళ్ళేయిరుప్పారైప్పోలే భయమ్ కెట్టిరుక్కలామ్పడియుమ్, సప్తలోకప్రజైకళుమ్ ఇత్తోళ్ నిழలిలే ఒతుఙ్గినాలుమ్ అవ్వళవేయన్ఱిక్కే ఇన్నముమ్ శతగుణితసప్తలోకఙ్గళుణ్డానాలుమ్ అవఱ్ఱుక్కుమిడమ్ పోరుమెన్నుమ్పడి ఒతుఙ్గినవర్కళ్ శురుఙ్గి నిழలే విఞ్జి విశాలతనుఙ్గళా యిరుక్కుమ్పడియుమ్పఱ్ఱ, తిశైకళైయుమ్ కడల్కళైయుమ్ ఒప్పాచొల్లి ఒరుప్పడుకిఱార్.

[హేవరద! తమాలనీలాః వరప్రదాః చత్వారః త్వదీయాః భుజపరిఘాః - సాయామాః ధృతపరిణద్ధయః అబ్ధయోవా భాసన్తే.] 'అలమ్పురిన్ద నెడున్దడక్కైయమరర్ వేన్దనిజ్జే పేరుళాళన్. అర్థికళ్ 'అలమ్, అలమ్' ఎన్నుమ్పడియాగ్ పుఱమ్బురువర్ వాశలిలే శెల్ల వేణ్డాతపడి పర్యాప్తమాకక్కొడుత్తు నీణ్డ తిరుక్కైకళిజ్జే. "చతుర్ణాం పురుషార్థానాం దాతా దేవశ్చతుర్భుజః" ఎన్ఱు

పడి-చతుర్విధపురుషార్థఙ్గళైయుమ్ కొడు త్తరుళుకైక్కిడాక భుజ ఙ్గళుమ్ నాలాయిరున్దను. కొడుక్కైయే విళైనీరాక వళర్న్ద కైకళ్. [తమాలనీలాః] "కఱ్పకక్కావన నఱ్పలతోళ్" ఎన్నపడి పచ్చిలై క్కాడు పరన్దాప్పోలేయిఱే తిరుత్తోళ్కళ్ విళఙ్గుకిఱపడి తాపా ర్తర్ తమాలచ్ఛాయైయిలే ఒతుఙ్గి విడాయ్ కెడుమాపోలే తాపత్ర యాతురర్ ఇత్తోళ్నిழలిలే యొతుఙ్గియిఱే విడాయ్ తీరువతు. "బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధో యస్య లోకో మహాత్మనః" ఎన్నక్కడవ తిఱే. తిరుత్తోళ్కళుక్కు కడల్ తన్నై ఒప్పుచ్చొల్లుకిఱార్కళా యాలే నైల్యగుణసాధారణ్యద్యోతనార్థమాక "తమాలనీలాః" ఎన్గిఱార్. ఇన్నాల్ ఉద్ధారాత్సిద్ధమాన శ్రమహరత్వముమ్ ఉపమా నోపమేయఙ్గళుక్కు సాధారణధర్మమెన్ఱు కొళ్క.

[భుజపరిఘాః] భుజాః పరిఘా ఇవ - భుజపరిఘాః, పరిఘ మావతు ఉழల్ తడి. "పరిఘోఽస్త్రీ యోగభేదే పరిఘా తేఽర్గళే పిచ." ఎన్ఱు నిఘణ్టు. ఆశ్రితర్కళుక్కు అజ్ఞాతజ్ఞాతపడి రక్షణ త్తుక్కు సుదృఢపరికరమా యిరుక్కైయాలే భుజఙ్గళై అర్గళ మాక అరుళిచ్చెయ్తపడి. ఇప్పడిప్పట్ట భుజఙ్గళ్ కడల్ పోల్ విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్ఱతు - నీళత్తైయుమ్ సున్దరత్వత్తైయుమ్ నైల్య త్తైయుమ్ శ్రమహరత్వత్తైయుమ్ చతుస్సంఖ్యత్వత్తైయుమ్ పఱ్ఱి. "ఆయామాః"=ఆయామమావతు దైర్ఘ్యమ్; "దైర్ఘ్యమా యామ ఆనాహః" ఇత్యమరః. ఆయామేన సహితా స్సాయామాః. "ధృతపరిణద్ధయః"=పరిణద్ధియావతు-పరిణాహమ్; "పరిణాహో విశాలతా" ఇత్యమరః 'పరి' ఎన్నుమ్ ఉపసర్గపూర్వకమాన ణహధాతు ఘఞన్తమానాల్ 'పరిణాహః' ఎన్ఱామ్; క్తిచ్ప్రత్య యాన్తమానాల్ 'పరిణద్ధిః' ఎన్ఱామ్. ధృతా పరిణద్ధిః యైస్తే -

ధృతపరిణద్ధయః. ఆక ఇవ్విరణ్డువిశేషణఙ్గళాలుమ్ సముద్రఙ్గళిన్ అకలనీళముడైమైశొల్లప్పట్టతు. "అబ్ధయోవా" ఎన్ఱవిడత్తిల్, వా= ఇవార్థేసూ; "వా స్యాద్వికల్పోపమయోరేవార్థేచ సముచ్చయే" ఇతి విశ్వః "ఉపమాయాం వికల్పే వా" ఇత్యమరశ్చ.

ఇఙ్ఙనే భుజఙ్గనుక్కు సముద్రఙ్గళై ఒప్పుచ్చొన్నవితిలుమ్ తృప్తిపెఱాతే మఱ్ఱొరుదృష్టాన్త మరుళిచ్చెయ్కిఱార్ - [అథ తాదృశ్యః చతస్రో దిశో వా భాసన్తే] 'తాదృశ్యః' ఎన్ఱతు - 'సాయామాః ధృతపరిణద్ధయః' ఎన్ఱు కీழ్ అభిధిక్కుచ్చొన్న విశేషణద్వయమ్ ఇఙ్గుమ్ అనుషఙ్గమ్పణ్ణిక్కొళ్ళవేణుమెన్ఱు తెరివిత్తపడి. అకలముమ్నీళముమ్ అళవిఴన్దుకిడక్కిఱ నాల్తిశైకళ్ పోలే ఉన్నదైయభుజఙ్గళ్ విళఙ్గుకిన్ఱనవెన్ఱపడి. సముద్రఙ్గళిన్ అకలనీళఙ్గళుక్కాకిలుమ్ ఓరళవిలే విచ్ఛిత్తియుణ్డు; దిక్కుక్కళిన్ విస్తారమ్ అఙ్ఙనల్లవిఱే.

సమ్సిద్ధాన్తత్తిలే దిక్కెన్ఱు తనియే ఒరు ద్రవ్యమిల్లైకిడీర్. నాలుపేర్ నాలుదిక్కిలుమ్నిన్ఱాల్ నాల్వర్క్కుమ్ నడువానప్రదేశమ్ ఒరువనుక్కుక్కిழక్కాయ్ ఒరువనుక్కు మేఱ్కాయ్ ఒరువనుక్కు వడక్కాయ్ ఒరువనుక్కుత్తెఱ్కాయ్ తోన్ఱుమ్ ద్రవ్యమన్ఱిక్కే ప్రతియోగ్యనుగుణకల్పనాకమాకైయాలేయిఱే ఇఙ్ఙనే తోన్ఱువతు. నాల్వర్క్కుమ్ నడువేయిరుక్కిఱ పృథివ్యాదికళ్ ద్రవ్యమాకైయాలే ఇప్పడి విప్రతిపత్తివిషయమాకిఱతిల్లై ఇనిత్తాన్ ఆదిత్యనుదిక్కిఱవిడమ్ కిழక్కాకవుమ్ అవనస్తమిక్కిఱవిడమ్ మేఱ్కాకవుమిఱే కొళ్ళుకిఱతు. అతుతాన్ మహామేరువుక్కు నాలుపార్శ్వత్తిలుమ్ భేదిత్తిఱేయిరుప్పతు. ఆకైయాలేయిఱే నాలుపార్శ్వత్తిలుముళ్ళవర్కళుక్కు మహామేరు వడక్కాయిరుక్కిఱతు: "నైవా

ఽస్తమయముకర్ణస్య నోదయస్సర్వదా సతః । ఉదయాఽస్తమయా ఽఽఖ్యౌహి దర్శనాదర్శనం రవేః ॥ సర్వేషాం ద్వీపవర్షాణాం మేరురుత్తరతో యతః" ఎన్ఱు శ్రీవిష్ణుపురాణత్తిలే శొల్లప్పట్టతిఱే. ఇప్పడి పలహేతుక్కళాలుమ్ ఆకాశాదిగళిలే అన్తర్భూతైయుమ్ తనక్కెన్ఱు వేఱు ద్రవ్యవ్యవస్థైయిల్లామైయాలే దిక్కెన్ఱు తనియే ఒరు ద్రవ్యమిల్లైయాయిత్తు. సూర్యనుడైయ ఉదయాదిగళుక్కిడాన ఆకాశత్తిలాతల్ భూమియిలాతల్ దిగ్విభాగ కల్పిత్తుక్కొళ్ళుకిఱ తౌక్రియ ప్పిరిత్తుక్కాణలావతొరు వస్తువిల్లైయెన్ఱిఱే నమ్ ఆచార్యర్కళ్ నిష్కర్షిత్తిరుప్పతు. ఆకైయాలే ఇఙ్గు "చతస్రో దిశ ఇవ భాసన్తే" ఎన్ఱతు - ద్యావాపృథివిపోలే ప్రుడైకరన్దిరుక్కిఱ నవెన్ఱపడి. "విశ్వతోహస్తః" ఎన్ఱ శ్రుతియై ఉపబృంహిత్తారాయిత్తు. ఇన్ద అతిశయోక్తిక్కుక్కరుత్తు = పెరుమాళనుడైయ భుజఙ్గళిన్ ఒప్పుయర్వన్ఱి పెరుమైయైయుమ్, అతుక్కడియాన ఔదార్యత్తిన్ ఉత్కర్షత్తైయుమ్ తెరివిప్పతామ్. "స్ఫుటమ్" ఎన్నుమవ్యయమ్ ఉత్ప్రేక్షాలిఙ్గమ్

"సముద్రస్య నైల్యం సుప్రసిద్ధమ్, దిశామపి నభఃప్రదేశ విశేషత్వాన్నైల్యం సిద్ధమ్ చతుస్సంఖ్యత్వనైల్యపీవరత్వైః సముద్రాణాం దిశాంచ భుజసామ్యం మన్తవ్యమ్" ఎన్ఱ సాక్షాత వ్యాఖ్యానవాక్యమనుసన్ధేయమ్. ఇతిలుళ్ళ పీవరత్వపదమ్ నిస్సఙ్కోచత్వపర్యాయమెన్ఱు కొళ్క. ... ... (౪౨)

శ్లో॥ ఆశ్లేషే వరద! భుజాస్తవేన్దిరాయాః
గోపీనామభిమతరాసబన్ధనే వా ।
బన్ధే వా ముసమధికాం యశోదయాఽఽహో
సమ్ప్రాప్తాస్తవ నవనీతమోషదోషాత్ ॥ ౪౩ ॥

పదవృత్తి.

హే వరద != వరదనే!	నవనీతహ్యాపదోషాత్ = వెణ్ణెయ్ కళవుకణ్డ కుఱ్ఱత్తిత్తాక
తవ భుజాః = ఉన్నుడైయ భుజఙ్గళ్	యశోదయా = యశోదైయినాలే
ఇన్దిరాయాః ఆశ్లేషేవా } పిరాట్టియిన్ ఆలిఙ్గనత్తిలేయా	బన్ధేవా = కట్టుణ్డతిలేయా
గోపీనాం అభిమత సబన్ధనే వా } ఆయ్చ్చికళుక్కు అభిమతమాక త్తిరుక్కురవైక్కోత్తతిలేయా	అధికాం ముదమ్ = అధికమాన మకిళ్చ్చియై
అహో = అల్లతు	సమ్ప్రాప్తాః = అడైన్దన?

[ఆశ్లేష ఇత్యాది] మీణ్డుమ్ అన్దభుజఙ్గళిలేయే ఈడుపట్టు ప్పేశుకిఱార్. ఇన్దభుజఙ్గళ్ నిస్సీమమాక వళర్న్దిరుక్కైక్కడి సన్తోషమాకవేణుమ్. సన్తోషముణ్డానాల్ శిఱియవడివుమ్ పెరియ వడివాకప్పరిణమియానిన్ఱతిఱే. శరమపురుషనుమ్ మహాబలిపక్క లిలేశెన్ఱు మూవడియిరక్క, మావలి ధారైవార్త్తు దత్తమ్పణ్ణ వాఱే 'అభిమతలాభమ్ కిడైక్కప్పెఱ్ఱోమ్' ఎన్ఱ్ మానన్దమే విళైనిరాకవిఱే "మన్నరమీతుపోకి మదినిన్ఱిఱైఞ్జ మలరోన్ వణఙ్గ వళర్ శేర్, అన్దామేత్తీనూడు శెలనియత్తపాదమ్" ఎన్ఱ్ మ్పడి ఓఙ్గివళర్న్దతు. "అల్పలాభజసన్తోషాదపి స్యాద్గరిమా లఘోః। తాదృశేనహి తోషేణ వామనో వవృధే హరిః." ఎన్ఱు ఒరుభావు కనుమ్ శొల్లివైత్తార్. అప్పడిపోలే ఇన్దభుజనృద్ధిక్కు హేతు ఏతేను మొరు సన్తోషమేయాకవేణుమెన్ఱు అఱుతియిట్టు అన్దసన్తోషన్దనక్కు ప్పలహేతుక్కళుళవాకైయాలే "ఇన్దహేతువా? అన్దహేతువా? ఎన్దహేతు?" ఎన్ఱ్ మాపోలే పేరరుళాళనైనోక్కి ప్రశ్నమ్ పణ్ణు కిఱార్

పూర్వార్ధత్తిల్ ఇరణ్డుహేతుక్కళుమ్, ఉత్తరార్ధత్తిల్ ఒరుహేతువుమ్ ఆకమూన్ఱుహేతుక్కళై అరుళిచ్చెయ్తు, ఇవఱ్ఱ్

త్తిల్ ఎన్నహేతువడియాక ఉన్నుడైయభుజఙ్గళ్ సన్తోషమడైన్దన? ఎన్ఱు వినవుకిఱార్.

[హేవరద! తవ భుజాః - ఇన్దిరాయా ఆశ్లేషే అధికాం ముదం సంప్రాప్తావా? (ఉత) గోపీనామభిమతరాసబన్ధనే అధికాం ముదం సంప్రాప్తావా? ఆహో, తవ నవనీతమోషదోషాత్ (ప్రాప్తే) యశోదయా (దామభిఃకృతే) బన్ధే అధికాంముదం సంప్రాప్తావా?] ఎన్ఱు ప్రశ్నత్తమిరుక్కిఱపడి "మేల్కఱిత్త మూన్ఱు అవసరఙ్గళిలున్నాన ఆనన్దముణ్డాయిరున్దు" ఎన్ఱు లఘువాకత్తానే మఱువాన్ఱ్ శొల్లివిడవొణ్ణాతపడి "అధికామ్" ఎన్ఱు విశేషణమిడుకిఱార్ సన్తోషత్తుక్కు. మూన్ఱు అవసరఙ్గళిలుమ్ ఆనన్దముణ్డాయిరున్దాలుమ్ నానతిపేక్షే, ఇవర్ఱుళ్ ఎన్న అవసరత్తిలుణ్డాన ఆనన్దమ్ అధికమ్? ఎన్ఱుతేయాయ్త్తు ఇప్పోతు నాం కేట్టతు; ఇతుతన్నై ఆరాయ్న్దు విడైయళిప్పాయెన్గిఱార్.

[ఇన్దిరాయా ఆశ్లేషే] భగవత్కర్తృకమాయ్ ఇన్దిరాకర్మకమాన ఆశ్లేషమెన్ఱుమ్, ఇన్దిరాకర్తృకమాయ్ భగవత్కర్మకమాన ఆశ్లేషమెన్ఱుమ్ ఇరణ్డువకైయాన ఆశ్లేషముణ్డు. ఇఙ్గుర్ఱ శబ్దశక్తి ఇవ్విరణ్డుక్కుమ్ పొతువాయిరున్దాలుమ్ ఇఙ్గే ఇన్దిరాకర్తృకమాయ్ భగవత్కర్మకమాన ఆశ్లేషమెన్ఱుకొళ్వతే రసవత్తరమామ్ ఉత్తరార్ధత్తిల్, యశోదాకర్తృకమాయ్ భగవత్కర్మకమాన బన్ధమ్ ఎన్పతు సువ్యక్తమాయిరుక్కైయాలే అతఱ్కుచ్చేర ఇఙ్గుమ్ అఙ్గనే కొళ్వతు ఉచితమాయుమిరుక్కుమిఱే. పిరాట్టితానే శెన్ఱు ఎమ్పెరుమానై అణైన్ద అవసరఙ్గళ్ పలవుణ్డు; "క్షీరోదాచ్చ్రీస్సముద్భూతా సర్వభూషణభూషితా। దివ్యమాల్యామ్బరధరా మాధవం పరిషస్వజే" ఎన్ఱపడి - తిరుప్పాఱ్కడల్ కడైన్దపోతు సకల

దేవతైకళుమ్ పార్త్తుక్కొణ్డునిఱ్క చ్చెన్ఱణైన్ద ఆశ్లేషమ్ ఇఙ్గే
వివక్షితమాకలామ్; అన్ఱి, ఖరవధత్తినన్ఱు రాక్షసవేట్టైయాడిన
పెరుమాళుడైయ యుద్ధాయాసపరిస్విన్నమాన తిరుమేనియిల్ రాక్ష-
సశరవ్రాతవ్రణారోపణదివ్యౌషధమాక చ్చెయ్త గాఢాశ్లేషమెన్నవు
మామ్. "అకలకిల్లేనిఱైయుమెన్ఱు అలర్ మేల్ మఙ్గైయుఱైమార్పా"
ఎన్నుమ్బడి శెయ్తుపోరుకిఱ నిత్యాశ్లేషత్తైచ్చొన్నతాకవుమామ్.

[గోపీనామిత్యాది] "అఙ్గనామఙ్గనామన్తరే మాధవః
మాధవం మాధవంచాఽన్తరేణాఽఙ్గనా." ఎన్ఱపడి ఒవ్వొరు ఆయ్
చ్చియర్ పక్కత్తిలుమ్ ఒవ్వొరుకణ్ణనాక నడువెనుత్తు నిన్ఱు ఆడిన
కురవైక్కూత్తు రాసబన్ధనమెనప్పడుమ్. అన్దక్రీడైయిలే "అంసే
నాంసో నిపీడితః । ఏకః కృతీ మదఙ్గేషు శేషమఙ్గం భువోధరః"
ఎన్నుమ్బడి కణ్ణపిరానుడైయ భుజమ్ వీఱుపెఱ్ఱిరుక్కుమిత్తే.

[బద్ధ్వేవా - ఇత్యాది.] "సంసారబన్ధస్థితిమోక్షహేతుః"
ఇత్యాదిప్పడియే బ్రహ్మాదికళై త్తన్ సఙ్కల్పత్తాలే కట్టువతు విడువ
తాకిఱవన్ "మత్తుఱుకడైవెణ్ణెయ్ కళవినిలువిఱైయాప్పుణ్డు ఉరలి
నోడిణైన్దిరున్దేఙ్గియ ఎళివే" ఎన్ఱపడి * పడలడైత్తశీలుకురమ్మైక్కళిలే
నుఱైన్దువుక్కు ప్పసువెణ్ణెయ్ కళవుకణ్డుకొణ్డ త్తిణ్ణక యశోదై
ప్పిరాట్టియాలే కట్టుణ్డపడియైచ్చొల్లుకిఱతు. "పిరాట్టియోడే అన్ద
కాలత్తిలుమ్ తిరుక్కురవైక్కోత్తకాలత్తిలుమ్ ఆనన్దమ్ విఞ్జియిరుక్క
క్కూత్తియిల్లై, అల్లై వణ్ణెయుణ్డు కొణ్డియిలేపడియుణ్డు ఆప్పుణ్డిరు
క్కుమ్ కాలత్తిలే "ఆరావయిఱ్ఱినోడాఱ్ఱాతాన్" ఎన్ఱపడి
నైఞ్జాఱల్ విఞ్జియిరుక్కుమాకైయాలే స్తోత్రప్రశ్నప్రకరణత్తిలే
ఇన్ద అపదానత్తైయెడుత్తురైప్పతు కూడుమో?" ఎన్ఱు శిలర్ శఙ్క

ప్పర్. ఆనన్దపరమకాష్ఠైక్కు ఆస్పదమాన ఇవ్వపదానత్తై దుఃఖై కతానమాక నినైప్పతు అజ్ఞానవిజృమ్భితమేయామ్. "కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బినాల్ కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ పెరుమాయన్" ఎన్ఱ శ్రీసూక్తియిన్ ఆఴ్న్దకరుత్తై ఆరాయ్న్దుణర్న్దాల్ ఇన్దశఙ్కై ఉదిక్క వఴియిల్లై. "తామ్బినాల్ కట్టప్పట్టనాయన్" ఎన్నాతే "కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ పెరుమాయన్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతిన్ కరుత్తు అఱివీర్కళో? - కణ్ణపిరాన్ వెణ్ణెయ్కళవు శెయ్కిఱ తన్నై యశోదైప్పిరాట్టి అడిక్కడి తామ్బినాల్ కట్టి వరుత్తుకిన్ఱాళెన్ఱు వీట్టిలుళ్ళ కయిఱుకళై త్తుణ్డు తుణ్డాక అఱుత్తువైత్తిరున్దాన్; అన్ఱైక్కు అవళ్ ఒన్ఱోడొన్ఱు ముడిపోట్టు ఒరుకయిఱునడినమాక్కి అతుకొణ్డు కణ్ణపిరానై క్కట్ట ముయలుమళవిలే అతు కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బాకైయాలే అవన్ తిరుమేనిక్కు ఎట్టమ్పోరామల్ అవళ్ ఇతికర్తవ్యతామూఢైయాయిరుక్క అవళవిలే, తన్నుడైయ సౌశీల్యమ్, సౌలభ్యమ్, ఆశ్రితపారతన్త్ర్యమ్ముతలియ శీలఙ్గళై వెళియిడువతఱ్కాక పరత్వనిలైయైత్తవిర్న్దు మనుష్యసజాతీయనాక అవతరిత్తిరానిన్ఱతాన్ ఉరలోడు కట్టుణ్డిరుక్కై ముతలియ ఇవ్వకైకళాల్ అన్ఙ్గళై విళఙ్గచ్చెయ్తుకొళ్ళాపిడిల్ అవతారమ్ విఫలమాయొఴియుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి, ఒరుశుఱ్ఱుక్కుప్పోరాత అన్దత్తామ్బు ఇరణ్డుమూన్ఱు శుఱ్ఱుక్కుప్పోరుమ్పడి తిరుమేనియైచ్చురుక్కియమైత్తు ఎళితిల్ కట్టలామ్పడి శెయ్తుకొణ్డమైయాలేయిఱే "కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ" ఎన్ఱతు అవతారమ్ ప్రయోజనవత్తరమాకప్పెఱ్ఱతు ఇవ్వపదానత్తాలేయాకైయాలే కణ్ణపిరానుక్కు ఇతిలుణ్డాన హర్షప్రకర్షమ్ వాచామగోచరమెన్ఱిఱే ఆఴ్వార్కళుమాచార్యర్కళుమ్ అనుసన్ధిత్తుపోన్దతు.

ఆక, పద్మాపరిష్వఙ్గమ్ రాసబన్ధనమ్, దామబన్ధనమ్ ఎన్ఱ మూన్ఱవసరఙ్గళిల్ ఉళ్ళదైయ భుజఙ్గళుక్కు అళవిఱన్ద ఆనన్ద ముణ్డాకియతు ఎన్ద అవసరత్తిలే శొల్లాయెన్గిఱార్. అత్ర సంస్కృత వ్యాఖ్యాతా - "పరత్వదశానహాదిన్దిరాలిఙ్గనాదపి అతిప్రీతికరం స్వైరసఙ్గతగోపాఙ్గనాలిఙ్గనమ్; తతోఽప్యతిప్రీతికరం ప్రేమాన్ధయా యశోదయా నిరఙ్కుశస్వతన్త్రస్య సౌశీల్యాతిశయనిబన్ధనబన్ధనమితి భావః" ఎన్ఱతు ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్ "శీరోఙ్గు తణ్ తిరుమాలిరుమ్శోలై మలై యుత్తై యుమ్ మాయా! ఎనక్కురై యాయితు, మత్తై నాన్గినుళాయో? తీయోఙ్గు కైమత్తైయోర్ శిఱుపులియూర్ చ్చలశయనత్తాయో? ఉనతడియార్ మనత్తాయో? అఱియేనే" [పెరియ తిరుమొழి ౭ - ౯ - ౭.] ఎన్ఱవిడత్తిలే, ఎమ్పెరుమానుక్కు నాన్మత్తైకళిల్ శిఱుపులియూర్ చ్చలశయనత్తిరుప్పు భోగ్యమ్; అతుతన్నిలుమ్ అడియార్కళిన్ తిరువుళ్ళత్తిలిరుప్పు పరమ భోగ్యమ్ - ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్వతుపోల, ఇఙ్గుమ్ - పద్మాపరిష్వఙ్గత్తిల్ రాసబన్ధనత్తిలే ఉకప్పు మేచ్చుట్టిరుక్కుమ్; అతిల్ * కణ్ణిక్కుఱుమ్కయిఱ్ఱాల్ కట్టుణ్డిరుక్కైయిలే ఉకప్పు అళవఱ్ఱతు - ఎన్ఱు నిర్వహిక్కక్కడవతు.

"దామ్నా చైవోదరే బద్ధ్వా ప్రత్యబధ్నాదులూఖలే" ఎన్ఱుమ్ "ఉరవిడై యాప్పుణ్డు" ఎన్ఱుమ్ తిరువయిఱ్ఱిలేకట్టుణ్డతాక విత్తే శొల్లక్కడవతు; భుజఙ్గళైప్పఱ్ఱి అఙ్గుప్రస్తావమిల్లైయే; ఇఙ్గు భుజఙ్గళుక్కు ఆనన్దముణ్డానతాక అరుళిచ్చెయ్వతు ఎన్నియ?" ఎన్ఱు ఞానప్పిరాన్ జీయరై క్కేట్క; "పిళ్ళాయ్! కణ్డిలైయో? "కైయెప్పిడిత్తుక్కరైయురలోడెన్నై కాణవే కట్టిఱ్ఱిలైయే"

ఎన్ఱు పెరియాழ్వా రరుళిచ్చెయ్తపడి పారాయ్" ఎన్ఱరుళి చ్చెయ్తార్.

ఆహో=వికల్పార్థకమవ్యయమ్. ... (౪౩)

శ్లో॥ సాలీయా ఇవ విటపాస్సపల్లవాగ్రాః
కల్లోలా ఇవ జలధేస్సవిద్రుమాగ్రాః ।
భోగీన్ద్రా ఇవచ ఫణామణీద్ధవక్త్రాః
భాసన్తే వరద! భుజా స్తవారుణాగ్రాః ॥ ౪౪ ॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
అరుణాగ్రాః = శివన్ద నునికళైయుడైయవైయాన
[శివన్ద తిరువిరల్ కళైయుడైయ]
తవ భుజాః=ఉనతు భుజఙ్గళానవై,
సపల్లవాగ్రాః=తళిరోడేకూడిన నునికళైయుడైయవైయాయ్
సాలీయాః = సాలవృక్షత్తినుడైయవైయాన
విటపా ఇవ=కిళైకళ్ పోలవుమ్
సవిద్రుమాగ్రాః = పవழత్తోడేకూడియ నునికళైయుడైయవైయాన
జలధేః=కడలినుడైయ
కల్లోలా ఇవ=పెరియ అలైకళ్ పోలవుమ్
ఫణామణీద్ధవక్త్రాః=పడఙ్గళిలుళ్ళ మణికళినాలే విళఙ్గానిన్ఱ ముఖఙ్గళైయుడైయ
భోగీన్ద్రా ఇవచ = (శేషన్ వాసుకి ముతలియ) అరవరశుకళ్ పోలవుమ్
భాసన్తే=విళఙ్గానిన్ఱన.

[సాలీయా ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ భుజఙ్గళ్ తిరువిరల్ కళోడే శేర్న్ద శేర్త్తియழకుక్కు ప్పాశురమిడుకిఱార్. నునియిలే ఇళన్దళిర్ కళైయుడైయ సాలవృక్షశాఖైకళ్ పోలవుమ్, పవழఙ్గళైక్కొழுత్తిక్కొణ్డు కడలలైకళ్ పోలవుమ్, ముఖత్తిలే ఫణామణికళ్ విళఙ్గప్పెఱ్ఱ సర్పరాజఙ్గళ్ పోలవుమ్ విళఙ్గుకిన్ఱన - శివన్దియ తిరువిరల్ కళోడేకూడిన దేవరీరుడైయ తిరుక్కైకళ్ ఎన్గిఱార్.

"అరుణాగ్రాః తవ భుజాః" ఎన్ఱ ఉపమేయాంశత్తిలే మూన్ఱు అంశఙ్గళ్ కిడక్కిన్ఱన. అవైయావన — 'తవ' ఎన్ఱ యుష్మదంశమ్ ఒన్ఱు; 'అరుణాగ్రాః' ఎన్ఱ అఙ్గుళ్యంశమ్ ఒన్ఱు; 'భుజాః' ఎన్ఱ హస్తాంశమ్ ఒన్ఱు; ఆక మూన్ఱు. సాలీయా ఇవేత్యాద్యుపమానాంశత్తిలుమ్ ఇఙ్గనే ఇవఱ్ఱుక్కు ప్రతిద్వన్ద్వియాక మూన్ఱు అంశఙ్గళ్ కూఱప్పట్టుళ్ళమై కణ్డుకొళ్ళవేణుమ్.

౧. యుష్మదంశస్థానే సాలవృక్షమ్; భుజస్థానే విటపమ్; అఙ్గుళిస్థానే పల్లవఙ్గళ్. సాలవృక్షమావతు — తమిழிలే మరామరమెనప్పడుమ్. సాలశబ్దమ్ సామాన్యతఃవృక్షజాతిక్కుమ్ వాచకమాయ్ విశిష్య వృక్షవిశేషత్తుక్కుమ్ వాచకమాయిరుక్కుమ్. "పుంసి భూరుహమాత్రేపి సాలో వరణసర్జయోః" ఇతి నిఘణ్టుః. ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుమేనియిన్ పశుమైనిఱత్తిఱ్కుమ్ కుళిర్న్దు శ్రమహరమాయిరుక్కైక్కుమ్ సాలవృక్షమ్ ఒప్పిడప్పట్టతు.

౨. "కల్లోలా ఇవే" త్యాదియిల్ యుష్మదంశస్థానే జలధి; భుజస్థానే కల్లోలమ్; అఙ్గుళిస్థానే విద్రుమమ్.—గామ్భీర్యమ్, నైల్యమ్, శ్రమహరత్వమ్ముతలియ గుణఙ్గళినాలుళ్ళ సాధర్మ్యత్తైప్పఱ్ఱి ఎమ్బెరుమానై క్కడల్ వణ్ణనెన్బర్ కవిగళ్. కైకళుక్కు అలైయై ఉవమైకూఱుతలుమ్ కవిమరపు; "తిరైక్కైయాలడివరుడ" "అలైక్కుమ్ కరుఙ్కడల్ వణ్ తిరైక్కైక్కొణ్డుపోయ్" ఇత్యాది అరుళిచ్చెయల్కళ్ కాణ్గ. రత్నాకరత్తిలేయుళ్ళ అలైకళ్ పవళఙ్గళైక్కొళిత్తుక్కొణ్డు ఎఱియుమాతలాల్ అలైకళాకిఱ కైకళుక్కు

ళ్ళవళ్ఙ్గళ్ అఙ్గుళిస్థానీయఙ్గళాక చ్చొల్లప్పట్టన. ఇతు ఆరుణ్య నిబన్ధనమ్.

3. "భోగీన్ద్రా ఇవచే" త్యాదియిల్, యుష్మదంశత్తిఱ్కు ప్రతిద్వన్ద్వియాన ఉపమానాంశమ్ ఇన్నతె బుద్ధిమాన్గళ్ యోజిత్తు క్కొళ్క భుజస్థానే భోగీన్ద్రమ్, అఙ్గుళిస్థానే ఫణామణి. ఆక, ఇన్దశ్లోకత్తాల్, విటపఙ్గళ్ పోలవుమ్ అలైకళ్ పోలవుమ్ అరవఙ్గళ్ పోలవుమ్ పరుత్తు నీణ్డు మనోహరఙ్గళాయ్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరుక్కైకళుమ్ శెవ్విత్తళిర్ పోలుమ్ పవళఙ్గళ్ పోలుమ్ శెమ్మణిపోలుమ్ విళఙ్గుకిన్ఱ తిరువిరల్కళుమ్ అనుభవిక్కప్పట్టన.

సాలస్య ఇమే – సాలీయాః. పల్లవేన సహితాని – సపల్లవాని, తాదృశాని అగ్రాణి యేషాం తే – సపల్లవాగ్రాః. ఏవమేవ 'సవిద్రుమాగ్రాః' ఇత్యత్రాపి ఫణాసు మణయః, తైః ఇద్ధాని వక్త్రాణి యేషాం తే=ఫణామణీద్ధవక్త్రాః. 'ఇన్ధీ – దీప్తౌ' ఎన్ఱ ధాతువిల్ కర్తరి క్తప్రత్యయాన్తమాక నిష్పన్నమ్ ఇద్ధశబ్దమ్. ఇఙ్గుళ్ళ భోగీన్ద్రశబ్దమ్ శేషవాసుకిప్రభృతిసర్పరాజబోధకమెన్ఱు కొళ్క. "అరుణాగ్రాః" ఎన్ఱపదత్తిల్ తిరువిరల్కళుక్కు వాచకమానపదమ్ వ్యక్తమాక ఇల్లైయాకిలుమ్, అగ్రపదమానతు అఙ్గుళియై లక్షిక్కుమ్ ఎన్ఱునర్క. ... ... (౨౨)

శ్లో॥ అమ్భోధేః స్వయమభిమన్థనం చకర్థ
క్షోణీర్థం పునరబిభశ్చ సప్తరాత్రమ్ ।
సప్తానాం వివలయసిస్మ కణ్ఠముక్ష్ణామ్
అమ్లానా వరద! తథాపి పాణయస్తే ॥ ౨౩ ॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
స్వయమ్=నీతానే
అమ్భోధేః అభిమన్థనమ్ } కడల్ కడైన్దతై
చకర్థ=శెయ్తరుళినాయ్;
పునః=అన్ఱియుమ్,
సప్తరాత్రమ్=ఏఴు నాళళవుమ్
క్షోణీధ్రం చ=గోవర్ధనగిరియైయుమ్
అబిభః=తాఙ్గి నిన్ఱాయ్,
సప్తానాం ఉక్ష్ణామ్=ఏఴు వృషభఙ్గళినుడైయ
కణ్ఠం చ=కఴుత్తైయుమ్
వివలయసి స్మ=(నప్పిన్నైప్పిరాట్టిక్కాక) ముఱిత్తాయ్,
తథాపి=ఇత్తనై శెయ్తువైత్తుమ్
తే పాణయః=ఉనతు తిరుక్కైకళ్
అమ్లానాః=వాడవిల్లై.

[అమ్భోధేరిత్యాది.] ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుక్కైకళ్ శెయ్తరుళిన శిల అతిమానుషదివ్యచేష్టితఙ్గళై అరుళిచ్చెయ్తు, "ఇత్తనై ఆనైత్తొఴిల్ కళ్ శెయ్తిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఇత్తిరుక్కైకళ్ ఇత్తైయుమ్ వాట్టముడైయవిల్లైయే!" ఎన్ఱు విస్మితరాకిఱార్.

"కొడియేఱు శెన్దామరైక్కైవిరల్కళ్ కోలముమఴిన్దిల వాడిఱ్ఱిల, వడివేఱు తిరువుకిర్ నొన్దుమిల మణివణ్ణా మలైయుమోర్ శమ్బిరతమ్" ఎన్ఱ పెరియాఴ్వార్ తిరుమొఴియైత్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అరుళిచ్చెయ్కిఱ శ్లోకమాయిత్తు ఇతు. గోవర్ధనోద్ధరణచరితమొన్ఱేయాయిత్తు అప్పాశురత్తిల్ ప్రతిపాదితమ్; ఇన్దశ్లోకత్తిల్, సముద్రమథనమ్, గోవర్ధనోద్ధరణమ్, సప్తవృషభభఞ్జనమ్ - ఎన్ఱు మూన్ఱుదివ్యచేష్టితఙ్గళై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

కీఴ్ "మథ్యమానచలఫేనిలే" త్యాదిశ్లోకవ్యాఖ్యానత్తిలే సముద్రమథనవృత్తాన్తమిరుక్కుమ్బడియై ప్రతిపాదిత్తోమ్; అతనై అఙ్గేకణ్డుకొళ్వతు. [పక్కమ్-౧౩౮.]...గోవర్ధనోద్ధరణవృత్తాన్తమిరుక్కుమ్బడియెఙ్ఙనేయెన్నిల్; తిరువాయ్ప్పాడియిల్ ఒరుకాల్

శరదృతు వసన్తాతే అప్పోతు ఇడైయర్కళెల్లారుమ్ సంవత్సర న్దోఱుమ్ నడత్తువదుపోల్ ఇన్ద్రనుక్కుప్పూజై శెయ్యప్ పలపల వణ్డికళిల్ శోఱుమ్ తయిరుమ్ నెయ్యుమ్ కాయ్కఱికళుమ్ మఱ్ఱు ముళ్ళ పూజాద్రవ్యఙ్గళైయుమ్ విశేషమాక శేఖరిప్పదైక్కణ్డు కణ్ణపిరాన్ అవర్కళైనోక్కి "ఓ పెరియోర్కళే! నాముమ్ నమ్ముడైయ పశుక్కళుమ్ ఎదనాల్ జీవిక్కిఱోమో అదుదనక్కన్ఱో పూజై శెయ్వదు తగుతి, ఇన్ద గోవర్ధనగిరియేయన్ఱే పశుక్కళుక్కుప్పుల్లుమ్ తణ్ణీరుమ్ కొడుత్తుక్కాప్పాఱ్ఱుకిన్ఱదు; ఇన్ద్రనాల్ నమక్కు ఒరు పయనుమిల్లైయే. నమ్ కులదేవతైయాకియ ఇన్దగ్గోవర్ధన గిరియై ఉపేక్షిత్తు దేవతాన్తరపూజై శెయ్దాల్ "యోవై స్వాం దేవతామతియజతే ప్ర స్వాయై దేవతాయై చ్యవతే, న పరాం ప్రాప్నోతి పాపీయాన్ భవతి." ఎన్ఱ శ్రుతియిన్పడి పాపీయస్త్వమే యాయ్త్తు ఫలిక్కుమ్, ఆకైయాల్ ఇప్పూజనైయనైత్తైయుమ్ ఇమ్మలైక్కే ఇడుఙ్గళ్," ఎన్న, ఇడైయర్కళ్ ఇదైక్కేట్టు అజనమే శెయ్య, కణ్ణపిరాన్ తానే ఒరు దేవతారూపమ్ కొణ్డు అవఱ్ఱై ముఱ్ఱుమ్ అముదుశెయ్దరుళ, దేవేన్ద్రన్ పశికోపత్తాలే పుష్కలావర్తమ్ ముదలియ పలమేఘఙ్గళైయేవి, కణ్ణన్ విరుమ్బుమియక్కిఱ న్దుకళుక్కుమ్ పశుక్కళుక్కుమ్, కణ్ణనుక్కు ఇష్టరాన ఇడైయర్కళుక్కుమ్ ఇడైచ్చియర్కళుక్కుమ్ తీఙ్గువిళైయుమ్బడి కల్మఴైయై ఇడైవిడాదు ఏఴునాళ్ పెయ్విత్తపొఴుదు, కణ్ణన్ గోవర్ధనగిరియై అడిమణ్ పఱ్ఱోడే పిడుఙ్గియెడుత్తుక్కుడైయాకప్పిడిత్తు మఴైయైత్తడుత్తు ఎల్లావుయిర్కళైయుమ్ కాత్తరుళినన్ ఎన్బదామ్.

ఇని, సప్తవృషభభఙ్గానవృత్తాన్తమిరుక్కుమ్బడియెన్నెన్నిల్:- కుమ్భనెన్నుమ్ ఇడైయర్తలైవనుడైయ మకళాయుమ్, నీళాదే

వియిఱ్ అంశమాకప్పిఱన్దతనాల్ నీళై యెన్ఱపెయరాల్ వళఙ్గప్పట్టు వరుపవళుమాన నప్పిన్నైప్పిరాట్టియై మణమ్పుణర్వతఱ్కాక అవళుడైయతకప్పనార్ కన్యాశుల్కమాకక్కుఱిత్తపడి, యార్క్కుమడఙ్గాత అనురాగవేశమ్పెఱ్ఱ ఏళు ఎరుతుకళైయుమ్ కణ్ణపిరాన్ ఏళుతిరువురుక్కొణ్డు శెన్ఱు వలియడక్కి అప్పిరాట్టియై మణమ్పుణర్న్దనెన్బతామ్

[తథాపి తే పాణయః అమ్లానాః] ఇత్తనై ఆనైత్తొళిల్కళ్ శెయ్త తిరుక్కైకళ్ శిఱితుమ్వాడవిల్లైయే! వతఙ్గవిల్లైయే! ఈతెన్న అఱ్పుతమెన్గిఱార్. సముద్రమథనమ్, గోవర్ధనోద్ధరణమ్, సప్తవృషభభఞ్జనమ్ముతలియ చేష్టితఙ్గళై చ్చెయ్తరుళినవన్ ఇప్పెరుమాళనే- ఎన్గిఱ తాదాత్మ్యముమ్, అన్దమిఱుక్కుమ్పోన్ఱ ఇప్పోతు శ్రీహస్తిగిరిమూర్ధావిలే ఎళున్దరుళియిరుక్కిఱానెన్ను మిడముమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిఱ్కు ప్రధానప్రమేయమామ్.

[అబిభః] "డు భృఞ్ - భరణే" ఇత్యస్మాద్ధాతోః లఙి మధ్యమైకవచనమ్. తత్ర ప్రథమపురుషైకవచనమప్యేవమేవ. [సప్తరాత్రమ్] సప్తానాం రాత్రీణాం సమాహారః - సప్తరాత్రమ్ తత్. "అహస్సర్వైకదేశసంఖ్యాతపుణ్యాచ్చ రాత్రేః" ఇతిసూత్రేణ అచ్ప్రత్యయః. "సంఖ్యాపూర్వం రాత్రం క్లీబమ్" ఇతి నపుంసకత్వమ్. "కాలాధ్వనోరత్యన్తసంయోగే ద్వితీయా" ఇతి ద్వితీయాన్తత్వంచ బోధ్యమ్. ... ... (౨౫)

శ్లో॥ రిఙ్ఖాతో వ్రజసదనాఙ్గణేషు కిం తే
గోయష్టిగ్రహణవశాన్ను గోపగోష్ఠ్యామ్ ।
ఆలమ్బాద్ధయనయసూత్రతోత్త్రయోర్వా
పాణీనాం వరద! తవారుణత్వమాసీత్ ॥ ౨౬ ॥

పదవురై.

హే వరద! = వరదనే!
వ్రజపదసాఙ్గణేషు = తిరువాయ్ప్పాడియిలుళ్ళ మనైకళిన్ ముఱ్ఱఙ్గళిల్
రిఙ్ఖాతః కిమ్ = తవఴ్న్దు విళైయాడినతాలేయో,
గోపగోష్ఠ్యామ్ = ఆయర్కళిన్ తిరళిలే
గోయష్టిగ్రహణవేళాసు = పశుక్కళై మేయ్క్కుమ్ కోల్కళైప్పిడిత్తతనాలేయో,
హయనయనతోత్రయోః ఆలమ్బాద్వా = (పార్థసారథియాయిరున్దపోతు) తేర్క్కుతిరైకళై శిక్షిత్తునడత్తుమ్ కరువికళాయిరున్ద కడివాళత్తైయుమ్ శాట్టైయుమ్ పిడిత్తతనాలేయో,
తవ పాణీనామ్ = ఉనతు తిరుక్కైకళుక్కు
అరుణత్వం ఆసీత్ = శివప్పు ఉణ్డాయిత్తు?

[రింఖాత ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కైకళిన్ స్వాభావికమాన ఆరుణ్యత్తుక్కు హేతుప్రశ్నమ్ పణ్ణుకిఱార్. తిరువాయ్ప్పాడియిల్ ఆయర్మనైకళ్తోఱుమ్ "తన్ ముకత్తుచ్చుట్టి తూఙ్గత్తూఙ్గత్తవఴ్న్దుపోయ్, పొన్నుకిక్కిణ్ణియార్ప్పప్పుఴుతియళైకిన్ఱాన్" ఎన్ఱుమ్ "తణ్ణన్దామరైక్కణ్ణనే కణ్ణా! తవఴ్న్దెఴున్దు తళర్న్దతోర్నడైయాల్ మణ్ణిల్ శెమ్బొడియాడివన్దు" ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్తపడియే తవఴ్న్దువిళైయాడినపోతు తిరుక్కైత్తలఙ్గళైత్తరైయిలే ఊన్ఱినమైయాలే ఇవై శివన్దనవో?. అన్ఱియే, * వేలిక్కోల్వెట్టియిలే యశోదైయానవళ్ కాక్కైయైనోక్కి "కాలిప్పిన్ పోవాఱ్కోర్కోల్కొణ్డువా" "తడఙ్కైక్కుత్తక్క నల్లఙ్గముడైయతోర్ కోల్కొణ్డువా" "కన్ఱుకళ్ మేయ్ప్పతోర్ కోల్కొణ్డువా" ఎన్ఱు పలకాలుమ్ వేణ్డినపడియే అతు కొణ్డుకొడుత్త కోలైత్తిరుక్కైయిలే తాఙ్గియిరుప్పనితే కణ్ణపిరాన్; "కోలాల్నిరైమేయ్త్తు ఆయనాయ్" ఎన్ఱుమ్ "కోలాల్నిరై మేయ్త్త ఎమ్కోవలర్కోవే" ఎన్ఱుమ్ "అన్దరముఴువత్తణ్ తఴైక్కావిన్ కీఴ్ వరుమాయరోడుడన్

వళైక్కోల్ పిశా" ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్‌తార్‌కళిఱే. దక్షిణద్వారత్తై యెన్ఱు సుప్రసిద్ధమాన రాజమన్నార్‌సన్నిధియిలే అద్యాపి కోలుమ్ కైయుమాయిఱే సేవైతన్దరుళ్‌వతు. "లీలాయష్టిం కరకిసలయే దక్షిణే న్యస్య ధన్యామ్" ఎన్ఱిఱే వేదాన్తదేశికనుమ్ అనుభవిత్తుప్పోశియతు. అన్ద గోయష్టియై ప్పిడిత్తతనాలే తిరుక్కైకళ్ శివన్దనవో ?.

అన్ఱిక్కే, పారతత్తిలే పాకనాయార్‌న్దపోతు "పత్త్రలర్‌పియ కోల్‌కైయిల్‌కొణ్డు పార్ త్తనృతేర్‌మున్ నిన్ఱానై" ఎన్నపడి కశైయుమ్‌కడివాళముమ్ పత్త్రినమైయాలే శివన్దనవో ?. హాయనయనసూత్రమావతు, హయానాం (అశ్వానామ్) నయః - శిక్షిత్తునడత్తుకై ; అతుక్కు ఉపయుక్తమాన సూత్రమ్ - కడివాళమెన్ఱతొరుకయిఱు. తోత్రమావతు - "ప్రాజనం తోదనం తోత్రమ్" - "తోత్రం స్యాద్వ్రషభాశ్వాదిప్రేరణోచితదణ్డకః" ఇత్యాదినిఘణ్టుక్కళిన్పడి కుతిరైయైచ్చెలుత్తువతఱ్కురియ కరువియాకియ శాట్టై. ఇవైయిరణ్డుమ్ పార్థసారథియాయిరున్దకాలత్తిలే కణ్ణపిరానుడైయ తిరుక్కైయిలేయిరున్దనవామ్. ఇవ్వకైయాన తిరుక్కోలమ్ పార్థసారథిచిత్రలేఖజ్గళిలే కాణత్తక్కతు.

"హేవరద! తవ పాణీనామరుణత్వం - వ్రజసదనాజ్గణేషు రింఖాతః ఆసీత్కిమ్? గోపగోష్ఠ్యాం గోయష్టిగ్రహణవశాదాసీన్ను? హాయనయనసూత్రతోత్రయోరాలమ్బాదాసీద్వా?" ఎన్ఱుమ్ అన్వయిత్తుక్కొళ్ళలామ్

రింఖా=ఇరణ్డుకైత్తలజ్గళైయుమ్ తరైయిలేయూన్ఱి ముఴన్దాళ్‌కళాలే తవఴ్‌న్దుశెల్లుకైక్కు 'రింఖా' ఎన్ఱుమ్ 'రింఖణమ్'

ఎన్ఱుమ్ 'రిఙ్గణమ్' ఎన్ఱుమ్ పెయర్. 'రిఖ - గతౌ' ఇత్యేకే; 'రిగి - గతౌ' ఇత్యన్యే "బాలానాంహస్తపాదగమనం రింఖా" ఎన్ఱార్ జీవానన్దర్. [వ్రజసదనాఙ్గణేషు] వ్రజమావతు "గోస్థానధ్వనివహౌ వ్రజాః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్పడి గోష్ఠవాచకమాయ్ లక్షణయా తిరువాయ్ప్పాడియై చ్చొల్లక్కడవతెన్బర్. "వ్రజయోషిదపాఙ్గవేధనీయమ్" ఎన్ఱార్ దేశికనుమ్. 'అఙ్గనమ్' ఎన్ఱు నకారాన్తమాన పదముణ్డేయల్లతు ణకారాన్తమానపదమ్ అసిద్ధమ్- ఎన్ఱు శిలర్ మఱుత్తుక్కూఱువర్; అవర్కళ్ "అఙ్గనం చత్వరాజిరే" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్ సుద్ధియిలే "అఙ్గణమితిపారేతు పృషోదరాదిః" ఎన్ఱతై నోక్కిలర్ పోలుమ్.

ఇన్దశ్లోకత్తిలే సిద్ధవిషయహేతూత్ప్రేక్షాలఙ్కారమ్ గమ్యమ్. స్వాభావికమాన ఆరుణ్యత్తిఱ్కు (ప్రశ్నవ్యాజేన) హేతుక్కళై ఉత్ప్రేక్షిత్తపడి. "రక్తౌతవాఙ్ఘ్రీ మృదులౌ భువి విక్షేపణాద్ధ్రువమ్." ఎన్నుమాపోలే.

శ్లో॥ సర్వజ్ఞాస్సముచితశక్తయస్సదైవ
త్వత్సేవానియమజుషస్త్వదేకభోగాః ।
హేతీనామధిపతయస్సదాకిమేతాన్
శోభార్థం వరద! బిభర్షి హర్షతో వా ॥ ౪౭॥

పదవురై.

సర్వజ్ఞాః=సర్వజ్ఞర్కళాయుమ్	త్వదేకభోగాః=అనన్యభోగర్కళాయుమ్
సముచితశక్తయః=(అన్దజ్ఞానత్తుక్కు) ఏఱ్ఱశక్తియైయుడైయర్కళాయుమ్	(అతఏవ) సదైవ=ఎప్పోతుమే

త్వత్సేవానియమజుషః } ఉన్నై సేవిత్తుక్కొణ్డిరుప్పతిలే నైయత్యముడైయవర్కళాయుమ్
(సన్తి)=ఇరానిన్ఱార్కళ్;
ఏతాః=ఇప్పడిప్పట్ట ఇవ్వాళ్వార్కళై

శోభార్థం వా=అళగుక్కాకవో
హర్షతో వా=సన్తోషత్తినాలో
సదా=ఎప్పోతుమ్
బిభర్షి=ధరిత్తుక్కొణ్డిరానిన్ఱాయ్?.

[సర్వజ్ఞా ఇత్యాది.] దివ్యాభరణమ్పోన్ఱ దివ్యాయుధాళ్వార్కళుడైయ శేర్త్తియళగై యనుభవిత్తు, అవ్వనుభవపరీవాహమాక వొరుప్రశ్నమ్ పణ్ణుకిఱార్ హేతీనామధిపతికళాకిఱార్- "రథాఙ్గశంఖాఽసిగదా ధనుర్వరైః" ఎన్నప్పట్ట తిరువాళియాళ్వార్, శ్రీపాఞ్చజన్యమ్, శ్రీనన్దకమ్, శ్రీకౌమోదకి, శ్రీశార్ఙ్గమ్ ఎన్గిఱ పఞ్చాయుధాళ్వార్కళ్. "స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తం స్వానురూపైరనూపమైః । చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చ అన్యోన్యరుచిరఞ్జితైః" ఇత్యాదిప్రమాణఙ్గళిలే ఇవ్వాళ్వార్కళుడైయ ప్రభావమ్ పేశప్పట్టుళ్ళతు శ్రీశంఖచక్రాదికళుక్కు ఆయుధకోటియిలుమ్ ఆభరణకోటియిలుమ్ పరిగణనముణ్డిఱే ఆయుధత్వాకారేణ ఇవ్వాళ్వార్కళుక్కు ధారణమ్ అనావశ్యకమాకైయాలే ఆభరణత్వేన ధారణమేయాయిరుక్కవడుక్కుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అతుతన్నై ప్రశ్నవ్యాజేన వెళియిట్టరుళుకిఱారాయ్త్తు.

[సర్వజ్ఞాః సముచితశక్తయః] ఎమ్బెరుమానుడైయ జ్ఞానశక్తికళుక్కు కుఱైయుణ్డాకిలిఱే దివ్యాయుధాళ్వార్కళుడైయ జ్ఞానశక్తికళుక్కు కుఱైయుణ్డాక ప్రసక్తి తానుళ్ళతు. * తమ్మైయేనాళుమ్ వణఙ్గిత్తొళువార్క్కు త్తమ్మైయేయొక్క వరుళ్ శెయ్యుమవనిఱే అమరర్ తలైవన్.—ఎమ్బెరుమానుడైయ ప్రియహితఙ్గళై నన్గు అఱికైక్కీడాన సర్వతోముఖజ్ఞాన పౌష్కల్యత్తైయుడైయ

వర్కళాయుమ్, అఱిన్దు తలైక్కట్టవల్ల శక్తిపూర్తిఙాయై యుడైయ వర్కళాయుమిరుక్కుమ్పడియై చ్చొల్లుకిఱతు.

[సదైవ త్వత్సేవానియమజుషః] ఎప్పోతుమ్ ఉనక్కు అత్తాణిచ్చేవకమ్ శెయ్వతైయే ప్రతమాకక్కుఱి కొణ్డవర్కళాయుమితే అవర్కళిరుప్పతు [త్వదేకభోగాః] ఉన్నైయే సర్వవిధభోగ్యవర్గముమాకక్ కొణ్డవర్కళాకైయాలే ఒరునొడిప్పొழுతుమ్ ఉన్నై విట్టు అకన్ఱిరుక్క మాట్టాతవర్కళెన్ఱపడి "త్వదేకభోగాః" ఎన్గిఱ విశేషణత్తై మున్దుఱ అన్వయిత్తు, అతఏవ సదైవ త్వత్సేవానియమజుషః ఎన్ఱు పిన్నై యన్వయిత్తుక్కొళ్ళవుమామ్.

[ఏతాః సదా బిభర్షి; (ఏతత్) కిం శోభార్థమ్? (ఉత) హర్షతో వా?] ఇప్పడిప్పట్ట పఞ్చాయుధాழ் వార్కళై నీ ఒరు నొడిప్పొழுతుమ్ విడామల్ ఏన్దిక్కొణ్డిరుక్కైక్కు క్కారణమిల్లై; ఏనెనిల్; ఇవర్కళ్ సర్వజ్ఞర్కళాయుమ్ సముచితశక్తికళాయుమిరుక్కైయాలే నీ ఏవికార్యమ్కొళ్ళ వేణ్డాతపడి ఉన్నుడైయ తిరువుళ్ళక్కరుత్తఱిన్దు శేవైచెయ్తు తలైక్కట్టవల్లవర్కళ్; 'ఇవర్కళై నామ్ విడామల్ కైయిలే ఏన్దిక్కొణ్డిరావిడిల్ ఇవర్కళ్ స్వార్థపరతయా ఎఙ్గేనుమ్ అకన్ఱుపోయ్విడక్కూడుమ్' ఎన్ఱు శఙ్కిక్కవుమిడమిల్లాతపడి ఇవర్కళ్ త్వదేకభోగర్కళాయ్ త్వత్సేవానియతర్కళాయిరానిన్ఱార్కళ్; ఆకైయాలే ఇవర్కళై నీ తిరుక్కైయిలేన్దిక్కొణ్డిరుక్కై నిష్ప్రయోజనమ్; అయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ నీ ఇవర్కళై ఏన్దిక్కొణ్డిరుక్కై వృథాపరిశ్రమమాత్రఫలకమాయిరాతితే; ఏతాకిలుమొరు శిఱన్దప్రయోజన మిరుక్కవేణుమే; మాణిక్యమన్దిరత్తిలుక్కు మఙ్గళార్థమాక మణివిళక్కేழ்ఱుమాపోలే కేవలమ్ శోభార్థమాకవే ఇవర్కళై ఏన్దియిరానిన్ఱాయ్

పోలుమ్ అన్రిక్కే, అత్తాణిచ్చేవకరై ఉకప్పిన్ మికుతియాలే కడక్క విట్టిరుక్కమాట్టాత అరశర్కళ్ అవర్కళై అనవరతమ్ అణైన్దు కొణ్డు ధరిత్తిరుక్కుమాపోలే ఇవ్వాఴ్వార్కళుడైయ సర్వజ్ఞత్వ సర్వశక్తిత్వాద్యనుసన్ధానజనిత హర్షప్రకర్షత్తాల్ తాన్ నీ ఇవర్కళై విడమాట్టాతే ధరియానిన్రాయో?

"శోభార్థమ్" ఎన్బతుక్కు - స్వకీయశోభార్థమ్ ఎన్రు పొరుళ్ కొళ్ళాతే "ఆభరణత్తుక్కు అఴకు కొడుక్కుమ్ పెరుమాళ్" ఎన్నుమాపోలే పఞ్చాయుధాఴ్వార్కళుక్కు శోభైయైవిళైప్పతఱ్కాక, ఎన్రుపొరుళ్ కొళ్వతుమ్ పొరున్దుమ్. అవ్వోవస్తుక్కళ్ మికచ్చిఅన్దనైయాయిరున్దాలుమ్ వకుత్తస్థానత్తిలే ఇరాతవన్రు అఴకై యిఴక్కుమత్తనైయిఱే. అప్పడియాకామే ఇవ్వాఴ్వార్కళై త్తన్బక్కలిలే అమైత్తుకొణ్డు అవర్కళుక్కు అఴకుకొడుక్కిఱాయోవెన్నై.

[త్వత్సేవానియమజుషః] త్వత్సేవాయాం యో నియమః, తం జుషన్తే, (అథవా) త్వత్సేవైవనియమః, తంజుషన్తే ఇతి విగ్రహః. [త్వదేకభోగాః] త్వయి ఏకస్మిన్ భోగః యేషాం తే.

"ఆయుధతయా ధారణస్య వృథాఽఽయాసత్వాత్ భూషణకోటావన్తర్భావ ఇత్యభిప్రాయః." ఎన్ర సంస్కృతవ్యాఖ్యాతృవాక్యమత్రానుసన్ధేయమ్. ౮౭.

శ్లో॥ కిం ధాతుర్గగనవిధాన మాతృకాఽభూత్
వక్షస్తే వరదవరేణ్య! యత్ర నామ ।
పద్మాయా ముఖమథ కౌస్తుభశ్చ జాతౌ
చన్ద్రార్కావుడునికరాయతేతు హారః ॥ ౮౮॥

పదవురై.

హేవరద వరేణ్య !=వరమళిక్కుమ్ దేవర్ కళిల్ శిఱన్ద వరదర జనే!
యత్ర వక్షసి=యాతొరు (ఉనతు) తిరుమార్పిల్ (ఉళ్ళ)
పద్మాయాః ముఖమ్=పిరాట్టియుడై తిరుముకముమ్
అథ కౌస్తుభశ్చ=శ్రీకౌస్తుభమణియుమ్
చన్ద్రార్కౌ=చన్ద్రసూర్యర్కళాక
జాతౌ=ఆయినవో,
హారస్తు=ముక్తాహారమో వెన్నాల్
ఉడునికరాయతే=నక్షత్రసమూహమ్ పోన్ఱుళతో,
(తదిదమ్)=అప్పడిప్పట్ట ఇన్ద
తే వక్షః=ఉనతు తిరుమార్పానతు
ధాతుః=బ్రహ్మావుక్కు
గగనవిధాన మాతృకా } ఆకాశమెన్ఱతొరు భూతత్తై స్సృష్టిప్పతఱ్కు మూలనిదర్శనమాక
అభూత్ కిమ్=ఆయిఱ్ఱో ?.

[కిం ధాతురిత్యాది] "ఉయ్యవులకుపడైక్కవేణ్డి ఉన్దియిల్ తోన్ఱినాయ్ నాన్ముకనై" ఎన్ఱపడి అన్నైత్తెయుమ్ పడైప్పతఱ్కాకత్తిరునాభీకమలత్తిల్ నిన్ఱుమ్ ఉన్నాలే తోన్ఱువిక్కప్పట్ట చతుర్ముఖన్ ఆకాశత్తై స్సృష్టిప్పతఱ్కు నీ ఉన్నుడైయ తిరుమార్పైయే మాతృకైయాకక్కొణ్డిరున్దానో వెన్గిఱార్.

[హే వరదవరేణ్య! తే యత్ర వక్షసి పద్మాయా ముఖం కౌస్తుభశ్చ చన్ద్రార్కౌ జాతౌ; హారస్తు ఉడునికరాయతే, తత్ వక్షః ధాతుః గగనవిధానమాతృకాభూత్కిమ్?] ఒన్ఱైప్పార్త్తు ఒన్ఱై నిర్మిక్కుమిడత్తిల్ పూర్వవర్తియాన వస్తువుక్కు మాతృకైయెన్ఱు పెయర్. మాతృకైక్కు ప్రతిసమ్బన్ధియానతు ప్రతికృతియెనప్పడుమ్. ఆకాశసృష్టిక్కు ప్పెరుమాళనుడైయ తిరుమార్పు మాతృకైయెన్ఱాల్, తిరుమార్పైప్పార్త్తు ఆకాశమ్ సృష్టిక్కప్పట్టతెన్ఱపడి గగనమాకిఱ ప్రతికృతిక్కుత్తిరుమార్పు మాతృకైయానాల్ ఇరణ్డిఱ్కుమ్ సాధర్మ్యమ్ ఇరుక్కవేణుమేయెన్నిల్; ఉత్త

రార్థత్తిలే అన్దసాధర్మ్యమ్ ఉపపాదిక్కప్పడుకిఱతు. * అకలకిల్లే నిత్తైయుమెన్ఱు అలర్ మేల్ మఙ్గైయుఱై మార్పనాకైయాలే ఇఙ్గే విడాతు తిరుమార్పిలే యెழுన్దరుళియిరానిన్ఱ పిరాట్టియిన్ తిరుముకమణ్డలమ్ చన్ద్రిన్ పోలవుమ్, 'కురుమామణిప్పూణ్ కులావి త్తికழுమ్ తిరుమార్పాకైయాలే తళతళవెన్ఱు ఒళిర్నిన్ఱ శ్రీకౌస్తుభమానతు సూర్యన్ పోలవుమ్. ముక్తాహారమానతు నక్షత్రగణఙ్గళ్ పోలవుమిరుక్కుమ్పడియై చొల్లిఱ్ఱు.

ఆః ఇన్దశ్లోకత్తాల్, పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పిన్ వైశాల్యముమ్ నైర్మల్యముమ్ అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టతాయ్త్తు.

గగనవిధానమాతృకా = గగనవిధానే విషయే మాతృకా. యత్ర నామ=నామేతి వాక్యాలఙ్కారరూపమవ్యయమ్ ఉపసికరవదాచరతి - ఉడునికరాయతే. ... ... (౪౭)

శ్లో॥ అజ్ఞానాం త్వదుదరమామనన్తి సన్తః
స్థానం తద్వరద! కథన్ను కార్శ్యమస్య? ।
మాహాత్మ్యం స్వత ఇహ యేషు నూనమేషాం
బుద్ధిస్స్వాన్మహిమకరీ నహీంతరేషామ్ ॥ ౪౮ ॥

పదవురై.

హే వరద !—వరదనే!
త్వదుదరమ్—ఉనతు తిరువయిఱ్ఱై
అజ్ఞానామ్—అణ్డఙ్గళ్ నైత్తుక్కుమ్
స్థానమ్—ఇరుప్పిడమాక
సన్తః=(పరాశరాది) బ్రహ్మవిత్తుక్కళ్
ఆమనన్తి—ఇశుమ్బుకిన్దనర్ ;
తత్—అప్పడియిరుక్క
అస్య=ఇన్దత్తిరువయిఱ్ఱుక్కు
కార్శ్యమ్=మెలివానతు
కథంను—ఎజ్జనేయో ?
(ఎన్ఱుశఙ్కిత్తు త్తామే సమాహితరాకిఱార్ ;-)

ఇహ=ఇవ్వులకిల్
యేషు=ఎన్దవస్తుక్కళిల్
మాహాత్మ్యమ్=పెరుమైయానతు
స్వతః=స్వతస్సిద్ధమా,
ఏషామ్=ఇన్దవస్తుక్కళుక్కుత్తాన్
బుద్ధిః=(ఉణ్డాకిఱ) సమృద్ధియానతు
మహిమకరీ=పెరుమైయై విళైక్కవల్లదు;

ఇతరేషామ్=(ఇయఱ్కైయాన పెరుమై యిల్లాత, మఱ్ఱవస్తుక్కళుక్కు (ఉణ్డాకిఱ)
బుద్ధిః=సమృద్ధియానతు
మహిమకరీ నహి=పెరుమైయై విళైక్కవల్లతన్ఱే;
నూనమ్=ఇతు తిణ్ణమ్.

[అణ్డానామిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరత్తిన్ కార్శ్యత్తై శఙ్కాసమాధానముఖేన అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. [హే వరద! సన్తః త్వదుదరమ్ అణ్డానాం స్థానమామనన్తి; తత్ అస్య (ఉదరస్య) కార్శ్యం కథన్ను?] ఎన్ఱు పూర్వార్ధత్తాలే శఙ్కైయై ఉత్థాపనమ్పణ్ణుకిఱార్. మాహాత్మ్యమిత్యాది ఉత్తరార్ధత్తాలే తత్పరిహారమ్పణ్ణుకిఱార్.

పేరరుళాళనే! నీ * అణ్డరణ్డపకిరణ్డత్తొరుమానిలమెళుమాల్వరై ముఱ్ఱుముణ్డవనాకైయాలే ఉన్ తిరువయిఱ్ఱిలే ఎత్తనైయో అణ్డఙ్గళ్ కిడప్పతాకవిఱే పరాశరపారాశర్యాది మహర్షికళ్ శొల్లియిరానిన్ఱార్కళ్; అప్పడియిరుక్క ఇత్తిరువుదరమ్ పెరుత్తన్ఱో విళఙ్గవేణుమ్; ఉణ్డాతురుకాట్టాతే శిఱుత్తుక్కిడప్పానేన్?- ఎన్ఱు శఙ్కిత్తపడి

[మాహాత్మ్యమిత్యాది.] స్వకీయశఙ్కైయై శ్లేషభఙ్గియాలే స్వయమేవ పరిహరిత్తుక్కొళ్ళుకిఱార్. [ఇహ యేషు (వస్తుషు) స్వతో మాహాత్మ్యం (అస్తి); ఏషాం (సమ్భవన్తీ) బుద్ధిరేవ మహిమకరీ భవతి; ఇతరేషాంతు న=(స్వతస్సిద్ధమాహాత్మ్య రహితానాం వస్తూనాం విశేషతః సమృద్ధిసమ్భవేపి, సాసమృద్ధిః మహిమకరీ నభవతి)]. ఎన్దవస్తుక్కళ్ స్వతస్సిద్ధమాన మాహాత్మ్యత్తై యుడైయ

నవో, అన్ద వస్తుక్కళుక్కు ఉణ్డాకిఱ సమృద్ధితాన్ అవఱ్ఱుక్కు ఒరు పెరుమైయై విళైక్కక్కడవతామ్, స్వతస్సిద్ధమాహాత్మ్యశూన్య మాయ్ అతఏవ స్వతోలఘువాన పదార్థఙ్గళుక్కు ఎత్తనై సమృద్ధియుణ్డానాలుమ్ అతనాల్ ఒరు పెరుమై విళైయాతుకాణ్ ఎన్ఱపడి.

ఇఙ్గే "మాహాత్మ్యమ్" ఎన్గిఱ పదత్తుక్కు ఇరణ్డర్థమ్; ఉలకత్తిలే ఆకారప్రయుక్తమాన మహత్త్వమెన్న గుణప్రయుక్త మాన మహత్త్వమెన్న ఇవ్విరణ్డువకైయాన మహత్త్వత్తైయుమ్ వివక్షిత్తు "మహాన్" ఎన్ఱు వ్యపదేశిప్పతుణ్డు; పెరుమ్పెరియ మలై కళ్ వీడుకళ్ ఆఱుకళ్ ముతలియ ఉరువిఱ్పెరియ వస్తుక్కళై మహచ్ఛబ్దత్తాలే వ్యవహరిప్పతుపోలవే మేలాన గుణఙ్గళ్ పడైత్త మహానుభావర్కళైయుమ్ మహాన్గళెన్గిఱోమ్. అవర్కళ్ ఉరువ త్తిల్ పెరుమైయుడైయవర్కళల్లావిడినుమ్ ("శిఱుమామనిశర్" ఎన్గిఱపడియే) పెరుమ్గుణఙ్గళ్ పడైత్తిరుప్పతుపఱ్ఱియే అవర్ కళై ప్పెరియోర్కళెన్గిఱోమ్ అఙ్గు ప్పెరుమైయానతు నేరాక అవర్ కళిడత్తిలే ఇల్లావిడినుమ్ గుణఙ్గళ్ వఴియాక ఇరుప్పతుపఱ్ఱి మహచ్ఛబ్దేన వ్యపదేశమ్ నికఴ్కిన్ఱతు ఆకవే నేరాక స్వరూపత్తిలిరు క్కుమ్ పెరుమైయెన్ఱుమ్ గుణద్వారా ఏఱ్పడుకిఱ పెరుమైయెన్ఱు మాక ఇరణ్డువిధమాన పెరుమైకళుమ్ మాహాత్మ్యశబ్దత్తాలే వివక్షి క్కప్పడలామ్. "మాహాత్మ్యంసహ(?)త" ఇత్యాది ప్రకృతస్థలత్తిల్ మాహాత్మ్యశబ్దత్తుక్కు స్వరూపతోబృహత్త్వమాకిఱ ఉరువప్పెరు మై ఇరణ్డావతు అర్థమాకక్కొళ్ళప్పడవేణుమ్. గుణతో మహత్త్వ మాకిఱ స్వభావప్పెరుమైయే ముతలర్థమాకక్కడవతు.

నిష్కృష్టతాత్పర్యమేతెన్నిల్, "కులం రూపం వయో విద్యా" ఎన్నుమ్పడియాన శిఱన్దగుణఙ్గళాల్ పెరుమైపెఱ్ఱిరున్దుళ్ళ

వర్కళుక్కు ఉణ్డాకిఱ పెరుసమృద్ధితాన్ అవర్కళుక్కు ప్పెరుమైయై ప్పణ్ణచ్చెయ్యుమేయల్లతు ఒరుగుణముమిన్ఱి క్షుద్రపురుషర్కళుక్కు ఎవ్వళవుసమృద్ధియుణ్డానాలుమ్ అవర్కళుక్కు స్వతస్సిద్ధమాన లాఘవన్దాన్ విళఙ్గుమ్; పెరుమైయెన్బతు ఒరుకాలుమ్ ఉణ్డాకమాట్టాతు ఇతు లోకదృష్టమాన విషయమ్. ఇన్దదృష్టాన్తమ్ ప్రకృతత్తిల్ ఉదరకార్శ్యసమర్థనత్తుక్కు ఎఙ్ఙనే ఉపయుక్తమాకిఱతెన్నిల్; వ్యాశేఃముఖత్తాలే ఆకిఱతు. పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరత్తిఱ్కు స్వతోమాహాత్మ్యమిల్లామైయాల్ అన్నసమృద్ధియానతు మహిమకరియాకవిల్లై యెన్ఱతాకిఱతు. ఇప్పోతు మాహాత్మ్యశబ్దార్థమ్ గుణంగళిన్ మహత్త్వమల్ల; స్వరూపతో మహత్త్వమేయామ్ స్వతఃకృశమాయిఱే తిరువుదరమిరుప్పతు ఇఙ్ఙనే అర్థభేదముణ్డాకైయాలిఱే శ్లేషభఙ్గియెన్నప్పట్టతు.

ఇన్ద శ్లోకత్తిఱ్కు ఇఙ్ఙనమాకవే పెరియోర్కళ్ తాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టిరుక్కిఱోమ్, సంస్కృతవ్యాఖ్యాతావుమ్ ఇవ్వకైక్కిణఙ్గవే ఎఴుతియిరుక్కిఱార్,—"లోకే స్వతః ప్రౌఢానాం మహతామేవ సమృద్ధిః మాహాత్మ్యావహా దృష్టా, క్షుద్రాణాం సమృద్ధిసద్భావేపి మాహాత్మ్యం నదృష్టమ్; అతో మహాపురుషలక్షణతయా ఉదరకార్శ్యస్య స్వతస్సిద్ధత్వాత్ అన్నసమృద్ధిరపి మాహాత్మ్యావహా నభవతీతి భావః" ఎన్ఱార్. ఇప్పడియిరుక్కచ్చెల అరసికర్ ఇవ్వర్థత్తిలే శువడఱియాతే ఇతనై దూషిత్తు అన్యథా యోజిప్పర్కళ్. అవ్వర్థత్తై అనువదిక్కవుమ్ యామ్విరుమ్బుకిన్ఱిలోమ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరత్తుక్కు స్వతోమాహాత్మ్యమిల్లైయెన్ఱుశొన్నాల్ ఇతు మహాపచారమామెన్గిఱార్కళ్. అన్దో! అవివేకత్తిన్ సామ్రాజ్యమిరున్దపడియితు. ఓరో అభిసన్ధిభేదత్తాలే ఎమ్బెరుమానై కళ్ళనెన్ఱుమ్ అజ్ఞనెన్ఱుమరుళిచ్చెయ్త మహాభక్తర్కళైయుమ్ ఇని మహాపచారప్పట్టవర్కళాక కొళ్ళవేణ్డివరుమ్. ఇన్ద

స్తవత్తిల్ తానే "అనన్యాధీనత్వమ్" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తైయుమ్ అవర్కళ్ దూషిత్తార్కళాక వేణుమ్. ఇత్యలమ్.   ...   (౮౯)

శ్లో॥ సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజస్స్యాత్
ఆవర్త స్తవకిల పద్మనాభ ! నాభిః ।
తత్పద్మం వరద ! విభాతి కాన్తిమయ్యాః
లక్ష్మ్యాస్తే సకలవపుర్జుషోఽను సద్మ ॥   ౯౦॥

ఎదవృరై.

పద్మనాభ !=పద్మనాభనాకియ	
హే వరద !=వరదనే !	తే=ఉన్నుడైయ
తవ నాభిః=ఉనతు తిరునాభియానతు	సకలవపుర్జుషః=తిరుమేనియెజ్గుమ్ వ్యాపిత్తిరుక్కిఱ
సౌన్దర్యామృతరస వాహవేగజః } తిరుమేనియళకాకిఱ అమృతరస ప్రవాహత్తిన్ వేగత్తాలే ఉణ్డాన	కాన్తిమయ్యాః=కాన్తియాకిఱ
	లక్ష్మ్యాః=లక్ష్మికు
ఆవర్తః స్యాత్=శుళియామ్ ;	సద్మను=ఇరుప్పిడమ్బాల
తత్పద్మమ్=అన్దనాభియిలుళ్ళ తామరై మలరానతు	విభాతి=విళజ్గుకిన్దతు.

[సౌన్దర్యామృతేత్యాది.] కొప్పూప్పూళిలెళు కమలప్పూవళ్ళకిలీడుపట్టు అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. పూర్వార్ధత్తాలే తిరునాభియైయుమ్, ఉత్తరార్ధత్తాలే తిరునాభీకమలత్తైయుమ్ వర్ణిక్కిఱపడి.

[హేపద్మనాభ ! తవ నాభిః సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజః ఆవర్తఃస్యాత్కిల.] "భవదనుభవరసవివశరుడైయ అభినివేశపాశపరిభ్రామిత మతిమన్థానమథ్యమానమాన సౌన్దర్యదుగ్ధసిన్ధువానతు శుళ్ శ్రోరమ్ తిరైన్దైళున్దు నడుక్కుళి తిట్ట శుళిపోల్ శున్దరమామున్దిమలరుమ్" ఎన్ఱ అభియుక్తర్ పాశురమ్ ఇన్దశ్లోకత్తై క్కణిశిత్తతే. మహాప్రవాహముళ్ళవిడజ్గళిలే శుళియుణ్డావతు మహానదీ

ప్రభృతికళిలే కాణాసన్తోమ్, పేరరుళాళనుడైయ తిరుమేనియడఙ్గలుమ్ పెరువెళ్ళమ్కోత్తు ప్పెరుకానిన్ఱ సౌన్దర్యప్రవాహత్తిన్ వేగత్తినాలేయుణ్డాన శుళిత్తాన్ తిరునాభియెన్ఱు వ్యపదేశిక్కప్పడుకిఱతెన్గిఱార్.

[తత్పద్మమిత్యాది.] "తన్ నాపివలయత్తుప్పేరొళి శేర్ మన్నియతామరై మామలర్ పూత్తు" (పెరియతిరుమడల్) ఎన్గిఱపడియే అన్దత్తిరునాభియిలే తోన్ఱియుళ్ళ తామరైమలరానతు – తిరుమేనియెఙ్గుమ్ తికళ్గిన్ఱ కాన్తియాకిఱ పిరాట్టియిన్ ఇరుప్పిడమో వెన్గిఱార్. తామరైమలర్ పిరాట్టిక్కిరుప్పిడమాయిత్తే యిరుప్పతు. ఇన్ద నాభీకమలముమ్ ఒరుపిరాట్టిక్కిరుప్పిడమాకి వేణుమే, తిరుమేనియిన్ లావణ్యసమ్పత్తై లక్ష్మీత్వేన రూపణమ్పణ్ణి అన్దలక్ష్మిక్కు ఇతు ఇరుప్పిడమెన్గిఱార్. ఇతనాల్, నాభీకమలమ్ తిరుమేనిముళుమైక్కుమ్ శోభావహమాయిరుక్కుమ్పడియై అరుళిచ్చెయ్తవాఱు

సౌన్దర్యమేవ అమృతరసః, తస్య వాహః (ప్రవాహః); తస్య వేగేన జాయత ఇతి—సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజః. ఆవర్తః= "స్యాదావర్తోఽమ్భసాం భ్రమః" ఇత్యమరః. పద్మం నాభౌ యస్య సః – పద్మనాభః; గడ్వాదిత్వాత్సప్తమ్యాః పరనిపాతః, "అచ్ ప్రత్యన్వవపూర్వాత్సామలోమ్నః" ఇతిసూత్రే 'అచ్' ఇతి యోగవిభాగాత్ అచ్, అతఏవ పద్మనాభ ఇత్యకారాన్తత్వమ్—తస్యాం పద్మమ్—తత్పద్మమ్.

* సంస్కృతవ్యాఖ్యాతృసూక్తిః ;—"అత్యన్తరస్యత్వాత్సౌన్దర్యస్య అమృతత్వేన రూపణమ్. నాభేర్నిమ్నత్వాత్ వర్తులత్వాచ్చ సౌన్దర్యామృతరసవాహవేగజన్యాఽఽవర్తత్వేన రూపణమ్. లక్ష్మ్యాస్తామరసవసతిత్వాచ్చ నాభిపద్మస్య సమగ్రవిగ్రహశోభాభిధలక్ష్మీభవనత్వేన నిరూపణమ్ పద్మనాభేతి సమ్బుద్ధిరపి సాభిప్రాయా." ... ... (౫౦)

శ్లో॥ యా దామోదరఇతి నామదా తవాసీత్
సా దామాకిల కిణకారిణీ బభూవ ।
తన్మ్లానం వరద! వలిత్రయచ్ఛలేన
త్వన్మధ్య ప్రథమవిభూషణీబభూవ ॥ ౫౧॥

పదవురై

హే వరద!=వరదనే!
యా దామా=యాతొరు తామ్బానతు
తవ=ఉనక్కు
దామోదరః ఇతి నామదా ఆసీత్ = దామోదర నెన్నుమ్ తిరునామత్తై త్తన్దతో
సా కిల=అన్దత్తామ్బన్డ్రో
కిణకారిణీ బభూవ = తళుమ్బైయుణ్డు పణ్ణిర్ట్రు;
తత్=అన్ద త్తళుమ్బానతు
వలిత్రయచ్ఛలేన=త్రివళియెన్గిఱ వ్యాజత్తాలే
త్వన్మధ్య ప్రథమ విభూషణీబభూవ = ఉనతు మధ్యప్రదేశత్తుక్కు ముతన్మైయాన భూషణమాయిర్ట్రు.

[యాదామోదరఇత్యాది] పేరరుళాళనుడైయ తిరువుద
రత్తిలే తిగళ్గిన్ఱ త్రివళికళై ఒరుచమత్కారమాక వర్ణిత్తరుళు
కిఱార్ [హేవరద! యా దామా తవ దామోదరఇతి నామదా
ఆసీత్] భట్టర్ సహస్రనామభాష్యత్తిలే దామోదరనామవివరణ
త్తిలే "ఉదరే దామాని అస్యేతి దామోదరః 'దామాని లోక
నామాని భాన్తి యస్యోదరాన్తరే। తేన దామోదరో దేవః.'
ఇతి 'దేవానాం సుఖశంసిత్వాద్దామాద్దామోదరం విదుః' ఇతివా."
ఎన్ఱు ఇరణ్డుయోజనైకళ్ అరుళిచ్చెయ్తు, మూన్ఱావతుయోజనై
యాక "'తతస్సదామోదరతాం ప్రయయౌ దామబన్ధనాత్'
ఇతివా" ఎన్ఱు - కృష్ణావతారత్తిలే యశోదైప్పిరాట్టి కణ్ణపిరానుడై
య తిరువయిర్ట్రిలే తామ్బైక్కొణ్డు కట్టినాళాకైయాలే అతు
తోన్ఱ దామోదరనెన్ఱు తిరునామమాయిర్ట్రెన్ఱారిఱే "దామోదర
ఇతి ఖ్యాతో యశోదా దామబన్ధనాత్" ఎన్ఱిఱే నిరుక్తియుమ్.
ఆకైయాలే యాతొరు తామ్బు ఉనక్కు దామోదర నెన్నుమ్ తిరు
నామత్తుక్కు హేతువాయిత్తో,

[సా దామాకిల కిణకారిణీ బభూవ] యశోదై కట్టిన తామ్బా నతు తళుమ్బ్యైయుణ్డాక్కి క్కిణము ఎన్నపడి "తామ్ మోరురుట్టి త్తయిర్ నెయ్విళుఙ్గిట్టు, తామో తిన్ఱ్ వరెన్ఱు ఆయ్చ్చియర్ తామ్బినాల్ తామ్మోత్తరక్కైయాలార్క్క తళుమ్బిరున్ద తామోతరా!" ఎన్ఱుకొడవరిత్తే. ఆయ్కై యుమ్ఱ్ వార్ తామమ్ "అఱియుముల కెల్లామ్ యానేయుమల్లేన్, ఆఱికొళ్ శిత్తైయుమణమూర్న్దాయ్!- వెఱికమళుమ్ కామ్బ్రయ్ మేన్ తోళి కడై వెణ్ణెయుణ్డాయై, తామ్బై కొణ్డార్త్త తళుమ్బు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారిఱే. తళుమ్బావతు - దామబన్ధనత్తినాల్ నెరుక్కుత్తాలే ఉణ్డాన కాయ్ప్పు

[తత్ వళిత్రయచ్ఛలేన త్వన్మధ్య ప్రథమవిభూషణీబభూవ.] యశోదైప్పిరాట్టి కట్టుమ్బోతు తామ్బు ముమ్మడియాక్కొణ్డు కట్టుకైయాలే త్రిగుణీకృతమాన అన్దత్తాబ్బాలే ఉదరత్తిలే త్తాలేయుణ్డాన కిణత్రయమే వళిత్రయమ్బోల్ కాట్చితన్దు శిఱన్దతొరు మధ్యభూషణమాక విళఙ్గుకిన్ఱతెన్ఱపడి నూనమ్ ఎన్ఱతు ఉత్ప్రేక్షా లిఙ్గమ్. "విభూషణీబభూవ" ఎన్నాతే "ప్రథమవిభూషణీబభూవ" ఎన్ఱతు - సౌలభ్యసౌశీల్యఙ్గళై వెళిప్పడుత్తుమ్కోలమే ముతన్మైపెఱుమెన్ఱ తిరువుళ్ళత్తాలామ్. "త్వన్మధ్యే ప్రథమవిభూషణీబభూవ" ఇతి ప్రాచాం పాఠః

ఆక ఇన్దశ్లోకత్తాల్ కణ్ణపిరానుక్కుమ్ తేవపిరానుక్కుముళ్ళ తాదాత్మ్యముమ్ వెళిప్పడుమ్

పూర్వార్ధత్తిల్ 'బభూవ' ఎన్బతు తఙ్క్రియాపదమ్. ఉత్తరార్ధత్తిల్, చ్విప్రత్యయాన్తమాన విభూషణశబ్దత్తోడే ఏకీభూతమానక్రియాపదమ్ కిణంకరోతీతి కిణకారిణీ ... (౧౧)

ఇతి ప్రహర్షిణీదశకం సమాప్తమ్.

—(౦)—

అథ మన్దాక్రాన్తాదశకమ్.

శ్లో॥ యాదృగ్భ్రీజాధ్యుషితభువి యద్వస్తు హస్తీశ! జాతం
తత్తాదృక్షం ఫలతిహి ఫలం త్వయ్యపీక్షామహే తత్ ।
యస్మాదణ్డాధ్యుషిత ఉదరే తావకే జాయమానం
పద్మం పద్మానన! కిల ఫలత్యణ్డషణ్డానఖణ్డాన్ ॥ ౯.౧॥

పదవురై.

పద్మానన!=తామరైపోన్ఱ తిరుముకముడైయ	తత్=అన్ద న్యాయత్తై
హస్తీశ!=శ్రీహస్తిగిరినాథనే!	త్వయి అపి=ఉన్ పక్కలిలుమ్
యాదృగ్బీజాధ్యుషితభువి=ఎన్న జాతీయమాన విరై పొరున్దియనిలత్తిలే	ఈక్షామహే=కాణానిన్ఱోమ్;
యత్ వస్తు=యాతొరువస్తువానతు	యస్మాత్=యాతొరుకారణత్తాలే
జాతమ్=ఉణ్డాయిత్తో	అణ్డాధ్యుషితే=అణ్డఙ్గళ్ వసిక్కప్పెట్ర
తత్=అన్దవస్తువానతు	తావకే ఉదరే=ఉనతు తిరువయిట్రిల్
తాదృక్షం ఫలమ్=అన్దవిరైయిన్ సజాతీయమానఫలత్తై	జాయమానమ్=ఉణ్డాకిఱ
ఫలతిహి=ఉణ్డాక్కుకిన్ఱతన్ఱో;	పద్మమ్=(నాభీ) కమలమానతు
	అఖణ్డాన్=అశేషఙ్గళాన
	అణ్డషణ్డాన్=అణ్డసమూహఙ్గళై
	ఫలతి=ఉణ్డాక్కానిన్ఱతో.
	(కిల - పాదపూరణమవ్యయమ్.)

[యాదృగ్బీజేత్యాది.] సింహావలోకనన్యాయత్తాలే తిరియట్టుమ్ తిరునాభీకమలత్తిలే యీడుపట్టరుళిచ్చెయ్కిఱార్. సకల బ్రహ్మాణ్డఙ్గళుమ్ ఇతిల్ నిన్ఱుముణ్డాయిన్ఱపడియై ఒరుచమత్కారమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

కడలైయొవిత్తైత్తాల్ కాఞ్జామణి విళైయాతు; కాఞ్జామణియై వితైత్తాల్ కడలై విళైయాతు; "యవాః కిలోప్తా నభవన్తి శాల

యః" ఎన్ఱతిఱే. [యాదృగ్బీజాధ్యుషితభువి యద్వస్తు జాతమ్, తత్ తాదృక్షం ఫలం ఫలతిహి] ఎన్ఱ బీజత్తాలే ఎన్ఱపదార్థమ్ విళై కిన్ఱతో, అన్ఱపదార్థమానతు తద్బీజసజాతీయమాన ఫలత్తైయేయిఱే విళైవిక్కుమ్, ఇవ్విషయమ్ ఉలకత్తిల్ కాణప్పడువతుపోల ఉన్న ళవిలుమ్ కాణప్పడానిన్ఱతు. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్ ; [యస్మాదిత్యాది.] ఉన్నుడైయ తిరువుదరమ్ అణ్డఙ్గళుక్కెల్లామ్ ఇరుప్పిడమానతు. అప్ప డిప్పట్ట తిరువుదరత్తిలే ఉణ్డాన కమలమానతు నిజబీజసజాతీయఙ్గ ళాన అణ్డఙ్గళైయిఱే యుణ్డాక్కానిన్ఱతు. ఇత్తాల్ "ఉన్దిమేల్ నాన్ము కనైప్పడైత్తాన్ ఉలకుణ్డవనెన్దైపెమ్మాన్" ఎన్నుమిడమ్ శొల్లిత్తా కిఱతు. "అణ్డాధ్యుషితే తావకే ఉదరే" ఎన్నుమిదు "అణ్డా నాం త్వదుదరమామనన్తి సన్తః స్థానమ్" ఎన్ఱకీழిల్ శ్లోకమ్ స్మర్త వ్యమ్. నాభీపద్మమానతు స్వస్మాదుత్పన్న చతుర్ముఖద్వారా అణ్డ ఙ్గళుక్కు ఉత్పాదకమెన్బర్. ఎమ్బెరుమానుడైయ పరత్వత్తై యాతలిక్కైక్కు అడియిడుకిఱతాయిత్తు ఇన్దశ్లోకమ్.

ఫలతి - ఎన్నుమ్క్రియై క్వచిత్ అకర్మకమాకవుమ్ క్వచిత్ సకర్మకమాకవుమ్వరుమ్. ఇఙ్గేసకర్మకమ్. "జనికర్తుః ప్రభవః" ఎన్ఱసూత్రప్పడి "ఉదరాజ్జాయమానమ్" ఎన్న వేణ్డుమాకిలుమ్ 'ఉదరే' ఎన్ఱు సప్తమిప్రయోగిత్తతు జన్మాధికరణత్వమాత్ర వివక్షై యాలే. * "వివక్షాతః కారకాణి" ఇఱే.

ఇన్దశ్లోకమ్ముతల్ "శమ్భోరమ్భోరుహాముఖ!" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ దశకమ్ - మన్దాక్రాన్తావృత్తమ్ ; "మన్దాక్రాన్తా జలధిషడగైర్మ్భౌనతౌ తౌగురూచేత్" ఇతితల్లక్షణమ్. (౧౭)

శ్లో॥ అజ్ఞే యజ్ఞేశ్వర! కిల జనే క్వాప్యదర్శనం విమర్శనం
విశ్వాధీశః కతమ ఇతి తన్నిర్ణయం వర్ణయామః।
వ్యావక్రోశీ నృషు సముదితా యానుపాశ్రిత్య, తేపి
బ్రహ్మాద్యాస్తే వరద! జనితాస్తుద్ధకస్తారవిన్దే॥ ౫౩॥

పదప్రకారై.

యజ్ఞేశ్వర !=సర్వయజ్ఞసమారాధ్యనాన
హే వరద !=వరదనే !
క్వాపి అజ్ఞేజనే=(అడియేనాకిలు) ఒరు మూఢజనత్తినిడత్తిల్
విశ్వాధీశః కతమః ఇతివిమర్శనమ్ } “సర్వ లోకజ్గళుక్కుమ్ తలైవర్ యార్ ?” ఎన్గిఱ ఆరాయ్చ్చియై
అదర్శనమ్=నోక్కసేన్ ;
[సర్వేశ్వరన్ యార్ ? ఎన్ఱు అజ్ఞనాన అడియేన్ ఆరాయ్న్దు పార్త్తేన్ ఎన్గై]
తన్నిర్ణయమ్=అవ్వారాయ్చ్చియిన్ ముడివై
వర్ణయామః=శొల్లుకిఱోమ్ ;

యాన్ ఉపాశ్రిత్య=యావర్ శిలబ్రహ్మాదికళైప్పఱ్ఱి
వ్యావక్రోశీ = (పరత్వవిషయమాన) మాఱుపాడానకోలాహలమానతు
నృషు సముదితా=(దేవతాన్తరప్రవణరాన) మనుష్యర్ కళిడత్తిల్ ఉణ్డాయిఱ్ఱో,
తే బ్రహ్మాద్యాః అపి=అన్దబ్రహ్మాది దేవతాన్తరజ్గళుమ్
తే=ఉన్నుడైయ
తుద్ధకస్తారవిన్దే=ఉన్దియామాలకన్దమాకవుడైయ తామరైమలరిల్
జనితాః=ఉణ్డాక్కప్పట్టవై.
(ఎన్ఱునిర్ణయమ్ తేఱిఱ్ఱు ఎన్ఱపడి.)

[అజ్ఞే యజ్ఞేశ్వరేత్యాది] “మేవిత్తొழుమ్ పిరమన్ శివనిన్దిరనాదిక్కెల్లామ్, నాపిక్కమలముతల్కిழఙ్గే” ఎన్నుమర్థమరుళిచ్చెయ్కిఱారిత్తిల్. దేవతాన్తరజ్గళ్ పక్కలిలే పరత్వశజ్కై పణ్ణువర్కళెల్లామ్ ఇన్ద త్తిరునాభిక్కమలత్తై త్తొழుతు తెళియలామెన్గిఱార్ పోలుమ్.

[యజ్ఞేశ్వర !] ఇన్ద శ్లోకత్తిన్ ప్రమేయత్తుక్కు అనుగుణమాయిరుక్కిఱతాయ్త్తు ఇన్దసమ్బోధనమ్. ఇన్ద్రాదికళై దేవతైయాకక్కొణ్డుమ్ పణ్ణుమ్ యజ్ఞఙ్గళెల్లామ్ భగవదారాధనమాకవే తలైక్కట్టుమెన్బతే పరమైకాన్తిసిద్ధాన్తమ్. "పఞ్చమహాయజ్ఞాదికళాన నిత్యనైమిత్తికఙ్గళిల్ అవర్కళ్ పేర్శొల్లుమ్బోతు 'యే యజన్తి పితౄన్దేవాన్ బ్రాహ్మణాన్ సహుతాశనాన్ । సర్వభూతాన్తరాత్మానం విష్ణుమేవ యజన్తి తే ॥' ఇత్యాదికళిల్ మహర్షికళఱుతియిట్టపడియే - రాజసేవకర్ రాజావుక్కుచ్చట్టైమేలే మాలైయైయుమాభరణత్తైయుమిట్టాలుమ్ శట్టైయిల్ తువక్కఱ్ఱు రాజావిన్ ప్రీతియే ప్రయోజనమాకత్తెళిన్దిరుక్కుమాపోలవుమ్, యజ్ఞాగ్రహారాధ్యాయాదికళిలుమ్ శ్రీహస్తిగిరిమాహాత్మ్యత్తిలుమ్ 'సాక్షాదప్యవిరోధం జైమినిః' ఎన్ఱ సూత్రత్తిలుమ్ శొల్లుకిఱపడియే దేవర్కళ్ పితృక్కళెన్ఱ శబ్దకళోడు తువక్కఱ అవ్వశబ్దఙ్గళ్ అవయవశక్తిపౌష్కల్యఙ్గళాలే ఈశ్వరన్ పక్కలిలే నారాయణాది శబ్దఙ్గళ్ పోలే నిఱ్కుమ్ నిలైయైయుమ్ కణ్డు అవన్ శేషనుడైయ ఉచ్చారణాదికళిల్ శ్వేతద్వీపవాసికళాన శుద్ధయాజికళుక్కుప్పోలే తన్ పరమైకాన్తిత్వమ్ కులైయాతే నిఱ్కుమ్పడియై నిరూపిత్తు తన్ వర్ణాశ్రమనిమిత్తగుణాద్యధికారత్తుక్కు అనురూపమాక అడిమైకొళ్ళ సఙ్కల్పిత్తిరుక్కుఱ శాసితావాన శేషియినుడైయ శాస్త్రవేద్యాజ్ఞానుజ్ఞాపరిపాలనరూపకైఙ్కర్యముఖత్తాలే ప్రత్యక్షవిదిత పరమపురుషాభిప్రాయరాన ముక్తరైప్పోలే కిఞ్చిత్కరనాయ్క్కొణ్డు ముక్తతుల్యనాయ్........" ఎన్ఱు రహస్యత్రయసారత్తిల్ కృతకృత్యాధికారత్తిలే అభియుక్తర్ అరుళిచ్చెయ్తతు ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

“చతుర్భిశ్చ చతుర్భిశ్చ ద్వాభ్యాం పఞ్చభిరేవచ । హూయతేచ పునర్ద్వాభ్యాం స నో విష్ణుః ప్రసీదతు” ఎన్ఱ శ్లోకముమ్ అనుసన్ధేయమ్ (చతుర్భిశ్చ) “ఆశ్రావయేతి చతురక్షరమ్” (చతుర్భిశ్చ) “అస్తు శ్రౌషడితి చతురక్షరమ్” (ద్వాభ్యామ్) “యజేతి ద్వ్యక్షరమ్” (పఞ్చభిః) “యే యజామహే ఇతి పఞ్చాక్షరమ్” (పునర్ద్వాభ్యామ్) “ద్వ్యక్షరో వషట్కారః”—ఇతి సంక్షేపః.

[అస్మిన్ క్వాపి జనే “విశ్వాధీశః కతమ” ఇతి విమర్శనమ్ అదర్శనమ్] బ్రహ్మవిష్ణు రుద్రేన్ద్రాదికళిల్ శొల్లప్పట్టవర్కళుక్కుళ్ళే సర్వేశ్వరన్ యారాకక్కడవన్ ఎన్ఱు ఆలోచిక్కుమ్ పాశనాకియ నాన్ ఆరాయప్పుకున్దేన్ ఎన్ఱపడి [తన్నిర్ణయం వర్ణయామః] అన్ద ఆరాయ్చ్చియిన్ ముడివు ఎన్నాయిఱ్ఱెన్నిల్; శొల్లుకిఱేన్ కేళ్మిన్ ఎన్కిఱార్. అతుతన్నై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ - వ్యావక్రోశీత్యాదియాలే. [యానుపాశ్రిత్య నృషు వ్యావక్రోశీ సముదితా, తేపి బ్రహ్మాద్యాః తే తుర్దకన్దారవిన్దే జనితాః] “అభినివేశవశీకృతచేతసాం బహువిదా మపి సంభవతి భ్రమః” ఎన్ఱపడియే ఓరొన్ఱిలే అభినివేశాతిశయప్రయుక్తమాన అవివేకత్తాలే సిలరో శ్రుతివాక్యఙ్గళిలే మణ్డిక్కిడన్ద స్వేచ్ఛైక్కనుగుణమాక అపార్థఙ్గళైప్పణ్ణి నలిన్ముదిచ్చిట్టు అయనై నమ్బువార్ శిలరుమ్, నాన్ముకక్కడవుళై నమ్బువార్ శిలరుమ్, ఇమైయవర్ తలైవనై యేత్తువార్ శిలరుమాయ్ ఇప్పడి యావైయావైశిల దేవతాన్తరఙ్గళైప్పఱ్ఱి పరత్వవివాదమ్ జనిధర్మాక్కళుక్కు ఉణ్డాయిఱ్ఱో, అన్ద దేవాన్తరఙ్గళుక్కెల్లామ్ నాభికమలమేయిఱే ముతల్క్కుఴి ఆయిరానిన్ఱతు. కార్యవర్గత్తిలే ఏకదేశికళాయుళ్ళవర్కళుక్కు విశ్వాధీశత్వప్రసక్తియిల్లైయిఱే.

"క్షరం ప్రధానమమృతాక్షరం హరః క్షరాత్మానావీశతే దేవఏకః" "ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిర్గుణేశః" ఇత్యాదివేదాన్తఙ్గళిలే ప్రతిపాదిక్కప్పట్టు "పతిం విశ్వస్య" ఎన్ఱు విశ్వత్తుక్కెల్లామ్ పతియాకవుమ్ "ఆత్మేశ్వరమ్" ఎన్ఱు తనక్కుత్తానే ఈశ్వరనాకవుమ్ "నతస్యేశే కశ్చన" ఎన్ఱు అవనుక్కు నియన్తావాయిరుప్పానొరువనుమిల్లైయాకవుమ్, "నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే" ఎన్ఱు అవనుక్కు ఒత్తారుమ్మిక్కారుమిల్లైయాకవుమ్, "తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరం తం దేవతానాం పరమంచ దైవతమ్ । పతిం పతీనాం పరమం పరస్తాద్విదామ దేవం భువనేశమీడ్యమ్" ఎన్ఱు నియన్తాక్కళుక్కెల్లామ్ పరమోపాస్యనాకవుమ్, శేషికళుక్కెల్లామ్ పరమశేషియాకవుమ్ ఉపనిషత్తుక్కళిలే ఓతప్పట్టు సర్వలోకనియన్తావాన సర్వేశ్వరనొరువనుళన్. అవన్ ఇవ్వచిత్సంసృష్టరాన బద్ధచేతనర్క్కు బన్ధనివృత్త్యర్థమాక జ్ఞాతవ్యనాకైయాలే అవను డైయ యాథాత్మ్యత్తై విమర్శిత్తు అఱితియిడవేణుమ్.

ఏవంభూతనాయిరుప్పానొరు ఈశ్వరనైక్కొళ్ళాతపోతు ఇన్ద క్షేత్రజ్ఞనానవన్ ఇప్పడి సుఖదుఃఖానుభవమ్ పణ్ణక్కూడాతు. ఏనెన్నిల్ ; "నిత్యోనిత్యానాం చేతనశ్చేతనానామేకో బహూనాం యోవిదధాతి కామాన్" ఎన్ఱు నిత్యరాయ్ చైతన్యగుణకరాయ్ అసంఖ్యాతరాన ఆత్మాక్కళుక్కు నిత్యనాయ్ చైతన్యగుణకనాయ్ అద్వితీయనా యిరుప్పానొరువన్ అభిమతఙ్గళైక్కొడానిఱ్కుమెన్ఱు శొల్లుకైయాలుమ్, దుఃఖాద్యనుభవత్తిల్ వన్దాల్ అవర్గళుక్కు హేతువాన అవిద్యాకర్మదేహాదికళ్ అచేతనఙ్గళాకైయాలే చేతనాధిష్ఠానమిల్లాతపోతు పురుషానధిష్ఠితమాన వాశ్యాదికరణఙ్గళ్ రథనిర్మాణత్తుక్కు క్షమమల్లాతాప్పోలే అనుభవిప్పిక్కమాట్టా , అను

భవిక్కిఱ చేతనర్ తాఙ్ సుఖానుభవశ్రద్ధాళువేయాకిలుమ్ తన్నా లమాన హేతుక్కళైయఱిన్దు అనుష్ఠిక్క వేణ్డుమ్ యోగ్యతైయై యుడైయనాయిరాఙ్. చేతనర్కళ్ తన్దాముడైయకర్మాదికళైయే అఱియాతిరుక్క పిఱరుడైయ కర్మాదికళైయఱిన్దు అధిష్ఠిక్కైక్కు యోగ్యరల్లర్. ఆకైయాలే ఇవర్కళుడైయ కర్మాదికళైయుమఱి కైక్కు సర్వజ్ఞనుమాయ్ అఱిన్దపడియే అధిష్ఠిప్పిత్తు అనుభవిప్పి క్కైక్కు సర్వశక్తనుమాయ్ ఇచ్ఛేతననుడైయ విధినిషేధాఽను వర్తనాఽతివర్తనఙ్గళిల్ అనుగ్రహనిగ్రహఙ్గళైప్పణ్ణుమ్బడి నియన్తా వుమాయ్ తత్తదాకార పుణ్యపాపకర్మఙ్గళుక్కు ఫలమాన సుఖ దుఃఖఙ్గళైక్కొడుక్కైక్కు చేతనాచేతనోభయ విలక్షణనాయిరు ప్పానొరు ఈశ్వరనుణ్డెన్ఱు కొళ్ళవేణుమ్. ఆకైయితే "భోక్తా భోగ్యం ప్రేరితారంచ మత్వా సర్వం ప్రోతం త్రివిధం సర్వమేతత్" ఎన్ఱు భోక్తృభోగ్యప్రేరయితృరూప చిదచిదీశ్వరత్రయాత్మకమాక జగత్తై ఉపనిషద్భాగఙ్గళిలే ఓతిక్కిడక్కిఱతు ఇవ్వనియన్తృత్వ విశిష్టమాన బ్రహ్మత్తై "కారణం తు ధ్యేయః" ఎన్ఱు జగత్కారణతయా జిజ్ఞాస్యమాక ఉపనిషత్తిలే యోతుకైయాలే కారణవాక్యఙ్గళిల్ * సద్బ్రహ్మాత్మాదిశబ్దఙ్గళాలే శొల్లప్పట్ట వస్తు ఇన్న తెన్ఱు న్యాయసంచారనిపుణర్కళాలే అఱుతియిడప్పడుమ్.

ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్ ; ఛాన్దోగ్యత్తిలే "సదేవ సోమ్యేదమగ్ర ఆసీత్ ఏక ఏవాద్వితీయమ్" ఎన్ఱు బృహదబృహత్సాధారణమాన సచ్ఛబ్దత్తాలే శొల్లప్పట్ట కారణవస్తువానతు వాజసనేయకత్తిలే "బ్రహ్మవా ఇదమేవాఽగ్ర ఆసీత్" ఎన్ఱు బృహత్త్వైకాన్తమాన బ్రహ్మశబ్దత్తాలే శొల్లప్పట్టతు. అవ్విడత్తిలే సర్వశాఖాప్రత్యయ న్యాయత్తాలే కారణవాక్యఙ్గళెల్లావఱ్ఱుక్కుమ్ ఏకవిషయత్వమ్

వేణ్డుకైయాలే - "పశుమాలభేత" ఎన్ను సామాన్యమాన పశుశబ్దమ్ "ఛాగోవా మన్త్రవర్ణాత్" ఎన్నిఅ సూత్రత్తిల్ విశేషోపస్థాపకమాన ఛాగపశువిలే ఒర్యవసిక్కుమాపోలే ఇజ్గుమ్ సామాన్యమాన సచ్ఛబ్దత్తుక్కు వాచ్యమాన కారణవస్తువానతు విశేషోపస్థాపకమాన బ్రహ్మశబ్దవాచ్యమెన్ను నిశ్చయిక్కప్పడుకిఅతు. ఇన్ద బ్రహ్మశబ్దన్దాన్ "మమయోనిర్మహద్బ్రహ్మ" ఎన్నుమ్ "తద్జ్ఞానం బ్రహ్మసంజ్ఞితమ్" ఎన్నుమ్ చిదచిత్సాధారణమాకైయాలే ఐతరేయత్తిలే "ఆత్మావా ఇదమేకఏవాగ్రఆసీత్ । నాన్యత్కిఞ్చనమిషత్" ఎన్ను చేతనైకాఽసాధారణమాన ఆత్మశబ్దత్తాలే విశేషిత్తతు ఇన్ద ఆత్మాక్కళిల్ జగత్కారణభూతర్ ఆరెన్ను విశేషాకాఙ్క్షైయిలే అన్ద విశేషమావతు "సర్వం తదిన్ద్రే తే వశే" "విశ్వస్మాదిన్ద్ర ఉత్తరః" ఇత్యాదికళాలే సర్వోత్తరనాక చ్చొల్లప్పడుకిఅ ఇన్ద్రనో ?. "త్వమగ్నే ఇన్ద్రో వృషభస్సతామసి త్వం విష్ణురురుగాయో నమస్యః- త్వంబ్రహ్మా రయివిద్బ్రహ్మణస్పతే త్వంవిధర్తస్సచసే పురన్ధ్రియ" "త్వమగ్నే రుద్రో అసురో మహోదివః" ఇత్యాదికళిలే సర్వాత్మకనాక చ్చొల్లప్పడుకిఅ అగ్నియో ?. "తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి" "చిత్రందేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః । ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షం సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చ" "హంసశ్శుచిషత్" ఇత్యాదికళిలే ఉపాస్యనాక ఓతప్పడుకిఅ ఆదిత్యనో ?. "సోమఃపవతే జనితామతీనాం జనితా దివో జనితా పృథివ్యాః । జనితాఽగ్నేర్జనితా సూర్యస్య జనితేన్ద్రస్య జనితోత విష్ణోః" ఇత్యాదికళిలే సర్వోత్పాదకనాక చ్చొల్లప్పడుకిఅ చన్ద్రనో ?. "రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్యసాహినే । నమోవయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే । సమే కామాన్ కామకా

మాయ మహ్యమ్ । కామేశ్వరో వైశ్రవణో దధాతు ॥" ఇత్యాదికళిలే సర్వఫలప్రదనాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ వైశ్రవణనో? "ఇమమ్మే వరుణ శ్రుధీహవమద్యా చ మృడయ । త్వామవస్యురాచకే। తత్త్వా యామి బ్రహ్మణావన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః"। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశంస మా న ఆయుః ప్రమోషీః' ఇత్యాదికళిలే ఆరాధ్యనాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ వరుణనో? ఇన్నుమ్ ప్రదేశాన్తరఙ్గళిలే ఉత్కృష్టరాక ఓతప్పట్టుళ్ళ వాయుయమప్రభృతి కళాన దేవతావిశేషఙ్గళో వెన్నిల్;

అవర్ కళాకమాట్టార్ కళ్; బ్రహ్మవినుడైయ పక్కలిలే మన్వన్తరన్దోఱుమ్ పదినాలుపర్యాయమ్ పదఙ్గళ్ ఇట్టు మాఱుమ్బడియాయ్ అవ్వోకాలఙ్గళిలే సృష్టిసంహారఙ్గళుక్కు కర్మభవిప్పారుమాయ్ "భీషాస్మాద్వాతః పవతే। భీషోదేతి సూర్యః। భీషాస్మాదగ్నిశ్చేన్ద్రశ్చ। మృత్యుర్ధావతి పఞ్చమః" ఎన్ఱు తఙ్గళిల్ వేఱుపట్టిరుప్పానొరు ఈశ్వరనుడైయ ఆజ్ఞైక్కు అఞ్జివర్తిప్పారుమాయ్ అవనైయారాధిత్తు పదవిపెఱ్ఱారుమాయ్ శాస్త్రత్తినుడైయ అనువర్తన, అతివర్తనఙ్గళాలే పుణ్యపాపఙ్గళైప్పెఱ్ఱు తత్తత్ఫలమాన సుఖదుఃఖఙ్గళై యనుభవిప్పారుమాయ్ పరిచ్ఛిన్నవిభూతికరాక చ్చొల్లిప్పోరుకైయాలే ఇప్పడి అస్మదాదికళో పాతి సర్వసాధారణమాన స్వభావఙ్గళైయుడైయ ఇన్ద్రచన్ద్రసూర్యయమవాయువరుణకుబేరాదికళ్ ఈశ్వరత్వశఙ్కైక్కుమ్ కూడ అర్హరల్లర్

(పూర్వపక్షః.)

"యదా తమస్తన్న దివా న రాత్రి న్నసన్న చాసచ్ఛివ ఏవ కేవలః। తదక్షరం తత్సవితుర్వరేణ్యం ప్రజ్ఞా చ తస్మాత్ప్రసృతా

పురాణీ" ఎన్గిఱ శ్వేతాశ్వతరోపనిషద్వాక్యత్తాలే అన్ద జగత్కా
రణవిశేషమ్ శివనెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణప్పడానిన్ఱతు; మోక్షప్రదత్వముమ్
నారాయణాత్పరత్వముమ్ అన్దశివనుక్కే యుళ్ళతెన్ఱుమ్ అన్ద శ్వేతా
శ్వతరోపనిషత్తిల్ తానే నేరే శొల్లప్పడానిన్ఱతు "వేదాహమేతం
పురుషం మహాన్తమాదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్ । తమేవ విది
త్వాఽతిమృత్యుమేతి నాన్యః పన్థా విద్యతేఽయనాయ ॥ యస్మా
త్పరంనాపరమస్తికిఞ్చిత్ యస్మాన్నాణీయో నజ్యాయోఽస్తి కిఞ్చిత్।
వృక్షఇవ స్తబ్ధో దివితిష్ఠత్యేకస్తేనేదం పూర్ణం పురుషేణ సర్వమ్॥
తతో యదుత్తరతరం తదరూపమనామయమ్ । యఏతద్విదురమృ
తాస్తేభవన్తి అథేతరే దుఃఖమేవానుయన్తి ॥ సర్వాననశిరోగ్రీవః
సర్వభూతగుహాశయః । సర్వవ్యాపీచ భగవాన్ తస్మాత్సర్వగత
శ్శివః" ఎన్ఱు వ్యాపకనాన పరమపురుషనిడత్తిల్ ఉత్తరమా
యిరుప్పతొరు తత్త్వత్తైచ్చొల్లి అతనుడైయ జ్ఞానాజ్ఞానజ్గళాలే
మోక్షసంసారజ్గళాకప్పుశొల్లి అత్తత్త్వమ్ సర్వవ్యాపియాన శివ
నెన్ఱు నిగమిత్తతు

అప్పడియే ఛాన్దోగ్యదహరవిద్యైయిలుమ్ "అథ యదిదమ
స్మిన్ బ్రహ్మపురే దహరం పుణ్డరీకం వేశ్మ దహరోస్మిన్నన్తర ఆకా
శస్తస్మిన్ యదన్తస్తదన్వేష్టవ్యం తద్వావ విజిజ్ఞాసితవ్యమ్" ఎన్గిఱ
విత్తాలే హృదయపుణ్డరీకమధ్యవర్తియాన ఆకాశశబ్దవాచ్యమాక
ఒరువస్తువై నిర్దేశిత్తు అతుక్కుళ్ళే యిరుక్కిఱవస్తు ముముక్షుక్క
ళుక్కు అన్వేష్టవ్యమెన్ఱు శొల్లప్పడానిన్ఱతు. ఇవ్విడత్తిల్ ఆకాశ
శబ్దమ్ తత్ప్రకరణోపసంహారత్తిలే "ఆకాశోహవై నామరూపయో
ర్నిర్వహితా తే యదన్తరా తద్బ్రహ్మ" ఎన్ఱు నామరూపనిర్వా
హకత్వశ్రుతియాలే, పురుషసూక్తత్తిలే "సర్వాణి రూపాణి విచిత్య

ధీరః । నామాని కృత్వాఽభివదన్ యదాస్తే" ఎన్ఱు నామరూప నిర్వాహకనాక చ్చొల్లప్పట్ట పరమపురుషనుక్కు వాచకమాకై యాలే అన్ద ఆకాశశబ్దవాచ్యనాన పరమపురుషనుక్కు అన్తర్వర్తియాయిరుప్పతొరు వస్తు ముముక్షుక్కళుక్కు ఉపాస్యమెన్ఱు ఇవ్వాక్యత్తిలే తోన్ఱానిన్ఱతు.

తైత్తిరీయదహరవిద్యైయిలే "దహ్రం విపాప్మం పరవేశ్మభూతం యత్పుణ్డరీకం పురమధ్యసంస్థమ్ । తత్రాపి దహ్రం గగనం విశోకస్తస్మిన్ యదన్తస్తదుపాసితవ్యమ్ ॥ యో వేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తో వేదాన్తేచ ప్రతిష్ఠితః । తస్య ప్రకృతిలీనస్య యః పరస్స మహేశ్వరః." ఎన్ఱు - ఛాన్దోగ్యవాక్యత్తిల్ పోలే హృదయాన్తర్వర్తియాకవుమ్, ఉపాస్యాధారమాకవుమ్ ఆకాశశబ్దపర్యాయమాన గగనశబ్దత్తాలే పరమపురుషనై నిర్దేశిత్తు తదాధేయమాయిరుప్పతొరువస్తువై ఉపాస్యమాకచ్చొల్లి అన్దవిషయమ్ "యఃపరస్స మహేశ్వరః" ఎన్ఱు మహేశ్వరనాక నిష్కర్షిక్కప్పడానిన్ఱతు.

అప్పడియే బృహదారణ్యకత్తిలే - "య ఏషోఽన్తర్హృదయ ఆకాశస్తస్మిఞ్ఛేతే సర్వస్య వశీ సర్వస్యేశానః" ఎన్ఱు హృదయమధ్యస్థమాక ఆకాశశబ్దత్తాలే ఛాన్దోగ్యత్తిల్ పోలే పరమపురుషనైచ్చొల్లి తదన్తర్వర్తియాక ఈశానన్ ప్రతిపాదిక్కప్పడానిన్ఱాన్.

అప్పడియే అథర్వశిఖైయిలే "కారణంతు ధ్యేయః సర్వైశ్వర్య సమ్పన్నస్సర్వేశ్వరః శమ్భురాకాశమధ్యే ధ్యేయః" ఎన్ఱు హృదయమధ్యస్థమాన ఆకాశవర్తియాయ్క్కొణ్డు ఉపాస్యమాన వస్తువై శమ్భుశబ్దత్తాలే విశేషిత్తు "శివఏకో ధ్యేయశ్శివఙ్కర

స్వవర్ణమన్యత్పరిత్యజ్య" ఎన్ఱు అన్దశమ్బువై శివశబ్దత్తాలే నిగమియా నిన్ఱతు.

అప్పడియే అథర్వశిరస్సిల్ ప్రథమఖణ్డత్తిలే "దేవా హవై స్వర్గం లోకమగమన్ । తే దేవా రుద్రమపృచ్ఛన్ । కోభవానితి సోబ్రవీత్ । అహమేకః ప్రథమమాసం వర్తామిచ భవిష్యామిచ । నాన్యః కశ్చిన్మత్తో వ్యతిరిక్తః" ఇత్యాదివాక్యత్తాలే - దేవర్కళాలే పృష్టనాన రుద్రన్ తన్నుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తై ప్పరక్కచ్చొన్నాన్. అనన్తరమ్ దేవర్కళ్ అత్తైయెణ్ణిత్తు రుద్రనై స్తోత్రమ్పణ్ణినార్కళ్ ఎన్ఱుతొడఙ్గి ద్వితీయఖణ్డత్తిలే "యోవై రుద్రస్సభగవాన్ యశ్చ బ్రహ్మా తస్మై వై నమోనమః । యోవై రుద్రస్సభగవాన్ యశ్చ మహేశ్వరస్తస్మైవై నమోనమః." ఇత్యాదివాక్యత్తాలే రుద్రనుడైయ సర్వైశ్వర్యమానతు సువ్యక్తమాకచ్చొల్లప్పట్టతు - తృతీయచతుర్థఖణ్డఙ్గళిలే "సఏకో రుద్రస్స ఈశానః సభగవాన్ సమహేశ్వరః సమహాదేవః." ఎన్ఱుతదసాధారణ - అనేకనామనిర్దేశతన్నివచనముఖత్తాలే రుద్రనుడైయ ఐశ్వర్యమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱతు. అప్పడియే పఞ్చమఖణ్డత్తిలే "తదేతద్రుద్రచరితమ్ । ఏషో హ దేవః ప్రదిశోను సర్వాః పూర్వోహజాతస్సఉ గర్భే అన్తః । సఏవజాతస్స జనిష్యమాణః ప్రత్యఙ్జనాస్తిష్ఠతి విశ్వతోముఖః...... తదేతదుపాసితవ్యమ్." ఎన్ఱు తొడఙ్గి - "వాలాగ్రమాత్రం హృదయస్య మధ్యే విశ్వందేవం జాతవేదం వరేణ్యమ్ । తమాత్మస్థం యేనుపశ్యన్తిధీరాః తేషాం శాన్తిశ్శాశ్వతీ నేతరేషామ్." ఎన్ఱు హృదయమధ్యవర్తియాన రుద్రనుడైయ ఉపాసనత్తై మోక్షఫలమాకచ్చొల్లి "వ్రతమేతత్పాశుపతమ్" ఎన్ఱు తొడఙ్గి - "అగ్ని రిత్యాదినా భస్మగృహీత్వా విమృజ్యాఙ్గాని సంస్పృశేత్ । తస్మా

ద్వ్రతమేతత్పాశుపతమ్ । పశుపాశవిమోక్షాయ" ఎన్ఱు అతుక్కు అఙ్గమాక సమన్త్రకమాన సర్వాఙ్గభస్మ స్పర్శనలక్షణమాన పాశుపతవ్రతముమ్ శొల్లప్పట్టతిఱే

ఆకైయాలే జగత్కారణభూతనాకవుమ్ మోక్షప్రదనాకవుమ్ సర్వవేదాన్తవేద్యనాకవుముళ్ళ భగవాన్ పశుపతియెన్నుమిడమ్ సిద్ధమ్ ఇప్పడి రుద్రనుక్కైయ సర్వస్మాత్పరత్వమ్ ప్రత్యక్షశ్రుతిశతప్రసిద్ధమాయిరుళ్ళవిడత్తిల్ పౌరుషేయవచస్సుక్కళాన పురాణాదికళ్ తదనుగుణమాక నయిప్పిక్క వేణ్డుకైయాలే అన్దశ్రుతికళోడు అనుగుణఙ్గళాన ఇతిహాసపురాణాదికళ్ ప్రమాణఙ్గళాకక్కడవన అల్లాత ప్రాజాపత్యాదిస్మృతికళుమ్ విష్ణుపురాణాది పురాణఙ్గళుమ్ ప్రత్యక్షశ్రుతివిరోధత్తాలే "విరోధేత్వనపేక్షం స్యాత్" ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలే అనాదరణీయఙ్గళాకక్కడవన "యా వేదబాహ్యాః స్మృతయో యాశ్చ కాశ్చ కుదృష్టయః । తాస్సర్వా నిష్ఫలాః ప్రేత్య తమోనిష్ఠా హి తాస్స్మృతాః" ఎన్ఱు వేదవిరుద్ధస్మృత్యాదికళై త్యాజ్యమాక మనుభగవానుమ్ శొన్నానిఱే ఆకైయాలే శివనే సర్వస్మాత్పరనెన్ఱు దకోలాహలమ్ పణ్ణువార్ శిలర్,-

మఱ్ఱుమ్ శిలర్ - కారణవాక్యగతఙ్గళాన + సద్బ్రహ్మాత్మశబ్దఙ్గళ్ సాధారణశబ్దఙ్గళాకైయాలే చేతనవిశేషపర్యవసానత్తైయపేక్షిత్తాల్ "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే భూతస్య జాతః పతిరేక ఆసీత్" ఎన్ఱు తుల్యప్రకరణస్థమాన హిరణ్యగర్భశబ్దత్తాలే శొల్లప్పట్ట చతుర్ముఖనాకిఱ విశేషత్తిలే పర్యవసియానిఱ్కుమ్. అప్పడియే "అమ్భస్యపారే" ఎన్గిఱ అనువాకత్తిలే "యస్మిన్నిదం సంచ విచైతి సర్వమ్......యతః ప్రసూతా జగతః ప్రసూతీ...... న తస్యేశే కశ్చన తస్య నామ మహద్యశః......" ఇత్యాదికళాలే

జగత్కారణమాకవుమ్ మోక్షప్రదనాకవుమ్ ఒరుపురుషనైచ్చొల్లి, పిన్బు "అద్భ్యస్సమ్భూతో హిరణ్యగర్భ ఇత్యష్టౌ" ఎన్ఱు - మున్బు శొన్న వాక్యత్తోడే ఏకవాక్యమాక "అద్భ్యస్సంభూతః" ఎన్ను మను వాకత్తైయుమ్ "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే" ఇత్యాదికళాన ఎట్టుబ్బుక్కైయు ముదాహరిత్తుక్కాట్టుక్కైయాలే జగత్కారణ భూతనాకవుమ్ అనన్యైశ్వరనాకవుమ్ మోక్షప్రదనాకవుమ్ మున్బు శొల్లప్పట్ట పురుషన్ హిరణ్యగర్భనెన్ఱు స్పష్టమాయిఱ్ఱు ఆకిల్, "అద్భ్యస్సమ్భూతః" ఎన్గిఱ అనువాకముమ్ పూర్వానువాకత్తోడు ఏకవాక్యమాకైయాలే "హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ" ఎన్గిఱ శ్రియః పతిత్వలిఙ్గమానతు మున్బుశొన్న పురుషన్ నారాయణనెన్ఱు కాట్టాతో వెన్నిల్ ; లిఙ్గత్తిఱ్కాట్టిల్ శ్రుతి ప్రబలైయాకైయాలే శ్రియః పతిత్వలిఙ్గత్తిఱ్కాట్టిల్ హిరణ్యగర్భశబ్దరూఢైయాన శ్రుతితానే విశేషత్తై నిరపేక్షమాకక్కాట్టవఱ్ఱు ; ఇన్నముమ్ "సూర్యా చన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్" ఎన్ఱు జగత్స్రష్టావై హిరణ్యగర్భపర్యాయమాన ధాతృశబ్దత్తాలే శొల్లిఱ్ఱు. "ప్రజాపతిః ప్రజా అసృజత" ఇత్యాదికారణవిషయశ్రుతికళుమ్ ప్రజాపతియైయే కారణమాకచ్చొల్లానిన్ఱన. "ప్రజాపతేస్సభాం వేశ్మ ప్రపద్యే" ఎన్ఱు ఛాన్దోగ్యదహరవిద్యైయిలే ప్రాజాపత్యస్థానత్తై ముక్తప్రాప్యమాకచ్చొల్లిఱ్ఱు ఆకైయాలే రుద్రనుక్కు ముత్పాదకనాన హిరణ్యగర్భనే ముముక్షూపాస్యమాన పరబ్రహ్మమాకక్కడవతు - ఎన్ఱు స్వచ్ఛన్దవాదకోలాహలమ్ పణ్ణువారుమాయిరుక్కిఱ ఇవ్విభూతియిలే, ఇవ్వాఴ్వార్ సకలశాస్త్ర ప్రవీణరాయిరున్దు వైత్తు అవర్కళ్ శొల్లుమ్ అన్దదుర్వాదఙ్గళుక్కు అలకలకాక ప్రతివాదఙ్గళ్ శొల్లి అన్దదేవతాన్తరఙ్గళిన్ అవరత్వత్తైయుమ్ శ్రీమన్నా

రాయణనుక్కైయ పారమ్యత్తైయుమ్ మూతలిక్క ముయలాంతే, "యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వమ్" "యన్నాభిపద్మాదభవన్మహాత్మా ప్రజాపతిః" "తత్ర బ్రహ్మా చతుర్ముఖోఽజాయత" "యతో జజ్ఞ ఉగ్రస్త్వేవమన్యుః" అథవా ఇదం తర్హి ప్రజాపతౌ హర ఆసీత్" "త్రిశూలపాణిః పురుషో జాయతే" "విరూపాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ జ్యేష్ఠాయ శ్రేష్ఠాయ" ఎన్ఱుమ్; "రుద్రసర్గం ప్రవక్ష్యామి" ఎన్ఱు తొడఙ్గి "ప్రాదురాసీత్ప్రభోరఙ్కే కుమారో నీలలోహితః" - "ఏతౌ ద్వౌ విబుధశ్రేష్ఠౌ ప్రసాదక్రోధజౌ హరేః। తదాదర్శితపన్థానౌ సృష్టిసంహారకారకౌ." "క ఇతి బ్రహ్మణో నామ ఈశోఽహం సర్వదేహినామ్। ఆవాం తవాఙ్గే సమ్భూతౌ తస్మాత్కేశవనామవాన్." ఎన్ఱు మున్డాన ప్రమాణగతికళైయుమ్, ఇన్దప్రమాణఙ్గళైయెల్లామ్ మెయ్ప్పిత్తుక్కొణ్డు విళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ తిరునాభీకమలత్తైయుమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ పారమ్యప్రతిపత్తిక్కు ప్రధానసాధనమాక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అరుళిచ్చెయ్తారాయ్త్తు. పలపలవాన దాహ్యవస్తుక్కళుక్కు అగ్నికణమొన్ఱే దాహకమాక అమైకిఱాప్పోలే, కుదృష్టికళిన్ దుర్వాదరాశికళుక్కెల్లామ్ "బ్రహ్మాద్యాస్తే వరదజనితాః స్తన్దకన్దారవిన్దే" ఎన్గిఱవ్వరు శ్రీసూక్తిఖణ్డమే వజ్రకుఠారమాకప్పోరుమ్బడియితే ఇవ్వర్థస్థితియిరుప్పతు. *తేవుమెప్పొరుళుమ్పడైక్క ప్పూవిల్ నాన్ముకనైప్పడైత్త తేవనేయితే ఎమ్బెరుమానావాన్.

వ్యావక్రోశీ=పరస్పరవివాదఇతి పర్యవసితోఽర్థః "కర్మవ్యతిహారే ణచ్ స్త్రియామ్" [3-3-౪౩] ఎన్గిఱసూత్రత్తాల్ ణచ్ ప్రత్యయముమ్, "ణచః స్త్రియామఞ్" [౫-౪-౧౪] ఎన్గిఱసూత్రత్తాల్ స్వార్థికమాన అఞ్ ప్రత్యయముమ్, "టిడ్ఢాణఞ్" ఇత్యాది

సూత్రత్తాలే జీప్పుమ్ ప్రాప్తమాయ్ "వ్యావక్రోశీ" ఎన్ఱు రూపమ్ నిష్పన్నమాయ్త్తు మాఘకావ్యత్తిల్ ఎట్టావతు సర్గత్తిల్ [శ్లో-౩౨] "ముగ్ధత్వాదవిదితకైతవప్రయోగాః" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తిల్ "వ్యాత్యుక్షీమ్" ఎన్ఱు ప్రయోగిత్తిరుప్పతుమ్, అఙ్గు మల్లినాథవ్యాఖ్యాతా- "వ్యాత్యుక్షీమ్=వ్యతిహారేణోక్షణమ్; పరస్పరాభ్యుక్షణమిత్యర్థః" ఎన్ఱు వివరిత్తిరుప్పతుమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

సిద్ధాన్తకౌముదియిల్, ఉత్తరకృదన్తత్తిల్, "న కర్మవ్యతీహారే" ఎన్నుమ్ సూత్రత్తిఱ్కీఴ్ "వ్యావక్రోశీ" ఎన్ఱు ఉదాహరణమ్ కొడుక్కప్పట్టిరుక్కిఱతు. అఙ్గు బాలమనోరమైయిల్— "వ్యావక్రోశీ - పరస్పరం నిన్దక ఇత్యర్థః." ఎన్ఱు ఎఴుతప్పట్టిరుక్కిఱతు. ఆనాల్ అతు ప్రామాదికమెన్ఱే కొళ్ళవేణుమ్; 'వ్యావక్రోశీ' ఎన్బతు గౌరీశబ్దమ్బోలే స్త్రీప్రత్యయాన్తశబ్దమెన్నుమిడత్తై మఱన్దు నకారాన్తపుంలిఙ్గశబ్దమాక భ్రమిత్తు "పరస్పరం నిన్దకః" న్గిఱ అర్థమ్ ఎఴుతప్పట్టతెన్ఱు ఎతెళ్క

అదర్శమ్="దృశిర్ - ప్రేక్షణే" ఎన్నుమ్ ధాతువిల్ లుజ్జిల్ "అదర్శత్" - "అద్రాక్షీత్" ఎన్ఱు రూపద్వయముణ్డితే. [తన్నిర్ణయమ్=] తేన విమర్శేన జాతో నిర్ణయః ఎన్ఱావతు, తస్య నిర్ణయః ఎన్ఱావతు కొళ్క. [వర్ణయామః] ముతలిల్ "అదర్శమ్" ఎన్ఱు ఏకవచనక్రియై యిరుప్పతాల్ ఇఙ్గుమ్ "వర్ణయామి" ఎన్ఱు ఏకవచనక్రియైయాయిరుక్కవేణ్డుమేయల్లతు 'వర్ణయామః' ఎన్ఱు బహువచనమాయిరుక్క వర్త్తియిల్లైయెన్ఱు శిలర్ పారత్తిరుత్తువర్కళామ్. అతు వేణ్డా;- ఇఙ్గనే వచనత్తై మాత్రాదిప్రయోగిప్పతుమ్ అవ్యాహతమేయామ్ విమర్శసముత్తిలే తన్మై అత్యల్పతయా అనుసన్ధిత్తమైక్కాక 'అదర్శమ్' ఎన్ఱు ఏకవచనమాకవుమ్, తన్ని

ణ్ణయ ప్రకాశనసమయత్తిలే విషయగౌరవానుగుణమాగ త్తన్నై గౌరవ్యరాగ అనుసన్ధిత్తమైక్కాగ 'వర్ణయామః' ఎన్ఱు బహువచనమాగవుమ్ ప్రయోగిత్తువినారెన్ఱుణర్క

[యానుపాశ్రిత్య వ్యాఙ్కోశీ నృషు సముదితా.] 'నృషు'- ఎన్నత్తు తత్తద్దేవతాప్రవణర్గళాన మనుష్యర్గళిల్. – చతుర్ముఖ భక్తర్గళ్ రుద్రాదికళిన్ పారమ్యత్తై దూషిత్తు చతుర్ముఖపారమ్య ప్రతిష్ఠాపకమాగ వాదిప్పతు; రుద్రభక్తర్గళ్ చతుర్ముఖాదికళిన్ పారమ్యత్తై దూషిత్తు రుద్రపారమ్యప్రతిష్ఠాపకమాగ వాదిప్పతు, ఇప్పడి అవరవర్గళ్ స్వస్వదేవతాభిమానమాగవుమ్ ఇతరదేవతా దూషణమాగవుమ్ వాదిప్పతు.

[తున్ద కన్దారవిన్దే] తున్దమ్ - ఉదరమ్; తదేవకన్దః - మూలం యస్యతత్, తాదృశే అరవిన్దే; నాభీకమలే ఇతియావత్. (౧3)

శ్లో॥ ముష్ణన్ కృష్ణః ప్రియనిజజనైర్జయ్యహైయఙ్గవీనం
దామ్నా భూమ్నా వరద! హే యయా త్వం యశోదా
కరాభ్యామ్ ।
బద్ధో బన్ధక్షపణకరిణీం తాం కిలాఽద్యాపి మాతుః
ప్రేమ్ణా గాత్రాభరణముదరాబన్ధనాఖ్యాం బిభర్షి ॥ ౧౪॥

పదవురై.

హే వరద! = పేరరుళాళనే!
కృష్ణః త్వమ్ = కృష్ణావతారమ్ శెయ్తరుళియ నీ
జయ్యహైయఙ్గవీనమ్ = జయిత్తు సమ్పాదిత్తుక్కొళ్ళక్కూడియతాన గవ్యత్తై

ప్రియనిజజనైస్సహ = తోఴన్మారోడుకూడ
ముష్ణన్ = కళవాడానిన్ఱు
యశోదాకరాభ్యామ్ = యశోదైయిన్ కైకళినాల్
యయా దామ్నా = యాతొరు తామ్బినాలే

బద్ధః=కట్టప్పట్టవనాక
(అభూః)=ఆనాయో,
బన్ధక్షపణకరణీమ్=(సంసారబన్ధమెన్ను
మ్) కట్టై అవిక్ర్కత్తు
తులైక్కవల్ల
తామ్=అన్దత్తామ్బై
అద్యాపి=(పేరరుళాళనాక సేవై సాది
క్కుం) ఇప్పోతుమ్

మాతుః ప్రేమ్ణా=తాయినిడత్తుళ్ళ అన్బి
నాల్
ఉదరాబన్ధనాఖ్యమ్=ఉదరబన్ధనమెన్ఱు
పెయర్ పూణ్డ
గాత్రాభరణమ్=దేహాభూషణమాక
బిభర్షి=శా త్తియరుళానిన్ఱాయ్.

[ముష్ణన్నిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరునాభీకమలత్తిలే శుష్టియాయుపట్ట్రక్కిడన్ద అక్ర్వార్ తిరువుళ్ళమ్, అన్దకమలత్తోడే శేర్న్ద తిరువుదరబన్ధనత్తిలే ఆళ్గాల్ పడుకిఅపడియై చొల్లుకిఅతు ఇన్దశ్లోకమ్. తిరునాభీకమలత్తుక్కోవెన్ఱాల్ వెఱుమ్ బ్రహ్మావొరువనుక్కే ఇరుప్పిడమాకప్పెఱ్ఱ మేన్మైయుమ్ అళ్గుమన్ఱో వుళ్ళతు; అతు శ్రాశ్రయమాన నమ్మైప్పార్త్తాల్ "త్రివిధచిదచిద్భ్రన్దం తున్దావలమ్బ్యావళిత్రయం విగణయది వైశ్వర్యం వ్యాఖ్యాతి రఙ్గమహేశితుః। ప్రణతవశతాం బ్రూతే దామోదరత్వకరః కిణః తదుభయగుణాకృష్టం పట్టంకిలోదరబన్ధనమ్." [శ్రీరఙ్గరాజస్తవే.] ఎన్గిఅపడియే త్రివిధచేతనాచేతనవర్గత్తుక్కు సర్వాశ్రయమాన మేన్మైయైయుమ్, ఆశ్రితర్కుక్కట్టవుమడిక్కవుమామ్పడి ఎళియోమాయ్ సౌలభ్యనీర్మైయైయుముడైయోమాన ఏర్ఱత్తాలే పట్టబ్కట్టియన్ఱో నామిరుప్పతు!; ఎన్ఱు ఈరువుదరమానతు తిరునాభీకమలత్తిఱ్కాట్టిల్ తనక్కుణ్డాన ఏర్ఱత్తైక్కాట్టి నాభీకమలావగాఢమాన అక్ర్వార్ తిరువుళ్ళత్తై మీళవుమ్ ఇశిక్క, అత్తిరువయిఱ్ఱై ఆశ్రయమాకప్పఱ్ఱనిఱ్కిఅ తిరువుదరబన్ధనమానతు తన్బక్కలిలే వంపీర్త్తు స్వభోగ్యతైయై అనుభవిప్పిక్క అనుభవిత్తు ఇనియరాయ్ప్పేశుకిఱార్. పేరరుళాళనుడైయ తిరువుదరబన్ధనమెన్గిఅ తిరువాభరణమ్

దామోదరత్వఖ్యాపకమాన దామబన్ధత్తిఱ్కు ప్రత్యభిజ్ఞాపకమా యిరుక్కుమ్బడియై వెళియిడువతాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమ్.

"జయ్యాహైయజ్ఞవీనమ్" ఎన్ఱవిడత్తు 'జయ్యా' ఎన్ఱు పృథక్పదమాక్కి "ప్రియనిజజనైర్జయ్యా!" ఎన్ఱు సమ్బుద్ధ్యన్తమాక యోజిత్తు, "స్వకీయభక్తజనైర్జేతుం శక్య!—భక్తిపరతన్త్రేత్యర్థః." ఎన్ఱు ఉరైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.—ఇవ్వర్థమ్ నన్ఱాకత్తిక్కుప్పొరున్దుమాయినుమ్ అత్తనై స్వారస్యమాకమాట్టాదు; వక్తృవివక్షితముమల్ల "హేవరద! త్వాం కృష్ణస్సన్ జయ్యాహైయజ్ఞవీనం ప్రియనిజజనైస్సహముష్ణన్" ఎన్ఱు యోజిప్పతువే చారుతరమ్. పేరరుళాళనే! నీ కణ్ణపిరానాయ్ త్తిరువవతరిత్తరుళినపోదు * తన్నేరాయిరమ్ పిళ్ళైకళోడుకూడి గవ్యజ్ఞైక్కళవుకణ్డాయే; అన్దో! ఈదెన్న అవివేకమ్!; స్వకీయమానవస్తువై ప్పిఱర్ స్వాధీనప్పడుత్తివైత్తుక్కొణ్డిరున్దాల్, అవర్కళై వేణ్డి అవ్వస్తువై మీట్టుక్కొళ్వదో, కళవువళియాలే పెఱ్ఱుక్కొళ్వతో శొల్లాయప్పనే!. ఉన్నుడైయతాన భూమియై మహాబలి తన్నుడైయదేన్ఱు భావిత్తు ఇఱుమాన్దిరున్దకాలత్తిలే నేర్కొణ్డనేరే శెన్ఱు "కేడువాయ్! ఉన్ మదమిరున్దపడియెన్! ; తిరువడికళిలే వణఙ్గిప్పో; ఇల్లైయేల్ తలైయఱుప్పణ్బాయ్" ఎన్ఱుశొల్లి పరత్వప్పిడారైక్కాట్టి భూమియైయెల్లామ్ స్వాధీనప్పడుత్తిక్కొళ్ళ ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క చ్చెయ్ తేయుమ్ అన్ద ఋజుమార్గత్తిలే శెల్లాతే "కణ్ణాఱిరఙ్గక్కూఱియక్కుఱళురువాయ్, వణ్డారాన్ వేళ్వియిల్ మణ్ణిరన్దాన్ కాణేడి" ఎన్ఱు అనైవరుమ్ ఏశుమ్బడి భిక్షుకవేషధారియాయ్చ్చెన్ఱు పెఱ్ఱాప్పోలేయిరానిన్ఱతిఱే ఇవ్వపదానముమ్ * శరాశరమ్ముఱ్ఱవుమ్ నియిట్టవఱ్ఱాక్కాయిరుక్క ఉనక్కుఱ్పాకాత నవనీతముణ్డో? అతుతన్నిలే పిఱర్ స్వ

కీయత్వబుద్ధి పణ్ణిక్కిడన్దార్కళాకిల్ అవర్కళుడైయ దురభిమానత్తై అడియఱుత్తు ఉన్నుడైయ సర్వస్వామిత్వత్తై ఉపపాదిత్తు ఇవ్వఴియాలే నేర్కొడునేరే అన్ద గవ్యత్తైప్పెఱువతఱ్కు ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, అజ్ఞరైప్పోలవుమ్ అశక్తరైప్పోలవుమ్ కళవువఴియిలే పుకున్దు కైప్పఱ్ఱినాయే! ఇతు అవివేకత్తిన్ సామ్రాజ్యమో? సౌలభ్యప్రకాశనపరిపాటియో? అఱియోమ్ - ఎన్గిఱ ఇవ్వళవు ఉట్కరుత్తై అమైత్తిఱే "జయ్యహైయఙ్గవీనమ్" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తుళర్. [జయ్యంచతత్ హైయఙ్గవీనంచ - జయ్యహైయఙ్గవీనమ్] "క్షయ్యజయ్యౌ శక్యార్థే" ఎన్బతు పాణినిసూత్రమ్. జేతుంశక్యమెన్గిఱ పొరుళిలే జయ్యమెన్ఱాకిఱతు. (జేతుం యోగ్యమాకిల్ జేయమెన్ఱామ్.) హైయఙ్గవీనమ్ జయ్యమాకైయావతెన్నెన్నిల్, "సమస్తవస్తుక్కళుక్కుమ్ నాన్ కడవనాన పిన్బు ఎన్నుడైయతాన గవ్యఙ్గళిలే నీఙ్గళ్ స్వకీయతాబుద్ధిపణ్ణుకైయావతెన్? ఎన్దవస్తువిలుమ్ ఉఙ్గళుక్కు స్వామిత్వమిల్లైకాణికోళ్, ఆనపిన్బు ఉన్దమ్మనైకళిలే తిరళుమ్ గవ్యఙ్గళైయుడైయ నమక్కాక్కిప్పోరుఙ్గోళ్; ఇల్లైయేల్ కుడియిరుప్పిఴన్దు పడుపీర్కళ్" ఎన్ఱు కట్టళైయిట్టు నిరుపాధికస్వామిత్వముఱైయాలే నేర్కొడునేరే లభిక్కక్కూడియతాకై. ఇప్పడిప్పట్ట గవ్యత్తై [ప్రియనిజజనైః (సహ) ముష్ణన్] కణ్ణపిరానుడైయ తీమ్బుకళుక్కు ప్పెరునిలైనిన్ఱార్ * తన్నేరాయిరమ్ పిళ్ళైకళుణ్డిఱే. "వళ్ళినుడఙ్గిడై మాతర్ వన్దలర్ తూఱ్ఱిడ, తుళ్ళివిళైయాడి త్తోళ్ఱోగు తిరియామే" ఎన్గిఱపడియే తనక్కొత్త పరువత్తినరాన పల్లాయిరమ్పిళ్ళైకళోడే కూడియిఱే తీమ్బు శెయ్తుతిరివతు.

"ప్రియనిజజనైర్ముష్ణన్" ఎన్గిఱవివ్విడత్తిలే—"పీరే పీఠనిషణ్ణబాలకగళే (భుజే) తిష్ఠన్ సగోపాలకో యన్త్రాన్తస్థితదుగ్ధ

భాణ్డముఖేకృష్యాఽఽచ్ఛాద్య ఘణ్టారవమ్ । వక్త్రోపాన్తకృతాఞ్జలిః కృతశిరఃకమ్పం పిబన్ యః పయః పాయాదాగతగోపికానయనయోర్గణ్డూషఫూత్కారకృత్." ఎన్ఱు కర్ణామృతశ్లోకత్తై ప్పరక్క వుపన్యసిత్తరుళువర్ జీయర్. తిరువాయ్ప్పాడియిఱ్పెణ్గళ్ గవ్యఙ్గళై త్తిరట్టి ఉఱికళిలే శేమిత్తువైక్కుమ్బోతు కణ్ణపిరానుడైయ కుఱుమ్బుకళై ప్పినైత్తు అవనుక్కు ఎట్టవొణ్ణాతపడి వైక్కవేణుమెన్ఱు ఉయరం వైత్తిరుప్పర్కళిఱే, అతుతన్నై యఱిన్ద కణ్ణపిరాన్ తన్నోడొత్త ప్పిళ్ళైకళై ఉడన్కొణ్డుపోయ్ ఒరువన్ తోళిలే ఒరువనాక నిఱుత్తి ఉఱికళ్ళ అళవాక అమైన్దవాఱే తానేఱిప్పఱిత్తుణ్బనామ్. ఇన్ద ఉతవిక్కాకచ్చిల పిళ్ళైకళైక్కూట్టిక్కొణ్డుపోవనాకైయాలే "ప్రియనిజజనైః" ఎన్ఱతు. ఒరుకాల్ కొణ్డియిలేపడియుణ్డాలుమ్ "నవనీతభాణ్డవివరే హస్తం కమర్థం న్యధాః?" ఎన్ఱు పెణ్గళ్ కేట్టాల్ "మాతః! కఞ్చన వత్సకం మృగయితుమ్" ఎన్ఱు ఇవన్ మఱుమాఱ్ఱముమురైప్పనే, అన్ద మఱుమాఱ్ఱత్తై దృఢీకరిక్కక్కడవ పిళ్ళైకళిఱే ఉడనిరుక్కక్కడవర్కళ్; అతుతోన్ఱవాయ్త్తు "ప్రియనిజ" ఎన్ఱతు

ఇప్పడి వెణ్ణెయైక్కళవుకణ్డవాఱే ఉడైయవర్కళ్ వన్దుకణ్డు "ఇఙ్ఞారార్పుకుతువర్ ఐయరివరల్లాల్" ఎన్ఱు అఱుతియిట్టు, "పుణ్ణిల్పుళిప్పెయ్తాలొక్కుమ్తీమై పురైపురైయాలివైశెయ్య వల్ల, అణ్ణక్కణ్ణానోర్మకనైప్పెఱ్ఱ అశోతైనఙ్గాయ్! ఉన్మకనై క్కూవాయ్" "శాళక్కిరామముడైయనమ్బి శాయ్త్తుప్పరుకిట్టు ప్పోన్దునిన్ఱాన్, ఆత్తైక్కఱుమ్బన్ మొత్తియనైయ అశోతైనఙ్గాయ్! ఉన్మకనైక్కూవాయ్" ఎన్ఱు యశోదైప్పిరాట్టిపాడేవన్దుముఱైయిడ, అవళుమ్ * కణ్ణియార్ కుఱుమ్ కయిఱ్ఱాల్ కట్టి "యదిశక్నోషి

గచ్ఛత్వమతిచఞ్చలచేష్టితః!" ఎన్ఱు ఴివళిత్తే; అతుతన్నై ఉచ్చొప్పిళ్ళై కిఱతు - ద్వితీయపాదమ్. [యశోదాకరాభ్యాం యయా దామ్నా భూమ్నా త్వం బద్ధః] యశోదైప్పిరాట్టియానవళ్ యాతొరు తామ్పైక్కొణ్డు తన్ కైకళాలే ఉన్నై ఉచ్చిక్కనక్కట్టినాళో. "కరాభ్యామ్" ఎన్ఱవిడత్తిలే కర్తరి తృతీయై; "దామ్నా" ఎన్నుమిడత్తిలే కరణే తృతీయై. 'రామేణ బాణేన హతో వాలీ' ఇతివత్. భూమ్నా= బాహుళ్యేన, - అతిశయేనేత్యర్థః మికవుమెన్ఱపడి. కట్టుకైయిలే మిక్కైయావతెన్నెన్నిల్, "దామ్నా చైవోదరే బద్ధ్వా ప్రత్యబధ్నాదులూఖలే" ఎన్గిఱపడియే - ముతలిలే తిరువయిఱ్ఱిలే కట్టి, పిఱకు అత్తిరువయిఱ్ఱైయుమ్ ఉరలైయుమ్ ఒన్ఱాక అణైత్తుప్పిణైత్త మిక్కైయై నినైక్కిఱతు.

[బన్ధకుపణకిరణోంత్తామ్] "కఴ్ఴినమ్ మెయ్క్కులమ్ మేయ్క్కప్పెఱ్ఱాన్ కాడువాఴ్ శాతియుమాకప్పెఱ్ఱాన్, పఱ్ఱయురలిడైయాప్పుముణ్డాన్ పావికాళ్ ఉఙ్గళుక్కెచ్చుక్కొలో?" ఎన్గిఱపడియే - ఇన్వపదానత్తై గహిక్కప్పాక్ పావికళిత్తే. కణ్ణపిరాన్ తనతు ఆశ్రితసౌలభ్యగుణ ప్రకాశనార్థమాక త్తానే ఏఱిట్టుక్కొణ్డ కట్టిత్తే ఇతుతాన్, "కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బినాల్ కట్టుణ్ణప్పణ్ణియ పెరుమాయన్" ఎన్ఱపాశురత్తిన్ హృదయత్తై "ఆనీతమగ్రే నిజ బన్ధనార్థం దామాఽఖిలం సంహితమప్యపూర్ణమ్ । నిరీక్ష్య నిర్విణ్ణధియో జనన్యాః సఙ్కోచశక్త్యా సబభూవ బన్ధ్యః" [యాదవాభ్యుదయే - ౮-౩౮.] ఎన్ఱశ్లోకత్తాల్ వెళియిట్టరుళినారిత్తే. అవనుడైయ అనుగ్రహాపరీవాహరూపమాన ఇన్దబన్ధత్తై అనుసన్ధిప్పార్క్కు బన్ధనివృత్తియిత్తే ఫలమావతు. "బద్ధం తథా భావయతాం ముకున్దమయత్నవిచ్ఛేదిని కర్మబన్ధే । తపస్వినీ తత్క్రతునీతిరాద్యా

నవ్రీళమారణ్యకథాసు తస్థా " [యాదవాభ్యుదయే ౮ - ౩౫.]
ఎన్నకిఱ్ఱడవతిలే. " పరమపురుషనాన కణ్ణపిరాన్ ఇప్పడి ఎళియ
నాయ్‌క్కట్టుణ్డు కిడన్దపడియే ! " ఎన్ఱు ఇన్దదామబన్ధవృత్తాన్తత్తై
" ఎత్తిఱమిత్యాదిప్పడియే ఉళ్‌కుళైన్దు అనుసన్ధిప్పార్ " మమ
మాయా దురత్యయా " ఎన్నప్పట్ట మాయాబన్ధత్తిన్ విచ్ఛేదత్తై
ప్పెఱ్ఱు మకిళ్వర్‌కళిలే; అవ్వర్థత్తైచ్చొల్లుకిఱతు " బన్ధక్షపణ
కరణీమ్ " ఎన్ఱు బన్ధస్య (సంసారబన్ధస్య) క్షపణమ్-నాశం, కరోతీతి
బన్ధక్షపణకరణీ. ఇదం ల్యుడన్తరూపమ్ పలర్ "బన్ధక్షపణకరిణీమ్"
ఎన్ఱు పఠిప్పర్‌కళ్. అతు అపపాఠమేయామ్. 'బన్ధక్షపణకరీ' ఎన్ఱు
పుల్లిఙ్గరూపమ్ ఉణ్డాకిలిలే 'కరిణీ' ఎన్ఱు స్త్రీలిఙ్గరూపమ్ సిద్ధిక్క
వఴియుణ్డావతు.

[తాం (దామానమ్) ఉదరాబన్ధనాఖ్యాం గాత్రాభరణమ్
అద్యాపి బిభర్షి.] కృష్ణావతారత్తిలే కట్టుణ్డ అన్దత్తామ్బు శ్రీహస్తి
గిరిమాధ్వాఱిలే పేరరుళాళనాయ్‌నిఱ్కుఱ ఇన్నిలైయిలుమ్ 'తిరు
వుదరబన్ధన' మెన్గిఱ దివ్యాభరణమాక చ్చాత్తియరుళానిన్ఱామెన్గి
ఱార్. ఇతుతనక్కు అడియెన్నెన్నిల్; [మాతుః ప్రేమ్ణా] అన్ద
మాతావిన్ పక్కలుళ్ళ ప్రేమమేయిలే ఇన్నైక్కుమ్ అన్దత్తామ్బై
ఆభరణమాకవుమ్ దన్దు శాత్తిక్కొళ్ళుకైక్కు హేతువెన్గిఱార్. ఉలక
త్తిల్ పిళ్ళైకళ్ తీమైకళ్ శెయ్‌తు మాతావిన్కైయాలే కట్టుణ్డుకిడ
ప్పతుణ్డాకిలుమ్ అన్దబన్ధమ్ అవర్‌కళుక్కు శోకాయమామిత్తన్నై. కణ్ణ
పిరానుడైయ కట్టు అప్పడిప్పట్టతన్ఱిలే "వెణ్ణెయ్‌క్కన్ఱాయ్‌చ్చి వన్
తామ్బుకళాల్ పుడైక్కలన్దానై యమ్మానై" ఎన్ఱవిడత్తు, "తామ్బు
కళాల్‌పుడైక్క అలర్న్దానై - పుడైక్కప్పడైక్క ముఖవికాసమ్
పెఱ్ఱవనై" ఎన్ఱిలే అరుళిచ్చెయ్‌వతు. అతావతు - నమ్ముడైయ

ఎళిమై వెళిప్పడుమ్బడి ఇజ్జనేఃట్టిప్పా౦ఃషునవే' ఎన్ఱు ఉఃన్దిరుక్కుమ వనిజే. అల్లాతార్క్కుమ్ తఙ్గుణఙ్గళై వెళియిడా వార్పక్కలిలే యిజే ప్రేమమ్ మిక్కిరుప్పతు. అన్ప్రేమత్తాలేకడీర్ అన్ఱుపెన్ఱ దాముబన్ధస్తై ఇన్ఱుమ్విడాతే ఉఃన్దుశా త్రిక్కోణ్డిరుక్కిఱాడి. "మాతుః ప్రేమ్ణా" ఎన్ఱతు-మాతృవిషయక ప్రేమ్ణా ఎన్ఱపడి "ముగ్ధ ఏకృత్స్న!" ఎన్ఱు సమ్బుద్ధ్యన్తమాక వుమ్ శిలర్ ఓతువర్ హైయఙ్గవీనమ్=హ్యస్తన గోదోహోద్భవం ఘృతమ్. "తత్తు హైయఙ్గవీనం యత్ హ్యో గోదోహోద్భవం ఘృతమ్" ఇత్యమరః పుత్తుగుక్కునెయ్. (౫౮)

శ్లో॥ సౌన్దర్యాఖ్యా సరిదురసి వి స్తీర్య మధ్యావరుద్ధా
స్థానాల్పత్వాద్విషమగతిజాఽఽవర్త్తగర్త్తాభనాభిః ।
ప్రాప్య ప్రాప్తప్రథిమ జఘనం విస్తృతా హస్తినాథ !
స్రోతోభేదం భజతి భవతః పాదదేశాపదేశాత్ ॥ ౫౯॥

పదవురై.

హే హస్తినాథ !=శ్రీహస్తిగిరినాథనే!
ఉరసి=తిరుమార్పిలే
విస్తీర్య=పరవి (పెరుకిక్కొణ్డువరుమళవిల్)
మధ్యావరుద్ధా=మధ్యప్రదేశత్తాలే తడై పట్టతాయ్
స్థానాల్పత్వాత్=అవకాశమ్స్వల్పమాయిరున్దతనాలే (ఉణ్డాన)
విషమగతిజ ఆవర్త్తగర్త్తాభ నాభిః = విషమగతియినాలాకియ శుళియైప్పోన్ఱ నాభియై యుడైయ
సౌన్దర్యాఖ్యా సరిత్ = సౌన్దర్యమెన్నుమ్ పెయర్పూణ్డనదియానతు
ప్రాప్తప్రథిమ=అడైయప్పట్ట పృథుత్వత్తై యుడైత్తాన [పరుత్త]
జఘనమ్=జఘనప్రదేశత్తై
ప్రాప్య=అడైన్దు
విస్తృతా సతీ=(మున్బుతిరుమార్పిల్ పోల) పరవియతాయ్క్కొణ్డు
భవతః=ఉన్నుడైయ
పాదదేశాపదేశాత్=తిరువడికళెన్గిఱ వ్యాజత్తాలే
స్రోతోభేదం భజతి=ప్రవాహభేదత్తై అడైకిఱతు. [ఇరణ్డువాయ్క్కాలాకప్రవహిక్కిఱ తెన్ఱపడి]

[సౌన్దర్యాఖ్యేత్యాది.] ఇని, తిరువడిగళ్ తిరుముళన్దాళ్ కళ్ తిరుక్కణైక్కాల్కళ్ ముతలియ అవయవఙ్గళై త్తని త్తనియే వర్ణిక్కప్పుకుకిఱారాయ్ అన్ద అవయవఙ్గళిల్ విశిష్టవేష మాయ్, తిరువుదరత్తుక్కు క్కీழ్ప్పట్టతాన పాదదేశత్తై ఒరుచమ త్కారమాక వర్ణిత్తరుళుకిఱార్ ఇతిల్ [హేహస్తినాథ! ఉరసి విస్తీర్య మధ్యావరుద్ధా, స్థానాల్పత్వా ద్విషమగతిజావర్తగర్త భనాభిశ్చ భవతః సౌన్దర్యాఖ్యా సరిత్, ప్రాప్తప్రథిమ జఘనం ప్రాప్య విస్తృతాసతీ పాదదేశాపదేశాత్ స్రోతోభేదం భజతి-ఇత్యన్వయః] పేరరుళాళనుడైయ తిరుమేనియిలే అழకు వెళ్ళమిట్టోడానిన్ఱ తెన్న లామ్పడియిరుక్కైయాలే అన్దసౌన్దర్యత్తై ఒరునదియాక రూపణమ్ పణ్ణుకిఱార్. అన్దనదియానతు, [ఉరసి విస్తీర్య] తిరుమార్పిలే పరవి. విశాలమాన ఇడమ్వాయ్త్తాల్ నదికళ్ పరవిచ్చెల్లుమిఱే. * పెరియవరై మార్పిఱే పేరరుళాళనుడైయ తిరుమార్పు. అతిలే ఇన్దసౌన్దర్యసరిత్తానతు నిస్సఙ్కోచమాకప్పరవిక్కిడన్దాయిత్తు. [మధ్యా వరుద్ధా] అఙ్గనమ్ మార్విలేపరవి క్కీழిழియప్పోకవాఱే ఇడైయిలే తడైయుణ్డతాయిత్తు. ఇడైయానతు ప్రకృతిక్కృశమాకైయాలే; ఇట్టళత్తిలేపెరుకిచ్చెల్లవొణ్ణాతిఱే. ఆకైయాలే సౌన్దర్యనదియానతు మధ్యావరుద్ధమాయిత్తు "స్థానాల్పత్వాత్" ఎన్గిఱపితు మధ్యమ దీపమెన్పాలే మున్నుమ్పిన్నుమన్వయిక్కవుమామ్.

[విషమగతిజావర్తగర్తభనాభిః] సమగతియాకప్పెరుకి వన్ద సరిత్తు మధ్యావరుద్ధమాయ్ప్పోకవే అన్దసమగతి మాఱి విషమ గతియాయిత్తు. విశఙ్కటమాన ప్రదేశత్తిలే విరిన్దుశెల్ల వేణ్డియ ప్రవాహమానతు ఒరుసఙ్కుచితస్థలత్తిలే విషమగతియాకప్పెరుక ప్పోకాల్ కుళప్పడియిలే కడలైయుడుత్తాలొప్పన్ఱ ప్రవాహాధిక్య

త్తాలే శుక్తిపడువత్తుణ్డిత్తే. అన్దశుక్తితానో! ఎన్నలామ్బడియాయ్త్తు తిరునాభి. ఆకవే, విషమగతియడియాక ప్పిణ్డాన ఆవర్తగర్తమ్ [శుక్తి] పోన్ఱ నాభియైయుడైత్తాన యాతొరు సౌన్దర్యనదియుణ్డు; అతువానతు. [ప్రాప్తప్రథిమ జఘనం ప్రాప్య విస్తృతాసతీ] స్థల సఙ్కోచక్కుత్తైస్సిగ్గి ప్పృథువాన జఘనస్థానత్తై ప్పెఱ్ఱు, మీణ్డుమ్ తిరుమార్పిల్ పోలే విస్తృతమాయ్. [పాదదేశాపదేశాత్ స్రోతోభేదం భజతి.] ఇరణ్డట్టత్తిలుమ్ నీణ్డు విళఙ్గుకిన్ఱ తిరువడికళెన్ఱ వ్యాజత్తాలే అన్దసౌన్దర్యనదితాన్ ఇరణ్డు పెరుక్కాక ప్పిరియలుఱ్ఱు త్తెన్నిఱ్ఱార్ ఉలకిల్ పెరుక్కుక్కళ్ ఇయల్వు ఇఙ్గనేయిఱేయిరుప్పతు. ఆకవిత్తాల్-పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తాళ్కళ్, సౌన్దర్యమే వడివెడుత్తాల్పోన్ఱుళ్ళన ఎన్ఱతాయిత్తు. తిరుప్పాదఙ్గళై సౌన్దర్యత్తుక్కు అధికరణమాక వర్ణిక్కైయన్ఱిక్కే సౌన్దర్యతాదాత్మ్యమాక వర్ణిత్తవితు సౌన్దర్యప్రాచుర్యద్యోతనార్థమామ్.

సౌన్దర్యమితి ఆఖ్యా యస్యాస్సా - సౌన్దర్యాఖ్యా. విషమగత్యా జాయత ఇతి విషమగతిజః; సచాసౌ ఆవర్తగర్తశ్చ, తస్య ఆభేవ ఆభా యస్యాస్సా; విషమగతిజావర్తగర్తాభా నాభిః యస్యాస్సా, ఇతి బహువ్రీహిగర్భబహువ్రీహిః పృథోర్భావః - ప్రథిమా; ప్రాప్తః ప్రథిమా యేనతత్. జఘనమావతు కటిపురోభాగమ్. ... ... (౧౧)

శ్లో॥ రమ్భాస్తమ్భాః కరివరకరాః కారభాస్సారభాజః
వేషాశ్లేషా అపి మరకతస్తమ్భముఖ్యాస్తులాఖ్యాః ।
సామ్యం సమ్యగ్వరద! నదధుస్సవర్ణముర్వోస్త్వదూర్వోః
నహ్యైశ్వర్యం దధతి నతథా యౌవనారమ్భజృమ్భాః॥ ౧౨॥

పదవ్రురై.

హేవరద !=వరదనే !
సారభాజః=బలిష్ఠఙ్గళాన
రమ్భాస్తమ్భాః=వాళ్తై త్తణ్డుకళెన్న
కరివరకరాః-గజేన్ద్రి త్తిన్ తుతిక్కైకళెన్న
కారభాః=కరభప్రదేశఙ్గళెన్న
మరకతస్తమ్భముఖ్యాః=మరకతమయమాన తూణ్ ముతలియవైయెన్న
(ఆకియ ఇవైయెల్లామ్)
వేషాశ్లేషాః=తుడైకళినుడైయ ఆకృతిపో న్ఱ ఆకృతియిన్ సమ్బన్ధత్తై యుడైయవైకళాయ్(అతఏవ)
తులాఖ్యాః అపి=ఉపమానమాకప్పోగుమ్ ప్రసిద్ధియై యుడైయవై యాయినుమ్
ఉవోర్ణః=పరుత్తిరుక్కిఱ
త్వదూవోర్ణః=ఉనతుతిరుత్తుడైకళుక్కు
సవర్ణంసామ్యమ్=సవర్ణత్మనా సామ్యత్తై
సమ్యక్=నన్రాక
నదధుః=పెఱవిల్లై;
హి=ఏనెన్ఱాల్,
(తే)=కీళ్ చ్చొన్న రమ్భాస్తమ్భాదికళ్
అథా ఐశ్వర్యమ్ = అప్పడిప్పట్ట శక్తివిశేషత్తై
నదధతి=వహిక్కిన్ఱనవిల్లై;
తథా యౌవనారమ్భ జృమ్భాః } ఎపోవతుమ్ యౌవనారమ్భమే యాయిరుక్కిఱ అప్పడిప్పట్ట అళ్ళకుకళైయుమ్ (అల్లతు) యౌవనారమ్భత్తిలుణ్డాకక్కూడియ అప్పడిప్పట్ట వికాసఙ్గళై యుమ్
నదధతి=వహిక్కిన్ఱవిల్లయిఱే.

[రమ్భాస్తమ్భా ఇత్యాది.] పాదదేశత్తిలే ప్రథమావయవమాన తిరుత్తొడైకళిన్ అళ్ళకిలే ఆళ్ళఙ్గాల్ ఎట్టుప్పేశుకిఱార్. కన్దళితకదలీకాణ్డకరికరకరభమరకతస్తమ్భాదికళై వెన్ఱు అడిపరుత్తు నుసిశిఱుత్తు మదమదెన్ఱు మాంసళఙ్గళాయిఱే పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తొడైకళ్ విళఙ్గువతు కదలీకాణ్డప్రభృతికళై సామాన్యమాకచ్చిలకవికళ్ తొడైకళుక్కు ఉపమానమాక వర్ణిప్పతుణ్డాకిలుమ్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు అవై ఉపమానమాకప్రాప్తియిల్లైయెన్నుమిడత్తై సహేతుకమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "నాగేన్ద్రహస్తాస్త్వచి కర్కశత్వాత్ ఏకాన్తశైత్యాత్కదలీవిశేషాః |

లబ్ధ్వాపి లోకే పరిణాహిరూపం జాతాస్తదూర్వోరుపమాన బాహ్యాః." ఎన్ఱు సామాన్యవిషయఙ్గళిల్ శొల్లుమ్బడి ఇతువానాల్ పేరరుళాళర్ విషయత్తిలే కిముత? ఎన్నుమిత్తనైయిఱే.

[రమ్భాస్తమ్భాః] అడిపరుత్తు నునిశిఱుత్తిరుక్కైక్కుమ్ కుళిర్న్దిరుక్కైక్కుమ్ కదళీకాణ్డఙ్గళైత్తుడైకళుక్కు ఉపమానమాకచ్చొల్లిప్పోరువతుణ్డిఱే. [కరివరకరాః] అప్పడియే యానైయిన్ తుతిక్కైకళుమ్. [కారభాః] 'తస్యేదమ్' ఎన్గిఱ అర్థత్తిలే వన్ద అణ్ ప్రత్యయమల్ల, కరభా ఏవ కారభాః ఎన్ఱు స్వార్థికప్రత్యయమాయ్క్కిడక్కిఱతు. కరభమావతు— 'కరబన్ధాదాకనిష్ఠం కరస్య కరభో బహిః" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్బడి - మణిక్కట్టు ముతల్ శుణ్డు విరలళవుముళ్ళ కరబహిఃప్రదేశమ్. ఇతువుమ్ అడిపరుత్తు నునిశిఱుత్తిరుక్కైయాలే ఊరుదృష్టాన్తమాకప్పోరుక్కైప్పడుమ్. [సారభాజః] ఇన్ద విశేషణమ్ రమ్భాస్తమ్భాదివిశేష్యచతుష్టయత్తిలుమ్ అన్వయిక్కక్కడవతు. బలిష్ఠఙ్గళాన (అల్లతు) ప్రశస్తఙ్గళాన కదళీకాణ్డఙ్గళెన్న శుణ్డాదణ్డఙ్గళెన్న కరభప్రదేశఙ్గళెన్న మరకతస్తమ్భాదికళెన్న ఇవైయెల్లామ్. [వేషాశ్లేషా అపి, తులాఖ్యా అపి] తొడైకళిరణ్డైయ ఆకృతిపోన్ఱ ఆకృతియిన్ సమ్బన్ధత్తై యుడైయవైకళాయ్ అతఏవ సాదృశ్యప్రసిద్ధియైయుడైయనవైకళాయిరున్దపోతిలుమ్ ఎన్ఱపడి. వేషస్య ఆశ్లేషః యేషు తే — ఇతి వ్యధికరణబహువ్రీహిః. అథవా, వేషమ్ ఆశ్లిష్యన్తీతి వేషాశ్లేషాః ఎన్నవుమామ్. రమ్భాస్తమ్భాదికళ్ ఊరుసమానాకారఙ్గళెన్ఱతాయిత్తు. తులాఖ్యాః — తులేతి ఆఖ్యా యేషాం తే. అథవా, తులాయాం (ఔపమ్యే), ఆఖ్యా (ప్రసిద్ధిః) యేషాం తే - ఇతివా భవతు. 'కరభోరు!' 'రమ్భోరు!' ఇత్యాదిప్రయోగఙ్గళుళ్ళమైయాల్ రమ్భాస్తమ్భాది

కళుక్కుమ్ తొడైకళుక్కుమ్ ఒరు ఉపమానోపమేయభావప్రసిద్ధియు ణ్డిత్తే, అత్తైచ్చొన్నపడి. "హస్తిహస్తయుగళాభసువృత్తౌ । రాజతః క్రమకృశౌ చపదూరూ సున్దరస్యవనభూధరభర్తుః" ఎన్ఱు సున్దరబాహుస్తవత్తిలే ఇవర్ తాముమ్ అరుళిచ్చెయ్తారిఱే - లౌకికప్రసిద్ధియై యనుసరిత్తు. ఆక, ఉపమానత్వప్రసిద్ధియైయుడైయ ఇన్ద వస్తుక్కళెల్లామ్ ;

[వరద! ఊర్వోః త్వదూర్వోః సవర్ణం సామ్యం సమ్యక్ నదధుః] ఉన్నుడైయ శిఱన్ద తిరుత్తొడైకళుక్కు ఏకదేశసామ్యత్తై వహిక్కుమిత్తనైయల్లదు సర్వథాసామ్యమ్ పోరాదుకాణ్ ఎన్ఱపడి. సువృత్తఙ్గళాయ్ క్రమకృశఙ్గళాయిరుక్కుమంశత్తిఱ్కుమాత్తిరమ్ ఒరువాఱు పోలియాకక్కడవన త్తనై పోక్కి, ఉట్పుకున్దు పార్త్తాల్ ప్రధానాంశఙ్గళిలే కుఱైయుణ్డాయిరుక్కుమిత్తే అవ్వుపమానపదార్థఙ్గళ్. కేవలమ్ ఆకారసామ్యత్తైక్కొణ్డే పూర్ణౌపమ్యమ్ సాధిక్కక్కూడుమాకిల్ తెన్నైమరత్తైయుమ్కూడ తొడైకళుక్కు ఉపమైయాకక్కూడుమిత్తే.

రమ్భాస్తమ్భాదికళిలుమ్ కాట్టిల్ పేరరుళాళనుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు ఉళ్ళ శిఱప్పు ఎన్నెన్న ; వ్యతిరేకముఖత్తాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [నహ్యైశ్వర్యమిత్యాది.] తే - ఎన్గిఱ ఒరుకర్తృపద మధ్యాహార్యమ్ అన్ద రమ్భాస్తమ్భాదికళానవై ; [నహి తథా ఐశ్వర్యం దధతి ; నహి తథా యావనారమ్భజృమ్భాశ్చ దధతి] ఐశ్వర్యమావదు - ఇఙ్గే శక్తి ; అతావదు సామర్థ్యమ్. ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు అసాధారణమాన శక్తి ఏతెన్నిల్, మధుకైటభసంహారవృత్తాన్తత్తై త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱియరుళిచ్చెయ్కిఱపడి. తిరుమాలిరుఞ్జోలై యఴకరుడైయ తిరుత్తొడైకళుక్కు విశే

షణిమిడుమెన్బాతు "పిష్టదుష్టమధుకైటభకేళా" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌త వరిత్తే ఇవర్ ఆదిసృష్టికాలత్తిల్ తోన్ఱినవర్కళాయ్ మహాబలిష్ఠర్కళాన మధుకైటభర్కళెన్ను మసురర్కళిరువరుమ్ మున్నొరుకాలత్తిల్ చతుర్ముఖనిడత్తిలిరున్ద వేదఙ్గళైక్కొళ్ళైకొణ్డు కడలిల్ మూఴ్గిక్ కిడన్దవిడ, ఞానవృళిమైత్తుమ్ పెఱువిళక్కాన వేదఙ్గళ్ ఒఴిన్దమైయన్ఱి ఉలకమెఙ్గుమ్ పేరిరుళ్ మూడినలియాసల్క, బ్రహ్మాదికళైవరుమ్ కణ్ కెట్టవర్ పోల యాతొన్ఱుమ్ శెయ్యవఱియామల్ తికైత్తు వరున్దువతుకణ్డు ఎమ్బెరుమాన్ తిరువుళ్ళమిరఙ్గిక్కడలినుళ్ పుకున్దు అవ్వసురర్కళైత్తేడిక్కణ్డుపిడిక్క, అవర్కళుమ్ శెరుక్క ఎమ్బెరుమానై ఎదిర్త్తుప్పోరుమ్పోర్ పురియ, ఎమ్బెరుమాన్ ఇవర్కళైత్తుణ్డైయాలిశుక్కిక్కొన్ఱరుళినానెన్ఱు ప్రసిద్ధమిఱే పణ్డొరు సమయవిశేషత్తిలే అవ్వసురర్కళ్ పెఱ్ఱిరున్దవరమ్ పఴుతాకామైక్కాకవాయ్‌త్తు తుణ్డైయిడైయిలిట్టుక్క ముడిత్తతు. ఇన్దశక్తి విశేషమాయ్‌త్తు ఇఙ్గే ఐశ్వర్యశబ్దత్తాలే వివక్షితమ్ ఇప్పడిప్పట్ట వల్లమై రమ్భాస్తమ్భాదికళుక్కు అణుమాత్రముమిరుక్క ప్రసక్తి యిల్లైయిఱే.

[తథా యౌవనారమ్భజృమ్భశ్చ నదధతి] రమ్భాస్తమ్భాదికళ్ కాలాధీనపరిణామశాలికళాకైయాలే సర్వకాలత్తిలుమ్ ఒరుపడిప్పడ అఴకుపెఱ్ఱిరుక్కమాట్టా; ప్రథమక్షణత్తిలే శెవ్వియవాకిక్కాణప్పట్టు ద్వితీయక్షణత్తిలే ఉరుమాయ్‌న్దొఴియుమ్బడియిఱే అవఱ్ఱిన్ రీతియిరుప్పతు. తిరుత్తుడైకళో వెన్ఱాల్ యౌవనత్తిన్ ఉపక్రమదశైయిలే యిరుక్కక్కడవ విజృమ్భత్తుక్కు ఒరు పోతిలుమ్ విచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే యౌవనప్రాగభావదశైయైయే ఎప్పోతుమ్ కొట్టాప్పిల్లనపోల విళఙ్గానిన్ఱమైయాల్ ఇవఱ్ఱుక్కుమ్

అవర్గళుక్కుమ్ నెఱువాళిపోరుమిఱే. "జృమ్భస్తు త్రిషు జృమ్భణమ్" ఎన్ఱ అమరకోశత్తిన్బడి జృమ్భశబ్దమ్ లిఙ్గత్రయత్తిలుముణ్డాకైయాల్ ఇఙ్గే స్త్రీలిఙ్గమాకప్రయుక్తమాయిత్తు. (జృమ్భా, జృమ్భే,) జృమ్భాః ఇతి ద్వితీయాబహువచనమ్. జృమ్భాన్ ఎన్ఱుమ్ శిలర్ ఓతువర్. జృమ్భణమావతు - విలక్షణవికాసమ్

"శారభాః" ఎన్బతఱ్కు 'శరభస్య ఇమే' ఎన్ఱు వ్యుత్పత్తి పణ్ణి, 'వేషాశ్లేషాః' ఎన్బత్తై విశేష్యమాక్కి శారభపదత్తై అతుక్కు విశేషణమాక్కి "శరభసమ్బన్ధినః ఆకారపరిణామాః" ఎన్ఱు ఉరైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. ఇతిల్ సామఞ్జస్యమ్ ఎవ్వళవెన్నుమిడత్తై నిరూపకర్కళ్ తామే నిరూపిక్కక్కడవర్కళ్.—సవర్ణం సామ్యమెన్ఱతు - సర్వాత్మనాసామ్యమెన్ఱపడి. అంశతస్సామ్యమే యుళ్ళతెన్నై. ... ... (౧౬)

శ్లో॥ యా తే గాత్రే వరద! జనితా కాన్తిమయ్యాపగాఽభూత్
తస్యాః స్రోతోద్వితయమిహ యద్భాతి పాదప్రవాదమ్ ।
తజ్జాతోర్ధ్వభ్రమియుగమివోద్భానునీ జానునీ తే
స్యాదక్ష్ణోర్వా కకుదయుగళం యావనైశ్వర్యనామ్నోః ॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే!
తే గాత్రే=ఉన్ తిరుమేనియిల్
కాన్తిమయీ=కాన్తిస్వరూపమాన
యా ఆపగా=యాతొరు నదియానతు
జనితా=ఉణ్డాక్కప్పట్టిరుక్కిఱతో,
తస్యాః=అన్ద నదియినుడైయ
యత్ స్రోతోద్వితయమ్ = యాతొరు ఇరణ్డుపిరివాన ప్రవాహమానతు
ఇహ=ఇన్ద త్తిరుమేనియిల్
పాదప్రవాదమ్-తిరువడికళెన్గిఱవ్యపదేశత్తై
యాతి=అడైన్దతో,

ఉద్భానునీ = మేలోఙ్గియిన్న శోభైయుడై యానైయ
తే జానునీ=ఉనదు ముఴన్దాళ్ కళానవై
తజ్జాతోర్ధ్వ భ్రమి యుగమివ } (పాదప్రవాదత్తై అడైన్దవై) అన్న
ప్రవాహద్వయత్తిలుణ్డాన ఊర్ధ్వాకారమాన ఇరణ్డు నీర్ చ్చుఴిగళ్ పోల

(భాతః)=విళఙ్గుకిన్ఱన;
వా=అల్లదు,
యౌవనైశ్వర్య నామ్నోః } యౌవనమెన్గిన్ఱ ఐశ్వర్యమెన్గిన్ఱ పెయర్గళైయుడైయ
ఉద్గోః=ఇరణ్డు ఎరుదుకళినుడైయ
కకుదయుగళం స్యాత్ } ఇరణ్డు ముశుప్పుకళాం.

[యాం తే గాత్రఇత్యాది.] తిరుముఴన్దాళ్ కళిన్ మికిలే ఈడుపట్టుప్పేశుకిఱార్. "సౌన్దర్యాఖ్యా సరిదుగసి" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తిన్ తాత్పర్యత్తై ఇన్దశ్లోకత్తిన్ పూర్వార్ధత్తాలే అనుభాషిక్కిఱార్. [హే వరద! తే గాత్రే కాన్తిమయీ యా ఆపగా అభూత్, తస్యాః యత్ స్రోతోద్వితయం పాదప్రవాదం యాతి] పేఱుగళాళనే! దేవరీరుడైయ తిరుమేనియిలే యాతొరు సౌన్దర్యమహానది వెళ్ళమిట్టుక్కిడక్కిఱదో, అన్దనదియినుడైయ యాతొరు ప్రవాహద్వయమానదు అంఘ్రిదణ్డఙ్గళెన్గిఱ వ్యపదేశత్తై యడైన్దిరుక్కిఱదో.— (ఇవ్వర్థమ్ పూర్వోక్తానువాదమెన్నుమిడత్తై నన్గుకళిక్కచ్ చచ్ఛబ్దమ్ పైన్గం.)

[తజ్జాతేత్యాది.] అన్దప్రవాహద్వయత్తిలుణ్డాన ఊర్ధ్వాకారమాన ఇరణ్డు నీర్ చ్చుఴిగళ్ పోలే విళఙ్గానిన్ఱన - దేవరీరుడైయ తిరుముఴన్దాళ్ కళ్. ఎనవే, సౌన్దర్యమ్ తేఙ్గినిఱ్కుమిడమెన్ఱదాయిత్తు. ఇజ్జనస్తుక్కు, వేఱొరుపమియాకవుమ్ ఉత్ప్రేక్షిక్కలామెన్గిఱార్ [స్యాదిత్యాదియాలే] యౌవనైశ్వర్యనామ్నోః ఉక్ష్ణోః కకుదయుగళం వా స్యాత్ = యౌవనమెన్న ఐశ్వర్యమెన్న ఇప్పేర్కళాకిఱ ఇరణ్డువృషభరాజఙ్గళిన్ ముశుప్పుకళ్ తాన్ ముఴన్దాళ్

కళాక మిళిర్కిన్ఱనవెన్నుమ్ శొల్లలామెన్నై. వృషభజ్గళుక్కు ముశు ప్పానతు అసాధారణనిరూపకమావతుపోల, తిరుముఴన్దాళ్కళ్ యౌవనైశ్వర్యజ్గళుక్కు అసాధారణనిరూపకజ్గళా యిరుక్కిన్ఱన వెన్ఱపడి. “ యౌవనవృషకకుదోద్భేదనిభం నితరాం భాతి విభోరుభయం జాను శుభాకృతికమ్. ” ఎన్ఱ సున్దరబాహుస్తవసూక్తి ఇజ్గే అనుసన్ధేయమ్

స్రోతోద్వితయమ్, స్రోతోయుగళమ్ ఇతి పాఠభేదః. ఉద్భానునీ=ఉద్గచ్ఛన్తో భానవో యయోస్తే-; ఎప్పోతుమ్ వెళిక్కిళర్కిన్ఱ ఒళిపొరున్దియవై. కకుదయుగళమ్=“ వృషాజ్గే కకుదోఽస్త్రియా” మిత్యమరః. ... ... (౫౭)

శ్లో॥ ప్రేమ్ణాఽఽఘ్రాతుం కరిగిరిశిరోఽధోముఖీభావభాజోః
అఙ్ఘ్రిద్వన్ద్వాహ్వయకమలయోర్దణ్డకాణ్డాయమానే ।
అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖత ఉత్కణ్టకే రోమహర్షాత్
ద్రష్టుర్దృష్టిం వరద! కిమలం లఙ్ఘితుం జఙ్ఘికే తే ॥ ౫౮ ॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
కరిగిరిశిరః=హస్తిగిరియిన్ ఉచ్చియై
ప్రేమ్ణా ఆఘ్రాతుమ్ = (భోగ్యతాతిశయ ప్రయుక్తమాన) ప్రీతియాలే ఆఘ్రాణమ్ శెయ్వతఱ్కు
అధోముఖీభావ భాజోః = కవిழ்ముకమా యిరుక్కుమ్ నిలైమైయై అడైన్దుళ్ళ
అంఘ్రిద్వన్ద్వాహ్వయ కమలయోః = తిరువడి యిణైకళెన్నుమ్ తామరై మలర్కళినుడైయ
దణ్డకాణ్డాయమానే=నాళ్ తణ్డు పోన్ఱన వాయ్
అద్రిస్పర్శోద్భవ సుఖతః = తిరుమలైయోట్టై స్పర్శత్తాలే యుణ్డాన సుఖత్తినాలాయు

రోమహర్షాత్ = మయిర్ క్కూచ్చెఱివి నాల్	ద్రష్టుః దృష్టిః = సేవిప్పవనుడైయ చక్షుస్సానతు
ఉత్కణ్టకేః=కణ్టకితఙ్గళాయిరానిన్ఱుళ్ళతే జఙ్ఘే=ఉనతు కణైక్కాల్ కళై	అఙ్క్షితుమ్=విట్టు అవ్వయకేపోక అలం కిమ్=వల్లతో?.

[ప్రేమ్ణాఘ్రాతుమిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరుక్కణైక్కాల్ కళినఴకిలే తామ్ ఈడుపట్టపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. తిరువత్తిమామలైయిల్ భోగ్యతాతిశయప్రయుక్తమాన ప్రీతివిశేషత్తాలే అత్తిరుమలైయిల్ ఉచ్చియై మోన్దు మకిఴవేణుమెన్ఱునినైత్తు పేరరుళాళర్ తిరువడిత్తామరైకళానవై కీఴ్ముకమాయిరుప్పనవాకవుమ్, తిరుక్కణైక్కాల్ కళానవై అత్తామరైకళిల్ నాళదణ్డఙ్గళ్పోలే వెన్నలామ్పడియిరుప్పనవాకవుమ్, హస్తిగిరిస్పర్శత్తాలుణ్డాన సుఖవిశేషత్తాలే అక్కణైక్కాల్ కళ్ రోమాఞ్చితమాయిరుప్పతానతు కమలనాళదణ్డఙ్గళిలే కణ్టకమెన్నలామ్పడియిరుప్పతాకవుమ్, ఇప్పడి పరమభోగ్యమాన తిరుక్కణైక్కాల్ కళై త్తవిర్త్తు మఱ్ఱు ఎన్దవస్తువిలుమ్ కణ్ శెల్లవొణ్ణాతపడి ఆభిరూప్యమ్విఞ్జియిరుప్పతాకవుమ్ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[కరిగిరిశిరః ఆఘ్రాతుమ్] అత్యన్తప్రీతివిషయమానవస్తువిలే ప్రీతిపరీవాహమాకచ్చెయ్యుమ్ శెయల్ కళిలే ఉచ్చిమోరుకైయెన్పతు ఒన్ఱితే. "ఎన్నార్వత్తిడైయఴున్దత్తఴువాతే ముఴుశాతే మోవాతుచ్చి" ఎన్నక్కడవతిఱే. పేరరుళాళర్ పొరున్దివర్త్తిప్పతఱ్కు ఇత్తిరుమలైయానతు మికవుమ్పాఙ్గానప్రదేశమాక వాయ్త్తమైయాలే అన్దప్రీతివిశేషత్తుక్కుప్పోక్కువీడాక ఇత్తిరుమలైయై ఉచ్చిమోరవేణుమెన్ఱు పేరరుళాళనుడైయ తిరువడిత్తామరైకళ్ అధోముఖత్వత్తై ప్రాపిక్కవే, కణైక్కాల్ కళ్ నాళదణ్డస్థానీయత్వత్తై

ప్రాప్తిత్తవ. సున్దరబాహుస్తవత్తిలుమ్ - "అధోముఖస్య స్తపదార విన్దయోరుదఞ్చితోదాత్తసునాళసన్నిభే। విలంఘ్య జంఘే క్వను రంహతో దృశౌ వనాద్రినాథస్య సుసున్దరస్య మే." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తుళ్ళమైకాణ్గ.

తిరుక్కణైక్కాల్కళై కమలనాళదణ్డమాక చ్చొన్నాల్ అతుక్కు ఇరుక్కక్కడవ కణ్టకవ్యాప్తియిరుక్కవేణుమేయెన్న ; అతువుముణ్డెన్గిఱార్ [అద్రిస్ప శ్లో ఇత్యాదియాలే.] ఇప్పటమవస్తుసజ్గత్తిలే రోమాఞ్చముణ్డాకక్కడవతితే.

[ద్రష్టుః] అనుభోక్తావాన అస్మాదృశజనత్తుక్కెన్ఱపడి. జంఘికే=జంఘే ఏవ జంఘికే ; స్వార్థేకప్రత్యయః. "తేజంఘికే లంఘితుం దృష్టిః అలంకిమ్?" ఎన్ఱతు - వైత్తకణ్వాజ్గాతే ఇప్పై క్కొట్టుతలుమ్ శెయ్యాతే సదాదర్శనమ్పణ్ణవేణ్డుమ్పడియితే దేవరీరుడైయతిరుక్కణైక్కాల్కళినఴకిరుప్పతెన్గై. ... (౨౮)

శ్లో॥ భక్తానాం యద్వపుషి దహరం పణ్డితం పుణ్డరీకం
యచ్చాఽమ్లానం వరద! సతతాధ్యాసనాదాసనాబ్జమ్ ।
ఆమ్నాయానాం యదపిచ శిరో యశ్చ మూర్ధా శరారేః
హన్త్యద్రేవా కిమతిసుఖదం తేషు పాదాబ్జయోస్తే॥ ౨౯ ॥

పదవురై.

హేవరద!=వరదనే!
భక్తానామ్=భక్తరాన యోగికళుడైయ
వపుషి=శరీరత్తిలే
పణ్డితమ్=జ్ఞానవికాసశాలియాయ్
దహరమ్ = దహరమెన్నుమ్ పేరుడైయతాయ్
యత్ పుణ్డరీకమ్-యాతొరుపుణ్డరీకముణ్డో
(పరమపదత్తిల్)
సతతాధ్యాసనాత్ (అపి) అమ్లానమ్ } నీ ఎప్పోతు మ్ వీఱ్ఱిరు ద్దాలుమ్ వాట్టమఱ్ఱైయాత
ఆసనాబ్జంచయత్=ఆసనపుణ్డరీకమెన్పతు యాతొన్ఱుణ్డో,

ఆమ్నాయానాం శిరోపిచ యత్ } వేదాన్తమెన్పతుయాతొన్ఱుణ్డో,	తేషు=అక్రప్రసిద్ధమాన విష్ణుస్థానఙ్గళుళ్
శఠారేః మూర్ధా యశ్చ } నమ్మాళ్వారుడైయ తిరుముడి యాతొన్ఱుణ్డో,	తే పాదాబ్జయోః=ఉనతు తిరువడిత్తామరైకళుక్కు
హస్త్యద్రేః మూర్ధా చ యః } ఇన్ద శ్రీహస్తిగిరియిన్ శిఖరమ్ యాతొన్ఱుణ్డో,	అతిసుఖదమ్ = మిక్క సుఖప్రదమాన ఇడమ్
	కింవా ?=యాతుకొల్ ?.

[భక్తానామిత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ దివ్యావయవఙ్గళిల్ వేశఙ్గళిన్ సౌన్దర్యత్తిలే ఈడుపాడాయ్ చ్చెల్లుకిఱ ఇప్రకరణత్తిలే ఇన్ద శ్లోకమ్ ప్రాసఙ్గికమాయిరానిన్ఱతాయ్త్తు. ఇత్తిరువడికళిన్ అరుమై పెరుమైకళుక్కుత్తకుతియామ్పడి పొరున్దివర్తిక్కైక్కుక్కూరియ నిలమ్ తిరువత్తిమామలైయినుచ్చియేయామెన్ఱు తమ్ తిరువుళ్ళత్తై ఒరువిలక్షణప్రశ్నభఙ్గియాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఎమ్పెరుమానుడైయ తిరువడికళుక్కు అధిష్ఠానస్థానఙ్గళ్ పలవుణ్డు. "పోతిల్ కమలవన్నెఞ్జమ్పుకున్దు" ఎన్ఱుమ్, "పనిక్కడలుళ్ పళ్ళికోళైప్పఴకవిట్టు ఓడివన్దెన్ మనక్కడలుళ్ వాழవల్ల మాయమణాళనమ్బి" ఎన్ఱుమ్, "విట్టుశిత్తర్ మనత్తే కోయిల్ కొణ్డ కోవలన్" ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్తపడియే ఆழ్వార్కళ్ పోల్వారాన పరమభక్తర్కళిన్ హృదయపుణ్డరీకమ్; – నలమన్దమిల్లతోర్ నాట్టిలే భగవత్పాదపీఠమాక భగవచ్ఛాస్త్రాదికళిల్ ప్రతిపాదితమాయ్ విమలాద్యష్టశక్త్యధిష్ఠిత దళాష్టకవిశిష్టమాయ్ కర్ణికాపరికల్పితమాయ్ సతతవికాసోన్ముఖమాన ఆసనపద్మమ్; – "నాన్మఱైయుచ్చియిల్ నన్గువిళఙ్గియ నారణనార్ పదమే" [విల్లిపుత్తూరార్ పారతమ్.] ఎన్గిఱపడియే – వేదమూర్ధావాకియ ఉపనిషత్తుక్కళ్; – "వన్దైన

తుచ్చియుళానే” ఎన్ఱుమ్, “తిరుమాలిరుమ్శోలైమలైయే తిరుప్పాఱ్కడలే యెన్తలైయే” ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తపడియే—నమ్మాళ్వార్ వారుడైయ తిరుముడి;—ఎన్ను మిత్యాదిస్థానఙ్గళ్ ఉన్ తిరువడికళ్ పొరున్దివర్తిక్కైక్కుప్పాఙ్గాన ఇడఙ్గళెన్ఱు కేట్టిరున్దోమ్; ఇప్పోతు నీ హస్తిగిరిమూర్ధావిలే పణ్ణుమ్విరుప్పత్తైప్పార్త్తాల్ అవ్వోవ్వస్థానఙ్గళెల్లామ్ “కల్లుమ్ కనైకడలు” మిత్యాదియిల్పడియే *పుల్లెన్ఱొఴిన్దనకొల్! ఎన్నుమ్బడియాయ్ ఇవ్విడత్తైయే పరమభోగ్యమానస్థానమాక ఆదరిత్తు వర్తిక్కిఱాయ్పోలిరానిన్ఱది; పెరుమానే! ఇన్న ఇడన్దాన్ ఉన్ తిరువడికళుక్కుప్పాఙ్గాన ఇడమెన్ఱు అఱుతియిడమాట్టుకిఱిలేన్; నీయే తెరియవరుళిచ్చెయ్తరుళవేణుమెన్బతు పరమతాత్పర్యమ్.

ప్రమాణబలత్తాలే భక్తజనహృదయపుణ్డరీకాదికళ్ ఉన్ తిరువడికళుక్కు ప్పాఙ్గానప్రదేశమెన్ఱిరున్దాలుమ్ ప్రత్యక్షత్తిలే హస్తిగిరిమూర్ధావే పాఙ్గానప్రదేశమెన్ఱు విళఙ్గుకిన్ఱతు; ఆకిలుమ్ ప్రత్యక్షత్తైయే ప్రధానమాకక్కొణ్డు శాస్త్రప్రమాణఙ్గళై ఉపమర్దిక్కుమ్బడియాన సాహసమ్ అడియేనుక్కిల్లామైయాల్ ఉన్ తిరువడికళుక్కు అభిమతతమమాన అధిష్ఠానభూమి ఇన్న తెన్ఱుమిడత్తై నీయే శోతివాయ్తిఱన్దు అరుళిచ్చెయ్తరుళాయెన్గిఱార్.

“శేయోఙ్గు తణ్ తిరుమాలిరుమ్శోలైమలై యుఱైయుమాయా!, ఎనక్కురైయాయితు మఱైనాన్గినుళాయో? తీయోమ్బుకై మఱైయోర్ శిఱుపులియూర్చ్చలశయనత్తాయో? ఉనతడియార్ మనత్తాయో? అఱియేనే.” [పెరియతిరుమొఴి ౬-౧ ౨] ఎన్ఱుమ్పాశురత్తై ఒరుపుడై అడియొన్ఱియతు ఇన్దశ్లోకమ్. అన్దప్పాట్టిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే “ఇత్తాల్ శొల్లిఱ్ఱాయ్త్తు – సాభరి

పలవడిప్రకొణ్డాపోప్పలే ఇవ్వోవిడఙ్గళ్ తోఱుమ్ ఇని అవ్వరుకిఱ్ఱె యెన్నుమ్పడి కుత్తెయఱవ్ఱిక్కిఱపడియై క్కాట్టికొణ్డుత్తార్."
ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుక్కైయాలే ఇన్ద శ్లోకత్తుక్కుమ్ అతువే తాత్పర్యమాకలామ్.

అత్ర సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా - "ఉక్తేష్వేతేషుపఞ్చసుస్థానేషు తవపాదాబ్జయోః [కింవా అతిసుఖదమ్?] హస్తిగిరిశిఖరమేవ అతిసుఖదమితిభావః, అత్రైవయథామనోరథం సకలసమాశ్రయణసౌకర్యసకలఫలప్రదత్వసమ్భవాత్." - ఇతి.

[భక్తానాం యద్వపుషిదహరం పణ్డితంపుణ్డరీకమ్.] ఛాన్దోగ్యత్తిలే [౮ - ౧ - ౧] "అథయదిదమస్మిన్ బ్రహ్మపురేదహరం పుణ్డరీకంవేశ్మ......" ఇత్యాదిశ్రుతియై అనుసన్ధిప్పతు. శ్రీభాష్యత్తిల్ దహరాధికరణప్రమేయత్తైయుమ్స్మరిప్పతు. "దభ్రంవిపాప్మం పరవేశ్మభూతంయత్పుణ్డరీకం పురమధ్యసంస్థమ్। తత్రాపిదభ్రంగగనం విశోకస్తస్మిన్ యదన్తస్తదుపాసితవ్యమ్." ఎన్ఱ ఉపనిషత్తుమ్ ఇఙ్గే వివక్షితమ్. దహరమెన్ఱతు సూక్ష్మమెన్ఱపడి పణ్డితమెన్ఱతు "పడి - గతౌ" ఎన్ఱ ధాతువడియాక ప్పిఱన్దశబ్దమాకైయాలే "గత్యర్థాః బుద్ధ్యర్థాః" ఎన్ఱపడియే జ్ఞానవికాసశాలియెన్ఱే. ... (౨౯)

శ్లో॥ పద్యాస్వద్యాఽఙ్గులిషు వరద! ప్రాన్తతః కాన్తిసిన్ధోః
వీచీవీథీవిభవముభయీష్వమ్భసో లమ్బితాసు।
విన్దన్నిన్దుః ప్రతిఫలనజాం సమ్పదం కిం పదం తే
ఛాయాచ్ఛద్మా నఖవితతితాం లమ్భితస్సమ్భితస్సన్॥ ౬౦॥

పదవురై.

హేవరద !=వరదనే !	అద్య విన్దన్ = ఇప్పోతు అడైయానిన్ఱవనాయ్ (అతఏవ)
కాన్తిసిన్ధోః=కాన్తియాకిఱకడలిన్	ఛాయాచ్ఛద్మా=ప్రతిచ్ఛాయాస్వరూపనాన
అమ్భసః ప్రాన్తతః=నీరైచ్చుఱ్ఱి	ఇన్దుః=చన్ద్రనానవన్
వీచీవీధివిభవమ్=అలైవరిశైకళిన్ శోభైయై	నఖ వితతితామ్ = నఖ పఙ్క్తియాయిరుక్కైయై
అమ్బితాసు=అడైవిక్కప్పట్టిరుక్కిఱ	లమ్బితస్సన్=అడైవిక్కప్పట్టవనాయ్
పద్యాసు ఉభయీషు అఙ్గులిషు = తిరువడికళిలే యుణ్డాన ఇరణ్డువకుప్పాన తిరువిరల్కళిల్	తే పదమ్=ఉనతు తిరువడియై
ప్రతిఫలనజాం సమ్పదమ్ = ప్రతిఫలిప్పతాలాన శోభైయై	చుమ్బతికిమ్=విళఙ్గచ్చెయ్తనన్ కొల్ ?॥

[పద్యాస్విత్యాది.] తిరువడికళిలుళ్ళ తిరునఖఙ్గళై వర్ణిక్కిఱార్. తిరువిరల్కళిన్ వర్ణనముమ్ ఊడే నికழ்కిన్ఱతు.—పేరరుళాళనుడైయ తిరుమేనియిలే ఒరు కాన్తిసముద్రమ్ ఉణ్డాయిత్తు; కడలాకిల్ అలైకళుముణ్డాకవేణుమిఱే. అవ్వలైకళ్ తానో ఎన్నలామ్పడియిరానిన్ఱన తిరువిరల్కళ్. అత్తిరువిరల్కళిలే ప్రతిఫలియానిన్ఱ చన్ద్రన్ ప్రతిచ్ఛాయైయెన్నుమ్ వ్యాజత్తాలే నఖపఙ్క్తియాయిరుక్కైయైయుడైన్దు తిరువడికళుక్కు శోభావహనాక అమైన్దానెన్కిఱార్. సున్దరబాహుస్తవత్తిలే - "సౌన్దర్యసారామృతసిన్ధువీచిశ్రేణీషు పాదాఙ్గులినామికాసు । న్యక్కృత్య చన్ద్రశ్రియమాత్మకాన్త్యా నఖావళీ శుమ్భతి సున్దరస్య." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తపడి కాణ్గ.

పద్యాసు=పదసమ్బన్ధినీషు ఎన్ఱపడి. "శరీరావయవాద్యత్" [౫ - ౧ - ౬.] ఎన్నుమ్సూత్రత్తాల్ యత్ప్రత్యయాన్తమాయిరుక్కిఱతు. 'ఉభయీష్వఙ్గులిషు' ఎన్ఱతు - ఇరణ్డుతిరువడికళిలుముళ్ళవైయెన్ఱపడి. ఉభౌ అవయవౌ ఆసామిత్యుభయ్యః; తాసు.

అఙ్గుళికళుక్కు వామపాదవర్తిత్వమ్ ఒరు అవయవమ్; సవ్యపాద వర్తిత్వమ్ ఒరు అవయవమెన్ఱుణర్క. అవయవమావతు - పకుప్పెన్ఱపడి.

[ప్రతిఫలనజాం సమ్పదం విన్దన్ ఇన్దుః] కడలలైకళ్ తోఱుమ్ చన్ద్రన్ ప్రతిఫలిత్తు పలచన్ద్రనాకక్కాణనిన్ఱోమిఱే. అప్పడియే ఇఙ్గుమ్ సౌన్దర్యసాగరత్తిన్ తరఙ్గమాకియ ఒవ్వొరు తిరువిరలిలుమ్ చన్ద్రన్ తనిత్తనియే ప్రతిఫలిత్తు నఖావళియాక విళఙ్గుకిన్ఱానెన్కిఱార్. "ప్రతిఫలనం విన్దన్" ఎన్ఱాలే పోతుమాయిరుక్క "ప్రతిఫలనజాం సమ్పదమ్" ఎన్ఱతు - శఙ్కరన్ శడైయినిల్ తఙ్గి శీర్కులైన్దిరుక్కుమవనాన చన్ద్రనుక్కు ప్పేరరుళాళనుడైయ తిరువిరల్కళిలే ప్రతిఫలిప్పతానతు మహత్తరమాన ఐశ్వర్యమిఱే ఎన్నుమ్ తిరువుళ్ళమాయ్త్తు. "ఛాయాచ్ఛద్మా" ఎన్బతఱ్కు "ప్రతిచ్ఛాయావ్యాజతః" ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎళుతియిరుక్కుమర్థమ్ శబ్దార్థమాక ప్పొరున్దాతాయినుమ్ తాత్పర్యమర్యాదైయిలే పొరున్దలామ్.

నఖవితతితామ్=నఖానాం వితతిః - సమూహః; తస్య భావః తామ్. (అత్రసంస్కృతవ్యాఖ్యాపఙ్క్తిః.) "శుమ్భితః - శోభితవాన్ కిమ్? 'శుభశుమ్భ - శోభార్థే' ఇతి ధాతుః. దివ్యవిగ్రహలావణ్యార్ణవోర్మిపఙ్క్తిసున్దరపదాఙ్గుళీషు బహుప్రతిఫలనవ్యాజేన నఖపఙ్క్తిత్వం ప్రాప్తశ్చన్ద్రః కింపాదారవిన్దయుగం శోభయతీత్యర్థః. శుమ్భిత ఇతి అన్తర్భావితణిచ్ప్రత్యయాన్తః. యద్వా 'పదం నఖవితతితాం లమ్భితః' - పదయోః నఖవితతితాం ప్రాప్త ఇత్యర్థః. శుమ్భితః - శుశుభే ఇత్యర్థః. అథవా, ప్రాప్యేత్యధ్యాహార్యమ్; పదం ప్రాప్య శుమ్భిత ఇత్యన్వయః." ఇతి. (౬౦)

శ్లో॥ శమ్భోరమ్భోరుహాముఖ! సఖా సన్ సహాఙ్కశ్చ శాఙ్కః
కుర్వన్ సేవాం వరద! వికలో వృత్తహీనస్సవక్రః ।
త్వత్పాదాబ్జే ప్రియముఖ! నఖచ్ఛద్మనాశ్రిత్య నిత్యం
సద్వృత్తోభూత్సచ దశగుణః పుష్కలో నిష్కలఙ్కః ॥ ౭౧ ॥

పదవురై.

అమ్భోరుహాముఖ != తామరైపోన్ఱ తిరుముకముడైయవనాయ్
ప్రియముఖ != యజ్ఞప్రియవాన
హేవరద != పేరరుళాళనే!
సహాఙ్కః = (ఏఙ్కున వే) పాపముడైయ వన-కళఙ్కత్తైయుడైయవాన
సః శశాఙ్కః = అన్ద చన్ద్రనానవన్
శమ్భోః = రుద్రనుక్కు
సఖా = తోழ்నాయిరున్దుకొణ్డుమ్
సేవాం కుర్వన్ = (శిరోభూషణమాయ్) సేవైశెయ్దుకొణ్డుమ్
వికలః = విద్యావిహీననాయ్ - మూర్ఖనాయ్
వృత్తహీనః = సదాచారహీననాయ్ = ఉరుణ్డైవడివిల్లాదవనాయ్
వక్రః = కుటిలహృదయనాయ్ - మికవుమ్ కోణలాన ఆకారముడైయనాయ్,
సన్ = ఆకానిన్ఱు
నఖచ్ఛద్మనా = నకఙ్గళెన్గిఱ వ్యాజత్తాలే
త్వత్పాదాబ్జే = ఉన్ తిరువడిత్తామరైకళై
నిత్యం ఆశ్రిత్య = నిత్యమాక ఆశ్రయిత్తు
నిష్కలఙ్కః = కళఙ్కమఱ్ఱవనాయుమ్
పుష్కలః = నిత్యపూర్ణనాయుమ్
సద్వృత్తః = సదాచారశాలియాయుమ్. ఉణ్డాన ఉరుణ్డైవడివముడైయనాయుమ్
దశగుణః = పదిన్మడఙ్గు పెరుకినవనాయుమ్
అభూత్ = ఆనాన్.

[శమ్భోరిత్యాది.] ఇప్పడి చన్ద్రన్ ప్రతిచ్ఛాయావ్యాజత్తాలే యాత్తు పేరరుళాళన్ తిరువడిగళై యాశ్రయిత్తమైయాలే పెఱ్ఱ నన్మైకళై శ్లేషభఙ్గియాలే ఒరు చమత్కారమ్దోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. చన్ద్రనానవన్ రుద్రనుక్కు సఖావాయుమ్ సేవకనాయుమిరున్దుకొణ్డు పాపిష్ఠనాకవుమ్ జ్ఞానశూన్యనాకవుమ్ దుర్వృత్తనాకవుమ్ వక్రచిత్తనాకవుమ్ ఆయ్విట్టాన్; 'అసేవ్యసేవైయినాలే నామ్

ఇత్తిఱత్తై క్కేట్టరుళ వేణ్డుమ్’ ఎన్ఱు అపేక్షిత్తానే అనుతపిత్తు నఖ వ్యాజత్తాలే దేవరీరుడైయ తిరువడిగళై ఆశ్రయిత్తు అన్దక్కోడుగళ్ నీఙ్గి ఎల్లానన్మైగళుమ్ అడైయప్పెఱ్ఱానెన్గిఱార్. వరదరాజపదాశ్రయణత్తుక్కు మున్బు చన్ద్రన్ పాపిష్ఠత్వాదిదోషవిశిష్టనాయిరున్దానెన్బతు శబ్దశ్లేషలభ్యమ్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; [సహాఙ్కః వికలః, వృత్తహీనః, సువక్రః] అఙ్కేన సహితస్సహాఙ్కః; “అఙ్కోలాఞ్ఛన ఉత్సఙ్గేకళఙ్కే పాతకేపిచ” ఇతి హలాయుధః. “అఙ్కాఙ్కేపి శశఙ్కరే జలనిధేః పఙ్కం పరే మేనిరే సారఙ్గం కతిచిచ్చ సఞ్జగదిరే భూచ్ఛాయమైచ్ఛన్ పరే। ఇన్దౌ యద్దళితేన్ద్రనీలశకలశ్యామం దరీదృశ్యతే” ఇత్యాదిప్పడియే - చన్ద్రన్ కళఙ్కవిశిష్టనెన్నుమిడమ్ సుప్రసిద్ధమ్. అఙ్కశబ్దార్థమ్ పాపముమాకైయాలే పాపిష్ఠనాయిరున్దానెన్నుమిడముమ్ తోన్ఱుగిఱతు [వికలః] విగతా కలా యస్యసః కలైయెన్ఱు శాస్త్రవిజ్ఞానత్తుక్కుమ్ షోడశాంశత్తుక్కుమ్ పెయర్ రుద్రశిరస్సిలేయుళ్ళ చన్ద్రన్ కలామాత్రనాకైయాలే పూర్ణనల్లనితే, వికలనెన్ఱతు మూఢియెన్ఱపడి; తుయిష్టు ఎన్నపుమామ్ ఇతువాస్తవార్థమ్ అతివృష్టిరున్దానెన్నుమర్థమ్ శ్లేషశక్తిలభ్యమ్. [వృత్తహీనః] “వృత్తోఽధీతే వ్యాతీతేపి వర్తులేపి మృతే వృతే। వృత్తేఽన్యలిఙ్గం వా క్లీబే ఛన్దశ్చారిత్రవృత్తిషు.” ఇతి మేదినీ. పూర్ణచన్ద్రనాకిలితే వర్తులాకారనాయిరుక్కలామ్‌ అపూర్ణనాకైయాలే వర్తులాకారశూన్యనెన్బతు వాస్తవార్థమ్ వృత్తమెన్ఱు సచ్చారిత్రత్తుక్కుమ్ పేరాకైయాలే, నల్లనడత్తైయిల్లాతవనెన్బతు శ్లేషశక్తిలభ్యార్థమ్. [సువక్రః] “వక్రః కుటిలే క్రూరంభౌమయోః” ఇతి హైమః. శరీరత్తిలేయుళ్ళ కౌటిల్యముమ్ బుద్ధియిలేయుళ్ళ కౌటిల్యముమ్ ఆక

ఇరణ్డుముళ్ళవనై వక్రనెన్బతుణ్డు. ఇఙ్గే శరీరగతకౌటిల్యమ్ వాస్తవార్థమ్. కోణలాన [అతావతు - ఋజువల్లాత] బుద్ధియైయుడైయవనాయిరున్దానెన్బతు శ్లేషశక్తిలభ్యార్థమ్. ఆక, సహజ్కత్వమ్ వికలత్వమ్ వృత్తహీనత్వమ్ సువక్రత్వమెన్గిఱ నాలుదోషఙ్గళ్ చన్ద్రనుక్కు, మున్నే యిరున్దన. ఎన్దసుయత్తిలే ఇక్కుత్తైకళ్ ఇగన్దన వెన్నాల్, అత్తైక్కాట్టుకిఱార్ [శమ్భోః సఖాసన్; శమ్భోః సేవాం కుర్వన్ ఎన్ఱు] ఈశానదిక్కానతు సోమదిక్కుక్కు సన్నిహితమానమైయాల్ "శమ్భోస్సఖాసన్" ఎన్గతు. శివశిరస్సుక్కు భూషణమాయిరుక్కున్దనైయాల్ "సేవాంకుర్వన్" ఎన్గతు. "సహజ్కః" ఎన్ఱ విశేషణమొన్ఱుమాత్తిరమ్ "కుర్వన్ సేవామ్" ఎన్బతఱ్కు పూర్వవర్తియాకైయాలే సహజ్కత్వమాకిఱ దోషమ్ స్వాభావికమెన్ఱుమ్, మఱ్ఱ వికలత్వాది దోషఙ్గళ్ అన్దదేవతాన్తరత్తిన్ సమ్బన్ధత్తాలేసేర్న్దవైయెన్ఱుమ్ విళఙ్గానిఱ్కుమ్.

ఇని, శ్రీదేవాధిరాజచరణారవిన్దసమాశ్రయణత్తాలే ఇక్కుత్తైకళెల్లామ్ నీఙ్గి నన్మైపెఱ్ఱానెన్గిఱతు - ఉత్తరార్థమ్ "త్వాత్వా దాజ్ఞే" ఎన్గతు ద్వితీయాద్వివచనమ్. "ప్రియముఖ!" ఎన్ఱు సమ్బోధనమ్ సహజ్కనాయుమ్ వికలనాయుమ్ వృత్తహీననాయుమ్ సువక్రనాయుమ్ ఇరున్ద చన్ద్రన్ పేరరుళాళనుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిలే నఖవ్యాజేన సమాశ్రయిత్తపిన్బు, నిత్యం సద్వృత్తనాకవుమ్ దశగుణనాకవుమ్ పుష్కలనాకవుమ్ నిష్కళజ్కనాకవుమాయ్ విట్టానెన్గిఱవితిలుమ్ శ్లేషమర్యాదైయాయిరుక్కిఱతు. నఖచన్ద్రనుక్కు వర్తులాకారత్తిలే కుఱైయిల్లామైయాలే సద్వృత్తనెన్గిఱతు. (సత్ వృత్తం యస్యాసః = విద్యమానవర్తులాకారః ఎన్ఱపడి.) పత్తుత్తిరువిరల్కళిలుమ్ పత్తుచన్ద్రనాక వడివుకొణ్డమైయాలే దశ

గుణ నెన్గిఱతు. నఖత్వావస్థైయిలే పూర్త్తిక్కుఱై కుఱైత్తై ఇల్లామైయాలే పుష్కల నెన్గిఱతు. మధ్యే కళఙ్కముళ్ళతు ఆకాశస్థచన్ద్రనుక్కే యాకైయాలుమ్ నఖచన్ద్రనుక్కు అప్పడిప్పట్టకళఙ్కమిరుక్క ప్రసక్తియిల్లామైయాలుమ్ నిష్కళఙ్క నెన్గిఱతు పూర్వార్ధత్తిలే 'సకళఙ్కః' ఎన్ఱతుక్కు ప్రతిద్వన్ద్వియాక ఇఙ్గే "నిష్కళఙ్కః" ఎన్ఱుమ్, 'ఏకకలః' ఎన్ఱతుక్కు ప్రతిభటమాక "దశగుణః" ఎన్ఱుమ్, 'వృత్తిహీనః' ఎన్ఱతుక్కు ప్రత్యనీకమాక "సద్వృత్తః" ఎన్ఱుమ్, 'సువ్యక్తః' ఎన్ఱతుక్కు ప్రతియాక "పుష్కళః" ఎన్ఱుమ్ అరుళి చ్చెయ్తుళ్ళపడి కాణ్గ. "నూనం దేవతాన్తరసేవా అపకర్ష కరీ; భగవత్సేవా ఉత్కర్షకరీతి భావః." ఇతి సంస్కృత వ్యాఖ్యానూక్తిః

"యో జాతక్రకశిఖాం మౌలిచ శిరసా సంభావితశ్శమ్భునా సోయం యచ్ఛరణాశ్రయీ శశధరో నూనం నఖవ్యాజతః । పూర్ణత్వం విమలత్వముజ్జ్వలతయా సార్ధం బహుత్వం తథా యాతస్తం తరుషణ్డశైలనిలయం వన్దామహే సున్దరమ్." ఎన్ఱ సున్దర బాహుస్తవశ్లోకముమ్ ఏతత్సమానార్థకమాయిరుక్కుమ్. (౬౧)

ఇతి సన్ధ్యాక్రాన్తాదశకం సమాప్తమ్.

అథ నానావృత్తదశకమ్.

శ్లో॥ త్వత్పాదాబ్జప్రజాతా సురసరిదభవత్ప్రాక్చతుర్ధా, తతస్తాసు
ఏకాం ధత్తే ధ్రువస్సా త్రిభువనమపునాత్ త్రీణ్యథో భావయన్తీ।
తత్రైకా ఖం వ్రజన్తీ శివయతి తు శివం సాపునస్సప్తధాఽభూత్
తాస్వేకా గాం పునానా వరద! సగరజస్వర్గసర్గం చకార ॥

పదవురై.

హే వరద !=వరదనే !
త్వత్పాదాబ్జే=ఉన్ తిరువడిత్తామరైయిల్
ప్రజాతా=ఉణ్డాన
సురసరిత్=గఙ్గైయానతు
ప్రాక్=మున్దుఅమున్నమ్
చతుర్ధా=నాన్గుపిరివాక
అభవత్=ఆయిఱ్ఱు ;
తతః=పిఱకు
తాసు=అన్దనాన్గిల్
ఏకామ్=ఒన్ఱై
ధ్రువః=ధ్రువనానవన్
ధత్తే (స్మ)=ధరిత్తాన్ ,
సా=ధ్రువనాలే ధరిక్కప్పట్ట అతు
త్రీన్ పథః=మూన్ఱుమార్గఙ్గళై
భావయన్తీ సతీ=ఉణ్డాక్కానిన్ఱుకొణ్డు
త్రిభువనమ్=(స్వర్గ, అన్తరిక్ష, పాతాళరూప) లోకత్రయత్తై
అపునాత్=పరిశుద్ధమాక్కిఱ్ఱు ;
తత్ర-మూన్ఱువగైయాకప్పిరిక్కినఅవఱ్ఱుళ్
ఖం వ్రజన్తీ=అన్తరిక్షమ్ నోక్కిచ్చెల్లానిన్ఱ
ఏకా తు=ఒరునదియోవెన్ఱాల్
శివమ్=రుద్రనై
శివయతి=పరిశుద్ధనాక్కానిన్ఱతు ;
సా పునః=శివనాలే ధరిక్కప్పట్ట అన్దగఙ్గైయోవెన్ఱాల్
సప్తధా అభూత్=ఏఴుపిరివాక ఆయిఱ్ఱు
తాసు=అవఱ్ఱుళ్
గాం పునానా=భూమియైప్పరిశుద్ధైయాక్కానిన్ఱ
ఏకా=ఒరుగఙ్గైయానతు
సగరజస్వర్గం సగరం చకార=సగరపుత్రర్కళుక్కు స్వర్గసృష్టియై ప్పణ్ణిఱ్ఱు. [సగరపుత్రర్కళై స్వర్గమడైవిత్తతు.]

[త్వత్పాదాబ్జ ఇత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ దివ్యావయవఙ్గళిన్ వర్ణనమ్ కీఴ్ శ్లోకత్తోడే తలైక్కట్టిఱ్ఱాకిలుమ్ ఇన్ద శ్లోకముమ్ తచ్ఛేషభూతమాయిరుక్కుమ్. కీఴ్ తిరుక్కైకళై వర్ణిత్తరుళుమ్పోతు "అమ్భోధేస్స్వయమభిమన్థనం చకర్థ" ఎన్ఱుమ్ శ్లోకమ్ ప్రాసఙ్గికమాక అమైన్దాప్పోలే శ్రీపాదవర్ణనత్తిలే ఇన్దశ్లోకమ్ ప్రాసఙ్గికమామ్. పణ్డొరుకాల్ త్రివిక్రమావతారమ్ శెయ్దరుళినకాలత్తిలే "కుఱైకొణ్డునాన్ముకన్ కుణ్డికైనీర్ పెయ్దు, మఱైకొణ్డ మన్దిరత్తాల్ వాఴ్త్తి - కఱైకొణ్డ కణ్డత్తాన్ శెన్నిమేల్ ఏఱక్ కఴువినాన్, అణ్డత్తాన్ శేవడియైయాఙ్గు" [నాన్ముకన్ తిరువన్దాది.]

ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తపడియే తిరువడివిళక్కిన తీర్త్తమ్ పలముకమాక ప్పెరుకినపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[ప్రాక్] అన్ఱివ్వులకళన్ద కాలత్తు. [త్వత్పాదాబ్జప్రజాతా సురసరిత్ చతుర్ధా అభవత్] దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైయిల్ నిన్ఱుమ్ పెరుకిన గఙ్గైయానతు నాలుపడియాయ్ ప్పెరుకిఱ్ఱు. అవఱ్ఱిల్ ఒరుపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [తామేకాం ధత్తే ధ్రువః ఎన్ఱు.] ఉత్తానపాదనెన్నుమ్ చక్రవర్త్తియినుడైయ పుత్రనాకియ ధ్రువన్ ఒరుగఙ్గైయై త్తాన్ వహియానిన్ఱాన్ ధ్రువధృతైయాన అన్దగఙ్గై శెయ్తపడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [సా త్రిభువనమపునాత్ త్రిపథో భావయన్తీ ఎన్ఱు.] అన్దగఙ్గైయానతు మూన్ఱు మార్గఙ్గళై ఉణ్డాక్కిక్కొణ్డుపోయ్ స్వర్గమ్, అన్తరిక్షమ్, పాతాళమ్ ఎన్నుమ్ త్రిభువనత్తైయుమ్ పరిశుద్ధమాక్కిఱ్ఱు. ధ్రువనాలే ధరిక్కప్పట్ట గఙ్గైయానతు మూన్ఱుపడియాకప్పెరుకి మూవులకఙ్గళైయుమ్ తూయ్మైపెఱువిత్తతెన్గై అన్దమూన్ఱుపెరుక్కుకళిలే ఒరుపెరుక్కిన్పడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ - తత్రైకేత్యాదియాలే. [తత్ర ఖం వ్రజన్తీ ఏకా తు శివం శివయతి] మూన్ఱుపడియాకప్పెరుకిన అవఱ్ఱుళ్ అన్తరిక్షత్తైనోక్కిచ్చెన్ఱ ఒరుపెరుక్కానతు రుద్రనుడైయ శిరస్సుక్కు అణికలమాకి అవనై ప్పరిశుద్ధనాక్కిఱ్ఱు. "కస్య పాదోదకేన సశివః స్వశిరోధృతేన?" ఎన్ఱిఱే ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్తతు శ్రీభాగవతత్తిలుమ్ "సంచిన్తయేద్భగవతశ్చరణారవిన్దమ్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి "యచ్ఛౌచనిస్సృతసరిత్ప్రవరోదకేన తీర్థేన మూర్ధ్న్యధిధృతేన శివశ్శివోఽభూత్" ఎన్ఱు శొల్లిఱ్ఱు. ఉద్యోగపర్వత్తిల్ "అత్ర గఙ్గాం మహాదేవః పతన్తీం గగనాచ్చ్యుతామ్ ।

ప్రగృహ్య ప్రదదౌ లోకే మానుషే బ్రహ్మవిత్తమః ” ఎన్ఱు గూఢమాకచ్చొల్లప్పట్టదు ఈశ్వరసంహితైయిలే — “ ద్రవీభూతస్తదా ధర్మో హరిభక్త్యా మహామునే! । గృహీత్వా ధర్మపానీయం పదం నాథస్య తుష్టయే ॥ క్షాళితం పరయా భక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితమ్ । తదమ్బు పరయా భక్త్యా దధార శిరసా హరః ॥ పావనార్థం జటామధ్యే యోగ్యోఽస్మీత్యవధారణాత్ । వర్షాయుతాన్యథ బహూన్న ముమోచ తదా హరః.” ఎన్ఱు సువ్యక్తమాకక్కూఱప్పట్టదు.

శివశిరోధృతైయాన అన్దగఙ్గైయుమ్ పడియై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ - సాపునరిత్యాదియాలే. సాపునః=శివనై ప్పరిశుద్ధనాక్కిన అన్ద గఙ్గైయానవళ్. సప్తధా అభూత్ = హ్రాదినీ పద్మినీత్యాది నామఙ్గళాలే ఏఴుపడియాక ప్పెరుకినాళ్. [తాసు ఏకా గాంపునానా సతీ సగరజస్వర్గసర్గం చకార] ఏఴుపడియాన అవఱ్ఱుళ్ ఒన్ఱానదు భూమియై ప్పరిశుద్ధప్పడుత్తావిన్ఱుకొణ్డు సగరపుత్రర్కళుక్కు స్వర్గసృష్టియై ప్పణ్ణిత్తన్దదు ఒరుకాల్ సగరచక్రవర్తి అశ్వమేధయాగమ్ పణ్ణుమళవిలే అన్ద అశ్వమానదు కాణామల్ పోక, అతనై త్తేడిక్కొణర్‌వతఱ్కు పితావాలే నియమిక్కప్పట్ట సగరపుత్రర్కళ్, కుఴిఴుకుఴిఴ పలప్రాణికళై హింసిత్తుక్కొణ్డు పాతాళమ్వరైయిల్ నిలత్తై త్తోణ్డిక్కొణ్డు పోకైయిల్ కపిలమహామునియిన్ అరుకిలే కుతిరైయై క్కణ్డు అనకపిలమహర్షియై అభిభవిక్కప్పోక, ఉడనే అవర్ ఇవర్కళై భస్మీకరిత్తువిడ, భగీరథప్రయత్నత్తాలే భూలోకత్తిలే కొణరప్పట్ట గఙ్గైయుమ్ తీర్థత్తై త్తెళిత్తు భస్మమాయ్‌క్కిడన్ద అవర్కళ్ స్వర్గలోకమడైవిక్కప్పట్టనర్ ఎన్ఱు శ్రీరామాయణత్తిలే బాల

కాణ్డత్తిలే [౩౮ + ౪౩ సర్గఙ్గళిల్] శొల్లప్పట్ట కథైయై ఇఙ్గే అనుసన్ధిప్పతు.

ఆకవిన్దశ్లోకత్తాల్ - సర్వలోకఙ్గళైయుమ్ పరిశుద్ధప్పడుత్త వల్ల తీర్థవిశేషత్తై వెళిప్పడుత్తినపెరుమై ఎమ్పెరుమాన్ తిరువడిక్కు అసాధారణమెన్ఱు అనుసన్ధిక్కప్పట్టతాయిత్తు.

ఇన్దశ్లోకమ్ముతల్ "నరసింహాతనురగాణీ" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ దశకమ్ కీழ్ మేల్ దశకఙ్గళ్ పోలే ఓర్ వృత్తత్తిలే అమైయాతే నానావృత్తఙ్గళిలే అమైన్దిరుక్కుమ్. ఇన్ద శ్లోకమ్ స్రగ్ధరావృత్తమ్; "మ్రభ్నైర్యానాం త్రయేణ త్రిమునియతియుతా స్రగ్ధరా కీర్తితేయమ్." ఇతి తల్లక్షణమ్. ... (౬౨)

శ్లో॥ పరిజనపరిబర్హా భూషణాన్యాయుధాని
ప్రవరగుణగణాశ్చ జ్ఞానశక్త్యాదయస్తే ।
పరమపదమథాఽణ్డాన్యాత్మదేహస్తథాఽఽత్మా
వరద! సకలమేతత్సంశ్రితార్థం చకర్థ ॥ ౬౩॥

పదవురై.

హే వరద != వరదనే!
పరిజనపరిబర్హాః = శేష శేషాశనాదిపరిజనఙ్గళుమ్, ఛత్రచామరాది పరిచ్ఛదఙ్గళుమ్
భూషణాని = కిరీటకుణ్డలాదిభూషణఙ్గళుమ్
ఆయుధాని = తిరువాழிయాழ్వార్ ముతలియ దివ్యాయుధఙ్గళుమ్
జ్ఞానశక్త్యాదయః = జ్ఞానశక్తిముతలియ
తే = ప్రసిద్ధఙ్గళాన
ప్రవరగుణగణాశ్చ = శిఱన్ద గుణగణఙ్గళుమ్
పరమపదమ్ = పరమపదముమ్
అథ అణ్డాని = అణ్డఙ్గళుమ్
ఆత్మదేహః = స్వాసాధారణదివ్యవిగ్రహముమ్
తథా ఆత్మా = దివ్యాత్మస్వరూపముమ్
ఏతత్ సకలమ్ = ఆకియ ఇవై యెల్లావఱ్ఱైయుమ్
సంశ్రితార్థం చకర్థ = ఆశ్రితర్కళుక్కాకవే ఆక్కినాయ్,

[పరిజనపరిబర్హ ఇత్యాది.] ఇన్ద వరదరాజస్తవమానతు ద్వయవివరణమెన్ఱిత్తే పలకాలుమ్ శొల్లిప్పోన్దతు. "శ్రీనిధిం నిధిమపారమర్థినామ్" ఎన్ఱిత శ్లోకత్తాలే శ్రీమత్పదత్తై వివరిత్తు, మేల్ ప్రథమదశకమ్ముడియ నారపదార్థత్తైన తిరుమలైయిల్ శెయ్యప్పై అరుళిచ్చెయ్తు, నారాయణపదత్తిలే గుణప్రాధాన్యవివక్షైయాలే తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ద్వితీయదశకత్తిలరుళిచ్చెయ్తు, దివ్యమఙ్గళ విగ్రహయోగముమ్ నారాయణశబ్దార్థమాకైయాలుమ్ చరణశబ్దార్థతయా ఆక్షేపతః ప్రాప్తమాకైయాలుమ్ అత్తిరుమేనియై అనుభవిక్కత్తిరువుళ్ళమ్పట్టి "పాణిపాదవదనేక్షణశబ్దైః" ఎన్ఱు తొడఙ్గి కీழ్ శ్లోకమళవాక వడివழகువర్ణనత్తిలే ఊన్ఱినార్. ఇన్ద దివ్యమఙ్గళ విగ్రహానుభవమానతు రామకృష్ణాదివిభవావతారత్తిరుమేని యనుభవవిరుప్పత్తిలే కొణ్డుమూట్టిఱ్ఱు. మేల్ అప్పడియే అనుభవిక్కప్పెఱుకిఱారాయ్ అతుక్కు ముకవురైయాయిరానిన్ఱతాయ్తు ఇన్దశ్లోకమ్. "న తే రూపం నచాకారో నాయుధాని నచాస్పదమ్ । తథాపి పురుషాకారో భక్తానాం త్వం ప్రకాశసే." ఎన్ఱ జితన్తాశ్లోకవివరణమాయాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమిరుప్పతు. ఎమ్పెరుమానుడైయ స్వరూపరూపాదికళెల్లామ్ పరార్థమాకైయాలే అన్ద పారార్థ్యమ్ వెళియాంపడిక్కుయిప్పాక త్తిరువవతారఙ్గళ్ శెయ్తరుళనేర్న్దతెన్ఱు ఇత్తాల్ అరుళిచ్చెయ్కిఱపడి.

[పరిజనపరిబర్హః] పరిజనపరిచ్ఛదఙ్గళ్ ఆశ్రితార్థమాయిరుక్కైయావతెఙ్ఙనేయెన్నిల్ ; "అడియార్కళ్ కుழాఙ్గళైయుడన్ కూడువతెన్ఱుకొలో ?" ఎన్ఱు ఆழ்వార్ వాయ్వెరువుకైయాలే భగవత్పరిజనమ్ ఆశ్రితర్క్కు ప్రాప్యమాయితే యిరుప్పతు పరిజనమావతు నిత్యసూరివర్గమ్; ఆశ్రితరావార్ ఆழ்వార్ పోల్వార్. భగ

వదథఙామాక వస్తుకాణుమ్ నిత్యసూరికళ్ శమైన్దిరుప్పతు; ఆశ్రితర్ కళుక్కు ఉశాత్తునై యావతఱ్కుయిఱే. "నిత్యాభివాఞ్ఛితపరస్పర నీచభావైః మద్దైవతైః పరిజనైస్తవ సఙ్గసీయ." [శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే] ఎన్నక్కడవతిఱే ఇని, పరిబర్హమావతు - ఛత్రచామరాది పరిచ్ఛదవర్గమ్. ఇవత్తై సూరికోటియిలే అన్తర్భూతమాయిరుక్క చ్చెయ్ తేయుమ్ నిత్యసూరికళుక్కు కైఙ్కర్యోపకరణమాయితే యిరుప్పతు ఆకైయాలే ఇవైయుమ్ ఆశ్రితార్థమాయిన.

[భూషణాని] "నహిమే జీవితేనార్థో నైవార్థైర్నచ భూషణైః। వసన్త్యా రాక్షసీమధ్యే వినా రామం మహారథమ్." ఎన్ను పిరాట్టివార్తై. "న మే స్నానం బహుమతం వస్త్రాణ్యాభరణాని చ। తం వినా కైకయీపుత్రం భరతం ధర్మచారిణమ్." ఎన్ను పెరుమాళుడైయ వార్తై; తన్దాముడైయ భూషణాదికళ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు ఉపాకవేణుమెన్ను అల్లాతార్ విరుమ్బానిఱ్క, ఎమ్బెరుమాన్ తన్నుడైయ భూషణాదికళై స్వాశ్రితర్కళుక్కు ఉపాకపిఱే విరుమ్బప్పోరుకిఱతు.

[ఆయుధాని] ఇవైయుమ్ ఆశ్రితవిరోధినిరసనత్తుక్కు ఆయుధమాయుమ్, విన్నైయన్ఱు అనుభవిప్పార్కు ఆభరణమాయుమిరుక్కుమ్. ఎవ్వకైయిలుమ్ పారార్థ్యమేయాయ్త్తు ఇవఱ్ఱుక్కు వడివాయిరుప్పతు. "ఎప్పోతుమ్ కైకళ్లానేమియాన్ నమ్మేల్ విన్నైకడివాన్" ఎన్నుమ్ "కూరారాళి వెణ్శఙ్ఘేన్ది కొడియేన్పాల్ వారాయ్" ఎన్ఱుమిఱే అరుళిచ్చెయల్. ఆయుధత్తిన్ పారార్థ్యత్తై జయద్రథవధప్రకరణత్తిలే తెళియక్కాణుకొళ్వతు. "నాళ్ళికై కూరిట్టుకొణ్డునిన్ఱ" ఇత్యాది.

[జ్ఞానశక్త్యాదయః ప్రవరగుణగణాశ్చ] జ్ఞానమ్ అజ్ఞర్కు; శక్తి అశక్తర్కు; క్షమై సాపరాధర్కు, కృపై దుఃఖికళుక్కు; వాత్సల్యమ్ సదోషర్కు; శీలమ్ మన్దర్కు; ఆర్జవమ్ కుటిలర్కు; సౌహార్దమ్ దుష్టహృదయర్కు; మార్దవమ్ విశ్లేషభీరుక్కళుక్కు - సౌలభ్యమ్ కాణవాశైప్పట్టవర్కళుక్కు ఎన్గిఱ ఇవ్వాఱై విశే తిరుక్కల్యాణ గుణఙ్గళెల్లామ్ ఆశ్రితార్థమాయిత్తేయిరుప్పతు శౌర్యవీర్యాది గుణఙ్గళుక్కు ఆశ్రితార్థత్వముణ్డో వెన్నిల్, "ఆశ్రితవిరోధిపరసనార్థతయా క్రోధాదేరపి కల్యాణగుణశబ్దేన సంగ్రహః." ఎన్ఱు గద్యభాష్యత్తిలే దేశికనరుళిచ్చెయ్త కట్టళైయిలే అవైయుమ్ ఆశ్రితార్థమాక క్కడవైయిఱ్ఱా. "తవవరదరాజోత్తమ గుణాః నిఃసీమానోఽసంఖ్యాః ప్రణతజనభోగం ప్రసువతే."

[పరమపదమ్] ఇతువుమ్ తనక్కు భోగస్థానమన్ఱిక్కే ఆశ్రితర్కాకచ్చమైన్దతాయిరుక్కుమ్. తిరువాయ్మొఴి [౩-౯-౯] "వానవర్ నాట్టైయుమ్ నీకణ్డుకొళ్ళెన్ఱు వీటుమ్తరుమ్ నిన్ఱునిన్ఱే" ఎన్ఱవిడత్తిలే ఈడు:—"(వానవర్ నాట్టైయుమ్) కుడియిరుప్పారోపాతియాయిఱ్ఱు పరమపదత్తిల్ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుక్కు; ప్రాప్తిదేశమ్ నిత్యసూరికళిట్ట వఴక్కాయిరుక్కుమ్. 'భవద్విషయవాసినః' ఎన్నుమతువుమ్ తన్పక్కలిలేయాయిరుక్కుఅతు. (నీకణ్డుకొళ్ళెన్ఱు) 'కృతం దశగుణం మయా' ఎన్ఱు శ్రీభణ్డారత్తై వళర్త్తువైత్తు, పెరుమాళ్ మీణ్డెఴున్దరుళినపోతే శ్రీభరతాఴ్వాన్ కాట్టికొడుత్తాప్పోలే. 'వానవర్ నాట్టైయుమ్ నీకణ్డుకొళ్' ఎన్గైయాలే-మున్బే అఙ్గేయుళరాన నిత్యసూరికళోడు ఇన్ఱుపుక్కవనోడు వాశియఱ్ఱిరుక్కై. అప్పీన్ఱకన్ఱిన్పక్కల్ వాత్సల్యత్తాలే మున్బీన్ఱకన్ఱై కాల్కడైక్కొళ్ళుమ్ సురభియైప్పోలే. 'త్వయి కిఞ్చిత్సమాపన్నే' ఇత్యాదివత్."

[అణ్డాని] "యత్సంవృతం దశగుణోత్తరసప్తతత్త్వైరణ్డం చతు
ర్దశజగద్భవధాతృధామ । అణ్డాని తత్సదృశాని పరశ్శతాని
క్రీడావిధేస్తవ పరిచ్ఛదతామగచ్ఛన్." [శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే - ౪౮.] ఎన్ఱు
అణ్డఙ్గళెల్లామ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ క్రీడైయిలే వినియుక్తఙ్గళాయి
రుక్కుమెన్ఱు శొల్లియిరానిఱ్క, ఇఙ్గే "సంశ్రితార్థంచకర్థ"
ఎన్ఱతు ఎఙ్ఙనే? ఎన్నిల్; ఇవఱ్ఱైయెల్లామ్ ఆశ్రితర్క్కు ఉఱుప్పా
క్కైతాన్ ఎమ్బెరుమానుడైయ లీలైక్కు విషయమిత్తే. ఆకై
యాలే వ్యాఘాతమిల్లైయాయిత్తు.

[ఆత్మదేహః] దివ్యమఙ్గళవిగ్రహముమ్ ఆశ్రితర్క్కేయా
యిరుక్కుమ్. పరమపదత్తిల్ సూరికళుక్కు భోగయోగ్యమా
యిరుక్కుమ్; వ్యూహత్తిల్ వన్దాల్ శ్వేతద్వీపవాసికళుక్కు భోగ
యోగ్యమాయిరుక్కుమ్; బ్రహ్మాదికళుక్కు ఆశ్రయణీయమాయిరు
క్కుమ్. విభవఙ్గళిల్ వన్దాల్ అతీన్ద్రియమాన విగ్రహత్తై సాధుపరి
త్రాణార్థమాక ఇన్ద్రియగోచరమాక్కి అనుభవిప్పైక్కు ఉరిత్తా
యిరుక్కుమ్. అర్చావతారఙ్గళిలే వన్దాల్ "పిన్నానార్ వణఙ్గుమ్
శోతి" ఎన్ఱపడియే అస్మదాదికళుక్కేయా యిరుక్కుమ్.

ఇఙ్ఙనే పలశొల్లి ఎన్? ఉన్నుడైయ దివ్యాత్మస్వరూపమే
పరార్థమాయిరుక్కుమెన్గిఱార్ [ఆత్మా - ఇత్యేతత్సకలం సంశ్రి
తార్థంచకర్థ.] నిలాత్తెన్ఱల్ చన్దనాదికళ్ పోలే తనక్కెన్ఱు ఒన్ఱి
న్ఱిక్కే పిఱర్క్కేయాయిరుక్కుమిత్తనై. "అనన్యాధీనత్వం తవకిల జగు
ర్వైదికగిరః పరాధీనం త్వాంతు ప్రణతపరతన్త్రం మనుమహే"
ఇత్యాది.

ఇన్ద శ్లోకమ్ - మాలినీవృత్తమ్; "ననమయయయుతేయం
మాలినీభోగిలోకైః." ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౩)

శ్లో॥ అనాప్తం హ్యాప్తవ్యం న తవ కిల కిఞ్చిద్వరద! తే
జగజ్జన్మస్థేమప్రళయవిధయో ధీవిలసితమ్ ।
తథాపి క్ష్మోదీయస్స్వరనరకులేష్వాశ్రితజనాన్
సమాశ్లేష్టుం శేష్టుం తదసుఖకృతాం చావతరసి॥ ౬౪॥

పదవురై.

హే వరద!=వరదనే!
తవ=ఉనక్కు
అనాప్తమ్=మున్బు కిడైక్కాతతాయ్
ఆప్తవ్యమ్=పిన్బు పడైక్క వేణ్డియతాన
కిఞ్చిత్=ఒన్ఱుమ్
నకిల=ఇల్లైయిఱే;
తే=ఉన్నాల్
జగజ్జన్మస్థేమ ప్రళయవిధయః } జగత్తుక్కు శిరుష్టిస్థితి సంహారకార్యజ్గళ్
ధీవిలసితమ్=(ఉనతు) సఙ్కల్పత్తిన్ విలాసమాకనిఱ్కిన్ఱతిఱే;

తథాపి=ఇప్పడి అవాప్తసమస్తకామనా యినుమ్
ఆశ్రితజనాన్=(త్వాద్వరహాసహిష్ణుక్కళాన) భాగవతర్కళై
సమాశ్లేష్టుమ్=అణైక్కైక్కాకవుమ్,
తదసుఖకృతామ్=అన్దభాగవతర్కళుక్కు త్తీఙ్గిழైక్కుమ్ దుష్టర్కళై
శేష్టుంచ=పాడిపడుత్తుతఱ్కుమ్
క్ష్మోదీయస్సురనరకులేషు } అతిక్షుద్రమాన దేవమనుష్యాదిజాతికళిల్
అవతరసి=అవతరిత్తరుళానిన్ఱాయ్.

[అనాప్తమిత్యాది.] "పరిత్రాణాయసాధూనాం వినాశాయచ దుష్కృతామ్" ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమానాన్ఱానే * శోతవాయ్తిఱన్దు అరుళిచ్చెయ్తత్తై వివరియానిన్ఱుకొణ్డు అవతారహేతు ఇన్నతెన్ఱు మిడత్తై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. జగత్సృష్టిస్థితిసంహారజ్గళై నడత్తువత ఱ్కాక త్తిరువవతరిక్కిఱానెన్ఱు శిలర్నినైక్కక్కూడుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అవఱ్ఱుక్కు అన్యథాసిద్ధియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ పూర్వార్ధత్తాలే. [వరద! తవ అనాప్తం ఆప్తవ్యం కిఞ్చిన్నాస్తికిల] నీ అవాప్తసమస్తకామనెన్ఱిఱే ప్రసిద్ధిపెఱ్ఱిరానిన్ఱాయ్; ఇతువరైయిల్ పెఱాతతాయ్ ఇనిపెఱక్కడవతాన ఒన్ఱుమ్ ఉనక్కు ఇవ్వులకిల్ ఇల్లైకాణ్. ఆకైయాలే యత్కిఞ్చిదభీష్టసిద్ధిక్కాక నీ ఇన్నిల

త్తిలే వన్దుతిరువవతరిక్కుమాయెన్నైక్కు అవకాశమిల్లై. "విశ్వం ధియైవ విరచయ్య నిచాయ్యభూయస్సంజహ్రుషః" ఇత్యాదిప్పడియే సంకల్పమాత్రత్తాలే సృష్ట్యాదికళై నిర్వహిక్కవల్ల నీ తదర్థమాక అవతరిత్తాయెన్నై అనఙ్గతమ్. "సోకామయత । బహుస్యాం ప్రజాయేయేతి । సతపోతప్యత । సతపస్తప్త్వా । ఇదంసర్వమసృజత । యదిదం కించ" ఎన్ఱిఱే ఓదిక్కిడక్కిఱతు.

పిన్నై ఏతుక్కాక త్తిరువవతరిత్తతెన్న [ఆశ్రితజనార్తసమాశ్లేష్టుం తదసుఖకృతాం పేష్టుంచావతరసి] ఎన్గిఱార్. అవతారత్తుక్కు సాధుపరిత్రాణమే ప్రధానోద్దేశ్యమెన్ఱుమ్ దుష్కృద్వినాశనమ్ "గ్రామంగచ్ఛన్ తృణంస్పృశతి" పోలే ఉపసర్జనఫలమెన్ఱుమిఱే ఆచార్యర్కళ్ అరుళిచ్చెయ్వతు. సఙ్కల్పమాత్రత్తాలే దుష్కృద్వినాశనమ్ శెయ్తరుళక్కూడుమాకిలుమ్ సాధుపరిత్రాణమ్ సఙ్కల్పసాధ్యమాకాతిఱే. "కళ్వమాయా! ఉన్నై ఎన్కణ్ కాణవన్దు ఈయాయే" ఎన్ఱుమ్ "ఎన్కణ్ణాట్కుత్తిన్ కొళ్ళవురు నాళ్ అరుళాయ్ తిరువురువే" ఎన్ఱుమ్ "మిన్నియల్ మేకమ్ విరైన్దతిర్వన్దాఱ్పోల్, ఎన్నుడైక్కోట్టరా అచ్చోవచ్చో ‡ ఎమ్పెరుమాన్ వారా అచ్చోవచ్చో" ఎన్ఱుమ్ ప్రార్థిక్కుమవర్కళుడైయ కాతలై సఙ్కల్పత్తాలే తలైక్కట్టప్పోకాతిఱే. "మత్రుజ్జాతఖానమే పడైయాక మలరులకిల్, తోన్ఱుమ్మార్పియార్క్క శిత్తాలున్ శుడర్చ్చోతి మఱైయాతే"=ఇరున్దవిడత్తేయిరున్దు సఙ్కల్పరూపజ్ఞానత్తాలే రక్షిత్తాయాకిల్ "ఆనైయిడర్పట్ట మడువిన్కరైయిలే అరైకులైయ త్తలైకులైయ ఉణర్త్తియన్నుమ్ వన్దుతిర్న్దాన్" ఎన్గిఱ నిర

‡ ఓట్టరా అచ్చోవచ్చో=ఓడివన్దు ఎన్నైక్కట్టిక్కొళ్ ఎన్ఱపడి.

వదీక తేజస్సు ఇఴున్దతేయన్ఱో ఎన్ఱాఁతే. శ్రీగజేన్ద్రాఴ్వానుడైయ కైయిల్ పూవై శెవ్వియాఴియామే తిరువడికళిలే ఇడువిత్తుక్కొణ్డు సంకల్పత్తాలే రక్షిక్కప్పార్క్కుమన్ఱు ఘటియాతతే. ఇవ్వర్థవిశేషఙ్గళ్ తోన్ఱుకైక్కాకవాయిత్తు “ఆశ్రితజనాన్ రక్షితుమ్” ఎన్నాతే “సమాశ్లేష్టుమ్” ఎన్ఱు కుళిచ్చేయ్తతు. “ఏవమసర్వస్వభూతో మే పరిష్వఙ్గో హనూమతః”-ఉడమ్పుకొడుత్తార్క్కు ఉడమ్పుకొడుక్కుమవనితే

[తదసుఖకృతాం పేష్టుంచ] తచ్ఛబ్దమ్ పూర్వోక్త-ఆశ్రితజనపరామర్శి. శాతుశనత్తైవలియుమ్ కజ్జ్ పోల్వారై కిఴ్ జ్గైముకైక్కాక వెన్గె. “జాసినిప్రహణనాటక్రాథపిషాం హింసాయామ్” ఎన్ఱ పాణినిసూత్రత్తాల్ ‘తదసుఖకృతామ్’ ఇతి కర్మణి షష్ఠీ

[క్షోదీయ స్సురసంకులేష్వపి] అత్యన్తం క్షుద్రాణి - క్షోదీయాంసి, క్షోదీయాంసిచ తాని సురసంకులాని; తేషు. షట్త్రింశద్భేదభిన్నమాన పద్మనాభాదివిభవముమ్ ఉపేన్ద్రత్రివిక్రమ దధిభక్త హయగ్రీవనరనారాయణ హరికృష్ణమత్స్యకూర్మ వరాహాద్యవతార విశేషఙ్గళుమల్లామల్ క్షుద్రయోనికళిల్ పణ్ణిన అవతారఙ్గళ్ అసంఖ్యేయఙ్గళాయిత్తే యిరుప్పతు “ఉయిరళిప్పాన్ ఎన్నిన్ఱయోనియుమాయ్ ప్పిఱన్దాయిమైయోర్ తలైవా” ఎన్ఱాఁతే

ఇవ్వశ్లోకమ్ శిఖరిణీవృత్తమ్; “రసై రుద్రైశ్ఛిన్నా యమనసభలాగశ్శిఖరిణీ” ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౪)

శ్లో॥ వివేకధియమేకతో హ్యభినివేశలేశో హరేత్
మహత్త్వభినివేశనం కిముత తన్మహిమ్నస్తవ ।
అహో! విసదృశే జగత్యవతతర్థ పాథార్థదికం
నిజం జనముదశ్చయన్ వరద! తం సమాశ్లేషకః ॥ ౬౫ ॥

పదవురై.

హేవరద ! = పేరరుళాళనే !
ఏకతః = ఒరువస్తువిల్ ఉళ్ళ
అభినివేశలేశః = ఆశాలేశముమ్
వివేకధియమ్ = (ఇతు తక్కతు ఇతు తకాతతు ఎన్ఱు పకుత్తఱివతాకిఱ) వివేకజ్ఞానత్తై
హారేద్ధి = కొళ్ళైకొళ్ళుమిఱే ;
మహాన్ అభినివేశనంతు } అధికమాన ఆశైయోవెన్నాల్
కిముత ? = వివేకత్తై అళిక్కుమెన్పతిల్ ఎన్నసంశయమ్ ?
తత్ = ఆకైయాలే

తవమహిమ్నః = ఉనతు పెరుమైక్కు
విసదృశే = అనురూపమల్లాత
జగతి = ఇన్దలోకత్తిల్,
సాధారణకమ్ = అజ్ఞానాదికళై
నిజః జనం ఉదఞ్చయన్ } బన్ధుజనమాక సమ్భావియానిన్ఱవనాయ్
తమ్ = అన్ద అజ్ఞానాది జనత్తై
సమాశ్లేషకః = తనోడు ఒరునిరాకక్కచ్చెయ్యానిన్ఱవనాయ్
ఆపతతథః = ఆవతరిత్తరుళినాయ్ ;
అహో ! = ఇతొరు సౌశీల్యమిరుక్కపడి ఎన్ !

[వివేకధియమిత్యాది.] కీళ్ శ్లోకత్తిల్ ప్రస్తుతమాన సౌశీల్యత్తై అనుసన్ధిత్తు విస్మితరాకిఱార్. [ఏకతః అభినివేశలేశః వివేకధియం హారేత్] ఒరువస్తువిన్నితే స్వల్పమభినివేశముణ్డానాలుమ్ అతు వివేకజ్ఞానత్తైక్కులైత్తువిడుమెన్నుమిడమ్ జగత్ప్రసిద్ధమిఱే. 'ఇన్ద వస్తు నమక్కు క్కిడైత్తాకవేణుమ్' ఎన్ఱు నెఞ్జిల్పట్టాల్ పిన్బు అతు తన్నై ప్పెఱుకైక్కాక ప్రవర్త్తిక్కుమవన్ ఒరువరమ్బిలే నిల్లానాయ్త్తు. "ఇతు కర్తవ్యమ్ ; ఇతు అకర్తవ్యమ్ ; ఇతు భక్ష్యమ్, ఇతు అభక్ష్యమ్; ఇవన్ సేవ్యన్, ఇవన్ అసేవ్యన్, ఇతువక్తవ్యమ్, ఇతు అవక్తవ్యమ్" ఎన్ఱివ్వళవు ఆరాయ్చ్చిశెయ్యమాట్టాతే ఏతేనుమొరువళియిలేనుమొన్ఱు స్వసమీహితత్తై సాధిత్తుక్కొళ్ళుమతిఱే అభినివేశత్తిన్ పణి. "అభినివేశవశీకృతచేతసాం బహువిధామపి నన్వవతిభ్రమః" ఎన్ఱిఱే ఆగమప్రామాణ్యత్తిలే ఆళవన్దారుమరుళిచ్చెయ్తతు. "ఆశై పెరుక ఆరాయ్చ్చికురుకుమ్" ఎన్బర్కళిఱే సామాన్యరుమ్

[మహదభినివేశనంతు కిముత] అత్యల్పమాన అభినివేశమ్ పడుత్తుకిఱపాడు ఇతువానాల్, అవ్వభినివేశమ్ మిగున్దాల్ వివేకమ్ కులైకిఱపడి వాచామగోచరమిఱే. అభినివేశత్తిఱ్ అళవు ఏఱ్ఏఱ వివేకక్షయత్తిఱ్ అళవుమ్ ఏఱుమిఱే. ఇన్ద సామాన్యన్యాయత్తై ప్రకృతత్తిలే అతిదేశిక్కిఱార్ [తదిత్యాదియాలే] తత్=మహాత్మాన అభినివేశముణ్డానాల్ వివేకమ్ నన్రాకక్కులైయుమాకైయాలే యెన్ఱపడి. [తవమహిమ్నో విసదృశే జగతి] పరానే! ఉన్ పెరుమైక్కుమ్ నీనన్దుపిఱన్ద ఇవ్వులకత్తుక్కుమ్ ఎన్న శేర్త్తియుణ్డు? "అవజానన్తి మాం మూఢాః" ఎన్ఱు నీతానే ముడిమేల్ మోతిక్కొళ్ళుమ్పడి అఱివుకేట్టుక్కు ఎల్లైనిలమాయిఱే ఇవ్విరుళ్ తరుమాఞాలమిరుప్పతు. "విణ్ణుళార్ పెరుమాఱ్కడిమై శెయ్వారైయుమ్ శెఱుమ్ముబలనివై, మణ్ణుళైన్నెప్పెఱ్ఱాలెన్ శెయ్యా?" ఎన్ఱు ధీమతాను గ్రేసరర్కళుమ్కూడ నెఞ్జుళైన్దు నడుఙ్గుమ్పడియిఱే ఇవ్వులకత్తిఱ్ కొడుమైతానిరుక్కుమ్పడి. ఇప్పడిప్పట్ట నిలవులకత్తిలే [అవతతర్థ] దేవరీర్ అవతారమ్ శెయ్తరుళిన్ఱు. ఇజ్జనే విసదృశమాన లోకత్తిలే తిరువవతరిక్కైక్కు కారణమెన్న తెన్ను మిడమ్తోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [పాదార్ఘాదికమిత్యాది.] అక్రూరర్, విదురర్, మాలాకారర్ ముదలానారై స్వకీయబన్ధుజనమాక త్తిరుప్పుళ్ళప్పెఱ్ఱు అవర్కళోట్టై సంశ్లేషత్తిలేయుళ్ళ అభినివేశాతిశయమానతు "ఇవ్విరుళ్ తరుమాఞాలత్తిలే నామ్పోయ్ ప్పిఱక్కైక్కీయావతెన్?" ఎన్ఱు ఆరాయవొట్టాతే పిఱన్దుకొడుమిక్కు క్కారణమాయిఱ్ఱెన్ఱపడి. * మహతోమన్దైస్సహ నీరన్ధ్రేణ సంశ్లేషమాకిఱ సౌశీల్యమ్ అనుసన్ధిక్కప్పట్టతాయ్త్తు [అహో!] ఇప్పడియుమొరు సౌశీల్యముణ్డావతే! ఎన్ఱు ఆశ్చర్యప్పడుకిఱార్.

ఏకతః=" సార్వవిభక్తికస్తసిః " ఎన్బరిఱే వైయాకరణర్. అవతతర్థ='అవ' ఎన్నుమ్ ఉపసర్గపూర్వకమాన తౄధాతువుక్కు లిణ్మధ్యమైకవచనమ్ "అవతేరిథ" ఎన్ఱు సిద్ధిక్కుమేయల్లదు "అవతతర్థ" ఎన్ఱు సిద్ధిక్కమాట్టాదెన్ఱుమ్, ఇవర్ తామే అతిమానుషస్తవత్తిల్ "అభ్యాన తేరిథ" ఎన్ఱుమ్, భట్టర్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే ఉత్తరశతకత్తిల్ "మనుజసమయం కృత్వా నాథావతేరిథపద్మయా" ఎన్ఱుమ్ ప్రయోగిత్తరుళినార్కళెన్ఱుమ్, ఆకవే "అవతతర్థ" ఎన్గిఱ ఇన్దప్రయోగమ్ అపాణినీయమెన్ఱుమ్ శొల్లువర్కళ్ శిలర్; ఇవ్విడత్తిలే పెరియోర్కళ్ అరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి:—"ఆగమశాస్త్రమనిత్యమ్" ఎన్ఱు పల వైయాకరణర్కళ్ అభిప్రాయప్పట్టు "సాగరం తతర్థ కామస్య" ఇత్యాదిప్రయోగఙ్గళై ఉపపన్నమాక్కియిరుప్పదాల్ అన్దమతత్తైయుమ్ ఆచార్యర్కళుమ్ తழுవినార్కళెన్నలామ్. పరిభాషేన్దుశేఖరత్తిల్ "ఆగమశాస్త్రమనిత్యమ్" ఎన్గిఱవిదై పూర్వపక్షకోటియిలేయాక్కి, మేలే, "తన్న - భాష్యే అదర్శనాత్" ఎన్ఱు ఖణ్డిత్తిరుక్కైయాలే ఇన్దసమాధానమాకుమోవెన్ఱు శిలర్ శఙ్కిక్కక్కూడుమ్; పరిభాషేన్దుశేఖరోక్తి ఇవ్విషయత్తిలే అనాదరణీయమెన్ఱుకొణ్డాల్ వరువతోరు ప్రత్యవాయమిల్లైకిడీర్.

సమాశ్లేషకః=అభిలాషుకః, అభివర్షుకః ఇత్యాదిప్రయోగఙ్గళైక్కణ్డార్కళ్ శ్లిషధాతువుక్కుమ్ ఉకఞ్ ప్రత్యయమ్ వరక్కూడుమెన్ఱెణ్ణి 'సమాశ్లేషుకః' ఎన్ఱు పారమోతువర్కళ్, "లషపతపదస్థాభూవృషహనకమగమశౄభ్య ఉకఞ్" ఎన్ఱ పాణినిసూత్రమఱిన్దిలర్ పోలుమ్.

ఇన్దశ్లోకమ్ పృథ్వీవృత్తమ్; "జసౌజసయలావసుగ్రహయతిశ్చ పృథ్వీగురుః" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౫)

శ్లో॥ సంశ్లేషే భజతాం త్వరాపరవశః కాలేన సంశోధ్య తాన్
ఆనీయస్వపదే స్వసఙ్గమకృతం సోఢుం విలమ్బం బత! ।
అక్షామ్యన్ క్షమిణాం వరో వరద! సన్నత్రావతీర్ణో౽భవేః
కింనామ త్వమసంశ్రితేషు వితరన్ వేషం వృణీషేతు తాన్ ॥

పదవురై.

హే వరద != పేరరుళాళనే!
క్షమిణాం వరః త్వమ్ = పొఱుమైశాలికళుళ్ తలైవనాన నీ
భజతామ్=భక్తర్కళుడైయ
సంశ్లేషే=కలవియిల్
త్వరాపరవశః=మికవుమ్ త్వరితనాయ్ (అతఏవ)
తాన్=అన్ద భక్తర్కళై
కాలేన=కాలక్రమమాక
సంశోధ్య=శీర్ తిరుత్తి
స్వపదే ఆనీయ=తనతు నిలైయుడమాకియ పరమపదత్తిలే కొణర్న్దు శేర్త్తుక్కొణ్డు (అల్లతు) ఉన్ అడిశేర్త్తుక్కొణ్డు
స్వసఙ్గమకృతం విలమ్బమ్ = అవర్కళై ఉన్నోడే అణైయచ్చెయ్వతిల్ ఏఱ్పడుకిఱ కాలవిళమ్బత్తై
సోఢుమ్=సహిప్పతఱ్కు
అక్షామ్యన్=పొఱుక్కకిల్లాతవనాయ్
అత్ర=ఇవ్వులకిల్ తరుమాఱాల్ కలత్తిలే
అవతీర్ణో౽భవేః = పిఱన్దాయాకిల్ పిఱన్దిరుక్కిడాయ్, (అత్తైప్పఱ్ఱి నాన్ ఒన్ఱుమ్ కేట్క వరవిల్లై)
కిన్తు=పిన్నైయోవెన్నాల్,
అసంశ్రితేషు=అనాశ్రితర్కళిడత్తిల్
వేషమ్=ఉనతు దివ్యవిగ్రహత్తై
వితరన్=అనుభావ్యమాక కొడానిన్ఱవనాయ్
తాన్=అవర్కళైయుమ్
వృణీషే=తిరువుళ్ళమ్ పఱ్ఱుకిన్ఱాయే
(ఇదమ్) కింనామ?=ఇతు ఎన్నకోల్?

[సంశ్లేషఇత్యాది] కీழ్ శ్లోకత్తిల్ శొన్న సౌశీల్యమ్ అనాశ్రితర్ పక్కలిలుమ్ వీఱుపెఱ్ఱు విళఙ్గుమ్పడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ ఇతిల్. ఎమ్పెరుమాన్ ఒరుచేతననై తన్ తిరువడిత్తామరైకళిలే అత్తాణిచ్చేవకత్తుక్కు ఆళాక్కిక్కొళ్ళ త్తిరువుళ్ళమ్ పఱ్ఱినాల్ అన్ద భగవన్మనోరథమ్ అప్పోతే శడక్కెన త్తలైక్కట్టువతొన్ఱల్ల, "జన్మా

న్తరసహస్రేషు తపోజ్ఞాన సమాధిభిః। నరాణాంక్షీణపాపానాం కృష్ణే
భక్తిః ప్రజాయతే” ఎన్నుమ్ “ఒన్రినిన్రుల్ తవమ్ శెయ్తు ఊర్త్తి
యూర్త్తితోఱెలామ్” ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే జన్మాన్తర సహస్ర
ఙ్గళిలే త్రివిధపరిత్యాగపూర్వకమాక భగవత్సమారాధనరూపేణ
అనుష్ఠితఙ్గళాన సత్కర్మఙ్గళాలే “శుచీనాం శ్రీమతాంగేహే
యోగభ్రష్టోభిజాయతే। అథవా యోగినామేవ కులే మహాంధీ
మతామ్.” ఎన్నుమ్ “జనిత్వాహం వంశేమహతి జగతిఖ్యాతయ
శసాం శుచీనాం యుక్తానాం గుణపురుషతత్త్వస్థితివిదామ్” ఎన్నుమ్
శొల్లుకిఱపడియే తత్త్వవిత్తుక్కళాయ్ పరమయోగికళెన్ఱు జగత్ప్ర
సిద్ధరానవర్కళుడైయ కులఙ్గళిలేపిఱన్దు “తెరిత్తెళుతి వాశిత్తుమ్
కేట్టుమ్” ఎన్గిఱపడియే భగవద్విషయత్తై అనుసన్ధిత్తు తద్విషయ
మాన శబ్దఙ్గళై ఎళుతువతు వాశిప్పతు పిఱర్ శొల్లక్కేట్పతాయ్
క్కొణ్డు ఇవన్ద శాస్త్రాభ్యాసముఖేన పిఱన్ద తత్త్వజ్ఞానత్తైయుడైయ
రాయ్ “కుళిత్తు మూన్ఱనలై యోమ్బుమ్” ఎన్గిఱపడియే ఉపాస
నాఙ్గమాన నిత్యకర్మానుష్ఠానోపయుక్తమాయిరున్దుళ్ళ కాయశుద్ధ్య
ర్థమాన స్నానత్తెన్ఱిణి సన్ధ్యావన్దన గాయత్రీజపమెన్న, దేవయజ్ఞ
పితృయజ్ఞ భూతయజ్ఞ మనుష్యయజ్ఞ బ్రహ్మయజ్ఞఙ్గళాకిఱ పఞ్చ
మహాయజ్ఞమెన్న, అధ్యయనాధ్యాపన యజనయాజన దానప్రతి
గ్రహఙ్గళాకిఱ షట్కర్మఙ్గళెన్న, ఇప్పడి యిరున్దుళ్ళ నిత్యనైమిత్తిక
కర్మానుష్ఠానఙ్గళాల్ పరిపూర్ణరాయ్, “పొరుప్పిడైయేనిన్ఱుమ్
పునల్ కుళిత్తుమ్ ఐన్దు నెరుప్పిడైయే నిఱ్కవుమ్” ఎన్నుమ్ “పీర్ కనియు
మూర్త్తిలైయుమెన్ను మిన్నైయేనుకర్నుకలమ్ తామ్ వరున్ది” ఎన్నుమ్
శొల్లుకిఱపడియే నిత్యకర్మాదికళై అవికలమాక అనుష్ఠిక్కైయాలే
తపశ్చర్యాయోగ్యత్తైపిఱన్దవాతే కాయశోషణాథమాక అశనత్తై

కుఱైత్తు ప్రాణధారణత్తుక్కు త్తక్కవళవాక్కి ఉష్ణకాలజ్గళిల్ పర్వతాగ్రత్తిలుమ్ పఞ్చాగ్నిమధ్యత్తిలుమ్ నిన్ఱుమ్ శీతకాలజ్గళిల్ అగాధమాన తటాకజ్గళిలే ముఴుకిక్కిడన్దు జీర్ణపర్ణఫలాశనరాయుమ్ ఇప్పడి తపశ్చర్యైయాలే శరీరత్తై శోషిప్పిత్తు కీఴ్చ్చొన్న కర్మానుష్ఠానత్తాలే - తిలత్తైలవత్ ఆత్మావోడే పిఱక్కవైణ్ణాతపడి పొరున్దిక్కిడన్ద పాపజ్గళై "ధర్మేణపాపమపనుదతి" ఎన్గిఱపడియేపోక్కి, ఇప్పడి ప్రతిబన్ధకపాపనివృత్తియాలే మనశ్శుద్ధిహేతువాన వివేకవిమోకాభ్యాసక్రియా కల్యాణానవసాదానుద్ధర్షజ్గళాకిఱ వివేకాదిసప్తకముమ్ శమదమాదికళుమ్ అభివృద్ధమాక, "ఈనమాయవెట్టునీక్క" ఎన్ఱు అవిద్యాదికళ్ ఐన్దుమ్ శరీరసమ్బన్ధప్రయుక్తమాన తాపత్రయముమాకిఱ ఎట్టైయుమ్పోక్కి, కామక్రోధలోభమోహమదమాత్సర్య అజ్ఞాన అసూయైకళాకిఱ ఎట్టైయుమ్ తుఱైత్తు అహింసాద్యష్టవిధపుష్పజ్గళైయుమిట్టు అల్లుమ్పకలుమ్ భగవత్సమారాధనత్తైచ్చెయ్తు ఇప్పడి నిత్యకర్మానుష్ఠానమ్ తొడజ్గి భగవదారాధనపర్యన్తమాకప్పణ్ణుమ్ కర్మానుష్ఠానత్తాలుమ్ భగవద్గుణానుసన్ధానత్తాలుమ్ "కషాయైః కర్మభిః పక్వైః తతో జ్ఞానం ప్రవర్తతే" ఎన్గిఱపడియే జ్ఞానయోగార్హరాప్పడి మృదితకషాయరాకైయాలే పరిశుద్ధాన్తఃకరణరాయ్ ఎమ్బెరుమానై "కణ్గళ్ శివన్దు పెరియవాయ్" ఎన్గిఱపాట్టిల్ శొల్లుకిఱపడియే అవయవశోభై ఆభరణశోభై ఆయుధశోభైకళోడేకూడి కాళమేఘనిభశ్యామమాయిరున్దుళ్ళ దివ్యమజ్గళవిగ్రహత్తుడనే హృదయకమలత్తిలే ధ్యానమ్పణ్ణి, అన్ద ధ్యానత్తుక్కు విచ్ఛేదముమ్ విస్మృతియుమిన్ఱి సర్వకాలముమ్ విషయాన్తరజ్గళాలపహృతమాకాతప్రేమత్తైయుడైయరాయ్ తత్సంశ్లేష విశ్లేషైకసుఖదుఃఖరాప్పడి ధ్రువానుస్మృతి

యాయ్ అతు తాన్ ప్రత్యక్షసమానాకారమాయ్ దేశవిశేషత్తి
లనుభవిక్కైయుమ్ కాణ్కైక్కొళ్ళప్పడి పరమప్రయోజనమాయ్
వేదనమెన్ఱుమ్ ఉపాసనమెన్ఱుమ్ సేవైయెన్ఱుమ్ ధ్యానమెన్ఱుమ్ ఏవ
మాదిశబ్దఙ్గళాల్ శొల్లప్పడుకిఱ భక్తియానతు "ఉభయపరికర్మిత
స్వాన్తస్య" ఎన్గిఱపడియే కర్మజ్ఞాన సంస్కృతాన్తఃకరణనుక్కు
ప్పిఱక్కుమతొన్ఱాకైయాలే - ఇవ్వళవు అరుమైయానభక్తి విళైయ
ప్పెఱ్ఱు ప్రసనేయితే నలమన్దమిల్లదోర్ నాట్టిలే పోయ్ప్పుకప్పెఱువార్,
ఇతు తాన్ స్వల్పకాలత్తిలే నిష్పన్నమాకక్కడవతన్ఱిఱే. ఇన్ద క్రమ
త్తాలే చేతనర్కళ్ పరమపదత్తై వగువుళవుమ్ పార్త్తిరుక్క
వ్విశియాన విళమ్బసహిష్ణుత్వమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కిల్లై యెన్గిఱతు -
పూర్వార్ధత్తాలే

[భజతాం సంశ్లేషే] "భోగదశైయిలే ఈశ్వరనక్షరిక్కు
మ్బ్యాతు" ఎన్ఱిఱే నమ్మాచార్యర్కళరుళిచ్చెయ్వతు; "కిమపి
కిమపిమన్దం మన్దమాసక్తియోగాదవిరళితకపోలం జల్పతోరక్రమేణ।
అశిథిలపరిరమ్భవ్యాపృతైకైకదోష్ణోః అవిదితగతయామా రాత్రి
రేవవ్యరంసీత్." [ఉత్తరరామచరితే] ఎన్ఱు దమ్పతివిషయఙ్గళిలే
పేశువతెల్లామ్ అత్యల్పమెన్నుమ్పడియిఱే ఎమ్బెరుమాన్ ఆశ్రితర్
కళోడేకలన్దు పరిమాఱప్పెఱ్క్కా లిరుక్కుమ్పడి. అతుతోన్ఱవా
య్త్తు "సంశ్లేషే" ఎన్ఱతు ఇఙ్గే

[త్వరాపరవశః] ఒన్ఱిలే ఒరుత్తనుక్కు అనుబుభూషైయుణ్డా
నాల్ అభినివేశముమ్ విఞ్జిక్కిడన్దతాకిల్ క్రమప్రాప్తిపార్త్తిరుక్క
ప్పోకాతిఱే. "తావిన్రైయమ్కొణ్డ తడన్దామరైకట్కు కూవిక్కొ
ళ్ళుమ్కాలమిన్నమ్ కుఱుకాతో" ఎన్ఱు ఇత్తలై తుడిక్కుమతుక్కు
మేఱ్పడవాయ్త్తు అత్తలై తుడిప్పతు.

[కాలేన సంశోధ్యతానిత్యాది.] ద్వీపాన్తరత్తిలే పక్వమావతోరు ఫలత్తై స్వదేశత్తిలే భుజిక్కవిరుమ్బువానోరువన్ అతిఱ్కు వేణ్డియ సంస్కారఙ్గళ్ పలవఱ్ఱైయుమ్ అడైవేశేయ్తు నెడుఙ్గాలమ్ పరిశ్రమప్పట్టాలిఱే అభీష్టమ్సిద్ధిప్పతు; అత్తనైవిళమ్బత్తై ప్పొఱుక్కమాట్టానాకిల్ స్వదేశత్తైవిట్టోడివన్దు అన్ద ఫలముళ్ళవిడత్తే శెల్లవేణ్డుమిత్తనైయిఱే. అప్పడియే "జ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్" ఎన్ఱు కొణ్డు విరుమ్బుప్పడుమ్ జ్ఞానిచేతనర్కళై అనుభవిక్క విరుమ్బునిన్ఱ పరవాసుదేవన్ అవర్కళై సంస్కారక్రమత్తినాలుమ్ కాలక్రమత్తినాలుమ్ వరప్పార్త్తిరుక్కుమ్ విళమ్బమ్పొఱాతవనాయ్ స్వదేశత్తై విట్టకన్ఱు అవర్కళ్ వాழுమిడమాన ఇరుళ్తరుమాఞాలత్తిలే తానే అడియిట్టు వన్దరుళినాన్ తత్సంశ్లేషత్తిలుళ్ళ చాపలాతిశయత్తాలే. ఇప్పడి ఆశ్రితజనసంశ్లేషత్తిల్ అభినివేశాతిశయత్తాలే ఓడివన్ద అవతరిత్తాయాకిల్ ఇతుపఱ్ఱి ఉనక్కు ప్పర్యనుయోగమ్ పణ్ణువారారుమిల్లై, ఆశాపాశత్తాలే శేయ్తాయెన్ఱు అతుతన్నిల్ కామచారానుజ్ఞై పణ్ణుక్కడవోమెన్గిఱార్ [అత్రావతీర్ణోఽభవేః ఎన్ఱు మళవాలే.]

[కిం నామేత్యాది.] ఆశ్రితజనసంశ్లేషచాపలత్తాలే నీ ఇఙ్గే వన్దు పిఱన్దతిల్ యాతోరు విప్రకర్షత్తియుమ్ పణ్ణుకిన్ఱిలోమ్ వన్దు అవతరిత్తవిడత్తిలే ఉగ్రవాత కంపశిశుపాలాదికళుక్కుమ్ ఉన్నుడైయ దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తై అనుభవయోగ్యమాక్కిత్తన్దు అన్ద ప్పడుపావికళైయుమ్ తిరువడిశేర్త్తుక్కొణ్డాయెన్బతు యాతొన్ఱుణ్డు, ఇతు ఎన్కొల్! ఎన్ఱు ఇతుతన్నిలే పోం విప్రతిపన్నరాయిరానిన్ఱోమ్ కాణ్గిన్గిఱార్.

[అసంశ్రితేషు వేషంవితరన్ తాన్ వృణీషే.—ఇదం కింనామ?]
"వైతునినైన్ఱవల్లవా పత్తిత్తవర్క్కుమ్ మాఱిల్పోర్, శెయ్తు

నిన్న శెన్ఱత్తియిల్ పెన్దవర్కుమ్‌వన్దునై, ఎయ్‌తలాకుమెన్బర్'
[తిరుచ్ఛన్దవిరుత్తమ్] ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తార్ తిరుమళిశైప్పిరాన్.
"భగవచ్ఛక్రేణవ్యాపాదితః తత్స్వర్గాద్దగ్ధాఖిలాఽఘసఞ్చయః భగ
వతా అన్తముపనీతః తస్మిన్నేవ లయముపయయౌ" [శ్రీవిష్ణు
పురాణే. ౪ - ౧౫ - ౧౫] ఎన్ఱాన్ పరాశరంభగవాన్; అవన్ఱై
యెల్లామ్ తిరువుళ్ళప్పఱ్ఱి "తాన్‌ప్రణీషే" ఎన్గిఱార్ [ఇదం
కిం నామ?] ఉన్నుడైయ నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యమ్ కరైయఴియ
ప్పెరుకప్పుక్కాల్ 'ఉకన్దార్, ఉకవాతార్' ఎన్ఱు వాశియైయాతే
ఎల్లారైయుమ్ ఒక్క త్తిరువుళ్ళప్పఱ్ఱుకిఱపడి ఎన్కొల్! ఎన్ఱు
తలైశీయ్‌క్కిఱార్. "నిరఙ్కుశస్వాభావస్వాతన్త్ర్యవతో భవతః అనా
శ్రిత శిశుపాలాదివిషయ సౌశీల్యమపరిదృశ్యమానాతిశయ మిత్యా
శయః." ఇతి సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.

"అవతీర్ణోఽభవే." ఎన్ఱవిడత్తిల్ "కృతావతారోఽభూః"
ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా పొరుళురైత్తతు ప్రామాదికమెన్న
వేణుమ్ లిఙ్‌రూపత్తుక్కు భూతకాలార్థమ్ కొళ్ళక్కూడాతిఱే.
శిలర్ 'భవేః' ఎన్ఱవిడత్తుళ్ళ విసర్గత్తైయొళిత్తు "భవే" ఎన్ఱు
పారమార్క్కి 'అత్రభవే అవతీర్ణః'=ఇన్ద సంసారభూమియిలే అవ
తరిత్తాయ్ ఎన్ఱు పొరుళామెన్బర్. ఇతెల్లామ్ లిఙ్‌రూపమ్ ప్రయో
గిత్తరుళిన ఆళ్వానుడైయ హృదయభఙ్గియై యఱియాతారుడైయ
స్వచ్ఛన్దోపన్యాసమామ్. లిఙ్‌లకారత్తుక్కుళ్ళ అనేకార్థఙ్గళిల్
కామచారానుజ్ఞై ఎన్ఱొరు అర్థముణ్డు; అవ్వర్థమే యాయిత్తు ఇఙ్గే
వివక్షితమ్; అతావతు - ఉన్ ఇష్టప్పడియే నీ అవతరిత్తుక్కొళ్
కిడాయ్ ఎన్ఱపడి. "భజత్సువాత్సల్యవశాత్సముత్సుకః ప్రకామ
మత్రావతరేర్వరప్రద!" ఎన్ఱు మేలేయుమ్ అరుళిచ్చెయ్‌వర్. ఆక

ఇన్ద శ్లోకత్తిల్ - ఎమ్బెరుమాన్ తిరునాట్టైవిట్టు సంసారభూమియిలే తిరువవతరిత్తరుళిన విషయత్తిలే కామచారానుజ్ఞైయుమ్, ఉకవాతార్త్తైయుముట్పడ ఉయ్విత్తవిషయత్తిలే హేతుప్రశ్నముఖేన ఎమ్బెరుమానుడైయ నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యవైభవత్తై వెళియిట్టపడియుమ్ విళఙ్గియతామ్.

ఇన్ద శ్లోకమ్ శార్దూలవిక్రీడితవృత్తమ్; "సూర్యాశ్వైర్మసజస్తతాస్సగురవశ్శార్దూలవిక్రీడితమ్." ఇతి తల్లక్షణమ్. (౬౬)

శ్లో॥ వరద! యది న భువ్యవాతరిష్యః
శ్రుతివిహితాస్త్వదుపాసనార్చనాద్యాః ।
కరణపథవిదూరగే సతి త్వయి
అవిషయతాం నికృతాః కిలాభవిష్యన్ ॥ ౬౭ ॥

పదవుర్రై.

హే వరద != వరదనే!
భువి = ఇన్నిలత్తిలే
నావాతరిష్యోయది = నీ అవతరియాతిరున్దిట్టాయాకిల్
త్వయి = (పరవ్యూహాన్తర్యామ్యాకారనాయిరుక్కుమ్) నీ
కరణపథవిదూరగేసతి = ఇన్ద్రియమార్గత్తుక్కు దూరస్థనాయిరుక్కుమళవిల్

శ్రుతివిహితాః = వేదఙ్గళిల్ విధిక్కప్పట్టుళ్ళ
త్వదుపాసన అర్చనాద్యాః = ఉన్నైయుపాసిత్తల్ ఆరాధిత్తల్ ముతలియక్రియైకళ్
అవిషయతా నికృతాః = నిర్విషయఙ్గళాయొళిన్దుపోవతనాలే తిరస్కృతఙ్గళాక
అభవిష్యన్ కిల = ఆయ్విడుమత్తనైయిరే

[వరద! యదీత్యాది.] ఇఙ్గనే ఎమ్బెరుమాన్ అవతారఞ్జెయ్తరుళావిడిల్ శ్రుతిస్మృత్యాది సకలశాస్త్రఙ్గళుమ్ నిర్విషయఙ్గళాయొళిన్దుపోయ్విడుమెన్ఱు శొల్లి అవతారత్తిన్ ఆవశ్యకత్తైయై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[హే వరద! త్వం భువి నానావతరిష్యోయది] పేరరుళాళనే! దేవరీర్ ఇన్ద భూమణ్డలత్తిలే రామకృష్ణాదిరూపేణ తిరువవతరియా తొழியిల్. [అతఏవ త్వయి కరణపథవిదూరగే సతి] పరవ్యూహాన్తర్యామిరూపేణనిన్ఱు ఇన్ద్రియమార్గత్తుక్కు అణిత్తాకాతే అవ్వరుకుపట్టాల్. "అప్పాల్ ముతలాయ్నిన్ఱ అళప్పరియ వారముతు" ఎన్గిఱపడియే లీలావిభూతిక్కు అప్పాల్పట్టిరుక్కిఱ పరత్వమానతు అణ్డత్తుక్కు ప్పుఱమ్బే పెరుకిక్కిడక్కిఱ ఆవరణజలమ్పోలేయాయ్, "పాలాழி నీ కిడక్కుమ్ పణ్బైయామ్ కేట్టేయుమ్" ఎన్గిఱపడియే కేట్టిరుక్కుమిత్తనైయల్లతు శెన్ఱు కాణవరితామ్పడి యిరుక్కిఱ వ్యూహమానతు పరత్వమ్పోలే అతివిప్రకృష్టమన్ఱిక్కే యిరున్దాలుమ్ తృషార్తనుక్కు దుష్ప్రాపమాన పాఱ్కడల్పోలేయాయ్, కణ్ణు పఱ్ఱివేణుమెన్ఱు ఆశైప్పట్టవనుక్కు హృదయత్తిలే యిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ "కట్కిలీ!" ఎన్గిఱపడియే కణ్ణుక్కు విషయమన్ఱిక్కే అష్టాఙ్గయోగరూప మహాయత్నత్తాలే కాణవేణ్డుమ్పడియాన అన్తర్యామిత్వమానతు - తృషార్తనుక్కు కొట్టుమ్ కున్దాలియుమ్ కొణ్డుకల్లినాలల్లతు కుడిక్కక్కిడైయాత భూగతజలమ్పోలేయాయ్ - ఇప్పడి ఇవైయెల్లామ్ కాణవాశైప్పట్టవర్కళుక్కు ఉఱుప్పన్ఱిక్కే యొழிకైయాలే "మణ్మిశైత్తుழల్వాయ్" ఎన్గిఱపడియే పెరుక్కాఱు పెరుకినాఱ్పోలే భూమియిలే అవతరిత్తు సఞ్చరిత్తరుళాతొழிన్దాల్ శాస్త్రఙ్గళిలే "నిదిధ్యాసితవ్యః" ఎన్ఱుమ్ "అర్చయేత్" ఎన్ఱుమ్ "ప్రణమేత్" ఎన్ఱుమ్ "నిత్యంప్రదక్షిణీకుర్యాత్" ఎన్ఱుమ్ విధిక్కప్పట్టుళ్ళ ఉపాసనార్చన ప్రదక్షిణనమస్కార ప్రభృతికళాన వழிపాడుకళుక్కు విషయమిన్ఱిక్కే యొழிయుమిత్తే యెన్గిఱార్. మనుష్యర్కళైనోక్కి ప్రవర్త్తిత్త శాస్త్రఙ్గళిలే విహితఙ్గళాయుళ్ళ

విధికళుక్కు ఒరువిషయమ్ కిడైయాతేపోనాల్ అన్ద శాస్త్రఙ్గళ్ * జరద్గవాదివాక్యార్థఙ్గళ్బోలే వ్యాహతార్థఙ్గళామిఱే; "శ్రుతిః స్మృతిర్మమైవాజ్ఞా" ఎన్ఱు తిరుముకప్పాశురముమ్ పఴుతేయామత్తనై యిఱే. అజ్ఞనాకార్మైక్కాకవాయ్త్తు త్తిరువవతారఙ్గళ్ శెయ్తరుళిన్ఱు. "సింహాద్రినాథ! తవవాఙ్మనసాతివృత్తంరూపం త్వతీన్ద్రియముదాహరహాస్యవాణీ। ఏవఞ్చనత్వ మిహచేత్సమవాతరిష్యస్త్వద్ జ్ఞానభక్తివిధయోఽద్య ముధాభవిష్యన్." ఎన్ఱు సున్దరబాహుస్తవత్తిలు మరుళిచ్చెయ్తార్. "ధృతినియమనరక్షావీక్షణైశ్శాస్త్రదానప్రభృతిభిరచికిత్స్యన్ ప్రాణినఃప్రేక్ష్యభూయః। సురమనుజతిరశ్చాం సవర్ణధాతుల్యధర్మా త్వ మవతరసి దేవోఽజోపిసన్నవ్యయాత్మా." ఎన్ఱు ఇన్ద అవతారహేతువైయే ప్రకారాన్తరేణ భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తార్.

ఓరన్దైవిలే ఎణ్ణువారిడరైక్కళైవాన్ పిళ్ళైయెన్బారొరువర్ జీయర్పాడే విడైకొణ్డు "అనుజనురనురూపరూపచేష్టా నయదిసమాగమమిన్దిరాఽకరిష్యత్ । అసరసమధవాఽప్రియమ్భవిష్ణు ధ్రువమకరిష్యతరఙ్గరాజనర్మ" ఎన్ఱు శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలుమ్, "యది మనుజతిరశ్చాంలీలయాతుల్యవృత్తే రనుజనురనురూపాదేవి! నావాతరిష్యః । అసరసమభవిష్యన్నర్మనాథస్యమాతః! దరదళదరవిన్దోదన్తకాన్త్యాయతాక్షి!" ఎన్ఱు శ్రీగుణరత్నకోశత్తిలుమ్ భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్కిఱపడిపార్త్తాల్ ఎమ్బెరుమానుడైయ శృఙ్గారకలావిలాసవైదగ్ధ్యత్తై ప్పాఴ్ పడుత్తామైక్కాకవే పిరాట్టి తిరువవతరిత్తరుళినతెన్గిఱార్, పిరాట్టియినవతారత్తుక్కు ఇతుహేతువానాల్ ఇప్పడియే భగవదవతారత్తుక్కుమ్ హేతు పిరాట్టియిన్ నర్మవైదగ్ధ్యత్తై ప్పఴుతాక్కావొణ్ణామై ఎన్నక్కూడాతో? శాస్త్రవిధికళ్

పఴుతాకామైక్కాక అవతరిత్తానెన్నానేఁ? ఎన్రు కేట్క, "పిరాట్టియినవతారమ్ భగవదవతారానువిధాయియెన్రు శాస్త్రమ్ శొల్లుకైయాలే అఙ్గు అజ్ఞనేశొల్లవడుక్కుమ్, భగవదవతారమ్ పిరాట్టియినవతారత్తైప్పిన్ శెల్లుమతల్లామైయాలే అజ్ఞనేశొల్లవొణ్ణాతు కాణ్; శాస్త్రవిధికళ్ నిర్విషయఙ్గళాకామైక్కాక ఎన్నుమిదువే శాల ప్పొరున్దుమ్ కిడాయ్" ఎన్రరుళిచ్చెయ్తార్.

ఇఙ్గే "వరద! యదినభువ్యవాతరిష్యః" ఎన్రదు విభవావతారత్తైయుద్దేశిత్తు అరుళిచ్చెయ్తతల్లవెన్రుమ్, దేవాధిరాజరూపేణ నిన్ర అర్చావతారత్తైయే ఉద్దేశిత్తుచ్చొల్లిఱ్ఱెన్రుమ్ శిలర్ శొల్లువర్కళ్. కీఴుమ్ మేలుమ్ విభవావతారప్రకరణమాకవే శెల్లుకైయాలే ప్రకరణవిరుద్ధమాకచ్చొల్లుమదు అనాదరణీయమామ్

"అవాతరిష్యః - అభవిష్యః" = లృఙ్ రూపమ్; హేతుహేతుమద్భావోక్తిస్థలమాకైయాలే. "కరణపథవిదూరగే" ఎన్ర విడత్తిల్ కరణశబ్దత్తాలే చక్షురిన్ద్రియముమ్ త్వగిన్ద్రియముమ్ ప్రాధాన్యేన వివక్షితమెన్బర్. చక్షుస్త్వగిన్ద్రియఙ్గళుక్కు గోచరియాతొఴిన్దాలుమ్ మానసమాన ఉపాసనత్తుక్కు క్కుఱైయిల్లామైయాలే "ఉపాసనార్చనాద్యాః అవిషయతానికృతాః కిలాభవిష్యః" ఎన్రు ఉపాసనత్తైయుమ్ శేర్త్తుచ్చొల్లుకిఱపడి యెజ్ఞనేయెన్నిల్; ఎన్రుమ్ కణ్ణుక్కు విషయమాకాతతొరు వస్తువై యారుమ్ ఉపాసిక్క విరుమ్బార్కళిఱే గగనారవిన్ద శశవిషాణాదికళ్ పోలే భగవత్తత్త్వమ్ తుచ్ఛమెన్రు నినైక్కప్పెఱ్ఱాల్ పిన్నై అతునై ఉపాసిక్క ఎజ్ఞనే విరుమ్బక్కూడుమ్? ఆకవే ఉపాసనత్తుక్కుమ్ చక్షుర్విషయత్వమ్ ఇన్రియమైయాతతాకైయాలే ఉపాసనత్తైయుమ్ కూట్టియరుళిచ్చెయ్తార్.

[అవిషయతానిష్కృతాః] ఒరు పణ్డితమ్మన్యన్ రోగాభిభూతనాయ్ ఒరు మరుత్తువన్పాడే శెన్ఱు కైకాట్ట అవనుమ్ కైపార్త్తు ఒరు ఔషధత్తైక్కొడుక్కుమళవిలే "ఇత్తై స్వీకరిక్కుమిడత్తిల్ పథ్యమేతావతు ఉణ్డో!" ఎన్ఱు రుగ్ణన్ కేట్క, "ఒన్ఱుమిల్లై, మణిక్కు ఒరుముఱై తోయపానమ్ స్వీకరిక్కక్కడవాయ్" ఎన్ఱు వైద్యన్ శొల్ల, ఇవన్తాన్ పణ్డితమ్మన్యనాకైయాలే తోయపానశబ్దార్థత్తై అఱియాతవనాయిరున్దుమ్ అతువేన్? ఎన్ఱు కేట్టఱియ లజ్జిత్తు, తోయపానమెన్ఱు ఒరు మరున్దుపదార్థమిరుక్కక్కూడుమ్, కడైకళిల్ విచారిత్తాల్ కిడైక్కుమ్ అతు, ఇవనైక్కేట్పానేన్ ఎన్ఱు తూష్ణీమ్ వన్దువిట్టు, పిఱకు ఊరాడత్తిలుమ్ కడైకళిలుమ్ పోయ్ విచారిక్కప్పుకున్ఱళవిలే తోయపానమెన్బతై తోపయానమెన్బతాక మఱుణ్డు స్మరిత్తు "శిఱితు తోపయానమ్ కిడైక్కుమో? కొఞ్జమ్ తోపయానమ్ ఇరుక్కుమో?" ఎన్ఱు తిఱన్దుకిడన్దవాశల్తోఱుమ్ పుక్కుఴన్ఱు విచారిత్తుక్కొణ్డుపోయ్ కడైశియాక తోపయానమెన్గిఱవస్తువే అసత్తెన్ఱుమ్ అన్ద తుచ్ఛవస్తువై స్వీకరిక్కుమ్బడివిధిత్త వైద్యనుడైయవార్త్తై నిర్విషయమాకైయాలే అవన్ పిరట్టుప్పేశువానొరువనెన్ఱుమ్ నిష్కర్షిత్తానామ్. అతుపోల, "భగవానై ఉపాసిక్కవేణ్డియతు, భగవానై ఆరాధిక్కవేణ్డియతు, భగవానై త్తిరువడి తొఴవేణ్డియతు, భగవానైచ్చుఱ్ఱి వలమ్శెయ్యవేణ్డియతు" ఎన్ఱిప్పడైకళిలే శాస్త్రఙ్గళిల్ ఓతిక్కిడప్పతఱ్కిణఙ్గ భగవానెన్బానొరువన్ ఎన్ఱైక్కుమ్ చక్షుర్విషయనాకాతేపోనాల్ 'తోపయాన

కథాసధర్మావామత్తనైయితే'. అజ్ఞానాకామైక్కాక వాయ్త్తు

స్వమేవ రూపం తత్తత్సజాతీయసంస్థానం స్వస్వభావమజహాదేవ కుర్వన్ తేషు తేషు లోకేష్వవతీర్యావతీర్య తైస్తై రారాధిత-

దిష్టానురూపం ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్యం ఫలంప్రయచ్ఛన్ భూభారావతారణాపదేశేన అస్మదాదీనామపిసమాశ్రయణీయత్వాయావతీర్య ఉర్వ్యాం సకలమనుజనయన విషయతాంగతః” ఎన్ఱు గీతాభాష్యప్రవేశత్తిలే ఎమ్బెరుమానార్ అరుళిచ్చెయ్దపడియే తిరువవతరిత్తరుళినాన్.

నవిద్యతేవిషయః యేషాంతే అవిషయాః; తేషాంభావః - అవిషయతా; తయానికృతాః. నికారమావతు తిరస్కారమ్; నికృతాః ఎన్ఱతు తిరస్కృతాః ఎన్ఱపడి ఆక, అవిషయతానికృతాః ఎన్ఱతు - అసమ్బద్ధాః ఎన్ఱపడి.

ఇన్ద శ్లోకమ్ పుష్పితాగ్రావృత్తమ్; “అయుజి నయుగరేఫతో యకారో యుజిచ నజౌ జరగాశ్చ పుష్పితాగ్రా.” ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౭)

శ్లో॥ యదపరాధసహస్రమజస్రజం
త్వయి శరణ్య! హిరణ్య ఉపావహాత్ ।
వరద! తేన చిరం త్వమవిక్రియః
వికృతిమర్భకనిర్భజనాదగాః ॥ ౬౮॥

పదవురై.

శరణ్య !=రక్షకనాన
హే వరద !=వరదనే !
హిరణ్యః=హిరణ్యకశిపువానవన్
త్వయి=ఉన్ విషయత్తిల్
అజస్రజమ్=సార్వకాలికమాన
యత్=యాతొరు
అపరాధసహస్రమ్=ఆయిరక్కణక్కాన అపరాధత్తై
ఉపావహాత్=శెయ్దానో,

తేన=అన్ద అపరాధసహస్రత్తాలే
చిరమ్=నెడునాళ్ వరై యిల్
అవిక్రియః=వికారమే ఉణ్డాకాతిరున్ద
త్వమ్=నీ
అర్భకనిర్భజనాత్=శిఱుపిళ్ళైయాకియ ప్రహ్లాదనుక్కు నేర్న్ద నలివు కారణమాక
వికృతిమ్=మనోవికారత్తై
అగాః=అడైన్దాయ్.

[యదపరాధసహస్రమిత్యాది.] "ఈశ్వరనవతరిత్తుప్పణ్ణిన ఆనైత్తొఴిల్కళెల్లామ్ భాగవతాపచారమ్ పొఱామైయెన్ఱు జీయరరుళిచ్చెయ్వర్" ఎన్ఱు శ్రీవచనభూషణత్తిల్ పాశురమ్. అతావతు-సఙ్కల్పమాత్రత్తాలే సర్వత్తైయుమ్ నిర్వహిక్కవల్ల సర్వశక్తియాన సర్వేశ్వరన్ తన్నై యఴియమాటి ఇతరసజాతీయనాయవతరిత్తు క్కైక్కొణ్డనాయ్నిన్ఱు శెయ్త హిరణ్యరావణాది నిరసనరూప అతిమానుషచేష్టితఙ్గళెల్లామ్ ప్రహ్లాదన్ మహర్షికళ్ తొడక్కమాన అవ్వో భాగవతవిషయఙ్గళిల్ అవ్వవర్ పణ్ణిన అపచారమ్ సహియామైయాలే ఎన్ఱు నఞ్జీయరరుళిచ్చెయ్వరామ్. అవ్వర్థమేయాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకత్తిలే అరుళిచ్చెయ్యప్పుకిఱతు "యా ప్రీతిర్మయి సంవృత్తా మద్భక్తేషు సదాఽస్తు తే। అవమానక్రియా తేషాం సంహరత్యఖిలంజగత్" ఎన్ఱు భాగవతాపచారత్తిన్ క్రౌర్యత్తై ఎమ్పెరుమాన్దానే శొతివాయ్తిఱన్దు అరుళిచ్చెయ్తానిఱే.

[హే శరణ్య! వరద! హిరణ్యః త్వయి అజస్రజం యదపరాధసహస్రం ఉపావహత్, తేన (అపరాధసహస్రేణ) చిరం అవిక్రియః స్థితస్త్వం అర్భకనిర్భజనాత్ వికృతిమగాః] ఎమ్పెరుమాన్ తన్నళవిలే తీఙ్కిఴైత్తియ అపరాధప్పుకుమవర్కళైప్పొఱుత్తు ఒన్ఱుమ్ కణిశియాన్; స్వాశ్రితర్ విషయత్తిల్ స్వల్పాపరాధమ్ పణ్ణినానుణ్డాకిలుమ్ అవనై అప్పోతే తలైయఱుత్తుప్పోకడువానెన్ఱిఱే ఇతిహాసపురాణఙ్గళిల్ ప్రసిద్ధియిరుప్పతు. ["త్వయి కిఞ్చిత్సమాపన్నే కిం కార్యంసీతయామమ"] చక్రవర్తి త్తిరుమకనార్ ఎఴున్దరుళినిఱ్కచ్చెయ్తే రావణన్ గోపురశిఖరత్తిలే వన్దు తోన్ఱినవాఱే 'రాజద్రోహియాన పైయల్ తిరుమున్బే నిఱ్కైయావతే?' ఎన్ఱు మహారాజర్ అవన్మేలే ఎఴుప్పాయ్న్దు వెన్ఱువన్దపోతు ఇఙ్గనే అరుళిచ్చెయ్

కిఱార్ - నీర్ మహారాజరాన తరమ్కుత్తైయ అవన్ ఒరువార్త్తై శొల్లుమాకిల్ నీర్ తేడిప్పోకిఱ శరక్కుత్తాన్ నమక్కు ఎన్ శెయ్యా? ఎన్నారిఱే ఇజ్జనేయిఱే ఆశ్రితవిషయత్తిలే ఎమ్బెరుమాన్ పక్షపతిత్తిరుప్పతు ; " ప్రాణేభ్యోపిగరీయాంసః " ఎన్నుమ్పడియాన అన్ద భాగవతర్కళుక్కు ఒరుతీఙ్గు నేర్న్దాల్, తనక్కు త్తీఙ్గు నేరుమ్పోతు పిఱక్కుమ్ శీర్ఱమ్ కుళప్పడియెన్నలామ్పడియిఱే శీర్ఱమ్ పెరుకిచ్చెల్లుకిఱపడి. " సాగరం శరణంగతః " ఎన్ఱు సముద్రరాజనై శరణమ్పుకచ్చెయ్ తేయుమ్ అవన్ ముకమ్ కాట్టిర్ఱిలనాకి, " కోపమాహారయత్తీవ్రమ్ " ఎన్నుమ్పడి శీర్ఱత్తై ఏరవత్తిత్తుక్కొణ్డార్ పెరుమాళ్,—పిన్బు రావణనాలే తిరువడినోవుపట్టవాఱే " తతో రామోమహాతేజాః రావణేనకృతవ్రణమ్। దృష్ట్వాప్లవగశార్దూలం కోపస్యవశమేయివాన్. " ఎన్నుమ్పడి కోపమిట్టవశరానార్. ఇజ్జనేయిఱే భాగవతవిషయత్తిలే ఎమ్బెరుమానుక్కుళ్ళ పరివిన్ మికుతియిరుప్పతు.

హిరణ్యకశిపువానవన్ ఎమ్బెరుమాన్ తిఱత్తిలే నేర్ కొడు నేరే అపచారప్పట్టు త్తిరిన్దనాళ్కళ్ ఎణ్ణిఱన్దవైయున్ఱు ; అన్నాట్కళిలే ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరువుళ్ళమ్ అవ్వారక్కనళవిలే శిఱితుమ్ వికరిక్కవిల్లై, † పళ్ళియిలోతివన్ద తన్ శిఱువన్ వాయిలోరాయిరనామమ్ ఒళ్ళియవాకిప్పోత ఆఙ్గతనుక్కు ఒన్ఱుమోర్ పొఱుప్పిలనాకి, ప్పిళ్ళైమెచ్చిఱివెకుణ్డునలిన్దానెన్ఱఱిన్దవాఱే " నమ్మళవిలే ఎత్తనై తీమ్బునాయిరున్దాలుమ్ పొఱుత్తిరుప్పతోమ్, నమ్ముడైయానాన శిఱుక్కనై నలిన్దానెన్నా ఇని పొఱుత్తిరుక్కవో? " ఎన్ఱు ఆఱియిరుక్కమాట్టాతే అప్పోతేపన్దుతోన్ఱి ప్పుడైత్తానాయిఱ్ఱు.

" వరత్తాల్ వలినినైన్దు మాతవ! నిన్ పాదమ్
శిరత్తాల్ వణజ్గానామెన్రే?—ఉరత్తినాల్
ఈరరియాయ్ నేర్ వలియోన్ నాయవిరణియనై
ఓరరియాయ్ నీయిడన్దతూన్. "

[ముతల్ తిరువన్దాతి - ౯౦]

ఎన్ఱు పొయ్కైయాళ్వార్ పాశురత్తై ఇన్దశ్లోకత్తోడే ఇణైత్తు నిర్వహిత్తరుళ్ వర్. [మాతవ! నీ ఓరరియాయ్ ఇరణియనై ఊనిడన్దతు - (అవన్) నిన్ పాదమ్ శిరత్తాల్ వణజ్గానామెన్రే?] శ్రియః పతియే! నీ నరసింహమాయ్ క్కీళర్న్దు హిరణ్యకశిపువై క్కిళిత్తు ప్పోకట్టతు అవ్వసుక్కున్ ఉన్నుడైయ పాదారవిన్దత్తిలే తలై శాయ్త్తిలన్ ఎన్ఱ కారణత్తినాలో? ఎన్ఱు ప్రశ్నగమనిక్కైయిలే తలైక్కట్టినార్ ఆళ్వార్, అవరుడైయ తిరువుళ్ళత్తై వివరిక్కిఱారాయ్త్తు ఆళ్వార్. ఇప్పాశురత్తిఱ్కు వ్యాఖ్యానమరుళిచ్చెయ్త పూర్వర్కళ్—"నాట్టిల్ కణ్డఱియాత అద్వితీయమాన నృసింహమాయ్క్కొణ్డు అవనుడైయ మాంసళమాన పెరియశరీరత్తై ఆశ్రితవత్సలనాన నీ ఇడన్దు పోకట్టతు బ్రహ్మాదికళ్ కొడుత్తవరత్తాల్ వన్ద తన్మిడుక్కైక్కనక్కినైత్తు సర్వాధికనాన వున్నుడైయ తిరువడికళైత్తలైయాలేవణజ్గి ఆశ్రయియాతే యిరున్దాన్ ఎన్ఱో, అన్ఱిక్కే; శిఱుక్కనైక్కఱువినలిన్దా నెన్ను మితుకొణ్డిత్తేయెన్ఱపడి." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు ఇన్దశ్లోకార్థత్తై అనుసన్ధిత్తిత్తే. ఆళ్వార్కళ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ ఓరోఅపదానజ్గళై ప్పన్ఱి ప్పేశియరుళుమ్బోతు ఉత్తరమిన్న తెన్నుమిడత్తై వెళియిడామల్ తానే ప్రశ్నత్తైమాత్తిరమ్ పణ్ణి నూత్రమ్బోలే నిఱుత్తువర్కళ్; అవర్కళుక్కు వివక్షితమాన ఉత్తరత్తై ఆళ్వానితే వెళియిట్టరుళ్వతు. పెరియతిరువన్దాతియిల్ " శీరాల్ పఱన్దు శిఱ

ప్పాల్ వళరాతు, పేర్ వామనాకాక్కాల్ పేరాళా '—మూఁర్ పార
ప్పాల్‌కి నియుణ్డుమిఴ్న్ద పూమినీశేఱ్పురితే? శ్లోల్లునీయామటియచ్చూ్వా
ఴ్న్దు" ఎన్ఱుస్తూత్రమ్మోబాలే అరుళిచ్చెయ్‌తత్తై ఇవర్ తామ్ అతిమా
నుష స్తవత్తిలే "త్వన్నిమిత్తా జరరగా చ తవత్రిలోకీ కింభిక్షణాది
యమృతేభవతోదురాపా?" ఎన్ఱు అనువదిత్తు, "మధ్యేత ధాతు న
విచక్రమిషేజగచ్ఛేత్ త్వద్విక్రమైః కథమివ శ్రుతిరఞ్చితాస్యాత్ ?."
ఎన్ఱు ఉత్తరార్ధత్తాలే ఆఴ్వారుడైయ హృదయత్తై వెళియిట్టరుళి
నార్. ఆఴ్వార్ వెళిప్పడైయాక అరుళిచ్చెయ్‌తుళ్ళవఱ్ఱుక్కు
ఆఴ్వాన్ స్తూత్రమియఱ్ఱుమిడముముణ్డు ; తిరువాయ్‌మొఴియిలే
"మఞ్ఞ్ఞాత వైనతేయ శక్కరనల్ వలత్తైయాయ్, తొఞ్ఞ్ఞాతల్
కళిఅళిప్పాన్ పుళ్ళూర్న్దు తోన్ఱినైయే, మఞ్ఞ్ఞాతణానమే పడైయాక
మలరులకిల్, తొఞ్ఞుమ్బాయార్‌క్కళిత్తాల్ ఉన్ శుడర్‌చ్చోతి మఱై
యాతే?" ఎన్ఱు వెళిప్పడైయాక అరుళిచ్చెయ్‌తతఱ్కు ఇవర్ శ్రీ
వైకుణ్ఠస్తవత్తిలే "విశ్వం ధియైవ విరచయ్య నిచాయ్యభూయః సఞ్జ
హ్రుషస్సతి సమాశ్రితవత్సలత్వే । ఆజగ్మిష స్తవగజోత్తమ బృంహి
తేన పాదంపరామృశుషోపిచ కామనీషా?" ఎన్ఱు స్తూత్రమియఱ్ఱి
యరుళినార్. "యదపరాధసహస్ర" మెన్గిఱ ఇన్దశ్లోకత్తాలే పాయ్
కైయాఴ్వారుడైయ స్తూత్రత్తై వివరిత్తరుళినారాయ్‌త్తు.

ఇన్దశ్లోకమ్ ద్రుతవిళమ్బితవృత్తమ్ ; "ద్రుతవిళమ్బితమాహ నభౌభరౌ" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౬౮)

శ్లో॥ త్వామామనన్తి కవయః కరుణామృతాబ్ధే ।
జ్ఞానక్రియాభజనలభ్య మలభ్యమన్యైః ।
ఏతేషు కేన వరదోత్తరకోసలస్థాః
పూర్వం సదూర్వమభజన్తహి జన్తవస్త్వామ్ ॥ ౬౯॥

పదవురై.

కరుణామృతాబ్ధే=అరుళాకిఱ అమృతత్తుక్కు క్కడల్ పోన్ఱ

హేవరద!=వరదనే!

కవయః=(పరాశరపారాశర్యాదికళాన) పెరియోర్ కళ్

త్వామ్=ఉన్నై

జ్ఞానక్రియా భజనలభ్యమ్ } జ్ఞానయోగ కర్మయోగ భక్తియోగఙ్గళాలే ప్రాప్యనాకవుమ్

అన్యైః=ఉపాయాన్తరఙ్గళినాలే

అలభ్యమ్=అప్రాప్యనాకవుమ్

ఆమనన్తి=ఓతిన్తై త్తిరుక్కిఱార్ కళ్;

పూర్వమ్=మున్బు [శ్రీరామావతారత్తిల్]

ఉత్తరకోసలస్థాః జన్తవః } ఉత్తరకోసలత్తిలుళ్ళ జన్తుక్కళ్

సదూర్వమ్=తృణముట్పడ

త్వాం అభజన్తహి=ఉన్నై అడైన్దనవే (అప్పడి అడైన్దతానతు)

ఏతేషు=కీழ్ చ్చొన్న కర్మజ్ఞాన భక్తి యోగఙ్గళిల్

కేన?=ఎన్ద ఉపాయమ్ కొణ్డు?

[త్వామామనన్తీత్యాది.] చక్రవర్తి త్తిరుమకనారుడైయ నిర్హేతుక కృపావిభవత్తై అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్. నిత్యవిభూతియిలే నిత్యముక్తరోడే కూడియిరున్దు ఓరొన్ఱై నిరతిశయానన్దజనకమాన స్వరూపరూపగుణ విభూతికళెల్లావఱ్ఱైయుమ్ యుగపదేవ అనుభవిక్కైయాకిఱ పూర్ణానుభవమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కుచ్చెల్లానిఱ్క అప్పోతప్పోతు వడివుఇట్టుమాఱినాఱ్పోలే పుతుక్కణిత్తువర ప్పణ్ణుమన్దవనుభవమొన్ఱుమ్ వడివిల్ శోఱ్ఱాతే దేశాన్తరగతనాన పుత్రన్ పక్కలిలే పితృహృదయమ్ కిడక్కుమాపోలే దేశాన్తరస్థరాన సంసారికళ్ పక్కలిలే తిరువుళ్ళమ్మస్త్తై "స ఏకాకీ నరమేత" ఎన్గిఱపడియే ఇన్దసంసారిచేతన విశ్లేషాసహిష్ణువాయ్ ఇవర్ కళోడే కలన్దు పరిమాఱుకైక్కు క్కరణకళేబరఙ్గళై క్కొడుత్తు అవఱ్ఱై క్కొణ్డు అఱియవేణ్డుమవఱ్ఱై యఱిన్దు శెయ్యవేణ్డుమవఱ్ఱైచ్చెయ్తు తవిరవేణ్డుమవఱ్ఱై త్తవిర్న్దు ఇప్పడి వ్యాపరిక్కైక్కీడాన చిచ్ఛక్తిప్రవృత్తిశక్తి నివృత్తిశక్తికళాకిఱ శక్తివిశేషఙ్గళైయుమ్

కొణ్డుత్తు ఇత్తనైయుమ్ శెయ్తు స్వామిత్వప్రాప్తితోన్ఱ్ఱు ఇవర్కళిన్ కణ్ణుక్కు విషయమాయ్ నిఱ్కిల్ 'త్వం మే' ఎన్ఱాల్ సహియామల్ 'అహం మే' ఎన్నుమ్ స్వతన్త్రరాకైయాలే 'ఎఙ్గళ్ కణ్ ముకప్పిల్ నీ ఒరుకాలుమ్ నిఱ్కక్కడవైయల్లై' ఎన్ఱు ఆజ్ఞైయిట్టు నిషేధిప్పర్ కళెన్ఱునినైత్తు "న చక్షుషా పశ్యతి కశ్చనైనమ్" "కణ్డిలి" ఇత్యాదిప్పడియే ఇవర్కళ్ కణ్ణుక్కు ఒరుకాలముమ్ విషయమాకామల్, తన్నైయుమ్ తాన్ ఎన్నైయుమఱియాతే కిడన్దు అఙ్గు కిడ్రప్రజైయై వత్సలైయానవళ్ తానఱిన్ద రక్ష్యరక్షకభావ సమ్బన్ధమడియాక ముతుకిలే యణైత్తుక్కొణ్డు కిడక్కుమాపోలే * అనాదిమాయయా సుప్తరాయ్ స్వస్వరూపపరస్వరూపఙ్గళిలొన్ఱైయుమఱియామల్ కిడక్కిఱ ఇచ్చేతనరై శేషియాన తానఱిన్ద రక్ష్యరక్షకసమ్బన్ధమే హేతువాక విడమాట్టాతే "య ఆత్మని తిష్ఠన్" ఎన్గిఱపడియే అన్తరాత్మత్వేన ఇవర్కళై స్పర్శిత్తుక్కొణ్డు ఇప్పడి అన్తరాత్మతయా అవస్థితనాన తాన్ ఇవర్కళైయొరుకాలుమ్ కైవిడాతే ధారకనాయ్క్కొణ్డు ధార్యభూతరాన ఇవర్కళ్ సత్తైయుణ్డాయామల్ నోక్కి సర్వావస్థైయిలుమివర్కళుక్కుత్తుణైయాయ్ "ఆదావీశ్వరదత్తయైవ పురుషః స్వాతన్త్ర్యశక్త్యా స్వయం తత్తత్కర్మచికీర్షణాప్రయతనాన్యత్వాదయన్ వర్తతే" [తత్త్వసారే] ఎన్గిఱపడియే అడియిలే తాన్ కొడుత్త జ్ఞాతృత్వరూపస్వాతన్త్ర్యశక్తియాలే స్వరుచ్యనుగుణమాక ప్రవృత్తికళైప్పణ్ణిక్కొణ్డుపోరుకైక్కు యోగ్యరాన ఇచ్చేతనర్ దుర్వాసనాబలత్తాలే పాపకర్మఙ్గళిలే ప్రవృత్తిక్కుమళవిలుమ్ అన్తర్యామియాన తాన్ నినైత్తాల్ మీట్కలాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అప్పడి శెయ్యుమళవిల్ స్వాజ్ఞారూపశాస్త్రవినియోగమ్ అఱుమెన్నుమత్తైప్పఱ్ఱవుమ్ సర్వముక్తిప్రసఙ్గమ్ వరుమెన్నుమత్తైప్పఱ్ఱవుమ్

మీట్కమాట్టాతే అనుమతిదాన త్తైప్పణ్ణియుమ్, ఉదాసీననన్ఱిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్తే “ఇవర్కళ్ ఎక్కేటుకెట్టాలెన్న ?” ఎన్ఱిరుక్కు ముదాసీనరైప్పోలేయిరున్దుమ్ అతిల్నిన్ఱుమవర్కళై మీట్కైక్కు ఉప్పాకచ్చొల్లిక్కొళ్ళ త్తక్కతోరునన్మైయాకిఱ అవకాశమ్కిడైక్క వఴియుణ్ణోవెన్ఱు ఇడమ్పార్త్తుప్పోరుమళవిల్ శాస్త్రమర్యాదాను గుణమాకవాతల్ తానఱిన్దతాక ఆరోపిత్తుక్కొణ్డాతల్ ఇవర్కళై అసత్కర్మత్తిల్నిన్ఱుమ్ మీట్కైక్కు అవకాశమాయిరుప్పతోరు నన్మైకాణాతమాత్రమేయన్ఱిక్కే అవ్వసత్కర్మఙ్గళిలే నన్మైయెన్ఱుపేరిట్టుక్కొళ్ళలావతోరు తీమైయుమ్కాణాతే, అతావతు - పరహింసై శెయ్తుకొణ్డు తిరియానిఱ్కచ్చెయ్తే భగవద్భాగవత విరోధికళాయిరుప్పారై యాదృచ్ఛికమాకహింసిక్కై, విషయప్రవణనాయ్ భగవద్దాసికళైప్పిఱపఱ్ఱి ష్పలకాలుమ్ కోయిల్కళిలే పుకున్దుపుఱప్పడుకై, వయల్తిన్ఱపశువై త్తొడర్న్దవాఱే అతుఒరుకోయిలై వళైయవరుమాకిల్ అత్తైఅడిక్కైయిలుణ్డాన ఆగ్రహత్తాలే తానుమ్ అత్తైవళైయవరుకై, నిన్దార్థమాక తిరునామఙ్గళైచ్చొల్లుకై ముతలానవై శిల ఉణ్డాకలామే, అవైయుమొన్ఱుమ్ కాణక్కిడైయాతే ఇప్పడి ఒరుప్రకారత్తాలుమ్ ఇవర్కళ్పక్కల్ పశైకాణావిట్టాల్ “ఇతునమక్కు క్కిడైప్పతొన్ఱల్ల; ఇత్తై ఇఴన్దోమ్” ఎన్ఱఴుతు కణ్ణనీరోడేమీళువతు, ఇప్పడిమీణ్డాఱ్పోలే మీణ్డువిషయైయన్ఱిక్కే ఇవర్కళై యుజ్జీవిప్పిక్కైక్కు అవకాశమ్పార్త్తుత్తిరికిఱతనక్కుఱ అవకాశమ్పెఱ్ఱవళవిలే ‘ఎన్నాలైచ్చొన్నాయ్, ఎత్తైచ్చొన్నాయ్, ఎన్నడియాలైనోక్కినాయ్, అవర్కళ్ విడాయైత్తీర్త్తాయ్, అవర్కళుక్కు ఒతుఙ్గనిఴలైక్కొడుత్తాయ్” ఎన్ఱాఱ్పోలే శిల అజ్ఞాతసుకృతఙ్గళై ఏఱిట్టు, -పాఱవాశియమ్ శెయ్వానొరువన్ ఆరేనుమ్

పరీక్షిక్కుక్కాట్టినపడియై ఉఱైకళ్ళిలేయురైత్తు ఒన్నుమ్ శోరాతపడి మెయ్యుకాలేయొత్తియెడుత్తు నాళ్ వట్టత్తిలే ‘కాల్ పొన్నాయిన్ఱు, కయ్యాలుపొన్నాయిన్ఱు’ ఎన్ఱు తిరట్టుమాపోలే - ఒరుజన్మమ్ ఇరణ్డు జన్మత్తళవన్ఱిక్కే చేతనరుడైయ జన్మపరమ్పరైకళ్ తోఱుమ్ “విడాయై తీర్త్తాయ్, ఒతుజ్గనియ్యలైకొణ్డుత్తాయ్” ఎన్ఱాప్పోలేయుణ్డాక్కుమ్ యాదృచ్ఛికమ్, “ఊరైచ్చొన్నాయ్, పేరైచ్చొన్నాయ్” ఎన్ఱాప్పోలేనరుమ్ ప్రాసఙ్గికమ్, “అడియారైనోక్కినాయ్” ఎన్ఱాప్పోలేయుణ్డాకుమ్ ఆనుషఙ్గికమెన్నిఱ సుకృతవిశేషఙ్గళ్ శాస్త్రవిహితముమ్ చేతనవిదితముమన్ఱియిరుక్క త్తానేకల్పిత్తుమ్, కల్పితమాన అవైతన్నై ఒన్ఱై అనేకమాక్కియుమ్ నడత్తిక్కొణ్డుపోరుమవనాన ఈశ్వరనుడైయ సహజకారుణ్యవిభవమ్ శ్రీరామావతారత్తిలే నన్ఱు విళఙ్గినపడియై ఇన్నశ్లోకత్తిలే అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్.

[కరుణామృతాబ్ధే!] కరుణైయాకిఱ అమృతత్తుక్కు క్కడల్ పోన్ఱవనే!. తేవపిరానాకిఱార్ తిరువరుళుక్కు ప్పిఱన్దకమెన్ఱు మిడమ్ ‘పేరరుళాళర్’ ఎన్ఱుమ్ తిరునామత్తాలేయే విళఙ్గుమిఱే. [కవయః] అప్రత్యక్షతత్త్వార్థ సాక్షాత్కారక్షమర్కళాన పరాశర పారాశర్యాదికళైన్ఱై. “కవిః క్రాన్తదర్శీ” ఎన్నక్కడవతిఱే. [త్వాం జ్ఞానక్రియాభజనలభ్యం అన్యైరలభ్యం చ అమనన్తి] జ్ఞానయోగ, కర్మయోగ, భక్తియోగఙ్గళాలే ఉన్నై ప్రాప్పక్కలామత్తన్నై పోక్కి వేఱొన్ఱాలుమ్ ప్రాపిక్కలాకాతెన్ఱిఱార్కళ్. “కర్మణైవహింసం సిద్ధిమాస్థితా జనకాదయః” । “వర్ణాశ్రమాచారవతా పురుషేణ పరః పుమాన్ । విష్ణురారాధ్యతే పన్థానాన్యస్తత్తోషకారకః.” “భోక్తారం యజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహేశ్వరమ్ । సుహృదం సర్వభూతానాం జ్ఞాత్వా మాం శాన్తిమృచ్ఛతి.” “తేషాం సతతయుక్తా

నాం భజతాం ప్రీతిపూర్వకమ్ । దదామిబుద్ధియోగం తం యేనమా
ముపయాన్తితే." ఎన్ఱు - కర్మయోగజ్ఞానయోగఙ్గళుక్కుమ్ భక్తి
యోగత్తిఱ్కుప్పోలే స్వతన్త్రోపాయత్వమ్ శొల్లప్పట్టిరానిన్ఱతు.
పరస్పరమ్ అఙ్గాఙ్గిభావమెన్బతు కర్మజ్ఞానభక్తికళ్ మూన్ఱుక్కుమ్
సాధారణమ్.

శ్రీగీతార్థసంగ్రహత్తిలే "కర్మయోగస్తపస్తీర్థదాన య
జ్ఞాదిసేవనమ్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళ శ్లోకఙ్గళ్ ఇఙ్గే అను
సన్ధేయమ్. [తపస్తీర్థదాన యజ్ఞాదిసేవనం - కర్మయోగః] తపశ్చ
రణ యజ్ఞానుష్ఠానాదికళై తత్తత్ఫలప్రాప్తియిలళవుమ్ ఆదరత్తోడుమ్
నియమత్తోడుమ్ నిరన్తరమాకప్పరిగ్రహిక్కై కర్మయోగమ్ [జ్ఞాన
యోగోజితస్వాన్తైః పరిశుద్ధాత్మనిస్థితిః.] జితమనస్కర్కళ్ నిరన్తర
చిన్తనరూపమాక పరిశుద్ధాత్మధ్యానత్తిలే ఊన్ఱియిరుక్కై జ్ఞానయో
గమ్ [భక్తియోగః పరైకాన్తప్రీత్యాధ్యానాదిషుస్థితిః] పరమపురుష
నిడత్తిలే ఐకాన్తికమాన ప్రీతియోడే ధ్యానార్చనప్రణామాదికళిలే
నిలైత్తిరుక్కై భక్తియోగమ్. ఇతఱ్కుమేల్ ఒరుశ్లోకమ్ ; అతా
వతు-కర్మయోగత్తిలుమ్ ఆత్మజ్ఞానముమ్ ఆరాధ్యప్రీతియుమ్ అనువ
ర్త్తిక్కుమ్ మెల్లుకిఱతు, జ్ఞానయోగిక్కుమ్ అన్తఃకరణశుద్ధిక్కాక కర్మాను
ష్ఠానత్తై విడాతేశెయ్తు తీరవేణుమాకైయాలే జ్ఞానయోగత్తిలుమ్
కర్మానువృత్తియుణ్డు; తదారాధ్యేశ్వరభక్తియుమ్ తొడర్న్దుపోరుమ్.
ఇప్పడి భక్తియోగత్తిలుమ్ కర్మజ్ఞానానువృత్తివిరవోణ్ణాతు , ఆయి
రుక్క, కర్మమ్ జ్ఞానమ్ భక్తి ఎన్ఱిప్పడి తనిత్తనియే విభజిక్కైయావ
తెన్? ఎన్న; [త్రయాణామపి యోగానాం త్రిభిరన్యోన్యసఙ్గమః] ఎన్ఱి
ఱార్. ఒన్ఱు ప్రధానమాయిరుక్కుమాకిల్ క్షీరశర్కరాన్యాయత్తా
లే గౌణమాక మఱ్ఱొన్ఱుమ్ శేర్న్దిరుక్కైయాలే విభాగభఙ్గమిల్లై యెన్ఱపడి.

[యే ఉత్తరకోసలస్థాః జన్తవః పూర్వం త్వాం సదూర్వమభజన్త, తే ఏతేషు కేన?] ‘మునివర్ వేణ్డత్తిఱల్ విళఙ్గు మిలఙ్గుమనై ప్పిరిన్దతనాల్ ధర్క్కమాట్టాతే పోరక్కేళిత్తపెరుమాళ్ రాజ్యత్తై విట్టెఴున్దరుళత్తొడఙ్గియపోతు అయోధ్యానగరత్తు ఉయిర్కళెల్లామ్ పెరుమాళైచ్చరణమడైన్దు దేవరీర్ ఎఙ్గుచ్చెన్ఱాలుమ్ అడియోఙ్గళైయుమ్ కూడవే అఴైత్తుక్కొణ్డెఴున్దరుళవేణుమ్” ఎన్ఱు ప్రార్థిక్క, పెరుమాళ్ అవర్కళుడైయ భక్తిప్రకర్షత్తైక్కణ్డు “తథాఽస్తు” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తు అనైవరైయుమ్ తమ్మైప్పిన్తొడర్న్దు వరుమాఱు పణిత్తరుళిప్రయాణప్పట్టార్, అప్పొఴుతు అన్నగరత్తిరున్ద మనుష్యర్కళ్ మాత్రమేయల్లామల్ పశుపక్ష్యాది సమస్తవస్తుజాతముమ్ అకమకిఴ్న్దు పెరుమాళ్ పిన్ శెన్ఱన, ఇప్పడి పలరుమ్ పుడైశూఴ ప్పెరుమాళ్ సరయూనదియిలిఱఙ్గి త్తన్నడిచ్చోతిక్కెఴున్దరుళుమ్పోతు తమ్మిడత్తు ఇడైయఱాత అన్బుకొణ్డు పిన్బఱ్ఱి సరయువిల్ మూఴ్కి ఉడమ్బైత్తుఱన్ద ఎల్లావుయిర్కట్కుమ్ బ్రహ్మలోకత్తుక్కుమేఱ్పట్టతాయ్ పరమపదమ్పోలవే అపునరావృత్తియాకిఱ శిఱప్పుళ్ళ సాన్తానికమెన్నుమ్ లోకత్తై అళిత్తరుళినార్ ఎన్గిఱ ఇతిహాసత్తై “కఱ్పారిరామపిరానైయల్లాల్ మఱ్ఱుమ్కఱ్పరో? పుఱ్పాముతలాప్పుల్లెఱుమ్బాదియొన్ఱిన్ఱియే, నఱ్పాలయోత్తియిల్ వాఴుమ్ శరాశరమ్ముఱ్ఱవుమ్, నఱ్పాలుక్కుయ్త్తనన్ నాన్ముకనార్ పెఱ్ఱనాట్టుళే” ఎన్ఱు నమ్మాఴ్వారుమ్, “అన్ఱుశరాశరఙ్గళై వైకున్దత్తేఱ్ఱి” ఎన్ఱు కులశేఖరప్పెరుమాళుమ్ అనుసన్ధిత్తరుళినార్కళ్; ఇవ్వాఴ్వార్ తాముమ్ సున్దరబాహుస్తవత్తిలే “అయోధ్యౌకాన్ నపశుకీటతృణాంశ్చజన్తూన్ కిఞ్చిన్మనోనుబత! కీదృశవేదనాథ్యాన్ । సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్ నిజనిత్యలోకాన్ సాన్తానికాన్నగమయో వనశైలనాథ!” ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తార్.

[సదూర్వణమ్] "పుత్ర్వాముతలా" ఎన్ఱత్తై అనువదిత్తపడి అవ్విడత్తిలే ఈడు:—"పుత్ర్వాముతలా ప్పల్లైయుమ్బాదియెన్ఱు ఇవ ర్ఱుక్కు ప్రాధాన్యమ్ శొల్లుకిఱారల్లర్; రామవిషయీకార త్తుక్కు ముఱ్పట్టనవివై యెన్గిఱార్; వెళ్ళమానతు తాఴ్న్దవిడత్తిలే యోడుమాపోలే.-స్థావరఙ్గళిల్ తణ్ణియతు పుల్లు; జఙ్గమఙ్గళిల్ తణ్ణియతు ఎఱుమ్బు; ఇవై యిరణ్డైయుఙ్ ఒక్కవెడుక్కైయాలే-జ్ఞానఫలమ్మోక్షమెన్గిఱత్తై త్తవిర్క్కిఱతు; చైతన్యముణ్డాకైయుమ్ ఇల్లై యాకైయుమప్రయోజకమ్ పెరుమాళ్కృపైక్కెన్గిఱతు. ఇవఱ్ఱిల్ కర్మత్తాల్ వరుమ్ తారతమ్యఙ్గళ్ అప్రయోజకమెన్గిఱతు; నిరుపాధిక శేషిపక్కల్ అప్రతిషేధమే పేఱ్ఱుక్కు వేణ్డువతు." ఇతి.

"సదూర్వణమ్" ఎన్ఱతు తృణాదికళుముట్పడవెన్ఱపడి. [ఏతేషు కేన?] కీఴ్చ్చొన్న కర్మజ్ఞానభక్తికళిల్ ఎన్దవుపాయత్తై యనుష్ఠిత్తు అవై వీడుపెఱ్ఱన పిరానేయెన్ఱు మడిపిడిక్కిఱార్. కేవలమ్ ఉన్నుడైయ నిర్హేతుకకృపైయోపఱ్ఱాశాక ఉయ్విత్తాయిత్తనై యిఱే. ఇతుతోన్ఱవాయ్త్తు "కరుణామృతాబ్ధే!" ఎన్ఱు సమ్బోధిత్తతు. ఇప్పడిప్పట్టకృపై + మదేకవర్జమో? ఎన్నై ఉళ్ళత్తై.

[జన్తవః] "ప్రాణీతుచేతనోజన్మీ జన్తు జన్యు శరీరిణః" ఎన్ఱు అమరకోశమాకైయాలే తృణాదికళుక్కు జన్తుశబ్దవాచ్యత్వమ్కూడుమో వెన్ఱు శఙ్కిక్కవేణ్డా; "అనేన జీవేనాత్మనానుప్రవిశ్యనామరూపేవ్యాకరవాణి" ఎన్ఱు వ్యష్టిసృష్ట్యున్ముఖ భగవత్సఙ్కల్పమాకైయాలే నామరూపవిశిష్టమాన సకలవస్తుక్కళిలుమ్ ఓరో జీవాధిష్ఠానముణ్డెన్ఱుకొళ్ళవేణుమ్ ఘటపటాదికళాయిరున్దుళ్ళ పదార్థఙ్గళిల్ జీవాధిష్ఠానముణ్డెన్ఱు తోన్ఱాతిరుక్కిఱతు కర్మానుగుణమాన జ్ఞానసఙ్కోచాతిశయత్తాలే. "తయా తిరోహితత్వాచ్చశక్తిః క్షేత్రజ్ఞసం

జ్ఞితా । సర్వభూతేషు భూపాల ! తారతమ్యేన వర్తతే ॥ అప్రాణవత్సు స్వల్పానా స్థావరేషు తతో౽ధికా " ఎన్నక్కడవతత్తే. ఆకైయాలితే "నరకనాశనై నావిల్కొణ్డళైయాతె మానిడశాతియర్, పరుకునీరు ముఙ్కుమ్ కూత్తైయుమ్ పావమ్ శెయ్‌తన తాఙ్గొలో" ఎన్రు - భగవద్విముఖర్కళ్ కుడిక్కుమ్ తణ్ణీరుమ్ ఉడుక్కుమ్ పుడైవై యుమ్ పావత్తై చ్చెయ్‌తనవ్రో తా నెన్నార్ పెరియాళ్వార్. నీరిలుమ్ కూత్తైయిలుమ్ జీవాధిష్ఠానమిల్లాతవన్రు అజ్ఞనే అరుళిచ్చెయ్య క్కూడాతితే.

ఇన్నశ్లోకమ్ వసన్తతిలకవృత్తమ్, "ఉక్తం వసన్తతిలకం తభజా జగౌగః" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... ... (౭౯)

శ్లో॥ భజత్సు వాత్సల్యవశాత్సముత్సుకః
ప్రకామమత్రావతరేవఁరప్రద ! ।
భవేశ్చ తేషాం సులభో౽థ కిన్త్విదం
యదఙ్గ ! దామ్నా నియతః పురా౽రుదః ॥ ౭౦ ॥

పదవురై.

అఙ్గ ! వరప్రద !!=వారాయ్ వరదనే !	తేషామ్=అన్ద అన్బర్కళుక్కు
త్వమ్=నీ	సులభశ్చ=ఎళియనాకవుమ్
భజత్సు=భక్తర్కళ్ పక్కలిల్	భవేః=ఆకిన్డాయ్,
వాత్సల్యవశాత్=ప్రీతివశత్తాలే	పురా=పణ్డు (కృష్ణావతారత్తిల్)
సముత్సుకః=మిక్కవిరుప్పమ్కొణ్డవనాయ్	దామ్నా=తామ్బినాలే
అత్ర=ఇవ్విభూతియిల్	నియతః=కట్టుణ్డవనాయ్
ప్రకామం అవతరేః=వేణ్డియపడి అవతి రిత్తుక్కొళ్;	అరుదః ఇతియత్=అళూతాయ్ ఎన్పతు యాతొన్రుణ్డు
అథ=అతఱ్కు మేల్	ఇదం కిం ను ?=ఇతు ఎన్కొల్ ?.

[భజత్స్వత్యాది.] సమ్ప్రతిపన్నమాన కృష్ణావతార సౌల భ్యత్తై అనుసన్ధిక్కిఱార్. కీழ్ “సంశ్లేషేభజతామ్” ఎన్నుమ్ శ్లోక త్తిల్ పాదత్రయత్తాలే అరుళిచ్చెయ్త అర్థత్తై ఇతిల్ పూర్వార్ధత్తాలే సంగ్రహిత్తారాయ్త్తు. [అజ్గ! వరప్రద!] ‘అజ్గ’ ఎన్తతు- హే! ఎన్ఱపడి. సమ్బోధనార్థకమవ్యయమ్ [వాత్సల్యవశాత్ భజత్సు సముత్సుకస్సన్] ఒరువనుక్కు అనేకపుత్రర్కళుణ్డాయ్ అవర్కళిల్ ఒరువన్ స్వకర్మానుగుణమాక దేశాన్తరం సెన్ఱాల్ మఱ్ఱుముణ్డాన పుత్రరుమ్ తానుమాయిరున్ను జీవియానిఱ్క చ్చెయ్తే యుమ్ “ఇవర్కళోపాతి అవనుమ్కూడి యిరున్ను వాழ్ముకైక్కు ఇట్టు ప్పెఱప్పెత్తుమ్ ఇత్తైయొழిన్దుకిడక్కిఱానే” ఎన్ఱు - దేశాన్తరగత నాన అన్దపుత్రన్పక్కలిలే పితావినుడైయ హృదయమ్ అవగాహిత్తు స్వదేశత్తిలే ఇరుప్పుక్కొళ్ళాతే తుడిక్కుమాపోలే, నిత్యముక్తరోడే కూడియిరున్ను పరిపూర్ణానుభవమ్ అవిచ్ఛిన్నమాయ్ చ్చెల్లానిఱ్క చ్చెయ్తేయుమ్ అతు ఉణ్ణత్తురుక్కాట్టాతే సంసారికళ్పక్కలిలే తిరు వుళ్ళమ్కుడిపోయ్ ఇవర్కళై ప్పిరిను ఆఱ్ఱమాట్టాతే ఇవర్కళోడే కలన్దు పరిమాఱుకైక్కాక ఇవ్విభూతియిలే వన్దు పిఱన్దాయాకిల్ వేణ్డియమట్టుమ్ పిఱన్దుపోరుకిడాయ్, అన్దసంసారికళ్పక్కలిలే ఉన్ సౌలభ్యత్తై వినియోగిత్తాయాకిల్ అతువుమ్ వేణ్డియమట్టుమ్ విని యోగిత్తుప్పోరుకిడాయ్; ఇవఱ్ఱిల్ అడియేనుక్కు అల్పముమ్ విప్రతిపత్తియిల్లై, “తోయావిన్తయిర్ నెయ్యముతుణ్ణచ్చొన్నార్ శొల్లినకుమ్పరిశే, పెఱ్ఱ తాయాలాప్పణ్డిరున్దముతేజుమ్తాడాళా!” ఎన్నుమ్, “ముழுతుమ్ వెణ్ణెయళైన్ను తొట్టుణ్ణుమ్ ముకప్పిళమ్ శిఱు త్తామరైక్కైయన్, ఎన్తిల్కొళ్ తామ్బుకొణ్డడిప్పతఱ్కు ఎళ్కు నిలైయుమ్ వణ్తయిర్తయ్న్ద శెవ్వాయుమ్, అழுకైయుమఞ్జి

నోక్కు మనోక్కుమణికోళ్ శెజ్జియువాయ్ నెళిప్పతువుమ్" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి గవ్యస్తేయనిమిత్తమాక త్తామ్బాలాప్పుణ్డు అఴుతాయెన్ఱు యాతొరువృత్తాన్తముణ్డు, ఇతు ఇరుక్కుమ్బడియెన్! ఎన్ఱు ఇతిలే పోర విచికిత్సితనాయిరానిన్ఱేనెన్గిఱార్. మనుష్యత్వే కాన్తమాన అజ్ఞానాశక్తికళైత్తాన్ ఏఱిట్టుక్కొణ్డాయే, పిన్నై అఴుతుతీరవుమ్ వేణుమో? ఇతు ఎన్న సౌలభ్యపరమకాష్ఠై! ఎన్ఱు ఉళ్ కుఴైన్దు ఉరుకుకిన్ఱమై పేచ్చిలేతోన్ఱుమ్.

["కన్ఱినమ్ మేయ్క్కలుమ్ మేయ్క్కప్పెన్ఱాన్ కామవాఴ్ శతియుమాకప్పెన్ఱాన్, పన్ఱియురలిడైయాప్పుముణ్డాన్ పావికాళుఙ్గళుక్కేచ్చుక్కొలో?"] సంసారబన్ధస్థితిమోక్షహేతువానవన్ ఇఙ్ఙనే ప్రతిక్రియైక్కణ్ణమాట్టాతే నిన్ఱానెన్ఱాల్ ఇన్దమహాగుణత్తిలే నైన్దుపోకవన్ఱో వడుప్పతు, గుణమేకున్ఱమాకత్తోన్ఱుకైక్కు నీఙ్గళ్ శిశుపాలన్ పిఱన్ద ముహూర్త్తత్తిలేయో పిఱన్దతు. ఎఙ్గళ్ వగత్తిలుళ్ళార్ "ఎత్తిఱమ్!" ఎన్ఱుమతు ఉఙ్గళుక్కు ఏచ్చుక్కడలావతే! ఎన్ఱాళితే శూడిక్కొడుత్త శుడర్క్కొడి.

"అవతరేః" "భవేః" ఎన్ఱ ఇరణ్డుక్రియైకళుమ్ - కామచారానుజ్ఞార్థే లిఙ్.

ప్రీతివశాత్, ప్రేమవశాత్, స్నేహవశాత్, ఎన్నిఙ్ఙనే అరుళిచ్చెయ్యాతే "వాత్సల్యవశాత్" ఎన్నైయాలే భక్తర్కళుడైయ శరీరత్తిలుళ్ళ అఴుక్కు ముతలానవఱ్ఱైయుకన్దరుళ్ వతఱ్కాకవే వన్దు పిఱన్దానెన్గిఱతు. అఙ్గేకిడన్దాల్ ఇతుకిడైయాతిఱే. దోషభోగ్యత్వమిఱే వాత్సల్యమావతు. శిలర్ దోషాదర్శిత్వమే వాత్సల్యమెన్ఱుమ్, దోషభోగ్యత్వమ్ వాత్సల్యమెన్ఱుకొణ్డాల్ శాస్త్రార్థఙ్గళ్ వ్యాకుల

గళామెన్నుమ్ శొల్లువతు భగవద్గుణదూషణత్తిలే ఒరుప్పట్టపడియా మత్తనై. అనన్తకల్యాణగుణాకరనాన ఎమ్బెరుమానుడైయ గుణఙ్గళిలే శిఱన్దతు వాత్సల్యమ్ అడియార్కళుడైయ దోషఙ్గళైక్కణ్డు వెఱుప్పాకొళ్ళాతే తదఙ్గీకారత్తుక్కు అన్దదోషఙ్గళైయే పచ్చైయాక్కుకై - వాత్సల్యమ్. ఇవ్వర్థత్తై మఱుత్తుక్కూఱుమవర్కళైప్పఱ్ఱిచ్చొల్లవేణ్డువతొన్ఱుణ్డు; సంస్కృతవేదకుదృష్టికళ్ ఎమ్బెరుమానై వ్యక్తమాకవే నిర్గుణనెన్బార్కళ్; ద్రమిడోపనిషత్తుదృష్టికళ్ అప్పడి సాక్షాత్తాకచ్చొల్ల ఇఱాయ్త్తు ముఖభేదేన అజ్ఞనమే శొన్నార్కళాయ్ త్తేఱుకిఱతు లౌకికర్కళాన సామాన్యపురుషర్కళుక్కు ఇన్దైయుమ్ గుణత్తై ఎమ్బెరుమానుక్కిల్లైయెన్నుమవర్కళ్ తిరువాయ్మొళియిల్ ముతల్పాట్టిల్ ముతలడియైయుమ్ “అనవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవ!” ఎన్ఱ ఎమ్బెరుమానార్ శ్రీసూక్తియిల్ ప్రథమపదత్తైయుమ్ పఱ్ఱుతాక్కినార్కళామత్తనై. ఇవర్కళుడైయ పక్షత్తిల్ భగవద్గుణఙ్గళుక్కు “ఉయర్వఱవుయర్” “అనవధికాతిశయ” ఎన్ఱ విశేషణఙ్గళ్ అసఙ్గతార్థమేయామ్. దోషఙ్గళై భోగ్యమాకక్కొళ్వతెన్బతు సామాన్యమాక గుణమా? అన్ఱా? ఎన్ఱు కేట్కిఱోమ్; “సమ్బన్ధవిశేషాన్వితేషు ప్రీతిః స్నేహః, యస్యవిపాకాః - అస్థానభయశఙ్కిత్వమ్, దోషానవభాసః, దోషేష్వపిగుణత్వబుద్ధిరిత్యాదయః” ఎన్ఱు శ్రుతప్రకాశికైయిల్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళమైయాలే కుఱ్ఱఙ్గళై నఱ్ఱమాకక్కొళ్ళుకైయెన్బతు శిఱన్దగుణమ్ ఎన్న వేణుమేయల్లతు అన్ఱైన్న వెణ్ణాతు “వాత్సల్యం నామ దోషేష్వపి గుణత్వబుద్ధిః” ఎన్ఱు సమన్వయాధికరణశ్రుతప్రకాశికైయిలుముళ్ళతు. ఆక గుణత్వేన ప్రతిపన్నమానవితు ఎమ్బెరుమానుక్కు ఇల్లైయెన్ఱాల్ అవనుక్కు

ఒరుగుణమ్కున్ద్రియుతాకిఅతు. అప్పోతు భగవద్గుణఙ్గళుక్కు ఇట్ట అనవధికాతిశయత్వాది విశేషణఙ్గళ్ నిరర్థకమేయిఱే.

వస్తుతో దోషమానవన్ఱై గుణమెన్ఱుగ్రహిత్తాల్ ఇతు భ్రాన్తిజ్ఞానమాకైయాలే ఈశ్వరనై భ్రాన్తనెన్ఱు దూషిత్తపడియాకాతోవెన్నిల్, ఆకాతు ప్రేమాతిశయత్తాలే వరుమ్ భ్రమమెల్లామ్ అడిక్కడిజ్ఞప్పెఱుమే "జగత్సర్వం శరీరం మే" ఇత్యాదిక్కు విరుద్ధమాకి "జ్ఞానీత్వాత్మైవ మేమతమ్" ఎన్ఱానే గీతాచార్యన్; ఇతనైయుమ్ భ్రాన్తియెన్న వేణుమ్. విరోధపరిహారత్తిలే "సర్వశేషియాన సర్వేశ్వరన్ ఆశ్రితర్కళైప్పఱ్ఱ శేషమాయిరుక్కుమిరుప్పు గుణకృతమాయ్ ప్రీత్యతిశయహేతువాకైయాలే దోషమన్ఱు" ఎన్ఱు దేశికన్ అరుళిచ్చెయ్తతైక్కణ్డిలోమో? "ఉన్న తెన్న తావియుమ్ ఎన్నతున్న తావియుమ్" ఎన్ఱవిడత్తిల్ ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యుమతు అఱివీర్కళో?. సర్వరక్షకనాన ఎమ్పెరుమానై రక్ష్యకోటియిలేయాక్కి మఙ్గళాశాసనమ్పణ్ణువతుమ్ భ్రాన్తికార్యమెన్ఱిట్టు దూషిక్కప్పడవేణుమే. నోన్బునోఱ్ఱ, కామన్కాలిలే విఴుకై, మడలూరుకై ముతలియ ప్రపన్నసన్తానప్రవృత్తికళైయుమ్ భ్రాన్తికార్యమెన్ఱుకొణ్డు ఆఴ్వార్కళైయుమ్ భ్రాన్తరెన్న వేణుమ్. "ఆఙ్గారవారమతు కేట్టు అఴలుమిఴుమ్ పూఙ్గారరవు" "స్నేహాదస్థానరక్షావ్యసనిభిరభయం శాఙ్గచక్రాసిముఖ్యైః" ఇత్యాదిప్పడియే * నలమన్దమిల్లతోర్ నాట్టిలుమ్కూడ ఇరుళ్తరుమాఞాలత్తిల్పోలే భయశఙ్కై పణ్ణిక్కలఙ్గుకిన్ఱ అయర్వఱుమమరర్కళైయుమ్ అతివిలామునిశిరోమణికళ్ నినైక్కవేణుమ్. "సౌశీల్యం నామ - మన్దజనసంశ్లేషదశాయాం స్వమహత్త్వబుద్ధిరాహిత్యమ్" ఎన్ఱు దేశికన్ తామే అరుళిచ్చెయ్తారే, అతఱ్కుమాత్తిరమ్ ఇవర్కళ్ ఎఙ్ఙనే

ఇశైన్దార్కళో అఱియోమ్ ; ఎమ్బెరుమాన్ మహాత్తో మహీయా నాన తన్నై మన్దానన్దతరనాక నినైత్తుక్కొళ్వతు ఇవర్కళ్ పక్షత్తిలే ఎజ్ఞనేకొల్ పొరున్దువతు?. “జ్ఞానవిపాకకార్యమాన అజ్ఞానత్తాలే వరుమవైయెల్లామ్ అడిక్కళఞ్ఞు పెఱుమ్” ఎన్ఱ శ్రీవచనభూషణసూక్తిక్కు ఇశైన్దు - కీழ్చ్చొన్న విషయఙ్గళైయెల్లామ్ ఉపపన్నమెన్నుమ్బోతు ఇక్కణక్కిలే తానే దోషగుణత్వ గ్రహణమెన్బతైయుమ్ పొరున్దవిడప్రాప్తమ్.

అమరసింహన్ “భ్రాన్తస్తువత్సలః” ఎన్నాతే “స్నిగ్ధస్తు వత్సలః” ఎన్ఱాన్ - ఎన్నుమవర్కళుడైయ బుద్ధిశాల్యత్తై ఎన్నశొల్ల వల్లోమ్. కుఱ్ఱత్తై నఱ్ఱమాకక్కొళ్ళుకైయెన్ఱిఅ గుణత్వజ్ఞానమ్ స్నేహవిపాకమ్ - అతానతు, అన్బుముఱ్ఱిన అవస్థైయెన్ఱు శ్రుతప్రకాశికైయిల్ అరుళిచ్చెయ్తిరుక్కైయాలే పరమకాష్ఠాపన్న స్నేహమేయిఱే వాత్సల్యమావతు శ్లో॥ స్నేహోచ్ఛ్రితి యాదశాపరావధితయా దోషేగుణత్వగ్రహో వ్యాజ్రేహి సుదర్శనార్యగురుభిః శ్రీభాష్యటీకాకృతా । ఏవఞ్చామరసింహకోశపఠితం స్నిగ్ధత్వవాత్సల్యయోః పర్యాయత్వమవద్యగన్ధవిధురం సజ్ఞాఘటీకేస్ఫుటమ్ ॥ ఎన్ఱు సమ్ప్రదాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలుమ్ శొన్నోమ్.

దోషత్తిల్ దోషత్వమ్ సర్వదా భాసిత్తుక్కొణ్డిరుక్క గుణత్వభానమ్వరువతు సర్వజ్ఞత్తైక్కుమ్ తత్త్వజ్ఞత్తైక్కుమ్ కొత్తైయామ్ ఎన్ఱుమ్ ఒరుకోటిశొల్లువర్కళ్. అన్దో! దోషాదర్శిత్వమ్ వాత్సల్యమెన్ఱిఅ ఇవర్కళుమ్ ఇన్దదూషణత్తుక్కుప్పరిహారమ్ శొల్లిత్తీరవేణ్డుమే. సర్వజ్ఞనుక్కు అజ్ఞానత్తై అఙ్గీకరిప్పదోడు అన్యథాజ్ఞానత్తై అఙ్గీకరిప్పతోడు వాసియిల్లైకిడీర్. ఒరువస్తువై ఉళ్ళపడియఱియాతవళవిల్, అసియోడు అఱియామైయుమ్ సంశయాత్మావాయ్

నిఱ్పతుమ్ విపరీతమాంక అఱిపతుమ్ మఱన్దు తిరైక్కప్పతుమాన్గళ్ తుల్యయోగక్షేమమెన్నతు నిర్వివాదమాతలాల్ ఎమ్బెరుమానుక్కు ఇవర్కళ్ అజ్ఞానత్తై అఙ్గీకరిప్పదోగు నామ్ అన్యథాజ్ఞానత్తై ఇశైన తోడువాశియిల్లైకాణ్డీర్. "భక్తవత్సలః" ఎన్ఱ తిరునామత్తుక్కు-భగవద్గుణదర్పణత్తిలే భాష్యమరుళిచ్చెయ్యాసిన్ఱ భట్టర్ "ప్రేమ భసంభ్రమ విస్మృతాన్యకామః - భక్తవత్సలః" ఎన్ఱార్. ఇన శ్రీసూక్తియిల్ సారస్యత్తై అఱిన్దు అఱివార్యార్? సహస్రనామత్తిలే "సహస్రాంశుః" ఎన్ఱు చ్చెయ్ తేయుతే "అవిజ్ఞాతా" ఎన్ఱుమవరు. అజ్ఞత్వసర్వజ్ఞత్వఙ్గళుక్కు సామానాధికరణ్యత్తై ఇవర్కళ్ [illegible] క్కుమెన్బతు అన్యథాజ్ఞాతృత్వత్తై నిర్వహిప్పతు తానో [illegible] ప్పదుమ్?

ఎమ్బెరుమానుక్కు దోషాదర్శిత్వమెన్నుమ్ గుణమ్ ఇన్ఱైయెన్బార్ ఆరుమిల్లై అతు ప్రీతియిల్ ప్రకర్షమాత్రమెన్ఱుమ్ దోషభోగ్యత్వమ్ చరమపర్వమెన్ఱుమ్ తెళియవేణుమ్. దోషాదర్శిత్వముమ్ దోషభోగ్యత్వముమ్ విరుద్ధధర్మఙ్గళల్ల; కేషుచిత్ కదాచిత్ దోషాదర్శిత్వముమ్, కేషుచిత్ కదాచిత్ దోషభోగ్యత్వముమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు ఎన్నతే సత్సమ్ప్రదాయమ్. ఇత్తాలే [illegible] క్షమాగుణముమ్ దోషాదర్శిత్వత్తోడు విరోధిక్కుమెన్ఱు [illegible]. దోషదర్శనమేయిల్లావిడిల్ క్షమైక్కు ప్రసక్తియేయిల్లైయన్ఱే. "క్షమా కాష్ఠాభూతవాత్సల్యకథనేన క్షమావ్యక్త్యాభావః" ఎన్ఱిత్తాలే గీతాభాష్యత్తిల్ దేశికర్. ఒరుగుణత్తిన్ కాష్ఠైయై మఱ్ఱొరు గుణత్తిన్ [illegible] ప్రేక్షావాన్కళ్ పరత్వమెన్ఱుమే ఒప్పిన్ఱు మఱ్ఱ గుణఙ్గళిన్ ఎల్లైయుమ్ కడల్ పుక్కొళియుమ్బడి తర్కకౌశలమ్ కాట్టలాకుమ్. * పిణఙ్గ్ అమరర్ పిదఱ్ఱుమ్ కుణమ్ కెళుకొళ్ళైయినానాకియ ఎమ్బెరుమాను

పదవురై.

శన్దిర఩్ - చన్ద్రినానవ఩్
మాళికై - మాళికైకళిలే
శేరుమ్ - శేరుమ్బడి యిరుప్పతాయ్
శతురర్కళ్-ఉ఩్ మెన్సెన్త్తెన్ముతలి యవఱ్ఱై యటిన్ద మఙ్గళాశాసనమ్ పణ్ణినోక్కువల్ల సమర్థరానవర్కళ్ వర్త్తిక్కుమ్
వెళ్ళత్తై - తిరువెళ్ళత్తైయిలే
నిన్ఱాయ్ - నిన్ఱరుళినవనే
ఇన్దిరనోడు - మూవులకుక్కుమ్ కావల నాకియ ఇన్ద్రినోడే
పిరమ఩్ - పతినాన్గు లోకఙ్గళైయుమ్ పడైత్త నాన్ముకనుమ్
ఈశ఩్ - అఴిత్తల్ తొఴిలుక్కురియ రుద్రనుమ్
ఇమైయవరెల్లామ్-మఱ్ఱుముళ్ళాన దేవర్కళెల్లారుమ్
మన్దిరమ్ - పురుషసూక్తమ్ ముతలియ

మా - శిఱన్ద
మలర్ - మలరై
కొణ్డు—,
మఱైన్దు - పిఱర్కణ్ణుక్కుత్తెరియాతపడి ఉవరాయ్-దూరత్తిలుమ్ కిట్టత్తిలుమ్ అన్ఱిక్కే నడువిడత్తరాయ్కొణ్డు
వన్దునిన్ఱార్ - వన్దిరానిన్ఱార్కళ్
అఴ్కనే - ఎప్పొఴుతుమ్ కాప్పిడవేణ్డుమ్బడియాన అఴకైయుడైయవనే
ఇతు—,
అన్దియమ్ పోతాకుమ్-మాలైప్పొఴుతా యిరుక్కుమెన్ఱు
అకిల్ ఎ఩్ శెయ్యవేణుమెన్ఱు,
కాప్పిడవారాయ్ - ఉన్నుడైయ ఇయఱ్కైయాన తేజస్సుక్కుమ్ఒప్పనై యఴకుక్కుమ్ ఒరుకుఱైవారాతపడి యాకత్తిరువన్దిక్కాప్పిడ నీవర వేణుమ్

వ్యా — ముతఱ్పాట్టు. (ఇన్దిరనిత్యాది) త్రైలోక్యపాలక నాన ఇన్ద్రినోడే, చతుర్దశభువనస్రష్టావాన బ్రహ్మావుమ్, జగత్సంహార కర్త్తావానరుద్రనుమ్, ఇవర్కళుక్కు పరతన్త్రిరాయ్ వర్త్తిక్కుమ్మఱ్ఱుముళ్ళాన దేవర్కళుమెల్లామ్ ఇత్తాల్-అధికారిపురుషర్కళోడు అవర్కళుక్కు కుడిమక్కళాయ్ వర్త్తిక్కుమవర్కళోడు వాశియఱ ఎల్లారు మెన్ఱపడి. బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రిర్కళ్ మూవరై యుమ్ శొల్లుకిఱవిడత్తిల్, ఇన్ద్రినై మున్దుఱ చ్చొల్లిఱ్ఱు - అవనో పాతి బ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కుమ్ అధికరిత్తకార్యత్తాల్ వన్ద ఏఱ్ఱమిత్తనై యొఴియ, ఈశ్వరత్వగన్ధమిల్లై ఎన్ఱుతోఱ్ఱుకైక్కాక.

ఇవర్కళ్ తాన్ తొట్టిల్ పరువమేపిడిత్తు ఇవ్విషయత్తిలే కిఞ్చిత్కరిత్తితేపోరువతు ఆకైయాలే, ఎఴిలుడైక్కిణ్గిణితన్దువనాయ్ నిన్ఱ ఇన్ద్రనోడే వణ్ణచ్చిఱుత్తొట్టిల్ వరవిట్టబ్రహ్మావుమ్ ఉడైయార్ కనమణి వరవిట్టరుద్రనుమ్, వలమ్బురి, శేవడిక్కిణ్గిణిముతలానవై వరవిట్ట మఱ్ఱుముణ్డాన దేవర్కళుమెల్లామెన్గై.

(మన్దిరమామలర్కొణ్డు) తిరుమన్త్రపుష్పఙ్గొణ్డు. మన్త్రమెన్ని అతు మన్త్రకొణ్డుసన్నిరమాన శ్రీ పురుషసూక్తాదికళై. మామలర్ ఎన్నిఅతు శ్లాఘ్యమానకల్పకపుష్పాదికళై. (మన్దువరాయ్వన్దనిన్ఱార్) "కట్కరియపిరమన్ శివన్ ఇన్దిరన్" ఎన్నిఅపడియే ఇజ్జుళ్ళారుడైయకణ్ణుక్కు విషయమాకాతవర్కళాకైయాలే పిఱక్కుత్తెరియాతపడియాక నీయరుళ్ పాడిట్టవాతే వరుమ్బడి ఉనక్కు అదూర విప్రకృష్టరాయ్వన్దు నిన్ఱార్కళ్. "మన్దువరా" ఎన్ఱుపారమానాలుమ్, ఉవరాక అదూరవిప్రకృష్టరాక ఎన్ఱుపొరుళ్.

(శన్దిరనిత్యాది) చన్ద్రపదత్తళవుమ్ శెల్లవోఙ్గియిరుక్కైయాలే చన్ద్రన్ మాళికైకళిలేవన్దు శేరుమ్బడి యిరుప్పతాయ్, ఉన్ సాకుమార్యాదికళత్తిన్దు మఙ్గళాశాసనమ్పణ్ణి నోక్కవల్ల సమర్థరానవర్కళ్ వర్తిక్కుఅ తిరువెళ్ళఱైయిలే నిన్ఱగుళినవనే. (అన్దియమ్పోతితువాకుమ్) ఇతుసన్ధ్యాకాలమాయిరుక్కుమ్. విళైయాట్టుప్పరాక్కాలే అస్తమిత్తతుమ్ అఱికిఱాయిల్లైయో. (అఴకనే) దృష్టిదోష భయత్తాలే అనవరతమ్ కాప్పిడవేణ్డుమ్బడియాన అఴకైయుడైయవనే. అస్తమిత్త తఱియాతాప్పోలే ఉన్ అఴకిన్ వాశియుమ్ అఱికిఱాయిల్లైయో. (కాప్పిడవారాయ్) ఉన్నుడైయ స్వాభావికమాన సముదాయశోభైక్కుమ్ ఒప్పనైయఴకుక్కుమ్ ఒరుకుఱైవారాతపడియాక త్తిరువన్దికాప్పిడవారాయ్ ౧.

మూ — కన్ఱుకళిల్లమ్పుకున్దు కతఱుకిన్ఱ పశువెల్లామ్;
నిన్ఱొழిన్దేనున్నైక్కూవి; నేశమేలొన్ఱుమిలాతాయ్!
మన్ఱిల్ నిల్లేలన్దిప్పోతు; మతిళ్ తిరువెళ్ళఱైనిన్ఱాయ్!
నన్ఱుకణ్డాయెన్ఱన్ శొల్లు; నానున్నైక్కాప్పిడవారాయ్.

పదవురై.

పశువెల్లామ్ - పశుక్కళెల్లామ్
కన్ఱుకళిల్లమ్-కన్ఱుకళ్ నిఱ్కుమిడత్తిలే
పుకున్దు - వన్దు పుకున్దు
కతఱుకిన్ఱ - కన్ఱుకళ్ కుడిత్తల్ కఱత్తల్
శెయ్యప్పెఱామల్ ములైక్కడుప్పాలే కతఱానిన్ఱన
అవస్థైప్పోల,
ఉన్నై—,
కూవి - నాన్ అழైత్తు
నిన్ఱొழిన్దేన్ - నిన్ఱువిట్టేన్
నేశమ్ - ఎన్ పక్కల్ స్నేహమ్
ఒన్ఱుమ్ - అత్యల్పముమ్
ఇలాతాయ్ - ఇల్లాతవనాయ్
అన్దిప్పోతు - అన్దిప్పొழుతిల్
మన్ఱిల్ - క్షుద్రదేవతైకళ్ నిఱ్కుమిడమాన నాల్చన్దియిలే

నిల్లేల్ - నిల్లాతేకొళ్ళాయ్
మతిళ్-ఉనక్కు రక్షానమతిళైయుడైయ
తిరువెళ్ళఱై - తిరువెళ్ళఱైయిలే
నిన్ఱాయ్ - నిన్ఱరుళినవనే
ఎన్ఱన్ - ఎన్నుడైయ
శొల్లు - శొల్వదిన్ఱడక్కై
నన్ఱుకణ్డాయ్ - ఉనక్కు నన్మైయైత్తారానిఱ్కిఱదాయెన్న ఆకిల్ ఎన్ శెయ్యవేణుమెన్న
నాన్-ఉన్ పక్కల్ అన్బుడైయళాయ్ వార్త్తైయై త్తోழలాక వుడైయ నాన్
ఉన్నై- ఎప్పోతుమ్ కాప్పిడవేణ్డుమ్బడి యాన అన్బుడైయ ఉన్నై
కాప్పిడవారాయ్ - కాప్పిడుమ్బడివర వేణుమ్.

వ్యా.—ఇరణ్డామ్బాట్టు. (కన్ఱిత్యాది) పశుక్కళానవైయెల్లామ్, కన్ఱుకళ్ నిఱ్కుమ్ విడత్తిలే వన్దు పుకున్దు, కన్ఱుకళైక్కుడిక్క విడుతల్, కఱక్కుతల్ శెయ్వారిల్లాతతుకొణ్డు ములైక్కడుప్పాలే కతఱానిన్ఱన. అధవా, "కతఱుకిన్ఱ" ఎన్ఱత్తై, కీழుమ్మేలుమ్ అన్వయిత్తు-కన్ఱుకళెల్లామ్ తొழువత్తిల్ తన్దామ్ నిలైకళిలే పుకున్దు నిన్ఱు ములైయుణ్ణప్పెఱామైయాలే నాక్కుబట్టి కతఱానిన్ఱన; పశుక్క

శెల్లామ్ పుఱప్పేనిన్ఱు, కన్ఱుకళ్ కుడిత్తల్ కళిత్తల్ శెయ్యప్పెఱా
మల్ ములైక్కడుప్పాలే కతఱానిన్ఱన వెన్నపుమామ్. అవై అప్పడి
కతఱవేణ్డుకిఱతు-మున్బుపోలే నీ కన్ఱుకళై విట్టు క్కఱవామైయన్ఱో;
అతు శెయ్యాతొழివా నెన్నెన్న (నిన్ఱొழిన్దేనున్నైక్కూవి) నాన్
ఉన్నైయழైత్తు నిన్ఱువిట్టేన్ పిన్నై అఙ్గు ఆర్ అతు శెయ్వార్. అవై
కన్ఱినై నైత్తుక్కతఱుకిఱాప్పోలేయన్ఱో, నానుమ్ ఉన్నై యழైత్తునిన్ఱు
విట్టపడి. (నేశమేలొన్ఱుమిలాతాయ్) ఎన్బక్కల్ స్నేహమాకిల్
ఒన్ఱుమిల్లాతవనే. కతఱుకిఱ తాయ్కళళవిల్ కన్ఱుకళుక్కుణ్డాన స్నే
హమ్, ఎన్బక్కలునక్కు ఉణ్డాక వేణ్డావో, అతు ఏకదేశము మిల్లా
తవనా యిరున్దాయే నీ. నాన్ ఉన్బక్కల్ స్నేహముళ్ళిరుక్కిఱేనో;
విళైయాడివరుకైక్కాకనిన్ఱేన త్తనై యన్ఱో వెన్న (మన్ఱిల్ నిల్లేలన్దిప్పోతు)
సన్ధ్యాకాలత్తిలే క్షుద్రదేవతైకళ్ నిఱ్కుమిడమాన నాల్చన్దియిలే
నిల్లాతేకొళ్ళాయ్, విళైయాడుకైక్కు స్థలముమ్ కాలముమల్లకాణ్
ఇతు (మతిళ్ తిరువెళ్ళఱైనిన్ఱాయ్) మఙ్గళాశాసనపరర్క్కు అఞ్జ
వేణ్డాతపడి ఉనక్కు అరణాక ప్పోరుమ్బడియాన మతిళైయుడైయ
తిరువెళ్ళఱైయిలే నిన్ఱరుళినవనే. పుఱప్పేపుఱప్పట్టు వ్యాపరియాతే
అవ్వరణుక్కుళ్ళేనిన్ఱాయాకిల్ ఎనక్కిప్పడి వయిఱుపిడిక్క వేణ్డావే.
(నన్ఱుకణ్డా యెన్ఱన్ శొల్లు) ఇప్పడి శొన్నవిడత్తిలుమ్ తన్ శొల్
అవన్ కైక్కొళ్ళామైయాలే, ఎన్ శొలవు నన్ఱుకిడాయ్, అత్తైక్క
క్కొళ్ ఎన్గిఱాళ్, "తాయర్ వాయ్చ్చొల్ కరుమమ్ కణ్డాయ్"
ఎన్ఱాప్పోలే. (నానున్నైక్కాప్పిడవారాయ్) ఉన్ పక్కల్ స్నేహ
యుక్తైయాయ్ మఙ్గళాశాసనపరైయాయిరుక్కిఱ నాన్, అనవర
తమ్ కాప్పిడవేణ్డుమ్బడియాన సౌకుమార్యాదికళైయుడైయ వున్నై
క్కాప్పిడుమ్బడియాక నీ వారాయ్. ౨.

మూ.-శెప్పోతు మెన్ములైయార్కళ్ శిఱుశోఱుమిల్లుమ్శిదైత్తిట్టు
అప్పోతునానుఱప్పప్పోయడిశిలుముణ్డిలై;ఆళ్ వాయ్
ముప్పోతుమ్వానవరేత్తుమ్ మునివర్కళ్ వెళ్ళత్తైనిన్దాయ్!
ఇప్పోతునానొన్ఱుమ్ శెయ్యేన్,ఎమ్బిరాన్! కాప్పిడవారాయ్.

పదవురై

ముప్పోతుమ్ - కాలై ఉచ్చి, మాలైయాకియ మూన్ఱుకాల ఙ్గళిలుమ్	శిఱుశోఱుమ్ - విళైయాట్టుక్కాక మణ ల్లాల్ శిత్తుచ్చమైత్త శిఱుశోఱ్ఱై యుమ్
వానవర్ - దేవర్కళాలే	శిఱ్ఱిల్లుమ్-కొట్టకత్తైయుమ్
ఏత్తుమ్ - స్తోత్రమ్ పణ్ణప్పడువానాయ్	శిదైత్తిట్టు - అఴిత్తుప్పోకట్టతుమన్ఱి
మునివర్కళ్ - ఉన్నైయెప్పోతుమ్ మన నమ్పణ్ణానిఱ్కుమవర్కళ్ పొరున్ది వాఴ్కిఱ	అప్పోతు - అన్దకాలత్తిలే
వెళ్ళత్తై - తిరువెళ్ళత్తైయిలే	నాన్ —,
నిన్దాయ్ - నిఱ్కుమవనాయ్	ఉఱప్ప - కోపిక్క
ఎమ్బిరాన్ - ఎనక్కు ఎల్లాప్పడియా లుమ్ ఉపకారకనానవనాయ్	పోయ్ - ఎన్మున్నిఱ్కు అఞ్జిప్పోయ్
ఆళ్వాయ్ - ఎన్నై యాళప్పిఱన్దవనే	అడిశిలుమ్ - ఉనక్కినితాప్పడి శమైత్త అడిశిలైయుమ్
శెప్పు - పొఱ్కిణ్ణమెన్ఱు	ఉణ్డిలై - వణ్ణచ్చెఴిఱుక్కైవిరలనైత్తుమ్ వారివాయ్క్కొణ్డిలైయాకిలుమ్
ఓతుమ్ - శొల్లత్తక్కనిలైమైయైయుడై త్తాయ్	ఇప్పోతు —,
మెన్ - మృదువాయిరున్దుళ్ళ	నాన్ —,
ములైయార్కళ్ - ములైయైయుడైయ వర్కళుడైయ	ఒన్ఱుమ్-ఉన్నైప్పిడిత్తిల్ అడిత్తిల్ ఒన్ఱుమ్
	శెయ్యేన్ —,
	కాప్పిడవారాయ్ - ఉనక్కు నాన్ కాప్పి డుమ్పడి వన్దరుళవేణుమెన్గిఱాళ్.

వ్యా.—మూన్ఱామ్పాట్టు (శెప్పిత్యాది) శెప్పెన్ఱుశొల్లుమ్పడియాన సన్నివేశత్తైయుడైత్తాయ్ అతుపోలే కఠినమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే మృదువాయిరుక్కుమ్ ములైయైయుడైయవర్కళుడైయ

(శిఱుశోఱుమిల్లుమ్ శిత్తైత్తిట్టు) లీలార్థమాక మణలాల్కుఴిత్తు చ్చమైత్త శిఱుశోఱ్ఱైయుమ్ కొట్టకత్తైయుమ్ అఴిత్తిట్టు.(అప్పోతు నానురప్పప్పోయ్) "పెణ్ణాళోడే కైప్పిణక్కిట్టు విళైయాడిత్తిరియ వేణ్డాకాణ్" ఎన్ఱు అప్పోతు నాన్ కోపిత్తవాఱే నాన్ పిడిత్తల్ అడిత్తల్ శెయ్యప్పోకిఱేన్ ఎన్ఱు ఎన్ మున్ నిన్ఱు అఞ్జిప్పోయ్. (అడిశిలుముణ్డిలై) ఉనక్కినితాక చ్చమైత్తువైత్త అడిశిలుమ్ అముతు శెయ్తిలై.(ఆళ్వాయ్)ఎన్నై యాళప్పిఱన్దవనే ఇప్పడియో నీయెన్నై యాళత్తేడుకిఱతు? ఇవళై యాళుకైయావతు- ఇవళ్ శొల్వఴివన్దు, ఇవళ్ కొడుత్తవఱ్ఱైయుమ్వినియోగమ్కొణ్డు, కోఱ్కిఱ్కన్ఱాయ్ నడక్కైయిఱే. (ముప్పోతుమిత్యాది) "ఆతినడువన్దివాయ్" ఎన్గిఱ పడియే, త్రిసన్ధ్యైయుమ్ - బ్రహ్మభావనైతలైయెడుత్తపోతెల్లామ్, దేవర్కళాలే స్తుతిక్కప్పడుమవనాయ్, మజ్గళాశాసనపరరాయ్ క్కొణ్డు ఉన్నుడైయ సమృద్ధియైయే ఎప్పోతుమ్ మననమ్ పణ్ణానిఱ్కుమ్ మవర్కళుడైయ తిరువుళ్ళత్తైయిలే నిఱ్కుమవనే. (ఇప్పోతు నానొన్ఱుమ్ శెయ్యేన్) అప్పోతు హితరూపమాక ఉన్నైక్కోపిత్తు వార్త్తై శొన్నేనాకిలుమ్ ఇప్పోతు నానున్నైయొన్ఱుమ్ శెయ్యేన్. (ఎమ్పిరాన్ కాప్పిడవారాయ్) ఎన్నుడైయ నాథనే, ఉనక్కు నాన్ కాప్పిడుమ్బడివారాయ్. 3.

మూ.—కణ్ణిల్ మణల్కొడుతూవిక్కాలినాల్ పాయ్న్దనై యెన్ఱెన్ఱు
ఎణ్ణరుమ్పిళ్ళైకళ్ వన్దిట్టవరాల్ ముఱైప్పడుకిన్ఱార్;
కణ్ణనే! వెళ్ళఱైనిన్ఱాయ్! కణ్డారోడేతీమై శెయ్ వాయ్!
వణ్ణమే వేలైయతొప్పాయ్! వళ్ళలే! కాప్పిడవారాయ్.

పదవురై.

వణ్ణనే - ఎల్లార్క్కుమ్ కిట్టఎళియనాయ్	ఉన్నాలీడుపట్టమై తోన్ఱ
కళ్ళఱైనిన్ఱాయ్-తిరువెళ్ళఱైయిలే నిన్ఱరుళినవనాయ్	వనిట్టు - ఎన్ కణ్ కాణ వన్దు
	కణ్ణిల్ - ఎజ్గళ్ కణ్గళిలే
కణ్ణారోడే - కణ్ణవర్ కళోడెల్లామ్	మణల్ - మణలై
తీమై - తీమ్బుకళై	కొడు - కొణ్డువన్దు
శెయ్వాయ్ - శెయ్యుమవనాయ్	తూవి —,
వణ్ణమ్ - నిఱత్తిల్	కాలినాల్ - కాలాలే
వేలైయతు - సముద్రత్తై	పాయ్న్దనై - పాయ్న్దాయ్
ఒప్పాయ్ - ఒక్కుమవనాయ్	ఎన్ఱెన్ఱు - ఎన్ఱుతని త్తనియేశొల్లి
వళ్ళలే - ఇవ్వళ్ళక్కైయెనక్కుముగ్గాట్టాక అనుభవిక్కుమ్బడిపణ్ణినవనే	ముఱైప్పడుకిన్ఱార్ - ముఱైయిడుకిఱార్కళ్
ఎణ్ణరుమ్ పిళ్ళైకళ్ - ఇత్తనై పేరెన్ఱుఎణ్ణిచ్చొల్లిముడియాత పెణ్పిళ్ళైకళాన	ఆతలాల్ అవర్కళిడత్తిల్ పోకామల్
ఇవర్ - ఇవర్కళ్	కాప్పిడవారాయ్ - కాప్పిడుమ్బడివన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్

వ్యా — నాలామ్బాట్టు. (కణ్ణిలిత్యాది) కణ్ విళ్ళిత్తు విళైయాడవొణ్ణాతపడి కణ్ణిలే మణలైక్కొణ్డువన్దుతూవి. "ఎజ్గళ్ కణ్ణిలే మణలైత్తూవువానేన్" ఎన్ఱవాఱే, కోపిత్తుక్కాలాలేయుతైత్తాయెన్ఱు తని త్తనియే శొల్లి. ఒరువరిరువరన్ఱిక్కే, అసఙ్ఖ్యాతరాన పిళ్ళైకళ్ ఉన్నాల్ ఈడుపట్టమైతోన్ఱవన్దు ఇవర్కళ్ ముఱైప్పడానిన్ఱపడి పారాయ్ (కణ్ణనే వెళ్ళఱైనిన్ఱాయ్) ఎల్లార్క్కుమ్ సులభనాయ్క్కొణ్డు తిరువెళ్ళఱైయిలే నిన్ఱరుళినవనే. (కణ్ణారోడేతీమై శెయ్వాయ్) ఉన్నోడు సమ్బన్ధముమ్ స్నేహముముణ్డాయ్ నీ శెయ్తతు పొఱుక్కత్తక్కవర్కళన్ఱిక్కే, కణ్ణవర్కళోడెల్లామ్ తీమ్బుకళై చ్చెయ్యుమవనే!. ఇప్పడి తీమై శెయ్యలాకాతు కాణ్. (వణ్ణమేయిత్యాది) నిఱమానతు సముద్రత్తోడొక్కుమవనే. వణ్ణమ్ - నిఱమ్.

ఏకారమ్-అవ్యయమ్, వేలై-సముద్రమ్. అతు ఎన్నతు-వేలైయాకిఱ వతు ఎన్నపడి. ఇత్తాల్-తీమ్బు శెయ్తాలుమ్ విడవొణ్ణాత వడివழగై యుడైయవనన్నై. (వళ్ళలే) ఇవ్వడివழగై యెనక్కు ఉపకరిత్తవనే!, కాప్పిడవారాయ్. ఉన్ వడివழగుక్కు నాన్ కాప్పిడుమ్బడివారాయ్.

మూ.—పల్లాయిరవరివ్వూరిల్ పిళ్ళైకళ్ తీమైకళ్ శెయ్వార్;
ఎల్లామున్నైప్పునైన్ఱు పోకాతెమ్బిరాన్! నీయిజ్గేవారాయ్;
నల్లార్కళ్ వెళ్ళఱైనిన్ఱాయ్! ఞానచ్చుడరే! ఉన్మేని
శొల్లారవాழ్త్తినిన్ఱేత్తిచ్చొప్పడక్కాప్పిడవారాయ్.

పదవురై.

నల్లార్కళ్-ఉన్నైయన్బుడన్ వాழ్త్తు కిఱవర్కళ్ పొరున్ది వాழ్కిన్ఱ
వెళ్ళఱై - తిరువెళ్ళఱైయిలే
నిన్ఱాయ్ - నిన్ఱరుళినవనాయ్
ఞానచ్చుడరే - అఱివాల్ విళజ్గుమవనాయ్
ఎమ్పిరాన్ - ఎన్నాయకనానవనే
ఇవ్వూరిల్ - ఇవ్విడైచ్చేరియిల్
తీమైకళ్ శెయ్వార్ - తీమ్బుకళైచ్చెయ్యుమవరాన
పిళ్ళైకళ్ - శిఱువర్కళ్
పల్లాయిరవర్ - అనేకమాయిరమ్పేర్కళిరుక్కిఱార్కళ్
ఎల్లామ్ - అవర్కళ్ శెయ్యుమ్ తీమ్బుకళెల్లామ్
ఉన్నైప్పునైన్ఱు-ఉన్మేలేయేఱుమల్లాలొழియ పోకాతు - వెఱుమ్బపోకాతు
ఆతలాల్,
నీ—,
ఇజ్గేవారాయ్ - నల్లవర్కళ్ నిన్ఱుకిఱ విజ్గేయెన్ఱరుళవేణుమెన్న
నీయఱైక్కిఱతువన్ శెయ్య ఎన్న
ఉన్ - ఉన్నుడైయ
మేని - తిరుమేనియై
శొల్ - శొఱ్కళ్
ఆర - నిఱైయుమ్బడి
నిన్ఱేత్తి - నిన్ఱు స్తుతిత్తు
వాழ్త్తి - మజ్గళాశాసనమ్పణ్ణి
శొప్పడ - నన్ఱాక
కాప్పిడ - నాన్ కాప్పిడుమ్బడి
వారాయ్ - వరవేణుమెన్గిఱాళ్

తమమాన అన్ద అవతారత్రయత్తిలే వాత్సల్యకృపాసౌలభ్యాతిశయత్తై "యదపరాధసహస్రమిత్యాదిశ్లోకత్రయత్తాలే అఱ్ఱైవే అరుళిచ్చెయ్‌తు, సింహావలోకనన్యాయత్తాలే మీణ్డుమ్ నరసింహావతారత్తిలే అభినివేశిత్తుచ్చొల్లుకిఱార్. శ్రీహస్తిగిరియిన్ అడియిలే కోయిల్కొణ్డరుళియిరుక్కుమ్ శ్రీనృసింహనై మఙ్గళాశాసనమ్ శెయ్‌తరుళిన శ్లోకమ్ ఇతు ఎన్బారుముళర్

[హే వరద! తే అగ్రణీ నరసింహతనుశ్చ, భక్తగిరః సమసమయసముద్భవశ్చ, స్తమ్భ సమ్భవశ్చ పరేశతాం పిశునయతి.] అప్రాకృతదివ్యసంస్థానశాలియాన నరసింహవేషత్తైప్పరిగ్రహిత్తతుమ్, "ఎఙ్గుముళన్ కణ్ణన్" ఎన్ఱ శిఱుక్కన్ శొన్న క్షణత్తిల్ తానే వన్దు తోన్ఱియతుమ్, అన్దత్తూణిన్ఱాన్ సమ్భవిత్తలఙ్గళిల్ నిన్ఱుమ్ సాకామే తూణిలిరున్దు ఆనతుమ్ ఆక ఇతెల్లామ్ ఉన్నుడైయ పరమేశిత్రృత్త్వత్తై నన్గువిళక్కుకిన్ఱన వెన్గిఱార్.

హిరణ్యకశిపువానవన్ - దేవమనుష్యాది సకలప్రాణికళాలుమ్ పకలిలుమ్ ఇరవిలుమ్, వానత్తిలుమ్ భూమియిలుమ్, వీట్టిన్ అకత్తిలుమ్ పుఱత్తిలుమ్ తనక్కు మరణమిల్లాతపడి వరమ్పెఱ్ఱవన్. ఇవన్ దేవర్ముతలియ యావర్క్కుమ్ పలపలకొడుమైకళైప్పురిన్దు అనైవరుమ్ తన్నైయే కడవుళాకవణఙ్గుమ్పడి శెయ్‌తువరుకైయిల్, అవన్ మకనాన ప్రహ్లాదాళ్వాన్ ఇళమైతొడఙ్గి మహావిష్ణుభక్తనాయ్ తన్దైయిన్ కట్టళైప్పడి ముతలిల్ అవన్ పెయరైచ్చొల్లి కల్వికఱ్ఱామల్ నారాయణనామమ్ శొల్లివరవే కడుమ్కోపమ్ కొణ్డ ఇరణియన్ ప్రహ్లాదనైత్తన్ పళ్ళిప్పణుత్తువతఱ్కుప్పలవాఱు ముయన్ఱవిన్, అజ్ఞనమ్ వళ్ళిప్పడాత అవనైక్కొల్లుతఱ్కు ఎన్నవుపాయమ్ శెయ్‌తుమ్ అవన్ భగవదనుగ్రహబలత్తాలే ఒరుహానియుమ్

మిన్ఱిక్కేయిరుక్క, ఒరునాళ్ సాయఙ్గాలత్తిలే అన్దహిరణ్యన్ తన్ పుత్రనై నోక్కి “నీశొల్లుమ్ నారాయణనెన్బాన్ ఎఙ్గేయుళన్, కాట్టు” ఎన్న, అవ్వుమారన్ “తూణిలుముళన్, తురుమ్బిలుముళన్, ఎఙ్గుముళన్” ఎన్ఱు ఉఱుతియాయ్చ్చొల్ల, ఉడనే హిరణ్యన్ “ఇఙ్గు ఉళనో?” ఎన్ఱుశొల్లి ఎతిరిల్సన్ఱ తూణైప్పుడైక్క ఉడనే అతిలిరున్దు తిరుమాల్ మనుష్యరూపముమ్ సింహవడివుమ్కలన్ద నరశిఙ్గమూర్త్తియాయ్త్తోన్ఱి హిరణ్యనైప్పిడిత్తు వాశల్పడియిల్ తన్మడిమీదు వైత్తుక్కొణ్డు తన్ తిరుక్కై నకఙ్గళాల్ అవన్ మార్పైప్పిళన్దు అఴిత్తిట్టు ప్రహ్లాదనుక్కు అరుళ్ శెయ్తానెన్ఱు ప్రసిద్ధమిఱే. “అళన్దిట్ట తూణైయవన్ తట్ట ఆఙ్గే, వళర్న్దిట్టు వాళుకిర్చ్చిఙ్గవురువాయ్, ఉళన్దొట్టిరణియనొణ్ మార్వకలమ్, పిళన్దిట్ట కైకళ్” ఎన్ఱుమ్, “ఎఙ్గుముళన్ కణ్ణనెన్ఱ మకనైక్కాయ్న్దు, ఇఙ్గిల్లైయాలెన్ఱిరణియన్ తూణ్ పుడైప్ప, అఙ్గప్పొఴుతే అవన్ వీయత్తోన్ఱియ, ఎన్ శిఙ్గప్పిరాన్ పెరుమై ఆరాయుమ్శీర్మైత్తే?” ఎన్ఱుమ్ ఆఴ్వార్కళ్ ఈడుపడువర్కళాయ్త్తు.

వేఱేయొరు తూణిలిరున్దు నరశిఙ్గమూర్త్తి తోన్ఱినాల్ ‘మున్నమే ఒరునరశిఙ్గత్తై ఉళ్ళేవైత్తు నాట్టియతూణ్ అతు’ ఎన్ఱు శఙ్కిక్కక్కూడుమాకైయాలే అన్ద శఙ్కైక్కు ఇడమఱుమ్బడి అన్దహిరణ్యన్ తానే తనతు ఉయరమ్బరుమనుక్కు ప్పొరున్దప్పార్త్తు అళన్దునాట్టియ అవన్ వాశల్ తూణిలిరున్దే తిరుమాల్ నరశిఙ్గమాయ్త్తోన్ఱినానెన్బతుమ్, - వేఱు యారేనుమ్ కైయాల్ తట్ట అత్తట్టియ విడత్తిలిరున్దు తోన్ఱినాల్ ‘అవన్ తమ్కైయిల్ నరశిఙ్గత్తై అడక్కిక్కొణ్డువన్దు తూణిలేపాయ్చ్చినర్’ ఎన్ఱు శొల్లక్కూడుమాకైయాలే అతఱ్కు అవకాశమిల్లాతపడి అన్దహిరణ్యన్ తానే తన్కై

యాల్ తట్టినవళవిల్ తిరుమాల్ తోన్రిననెన్బతుమ్,—అవన్ ఓరిడత్తిల్ తట్ట మత్తోరిడత్తిలిరున్దు నరశిఙ్గమ్ తోన్రినాల్ "ఎఙ్గుముళన్" ఎన్ఱు ప్రహ్లాదన్ శెయ్ద ప్రతిజ్ఞై తవఱి "నీ శొల్లుకిఱవన్ ఇఙ్గిల్లై" ఎన్ఱు హిరణ్యన్ శెయ్ద ప్రతిజ్ఞై నిలైనిఱ్కుమాకైయాలే అతఱ్కు ఇడమిల్లాతపడి అవన్ తట్టిన ఇడత్తిలిరున్దే తిరుమాల్ తోన్రినానెన్బతుమ్,—అవన్ తట్టినపిఱకు శిఱితుపోతు కழిత్తు నరశిఙ్గమ్ తోన్రినాల్ "నాన్ తట్టినపొழுతు తిరుమాల్ అఙ్గిల్లై" ఎన్ఱు అవన్ శొల్లి, తిరుమాల్ ఎఙ్గుమ్ ఎప్పొழுతుమ్ ఎల్లాప్పొరుళ్కళిలుమ్ ఉళ్ళమ్పుఱముమ్ వ్యాపిత్తిరుక్కుమ్ ఉణ్మైనిలైయై మఱుక్కక్కూడుమాకైయాలే అతఱ్కు ఇడమిల్లాతపడి గర్భమ్ కరుముతిర్తల్ ప్రసవమ్ముతలియనవుమ్, కుழన్దైయాయ్జనిత్తల్ పిఱకు నాళడైవిల్ వళర్తల్ ఎన్బనవుమ్ ఇల్లామల్ అవ్వోతిరియినుమ్ పరుత్తు వళర్న్దపడియైయుడైయనాయ్ అప్పొழுతే తోన్రిననెన్బతుమ్,—అఙ్గనమ్ తోన్రియవిడత్తుమ్ హిరణ్యన్ జయశీలనాకవుమ్ నరసింహన్ పరాజితనాకవుమ్ నేర్న్దాల్ "ఎఙ్గుముళన్" ఎన్ఱ ఉణ్మై నిలైత్తాలుమ్ పరత్వమ్ సిద్ధియాతేపోయ్విడుతల్ పఱ్ఱి అత్తాట్టిలుమ్ తోన్రాతిరుప్పతే నలమాతలాల్ అఙ్గనమాకాతపడి అక్కొడియవనై త్తవఱాతు అழిత్తననెన్బతుమ్,—దేవర్ మనుష్యర్ విలఙ్గుకళ్ స్థావరమ్ ఎన్ఱుమ్ నాల్వకై ప్పిఱప్పుక్కళిలుళ్ళవత్తిల్ ఒవ్వొన్రినాలుమ్ తనిత్తని శాకాతపడియుమ్, బ్రహ్మసృష్టిక్కు ఉళ్పట్ట ఎన్దప్రాణియినాలుమ్ శాకాతపడియుమ్ అవన్ బ్రహ్మరుద్రాదికళిడత్తిల్ పెత్తవరమ్ పழுతుపడామైక్కాక నరఙ్గలన్దశిఙ్గమాయ్ తన్నైత్తానే తోత్తువిత్తుక్కొణ్డు తోన్రిననెన్బతుమ్,—అన్ఱు

శస్త్రజ్ఞళ్లొణ్డినాలుమ్ శాకాతపడియుమ్ ఈరముళ్ళతనాలుమ్ ఈర
మిల్లాతతినాలుమ్ ఇఱవాతపడియుమ్ పెరుమ్బవరమ్ పిఱ్పోకామే
నఖజ్ఞళినాల్ కీణ్డుకొణ్డననెన్నతుమ్,—పకలిలుమ్ ఇరవిలుమ్ శాకా
తపడి పెరుమ్బవరమ్ పాయ్పడాతవాఱు అప్పకలిరవుకళిన్ సన్ధియాం
కియ మాలైప్పొళుతిలే కొణ్డననెన్నతుమ్,—భూమియిలుమ్ వాస
త్తిలుమ్ శాకాతపడి పెరుమ్బవరత్తై ఒతుక్కుమాఱు తన్ మడిమీతు
వైత్తు క్కొణ్డననెన్నతుమ్,—వీట్టిన్ అకత్తిలుమ్ పుఱత్తిలుమ్ ఇఱ
వాతపడి పెరుమ్బవరత్తిఱ్కు విరోధముణ్డాకాతవాఱు వాశఱ్పడియిన్ మీతు
వైత్తుక్కొణ్డు కొణ్డననెన్నతుమ్,—ఇవైపోల్వన పల విశేషజ్ఞళ్
ఇవ్వపదానత్తిలే అఱుమైయాక నోక్కత్తక్క విషయజ్ఞళ్ "శురంశు
రర్ మునివర్నరర్కళైయిల్ పారిల్ శుడర్వానిల్ పకలిరవిల్ ఉళ్
పుఱమ్బిల్, పెరుఙ్గైయిల్ తాన్ శాకావిరణ్యన్ఱన్నై ప్పిరకలాదన్
తర్క్కుత్తుణ్ణ తూణిల్, నరహరియాయ్ ప్పొళుతుపుకు నేరన్దన్నిల్
నాడియుదిత్తుయర్ వాశఱ్పడిమీతేతి, ఇరణియనై త్తొడైమిశై
వైత్తుకిరినాలే ఇరుపిళవాక్కినై యరియే యెమ్బిరానే!." ఎన్బర్
పిన్నోరుమ్. 'సర్వవ్యాపియాన పరమ్బొరుళ్ శ్రీమన్నారాయ
ణనే' ఎన్ఱ పరమార్థమ్ ఇత్తిరువవతారత్తిన్ శెయల్కళాల్ నన్గు
విళఙ్గియుళ్ళతై ఇన్దశ్లోకత్తిలే మూన్ఱుపడియాక వెళుత్తుక్కాట్టినా
రాయ్త్తు.

[అగ్రాణీ నరసింహతనుః] 'అగ్రాణీ' ఎన్ఱతు అప్రాకృతత్తై
యెన్ఱపడి. సత్త్వరజస్తమోమయమాయిత్తే ప్రకృతితానిరుప్పతు.
"నతస్య ప్రాకృతామూర్తిః" ఎన్గైయాలే శుద్ధసత్త్వమయమా
యిత్తే నృసింహమూర్తియిరుప్పతు. తనియే మానుషమూర్తియాక
ప్పిఱక్కలామ్, సింహమూర్తియాకప్పిఱక్కలామ్, ఇజ్జనే నరజ్క-

లన్నశిఙ్గమాయ్ప్పిఅన్నతు పరమేశిత్వృత్వప్రయుక్తమిఱే. ఇప్పడి నజ్జీ-ణఙ్గమూర్త్తియాకప్పిఅవాతో ర్భ్రియిల్ హిరణ్యవధమ్ అమైయాతిఱే అవఙ్ పెఱ్ఱ వరఙ్గళై ప్పఴుతాక్కాతడిఖుఱే ఎమ్బెరుమాఙ్ వ్యాపరిప్పతు. గౌణశబ్దమ్ స్త్రీప్రత్యయాన్తమానాల్ ఈకారాన్తమాక్కక్కడవతు తద్ధితవృత్తి

[భక్తగిరస్సమసమయసముద్భవశ్చ] "ఉవాఙ్యమస్త్వద కేషుచాన్త్యగుపతావస్త్యస్తి చోష్ఠద్యుతౌ వహ్నా దిక్షు విదిక్షు వాయునభసో స్తిర్యక్ష్వతిర్యక్షుచ । అన్త్యన్తబఙ్హిరస్తి సత్యసతివా సారేష్వసారేషువా సఙ్గత్రాస్తి సదాஉస్తి కింబహుగిరా? త్వయ్యస్తి మయ్యస్తిచ " - "ఎఙ్గుముళఙ్ " ఎన్ఱు ప్రహ్లాదఙ్ శొల్లి వాయ్మూడువతఱ్కుమున్నే యిఱే వన్దుతోన్ఱిన్రు "మీళవఙ్ మకనై మెయ్మ్మైకొళక్కరుతి - కోళరియినురుపఙ్కొణ్డవుణనుడలమ్ కురుతికుళిప్ప ఉకిరాల్ కుడైన్దవ" ఎన్గిఱపడియే స్వాశ్రితనాన ప్రహ్లాదాళ్వానై సత్యవాదియాక్కువతఱ్కాక తోన్ఱిన పడియాలే పిళప్పమ్పాయిక్కుమాటిర్ప్రిలఙ్. * ఎఙ్గుముళఙ్ కణ్ణ నెన్ఱ మకనై క్కాయ్న్దు ఇఙ్గిల్లైయాలెన్ఱిరణియఙ్ తూణ్ పుడైప్ప, అఙ్గు అప్పొழుతే అవఙ్ వీయత్తోన్ఱియ శిఙ్గప్పిరానిఱే.

[స్తమ్భ సమ్భవశ్చ] పితామహనుక్కు ఒరు పితామహి యాయ్త్తు స్తమ్భమ్ "యత్పాద్రిదుభఙ్ఙనాదవన్ధ్యజరఠాஉబుద్ధా చ్ఛికాద్వేధసాం యాకాచిత్సహసా మహాసురగృహస్థూణా పితామహ్యభూత్" [దశావతారస్తోత్రే] ఎన్ఱారిఱే దేశికఙ్. [అళన్దిట్ట తూణైయవఙ్ తట్టవిత్యాది.] 'మున్నే నరసింహత్తైవైత్తునట్ట తూణ్' ఎన్నలాణ్పడి హిరణ్యఙ్ తానే తనక్కుప్పొగుత్తమ్పార్త్తు అళన్దు నట్టతూణై, వేతేశిలర్ తట్టినాల్ 'కైయిలే నరసింహత్తై అడక్కి-

కొణ్డునన్ఱు తూణిలేపాయ్చ్చినార్కళ్' ఎన్నక్కూడుమే, అజ్ఞ శొల్లవొణ్ణాతపడి అవన్దానే 'నీశొల్లుకిఱవన్ ఇన్దస్తమ్భత్తిలే ఉణ్డో?' ఎన్ఱు అళున్దు అడిక్క, అడిత్తవిడమొழియ స్థలాన్తరత్తిలే తోన్ఱిలుమ్ అవన్ ఇజ్ఞైయెన్ద ప్రతిజ్ఞై సిథిలమామెన్ఱు అవ్వూశిల్ అవనడిత్త విడత్తిన్నిలే శడక్కెనత్తోన్ఱినానాయ్త్తు. [తే పరేశతాం పిశునయతి.] ఇవైయెల్లామ్ ఉన్నుడైయ పరమేశిత్వత్తై కోట్టాచ్చెల్లిత్తారానిన్ఱనవెన్ఱిజార్. పరమపురుషనన్ఱిక్కే సామాన్యపురుషనాకిల్ ఇత్తనై శక్తిశేషమ్ కూడాతిఱేయెన్ఱు కరుత్తు

ఆక, కీழ్ శ్లోకత్తిలే సౌలభ్యత్తైయనుసన్ధిత్తారాయ్ ఇన్ద శ్లోకత్తిలే పరత్వత్తై అనుసన్ధిత్తాం యెచ్చెల్లుకిఱతు. పరత్వేసతి సౌలభ్యమిఱే అభినన్దనీయమాయిరుక్కుతు. కేవలసౌలభ్యముమ్ కేవలపరత్వముమ్ అప్రయోజకమిఱే. ఇని ఇన్దశ్లోకత్తై ఇజ్ఞనే పరత్వపరమాకక్కొళ్ళాతే కీழ్ శ్లోకఙ్గళుక్కుచ్చేర సౌలభ్యపరమాక వే నివహిత్తుప్పోరువర్ శిజ్ఞపెరుమాళ్. అతు తానిజ్ఞనేయెన్నిల్ ; [పరేశతామ్] పరః ఈశః యస్యసః - పరేశః, పరతన్త్రః ఎన్ఱపడి. పరేశతావాన్ఱతు - పారతన్త్ర్యత్తైయెన్ఱతాయ్త్తు. దేవాదిచతుర్విధజాతియిలుళ్ళనబ్ళాల్ ఒన్ఱుక్కైయిలుమ్ పడక్కడవనల్లనాకవుమ్, పకలిరవుకళుళ్ ఒరుకాలత్తిలుమ్ పడక్కడవనల్లనాకవుమ్, అస్త్రశస్త్రఙ్గళిలొన్ఱాలుమ్ పడక్కడవనల్లనాకవుమ్ ఇప్పడియెల్లామ్ బ్రహ్మరుద్రాదికళ్ కొడుత్తవరత్తుక్కు విరోధమ్వారాతపడియాకవుమ్, ప్రహ్లాదనుడైయవార్త్తైక్కు ఉడన్ పట్టపడియాకవుమ్ నరసింహాపదానత్తిలే కాణ్గైయాలే దేవపారతన్త్ర్యముమ్ ఆశ్రితపారతన్త్ర్యముమ్ తోన్ఱక్కడవతిఱే. స్వతన్త్రనాకిల్ అవర్కళ్ కొడుత్తవరత్తై ప్పాళ్ పడుత్తియే యథేచ్ఛమాకవన్దుపిఱన్దు వరైక్కలామిఱే. నర

సింహమాయ్ప్పిఱక్కవుమ్ అన్దిప్పోతిలే తోన్ఱవుమ్ తిరువుకిర్ కళాలే కీఱవుమ్ మడియిలేవైత్తు ముడిక్కవుమ్ వేణ్డావే. ప్రహ్లాదనుడైయ ప్రతిజ్ఞాసమకాలత్తిలేయన్ఱు తోన్ఱవుమ్ వేణ్డావే. దేవర్కళ్ కొడుత్త వరత్తై ప్పొయ్యాక్కవొణ్ణామైయాకిల దేవపారతన్త్ర్యముమ్ ప్రహ్లాదనై వితథప్రతిజ్ఞనాక్కవొణ్ణామైయాకిల ఆశ్రితపారతన్త్ర్యముమ్ ఉళ్ళమైయాలిఱే ఇప్పడియెల్లామ్ శెయ్యవేణ్డిఱ్ఱు. ఆకైయాలే * పరేశ తామెన్ఱతుక్కు పారతన్త్ర్యమెన్ఱుపొరుళ్ పణ్ణిత్తతు పొరున్దత్తట్టిల్లై. ఆకిలుమ్ పరేశశబ్దత్తుక్కు పరతన్త్రార్థత్తిలే ప్రసిద్ధి ప్రాచుర్యమిల్లైయేయెన్నిల్, తిరుమాలైయిల్, "కావలిల్ పులనై వైత్తు" ఎన్నవిడత్తిక్కు వ్యాఖ్యానమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై "కావలిల్లాతపడి ఇన్ద్రియఙ్గళై వైత్తు" ఎన్ఱు అర్థమరుళిచ్చెయ్తపిన్నర్, "కావలిల్లాతపడియెన్ఱాల్ శబ్దమ్ పచిక్కుమోవెన్నిల్; మీమాంసకర్ శబ్దత్తైనియమిత్తాకిలుమ్ అర్థత్తై ముఖ్యమాక్కొళ్ళుమాపోలే ఇఙ్గుమ్ అర్థగౌరవత్తాలే శబ్దత్తై నియమిత్తుచ్చొల్లుకిఱోమ్." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారిఱే. అన్దక్కణక్కిలేయాయిత్తు ఇఙ్గుమ్ నిర్వాహిక్క వేణ్డువతు. వ్యుత్పత్తిబలత్తాలే పరేశశబ్దత్తుక్కు పరతన్త్రార్థకత్వమ్ ఘటియామైయిల్లైకాణుమ్.

ఇన్దశ్లోకమ్ ఆర్యావృత్తమ్. ... ... (౨౦)

ఇతి నానావృత్తదశకం సమాప్తమ్.

అథ వసన్తతిలకదశకమ్.

శ్లో॥ తాపత్రయీమయదవానలదహ్యమానం
ముహ్యన్తమన్తమవయన్తమనన్త! దైన ।
త్రాతుం ప్రయాతుముపయాతుమనీశమీశ!
హస్తీశ! దృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేథాః ॥ ౨౧ ॥

పదవురై.

ఈశ != సర్వస్వామియాయ్
అనన్త != పరిచ్ఛిన్న స్వరూపనాయ్
హస్తీశ != హస్తిగిరినాథనాన వరదనే!
తాపత్రయీమయ దవానల దహ్యమానమ్ } తాపత్రయమాకిఱ కాట్టుత్తీయినాలే తపిక్కప్పెట్ట వనాయుమ్ (అడియేన్)
ముహుస్త్రస్తమ్ = పయక్కముడైయానిన్ఱ వనాయుమ్
అత్రమ్=(ఇన్ద అడియేనై) ఎళ్లైయై

నైవ అపయన్తమ్=అఱియాతవనాయుమ్
స్నాతుమ్ ప్రయాతుమ్ ఉపయాతుమ్ ఆసితుమ్ } నీరాడియుమ్ నిల్పతఱ్కుమ్ ఒన్ఱైచ్చెయ్యవ్యాపారత అఱుక్కుమ్ ఉట్కార్న్దిరుక్కవుమ్ అసమర్థనాయిరుక్కుమ్ అడియేనై
దృష్టివ్యమృతవృష్టిభిః=కటాక్షామృతవర్షఙ్గళాలే
అభజేథాః=పుడైశూళ్ళక్కడవై.

[తాపత్రయీమయేత్యాది.] సమస్తకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్ ఆశ్రయణసౌకర్యాపాదిదివ్యవిగ్రహవిశిష్టనాయ్ శ్రీపరిజనాదివిశిష్టనాయ్ సాధుపరిత్రాణార్థసమాగతైః కేవలకృపామాత్రత్తాలే వన్దు తిరువవతరిత్తరుళుమవనాన పెరుమాళైయే విస్తరేణ అనుభవిత్తుప్పోన ఇవ్వాళవార్ ద్వయత్తిల్ "శ్రీమన్నారాయణచరణౌ" ఎన్నుమళవుమ్ వివరిత్తారాయ్, ఇని "శరణం ప్రపద్యే" ఎన్నుమిడత్తై వివరిక్కప్పోకిఱారాయ్ పెరుమాళ్ తిరువడికళిలే ప్రపత్తిపణ్ణి విశ్రీన్దవర్ "అనుజో రావణస్యాహం తేన చాస్మ్యవమానితః। త్యక్త్వా పుత్రాంశ్చ దారాంశ్చ రాఘవం శరణంగతః" ఎన్ఱు విభీషణాళ్వాననుసన్ధిత్తపడియిలే తాముమ్ ప్రపిత్సువాన తమ్ముడైయ దోషభూయస్త్వత్తై ఆవిష్కరిత్తరుళుకిఱార్ మేల్ ఇట్టుశ్లోకఙ్గళాలే. స్వదోషభూయస్త్వానుసన్ధానమెన్నిఱవితు తన్నై చ్చిలర్ ప్రపత్తిక్కు పూర్వాఙ్గమాకవుమ్ శిలర్ ఉత్తరాఙ్గమాకవుమ్ శిలర్ ఉభయాఙ్గమాకవుమ్ శొల్లుపోరక్కాణానిన్ఱోమ్. ఆళవన్దారుమ్ ఎమ్బెరుమానారుమ్ ప్రపత్తిక్కు ఉత్తరత్తిలే విశేషిత్తు స్వదోషభూయస్త్వా

పార్థమాకవిత్తే,ఆకైయాలే "ఉరుక్కాట్టుమ్" ఎన్గిఱతు. (ఇన్దు ఒళి కొళ్ళ వేన్ఱుకేనవారాయ్) ఇప్పోతు ఒళిమైయుడైత్తాయ్బడి ఏఱ్ఱానిన్ఱేన్, ఇత్తైక్కణ్డరుళుమ్బడి కడుకవారాయ్. తిరుక్కాప్పు నానునైచ్చాత్త-ఉరుక్కాట్టుమన్ది విళక్కిన్ఱాళికొళ్ళ వేన్ఱుకేన వారాయ్ ఎన్ఱన్వయమ్. ౯

అ.—నిగమత్తిల్, ఇత్తిరుమొழிకఱ్ఱార్కు ఫలమ్ శొల్లిత్తలైక్కట్టుకిఱార్.

మూ.—పోతమర్ శెల్వక్కొழுన్దుపుణర్ తిరువెళ్ళఱైయానై
మాతర్క్కయర్ న్దవశోత్తైమకన్ఱనైక్కాప్పిట్టమాఱ్ఱమ్
వేతప్పయన్ కొళ్ళవల్లవిట్టుశిత్తన్ శొన్నమాలై
పాతప్పయన్ కొళ్ళవల్లపత్తరుళ్ళార్ వినైపోమే.

పదవురై.

మాదర్క్కు - లోకత్తిలుళ్ళ స్త్రీకళెల్లారిలుమ్
ఉయర్న్ద-మేమ్బట్టాళాన
అశోత్తై - యశోదైప్పిరాట్టియానవళ్
పోతు - శెన్దామరైమలరై
అమర్ - ఇరుప్పిడమాక వుడైయవళాయ్
శెల్వమ్ - ఎల్లాచ్చెల్వఙ్గళుక్కుమ్ ఇరుప్పిడమానవళాయ్
కొழுన్దు - ముతల్ మణవాట్టియాన పెరియపిరాట్టియార్
పుణర్ - నిత్యసంశ్లేషమ్ పణ్ణుమ్బడి
తిరువెళ్ళఱైయానై - తిరువెళ్ళఱైయిలే నిత్యవాసమ్ పణ్ణుమవనాయ్
మకన్ఱనై - తనక్కు మకనాయ్ నిన్ఱవనై
కాప్పిట్ట - మకన్ పక్కలిలే తనక్కుణ్డాన అన్బెల్లామ్ తోన్ఱరక్షైయిట్ట
మాఱ్ఱమ్ - పాశురఙ్గళై
వేతప్పయన్ - ఎమ్బెరుమానై వాழ్త్తుకైయే వేదతాత్పర్యమెన్ఱు
కొళ్ళవల్ల - కైక్కొళ్ళవల్ల
విట్టుశిత్తన్ - పెరియాழ்వార్
శొన్న - అరుళిచ్చెయ్త
మాలై-మాలైయాన ఇత్తిరుమొழிయిల్
పాతమ్-పాట్టుక్కళ్ తోఱుమ్ పిన్నడియిల్ శొన్న

పయన్ – ప్రయోజనత్తై
కొళ్ళవల్ల – అదైతఱ్కుత్తక్క
పత్తరుళ్ళార్-భక్తిమాన్గళాయుళ్ళవర్ కళుడైయ

వినై-మఙ్గళాశాసన విరోధియాయుళ్ళ పాపమ్
పోమ్ – తన్నడైయేవిట్టుప్పోమ్

వ్యా.—(పోతమర్ శెల్వక్కొழுన్దు) తనక్కుప్పిఱన్దకమాన తామరైప్పూవై యిరుప్పిడమాకవుడైయళాయ్, శ్రీయాకైయాలే సకలసమ్పత్సమష్టిభూతైయాయ్, ప్రధానమహిషియాయిరున్దుళ్ళ పెరియపిరాట్టియార్. "శఙ్గయచ్చెల్వి" ఎన్ఱత్తే తిరునామమ్. (పుణర్ తిరువెళ్ళత్తైయాన్) అవళ్ తామరైప్పూవై విట్టువన్దు, "అకలకిల్లేనిఱై యుమ్" ఎన్గిఱపడియే-క్షణకాలముమ్ పిరియమాట్టాతే నిత్యసంశ్లేపమ్పణ్ణుమ్పడియాయ్ కొణ్డుతిరువెళ్ళత్తైయులేనిఱ్కుఅవనై, "కోల్ తేడియోడుమ్కొழுన్దతు" ఎన్గిఱపడియేకొழுన్దానతొన్ఱు, ఉపఘ్నత్తైయొழிయ ధరిక్కమాట్టాతాప్పోలేయాయిత్తు, పోతమర్ శెల్వక్కొழுన్దాన పివళుమ్ తిరువెళ్ళత్తైయానాకిఱ ఉపఘ్నత్తోడేపుణర్న్దల్లతు ధరిక్కమాట్టాతపడి. ఉపఘ్నమ్, ఆధారమాయ్ నిఱ్కుమ్ మాత్రమాయ్, శెన్దామరైక్కణ్ణర్ అప్రధానరాయ్ ఇవళే అవ్వూరుక్కుప్రధానైయాయిరుక్కుమ్పడి (మాతుక్కయర్న్దవళ్తై) "ఎన్ననోన్బునోఱ్ఱాళ్కొలో ఇవనైప్పెఱ్ఱవయిఱుడైయాళ్" ఎన్ఱుమ్, "ఎల్లామ్తెయ్వనఙ్గైయశోదైపెఱ్ఱాళ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుమ్పడి ఇవనైప్పిళ్ళైయాకప్పెఱ్ఱు, ఇవనుడైయ బాలచేష్టితాదికళాన సకలరసఙ్గళు మనుభవిక్కప్పెఱ్ఱవళాకైయాలే లోకత్తిల్ స్త్రీకళెల్లారిలుమ్ ఉత్కృష్టైయానయశోదైప్పిరాట్టి.

(మకన్దన్నైక్కాప్పిట్టమాఱ్ఱమ్) రూపగుణచేష్టితఙ్గళెల్లావఱ్ఱాలుమ్ అసవరతమ్ కాప్పిడవేణ్డుమ్పడియాయిరుక్కుమ్ తన్ను

డై యపుత్రనానవనై, పుత్రస్నేహమెల్లామ్‌తోన్ఱ రక్షైయిట్టపాశు రక్షై. (వేతిప్పయనిత్యాది) భగవద్విషయత్తిల్ మఙ్గళాశాసనమ్ పణ్ణుకైయే వేదతాత్పర్యమెన్ఱతిన్దుకైకొణ్ణుకళ్ళవల్ల పెరియాళ్వారరుళిచ్చెయ్‌త మాలైయాన విత్తిరుమొழியిల్. (పాతప్పయనిత్యాది) పాట్టుక్కళ్ తోఱుమ్ పిన్నడియిల్ శొన్న ప్రయోజనత్తైక్కొణ్ణుకళ్ళవల్ల భక్తిమాన్గళాయుళ్ళవర్కళుడైయ మఙ్గళాశాసన విరోధియాయుళ్ళ పాపమ్ తన్నడైయే విట్టుప్పోమ్. ౧౦.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అడివరవు—ఇన్దిరన్ కన్ఱు శెప్పు కణ్ణిల్ పల్లా కఞ్జన్ కళ్ళమ్ ఇన్నమ్ ఇరుక్క పోతమర్ వెణ్ణెయ్.

ఇరణ్డామ్బత్తు-ఒన్బతాన్దిరుమొఴి – వెణ్ణెయ్ విఴుఙ్గి ప్రవేశమ్.

•—కీఴ్-ప్పాచ్చాట్టిక్కాప్పిట్టు, తనక్కు వశవర్తియాక్కి తన్నరుకే ఇవనైయుఅక్కి, నిర్భరైయాయ్. మాతావాన యశోదైప్పిరాట్టి తానుముఅఙ్గే ఉణర్న్దు, తన్నుడైయ గృహకార్యపరవశైయాయ్ వ్యాపరియానిఱ్క, ఇవనుముణర్న్దుపోయ్ ఊరిలకఙ్గళిలే పుక్కు, అఙ్గుణ్డాన వెణ్ణెయ్కళై విఴుఙ్గి అవైయిరున్దపాత్రఙ్గళైయుడైత్తు కాయ్చ్చివైత్తపాలై శాయ్త్తుప్పరుకి, అవర్కళ్ శమైత్తువైత్త పణియారఙ్గళ్ ముతలానవఱ్ఱై నిశ్శేషమాక వెదుత్తు జీవిత్తు, శిఱుపెణ్ణైయఴైత్తు అవళ్కైయిల్ వళైయైక్కుఴఱ్ఱిక్కొణ్డుపోయ్ అత్తైక్కొడుత్తు నావల్పఴఙ్గళ్ కొణ్డు, ఇప్పడితీమ్బుకళై చ్చెయ్కైయాలే అవ్వవగృహఙ్గళిలుళ్ళార్ తని త్తనియేవన్దుముఱైప్పట్టు "ఉఙ్ పిళ్ళైయై ఇఙ్గే అఴైత్తుక్కొళ్ళాయ్" ఎన్ఱప్రకారత్తైయుమ్, ఇవళుమ్ ఇవర్కళ్ శొన్నవనన్తరత్తిలే ఇవనై ఇఙ్గేయఴైత్తుక్కొళ్ళక్కైక్కాక, పలకాలుమివనై స్తోత్రమ్పణ్ణువతు, ఉన్నైప్పిఱర్ శొల్లుమ్ పరిభవమ్ ఎనక్కుప్పొఱుక్కప్పోకిఱతిల్లై, వారాయ్ ఎన్బతాయ్, ఇప్పడికళిలే పలవఱ్ఱైయుమ్శొల్లి ఇవనైయఴైత్త ప్రకారత్తైయుమ్ తదవస్థాపన్నరాయ్క్కొణ్డుపేశి, మున్బు అవఙ్ శెయ్త క్రీడైకళెల్లావఱ్ఱైయుమనుభవిత్తుహృష్టరాకిఱార్ – ఇత్తిరుమొఴియిల్.

అ.—ముతఱ్పాట్టు. ఊరిల్ స్త్రీకళిలేశిలర్ తఙ్గళ్ గృహఙ్గళిలే ఇవఙ్ శెయ్తతీమ్బుకళై, తాయారాన యశోదైప్పిరాట్టిక్కు వన్దుశొల్లి, అవనైనీ యిఙ్గేయఴైక్క వేణుమెన్ఱపేశియై చ్చొల్లుకిఱతు.

మూ — వెణ్ణెయ్‌విఴుఙ్గి వెఱుఙ్గలత్తై వెప్పిడైయిట్టతనోశై కేట్కుమ్
కణ్ణపిరాన్ కఱ్ఱకల్వితన్నైక్కాక్కక్కిల్లోమ్ ఉన్ మకనైక్కావాయ్;
పుణ్ణిల్ పుళిప్పెయ్‌తాలొక్కుమ్ తీమైప్పురైప్పురైయాలివై శెయ్యావల్ల
అణ్ణల్ కణ్ణానోర్ మకనైప్పెఱ్ఱ యశోతై నఙ్గాయ్ ఉన్ మకనైక్కూవాయ్

పదవురై.

పురైపురై - మనైకళ్ తోఱుమ్
పుణ్ణిల్ - పుణ్ణిలే
పుళి - పుళియై
పెయ్‌తాలొక్కుమ్ - శొరన్దిట్టాల్ కరిక్కుమాప్పోలే
ఇవై - ఇప్పడిప్పట్ట
తీమై - ఆఱ్ఱొణాతతీమైకళై
శెయ్యావల్ల - శెయ్‌వతిల్ వల్లవనాయ్
అణ్ణల్ - తలైవనాకుతలుక్కుటిప్పాన
కణ్ణాన్ - కణ్ణైయుడైయనాన
ఓర్ - ఒప్పఱ్ఱ
మకనై - పిళ్ళైయై
పెఱ్ఱ - పెఱుకైయాల్
నఙ్గై - పూర్ణైయాన
యశోతాయ్ - యశోదైప్పిరాట్టియే
వెణ్ణెయ్ - కడైన్దెడుత్తత్తాళికళిలే శేర్త్తువైత్తవెణ్ణెయై

విఴుఙ్గి - ఇతైయుమ్ విఙ్ఞాతపడి విఴుఙ్గి
వెఱుఙ్గలత్తై - వెఱుమ్కలఙ్గళై
వెప్పిడైయిట్టు - కల్లిలేయిట్టుడైత్తు
అతన్ - అతుఉడైకిఱపోతుణ్డాన
ఓశై - ఓశైయై
కేట్కుమ్ - శెవికొడుత్తుక్కేట్కిన్ఱ
కణ్ణన్ - కృష్ణనాన
పిరాన్ - ఉపకారకన్
కఱ్ఱ - ,
కల్వితన్నై - వఞ్చనైయాకియవిత్యైయై
కాక్క - కాత్తుక్కొళ్ కైక్కు
కిల్లోమ్ - ఎఙ్గళాల్ ముడియాతు ఆతలాల్
ఉన్ - ఉన్నుడైయ
మకనై - పిళ్ళైయై
కూవాయ్ - ఉన్నరుకిల్ వరుమ్పడి యఴైత్తు
కావాయ్ - వెళియిల్ పోకామే కాత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్

వ్యా.—(వెణ్ణెయ్ విఴుఙ్గి) కడైన్దెడుత్తత్తాళికళిలే శేర్త్తువైత్త వెణ్ణెయైయెని శ్శేషమాకక్కొళ్ళవిలే విఴుఙ్గి. అవ్వళవుమన్ఱిక్కే (వెఱుఙ్గలత్తై వెప్పిడైయిట్టు) అతు ఇరున్దపాత్రత్తైక్కల్లిలేయిట్టు ఉడైత్తు, వెణ్ణెయ్‌తాన్ విఴుఙ్గినానాకిలుమ్, వెఱుఙ్గలఙ్గళై వెప్పిడైయుడైక్కుమో,

ఇత్తాల్ ఇవనుక్కు ప్రయోజనమెన్నెన్న (అతనోడ్కై కేట్కుమ్) అతు ఉన్దైకిఱపోతైక్కై కేట్కైయాయిత్తు ఇవనుక్కు ప్రయోజనమ్ అతుక్కాకచ్చెయ్యుమ్ ఎన్న ఆనాల్, “ ఉఙ్గళ్ గృహఙ్గళై ఇవనుక్కుప్పుకుర అవకాశమిల్లాతపడి అడైత్తు నోక్కిక్కొళ్ళుఙ్గోళ్” ఎన్న (కణ్ణపిరా౯ కఴఱకల్వితన్నైక్కాక్కక్కిలోమ్) కృష్ణనానవుపకారక౯ కఴఱ కృత్రిమవిత్యైయై నాఙ్గళ్ కాక్క మాట్టుకిఱిలోమ్. ఎల్లారుడైయ కళవుమ్ కాక్కలామ్, ఇవనుడైయకళవు ఎఙ్గళాల్ కాక్కప్పోకాతెన్నై. పిరానెన్నతు-వ్యతిరేకోక్తి. సర్వస్వాపహారియెన్నపడి. ఉన్దమ్ గృహఙ్గళై నీఙ్గళ్ కాక్కమాట్టికోళాకిల్ ఆర్ కాప్పారెన్న (ఉ౯మకనైక్కావాయ్) ఉన్నుడైయపిళ్ళైయై నీకాత్తుక్కొళ్ళవ్రతియాకిల్ ఎల్లామ్ కావల్పడుమ్; నీఅతైచ్చెయ్యాయ్ ఎన్నవాత్తే, శిఱుప్పిళ్ళైకళ్ తీమ్బుకళైచ్చెయ్యార్కళో, అవ౯ అతియామల్ ఏతేనుమ్శిల శెయ్తతుణ్డాకిల్ నీఙ్గళుమ్శఴఱుప్పాఱుక్కవేణ్డావో, ఇప్పడి లర్తూఴఱలామోవెన్న (పుణ్ణిల్పుళిప్పెయ్తాలొక్కుమ్తీమై) పుణ్ణిలేపుళియైయొక్కుమ్ అన్దిట్టాల్ కరిక్కుమాప్పోలే దుస్సహమానతీమ్బుకళైచ్చెయ్యానిన్డాల్ ఎఙ్గనేపొఱుప్పతు. నీఙ్గళ్ ఓరకత్తిలుళ్ళారన్డో, ఇప్పడి శొల్లుకిఱికోళ్, ఉఙ్గళోరకత్తిలుమ్ ఇప్పడి నిన్ఱు ఇవ౯తీమ్బుకళైచ్చెయ్కిఱానాకాతేయెన్న; ఎఙ్గళకమొన్ఱిలుమన్ఱు(పుఱైపుఱైయాలిన్ఱైశెయ్యవల్ల) అకన్దోఱుమ్ ఇప్పడి యిరున్దుళ్ళ తీమ్బుకళైచ్చెయ్యవల్లవ౯ కాణివ౯ ఎన్గిఱార్కళ్. పుఱైయావతు_ గృహమ్, పుఱైపుఱైయాల్-అకన్దోఱుమెన్నపడి. ఆల్ - అశై. (అణ్ణల్ కణ్ణా౯) అణ్ణలెన్నతు-స్వామివాచకమ్. అణ్ణల్కణ్ణానెన్నతు-స్వామిత్వసూచకమాన కణ్ణైయుడైయవనెన్నపడి. ఇత్తాల్-ఇవ్విడత్తిల్, స్వామి

యెన్ఱతు కృత్రిమర్కుత్తైవనెన్ఱపడియాయ్,ఇతుక్కు ప్రకాశకమాన కణ్ణెయుడైయవనెన్ఱతాయ్‌త్తు. అన్ఱిక్కే, అణ్ణాఙ్కు ఎన్ఱతు-అణ్ణానుక్కు ఎన్ఱపడియాయ్, అణ్ణానెన్ఱతు - అణ్ణియనాకాతవనెన్ఱపడియాయ్, ఇప్పడి తీమ్బుకళై చ్చెయ్‌కైయాలే 'తన్నమ్బినమ్బియుమిజ్ఞువళర్న్దతు అవనినై శెయ్‌తటియాఽ'' ఎన్ఱిఅపడియే సాధువాయ్‌త్తిరియుమ్ నమ్బి మూత్తపిరానుక్కుమ్ తనక్కుమ్ ఒరు శేత్తియిల్లాతవనెన్నవుమామ్ (ఓర్‌మకనై ప్పెఱ్ఱఅశోత్తైనజ్గాయ్) ఇప్పడి అద్వితీయనాన పిళ్ళైయై ప్పెఱ్ఱపూర్త్తియైయుడైయవళే. (ఉఽమకనైక్కూవాయ్) ఇప్పడి తీమ్బుకళై చ్చెయ్‌తుతిరియామే, ఉఽమకనై ఉన్బక్కలిలే అడైత్తుక్కొళ్ళాయ్. ౧

అ — ఇరణ్డామ్బాట్టు. — ఇప్పడి ఇవర్‌కళ్ శొన్నవనన్తరమ్ యశోదైప్పిరాట్టి తఽపుత్రనాన వవనైయడైత్త ప్రకారత్తైచ్చొల్లుకిఱతు.

మూ — వరుకవరుకవరుకవిఙ్గె, వామననమ్బి! వరుకవిఙ్గె,
కరియకుழల్ శెయ్యవాయ్‌ముకత్తుక్కాకుత్తనమ్బి! వరుకవిఙ్గె,
అరియనివనెనక్కిన్ఱునఙ్గాయ్, అఞ్జనవణ్ణా! అశలకత్తార్
పరిపవమ్‌పేశత్తరిక్కిల్లేఽ, పావియేనుక్కిఙ్గెపోతరాయే

పదవురై.

వామనఽ - మాణియురువాయ్‌క్కొణ్డు ఆశ్రితరక్షణమ్ శెయ్‌కైయాల్ ఎన్ద నమ్బి - పూర్త్తియైయుడైయవనే అఙ్గెయిరున్దు తీమ్బుకళై చ్చెయ్‌తుకణ్డార్ వాయాలే ఉన్నై పరిభవిత్తుప్పేశనాఽకే ళాతపడి

ఇఙ్గె —, వరుకవరుకవరుక - మిక్క విరైవాయ్ వన్దగళ వేణుమ్ కరియ - కఱుత్త కుழల్ - తిరుక్కుழలైయుమ్ శెయ్య-శివన్ద

వాశ్ - తిరుప్పవళత్తైయుమ్

ముకత్తు - అప్పిరణ్డుక్కుమ్ నడువేవిళజ్ఞినన్ఱ తిరుముకత్తైయుముడైయనాయ్

నమ్బా - తాయ్తన్దైకళ్ శొల్లిన్ఱుచ్చెయ్యుమ్ గుణపూర్త్తియైయుడైయనాయ్

కాకుత్త - కకుస్థచక్రవర్త్తియిన్ వంశత్తైవిళఙ్గచ్చెయ్కైయాల్ వన్ద కాకుస్థనెన్నుమ్ పెయరైయుడైయవనే

ఇజ్గే—,

వరుక - వన్దరుళవేణుమెన్న

అజ్గువన్దిరుప్పారుళ్ ఒరుత్తి

ఉన్ మకనైప్పుకழ్న్దరైక్కిఱాయల్లతు అచ్చముఱుమ్బడికడిన్దుపేశుకిఱైయేఎన్న)

నజ్గాయ్ పిళ్ళైపెరుమ్ స్నేహిత్తువళర్త్తప్పోరుమ్ పూర్త్తియైయుడైయవళే

ఇవన్ - ఇచ్చిఱువన్

ఎనక్కు—,

ఇన్ఱు—,

అరియన్ - పెఱుతఱ్కరియనెన్ఱుశొల్లి

అఞ్జనవణ్ణా - అఞ్జనమ్పోన్ఱ తిరుమేనినిఱత్తైయుడైయవనే

అశలకత్తార్ - అశలకత్తుప్పెణ్డుకళాన పర్కళ్

పరిపవక్కపేశ - కళ్ళన్ తీమ్బన్ ఎన్ఱుపోలే ఉన్నైప్పరిభవిత్తుప్పేశ

తరికక్కిల్లేన్ - ఎన్ శెవియాఱక్కేట్టుధరిత్తిరుక్కమాట్టేనెన్న

అకిల్ ఎన్ శెయ్యవేణుమెన్న,

పావియేనుక్కు - ఇవ్వాఱ్చలవుకళ్ కేట్టుమ్బడియాన పాపత్తైప్పణ్ణిన వెన్నైయ మనత్తన్నమ్ నిఱ్గుమ్బడి

ఇజ్గే—,

పోతరాయ్ - వన్దరుళవేణుమ్

వ్యా.—(వరుకవరుకవరుకవిజ్గే) అజ్గేయిరున్దు తీమ్బుకళైచ్చెయ్తుకణ్డార్వాయాలే పరిభవమ్ కేళాతే ఇజ్గేవావెన్గిఱాళ్. వరుకవెన్ఱతు.వావెన్ఱపడి అవన్ కడుకవరుకైక్కాకప్పలకాలుమ్శొల్లుకిఱాళ్. ఇప్పడియఴైత్తవిడత్తిలుమ్ వారామైయాలే(వామననమ్బీ వరుకవిజ్గే) నీ వామననమ్బియన్ఱో, ఆశ్రితరక్షణమ్ శెయ్యుమ్ గుణపూర్త్తియుడైయనీ యిజ్గేవారాయెన్గిఱాళ్. అవ్వళవిలుమ్ వారామైయాలే (కరియవిత్యాది) కఱుత్తతిరుక్కుழలైయుమ్, శివన్దతిరుప్పవళత్తైయుమ్, ఉపమానరహితమాయ్ కొణ్డు ఇరణ్డుక్కుమ్

శీఅచ్చెయ్ తేయుమ్ శీర్మైకున్ఱాతుకిడీర్ అవళ్ ముకత్తిలేయెన్ఱు కుఱై
కిఱార్. [కింవక్ష్యే న్యపకల్మషాఃకృతధియః] "ఇన్దప్పక్కమ్ నిన్ఱ
వరెల్లోర్" ఎన్ఱు మూపోలేయిరున్దతు. ఒరుసత్కులప్రసూతర్
ఇఙ్ఙనే శీర్కులైన్దు తిరియానిన్ఱానెన్ఱు మేలైత్తలైముఱైయోర్ ఎన్
శొల్లార్?. నాల్వర్ ఐవర్ తిరియుమిడఙ్గళిలే నామ్పుకుమైక్కుక్క
విఴ్త్తలైయిడుమ్బడి తీక్కుఱిక్కళ్ కేట్కవో నామ్ జన్మమెడు
త్తతు! ఎన్ఱు ఇన్నాతాకిఱార్. [స్వప్నేపిసాదులభా!] "నవవిల్
శెన్ఱార్క్కుమ్ నణ్ణరియానై నానడియేన్ నఱైయూర్నిన్ఱ
నమ్బియై, కనవిల్కణ్డేన్ ఇన్ఱుకణ్డమైయాలెన్ కణ్ణిణైకళ్ కళిప్పక్కళి
త్తేనే" ఎన్ఱాప్పోలే అవళైక్కనవిల్ కాణప్పెఱ్ఱేనాకిలుమామిత్తే;
అతుతనక్కుమ్ నాన్ భాగ్యమ్పణ్ణిఱ్ఱిలేనాకాతేయెన్ఱు ముడిమేల్
మోతిక్కొళ్ళుకిఱపడి. [చేతః! స్వాస్థ్యముపైహి] నెఞ్జే! కులత్తు
క్కుమ్ శ్రుతత్తుక్కుమ్ తక్కవాఱు వర్త్తిక్కప్పారాయ్ అవస్థై
నుక్కు విప్రతిపన్నఙ్గళాన విషయఙ్గళైనినైత్తుక్కరైతల్తవిరాయెన్ఱు
హృదయత్తైశిక్షిక్కిఱార్. [కఃఖలుయువాధనోఽధరంధాస్యతి.]
అవళుడైయ అధరపానత్తుక్కు ఇట్టుప్పిఱన్దభాగ్యవాన్ ఎఙ్గుఱ్ఱ
ఱానో!. దౌర్భాగ్యత్తిన్ మేలెల్లైయిలే కిడక్కిఱనామ్ నాక్కై
నీట్టిప్పయనెన్నామ్? ఎన్గిఱార్. ఓరడైవిలే ఇన్దశ్లోకమ్ జీయర్
గోష్ఠియిలే ప్రస్తుతమాక, "ఇన్ద వితర్కౌత్సుక్యమతిస్మరణ శఙ్కా
దైన్యధృతిచిన్దైకళ్ ఏకకాలత్తిలే ఉణ్డాయినవో? కాలభేదేన
ఉణ్డాయినవో? ఎన్ఱు శిఙ్గప్పిరాన్ కేట్క, "శతపత్రపత్రశతభేదన
న్యాయమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. ఉదాహృత
శ్లోకత్తిలే విరుద్ధవిధిగైకళిలుమ్ దిశైకళిలుమ్ ఏకకాలత్తిలే నెఞ్జు
శెల్లక్కణ్డోమాకైయాలే అతు ఇవ్విడత్తుక్కు ఉదాహరణమాక
వడుక్కుమ్.

[త్వత్పాదయోరనుదితస్పృహా ఏవసోహమ్] "పోతెల్లామ్ పోతుకొణ్డుక్ పొన్నడిపున్నెయమాట్టేన్, తీతలామొఴికళ్ కొణ్డుక్ తిరుక్కుణమ్ శెప్పమాట్టేన్, కాతలాల్ నెఞ్జమున్బుకలన్దిలేన్" ఎన్ఱార్. ఉన్నడిప్పోతు నానణుకావకై వేఱ్ఱుఎపఴికళిలే తిరిన్దుఴల్కిన్ఱేన త్తనైపోక్కి "సిఱమూర్ త్తిపల్కూఱ్ఱిలొన్ఱుకాణలు మాఙ్గొల్ ?" ఎన్గిఱ స్పృహాలేశముమిల్లైయే పావియేనుక్కెన్గిఱార్.

"దిశాసు" ఎన్ఱు - శిల సత్కర్మఙ్గళిలుమ్ నెఞ్జుశెన్ఱతాక అరుళిచ్చెయ్తారే, ఇతుపేఱ్ఱుక్కు ఉడలాకాతో వెన్నిల్; అకాతు. "తుయరంమేతరు తున్బవిన్బవినైకళాయ్" [తిరువాయ్మొఴి 3-౯-౮.] ఎన్ఱవిడత్తు ఈట్టిలే-"తున్బవినైయోం ఇన్బవినైయోడు వాశియఱ ఇరణ్డుమ్ దుఃఖత్తైయే పణ్ణిత్తరుమెన్ఱాయిఱ్ఱిరుక్కిఱారివర్ ; భగవచ్ఛేషత్వవిరోధియాయ్కొణ్డు బన్ధకమాకై ఇరణ్డుక్కు మొక్కుమిత్తే, 'పుణ్యపాపేవిధూయ' ఎన్ఱు కిడవతిత్తే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతుకాణ్గ. "సద్యస్త్యజ నివరద! త్వయిబద్ధభావాః పైతామహాదిషుపదేష్వపిభావబన్ధమ్। కస్సైన్యదేతసుఖసఙ్చరణోత్సుకాయ కారాగృహేకనకశృంఖలయాపిబన్ధః." [వరదరాజ పఞ్చాశత్] ఎన్ఱారితే దేశికనుమ్. పాపకర్మమ్ ఇరుప్పువిలఙ్గోపాతి; పుణ్యకర్మమ్ పొన్ విలఙ్గోపాతి వాయవ్యమ్, ప్రాజాపత్యమ్, ఆగ్నేయమ్ ముతలాన ఇష్టికళ్ పుణ్యకర్మఙ్గళేయాకిలుమ్ అవై ఫలద్వారా బన్ధకఙ్గళాకైయాలే పాపత్తోడొక్క అన్ద పుణ్యకర్మఙ్గళెయుమ్ ఉతఱిత్తీర వేణ్డిఱ్ఱు. అల్లాతపోతు భగవత్ప్రాప్తి ఘటియాతిత్తే. ఇవ్విడత్తిలే - "పుణ్యత్తుక్కు అఞ్జుకిఱవన్ పాపత్తైప్పణ్ణానిత్తే; ఇవన్ పుణ్యత్తై పాపమెన్ఱిరుక్కుమ్; అవన్ పాపత్తై పుణ్యమెన్ఱిరుక్కుమ్. అవనుక్కు అతు కిట్టైయాతు; ఇవనతు శెయ్యాన్." ఎన్గిఱ శ్రీవచనభూషణ సూక్తికళుమ్ తద్వ్యాఖ్యానసూక్తికళుమ్ అనుసన్ధేయమ్.

[ఏష సోహం నస్వస్తి నిశామయామి] ఇప్పడియుళ్ళ తిరువడిత్తామరైకళిలే ఒరుకాలుమ్ రుచియుణ్డాకప్పెఱాతే కైకఴియప్పోన నాళ్ ఇని నన్మైపెఱ్ఱువాழ ప్రసక్తియుణ్డో? "తిరుమాలురువ్వాడవర్ శిన్నమేపిఱర్ఱానిప్పోర్ తిరుమాల్ తన్నైక్కొణ్డనజ్జట్కు ఎజ్జేవరుమ్తీవినైయే?" ఎన్నుమ్ "లాభ స్తేషాం జయ స్తేషాం కుత స్తేషాం పరాభవః। యేషామిన్దీవరశ్యామో హృదయేసుప్రతిష్ఠితః." ఎన్నుమితే ధీమతాం సగ్రేసరర్కళ్ పేశియిరుప్పతు. భగవదనురాగత్తై క్కనాక్కణ్డఱియాత నాళ్ ఒరునన్మై పెఱువేనాక ఎణ్ణియిరుక్కైక్కు ఎన్న ప్రసక్తియుణ్డెన్గిఱార్.

[హస్తిగిరినాథ!] ఎన్తన్నైయాలే ఒరునన్మై సమ్పాదిత్తుక్కొళ్ళ విరకిల్లైయెన్ఱన్నైప్పోక్కి ఉన్తన్నైయాలే వరక్కడవ నన్మైకళై ఇల్లైశెయ్ వేనల్లేనన్గే. మాదృశరాన పావికళైయుమ్ తిరుత్తిప్పణికొణ్డు నన్మైపెఱుత్తుకైక్కాకవిఱే నీ * తనిక్కడలే తనిచ్చుడరే తనియులకేయెన్ఱెన్ఱునక్కిడమానవఱ్ఱైయెల్లామ్ కాట్కడైక్కొణ్డు తిరువత్తిమామలైయిలే వన్దునిన్ఱరుళిఱ్ఱెన్గిఱార్.

ఇజ్జనే యడియేన్ 'నీశర్ణనిఱైయొన్నుమిలే నాక్కైయాలే 'దృష్ట్వామృతవృష్టిభిరాభజేథాః' ఎన్గిఱార్ - ఎన్ఱు నివర్హిక్కప్పమామ్. ... ... (23)

శ్లో॥ హైహా! నిభర్ణయోస్మ్యవినయోస్మి యత స్త్వదంఘ్రా
లిప్సామలబ్ధవతి చేతసి దువిఽసితే।
దుష్కర్మవర్మపరికర్మిణత ఏష సోహమ్
అగ్రే వరప్రద! తవ ప్రలపామి కిఞ్చిత్ ॥ ౨౪ ॥

పదవురై.

హే వరప్రద !=వరదనే !
ఏషసోఽహమ్=ఇవ్వడియేన్
నిర్భయః అస్మి=అచ్చమ్ కెట్టవనాయిరా నిన్ఱేన్ ;
అవినయః అస్మి=వినయమఱ్ఱవనాయ్ నిన్ఱేన్ ;
హా !=అన్థో !
యతః=ఎన్నాల్ ;
దుర్వినీతే=శిఱ్ఱమ్ తిరున్దామలిరుక్కిన్ఱ
చేతసి=(ఎన్నుడైయ) నెఞ్జానదు

త్వదంఘ్రౌ=ఉన్నుడైయ తిరువడికళిల్
లిప్సామ్=విరుప్పత్తై
అలబ్ధవతి సతి=అడైయాతిరుక్క మళవిల్
మహార్మవర్మపరికర్మిత: } తీవినైకళాకిఱ కవచజ్గళై అణిన్దుళ్ళ
ఏషసోఽహమ్=ఇవ్వడియేన్
తవ అగ్రే=ఉన్ ఎతిరిల్
కిఞ్చిత్=వాయిల్ వన్దతై
ప్రలపామి=పితఱ్ఱానిన్ఱేనన్ఱో

[హే నిర్భయో స్మీత్యాది.] "త్వత్పాదయో రనుదితస్పృహః" ఎన్ఱు శొన్నవిదు పొయ్యన్ఱిక్కే ఉణ్మైయాయిరుక్కప్పెఱ్ఱ అడియేన్, తిరుమున్బునిన్ఱుక్కొణ్డు అయోగ్యనాయిరున్దువైత్తు "హాస్త్రీశ! దృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేథాః" ఎన్ఱు వాయ్కూశాతే విణ్ణప్పమ్ శెయ్వదు ఎన్న అచ్చమ్కెట్ట అనీతియెన్ఱు అనుశయిక్కిఱార్. "నిర్భయోస్మి" ఎన్ఱుమ్ "అవినయోస్మి" ఎన్ఱుమ్ తన్నైత్తామే నిన్దిత్తుక్కొళ్ళుకిఱవిదు వ్యాజమాత్రమాయ్, తామ్ విరుమ్బుమ్ పరమపురుషార్థమానదు మఱ్ఱపురుషార్థజ్గళైక్కాట్టిలుమ్ శాలవుమ్ శీరియదు ఎన్నుమిడత్తైయుమ్ అన్ద పురుషార్థలాభత్తిలే తమక్కుళ్ళ త్వరాతిశయత్తైయుమ్ వ్యఞ్జిప్పిక్కైయిలే నోక్కుడైత్తాయిరుక్కుమెన్ఱు శొల్లువర్కళ్. "ధిగశుచిమవినీతం నిర్దయం మామలజ్జం పరమపురుష! యోఽహం యోగివర్యాగ్రగణ్యైః। విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరం తవపరిజనభావం కామయే కామవృత్తః." ఎన్ఱ ఆళవన్దార్ శ్రీసూక్తియై ఒరుపుడై ఒత్తిరుక్కిఱతాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకమ్.

[హై !] కెట్టేన్ కెట్టేనెన్గిఱార్. అపనుడైయ వైలక్షణ్యత్తై యుమ్ తమ్ముడైయ స్వరూపత్తైయుమ్ కణ్డార్, ధార్మికన్ వైత్త తణ్ణీర్ ప్పన్దలై యழిప్పారై ప్పోలే ఆழ్వార్ పోన్ఱ మహాన్గళుక్కు అను భావ్యమానవస్తువై నామ్ సమ్బాధిత్తుప్పేశి దూషిక్కు అపడి ఎన్నే ! ఎన్ఱు వెఱుక్కిఱార్. "వళవేழులకిన్ముతలాయ వానోరిఱైయై" ఇత్యాది. ఊరుణియిలే కళ్ళియై వెట్టియెఱివారై ప్పోలవుమ్ అమృత త్తిలే నఞ్జైక్కలన్దువైప్పారై ప్పోలవుమ్ నిత్యసూరికళుక్కు అను భావ్యమానవస్తువై నామ్ పుక్కు అழிక్కైయావతే! ఎన్ఱు * తళర్ వుఱ్ఱు నీజ్గనినైత్తారిఱే ఆழ్వార్.

[నిర్భయోస్మి] "పరద్రవ్యేష్వభిధ్యానం మనసానిష్టచిన్త నమ్ । వితథాభినివేశశ్చ త్రివిధంమానసంస్మృతమ్." ఎన్గైయాలే వితథాభినివేశముణ్డు అచ్ఛియేన్ మానసాపచారత్తిల్ కుఱై యుణ్డిరానిన్ఱేన్, ఆకైయాలే పురోడాశత్తై విరుమ్బుకిఱ నాయ్క్కు ప్పోలే సమక్కున్ తక్కదణ్డమ్ తవిరాతెన్ఱు అఞ్జినగుజ్గప్రాప్తమా యిరుక్క భయలేశముమిన్ఱియిరున్దేనెన్గిఱార్. "గర్భజన్మజరా మృతిక్లేశ కర్మపటూన్నగః । శ్వేవ దేవపటీకృతంత్వాం శ్రియో ఒహాంపు కాము యే." ఎన్ఱారిఱే భట్టర్. ఘటదాసి సార్వభౌమన్ పాడేవన్దు 'ఎన్నైక్కనోక్కాయ్' ఎన్ఱు విరుమ్బుమాపోలే నమ్మైప్పా రాతే విలక్షణవిషయత్తై క్కాముఱ్ఱోమే, ఇతనైప్పిఱరఱియిల్ ఎన్ పడువోమ్ ! ఎన్ఱు అఞ్జాతేకిడక్కిఱేన్.

[అవినయోస్మి] 'నెడునాళ్ సదాచార్యసేవైపణ్ణి స్వరూప జ్ఞరాయ్ప్పోన్దనీర్ ఇజ్జనే వెఱుత్తుక్కొళ్ళక్కడవీరో ?' ఎన్ఱు ఎమ్బె రుమాన్ తిరువుళ్ళమాక, అన్దో! ఆచార్యసేవైయై నాన్ కనవిలుమ్

శెయ్‌తతియేనెన్గిఱార్. అవినయః = అశిక్షితః ఎన్నపడి. ఆచార్య సేవైయిల్లామైయాలే అశిక్షితనాయిరానిన్తేనెన్గై "ఉమ్ముడైయ నిర్భయత్వత్తైయుమ్ అవినీతత్వత్తైయుమ్ ఎతుకొణ్డు నిశ్చయిత్తీర్ ?" ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమాన్ కేట్టానాకక్కొణ్డు మఱుమాత్తమురైక్కిఱార్ [యత ఇత్యాదినా.] [దుర్వినీతే(మమ)చేతసి త్వదంఘ్రిలిప్సానులబ్ధవతీసతి - యతః తవాగ్రే కిఞ్చిత్ప్రలపామి - (అత ఏవ)] ఒరుపడియాలుమ్ తిరున్దాతే శీర్ కులైన్దుకిడక్కిఱ పావియేన్ నెఞ్జు దేవరీర్ తిరువడిత్తామరైకళిలే ఆశాలేశముమ్ అఱ్ఱైయప్పెఱా తిరుక్క, దేవరీర్ తిరుమున్బేనిన్ఱు వాయ్‌తిఱక్క విరకుణ్డో? జ్ఞాన భక్తికళ్ తలైయెడుత్తార్ పేశుమ్బడికళై అనుకరిత్తుచ్చిలపాశురఙ్గళ్ పేశానిన్తేనే!, భయవినయఙ్గళ్ అడియేనుక్కుణ్డాకిల్ ఇఙ్గనే పేశప్రసక్తియుణ్డో? ఇతుకొణ్డమాయ్‌త్తు అడియేన్ "నిర్భయోస్మ్యవినయోస్మి" ఎన్ఱేనెన్గిఱార్. "నాణమిల్లాచ్చిఱుతకైయేన్ నానిఙ్గలప్పువతెన్ ?"

[దుష్కర్మణ్యవధ్యపరికర్మితే ఏవ సోహమ్] "ఈవిలాతతీవినైకళై త్తనై శెయ్‌తనన్ కొల్!" ఎన్ఱుమాపోలన్ఱిక్కే "నని(న)న్దితం కర్మ తదస్తి లోకే సహస్రశో యన్నమయా వ్యధాయి." ఎన్ఱుమాపోలేయరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్. పావఙ్గళ్ కూడుపూరిత్తుక్కిడక్కిఱతే నెన్గిఱార్. జీయర్ ఇవ్విడత్తై అనుసన్ధిక్కుమ్బోతెల్లామ్ నెఞ్జు మిళ్ళాతు కణ్ణుమ్ కణ్ణీరుమాయ్ ఉళ్ళైలామురుకిక్కూరల్ తఴుత్తొఴిన్దుమేలేపోకమాట్టాతే తికైత్తునిఱ్పర్. "ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ప్పేశిత్తలైక్కట్టలామ్, ఆళ్వానుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళైప్పేశి త్తలైక్కట్టవొణ్ణాతు" ఎన్ఱిత్తే నమ్ముతలికళ్ గోష్ఠియిలే ప్రసిద్ధి. ఇవ్వాళ్వానోడు ఒప్పిడక్కూడియవర్ కళుమ్

మేమ్పట్టవర్కళుమ్ మున్ను మవతరిత్తత్తై పిన్ను మవతరిక్కప్పోకిఱ
త్తై. భగవత్సఙ్కల్పత్తాలే ఇవ్వ్యాఖ్ వాట తానే మిణ్డుమ్ ఇన్ని
లత్తిలే తిరువవతరిక్క త్తిరువుళ్ళమ్పు గ్ద్రినాలుమ్ మున్బు అవతరిత్త
తెట్ సిలై మైయై అనుకరిక్కవల్లరల్లర్ ఎన్న వేణ్డియిరానిన్గతు. పురుష
గుణఙ్గళెల్లావర్ద్రినుమ్ శిఱన్ద భూతదయై, ఆచార్యభక్తి, భగవ
ద్భాగవతపారతన్త్ర్యమ్, అధ్యాత్మవిద్యాకౌశలమ్ముతలియ ఎణ్ణిల్
పల్ కుణఙ్గట్కు ప్పిఱప్పిడమెన్నలామ్పడి అమైన్ద 'వాచామగోచర
మహాగుణ దేశికాగ్ర్యకూరాధినాథరాన ఇవర్ శిఱితుమ్ వాయ్
కూశాతే "దుష్కర్మవర్మపరికర్మితః" ఎన్బతే! ఇతెన్న నైచ్యాను
సన్ధానపరమకాష్ఠైయెన్ఱు పోర విధ్ధరాయరుళువర్. [" మొత్తైయై
క్కడక్కమ్ పెరుమ్పుకత్తార్, వఞ్జముక్కుఱుమ్బామ్ కుత్తైయై
క్కడక్కుమ్ నమ్కూరత్తాళ్ వార్"] భాగవతవిషయత్తిలే స్వసా
మ్యబుద్ధియైయుమ్ స్వస్మిన్ ఆధిక్యబుద్ధియైయుమ్పిఱప్పిత్తు స్వరూప
నాశకఙ్గళాయిరున్దుళ్ళ అభిజనవిద్యావృత్తఙ్గళాలే యుణ్డాకక్కడవ
అహఙ్కారత్రయమూకిఱ మూన్ఱుపడుకుత్తైయైయుమ్ కడన్దిరుక్కు
మవరెన్ఱ ప్రసిద్ధి నమ్మాచార్యర్కళుక్కుళ్ళే ఇవర్క్కు అసాధా
రణమిఱే.

క్రిమికణ్ఠశోళ్లన్ విష్ణుద్రోహియాకై యాలే విష్ణుప్రతిమైకళై
యెల్లామెడుత్తుప్పోకడప్పోక, అవనుక్కిష్టరానవర్కళ్ "సమస్త
మాక ప్రతిష్ఠిప్పిత్త ప్రతిమైకళై అత్తియచ్చేయ్యిల్ ఉనక్కు క్కేడు
విళైయుమ్" ఎన్న, అతుకేట్ట అవన్ అన్ద ప్రతిమైకళిల్ దైవత్తై
ఉద్వాసనమ్పణ్ణి అత్తియచ్చేయ్ఫోమ్ ఎన్ఱు ఉపక్రమిత్తు తదనుగుణ
మాక "అదృశ్యాఙ్ఞనమిట్టుకొణ్డు ఉద్వాసనమ్పణ్ణు" ఎన్ఱుశొల్లి
ఒరుబ్రాహ్మణనై నియోగిక్క, అవనుమ్ ఉకన్దరుళి నిలఙ్గళిలేపోయ్

అదృశ్యాజ్ఞానమిట్టుక్కొణ్డు ఉద్యానవనమ్పణ్ణి చ్చిలభగవద్విగ్రహఙ్గళై క్కడలిలే యెడుత్తుప్పోకడుకిఱార్ ఎన్నుమత్తై ఎమ్బెరుమానార్ తిరుచ్చెవిశాత్తియరుళి, "ఇద్దేశత్తై విడాతే ఇన్ఱళవుమ్నోక్కిక్కొణ్డు కిడన్దోమ్, ఇవ్విడత్తుక్కుమ్ అగ్నిప్రవరుమ్బడి ఆసురవర్గమ్మేలిడా నిన్ఱతు; మేల్ శెయ్యవడుప్పతెన్ ?" ఎన్ఱు పెరియనమ్బిక్కు అఱి విక్క, అవర్ "నాన్ పెరుమాళుడైయ తిరువెణ్ణైయిలే ఒరు ప్రదక్షిణమ్వరుమ్బడియాక ఉమ్ముడైయ శిష్యర్కళిలే ఒరువరై ప్పోరవిడువతు" ఎన్న; "అతుక్కావారార్ ?" ఎన్న; "ఎన్ పిన్నే పోరానిన్ఱాల్, ఒరువన్ పిన్నే పోకానిన్ఱేనెన్ఱు తన్నెఞ్జిల్పడాతే ఛాయై పోలేయెన్నైప్పిన్ శెల్వానొరువనాక వేణుమ్" ఎన్న, "అప్పడిప్పట్ట వర్కళ్ ఇఙ్గే ఆరిరుక్కక్కూడుమ్?" ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమానార్ శిన్ది త్తుక్కొణ్డిరుక్కుమళవిలే పెరియనమ్బి "అన్దో! శిన్దిప్పతెన్? నమ్ ఆழ్వానై ప్పోరవిడలాకాతో?" ఎన్ఱారామ్=ఎన్ఱు ఇన్ద ఇతిహాసమ్ తిరువాయ్మొழియీట్టిలే "పలరడియార్ మున్బరుళియ" [౭-౧౦-౫] ఎన్ఱ పిడత్తు అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళతు. ఇప్పడిప్పట్ట 'గుణానామాకరోమహానానవర్ "దుష్కర్మవర్మపరికర్మితః" ఎన్ఱాల్, నామెల్లామ్ శొల్లవేణ్డియవాత్తై ఎతువాయిరున్దతు!.

లిప్సావ్=లబ్ధుమిచ్ఛా - లిప్సా; తామ్ - దుష్కర్మాణ్యేవ వర్మాణి (కవచాని)-, తైః పరికర్మితః (అలఙ్కృతః - ఆచ్ఛాదిత ఇతి యావత్). "తనుత్రం వర్మ దంశనమ్ । ఉరచ్ఛదః కఙ్కటకో జగరః కవచోఽస్త్రియామ్" ఇత్యమరః. "పరికర్మాఽఙ్గసంస్కారః." ఇతిచ. ... ... (౭౮)

శ్లో॥ సవ్యాధిరాధిరవితుష్టిరనిష్టయోగః
స్వాభీష్టభఙ్గనమమర్షకరో నికర్షః ।
కృన్తన్తి సన్తతమిమాని మనో మదీయం
హా స్తీశ ! న త్వదభిలాషనిధిప్రవాహిణిః ॥ ౭౫ ॥

పదవురై.

హా స్తీశ !=హా స్త్యద్రినాథనే !
సవ్యాధిః=శరీరవ్యాధియోడు కూడిన
ఆధిః=మనోవ్యాధియెన్న
అవితుష్టిః=(సెడునాళనుభవిత్తుమ్) తృప్తి పిఱవామైయెన్న
అనిష్టయోగః=వేణ్డాతవై వన్దుశేర్వతెన్న
స్వాభీష్టభఙ్గనమ్ = విరుమ్బియ పొరుళ్ కిడైక్కవొణ్ణాతపడి తడై పడువతెన్న
అమర్షకరః నికర్షః } కోపత్తైయుణ్డాక్కవల్ల తాళ్చ్చియెన్న

ఇమాని=ఆక ఇవైకళ్
మదీయం మనః=ఎనతు నెఞ్జై
సన్తతమ్=ఎప్పోతుమ్
కృన్తన్తి=ఈర్కిన్ఱన ;
త్వదభిలాష నిధిప్రవాహిణిషు } ఉన్నిడత్తిల్ అన్బువైప్ప తాకిఱనిధియిన్ ఇఴు వోవెళ్ళత్తాల్
నకృన్తతి=వరుత్తుకిన్ఱ తిల్లై.
[ఉన్నిడత్తిల్ అన్బు ఇల్లైయే యెన్గిఱ దుఃఖమ్మాత్రమిల్లైయెన్గై]

[సవ్యాధిరిత్యాది.] కీళ్ “త్వదంఘ్రిలిప్సామలబ్ధవతి చేతసి” ఎన్ఱత్తై వివరిక్కిఱతాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమ్. “యన్ముహూర్తం క్షణంవాపి వాసుదేవో న చిన్త్యతే। సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రం సాభ్రాన్తిస్సాచ విక్రియా.” ఎన్ఱు-ఒరుక్షణమ్ భగవచ్చిన్తైయిన్ఱియిలుమ్ అతువేతాన్ మహత్తాన ఆపత్తెన్ఱుమ్, “ఏకస్మిన్నప్యతిక్రాన్తే ముహూర్తే ధ్యానవర్జితే। దస్యుభిర్ముషితేనేవ యుక్తమాక్రన్దితుం నృణామ్.” ఎన్ఱు - భగవదనుధ్యానమిన్ఱిక్కే ఒరునొడి పోవతు కళ్ళర్గళాలుమ్ సర్వస్వత్తైయుమ్ పఱికొడుత్తవర్ పోలే శోకమురుక్కుమవర్గళుక్కతక్కదవతెన్ఱుమ్ ఇప్పడికళిలే శాస్త్రఙ్గళ్ శొల్లానిఱ్క, అతిలే నాన్ కరైయాతే కిడక్కిఱేనెన్గిఱార్.

ఎనక్కుమ్ శిలకరైతల్కళుణ్డు, అవై విషయాన్తరఙ్గళిలేయాయిరుక్కుమత్తనై పోక్కి "దేవరీర్ పక్కల్ భావబన్ధమ్ కులైయప్పెఱ్ఱతే!" ఎన్ను మత్రాలే యుణ్డాకక్కడవ కరైతల్ మాత్తిరమ్ ఒరు నాళుమెనక్కిల్లై యెన్గిఱార్.

[సవ్యాధిః ఆధిః] ఆధియుమ్ వ్యాధియుమెన్ఱపడి. ఇవై తాపత్రయత్తిలే ఆధ్యాత్మికమెనప్పడుమ్. ఆధియెన్బతు మనోవ్యాధి, వ్యాధియెన్బతు శరీరపీడై. ఆధివ్యాధికళుణ్డానాల్ అడియేన్ కరైక్కిన్ఱేనేయొళ్ళియ భగవద్విషయక భావబన్ధత్తుక్కు హానివన్దువిట్టతేయెన్ఱు ఒరు పోతుమ్ కరైకిఱేనిల్లైయెన్గై [అవితృప్తిః] - చిరకాలం బహుశో భుక్తేష్వపి విషయేష్వతృప్తిః - విషయఙ్గళై నెడునాళ్ వయిఱార వుణ్డుపోన్దాలుమ్ తృప్తనన్ఱిక్కేయొళ్ళికై. [అనిష్టయోగః] విరుమ్బాతవై వన్దు శేరుకై: [స్వాభీష్టభఙ్గనమ్] విరుమ్బినతు కైపుకురామొళ్ళికై. 'ఇన్ను మొరుపిళ్ళై పెఱక్కవేణుమ్" ఎన్ఱు విరుమ్బ పిఱక్కచ్చెయ్తే ఏఱ్కనవేపిఱన్ద పిళ్ళైయుమ్ శెత్తు గృహిణి తానుమ్ శెత్తునిఱ్కప్పడియాన శిలసఙ్గపఙ్గళుణ్డాతే సంసారత్తిలే; ఇవైయాయ్త్తు అనిష్టయోగముమ్ స్వాభీష్టభఙ్గనముమ్. "రాత్రిర్గమిష్యతి భవిష్యతి సుప్రభాతం భాస్వానుదేష్యతి హసిష్యతి పఙ్కజశ్రీః। ఇత్థం విచిన్తయతి కోశగతే ద్విరేఫే హాహన్త! హన్త! నళినీం గజ ఉజ్జహార." ఇత్యాదివత్.

[అనుపశమశరో నికర్షః] అనుపశమమావతు రోషమ్; అతనై పిళ్ళైక్కుక్కూడవతాన నికర్షణ్-శేణ్మై. కులమ్, రూపమ్, విద్యై, ధనమ్ ఎన్ను మివఱ్ఱాల్ తాఙ్కళుయర్న్దిరుక్క, పిఱర్ అవఱ్ఱాల్ నిఱైయుమిన్ఱాల్ వరువతోరు అసహిష్ణుతైయుణ్డాతే ప్రాకృతజనఙ్గళుక్కు; అప్పడిప్పట్ట అసహిష్ణుతైక్కు నిమిత్తమాన

కులరూపవిద్యాధనాదిషు నికర్షణముమ్. అథవా, [అముష్య కరో నికర్షః] నమ్మగౌరవమ్ కుఱైయుమ్బడి పిఱర్ ఒరువార్త్తై శొన్నవాఱే అవర్ తిఱైయై అఱిన్దుపొఱుక్కవుమ్బడియాన తొరు రోషముణ్డాక్కక్కడవ తిఱే, అన్ద రోషజనకమాన నికర్షమాకవుమామ్.

[ఇమాని] ఆక్కి శొల్లప్పట్ట ఇవై. ఆధివ్యాధిగళ్, అవితుష్టి, అనిష్టయోగమ్, అభీష్టభఙ్గనమ్, అముష్యకరమాననికర్షమ్ ఎన్నప్పట్ట ఇవై. "ఇమాని" ఎన్ఱు - సామాన్యే నపుంసకమ్. [మదీయం మనః సన్తతం కృన్తన్తి.] ఐయో! నమక్కు శరీరపీడై యుణ్డాయిత్తే యెన్ఱుమ్, మనోవ్యాధి యుణ్డాయిత్తే యెన్ఱుమ్, విషయానుభవమ్ ఎవ్వళవు పణ్ణినాలుమ్ తృప్తిపిఱప్పదిల్లైయే యెన్ఱుమ్, అపేక్షితఙ్గళ్ కైకూడాతే అనపేక్షితఙ్గళ్ వలియవన్దుకొణ్డు నిఱ్కిఱతే యెన్ఱుమ్, నమ్ నెఞ్జుళుక్కుమ్బడి శిలర్ తణ్ణితాక వార్త్తైకళ్ శొల్లుమ్ నిలైమైయిలే ఎమ్బెరుమాన్ నమ్మై నిఱుత్తినానే యెన్ఱుమ్ ఇప్పడిప్పట్టకుఱైకళై ప్పఱ్ఱి అడియేన్ అహోరాత్రముమ్ కవలైప్పడానిన్ఱేనేయొழియ, "త్వదభిలాషనిధిప్రహాణిస్తు (కిఞ్చిదపి) మదీయంమనో నకృన్తతి"- 'పేరరుళాళనుడైయ పాదపఙ్కయత్తిలే అనురాగమ్ కుఱైయప్పెఱ్ఱోమే!' ఎన్ఱు ఒరుపోతుమ్ కవలైప్పడుకిన్ఱిలేనన్ఱే. పెణ్డిగాల్ శుకఙ్గళుయ్ప్పాన్ పెరియుంశోరినుమ్బొప్పూణ్డు, ఉణ్డిరాక్కిడక్కుమ్బొత్తుముడలుక్కే కరైన్దునైన్దు, తణ్డుయ్ఱాయ్ మాలైమార్విన్ తమర్కళాయ్ప్పాడియాడి, త్తొణ్డుపూణ్డముతముణ్ణాత్తొழுమ్బర్కళ్ అడియేన్ అగ్రగణ్యనెన్ఱు నైచ్యానుసన్ధానపరమకాష్ఠైయిలే నిఱ్కిఱారాయిత్తు

త్వదభిలాషనిధిప్రహాణిః=త్వయి అభిలాషః; స ఏవ నిధిః; ప్రకృష్టాహానిః ప్రహాణిః; నిధేః ప్రహాణిః. - భగవద్విషయత్తిలే

అభిలాషమాత్రమే అక్షయఫలప్రదమాంకైయాలే అతనై నిధియెన్గి
ఱార్. ఇజ్జే శిల ఆన్తరాళికర్ శొల్లువతొన్నుణ్డు ; – ఇజ్జనే అర్థవాద
భగవద్విషయత్తిలే తమక్కు అభిలాషమ్ ఇల్లైయేయెన్గిఱ పరితాప
ముణ్డా.డ ఇల్లైయాక అరుళిచ్చెయ్యుమ్ముకత్తాలే భగవద్విషయిక
మాన అభిలాషమ్ అవశ్యకమెన్నుమిడత్తై నన్గు తెళివిత్తిరుక్కిఱ్గా
తేయుమ్, శ్రీవచనభూషణత్తిలే “నెడునాళ్ అన్యపరైయాయ్
పోన్దభార్యై లజ్జాభయజ్గళిన్ఱిక్కే భర్తృసకాశత్తిలేనిన్ఱు ఎనై
యజ్గీకరిక్కవేణుమెన్ఱు పేశక్కు మాపోలే యిరుప్పతొన్ఱితే ఇవన్
పణ్ణుమ్ ప్రపత్తి.” ఎన్ఱు – భగవద్విషయత్తిలే తాన్ అభిలాషై
పణ్ణక్కూడా తెన్గిఱకరుత్తాలే ఎప్పొతివై త్తు శాస్త్రార్థజ్ఞాదిభత్తై విశే
వితార్కళ్ తెన్నాచార్యర్కళ్ – ఎన్బర్ సదాచార్యసేవైయిల్లా
ఱార్. అవర్కళ్ తెళివుపెఱుమ్బడి శుగజ్ఞచొల్లుకిఱోమ్, – చేతన
నుడైయ పూర్వవృత్తత్తైప్పార్త్తాల్ ఇవన్ భగవద్విషయత్తై
ఆశైప్పడుకై అపరాధకోటియిలే యాయిరుక్కుమెన్నుమిడమ్
ఎమ్బెరుమానారుడైయ అనుష్ఠానప్రకారమ్కొణ్డు అఱియలామ్.
“అహమస్మ్యపరాధానామాలయః” ఎన్గిఱపడియే అపరాధజ్గళు
క్కెల్లామ్ కొళ్కలమాయిరుక్కిఱ ఇచ్చేతనన్ ప్రపత్తిపణ్ణవే
“సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి” ఎన్నుమ్బడి ఇవనళవిల్ సర్వే
శ్వరన్ తిరువుళ్ళమ్ ప్రసన్నమాయ్విడుకైయాలే అభిలాషాన్తర
పర్యాయమాన ఇన్దప్రపత్తి సర్వాపరాధజ్గళుక్కుమ్ ప్రాయశ్చిత్త
మాయిరున్దతేయాకిలుమ్ ఇప్పడి యిరున్దుళ్ళప్రపత్తియై “త్వత్పా
దారవిన్దయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే” ఎన్ఱు పణ్ణియరుళిన ఎమ్బెరు
మానార్ స్వపూర్వవృత్తత్తై అనుసన్ధిత్తవాఱే అతుతనైయుమప
రాధకోటియిలే తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి “త్వమేవ మాతాచ” ఎన్ఱు

తొడఙ్గి ఇత్తనైయిలపరాధత్తై ప్పొఱుక్కైక్కుఱుప్పాన బన్ధవిశేష ఙ్గళై యెల్లామ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తుకొణ్డు "తస్మాత్ప్రణమ్య ప్రణిధాయ కాయం ప్రసాదయే త్వామహమీశమీడ్యమ్" ఇత్యాదియాలే - ఇప్పడి తిరుమున్బే కూశామల్ వన్దునిన్ఱు ప్రపత్తిపణ్ణిన ఇవ్వపరాధత్తై ప్పొఱుత్తరుళవేణుమెన్ఱు క్షామణమ్పణ్ణవేణ్డుమ్బడి నిత్యైయాలే ఇవ్వర్థియాలే ఇతు అపరాధకోటియిలే యాకక్కడవతన్ఱు. అనాది కాలమ్ అపరాధత్తైప్పణ్ణి ప్పిన్బొరునాళిలే ఆభిముఖ్యత్తైప్పణ్ణినానే యాకిలుమ్ "రిపూణామపి వత్సలః" "యదివా రావణస్స్వయమ్" ఎన్ఱిరుక్కుమీశ్వరహృదయత్తైప్పార్త్తాల్ అవన్ కైక్కొళ్ళ ఒరు కుఱైయిల్లై; అవనప్పడియిరున్దానేయాకిలుమ్ తన్ పూర్వవృత్తత్తై యుణర్న్దాల్ ఇవన్ ఇత్తై అపరాధమాక వేసనైత్తు క్షామణమ్పణ్ణ వేణ్డుమ్బడియాయిత్తే యిరుప్పతు. ఆకైయాలే భగవద్విషయకాభి లాషమ్ జ్ఞానినామగ్రేసరర్కళుక్కు మిరున్దతెన్గిఱకారణత్తైక్కొణ్డు అతుతన్నై అపరాధకోటియిలే శేర్త్తతాకచ్చొల్లవావతు, "ఇతు అపరాధకోటియిలే శేర్న్దతాకైయాలే నమక్కు భగవద్విషయ కాభిలాషమ్ కూడాతు" ఎన్ఱు చోదనమ్పణ్ణనావతు అవకాశమిల్లై. అభిలాషప్పడవుమ్ వేణుమ్; పిన్బు క్షామణమ్పణ్ణవుమ్ వేణుమ్. "ధిగశుచిమవినీతం నిర్దయం మామలజ్జం పరమపురుష! యోహం యోగివర్యాగ్రగణ్యైః । విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరం తవ పరిజనభావం కామయే కామవృత్తః." ఎన్ఱ ఆళవన్దార్ శ్రీసూక్తియై యుమ్, "గర్భజన్మజరామృతిక్లేశకర్మశతదుర్మిగః । శ్వేవ దేవ వషట్కృతం త్వాం శ్రియోఽర్హమకామయే." ఎన్ఱ భట్టర్ శ్రీ సూక్తియైయుమ్ శిరసావహిప్పార్కళుక్కు ఉదాహృతమాన శ్రీవచన భూషణసూక్తియుమ్ ఆదరణీయమాకక్కడవతిల్లై. శ్రీదేశికనుమ్

తెళిన్దుపేశిన సమయత్తిలే ఇవ్వర్థత్తైయే అనువదిత్తరుళినార్ ; శరణాగతిదీపికైయిలే [శ్లో - ౪౧] "ఇత్థం త్వదేకశరణైరనఘైరవాప్యే త్వత్కింకరత్వవిభవే స్పృహయాఽపరాధ్యన్ । ఆత్మా మమేతి భగవన్! భవతైవ గీతాన్ ప్రాచో నిరీక్ష్య భణనీయ ఇహ త్వయాఽహమ్." ఎన్నుమ్ శ్లోకత్తిలే "స్పృహయాఽపరాధ్యన్" ఎన్ఱు ఇరుళిచ్చెయ్ తారిత్తే అవ్విడత్తిల్ వ్యాఖ్యానమురైత్తవర్ కళుమ్ "అతినీచజనస్య సార్వభౌమసమ్భోగాభిలాషోఽపరాధ ఇతి భావః" ఎన్ఱుమ్, "అత్యుచ్ఛవిభవే అతినీచస్య స్పృహా అత్యన్తాపరాధ ఇతి భావః" ఎన్ఱుమ్ ఎళుతివైత్తార్ కళ్ ఆకైయాలే భగవద్విషయత్తై అభిలషిప్పతు అపరాధకోటియిలే యామెన్ఱుమిడమ్ దేశికసూక్తిసిద్ధముమాయిరుక్క అతనైయఱియుప్పెఱాతే కలఙ్గి కుచోద్యఙ్గళ్ పణ్ణుమవర్ కళైప్పఱ్ఱి "వమ్బార్ వినావొల్లప్పో ఎమ్మైవైత్తతివ్వాఱుపునత్తే?" ఎన్నుమనస్థత్తు ఉదాసిక్కై ఉచితమ్. ... ... (౭౫)

శ్లో॥ విద్వేషమానమదరాగ విలోభమోహాది –
ఆజానభూమిరిహామత్ర భవే నిమజ్జన్ ।
నిర్ద్వన్ద్వ! నిత్యనిరవద్య! మహాగుణం త్వాం
హస్తీశ! కిం ప్రియితుమీక్షితుమీప్సితుం వా ॥ ౭౬ ॥

పదవురై.

నిర్ద్వన్ద్వ!=జ్ఞానాజ్ఞానఙ్గళ్, సుఖదుఃఖఙ్గళ్ - ఎన్గిఱ ద్వన్ద్వమిల్లాతవనాయ్
నిత్యనిరవద్య !=స్వభావమాకవే హేయప్రతిభటనాయిరుప్పవనాన
హస్తీశ !=పేరరుళాళనే !,

విద్వేషమాన మద రాగ విలోభమోహాద్యాజానభూమిః } విద్వేష = ఒరువస్తువిల్ అకారణమాక ప్పకైకొళ్వతెన్న, మాన=అభిజాత్యాది ప్రయుక్తమాక అహఙ్కారిక్కై

యెన్న, మద=విషయలాభత్తాలే కొళుప్పడైవతెన్న, రాగ=విషయప్రాప్తియై విరుమ్బుకైయెన్న, విలోభ = విశేషలోభమెన్న, మోహ = మోహమెన్న, ఆది=ఇవైముతలాన దుర్గుణజ్గళుక్కు, అజ్ఞానభూమిః=పిఱప్పిడమాయ్,

అత్ర భవే=ఇన్ద సంసారత్తిలే

నిమజ్జన్=మూழ్కిక్కిడక్కుమ్

అహమ్=అడియేన్

మహాగుణమ్ = శిఱన్ద గుణఙ్గళైయుడైయైయాన

త్వామ్=ఉన్నై

శ్రయితుమ్=ఆశ్రయిక్కవావతు

ఈక్షితుమ్=కాణవావతు

ఈప్సితుం వా=విరుమ్బవావతు

కః=ఎవ్వాళవన్ ?

[ఒన్నుక్కు మధికారియల్లేనెన్ఱపడి.]

[విద్వేషమానేత్యాది.] "ఉన్ విషయత్తిలే అభిలాషైయిల్లైయే" యెన్ఱు అనుతాపముమిల్లైయెన్నార్ కీழ్ శ్లోకత్తిల్, అన్న అభిలాషై తానుమ్ అడియేనుక్కు అవద్యమెన్గిఱార్ ఇతిల్. నికర్షత్తిన్ ఎల్లైయిలే నిఱ్కుమ్ నాన్ సర్వాధికనాననున్నై అభిలషిక్క ఎవ్వాళవన్ ఎన్గిఱార్ ఇతిల్ పూర్వార్ధత్తాలే తమ్ముడైయ తణ్మైయై అరుళిచ్చెయ్తు, ఉత్తరార్ధైకదేశత్తాలే పెరుమాళనుడైయ సర్వాధిక్యత్తై అరుళిచ్చెయ్తు, చరమపాదత్తాలే తమ్ముడైయ అనర్హతైయై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[విద్వేషమాన మదరాగవిలోభమోహ ద్యాజ్ఞానభూమిరహమ్] విద్వేషమావతు - నిర్నిమిత్తమాక ఒరువన్ పక్కలిలే వైరైకొళ్ళుకై. మానమావతు - "మానశ్చిత్తసమున్నతిః" ఎన్గిఱపడియే ఆభిజాత్యాదిప్రయుక్తమాన మేనాణిప్పు - (గర్వమ్). మదమావతు - విషయలాభత్తాలే యుణ్డాక్కడవ మనక్కళిప్పు. రాగమావతు - విషయప్రాప్తియిల్ అభిలాషమ్. విలోభమావతు - ప్రాప్తమానపొరుళై సత్పాత్రత్తిలే వినియోగిక్కైక్కు ఇసైయ్యాన అభినివేశమ్. మోహమావతు - కృత్యాకృత్యఙ్గళై ప్పరిగ్ర

త్తెళివిల్లామై. ఆదిశబ్దత్తాలే కామక్రోధాదికళై గ్రహిక్కక్కడవతు ఇప్పడిప్పట్టదోషఙ్గళుక్కు త్తిమ్మైజన్మభూమియాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ సద్గుణగణానామాకరరాన వివర్.

ఆళ్వాన్ ఎమ్బెరుమానార్కు ఉశాత్తునైయాయిరున్ను దర్శననిర్వాహమ్పణ్ణియరుళుకిఱకాలత్తిలే రాజేన్ద్రశోళపురత్తిలే అరశాణ్డుకొణ్డిరున్ద కులోత్తుఙ్గశోళన్ దుష్టశైవనాకైయాలే శిళ్ళిప్పొయ్న్నూల్కళై మెయ్న్నూలాక్కొణ్డు తానుమ్ తన్ పురోహితనుమాక నాట్టిలుళ్ళ విద్వాన్గళై యెల్లామ్ తిరట్టి "శివాత్పరతరం నాస్తి" ఎన్ఱు ఎళుత్తిడచ్చొల్లినిర్బన్ధిక్క, శిలర్ అవనుడైయ శైఙ్గోన్నైక్కు అఞ్జియుమ్ శిలర్ అర్థక్షేత్రాదికళుక్కు ఆశైప్పట్టుమ్ అజ్ఞనే ఎళుత్తిడ, అప్పోతు అవ్వరశసడత్తు ప్రీతితువాల్లభ్యమ్ పెఱ్ఱిరున్ద "నాలూరాన్" ఎన్గిఱ వైష్ణవన్, రాజావైనోక్కి "ఎఙ్గళ్ రామానుశన్ ఎళుత్తిట్టాలన్ఱో ఎళుత్తిట్టతావతు; పార్ప్రనీశర్. ఇట్టాలెన్న? ఇడావిడిలెన్న? ఎన్ఱు కలహమ్పణ్ణ, అతువేనిమిత్తమాక రాజసదస్సిలే ఆళ్వాన్ తిరుక్కణ్కళై ఇళక్కవుమ్ పెరియనమ్బి తిరునాడలఙ్కరిక్కవుమ్, ఎమ్బెరుమానార్ నాట్టుత్తుఱక్కవుమ్ మఱ్ఱుమ్పల అనత్తుక్కళ్ విళైయవుమ్ సేర్న్దతు; ఇత్తనై అనర్థత్తుక్కుమ్ అన్దనాలూరానే మూలకారణమాకైయాల్ అన్ద మహాపాపిక్కు ఘోరనరకపచనత్తై భగవత్సన్నిధియిలే ప్రార్థిక్క ప్రాప్తమాయిరున్నుమ్ ఆళ్వాన్ మనాత్వైకసార్వభౌమరాకైయాలే అవనళవిలుమ్ ద్వేషమ్పారాట్టాతే పరమకృపైశెయ్తరుళి అవనుక్కుమ్ తిరునాట్టై వేణ్డినార్. ఇన్ద వరదరాజస్తవత్తై ప్పెరుమాళాళ్ తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు తలైక్కట్టికిఱపోతు (ఎమ్బెరుమానార్ అన్యపరరాయెళున్దరుళియిరుక్క) పేరరుళాళన్, స్తవమ్

తిరుచ్చెవిశార్త్తి ప్రసన్ననాయ్ “ఆఴ్వార్! ఉమ్ముడైయ అపేక్షి తత్తై వేణ్డిక్కొళ్ళుమ్” ఎన్న, అవర్ ఉడైయవర్ తిరువుళ్ళప్పడి తిరుక్కణ్ వేణ్డిక్కొళ్ళాకల్ “నాన్ పెఱ్ఱ పేఱు నాలూరానుమ్ పెఱవేణుమ్” ఎన్ఱు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య “అప్పడియే పెఱక్కడవన్” ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ తిరువాయ్మలర్న్దరుళినదాక ప్రసిద్ధమిఱే. అవ హ్యాపచారిగళిల్ నాలూరాన్ అగ్రగణ్యనానమైయాల్ అవనుక్కు నరకమే శవత్తాతెన్ఱు నిశ్చయిత్త ఆఴ్వాన్, “వైష్ణవకులత్తిలే పిఱన్దా నొరువన్ ఇజ్జనే పడుకుఴియిల్ విఴలాకాతు” ఎన్ఱు ఇరక్క ముఱ్ఱ ఏరార్కైయాలే అవనుక్కు మోక్షమ్ వేణ్డినార్. ఆకైయాలే విద్వేషమ్ నశిక్క వేణ్డుమ్ విషయత్తిలుఙ్కూడ ఇవర్ ఆనృశంస్యమే కాట్టుమవర్ ఎన్నుమిడమ్ సువ్యక్తమాయిరుక్క ఇప్పోతు ఇవర్ తమ్మై “విద్వేష - ఆజానభూమిః” ఎన్ఱనుసన్ధిక్క ఎన్నాయిరున్దతు!.

ఎమ్పెరుమానార్ పాడే తిరువాయ్మొఴి కాలక్షేపమ్ తొడఙ్గి * శూఴ్విశుమ్బణిముకిలళవిలే వన్దవాఱే “ముడియుడై వానవర్ ముఱైముఱై యెతిర్కొళ్ళ” ఎన్ఱ పాశురత్తిల్, “పరమపదత్తిలే ముఱ్పట్టిరుక్కుమవర్కళ్ పిఱ్పట్టు ఎఴున్దరుళుమవర్కళై ఎతిర్కొణ్డు ఉపచరిప్పర్కళ్” ఎన్ఱిప్పడి పరక్క అరుళిచ్చెయ్యక్కేట్ట ఆఴ్వాన్ “నామ్ పరమపదమ్పోక ఉడైయవర్క్కు ప్పిఱ్పట్టోమాకిల్ అవ్విడత్తిలే ఉడైయవర్ నమ్మై ఎతిర్కొణ్డు ఉపచరిక్క వేణ్డుమ్బడి నమక్కు మహాపచారమ్ విళైయుమాతలాల్ పరమపదత్తుక్కు నామ్ మున్బడ వేణుమ్” ఎన్ఱుఱుతియిట్టు ఎమ్పెరుమానార్ పక్కలిలే విణ్ణప్పమ్ శెయ్యామలే నమ్పెరుమాళ్ తిరుమున్బేపోయ్ ఎన్ఱు ఒరుశ్లోకత్తై విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు పరక్కవుపన్యసిక్క, పెరుమాళ్ తిరువుళ్ళ ముకన్దు “ఉనక్కు వేణ్డినదెల్లామ్ తరక్కడవేన్, వేణ్డిక్కొళ్ళుమ్”

ఎన్న, ఆழ்వానుమ్ “నాయన్దే! పణ్డే ఎల్లామ్ తన్దరుళినాయే” ఎన్న, పెరుమాళుమ్ “అప్పడియన్ఱు, ఇప్పోతుమ్ వేణ్డికొళ్ళుమ్; నమ్ పెణ్ణుక్కాగాకై! నమ్మిరామానుశనాకై!! తవఱాతే తరుకిఱోమ్” ఎన్న, ఆழ்వానుమ్ “త్వదనుభవవిరోధియాన ఇన్దశరీరత్తై విడువిత్తు నిత్యవిభూతియిల్ దేవరీరుడైయ నిత్యానుభవత్తై త్తన్దరుళవేణుమ్” ఎన్ఱు ప్రార్థిక్క, అతుకేట్ట పెరుమాన్ ఎంపెరుమానుక్కు ఖాకులనాయ్, అసత్యప్రతిజ్ఞనాకవొణ్ణామైయాలే ఇని చెయ్యలావతిల్లైయెన్ఱు తుణిన్దు “ఉనక్కుమ్ ఉన్నుడైయ తిరునామత్తై చ్చొల్లువార్కట్కుమ్ ఉన్నుడైయసమ్బన్ధమ్ పెఱ్ఱవర్కట్కుమ్ మేల్ విడుతిన్దోమ్” ఎన్ఱు తిరువాయ్మలర్న్దరుళి త్తిరుప్పరియట్టముమ్ తళిగైప్రసాదముమ్ పూర్ణ్దమాలై త్తణ్ణుఱాయుమ్ శిరుక్కైచ్చిఅప్పమ్ ప్రసాదిత్తు విడై తన్దరుళినారెన్ఱుమ్, ఇతనై అఱిన్ద ఎమ్బెరుమానార్ ‘ఉనక్కు ఉయిరాన ఆழ்వానైయిழన్దు నామిజ్ఞనే ఉయిర్ వాழ்న్దిరుప్పతు!’ ఎన్ఱు కనక్కక్లేశిత్తు శ్రీపాదత్తుముతలికళిలారైయుమ్ కూట్టికొణ్డు ఆழ்వానిరున్దవిడత్తేఱచ్చెన్ఱు, “ఆழ்వారే! ఎన్ శెయ్తీర్! ఎన్ శెయ్తీర్!! ఇప్పడియుమ్ ఎన్నైప్పడుకొలైయడిక్కలామో?” ఎన్ఱు కేట్క, ఆழ்వానుమ్ పరమపదత్తుక్కుత్తామ్ ముఱ్పడనిణ్డియ కారణత్తై అరుళిచ్చెయ్య, ఉడైయవర్ అతుకేట్టు “‘నశాస్త్రం నైవచక్రమః’ ఎన్ఱు అఱైప్రకేట్టికుక్కుమ్ భోగవిభూతియిలే సిర అఱైవుతేడువతే! ఇతొరు శేషత్వకాష్ఠైయిరున్దపడియే!” ఎన్ఱు పోఙ విధ్ధరాయ్ కణ్ణసీర్కైకళాలిత్తాత్తు ఆழ்వానైయణైత్తుక్కొణ్డు నిన్నల్ పొరుమలాయ్ త్తిరువుళ్ళ ముడైకులైప్పట్టు “ఐయో! ఆழ்వారే! ఉయిర్నిలైయాన ఉమ్మైయిழన్దు ఎజ్ఞనేధరిప్పేన్? ఎన్నైయుమ్ ఉడన్కొణ్డుపోక త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱిసిరిల్లైయే! నమ్మై

ఎట్టుప్పోక వుమక్కు రుచిప్పతే! పరమపదనాథనుమ్ అఙ్గుళ్ళారుమ్ ఎన్న నోన్బునోఱ్ఱార్కొలో? ఇఙ్గు ఉఱఙ్గుకిఱ పెరుమాళుమ్ ఇఙ్గుళ్ళ నాఙ్గళుమ్ ఎన్న పాపమ్ శెయ్తోమో? 'ఇచ్చువైతవిర యాన్ పోయ్ ఇన్దిరలోకమాళుమ్ అచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్డేన్ అరఙ్గమానకరుళానే!' ఎన్ఱ పాసురత్తైయుమ్ మఱన్దిట్టీరే! ఐయో! ఎన్ శెయ్తీర్!!; ఇని ఉమ్ తిరువుళ్ళమ్ కలఙ్గుమ్బడి పలశొల్లిప్పయనేన్? ఉమ్ముడైయ పేఱ్ఱుక్కు నామ్ విలక్కడిపోకలామో? సుఖమాక నిత్య విభూతియేఱ ఎழున్దరుళీర్" ఎన్ఱు ఆழ్వార్ తిరుముత్తుక్కైత్తడవి ఆశ్వాసిత్తు విడైకొడుత్తరుళినారెన్ఱుమ్ ఇతిహాసమిరుక్కుమ్బడి ఇత్తనై వినయసమృద్ధి అమైన్దవర్గళ్ ఇవర్ "మాన - ఆజానభావిః" ఎన్ఱ శ్లోకత్తై అహఙ్కారత్తుక్కు ఆకరమాక అరుళిచ్చెయ్తతు ఎన్నో!.

విభవత్తిలే ఆழ్వానుడైయ తిరుమాళిగై దేవేన్ద్రభవనమ్ కుబేరభవనమ్ ముతలియవఱ్ఱైయుమ్ అతిశయిత్తుచ్చెల్వమ్ మిక విఞ్జియిరున్దతు తిరుమాళిగై వాశల్కతవుకళిల్ కిణ్గిణికళ్ ఓరై యోజనై దూరత్తుక్కు అప్పాల్ ఒలిక్కుమెన్ఱాల్ ఇవరుడైయ ఐశ్వర్యత్తిన్ పెరుమై ఎత్తకైయతెన్నలామ్!. అన్దచ్చెల్వత్తినాల్ పల అకిఞ్చనర్కళైయుమ్ సాధుక్కళైయుమ్ మఱ్ఱుమ్ పలరైయుమ్ పలవకైయాక పరిపోషిత్తుక్కొణ్డు మహాధార్మికరాయ్ ఎழున్దరుళియిరున్దార్. నాళ్ తోఱుమ్ పెరుమాళ్ కోయిలిల్ *శ్రీహస్తిశైల శిఖరోజ్జ్వలపారిజాతమాన పేరరుళాళన్ సన్నిధియిల్ రాత్రి తిరువారాధనమ్ ముఱ్ఱుమ్ముడిన్దు తీర్థప్రసాదముమ్ అపుతు శెయ్తు పెరియతిరువాశల్కతవుకళ్ ఎప్పోతు మూడప్పడుమో అతఱ్పిఱకుతాన్ ఇవరుడైయ తిరుమాళిగై వాశల్కతవు మూడప్పడువతు వழక్కమ్. ఒరునాళ్ పేరరుళాళన్ సన్నిధియిల్

ఒరు మహోత్సవనిమిత్తత్తినాల్ ఇరాత్తిరువారాధనమ్ ముడిప్పెఱ విళమ్బిత్తమైయాల్ క్లృప్తమాన కాలత్తిల్ తిరువాళక్కాతవు శాత్తప్పడామలిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ ఇవర్ తిరుమాళిగైక్కావలర్ అతనై అఱియాతారాయ్ నిత్యప్పడిక్కప్పడి నియతమాన కాలత్తిల్ తిరుమాళిగై వాశక్కాతవుకళైచ్చాత్తినర్. అవ్వొలి కణ్ణికళిన్ ఓశై ఒరుయోజనై దూరత్తుక్కప్పాల్ ఒలిక్కుమే; అవ్వోశై పెరుమాళనుడైయ తిరుచ్చెవికట్కు ఇలక్కాయిఱ్ఱు. అతనై త్తిరుచ్చెవిశాత్తియ పెరుమాళ్, తఙ్కళ్ అన్తరఙ్గరాన త్తిరువాలవట్టమ్ విశిక్కొణ్డిరున్దవర్ ఒరు నిరాకిక్కలన్దు తాన్ అచ్చాఞవతార సమాధియైక్కడన్దు శోతవాయ్ తఅన్దు వాత్తైక్కిళరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి పరమభాగ్యమ్ పెఱ్ఱిరున్ద తిరుక్కచ్చినమ్బియై నోక్కి "నమ్బీ! ఇతు ఎన్? నమ్ముడైయ ఇరాత్తిరువారాధనమ్ ముడిప్పెఱువతఱ్కు మున్నమే నమతు కోయిల్ క్కాతవు శాత్తప్పడువతెన్?" ఎన వినవియరుళ, "ఇవ్వోశై ఇఙ్గుఱ్ఱతన్ఱు, నెడున్దూరత్తినిన్ఱుమ్ శెవిప్పడుకిన్ఱతు; కూరత్తాழ్వానుడైయ తిరుమాళిగై చ్చెల్వత్తిన్ శెఅప్పామ్ ఇతు" ఎన్ఱు నమ్బి విణ్ణప్పమ్ శెయ్య, అతుకేట్ట తేవపిరాన్ పున్ముఱువల్ శెయ్తు "ఆழ్వానుడైయ ఐశ్వర్యమో నమ్మై ఇఙ్గనే మయక్కుఱ్ఱు?" ఎనప్పురైత్తరుళ వేఱుకైకళై ప్రస్తావిక్కలాయినర్.

ఇఙ్గనమాక కచ్చినమ్బిక్కుమ్ కమలైకేళ్వనుక్కుమ్ నడన్ద సంవాదత్తై మఱ్ఱైనాళ్ ఆழ్వాన్ కేట్టరుళి ప్పరమవిరక్తరాకి త్తమ్ముడైయ సర్వైశ్వర్యఙ్గళైయుమ్ సత్పాత్రఙ్గళిల్ వినియోగిత్తువిట్టు ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలాశ్రయిత్తు పఞ్చసంస్కారాదికళై ప్రపత్తిత్తుప్పెఱ్ఱు అవర్ తిరువడివారత్తిలే సర్వకాలముమ్ అడితా ఱుమ్బోలే ఒరు కాలుమ్ పిరియామల్ తదేకకిఙ్కరరాయ్ వర్త్తిత్తరు

ళినార్ ఎన్నుమ్బడియాన విలక్షణప్రభావత్తైయుడైయ ఇవర్, తమ్మై "మద - ఆజానభూమిః" ఎన్ఱు శెరుక్కుక్కుప్పిఅప్పిడమాక అనుసన్ధిప్పాళు ఎన్న పోక్కు !.

ఆఴ్వాన్, ముతలిలే కూరమానకరిలే రాజ్యపరిపాలనమ్ శెయ్తుకొణ్డిరుక్కైయిల్ ఇరాక్కాలత్తిల్ నగరశోధనమ్ శెయ్తు పోరుకైయిల్ ఒరునాళ్ ఇరవిల్ అర్ధరాత్రిక్కుమేల్ ఒరు గృహత్తిల్ వాత్తైయొలికళ్ శెవిప్పడ, ఆఴ్వాన్ రహస్యమాక ఇరున్దు అవహితరాయ్ అప్పేచ్చుక్కళై చ్చెవియేఱ్ఱు, అన్ద గృహత్తిల్ తలైవర్క్కు ఒరుమకళిరుప్పతాకవుమ్ అవళుక్కు వివాహమానాల్ ఉడనే భర్తావుక్కు మరణమ్ సిద్ధిక్కుమెన్ఱు జాతకత్తిలిరుప్పతాకవుమ్ ఇతినై అనైవరుమఱిన్దు అప్పెణ్ణై ఒరువరుమ్ మణమ్పురియామైయాలే 'వయతు శెన్ఱవిపళై ఇవ నామ్ వీట్టిల్ వైత్తుక్కొణ్డిరున్దాల్ లోకాపవాదమ్ పిఱైయుమాకైయాలే ఇని ఇవళై ఉయిరిఴాయ్ప్పతే ఉరియవుపాయమెన్ఱు శొల్లిక్కొణ్డిరున్ద వార్త్తైకళై క్కేట్టు ఆఴ్వాన్ తిరుమాళిగైక్కెఴున్దరుళి, మఱునాళ్ అవర్కళై రాజసభైయిల్ వరవఴైత్తు "నేఱ్ఱిరవు ఉఙ్గళ్ వీట్టిల్ వార్త్తైయాడిన విషయఙ్గళై చ్చొల్లవేణుమ్" ఎన్ఱు కేట్టరుళ, అవర్కళుమ్ ఉళ్ళపడిశొల్ల, ఆఴ్వాన్ అతుకేట్టు "ప్రజైకళుడైయ వరుత్తత్తైత్తీర్ప్పతు అరశర్క్కు క్కడమైయాకైయాల్ ఉఙ్గళ్ పెణ్ణై నాన్ వివాహిత్తుక్కొణ్డాల్ ఉఙ్గళ్ కవలై తీరుమన్ఱో? అప్పడి శెయ్యలామో?" ఎన్న, అవర్కళ్ "ఆ! ఇప్పడియున్డా? అప్పెణ్ణై తేవరీర్ మణమ్పురిన్దాల్ అవళుడైయ జాతకత్తిన్పడి తేవరీరుక్కు ప్రాణాపాయమ్ సిద్ధిక్కుమే; పిఱకు ఇన్నాడు అరాజకమాయ్విడుమే

యుమే ; నాఙ్గళుమ్ ప్రకలన్ఱు త్తుమాఱువ్రాపే!" ఎన్ఱు శొల్ల, అతుకేట్ట ఆళ్వార్, "అప్పడియన్ఱు, అవళిడత్తిల్ నామ్ శిఱ్ఱిన్బత్తై విరుమ్బినాల్ నమక్కు అప్పడిప్పట్ట తీఙ్గువిళైవతు ; నమక్కు అతల్ పరిహృతమత్తై ; ఇరువరుమ్ సుఖమేవార్ప్రామ ; ఆకైయాలే ధారైవార్త్తుక్కొడుఙ్గళ్" ఎన్ఱుశొల్లి అమ్మఙ్గై మణమ్బురిన్దు కొళ్ళ, అవళుమ్ శిఱ్ఱిన్బత్తిల్ శిఱితుమ్ నెఞ్జు శెల్లాతవళాయ్ జ్ఞానభక్తి పరక్తికళ్ నాళ్తోఱుమ్ వళరప్పెఱ్ఱు 'ఆణ్డాళ్' ఎన్ఱ తిరునామత్తై అన్వర్థమాక్కిక్కొణ్డు ఎழున్దరుళియిరున్దతాకవుమ్ ; ఆళ్వార్ ఐశ్వర్యత్తైయెల్లామ్ తులన్ఱు ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలాశ్రయిత్తతు ముతల్, నాళ్తోఱుమ్ ఉపాదానకాలత్తిలే తిరువరఙ్గమ్ పెరియకోయిలిల్ శిల తిరుమాళికైకళిల్ ఉఞ్ఛవృత్తి శెయ్తు అతుకొణ్డు దేహయాత్రైయాయ్ ఒవ్వొరునాళుమ్ కిడైక్కుమ్ భోజనోపకరణపదార్థత్తిల్ మఱునాళైక్కెన్ఱు శిఱితుమ్ శేషప్పడుత్తి వైత్తుక్కొళ్ళామే అన్ఱన్ఱైక్కు దేహయాత్రై నడత్తిప్పోరుకైయిల్ ఒరునాళ్ విడాప్పెరుమ్ కాఱ్ఱు పాఱ్ఱినాల్ వెళియే పోయ్ ఉపాదానమ్ శెయ్తు వరక్కూడామల్ పోక, అతనాల్ అన్ఱైక్కు వెఱుమ్ తీర్థమాత్రత్తై ఉట్కొణ్డు "కణ్ణా నాన్ముకనైప్పడైత్తానే కారణా కరియా యడియేన్ నాన్, ఉణ్ణా నాళ్ పశియావతొన్ఱిల్లై ఓవాతే నమో నారణా వెన్ఱు, ఎణ్ణా నాళుమిరుక్కుశ్చామవేద నాణ్మలర్కొణ్డు ఉనపాదమ్ నణ్ణా నాళ్, అవై తత్తురుమాకిల్ అన్ఱెనక్కవై పట్టినినాళే" ఎన్ఱపడి పట్టినిపారట్టాముల్ "ఉణ్ణుమ్శోఱు పరుకునీర్ తిన్నుమ్ వెఱ్ఱిలైయుమెల్లామ్ కణ్ణనెమ్బెరుమాన్" ఎన్నుమాపోలే అరుళిచ్చెయలనుసన్ధానమే ధారకమాకక్కొణ్డు వేఱు ఉణవిన్ఱియేయిరున్దిడ, అన్ఱిరవు పెరియపెరుమా ళముతు

శెయ్‌కిఱపోత్తై త్తిరుచ్చిన్నవొలి శెవిప్పట్టవాఱే ఇవర్ దేవియారాన ఆణ్డాళ్ పెరుమాళైక్కుఱిత్తు "ఉమ్ముడైయ అడియవర్ వట్టని కిడక్క నీర్ కులావిక్కులావి అముతు శెయ్తరుళుగిఱీరో?" ఎన్ఱు నినైత్తవళవిలే సంజ్ఞానాన శ్రీరఙ్గనాథన్ అన్ద ఆణ్డాళ్ నినైవై త్తిరువుళ్ళప్పఱ్ఱి అప్పోతే దేవస్థానకార్యనిర్వాహకరాన ఉత్తమ నమ్బిక్కు అర్చకముఖేన కట్టళైయిట్టు అప్పోఴుతు తామ్ అముతు శెయ్త అక్కారవడిశిలై సకలపరిజనపరివారఙ్గళుడన్ అవరైక్కొణ్డు ఆఴ్వాన్ తిరుమాళిగైక్కు అనుప్పియరుళ, ఆఴ్వానుమ్ ఇతనై యఱిన్దు పతఱియెఴున్దు ఎతిర్కొణ్డు మహాప్రసాదమెన్ఱు అతిల్ తమక్కుమ్ దేవియారుక్కుమాగ ఇరణ్డుతిరళైకళై యెడుత్తుక్కొణ్డు ఉత్తమనమ్బియై పోకవిట్టు భక్తవత్సలనాన భగవానుడైయ అతి వేలకృపావిభవత్తుక్కు విస్మయప్పట్టు అన్ద అడిశిలిల్ ఒరుపకుతియై త్తామ్ అముతుశెయ్తు మఱ్ఱతై త్తేవియారుక్కు క్కొడుత్తరుళ, మున్బు దశరథచక్రవర్తిక్కు పుత్రకామేష్టియిల్ కడైత్త పాయసత్తిన్ కూఱుకళే శ్రీరామలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నర్కళిన్ తిరువవతారత్తుక్కు క్కారణమానతుపోల ఇప్పొఴుతు ఇవర్కుమ్ శ్రీపరాశరభట్టర్, శ్రీవేదవ్యాసభట్టర్ ఎన్ఱ ఇరణ్డు తిరుక్కుమారర్కళ్ తిరువవతరిప్పతఱ్కు హేతువాయిఱ్ఱెన్ఱుమ్ ఇతిహాసమిరుక్కుమ్పడి విషయవిరక్తాగ్రగణ్యరానవివర్ తమ్మై "రాగ - ఆజానభూమిః" ఎన్ఱు-విషయతృష్ణైక్కు ప్పిఱప్పిడమాకచ్చొల్లిక్కొళ్వతు ఎత్తిఱమ్!.

తిరువరఙ్గత్తముతనార్ ఆఴ్వాన్ తిరువడికళిల్ అన్తరఙ్గరాయ్ వర్త్తిక్కుమనాళిలే అవరుడైయ తాయార్ ఆచార్యన్ తిరువడియడైయ, దశాహాన్తరమ్ "ఏకాహత్తుక్కు ఒరువరై వరవిడ వేణుమ్" ఎన్ఱు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య. ఎమ్బెరుమానార్ ఆఴ్వానైనోక్కి "నీర్ పోమ్"

ఎన్న, ఆఴ్వానుమ్ అప్పడియే ఎఴున్దరుళ, అముదనారుమ్ "ఆఴ్వాన్ ఇజ్జనే ఎఴున్దరుళప్పెఱువదే!" ఎన్ఱు తాఴ్న్దు నైప్పట్టు సేవిత్తు ఏకాన్తత్తిలే అముదు శెయ్దరుళప్పణ్ణి ఆత్మాత్మీయఙ్గళెల్లామ్ అత్తలైయిలాదాకవే అఱుతియిట్టిరుక్కుమవరాగైయాలే అపరిమితమాన ధనత్తై సమర్పిత్తు 'ఇవఱ్ఱైత్ తిరువుళ్ళప్పఱ్ఱియరుళవేణుమ్' ఎన్ఱు ప్రార్థిక్క ఆఴ్వానుమ్ అవరుడైయ ప్రార్థనైయైక్కాక అవఱ్ఱై అఙ్గీకరిత్తు, వీధియిలే కనకవర్షమాక వర్షిత్తుక్కొణ్డు ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ ఇఱైత్తువిట్టు తిరుక్కావేరియిలే నీరాడిత్తిరుమణ్ కాప్పుమ్ శాత్తిక్కొణ్డు ఉడైయవర్ శ్రీపాదత్తిలే శెన్ఱు సేవిత్తు నిఱ్క, ఉడైయవరుమ్ ఆఴ్వానై నోక్కి "అజ్ఞర్క్కుడైత్త అర్థమెఙ్గే?" ఎన్ఱు కేట్క, ఆఴ్వానుమ్ "అవై అనర్థమాగైయాలే అప్పోదే కైవిట్టుప్పోయిన" ఎన్ఱు నడన్దపడియై విజ్ఞాపిక్క "ఇప్పొరు విలక్షణవ్యక్తి యుణ్డాగప్పడియోమే!" ఎన్ఱు తిరువుళ్ళముగన్దరుళినార్ ఎన్ఱుమ్; కుబేరవిభవత్తినుమ్ మిక్కిరున్న సమ్పత్తైయుమ్ భాగవతసాత్కరిత్తు దేవియారుడనే కోయిలుక్కెఴున్దరుళానిఱ్కచ్చెన్ఱదే శ్రీమధురాన్తకసమీపత్తిల్ కాట్టిలే ఎఴున్దరుళుమ్బోదు దేవియార్ "భయమనువర్తియానిఱ్కిఱదు" ఎన్న, ఆఴ్వాన్, "మడియిల్ ఘనమిరున్దాలన్ఱో వఴియిల్ భయముణ్డావదు; అప్పడి ఉణ్డాగిల్ ఏదాకిలుముణ్డో?" ఎన్ఱు కేట్టరుళ, "స్వర్ణపాత్రత్తిల్ అముదు శెయ్దుకొణ్డిరున్ద దేవరీరుక్కు ఇలైయిల్ అముదు శెయ్వదు వరుత్తమాయిరుక్కుమెన్ఱెణ్ణి ఒరుస్వర్ణవట్టిలై మాత్తిరమ్ ముచ్చ అన్యశేషమాక్కాదే శేషమాక్కినేన్; అదు మడియిల్ ఇరానిన్ఱదు" ఎన్న తిరుచ్చెవియిలే రహస్యమాగ విణ్ణప్పమ్ శెయ్య, ఆఴ్వానుమ్ "పొన్ వట్టిల్ ఎఱిత్తదన్ పుకఴైయోన్ వాఴియే"

ఎన్నుమ్బడి అప్పోళ్ వట్టిత్తై అవళ్ క్కైయిల్ నిన్ఱుమ్ వాఙ్గి క్కాట్టిల్
తూక్కి ఎఱిన్దిట్టు “ఇని నిర్భయమాకిప్పోకలామ్, వా” ఎన్ఱు
న్దరుళినార్ ఎన్ఱుమ్ ఇతిహాసమిరుక్కుమ్బడి * తృణీకృతవిరిఞ్చాది
నిరఙ్కుశవిభూతికరానవర్, తస్మై “విలోభ - అజనభూమిః”
ఎన్ఱనుసన్ధిక్కైతు ఎన్నమాణ్బు!.

ఇన్ద మోహమెన్బతొన్ఱు మిరున్దిరానిన్ఱతు; ఇతుతాన్ గుణ
కోటియిలుమ్ దోషకోటియిలుమ్ ప్రకారభేదేన గణ్యమాయిరు
క్కుమ్. విషయాన్తరత్తిలేయిరుక్కుమ్ మోహమ్ దోషమాకవుమ్,
భగవద్విషయత్తిలేయిరుక్కుమ్ మోహమ్ గుణమాకవుమ్ కొళ్ళప్పడు
మిఱే. “మోహో నిత్యానుచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతః”
ఎన్ఱవిట్టు మోహమ్ గుణత్తిలే శేరుమిఱే. ఆళ్వార్ చరిత్రజ్ఞరై
యనుసన్ధిత్తాల్ మోహవార్తైయాకవేయిఱే ముఴుదుమిరుప్పతు.
ఇవర్క్కు ‘ఆళ్వార్’ ఎన్ఱ తిరునామమ్ నిర్బన్ధిక్క అడియె
న్నెన్ఱు ఆరాయ్న్దాల్ ఒరు ఇతిహాసమ్ ప్రసిద్ధమాకచ్చొల్లిప్పోరువ
తుణ్డు; ఇవర్ భగవద్విషయత్తిలే మిక్క ఉఴక్కముడైయరా
యిరున్దమైయాలే ఇవర్ పక్కలిలే ఓరుకు తిరువాయ్మొఴికేట్క
విరుమ్బినార్ ఎమ్బెరుమానార్ ఇవర్ తామ్ శేషత్వపరమకాష్ఠై
యిలే నిన్ఱార్వారోరువరాకైయాలే అప్పడి ఎమ్బెరుమానార్క్కు
త్తామ్ వక్తావాకిసైక్క ఇసైయాతొఴియవే, ముతలియాణ్డాన్
ప్రభృతికళుక్కు ఇవర్ తిరువాయ్మొఴిప్పొరుళ్ శొల్లక్కడవ
తాకవుమ్, అప్పడియే అవర్కళ్ కేట్టవన్ను ఎమ్బెరుమానార్ పాడే
విజ్ఞాపిక్కక్కడవతాకవుమ్ ఒరు నియతియేఱ్పట్ట ముతలికళెల్లామ్
ఇవర్ తిరుమాళిక్కైయిలే పోన్దిరున్దు “ఉయర్వఱ ఉయర్నలముడై
యవన్” ఎన్ఱ పాశురత్తోడఙ్గినవాఱే * మతియెల్లాముళ్ కలఙ్గి

మయుజ్జీత్తరైప్పట్టార్. 'బ్రహ్మమ్ నిర్గుణమ్' ఎన్బారుడైయ మిడఱ్ఱైప్పిడిత్తాప్పోలే ఆఴ్వార్ ముతలడియిలే "నలముడై యవన్" ఎన్ఱుపడి ఎన్నే! ఎన్ఱాయ్త్తు ఇవర్ మోహిత్తతు. ఇజ్జనే ఇవర్ మోహిత్తవాఱే ముతలికళెల్లారుమ్ కదుకవెఴున్దు ఎమ్బెరుమానార్ పాడే ఓడిచ్చెన్ఱు "కాణవారీర్! కాణవారీర్!!" ఎన్ఱఴైక్క, అవరుమ్ ఓడివన్దు, "అన్ఱు 'ఎత్తిఱమ్!' ఎన్ఱు ఆఱుమాసమ్ మోహిత్తుక్కిడన్ద ఆఴ్వారై సేవిక్కప్పెఱాత కుఱైతీర ఇన్ఱు కణ్డా సేవిక్కప్పెఱ్ఱోమే!" ఎన్ఱు ఉళ్ళేలామురుకి కుక్కురల్ తఴుత్తుప్పిశిదణ్డినిట్టు నెడుమ్బోతు పార్త్తిరున్దుమ్ ఉణరక్కాణామైయాలే అరుకే ఎఴున్దరుళి 'ఆఴ్వాన్! - ఆఴ్వాన్! - ఆఴ్వాన్!' ఎన్ఱు తిరుముతుకైత్తట్టియుణర్త్త, "ఉయర్వఱవుయర్ నలముడైయవన్ ఎన్బతే!" ఎన్ఱుకొణ్డే తుణుక్కెన్ఱెఴున్దారెన్ఱు ఉరుక్కత్తిలే ఆఴ్వారైప్పోన్ఱమైయాలే ఎమ్బెరుమానార్ "ఆఴ్వాన్!" ఎన్ఱు తట్టియుణర్త్తినారెన్బతు. శ్రీ అన్ఱుముతలాక ఇవర్క్కు † ఆఴ్వానెన్ఱే తిరునామమాయిఱ్ఱెన్నుప్పోరుః మోహాఙ్గారాయితే ఇవరిరున్దతు.

ఇన్నముమ్, "అరవవాయ్క్కోళ్ పట్ట మణ్డూకపోలి క్కెట్టు మతియెల్లాముళ్ కలఙ్గి మయఙ్గివిఴున్ద మతిక్కడలే!" ఎన్ఱు కొణ్డాడుమ్బడిక్కీడాక, ఒరునాళ్ ఇవర్ ఓడిడత్తే వఴిపోకానిఱ్క ఒరు సర్పత్తాల్ పిడిక్కప్పట్ట తవళై కూక్కురలిడక్కేట్టు "ఇతు ఆరక్షితను క్కూప్పిడుకిఱతో తాన్!" ఎన్ఱు మోహిత్తువిఴున్దారెన్ఱుమ్, మఱ్ఱ్

† అతఱ్కుమున్బు సంస్కృతత్తిల్ తిరునామమ్ శ్రీవత్సాఙ్కమిశ్రర్; తమిఴిల్ తిరునామమ్ తిరుమఱువర్ పర్ ఎన్ఱామ్. భగవద్గుణానుభవసాగరత్తిలే ఉరుకి అఴ్న్దు మోహిత్తపడియాలే పిన్బు ఆఴ్వానాయినర్.

ప్రొరునాళ్ కార్యార్థమాక ఒరుశోట్టత్తుక్కెఴున్దరుళ అఙ్గే అప్పో
తుతాన్ ఒరువన్ ఒరువాత్తైక్కుఴుత్తై అఱుత్తుక్కొణ్డుపోనతనాల్
అతిల్ నిన్ఱుమ్ పాల్ పెరుకానిఱ్కక్కణ్డు మూర్ఛ్చిత్తారెన్ఱుమ్,—

ఉడైయవర్ ఒరునాళ్ ఓర్ ఊమైయైయుళ్ళైత్తు ఘరత్తుక్కుళ్ళే
నిఱుత్తి వాశఱ్కతవుకళైయడైత్తు సఞ్జ్ఞైయాలే తమ్ తిరువడిగళై
కాట్టిక్కొడుక్క, అన్ద ఊమైయుమ్ ఇత్తిరువడిగళే నమక్కు
త్తఞ్జమెన్ఱెణ్ణి అత్తిరువడిగళైత్తన్ తలైమేల్ అణిన్దుకిడక్క, ఆఴ్
వాన్ ఇతై క్కణ్డవిడప్పురైయాలే కణ్డు "ఐయో! ఆఴ్వానాక
ప్పిఱన్దు శాస్త్రజ్ఞనైక్కణ్డిఱు క్కెట్టేనే! ఊమైయాక జనిక్కప్పెఱ్ఱి
లేనే!" ఎన్ఱు ముడిమేల్ మోతిక్కొణ్డు మూర్ఛ్చిత్తారెన్ఱుమ్ ఇప్పడి
ఆఴ్వాన్ విషయమాక ప్పల మోహావృత్తాన్తఙ్గళుణ్డాయిరుక్కుమిఱే.
ఇన్ద మోహఙ్గళెల్లామ్ గుణత్తిలే శేరుమత్తనైయల్లతు ఇఙ్గే ఇవర్ తా
మనుసన్ధిక్కు అప్పడి దోషకోటియిలే శేరక్కడవ మోహమ్ అల్పముమ్
ఇవర్ పక్కలిలే అవకాశమ్ పెఱ ప్రసక్తియిల్లై ఆయిరుక్కవుమ్
ఇప్పడి ఇవర్ తమ్మై దోషాణామాకరమాక అనుసన్ధిప్పతు అస్మదా
దికళుడైయ అనుసన్ధానార్థమాయామెన్ఱు కొళ్ళక్కడవతు. భగవ
త్సన్నిధియిలే నామెల్లామ్ పోయ్ప్పుకురనిన్ఱాల్ నమ్ అళవుక్కొడాక
అనుసన్ధిక్కవేణ్డుమ్ పాశురఙ్గళై "నీశనేన్ నిఱైయొన్ఱుమిలేన్" "నలన్దా
నొన్ఱుమిలేన్ నల్లతోరఱమ్ శెయ్తుమిలేన్" "అమర్యాదః క్షుద్ర
శ్చలమతిరసూయాప్రసవభూః" "తతోఽనికృష్టే మయి సన్నికృష్టే
కాంనిష్కృతిం రఙ్గపతే! కరోషి?" ఎన్నక్కడవతై వైత్తార్కళిఱే
పూర్వర్కళ్. "వాచామగోచర మహాగుణదేశికాగ్ర్యకూరాధి
నాథకథితాఖిలనైచ్యపాత్రమ్ । ఏషోఽహమేవ" ఎన్ఱు యతిరాజ
వింశతిసూక్తియై వ్యాఖ్యానిక్కుమిడత్తు, "'కథిత' ఎన్నైయాలే —

అవరరుళిచ్చెయ్‌తారి త్తన్నై పోక్కి అవర్కు ఇతిల్లైయెన్గిఱతు” ఎన్ఱిఱే అభియుక్తర్‌శ్లోకిత్తు.

[అత్ర భవే నిమజ్జతః] ఇజ్జనే అడియేన్ విద్వేషమానమద రాగవిలోభ మోహాదిదోషఙ్గళుక్కు ఆకరమాయిరానిన్ఱే నాకై యాలే జ్ఞానాన్మోక్షమెన్నుమ్పడిక్కు అవకాశమ్‌పెఱాతే 'అజ్ఞానాత్సంసారమెన్నుమ్పడిక్కే ఉరిత్తాయిప్పట్టు 'అధోఽధః పాపాత్మా శరణద! నిమజ్జామి తమసి'యెన్నుమ్పడి పిఱవిక్కడలుళ్ళుమ్పట్టు తుళఙ్గానిఱ్కిఱేన్ కాణెన్గిఱార్

[నిర్ద్వన్ద్వ!] ద్వన్ద్వశూన్యనే!; “క్షుత్పిపాసే శోకమోహౌ రాగద్వేషౌ తథైవ చ। కామక్రోధప్రభృతయో ద్వన్ద్వశబ్దేన వర్ణితాః.” ఎన్గిన్ఱతిఱే; “కాళ్‌కై కోళామైయిలాతాన్ ఎల్ కలిరాకమిలాతాన్” ఎన్నుమ్పోలే రాగద్వేషశోకమోహాదికళఱ్ఱవనే! ఎన్నై. అన్ఱిక్కే, తృతీయపాదత్తై బహుపదమాక వ్యసియాతే “నిర్ద్వన్ద్వనిత్యనిరవద్యమహాగుణమ్” ఎన్ను మళవుమ్ సమసిత్తు నిర్వహిప్పారుముణ్డు; అప్పోతు ద్వన్ద్వపదమ్ సదృశవాచియాయ్, నిర్ద్వన్ద్వాః - (అసదృశాః,) నిత్యాః నిరవద్యాశ్చ యే మహాగుణాః, తే యస్మిన్ సః ఎన్ఱాయ్, అనుపమఙ్గళాయ్ నిత్యఙ్గళాయ్ నిర్దోషఙ్గళాన మహాగుణఙ్గళైయుడైయవనే! ఎన్ఱతాకిఱతు.

[త్వామ్ అహమ్ ఈప్సితుంవా శ్రయితుంవా ఈక్షితుంవా కః?] విద్వేషాదిదోషభూయిష్ఠనాన అడియేన్ హేయప్రత్యనీక నిత్యకల్యాణగుణాకరనానవున్నై విరుమ్బవుమ్ తొழవుమ్ కాణవుమ్ ఎవ్వళవిలేన్?. సర్వాత్మనా అడియేన్ అనధికారియెన్నై. [త్వాం

[శయితుమహాంకః?] "నిన్నైన్దనైన్దుళ్ కరైన్దురుకియున్మైయోర్ ఎలరుమ్ మునివరుమ్, పున్నైన్దక్కణ్ణసిర్ శాన్దమ్ పుకై యోండ్డిన్దివణఙ్గి నాల్, - ఉన్ పెరుమై మాశూణాతో మాయోనే!" ఎన్ఱు - జాతి గుణవృత్తజ్ఞానాదికళా లుత్కృష్టరాన బ్రహ్మేశానాదికళ్ పలరుమ్ సనకాదియోగికళ్ పలరుమ్ కల్యాణమాన పుష్కరణజ్కళైక్కొణ్డు పరమభక్తియుక్తరాయ్ ఉనక్కు అడిమైశెయ్ తాలుమ్ ఉన్ పెరుమై మట్టుజ్ఞాతో ఎన్నైయాలే అవ్వళవరాన మహాన్గళుక్కైయు ఆశ్రయణమే ఉనక్కు అవద్యావహమెన్నాసిన్ఱాల్ సర్వప్రకారనికృష్టనాన నాన్ ఉన్నైయాశ్రయిత్తాల్ అతువునక్కు అవద్యమామెన్ఱుమిడమ్ శొల్లవేణుమో?.

[త్వామీశితు గహాంకః?] "పెణ్ణులామ్శడైయినానుమ్ పిరమనుమున్నైక్కాణ్బాన్, ఎణ్ణిలావూళియూళి తవమ్ శెయ్తార్ వెళ్కినిఱ్ప" ఎన్ఱు - ఉన్నైక్కాణవాశైప్పట్ట అన్ద అధికారికపురుషర్కళే లజ్జిత్తుక్కవిళ్త్తలైయిట్టు నిన్ఱార్కళెన్ఱాల్ నాన్ ఉన్నైక్కాణ ప్పెఱుక్కైయెన్ఱొరు పొరుళుణ్డో?.

[త్వామీప్సితుంవా అహాంకః?] ఆప్తుమిచ్ఛా - ఈప్సా; తాంకర్తుమ్ = ఈప్సితుమ్. తలైయాలే వణజ్గుతల్, కణ్ణాలే కాణుతల్ ఎన్ఱుమళవుజ్జుడప్పోక వేణ్డా, నెఞ్జాలే ఇచ్ఛిప్పతఱ్కుత్తాన్ అడియే నధికారియో?. "పరన్గశినైన్దమొన్ఱినిన్ఱు నిన్నపాదపఙ్గయమ్, నిరన్దరమ్ నినైప్పతాక నీనినైక్కవేణ్డుమే" ఎన్గిఱపడియే ఇన్ద ఇచ్ఛైతానుమ్ త్వద్గతమాయిరుక్క వడుక్కుమత్తనైయల్లతు నాన్ ఇచ్ఛిక్క ప్రాప్తియుణ్డో?. అన్ఱిక్కే, పెఱిల్ ధనక్కైయాయ్ పెఱావిడిల్ తుడిక్కైయాయ్ ఇరుప్పారన్ఱో ఉన్నై ఇచ్ఛిక్కప్రాప్తర్; "కాచిదావసథస్యాన్తే స్థిత్వా దృష్ట్వా బహిర్గురుమ్ । తన్మయత్వేన గోవిన్దం

దధ్యౌమీలితలోచనా ॥ తచ్చిత్తవిమలాహ్లాద క్షీణపుణ్యచయా తదా । తదప్రాప్తిమహాదుఃఖ విలీనాశేషపాతకా ॥ * చిన్తయన్తీ జగత్సూతిం పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ । నిరుచ్ఛ్వాసతయా ముక్తిం గతాఽన్యా గోపకన్యకా." [శ్రీవిష్ణుపురాణే, ౫ - ౧౩ - ౨౦] ఎన్రుమ్, "చిన్తయన్తిక్కుడమ్బుపోన్నదైయేపోయిఱ్ఱు" [శ్రీవచన భూషణమ్] ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే - నమ్మాచార్యర్కళ్ గోష్ఠి యిలే * చిన్తయన్తియెన్ఱే (గుణనామత్తాలే) వ్యపదిష్టైయాన వృష ఆయ్మకళ్, తిరుక్కురవైయిన్ఱు తిరుక్కులశ్శైయైక్కేట్టు శ్రీ బృన్దావనత్తే అప్పోదు వన్దప్పిళ్ళైపలే గురుదర్శనత్తాలే పోకమాట్టా మల్ నిన్ఱు కృష్ణనై ధ్యానమ్పణ్ణి తద్గతచిత్తైయాకైయాలే వన్ద నిర్మల సుఖత్తాలుమ్ తదప్రాప్తియాల్ వన్ద మహానిరవధి దుఃఖత్తాలుమ్ ప్రక్షీణా శేషపుణ్యపాపైయాయ్ తత్క్షణమ్ శెల్లాతుక్క తత్ప్రాప్త్యలాభ క్లేశత్తాలే ధరిక్కమాట్టామల్ మూచ్చడఙ్గుకైయాలే అవళుక్కు దేహమ్ తన్నడైయే కళిన్దుపోయ్ త్తెత్తు కేళాన్తోమ్; అత్తనై మనఃపరిపాకమ్ ఎనక్కు అమైన్దాలన్ఱో ఉనైక్కాణనిచ్చిక్క ప్రాప్తి యుడైయేనావేనెన్గిఱార్ ఎన్నవుమామ్. ... ... (౮౭)

శ్లో॥ పుత్రాదయః కథమమీ మయి సంస్థితే స్యుః
ఇత్యప్రతిక్రియనిరర్థకచిన్తనేన ।
దూయే, నతు స్వయమహం భవితాస్మి కీదృక్
ఇత్యస్తి హస్తిగిరినాథ! విమర్శలేశః ॥ ౮౮ ॥

పదవురై.

హస్తిగిరినాథ! = పేరరుళాళనే!
మయి సంస్థితే సతి = నాన్ మాణ్డవళవిల్
అమీ = ఇవ్వ
పుత్రాదయః = మక్కళ్ ముతలియోర్

కథం స్యుః? ఇతి=ఎప్పడియావర్ కళో!'' ఎన్ఱు
అప్రతిక్రియనిరర్థ- } ప్రతీకారమఱ్ఱ
చిన్తనేన } తాయ్ (అత
నా) వ్యర్థమాన చిన్తైయాలే
అహమ్=అడియేన్

దూయే=పరితపియానిన్ఱేన్ ;
స్వయం కిమ్ కృత్ } నామ్ ఎప్పడియాక
భవితాస్మి ఇతితు } ప్పోకిఱోమెన్ఱు మా
త్తిరమ్
విమర్శ లేశః=కిఱితు ఆరాయ్చ్చియుమ్
(మే) నాస్తి=అడియేనుక్కు ఇల్లై.

[పుత్రాదయ ఇత్యాది.] కీழ్ ప్రస్తుతమాన తిమ్మ్రహైయ
అనధికారిత్వత్తైయే ఇతిల్ ప్రకారాన్తరేణ ప్రతిపాదిత్తరుళుకిఱార్.
నామెల్లామ్ కినక్కుక్కనక్కు దుప్కర్మఙ్గళై చ్చెయ్తు పోరానిఱ్కు
చ్చెయ్ కేయుమ్ నమక్కుమేఱ్పడ ఒరు సుకృతియుమ్ ఇల్లైయెన్నుమాక
అభిమానిప్పతుమ్ ఆరవారిప్పతుమ్ శెయ్యానిన్ఱోమ్ ; "అఖిలహేయ
ప్రత్యనీక కల్యాణైకతానత్వమ్ ఎన్నుమ్ ఉభయలిఙ్గత్తాలే సన్దేహిక్క
ప్పడియాయ్ ఇరామ్బోవర్ కళిలే నిషేధిత్తు చ్చెల్లుమ్బడి
యాయ్ కల్యాణగుణైకరాశియానవివర్, వస్తుతో నైచ్యకాష్ఠైయిలే
నిన్ఱవర్కళుమ్ శొల్లియటియాత దోషఙ్గళై స్వనిష్ఠమాకచ్చొల్లా
నిన్ఱార్; ఇతిరుక్కుమ్బడియెన్! ఎన్ఱు పలకాలుమ్ సిద్ధరాయ్ప్పోరు
వర్ జీయర్ శ్రీవచనభూషణత్తిల్ సచ్ఛిష్యలక్షణప్రకరణత్తిలే 'స్వదో
షత్తైయుమ్ భగవద్భాగవతగుణఙ్గళైయుమే కాణప్పోరుకైయాలే."
ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యుమిడత్తు "స్వదోషత్తుక్కుమ్" ఎన్ఱు ముతలిలే
శొల్లుకైయాలే భగవద్భాగవతగుణానుసన్ధానత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ స్వదో
షానుసన్ధానమే ప్రధానకర్తవ్యమెన్నుమిడమ్ సిద్ధమాకానిన్ఱతే.
ఆழ్వానుడైయ శ్రీసూక్తికళిల్ భగవద్గుణానుసన్ధానమ్ శురుఙ్గి
స్వదోషానుసన్ధానమ్ పెరుకియిరుక్కుమెన్ఱతే ప్రసిద్ధమన్ఱో.
ఆకైయితే శిష్యలక్షణత్తుక్కు ఇవర్ ప్రథమనిదర్శనభూమి
యాయ్త్తు. ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలే పలకోడినూఱాయిరమ్

ముతలికళ్ ఆశ్రయిత్తార్కళా యిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ "శ్రీవత్స చిహ్నశరణం యతిరాజమీడే" ఎన్ఱు మణవాళమామునికళ్ అరుళి చ్చెయ్తమై కాణ్క.

తిరువాయ్మొఝియిలే "నలత్తిన నల పత్తినఝుడికక." ఎన్ఱ పాట్టిల్ ఈట్టిలే - ఆఝ్వార్ సంసారయాత్రైయిలే నిర్భరరాయిరున్న నిలైత్తుక్కు అరుళిచ్చెయ్యుమ్ ఐతిహ్యమున్డు, అతావతు - "అన్ఱాళ్ ఒరునాళ్ భట్టరైయుమ్ శ్రీమన్నిళైయుమ్ కాట్టి 'ఇవర్కళ్ వివాహప్రాప్తరాన రాకళ్; పేశాతేయిరుక్కలామో?' ఎన్న; 'ఆకిల్, నాళై శ్రీరఙ్గనాళ్ పాడే పోనవాఱే వరక్కాట్టు' ఎన్న; అవర్కళైయుమ్ కొణ్డు తిరుమున్బే కఱ్ఱుచ్చెయ్తే పెరుమాళ్ అరుళ్ పాడిట్టు 'ఒన్ఱు శొల్లువాయ్ పోలే యిరున్దాయో!' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమాక, 'ఇవర్కళ్ వివాహప్రాప్తరానార్కళెన్ఱు శొల్లుకిన్ఱార్కళ్' ఎన్న; 'నామ్ సంసారశమనవిడత్తిలే సమ్బన్ధిత్తు తిరుక్కిఱోమ్' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, 'శిన్నైనాళ్ మన్నైయెకొణ్డు నీర్ వార్త్తార్కళ్" ఎన్ఱు. ఇప్పడి ఇవర్ స్వపుత్రర్కళై భగవత్కైంకర్యవాకవే ప్రతిపత్తిపణ్ణి 'నిర్భరో నిర్భయోస్మి' ఎన్ఱిరున్దమ్, "పుత్రాదయః కథమ్ మమియ సంస్థితేస్యురిత్యాప్రతిక్రియసిరక్షణేకచిన్తనేన, దూయే" ఎన్ఱు సాంసారికయాత్రైయిలే తామ్ మిక్కక్కవలైయుళ్ళవర్ పోలప్పేశవతు ఎన్నో తాన్!.

[మయి సంస్థితేసతి] మయి మరణంగతేసతి ఎన్ఱపడి. "పరాసు ప్రాప్తశ్చేత్వ పరేత ప్రేత సంస్థితాః । మృతప్రమీతౌ త్రిష్వేతే" ఇత్యమరః. [మమ పుత్రాదయః కథంస్యురితి] నామ్ ముడిన్దపిఱకు నమ్ముడైయ పుత్రకళత్రాదికళ్ ఎప్పాడుపడప్పోకుకిఱార్కళో ఎన్ఱు. [అప్రతిక్రియనిర్ధనకచిన్తనేన దూయే] లోకత్తిలే

జనిధర్మాక్కళుక్కు ప్పలచిన్నైకళ్ ఉళ్ళవత్తుణ్డు; అవై ప్రతీకార సహఙ్గళాయుమ్ అతఏవ సాధనఙ్గళాయుమిరుక్కుమ్; నాఙ్పడుకిఱ చిన్తైయోవెన్నాల్, "ఇన్ద గోపురమిన్ను క్షేవిఴున్దాల్ శెయ్వతెన్?, ఇన్దమలైయిన్దు మేలేవిఴున్దాల్ శెయ్వతెన్?; కడల్ వెళ్ళమ్ నాట్టిలే వన్దు పెరుకత్తొయ్వతెన్?" ఇత్యాదిచిన్తైకళ్ పోలే అప్రతీకారమాయ్ అతఏవ నిరర్థకమాయిరుక్కున్; అప్పడిప్పట్ట చిన్తైయాలే యాయ్త్తు అడియేఙ్ గళుతెళర్న్దు ప్రణ్పట్టికుప్పెఱ్ఱార్.

[‘అహం స్వయం కీదృగ్భవితాస్మి?’ ఇతి తు విమర్శలేశోపి నాస్తి] ‘నామ్ నాళైక్కు ఎప్పాదుపడప్పోకిన్ఱోమో’ ఎన్ఱు అల్పముమ్ చిన్తిత్తఱియేఙ్ కిడాయెన్గిఱార్. "అస్మన్మరణానన్తరం పుత్రాదయః కథంవా జీవిష్యన్తీతి దుస్సమాధేయ వ్యర్థవిచారేణ కలిత్రస్య మమ ‘అహం స్వర్గీవా నారకీవా ముక్తోవా భవిష్యామి’ ఇతి స్వల్పాప్యాలోచనా నాస్తి భగవల్లాభాభిలాషాద్యనధికారిత్వముక్తమ్." ఇతి సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. ... (౭౭)

శ్లో॥ శమ్పాచలం బహుళదుఃఖమనర్థహేతుః
అల్పం చ ఇత్యపి విమృష్టిషు దృష్టదోషమ్ ।
దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థం
హాతుం న మే మతిరలం వరదాధిరాజ! ॥ ౭౮ ॥

పదవురై.

వరదాధిరాజ!=పేరరుళాళప్పెరుమాళే!, విమృష్టిషు=ఆరాయ్చ్చి శెయ్యుఙ్గళవిల్ శమ్పాచలమితి=మిన్నల్ పోల్ క్షణికమానతెన్ఱుమ్

బహుళదుఃఖమితి=దుఃఖప్రచురమానతెన్ఱుమ్ అనర్థహేతురితి=అనర్థఙ్గళుక్కు అడియానతెన్ఱుమ్

అల్పాయః ఇత్యపి=అతిక్షుద్రమాన తెన్ఱుమ్ (ఇప్పడియాక)	సుఖమ్=విషయసుఖత్తై
దృష్టదోషమ్=ప్రత్యక్షత్తిల్ కణ్డ దోషఙ్గళైయుడైత్తాయ్	మే మతిః=ఎన్నుడైయ బుద్ధియానతు
ఇన్ద్రియోత్థమ్=ఇన్ద్రియజన్యమాన	దుర్వాసనాప్రథిమతః } దుర్వాసనైయిన్ ఉఱైప్పినాలే
	హాతుం నాలమ్=విడమాట్టాతిరుక్కిఱతు.

[శమ్పాచలమిత్యాది] విషయదోషసమష్టియై స్పష్టమాకక్కణ్డుకొణ్డిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ దుర్వాసనాదార్ఢ్యత్తాలే అవఱ్ఱిల్ నశై ఉఱ్ఱపడియై అఱిక్కిన్ఱార్ [హేవరదాధిరాజ! విసృష్టిషు శమ్పాచలమితి బహుళదుఃఖమితి అనర్థహేతురితి అల్పాయ ఇతిచ దృష్టదోషమపి ఇన్ద్రియోత్థం సుఖమ్, మే మతిః దుర్వాసనాప్రథిమతః హాతుం నాలమ్.] ఇన్ద్రియజన్యమాన సుఖాభాసఙ్గళిలే పరమభోగ్యతా బుద్ధియానతు ఆపాతప్రతీతియిలే తోన్ఱినాలుమ్ వివేకికళాయిరుప్పార్ శిఱితు విమర్శిత్తనాల్ అవఱ్ఱినుడైయ దోషఙ్గళడఙ్గలుమ్ తెళియలఙ్గనెల్లిక్కనిపోలే విళఙ్గక్కడవతాయిరుక్కుమిఱే. [విసృష్టిషు] విసృష్టియావతు - విమర్శనమ్, - ఆరాయ్చ్చి ఆవృత్తిబహుత్వత్తైప్పఱ్ఱ "విసృష్టిషు" ఎన్ఱు బహువచనమాయ్క్కిడక్కిఱతు; ఒరుకాల్ ఆరాయ్న్దనాల్ విషయఙ్గళిన్ దోషభూయస్త్వమ్ అఱియవరితాయ్ పలకాల్ ఆరాయ్న్దాలిఱే అతు అఱియక్కడవతాయిరుక్కుమ్; అతుక్కాగవాయ్త్తు "విసృష్టౌ" ఎన్నాతే "విసృష్టిషు" ఎన్ఱతు. విపూర్వకమాన సృశ ధాతు క్తిన్ప్రత్యయాన్తమాయ్ విసృష్టియెన్ఱాకక్కడవతు. "స్త్రియాం క్తిన్" ఇతి సూత్రమ్.

[శమ్పాచలమ్] "మిన్నిన్నిలైయిల మన్నుయిరాక్కైకళ్" ఎన్ఱుమ్, "గర్భేఽపి లీయతే భూయో జాయమానోఽస్తమేతి చ। జాతమాత్రోఽపి మ్రియతే బాలభావేఽథ యౌవనే। మధ్యమం చ

వయః ప్రాప్య వార్ధకే వా ధ్రువా మృతిః." ఎన్రుమ్, "సప్నదస్స్వప్నసజ్కాశా యౌవనం కుసుమోపమమ్ । తటిచ్చఞ్చలమాయుశ్చ కస్యస్యాజ్జానతో ధృతిః." ఎన్రుమ్ శొల్లుకిఱపడియే శరీరమే అస్థిరమెన్రాల్, శరీరోపాధికమాన ఇన్ద్రియసుఖమ్ తత్తోఽపి క్షణికమెన్నత్తట్టుణ్డో? "సఙ్గతాని మృగాక్షీణాం తటిద్విలసితాన్యపి । క్షణద్వయం నతిష్ఠన్తి ఘనారబ్ధాన్యపి స్వయమ్" ఎన్రానిఱే ఒరువర్. ఆయిరుక్క, క్షణికమేయాకిలుమ్ అన్దక్షణత్తిలావతు సుఖరూపమాయిరుక్కుమో వెన్నిల్, అతువుమిల్లైయెన్గిఱార్ [బహుళదుఃఖమ్ ఎన్రు.] అనుభవిక్కుమ్పోతుమ్ యథామనోరథమ్ అనుభవిక్కప్పెఱామైయుమ్ ముతలాన హేతుక్కళడియాక ప్పలదుఃఖఙ్గళ్ విళైవతుణ్డిఱే. అన్రిక్కే, ఇన్ద సుఖాభాసత్తైప్పెఱవిరుమ్బియవర్ తదర్థమాక సాధనానుష్ఠానఙ్గళ్ పణ్ణుమ్వేళైయిలే పలదుఃఖఙ్గళనుభవిక్కవేణ్డియిరుక్కైయాలే అత్తైప్పఱ్ఱి "బహుళదుఃఖమ్" ఎన్రతాకవుమామ్. తొణ్డరడిప్పొడియాழ్వార్ మాతరార్కయఱ్కణెన్నుమ్ వలైయుళ్ పట్టழున్ది దేవదేవియెన్నుమ్ నోక్కప్పెఱుక్కైక్కు త్తునణ్డుకిడన్దకాలత్తిలే పట్టదుఃఖఙ్గళై నినైప్పతు. ఇన్ద్రియసుఖత్తై సుఖమెన్రే కొణ్డాలుమ్ దుఃఖాంశమే ప్రచురమాయిరుక్కుమెన్గై. శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే "భూయాంసి భూయ ఉపయన్ వివిధాని దుఃఖాన్యన్యచ్చ దుఃఖమనుభూయ సుఖభ్రమేణ । దుఃఖానుబన్ధమపి దుఃఖవిమిశ్రమల్పం క్షుద్రం జుగుప్సితముఖం సుఖమిత్యుపాసే." ఎన్రరుళిచ్చెయ్తశ్లోకమిఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

ఇన్ద సుఖాభాసమానతు స్వప్రాగభావదశైయిలుమ్ స్వానుభవదశైయిలుమ్ దుఃఖబహుళమాయిరుప్పతోడు మేలుళ్ళకాలత్తిలుమ్ దుఃఖఙ్గళై విళైక్కక్కడవతాయిరుక్కుమెన్గిఱార్ [అనర్థ

హేతుః ఎన్ఱు] కణ్డార్ కణ్డవిషయఙ్గళిలెల్లామ్ గహిఱ్కైక్కుప్పడియా యుళ్ళ పేఱ్ ఘోరనరకప్రవేశ హేతువాయిఱే ఇతిరుప్పతు. నాలువాళిలే సర్వస్వత్తైయుమిఴన్దు కైయుమ్ కపాలముమాయ్ ప్పుకుమ్ అనర్థఙ్గళ్ వాచామగోచరమాయిఱే యిరుప్పతు. ఇని త్తాన్ ఇఙ్ఙనే మిన్నిన్నిలైయిలవాయ్, దుఃఖబహుళమాయ్ అన ర్థోదర్కమాయిరున్దతేయాకిలుమ్ అన్ద సుఖాభాసఙ్గళ్ స్వరూ పన్దానాకిలుమ్ మహత్తాయిరుక్కుమో వెన్నిల్; అతుతానుమిల్లై యెన్గిఱార్ [అల్పాయః ఎన్ఱు.] 'శమ్యాచలమ్' ఎన్ఱవిడత్తిఱ్కాట్టిల్ 'అల్పాయః' ఎన్ఱవిడత్తుక్కు వాశియెన్నెన్నిల్, శిలాదాధఙ్గళ్ క్షణక్షయిఙ్గళాయిరున్దు వైత్తుమ్ స్వరూపతో మహత్తాయిరుక్క క్కూడుమిఱే, అతుతన్నై వ్యావర్త్తిక్కిఱతు అన్ఱికే, కీఴ్ చ్చొన్న * శమ్యాచలత్వాది విశేషణత్రయత్తైయుమ్ హేతు కోటియిలేయాక్కి అతఏవ అల్పాయః ఎన్ఱు నిర్వహిక్కవుమామ్; అప్పోతు గుణకృతమాన అల్పత్వమ్ వివక్షితమాకక్కడవతు; అన్ద గుణమ్ కీఴ్ విశేషణత్రయత్తిలే వ్యక్తమిఱే. శ్రీభాష్యత్తిలే బ్రహ్మ శబ్దార్థనిర్వచనమ్ పణ్ణుమిడత్తిల్, "బృహత్త్వంచ స్వరూపేణ గుణైశ్చ యత్రానవధికాతిశయం సోఽస్య ముఖ్యార్థః" ఎన్ఱ ఫ్రూపాతి అల్పత్వముమ్ అఙ్ఙనే ఇరుపడిప్పట్టిరుక్కుమిఱే. "శిగ్రస్థి స్త్వమ్" ఎన్ఱిఱే వైషయికసుఖఙ్గళై పామరర్కళుమ్ వ్యవహరిత్తు ప్పోరుకిఱతు. అల్పాయః=అత్యన్తమల్పమెన్ఱపడి.

[ఇతి దృష్టదోషతాపి] ఇఙ్ఙనే ఇతనుక్కైయదోషఙ్గళ్ సువ్య క్తమాకక్కాణలాయిఱే యిరుప్పతు; ఇప్పడి కణ్డుకొణ్డిరుక్కచ్చె య్తేయుమ్ అనాదిదుర్వాసనావిభవమానతు ఇన్దసుఖాభాసఙ్గళిలే మున్నైలన అభినివేశత్తై ప్పెరుక్కుమత్తనైపోక్కి విరక్తిహేతువాకి

అతిత్తైమెన్గిఱార్ [దుర్వాసనాద్రఢిమత ఇత్యాదినా.] దృఢస్య భావః - ద్రఢిమా ; దుర్వాసనాయాః ద్రఢిమా ; తేన - దుర్వాసనైయిన్ ఉఱైప్పినాలేయెన్ఱపడి. వాసనైయావతు - రుచి. దుష్టవిషయఙ్గళిలేయుణ్డాన రుచి దుర్వాసనైయెన్నప్పడుమ్. నెడునాళాక ప్పఴకి రుచియిలే వాసనైకణ్డిపోన్దదు; ఒరునాళైక్కిలే అరుచియిల్ దోషదర్శనమ్ పణ్ణినాలెన్నా శడక్కైన విడప్పోకాదిఱే. [ఇన్ద్రియోత్థం సుఖం మేమతిః హాతుం నాలమ్] విషయేన్ద్రియసంయోగజన్యమాన సుఖాభాసత్తై అడియేనుడైయబుద్ధి విడమాట్టుకిఱతిల్లైయో! ఎన్ శెయ్వేనెన్గిఱార్. [వరదాధిరాజ!] దుస్త్యజఙ్గళాన ఇరుచియిలే రుచి అఴున్నబడి పణ్ణితరవల్లైయే యెన్గిఱార్ కాణుమ్.

ఎమ్బార్ తామ్ బాహ్యవిషయవిరక్తాగ్రేసరరెన్ఱుమ్, అతనివ "ఆణ్గళుక్కుమ్ పెణ్గళుక్కుమ్ ఎత్తాలే వాశియఱివతు?" ఎన్ఱు శిఱ్ఱప్పిరానై క్కేట్టవరెన్ఱుమ్ ప్రసిద్ధమాయిరుక్కుమ్; అప్పడిప్పట్ట ఎమ్బారైయుమ్ అతిశఙ్కిక్కవేణ్డుమ్బడియిఱే ఆళ్వానుడైయ వైరాగ్యవిభవమ్ విఞ్జియిరుప్పతు. ఇప్పడిప్పట్టవివర్తమ్ వాయాలే "దుర్వాసనాద్రఢిమత స్సుఖమిన్ద్రియోత్థం హాతుం న మే మతిరలం వరదాధిరాజ!" ఎన్గిఱారే!; ఇతు ఎన్నసాహసమో తాన్!!.

"అస్మదాదికళ్ అనుసన్ధిక్కవేణ్డుమ్బడిక్కు ప్పాశురమిట్టపడియామత్తనైయిఱే." ఎన్ఱు వాదికేసరి పణిక్కుమ్బడి. (౭౮)

శ్లో॥ బుద్ధ్వాచ నోచ విహితాకరణై ర్నిషిద్ధ
సంసేవనై స్త్వదపచారగణైరసహ్యైః ।
భక్తాగసామపి శతైర్భవతాప్యగణ్యైః
హా స్తీశ! వాక్తనుమనోజనితైర్హతోఽస్మి ॥ ౭౯ ॥

పదవురై.

బుద్ధ్వాచ=తెరిన్దుమ్	నిషిద్ధసంసేవనైః=శాస్త్రనిషిద్ధఙ్గళై చ్చెయ్ కైయాకియ పాపఙ్గళినాలుమ్
నోబుద్ధ్వాచ=తెరియామలుమ్	త్వదపచారగణైః=ఉన్ఱిఱత్తిల్ పణ్ణుమ్ పలపల అపచారఙ్గళినాలుమ్
వాక్ తను మనో జనితైః = వాక్కాలున్ శరీరమున్ మనస్సాలున్ ఇవ మ్మూన్ఱాలే విళైవిక్కప్పట్టవైయాయ్	అసహ్యైః=(సర్వసహిష్ణువాన వున్నాలుమ్) అసహ్యఙ్గళాన
భవతాపి అగణ్యైః=(సర్వశక్తనాన) ఉన్నాలుమ్ ఎణ్ణముడియాదవైయాన	భక్తాగసాం శతైరపి=పలపల భాగవతాపచారఙ్గళినాలుమ్
విహితాకరణైః=విహితఙ్గళై చ్చెయ్యామైయాకియ పాపఙ్గళినాలుమ్	హతోఽస్మి=కెట్టేన్ !.

[బుద్ధ్వాచేత్యాది.] వైషయికసుఖాభినివిష్టనెన్నుమిత్తనై యోవెన్నా? కరణత్రయత్తాలుమ్ అడియేన్ శెయ్తుపోరుమ్ అపచారఙ్గళుక్కుత్తాన్ ఒరు వరమ్బుణ్డోవెన్గిఱార్. “యద్బ్రహ్మకల్ప నియుతానుభవేప్యనాశ్యం తత్కిల్బిషం సృజతి జన్తురిహ క్షణార్ధే” ఎన్ఱు తామ్ శొన్నతైయుమ్ ఇఙ్గే ప్రథమనిదర్శనమెన్గిఱార్ పోలుమ్.

[బుద్ధ్వాచ నోచ=] బుద్ధ్వాచ నోబుద్ధ్వాచ ఎన్ఱపడి (అఱిన్దుమ్ అఱియామలుమ్.) అపచారఙ్గళ్ బుద్ధిపూర్వకమ్, ప్రామాదికమ్, అగతికమ్ ఎన్ఱు త్రివిధమాయిరుక్కుమ్. ఇఙ్గు “బుద్ధ్వాచ నోచ” ఎన్ఱు బుద్ధిపూర్వకత్తైయుమ్ ప్రామాదికత్తైయుమ్ నిర్దేశిత్తతు అగతికత్తుక్కుమ్ ఉపలక్షణమెన్నలామ్. “బుద్ధ్వాచ” ఎన్ఱ

విడత్తిలే శోరుకవ్వుమామ్. “బుద్ధ్వావచనోచ” ఎన్ఱతు - మేలుళ్ళ తృతీయాన్తవిశేష్యఙ్గళిల్లావర్ క్రోధముమ్ కూట్టుక్కడవతు [విహితాకరణైః నిషిద్ధసంసేవనైః] ఎన్బిగుమాన్ సన్దగుళినశాస్త్రఙ్గళ్ విధినిషేధరూపఙ్గళాయిరుక్కుమ్. “సత్యంవద. ధర్మంచర.— అహరహస్సన్ధ్యాముపాసీత” ఇత్యాదిశాసనఙ్గళ్ విధిరూపఙ్గళ్. “నాప్సు మూత్రపురీషం కుర్యాత్. నక్షీవేత్. నవివసనస్స్నాయాత్. - నానృతంవదేత్ నమాంసమశ్నీయాత్ - నామావాస్యాయాంచ పౌర్ణమాస్యాంచ స్త్రియముపేయాత్ - నకళఞ్జంభక్షయేత్ నసురాంపిబేత్. నపరదారాన్ గచ్ఛేత్” ఇత్యాదిశాస్త్రఙ్గళ్ నిషేధరూపఙ్గళ్. విహితఙ్గళై అనుష్ఠిత్తుప్పోగవుమ్ నిషిద్ధఙ్గళై విలక్కిప్పోరవుమ్ ప్రాప్తమాయిరుక్క, విహితఙ్గళై విలక్కుగైయుమ్ నిషిద్ధఙ్గళై అనుష్ఠిప్పతుమాయ్ యోత్తు ఎన్పక్కలిలేయుళ్ళనెన్గిఱార్.

[విహితాకరణైః] “ఇడకిలేన్ ఒన్ఱట్టకిల్లేన్ ఐమ్బులన్ వెల్లకిల్లేన్. కడవనాకి కాలన్దోఱుమ్ పూప్పఱిత్తేత్తకిల్లేన్.” [నిషిద్ధసంసేవనైః] “నహింస్యాత్సర్వాభూతాని” ఎన్గిఱ శాస్త్రత్తై అతిలఙ్ఘియాత నాళిల్లై, ప్రాప్తవిషయస్తోత్రమాన వాక్యఙ్గళై అప్రాప్త విషయఙ్గళై స్తుతియాత క్షణమిల్లై; పావియేన్ పరిగ్రహియాత పరదారఙ్గళిల్లై, పావియేన్ కొళ్ళైకొళ్ళాత పరద్రవ్యమిల్లై; పావియేన్ శొల్లాత పొయ్యిల్లై;- పావియేన్ ఉణ్ణాత అభక్ష్యమిల్లై. “విహితాకరణైః” ఎన్ఱాప్పోలే “నిషిద్ధకరణైః” ఎన్నాతే “సంసేవనైః” ఎన్ఱతు - నిషిద్ధకృత్యఙ్గళిలే ఆదరపూర్వకమాక అభినివేశిత్తమై తోన్ఱుకైక్కాక.

[త్వదపచారశతైః] భగవదపచారఙ్గళ్ పలవకైప్పట్టిరుక్కుమ్;- “యేతు సామాన్యభావేన మన్యన్తే పురుషోత్తమమ్ । తేవై పాషణ్డ

నోజ్ఞేయాః సర్వకర్మబహిష్కృతాః ॥ యస్తు నారాయణం దేవం సామాన్యేనాఽభిమన్యతే । సయాతి నరకం ఘోరం యావచ్చన్ద్రదివాకరమ్ ” ఎన్ఱు దేవతాన్తరఙ్గళోడు ఎమ్బెరుమానై సమబుద్ధి పణ్ణుగాకా తైస్తు శాస్త్రమ్ శొల్లానిఱ్కు, “అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తా జనానాం సర్వాత్మా” “తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్” “నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే” ఇత్యాదిప్పడియే స్వేతరసకలనియామకనాయ్ సమాభ్యధికరహితనాన సర్వేశ్వరనై “అజ్ఞాస్యన్యా దేవతాః” ఎన్ఱు తచ్ఛరీరతయా అభిహితరాన బ్రహ్మాది దేవతైకళోడు సమబుద్ధి పణ్ణుగై యెన్న; “అజోపి సన్నవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోపిసన్ । ప్రకృతిం స్వామధిష్ఠాయ సమ్భవామ్యాత్మమాయయా” ఎన్గిఱపడియే అజహత్స్వభావనాయ్ అప్రాకృతదివ్యసంస్థానత్తై ఇతరసజాతీయమాక్కికొణ్డు + తుయారిల్ మలియుమ్ మనిచర్ పిఱవియిల్ తోన్ఱి నిఱ్కుమన్నిలైయై యుడైయాన్తే, అవతారత్తిల్ వైయ్ప్పోటుకాఱ్ఱా అణ్ణై పన్దు కాట్టిన గర్భవాస జననశోకమోహాదికళై యిట్టు కర్మవశ్యరాన మనుష్యరోడు సజాతీయనాక నినైక్కైయెన్న, “తమరుగన్ద తెవ్వురువమవ్వురువమ్” ఇత్యాదిప్పడియే ఆశ్రితర్క్కు అభిమతమానతు ఏతేను మొరుద్రవ్యత్తై త్తిరుమేనియాక అఙ్గీకరిత్తు అతిలే అప్రాకృతవిగ్రహత్తిల్ పణ్ణుమాదరత్తై ప్పణ్ణియెழுన్దరుళియిరుక్కుమ్ ఏర్చ్చత్తై యుడైయాతే మాతృయోనిపరీక్షకరైప్పోలే ‘ఇతు ఇన్నద్రవ్యమన్ఱో’ ఎన్ఱు విగ్రహోపాదానత్తై నిరూపిక్కైయెన్న; ‘యోఽన్యథాసన్తమాత్మానమన్యథా ప్రతిపద్యతే । కిం తేన నకృతం పాపం చోరేణాత్మాపహారిణా?” ఎన్ఱు సకలపాపమూలమాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ † ఆత్మాప

---

† భగవదేక శేషభూతమాన ఆత్మవస్తువిల్ స్వతన్త్రబుద్ధి

హారమెన్న; ఇమ్ముతుపడి కాత్తుప్పడిక్కు అవాఙ్మానసత్తై ప్రకాశమాక వాతల్ అప్రకాశమాక వాతల్ తనక్కుక్కైయాకిఱ భగవద్విభ్యాపహారమెన్న ఇవైపోల్వన భగవదపచారఙ్గళామ్. భగవద్విగ్రహత్తై తానే సాధిక్కర్తావాయిరుత్తు అపహరిక్కైయెన్న, "నామ్ అపహరిక్కప్పోవిన్తోమాయితే" ఎన్ఱునినైత్తు, అపహర్తాక్కళుక్కు అనుమత్యాదికళాలే సహాయమాక్కుకైయెన్న, 'నామ్ ఇవ్వపహారత్తుక్కు కూట్టన్రే' ఎన్ఱునినైత్తు త్రాణ అన్యాపహర్తాక్కళ్పక్కలిలే శిలవత్తై యపేక్షిత్తు వాఙ్గిక్కొళ్ళుకైయెన్న, 'నామ్ అపేక్షిత్తిలోమే' ఎన్ఱునినైత్తు, అవర్కళ్ తాఙ్గళేతరుమవత్తై వాఙ్గుకైయెన్న, ఇవైయెల్లామ్ భగవద్విభ్యాపహారకోటియిలేయాయ్ భగవదపచారమాయే తలైక్కట్టుమ్.

[భక్తాగసామపి శత్తైః] పరోత్కర్షమ్కణ్డు సహియామైక్కుమ్ స్వోత్కర్షబుద్ధిక్కుమ్ ఉడలాన అహఙ్కారమడియాకవుమ్, అవర్కళుడైయ వైష్ణవాకారత్తై బుద్ధిపణ్ణి "ఇవర్కళాకైస్పట్టతోన్నాల్ ఇవర్కళై విట్టిప్పదుమ్ప్రామ్" ఎన్ఱిగుక్కమాట్టామల్ అర్థకామఙ్గళడియాకవుమ్ శ్రీవైష్ణవర్కళుక్కుచ్చెయ్యుమ్ విరోధఙ్గళ్ 'ఎణ్ణిఱన్దవై'యితే. ద్వితీయపాదత్తిల్ "త్వదపచారశత్తైరగణ్యైః" ఎన్ఱుమ్, తృతీయపాదత్తిల్ "భవతాప్యసహ్యైః" ఎన్ఱుమ్ ప్రాచీనపాఠమెన్ఱు కేట్టిరుక్కైయాయిరుక్కుమ్. అన్దపాఠత్తిలే "భగవదపచార భాగవతాపచారాసహ్యాపచారరూప నానావిధానన్తాపచారాన్" [శరణాగతిగద్యే] ఎన్ఱ అర్థైవ అర్థకిత్తాకిఱతు. ఇని "త్వదపచారశత్తైరసహ్యైః" ఎన్ఱపాఠత్తిలే 'అసహ్యైః' ఎన్గిఱవిత్తై "భక్తాగసామపిశత్తైః" ఎన్ఱతఱ్కు అనన్తరత్తిలే కూట్టి "అపచారైః" ఎన్ఱు ఆకర్షిత్తుక్కొళ్వతు. "పాఠక్రమాదర్థ

క్రమోఽబలీయాన్" ఎన్నక్కడవతిఱే. [అసహ్యాపచారైః] కీழ్
చొన్నపడియే అర్థకామాదినిబన్ధనమాన ద్వేషత్తాలే హిరణ్యాదై
ప్పోలే భగవద్విషయముమ్ భాగవతవిషయముమెన్ఱాల్ కాణ
క్కొణ్ణాప్పొఱాతపడి యిరుక్కైయుమ్, ఆచార్యనరుళిచ్చెయ్త
అర్థత్తైప్పడి అనుష్ఠియామైయుమ్, అననుజ్ఞాత మన్త్రమన్త్రా
ర్థఙ్గళై అప్పాత్రయోజనత్తుక్కాక అనధికారికళుక్కు ఉపదేశిక్కై
యుమ్, ఆచార్యర్ కణ్డ సబ్రహ్మచారికళుడన్ ఐకరస్యముణ్డాన
వర్త్తిక్కవేణ్డియిరుక్క, అతు సెయ్యాతే అన్తర్ళ్ళత్తిలే పకైమ్
అనార్జవముమ్ అసూయైయుమ్ తొడక్కమానవై అసహ్యాపచారఙ్గ
ళామ్. అల్లాత అపచారఙ్గళిలుమ్ కాట్టిల్ ఇవై ఎమ్బెరుమానుక్కు
విశిష్య అత్యన్తాసహ్యఙ్గళాయిరుక్కైయాలే అసహ్యాపచారమెన్ఱ
అతు. "అతిక్రామన్నాజ్ఞాం తవ విధినిషేధేషు భవతేఽప్యభిద్రుహ్యన్
వాగ్ధీకృతిభిరపి భక్తాయ సతతమ్ । అజానన్ జానన్వా భవదసహనీ
యాగసి రతః" ఎన్ఱారిఱే భట్టరుమ్.

అకృత్యకరణత్తిల్ కాట్టిల్ భగవదపచారమ్ క్రూరతర
మాయ్, అతిలుమ్ భాగవతాపచారమ్ క్రూరతమమాన్, అతు
తన్నిలుమ్ అసహ్యాపచారమ్ అతిమాత్ర క్రూరమాయిరుక్కుమ్.
ఇప్పడి - పూర్వపూర్వఙ్గళిల్ కాట్టిల్ ఉత్తరోత్తరఙ్గళిల భగవ
న్నిగ్రహమతిశయిత్తిరుక్కై. అకృత్యకరణత్తిల్ న్యాయశాస్త్రలఙ్ఘన
మడియాన శీఘ్రమిఱే; అవ్వళవన్ఱిక్కే ఇవ్వాత్మావుక్కాత్మావాయ్
అవనైనస్తైయోపిపోత్తు నోక్కికొణ్డు పోరుమ్ అవతరత్తిలపచారత్తాల్
వరుమ్ శీఘ్రమ్; అవ్వళవన్ఱిక్కే "జ్ఞానీత్వాత్మైవ" ఎన్ఱుపడియే
తనక్కు ఉయిరానవనై తిరుక్కుమ్ భాగవతాపచారఙ్గళిల్ ఆహాజ్ఞా
కాదికళిడియాక పణ్ణుమపచారత్తాల్ వరుమ శీఘ్రమ్; అతుతన్నిలుమ్

వన్దితే నిన్ఱబన్ధనమాక త్తక్ష పక్కలిలుమ్ తన్నుడైయార్ పక్కలిలు మాతల్, ఉభయాన్నై భఞ్జకనాయ్ ఉభయాభిమానాన ఆచార్యర్ పక్కలిలేయాతల్, సమాపర్ర్కుమభిమతరాన తద్భక్తర్ పక్కలిలే యాతల్ శెయ్యుమపచారత్తాల్ వరుమ్ శిక్షైయుమ్ ఆక్షైయాల్ ఒన్ఱు కొణ్డు క్రూరమాయిరుక్కుమ్. అకృత్యకరణత్తిలే భగవదప చారాదికళమ్ అన్తర్భవిక్కుమాయిరుక్క తనిత్తని ఇప్పడిశొల్లు కిఱతు ఇవఱ్ఱినుడైయ క్రౌర్యవిశేషఙ్గళై ప్పత్రపితే. "అకృత్యకరణాన్తర్గతత్వేఽపి భగవదపచారాదేః బ్రాహ్మణపరి వ్రాజకన్యాయేన ప్రకృష్టత్వజ్ఞాపనాయ పృథగభిధానమ్" ఎన్ఱు శరణాగతిగద్యభాష్యత్తిలే దేశికనుమరుళిచ్చెయ్ తార్.

ఇవ్వాత్మావినుడైయ ఉజ్జీవనత్తిలొరుప్పట్టు మేన్మేలుమ్ కృషి పణ్ణుకైక్కుమ్ ఉపాయన ఎమ్పెరుమానుడైయ కృపైక్కుమ్, ఎప్పోతు మివనుక్కు ప్రాప్యమాయిరుక్కున్ అవనుడైయ ముఖోల్లాసత్తుక్కుమ్ విలక్కాయిరుక్కిఱ ఇవ్వకృత్యకరణాదికళ్ సిఱితేనుమ్ పొఱుక్కమాట్టాతే అఙ్గురువుళ్ళత్తిలే నిగ్రహత్తైక్కొళ్ళి అవనుడైయ కృపైయుమ్ ఉక ప్పుమ్ ఇవై పక్కల్ అలువప్పడిక్కైక్కాలే ఇత్తైయ ఉపాయో పేయవిరోధికళెన్ఱు శాస్త్రమ్ శొల్లుమ్.

[భవతాభ్యగమైర్యైః] సకలశక్తనానవున్నాలుమ్ ఎణ్ణవొణ్ణాత పడియుత్తే అడియేన్ అపచారఙ్గళ్ శెయ్ తిరుప్పతు. "బహవో నృప! కల్యాణగుణాః పుత్రస్య సన్తితే" ఎన్ఱ ఉక్తకల్యాణగుణఙ్గళై ఒరు కడి ఎణ్ణిముడిత్తుపిడలామ్; అడియేనుడైయ కల్యాణగుణఙ్గళ్ వస్తుతః అనన్తఙ్గళెన్ఱబార్. ఇవ్వవిశేషణమ్ "విహితాకైఙ్కర్యైః" ఇత్యా దికళిల్లావఱ్ఱిలుమ్ అన్వయిక్కక్కడవతు. [నాన్తసమయోజసిత్తైః] నమిత్తైయుమక్కక్కొడుత్త వాళైక్కొణ్డు అన్తో! శిరస్తైయుక్కొణ్డే

నెన్గిఱార్. ["జిహ్వే! కీర్తయ కేశవ" మిత్యాది] భగవద్విష యత్తుక్కు ఉఱుప్పాన అమైన్ద కరణత్రయముమ్ భగవద్భాగవతాప చారత్తుక్కు ఉపకరణమానపడి. "పరద్రవ్యేష్వభిధ్యానం మనసాఽ నిష్టచిన్తనమ్। వితథాభినివేశశ్చ త్రివిధం కర్మ మానసమ్॥ పారుష్య మనృతంచైవ పైశునంచైవ సర్వశః। అనిబద్ధప్రలాపశ్చ వాఙ్మయం స్యాచ్చతుర్విధమ్॥ అదత్తానాముపాదానం హింసాచైవావిధానతః। పరదారోపసేవాచ శారీరం త్రివిధంస్మృతమ్." ఇత్యాదికళాలే మన్వాదిస్మృతికళిలే శొల్లప్పట్టనవిఱే.

[హతోఽస్మి] ఇప్పడిప్పట్ట అపచారసహస్రఙ్గళాలే స్వరూప సత్తైయే కెట్టతెన్గిఱార్. "ఇవ్వశ్లోకమ్నుబ్రుతుమ మెయ్కలవాత పాయ్" ఎన్ఱు ఞానప్పిరాన్ వార్త్తై. ... ... (౬౯)

శ్లో॥ త్వద్దాస్యమస్య హి మమ స్వరసప్రసక్తం
తచ్చోరయన్నయమహంకిల చక్షుష ప్రాక్ ।
త్వం మామకీనఇతి మామభిమన్యసేస్మ
హా స్త్రీశ! సంశమయ నస్త్వమిమం వివాదమ్ ॥ ౭౦ ॥

పదవురై.

హా స్త్రీశ!=పెరియ శ్రీశనే!;
అస్య మమ=ఇప్పడిప్పట్ట (మహాపాపి యాన) ఎనక్కు
త్వద్దాస్యంహి=ఉన్ పక్కల్ అడిమైయా యిరుక్కుమతు
స్వరసప్రసక్తమ్=స్వారసికమానతు [స్వతస్సిద్ధమ్],
అయమ్ అహమ్=ఇన్నాన్

ప్రాక్=పణ్డెల్లామ్
తత్=అన్దస్వతస్సిద్ధదాస్యత్తై
చోరయన్=కళవు కాణానిన్ఱనాయ్
చక్షుష కిల=(ప్రవిప్పోన్దేన్ కిడీర్;
త్వమ్=(* నడువేవన్దు గ్యాక్కల్ కిడన్ద వాళవాకియ) నీ
మామ్=(ఇప్పడిప్పట్ట) ఎన్నై [ఎన్ఱు
మామకీనః ఇతి=“ఇవన్ నమ్ముడైయవన్”

అభిమన్యసేన్మ=అభిమాని తరుళిశాయ్; నః=తమ్మక్కు వమక్కు జ్ఞాన తమ్ ఇన్నుం | నాస్తే తదాసస్త్వేన వివాదమ్ | కైంకర్యపోష్పితమ్, "ని ఏత్తదాసః" ఎన్ను ఎన్నైని

పిత్తోదర్ వహుమాన జన్మ పిస వాదత్తై సంశమయా=నిరోపిప్పిన్ తత్తైయుడు క్క-వొడ్డాలఉడి సమూలరాత్తి పణ్ణియరుళాయ్

[త్వద్దాస్యమిత్యాది.] ఆక ఇవ్వళవుమ్ స్వదోషసముదాయానుసన్ధానమ్ శెయ్తరుళి, పరగతస్వీకారమడియాక స్వరూపసత్తై పెఱ్ఱ్రైనన్నినార్ ఇంగిల్. [అన్యథాను త్వద్దాస్యంహి స్వరసప్రసక్తమ్] ఇజ్జనే దోషవిశిష్టవేషైకనిరూపణీయనాన అడియేనుక్కు దేవరీర్కు తైయ తిరువడిత్తాముక్కైకళిలే దాస్యవృత్తియేయిత్తే స్వరసతః ప్రాప్తమాయిరుప్పతు. శేషత్వాదికళుమ్ జ్ఞాతృత్వాదికళుమ్ ఆత్మధర్మఙ్గళాయిరుక్కచ్చెయ్తే శేషత్వాదికళై ప్రధానమాక్కి జ్ఞాతృత్వాదికళై తదనుగుణమాక యోజిప్పర్కళాయిత్తు నమ్ ఆచార్యర్కళ్. "జ్ఞానానన్దమయస్త్వాత్మా" ఎన్నుమ్ "స్వరూపమణుమాత్రంస్యాత్ జ్ఞానానన్దైకలక్షణమ్" ఎన్నుమ్ ఇవఱ్ఱైయిట్టు అహమర్థత్తై నిరూపియానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఇవై బహిరఙ్గనిరూపకతయా ప్రథమశఞ్చిత్రెన్నుమ్పడి శేషత్వమేయిత్తే అన్తరఙ్గనిరూపకమాయిరుప్పతు. అతావతు - అహమర్థమానతు భగవత్స్వరూపత్తుక్కు ప్రకారతయా శేషమాయ్క్కొణ్డే తన్నైయాప్పడియిరుక్కుమ్ వస్తువాకైయాలే ప్రథమమ్ శేషత్వత్తైయిట్టు నిరూపిత్తుక్కొణ్డే పిన్పు మఱ్ఱుళ్ళ ఆకారఙ్గళైయిట్టు నిరూపిక్కవేణ్డుమ్పడియిరుక్కై. నిరూపకత్వమావతు ఒరువస్తువై మఱ్ఱొన్ఱిల్ నిన్ఱుమ్ వ్యావర్తిక్కుమతాకైయాలే దాస్యమే ఈశ్వరవ్యావర్తకమాయ్ జ్ఞానానన్దఙ్గళ్ అచిద్వ్యావర్తకఙ్గళాయిరుక్కుమ్. "జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వేసతి దాసత్వమ్ ఆత్మనో లక్షణమ్" ఎన్నాల్, దళప్రయోజనమ్ శొల్లు

మొబ్బాతు జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వమాత్రత్తై ఆత్మలక్షణమాకచ్చొన్నాల్
ఈశ్వరనిడత్తిలే అతివ్యాప్తియుమాకైయాలే తత్పరిహారార్థమాక
దాసత్వవిశిష్టమ్ పేశ్శువేణుమ్; ఇఙ్గు జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వవిశిష్టత్తైయొత్తు
దాసత్వమాత్రత్తై ఆత్మలక్షణమాకచ్చొన్నాల్ అచిత్తత్వత్తిలే అతి
వ్యాప్తియుమాకైయాలే తత్పరిహారార్థమాక జ్ఞానానన్దవిశిష్టత్వ
విశిష్టమ్ సవేశిక్కవేణుమ్. ఇప్పడి నిరూపకద్వయముమ్ ఆత్మవస్తువుక్కు
అపేక్షితమాయిరుక్కచ్చెయ్తే భావప్రకారతయా లబ్ధసత్తాక
మాన ఇవ్వస్తువుక్కు అచిత్తైప్పోలే జ్ఞానావచాశ్రయమేఱివిక్క అ
సాధారణమాన జ్ఞానానన్దఙ్గళ్ అవ్యావర్తకఙ్గళెన్ఱు కణ్ణుఴిపడియాయ్
ప్రకాశిత్వాద్యుక్తిమాన శేషత్వమేయాయ్త్తు అన్తరఙ్గనిరూపక
మావతు. ప్రథమమానతు ప్రథమమ్ శేషత్వత్తైయిట్టు ఆత్మావై
నిరూపిక్కక్కడవదు పిన్నైయితే జ్ఞానానన్దలక్షణముమాయ్
జ్ఞానగుణకముమాయ్ అచిద్వ్యావృత్తముమాయిరుక్కుమెన్ఱు
ఒడత్తై తృతీయపదత్తాలే నిరూపిక్కిన్ఱతు. “దాసభూతాస్స్వత
స్సర్వే హ్యాత్మానః పరమాత్మనః । నాన్యథాలక్షణం తేషాం బన్ధే
మోక్షే తథైవచ.” “స్వోజ్జీవనేచ్ఛా యది తే స్వసత్తాయాం స్పృహా
యది. ఆత్మదాస్యం హరేస్స్వామ్యం స్వభావంచ సదాస్మర.”
“తిరుమాలే నానుమునక్కు ప్పழవడియేన్” ఇత్యాదికళుఙ్గణ్డు
కాణుమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ గోష్ఠియిలే శ్రీభాష్య వేదాన్తగ్రన్థకాలక్షేపమ్
నడవానిఱ్క, “ఆత్మావుక్కు జ్ఞానానన్దఙ్గళుమ్ శేషత్వముమ్ నిరూ
పకమాచ్చొల్లానిన్ఱతు; ఇవఱ్ఱిల్ అన్తరఙ్గనిరూపకమేతు?”
ఎన్ఱు ఒరునాళ్ తిరువోలక్కత్తిలే ప్రస్తుతమాక, ఎమ్బెరుమానార్
సర్వజ్ఞరాయ్ ఎழுన్దరుళియిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఇవ్వర్థవిశేషత్తై

ఆచార్యముఖేన తెళియవేణుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి ఆళ్వానై
నోక్కి - "వారీర్ ఆళ్వాన్! తిరుక్కోట్టియూర్క్కుచ్చెన్ఱు నమ్బియై
సేవిత్తు ఇత్తై అఱిన్దువారుమ్' ఎన్ఱు నియమిక్క, ఆళ్వానుమ్
నమ్బిసన్నిధిక్కెళున్దరుళి దణ్డసమర్పణత్తు వృత్తాన్తత్తై విణ్ణప్పమ్
శెయ్తు ఆఱుమాసమ్ సేవిత్తిరున్దుమ్ నమ్బిగళ్ ఇఙ్గితమరుళక్క
ణ్డామైయాలే "ఎమ్బెరుమానార్ సన్నిధియేఱ విడైకొళ్ళుకిఱేన్"
ఎన్ఱు విణ్ణప్పఞ్జెయ్య, నమ్బి అనన్తరమాత్తు "* మనుర్వ్యనుశీలన
మఱుళ్పెఱ్ఱ ఆళ్వాన్ 'అడియేనుళ్ళాన్' ఎన్ఱపది యాయే!"
ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, ఆళ్వానుమ్ 'ధన్యోఽస్మి' ఎన్ఱు మీణ్డెళున్ద
రుళినార్

ఇణైక్కరుత్తు ఎన్నెన్నిల్; తిరువాయ్మొழియిల్ "కణ్గళ్
శివన్దు" ఎన్గిఱపాట్టుమ్ "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్గిఱపాట్టుమ్ ఎమ్బెరు
మానుడైయ స్వరూపత్తైప్రతిపాదిక్కుమవై; ఇవఱ్ఱిల్ "అడియే
నుళ్ళాన్" ఎన్ఱపాట్టిల్ ముతల్ విశేషణత్తాలే 'ఎమ్బెరుమాన్
జీవాత్మావై ఉళ్ళిరున్దు విళిత్తిరుక్కుమవన్' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యక్క, రు
తియు ఆళ్వార్ 'ఆత్మావిలుళ్ళాన్' ఎన్నావతు, 'ఎన్నుళ్ళాన్'
ఎన్నావతు శొల్లామల్ "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్ఱు - అడిమైయెన్ఱు
ఆత్మావై నిరూపిత్తమైయిన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కైయాలే ఆత్మావుక్కు
జ్ఞానానన్దఙ్గళిఱ్కాట్టిలుమ్ శేషత్వమే ప్రధాననిరూపక మెన్ఱతా
యిఱ్ఱు.

అత్రేదం ప్రాసఙ్గికమ్.

ఇన్ద ఐతిహ్యత్తై పూర్వాచార్యపాదాక్కవఱిప్పర్; ఎఙ్ఙనే
యెన్నిల్; - "ఎమ్బెరుమానార్ శ్రీభాష్యమరుళిచ్చెయ్యుమ్బోదు
జీవాత్మావుక్కు శేషత్వశూన్యమాన జ్ఞాతృత్వత్తై లక్షణమాక

చొల్ల, అతు కట్టోత్తై కొణ్డ్వక్కిట ఆళ్వాన్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇన్తై యాన్మై కళాలే తెరిన వెళ్ళుత్తుచ్చాత్తినాఱ్‌కళ్, ఉడైయవరుమ్ మేల్ అరుళిచ్చెయ్యాతిరున్తార్‌కళ్, ఇప్పడి సిఱుమ్‌పోతు సికళ్ప, ఉడైయవరుమ్ అతన్నై సిరూపియామల్ ‘ఎఴుతుమ్’ ఎన్న, ఇవరుమ్ ఎఴుతామ లిరుక్క, ‘ఆకిల్ నీయే భాష్యమ్ శెయ్’ ఎన్ఱు కేట్టి ఱైరుఇడికళాలే యుత్తైత్తు ఉళ్ళే ఎఴున్దరుళ, అరుకిలిరున్ద శ్రీవైష్ణవర్‌కళ్ “ఆళ్వాన్! ఉన్నై ఎమ్బెరుమానార్ కేట్టియరుళినారే, నీర్ ఎన్ననినైత్తిరున్దీర్?” ఎన్న, ఆళ్వానుమ్ “ఇవ్వాత్మవస్తు అవర్‌క్కు శేషమాకిల్ ఉడైమై ఉడైయవనిట్టవఴక్కాయిరుక్కుమాకైయాలే అడియేనుక్కు ఇతిల్ అన్వయమొన్ఱుమిల్లై” ఎన్ఱరుళినార్. పిన్బు ఉడైయవరుమ్ ఆలోచిత్తు త్తేయుతలైత్తెన్ను ఆళ్వాన్ కరుత్తైయఱిన్దు ఉకన్దు ఇవ్వర్థత్తై ఆచార్యముఖేన వెళియిడక్కరుతి ఆళ్వానై త్తిరుక్కోట్టియూర్ నమ్బిసన్నిధిక్కుప్పోకవిడ, ఆళ్వానుమ్ అఙ్గే ఎఴున్దరుళి ఆఱు మాసమ్ కాత్తిరున్దు ఇవ్వర్థత్తైప్పెఱ్ఱుప్పోన్దార్; పిఱకు శ్రీభాష్య లేఖనమ్ తలైక్కట్టిఱ్ఱు—ఎన్బర్‌కళ్. ఇజ్జనమాకవే గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్, రామానుజదివ్యచరిత్తై, ఎమ్బెరుమానార్ జీయరరుళిచ్చెయ్త శ్రీవచనభూషణ అనుచ్చేద వ్యాఖ్యానత్తిలుమ్ శిల గ్రన్థఙ్గళిల్ అచ్చిడప్పట్టు క్కాణ్కిఱతు. ఆనాల్ ఇన్నైతిహ్యమ్ సర్వాత్మనా అసమ్బద్ధ మెన్బతు నిశ్చయమ్. ఉడైయవర్ శ్రీభాష్యమరుళిచ్చెయ్యత్తొడఙ్గ మ్బోతు ఆళ్వానై నోక్కి “నాన్ శొల్లుకిఱవాక్యమ్ బోధాయన వృత్తిగ్రన్థత్తై హృదయత్తిలే వైక్కొణ్డిరుక్కుమున్నడైయ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇసైన్దాలొఴియ నీర్ ఎఴుతవేణ్డా” ఎన్ఱు నియమిత్త రుళినతాకచ్చొల్లినైత్తు, ఇఙ్గనే ఆళ్వాన్ మేల్ కుఱ్ఱ అనైక్కాలా లుమ్ కైయాలుమ్ ఉణ్ణైత్తరుళినారత్తాల్ ఇతనాల్ ‘ఉడైయవర్

తామసప్రకృతి ' ఎన్ఱు అవర్కళ్ దూషణమ్ శొన్న పడియాయిత్తనై పోక్కి వేఱొన్ఱుమ్ విళఙ్గాతు. మేలుమ్ శ్రీభాష్యత్తుళ్ ఆత్మావుక్కు శేషత్వే సతి జ్ఞాతృత్వమో, జ్ఞాతృత్వే సతి శేషత్వమో, కేవల శేషత్వమో లక్షణమాకచ్చొన్న ఇడముమ్ కిడైయాతు. "జ్ఞోఽత ఏవ" [౨-౩-౧౯] ఎన్ఱోరు బ్రహ్మసూత్రముణ్డు; అవ్విడత్తిల్ శ్రీభాష్యత్తిలే - "ప్రసఙ్గేన జీవస్వరూపం నిరూప్యతే" ఎన్ఱు ఉపక్రమిత్తు "కిం సుగతకపిలాభిమతచిన్మాత్రమేవాఽఽత్మనస్స్వరూపమ్? ఉత కణభుగభిమతపాషాణకల్పస్వరూపమచిత్స్వభావమేవాఽఽగన్తుకచైతన్యగుణకమ్? అథ జ్ఞాతృత్వమేవాస్య స్వరూపమితి" ఎన్ఱు త్రేధా వికల్పిత్తు, "అయమాత్మా జ్ఞాతృస్వరూప ఏవ; నజ్ఞానమాత్రమ్, నాపి జడస్వరూపః" ఎన్ఱు సిద్ధాన్తితమాయిత్తు. ఇతుక్కు మేఱ్పడ ఆత్మావైప్పఱ్ఱియొన్ఱుమ్ శ్రీభాష్యత్తిల్ అరుళిచ్చెయ్యప్పట్టిరుక్కక్కణ్డిలోమ్ శేషత్వఘటితమాన లక్షణమ్ శ్రీభాష్యత్తుళ్ ప్రస్తావత్తిలుమ్ వారాతిరుక్క అతఱ్కాక ఆఴ్వానుక్కుమ్ ఉడైయవర్క్కుమ్ ప్రబలవిసంవాదమ్ విళైన్దతాకక్కూఱుతల్ అకాణ్డతాణ్డవమామ్. "అహమర్థత్తుక్కు జ్ఞానానన్దఙ్గళ్ తటస్థమెన్నుమ్పడి దాస్యమిఱే అన్తరఙ్గనిరూపకమ్" ఎన్ఱ శ్రీవచనభూషణసూక్తి వ్యాఖ్యానత్తిలుమ్, "తిరుక్కోట్టియూర్ నమ్బి శ్రీపాదత్తిలే ఆఴ్వాన్ ఆఱుమాసమ్ సేవిత్తునిన్ఱు మహానిధియాకప్పెఱ్ఱ అర్థమిఱే ఇతు" ఎన్ఱివ్వళవేయాయిత్తు ప్పెరియజీయరరుళిచ్చెయ్తతు. "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్ఱ పాట్టిన్ వ్యాఖ్యానఙ్గళిలుమ్ ఇవ్వళవేయుళ్ళతు ఇని "అనుక్తమన్యతో గ్రాహ్యమ్" ఎన్న ప్పార్త్తాలుమ్ అన్ద న్యాయమ్ ఇవ్విడత్తుక్కుచ్చేరాతు, "అడియేనుళ్ళాన్" ఎన్ఱ పాశురత్తిన్ ఈట్టిన్ అరుమ్బదవురైయిల్ " 'ఆత్మావుక్కు అన్తరఙ్గనిరూ

పకమేతు ?' ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమానార్ తిరువోలక్కత్తిలే ప్రస్తుత
మాక ” ఎన్నానిన్ఱతిఱే, “ శ్రీభాష్యలేఖనావసరత్తిలే విసంవాదమ్
పిఱక్క ” ఎన్ఱిరుక్కవేణుమే కింబహునా? శ్రీభాష్యత్తిల్ అచ
చిఴ్తమానతొరువిషయత్తిల్ చచ్చైయుణ్డానతాకచ్చొల్లి అర్వా
చీనర్ కల్పిక్కుమైతిహ్యమ్ శ్రీభాష్యమ్ నడైయాడాతదేశత్తిలే విలై
చ్చెల్లుమత్తనై. గురుపరమ్పరాప్రభావాదికళిల్ ఇజ్జనేమాఱుపాడాక
క్కాణ్బతు పిఱ్కాలత్తిలే అచ్చిడువిక్కుమవర్కళ్ శేర్త్త తిరు
మణమెన్ఱే కొళ్ళత్తకుమెన్ఱు కుడప్పామ్బిల్ కైయిట్టురైప్పోమ్—
ఇత్యలం ప్రసక్తానుప్రసజ్గేన.

అడియేనుక్కు త్వద్దాస్యమ్ అన్తరఙ్గనిరూపకమాయిరుక్క
చ్చెయ్ తేయుమ్ [అయమహం ప్రాక్ తచ్చోరయః చష్ఠలకిల]
మున్బుళ్ళ కాలమెల్లామ్ ఆత్మాపహారక్కళ్ళనాయ్ప్పోన్దేన్. [అయమ్]
తమ్ముడైయ నికర్షత్తై ప్పడియెడుత్తుక్కాట్టుకిఱపడి. [అహమ్]
మేల్ “చష్ఠల” ఎన్ఱ ఉత్తమనాలే అహమెన్నుమిడమ్ సిద్ధమా
యిరుక్క విశిష్యనిర్దేశిత్తతు - “నీ ఎతిర్ శూఴల్ పుక్కుత్తిరియా
నిఱ్క నానేకడాయ్ వినాశత్తై చ్చూఴ్త్తుక్కొణ్డతు” ఎన్ఱకరుత్తై
క్కాట్టుకైక్కామ్. [చోంయః] త్వద్దాస్యమే స్వరూపమెన్ను
మిడమ్ అఱియాతొఴిన్దేనల్లేన్; అఱిన్దువైత్తే ఉన్నై వఞ్చిక్కప్పారు
న్దేన్ కాణ్. [ప్రాక్ చష్ఠల] “తెరిన్దుణర్వొన్ఱిన్మైయాల్ తీవినైయేన్,
వాళావిరున్దొఴిన్దేన్ కీఴ్నాళ్కళెల్లామ్” ఎన్ను మాపోలే. “అహం
సర్వం కరిష్యామి” ఎన్నైక్కు ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క అనాదికాల
మిఴన్దుపోన్దేన్. [ప్రాక్] శబ్దత్తై నెఱుక్కియాకిలుమ్ అర్థగౌరవత్తై
ప్పేణుమ్ మీమాంసకర్ పడియిలే ఇతఱ్కు - “మున్బుళ్ళకాల
మెల్లామ్” ఎన్ఱు పొరుళ్ కొళ్ళవడుక్కుమ్. ఒరునాళైయిఴవే వయి
ఱెరియప్పోన్దిరుక్క అనాదికాలమిఴన్దుపోన్దేన్.

చస్ఖల=స్ఖలధాతువిన్ భూ తేలిటి ఉత్తమపురుషైకవచనమ్. నమ్మువినేన్ ఎన్గై. "ఇప్పడి అనాది కాలమ్ 'యానేయెన్నై యటి యకిలాతే యానేయెన్ఱన తేయెన్ఱిరున్దేన్' ఎన్నుమ్పడి కిడన్దనీర్ ఇన్ఱు నమ్మళవిలే వన్దు 'యానేనీ యెన్నుడైమైయుమ్ నీయే' ఎన్బవర్ పోల క్కనిన్దునిఱ్కిఱ అపడియెజ్ఞనే?" ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ కేట్టరుళిన నాకక్కొణ్డు "ఇణైవిత్తెన్నై యున్ తాళిణైక్కీఴిరుత్తు మమ్మా నాననీ ఉన్నుడైయ నిర్హేతుకక్కృపైయాలే శెయ్తరుళినాయత్తై కాణ్గిఱార్ [త్వం మాం మామకీన ఇత్యభిమన్యసేస్మ.] 'ఇవన్ నమ్ముడైయానితే; ఇవనై నామ్ కైవిట్టిరుక్కవ్రుణ్ణుమో? ఉడమ్మై యెప్పేణవేణ్డువతు ఉడైయవనుడైయ భర మేయితే' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళ మాయ్ ఇన్ఱళవిలే నీయేకాణ్ ఎన్నై యభిమానిత్తరుళినాయ్.

ఇజ్ఞనే ఆఴ్వాన్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్యక్కేట్ట పేరరుళాళన్, "అప్పడియాకిల్ ఇని ఉమక్కు ఒరుకుఱైయుమిల్లైయే? ఇని నామ్ ఉమక్కాకచ్చెయ్యవేణ్డువతు ఒన్ఱుమిల్లైయే? సమీహితసిద్ధి పెఱ్ఱీరన్ఱో? ఇని నమ్మై ఒన్ఱుక్కుమ్ కాల్కట్టాతే విడక్కడవీరన్ఱో?" ఎన్న, [హా స్త్రీశ! సంశమయన స్తమిమం వివాదమ్] - ఎన్గిఱార్. "ప్రీత త్త్వనరపి ద్వైవిదువిణపాకాదాలకణం విషమివ సవణతః ప్రసక్తమ్" ఎన్నుమాపోలే పఴైయదువాణసనైయే మీణ్డుమ్ మఱువలిట్టు ప్పావియేనై ప్పడుక్ఱ్ఱియిలే వీఴ్త్తుమో వెన్ఱు ప్రకృతి స్వభావత్తాలే పోర భయప్పడానిన్ఱేన్; అడియేన్ స్వతస్సిద్ధమాన దాస్యత్తై మఱన్దు 'అన్నాళ్ నీతన్ద ఆక్కైయిన్ వఴియుఴన్ఱు తిరిన్దతు ఒరునాళ్ ఇరునాళల్ల; అనాదికాలముణ్డు ఇజ్ఞనేకఴిన్దతు. "త్వంమే" ఎన్ఱాల్ "అహంమే" ఎన్ఱు నెడునాళాక మార్ఫు నెఱిత్తుక్కిడన్ద అడియేనై ఇన్ఱునీ నిర్హేతుకమాక అభిమానిత్తు

ఉరిమైప్పఱ్ఱిక్కొణ్డాయెన్నా ఎన్నుడైయ అహఙ్కారమమకార ఙ్గళ్ వేరఱ్ఱిక్కిడన్దవై ఇన్ఱోడు ముతలఱ్ఱుప్పోయ్విడుమో ? "విణ్ణుళార్ పెరుమాఱ్కడిమైశెయ్వారైయుమ్ శెఱుమైమ్ముఖలనివై పణ్ణుళైనైచ్చెయ్కిన్ఱాల్ ఎన్ శెయ్యా" ఎన్ఱు మఱర్వఱ మతి నల మరుళప్పెఱ్ఱవర్కళే అఞ్జినడుఙ్గుమ్బోతు నీశనేన్ ఎవ్వళ విలేన్ ? ఇన్ఱు అభిమతనాయ్ప్పోన్దిరుక్కుఱ అడియేనే నాళైక్కు "కోఽయం విష్ణుః" ఎన్ఱాప్పోలే శ్లేషిత్తుచ్చొల్లవుమ్, అవ్వళవిలుమ్ నీ ఆట్కొళ్ళవన్దాలుమ్ "త్వం మేఽహం మే కుతస్తత్తదపి కుతః" ఇత్యాదిప్పడియే ఎతిరమ్బుశొల్లుక్కవుమ్ నేరుమాకైయాలే ఇవ్వ ళవిలే అడియేన్ తృప్తనాకిఱేన్ ; "నః తమిమం వివాదం సంశ మయ"="త్వం మేఽహం మే" ఎన్గిఱ వివాదమ్ ఇని నముక్కు ఒరు నాళుమ్ ఉణ్డాకాతపడి సమూలమాకప్పోక్కియరుళవేణుమ్ ; "శిశుపాలికనవనోడు తోఴమైకొళ్ళవుమ్వల్లాయ్, శాపమవన్నై నీయెణ్ణిచ్చక్కరత్తాల్ తలైకొణ్డాయ్" ఎన్ఱ ఉన్ చేష్టితత్తై నినైక్కు న్దోఱుమ్ ఎన్నెఞ్జు అన్ఱుజ్కరైవాఴ్మరమ్బోల్ అఞ్జానిన్ఱతు , ఆకైయాలే, యావదాత్మభావి అడియేన్ ఉన్నోడు వివాదప్పడాత పడి క్రుపైశెయ్తరుళవేణుమెన్గిఱార్ "సంశమయ" ఎన్ఱతు - సమ్యక్ఛమయ ఎన్ఱపడి, ఇప్పోతు శమనమ్పణ్ణినవళవు పోరాతు ; ' కీఴులకిలశురర్కళైక్కిఴఙ్గిరున్దు కిళరామే, ఆఴివిడుత్తవరుడైయ కరువఴిత్తాప్పోలే అఴిక్కవేణుమెన్గై.

"యమో వైవస్వతో రాజా యస్తవైష హృది స్థితః । తేన చేదవివాదస్తే మాగఙ్గాం మాకురూన్గమః." [మానవే ధర్మ శాస్త్రే.] ఎన్ఱశ్లోకమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. [యమః] ప్రాదేశికమాన నియమనత్తై యుడైయవనైయన్ఱు శొల్లుకిఱతు ; "ప్రభవతి సంయ

మనే మమాపి విష్ణుః” ఎన్ఱపడి ప్రసిద్ధయానై యుమ్ నియమిక్క-
మవనాయిన్ఱవన్. [వైవస్వతః] వివస్వానుడైయ కులత్తిలేపిఱన్దవ
నెన్నుతల్; ఆదిత్యాన్తరవస్థితనెన్నుతల్. [రాజా] రఞ్జయతీతి
రాజా; అపనైప్పోలే 'దహ, పచ' ఎన్ఱైయున్ఱిక్కే ఎల్లార్క్కుమ్
ఇనియనాయిన్ఱవన్ [యః] అన్తర్యామి బ్రాహ్మణాదికళిల్
ప్రసిద్ధి [తవైష హృది స్థితః] అవనెఙ్గున్ఱాన్ ఎన్న, కణ్డిలైయో,
ఉన్నుడైయ హృదయత్తిలే పుకున్దు ఆట్చియిల్ తుడర్చ్చి నన్ఱి
రుక్కిఱాన్, ఆనాల్ శెయ్యవేణ్డువతెన్నెన్నిల్; [తేనచేదవివాదస్తే]
ఉడైయవనాయిరుక్కుమ్ అవనోడే ఉనక్కు అవివాదముణ్డాకిల్ –
వివాదమిల్లైయాకిల్. ఇత్తాల్ పేఱెన్? ఎన్నావో [మాగఙ్గాం
మాంకురూన్ గమః] ఒరుతీర్థమ్ తేడిప్పోతల్, పుణ్యక్షేత్రమ్ తేడి
ప్పోతల్ శెయ్యవేణ్డా అహఙ్కారమమకారఙ్గళ్ కిడక్క ప్రాయ
శ్చిత్తమ్పణ్ణుకైయావతు నిషిద్ధద్రవ్యత్తై యుళ్ళవైత్తు మెయ్యుక్కా
ట్టినవోపాతియితే ఉడైయవనుక్కుమ్ ఉడైమైక్కుమ్ తక్కపడి
యితే ప్రాయశ్చిత్తముమ్. ఉడైయానవో సర్వేశ్వరన్; ద్రవ్యఙ్గ
ళిల్ ప్రధానమానయ్ కౌస్తుభస్థానీయమాన ఆత్మవస్తువైయిఱే అప
హరిప్పతు అపహరితద్రవ్యత్తైప్పోక్కట్టు ప్రాయశ్చిత్తమ్పణ్ణవేణుమే;
పోకడుకిఱ ద్రవ్యమ్ తానాకైయాలే ప్రాయశ్చిత్తమ్పణ్ణుకైక్కు
వేఱధికారియుమిల్లైయే

“త్వాం మామకీన ఇతి మామభిమన్యసేస్మ” ఎన్ఱతు – స్వ
స్వామిభావరూపసమ్బన్ధత్తై జ్ఞాపనమ్పణ్ణినాయెన్ఱపడి. “సంశయయు
నస్తమిమం వివాదమ్” ఎన్ఱతు – అన్ద సమ్బన్ధజ్ఞానమ్ యావదాత్మ
భావి ఉణ్డాత్తిరుక్కుమ్పడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱపడి. సమ్బన్ధజ్ఞానమ్
ఉణ్డాత్తిరున్దాల్ వివాదముణ్డాకప్రసక్తియిల్లైయితే; “మిథస్సమ్బన్ధ

విజ్ఞానే వివాదోహి వినశ్యతి" ఎన్నానిన్ఱతితే. ఒరువ్యాపారియాన వన్ తన్నుడైయమనైవి గర్భిణియాయిరున్ద సమయత్తిలే అర్థా ర్జనమ్పణ్ణవేణుమెన్ఱు ఒరుద్వీపాన్తరత్తిలే శెన్ఱిరుక్క, అవళుమ్ పిళ్ళైపెఱ్ఱు అన్దపిళ్ళైతానుమ్ పెరియనాయ్ తనక్కుమ్ తమప్ప నారుడైయ వ్యాపారమే యాత్రైయాయ్ అవనుమ్ మఱ్ఱొరు ద్వీపత్తిలే శెన్ఱు వ్యాపారమ్ శెయ్తుపోరానిఱ్క ఇజ్జనే పితృపుత్రర్ కళ్ ఒరునాళుమ్ ముకమ్పారాతే భిన్నభిన్నదేశఙ్గళిలే వసిత్తుప్పో రుమ్నాళిలే ఒరునాళ్ ఇరువరుమ్ శరక్కుప్పిడిత్తుక్కొణ్డు ఒరు తుఱైముకత్తిలే వన్దుకూడి తమ్తమ్ శరక్కుక్కాకై ఇటక్కుమ్పోతు ఒరుపన్దలిలే ఇరువర్ శరక్కుక్కుమ్ ఇడమ్పోరామైయాలే భయ జ్కరమాన యుద్ధమ్ విళైయుమ్పడి వివాదమ్ ప్రస్తుతమాన సమ యత్తిలే, ఇరువరైయుమఱివానొరువన్ వన్దు "ఇవన్ ఉన్ పితా, నీ అవన్ పుత్రన్" ఎన్ఱు అఱివిత్తవాఱే ఇరువరుమ్ కీళ్విళున్దనాళైక్కు శోకిత్తు ఇరువర్ శరక్కుమ్ ఒన్ఱాయ్ అవన్ రక్షకనాయ్ ఇవన్ రక్ష్య నాయ్ త్తలైక్కట్టిన్ఱెన్ఱొరు కథై ఇజ్గే అనుసన్ధేయమ్. "అడఙ్గెట్టిల్ శమ్బత్తడఙ్గక్కొణ్డు, ఈశనడఙ్గెళ్ళిల్కణ్డెన్ఱడఙ్గుకవుళ్ళే" ఎన్ఱ పాట్టిన్ ఈట్టినవతారికైయిలే ఇన్దకథై సంక్షిప్తమాయిరుక్కక్కాణ్గ.(౮౦)

శ్లో॥ భోగా ఇమే విధిశివాదిపదంచ కిఞ్చ
స్వాత్మానుభూతిరితి యాకిల ముక్తిరుక్తా ।
సర్వం తదూపజలజోషమహం జుషేయ
హాస్త్యద్రినాథ! తవ దాస్యమహారసజ్ఞః ॥ ౮౧॥

పదవురై.

హా హస్త్యద్రినాథ=తిరువత్తియూరుడైయానే!,
తవ=ఉన్నుడైయ
దాస్యమహారసజ్ఞః=అడిమైచ్చువడఱిన్దవనాకియ
అహమ్=అడియేన్;
(యే) ఇమే భోగాః=ఐహికఙ్గళాన యావైశిలభోగఙ్గళుణ్డో,
(యత్) విధిశివాది పదం చ = బ్రహ్మరుద్రాదికళుడైయ పదవి యాతొన్ఱుణ్డో,
కించ=ఇన్నుమ్
స్వాత్మానుభూతిః ఇతి=ఆత్మానుభవమెన్ఱు
ఉక్తా=శొల్లప్పట్ట
యాకిల ముక్తిః=యాతొరు మోక్షముణ్డో,
సర్వం తత్=అకియ అవైయెల్లావర్ఱైయుమ్
ఊషజలజోపం జానేయ = ఊషరజలప్రాయమాక [-అసారమాక] నినైక్కక్కడవేన్.

[భోగా ఇత్యాది] తమక్కుప్పేరరుళాళన్ దాస్యరసజ్ఞాపనమ్ పణ్ణినపడియై అరుళిచ్చెయ్‌తార్ కీழ్ శ్లోకత్తిలే; అడిమైచ్చువడు నెఞ్జిల్ పట్టవాఱే ప్రయోజనాన్తరవైరస్యమ్ పిఱక్కక్కడవతిఱే; అతు పిఱన్దపడియై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ ఇతిల్.

“భోగా ఇమే” ఎన్ఱవిడత్తిలే ‘యే’ ఎన్ఱ పదముమ్, “విధిశివాదిపదమ్” ఎన్ఱవిడత్తిలే ‘యత్’ ఎన్ఱ పదముమ్ అధ్యాహార్యమ్. అథవా, “యాకిల ముక్తిరుక్తా” ఎన్ఱవిడత్తిలుళ్ళ యచ్ఛబ్దత్తై లిఙ్గవిపరిణామత్తాలే అనుషఙ్గిత్తుక్కొళ్ళవుమామ్. ఇవ్వులకత్తిలిరున్దుకొణ్డు అనుభవిక్కప్పడుకిఱ పుత్రపౌత్రాదిసన్తానసమృద్ధి, పశుసమృద్ధి, అన్నసమృద్ధి ముతలియభోగఙ్గళెన్న, స్వర్గాదిలోకఙ్గళిలే ఇరున్దుకొణ్డు అనుభవిక్కప్పడుకిఱ రమ్భాపరిరమ్భాదిభోగఙ్గళెన్న, (బ్రహ్మపట్టమ్ రుద్రపట్టమ్ ఎన్ఱిప్పడైకళిలే ఉత్తుఙ్గమాక ఓతప్పడుకిఱ పదవికళెన్న,) కేవలాత్మానుభవమెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ అపరమోక్షమెన్న - ఇవైయెల్లావర్ఱైయుమ్ అసారమాక బుద్ధిపణ్ణక్కడవేన్; పేరరుళాళనే! ఉన్ తిఱత్తిలే దాస్యరసమ్ జ్ఞానగోచరమానాల్ ఇన్దభోగా

భాసఙ్గళెల్లామ్ రోగమాకత్తోన్ఱుమత్తనై పోక్కి ఒరుభోగమాక త్తోన్ఱుమో తాన్! ఎన్గిఱార్.

ఒరునాయకమాయ్ ఓడవృలకుడనాణ్డవర్ - పెరునాడు కాణ ఇమ్మైయిలేపిచ్చైత్తామ్ కొళ్వరాకైయాలే ఐహలౌకికమాన ఐశ్వర్యభోగమ్ అల్పాస్థిరత్వాది దోషదూషితమాయిరుక్కుమ్. ఆముష్మికభోగఙ్గళ్ పుణ్యాధీనఙ్గళాకైయాలే "క్షీణే పుణ్యే మర్త్య లోకం విశన్తి" ఎన్గిఱపడియే పుణ్యక్షయమ్ పిఱన్దవాఱే అధఃపతి క్కైక్కు ఉఱుప్పాకైయాలే "కుడిమన్నుమిన్ సువర్క్కమెయ్తి యుమ్ మీళ్వర్కళ్" ఎన్నుమ్పడి వివేకికళుక్కు నరకపర్యాయమా యేయిరుక్కుమ్ ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్ పోలన్ఱిక్కే ఆత్మలాభమ్ నిలైనిన్ఱ పురుషార్థమేయాకిలుమ్ భగవదనుభవానన్దత్తైప్పఱ్ఱ ఇతు ఏకదేశమాయిరుక్కైయాలే అతువుమ్ తణ్ణితు భగవదనుభ వత్తుక్కు ఇజ్జనే శొల్లలావతొరు కుఱ్ఱముమ్ శుత్తైయుళ్ళాకిడేర్.

[తత్సవనం ఊషజలజోషం జుషేయ] ఊషజలమావతు - ఉవర్నిలత్తిల్ నీర్. "ఊషజలజోషమ్" ఎన్నతు ణముల్ప్రత్యయాన్త మాయ్క్కిడక్కిఱతు. "ఉపమానే కర్మణిచ" [౩-౪-౪౫] ఎన్ఱ పాణినిసూత్రత్తాల్ ణముల్ ప్రాప్తమాయిత్తు. "ఘృతనిధాయం నిహితం జలమ్" ఎన్ఱాల్ 'ఘృతమివ నిహితం జలమ్' ఎన్ఱు పొరు ళాకిఱాప్పోలే "ఊషజలజోషం జుషేయ" ఎన్నతుక్కు 'ఊష జలమివ జుషేయ' ఎన్ఱు పొరుళాకక్కడవతు. ఊషజలత్తై ఎప్పడి ఒరుపొరుళాక మతిక్కమాట్టార్కళో, అప్పడి అడియేన్ భగవదను భవవ్యతిరిక్తభోగఙ్గళై ఒరుపొరుళాక మతిక్కమాట్టేనెన్ఱతాయిత్తు.

"జుషేయ" = "జుషీ-ప్రీతిసేవనయోః" ఎన్ఱు ధాతుపాఠమ్. ఇఙ్గే సేవనమెన్గిఱ అర్థత్తైక్కొణ్డు అతుతాన్ మానసికసేవన

మాయ్— "నిన్నైక్కైక్కడవేన్" ఎన్ఱు పొరుళ్ కొళ్ళత్తకుమ్, కైవల్యమోక్షాదికళై ఊషజలతుల్యమాక భావిక్కక్కడవేనన్గై. "జుషేయ" ఎన్ఱు లిఙ్ లకారమ్ ప్రయుక్తమాయిరుక్కైయాలే "విధి నిమన్త్రణామన్త్రణాధీష్ట సంప్రశ్నప్రార్థనేషు - లిఙ్" ఎన్నప్పట్ట అర్థఙ్గళిల్ ఇఙ్గే ప్రార్థనమెన్నుమ్పొరుళై వివక్షిత్తు, "హే హస్త్యద్రినాథ! అహం తవ దాస్యరసజ్ఞస్సన్ (కైవల్యాదికం) తత్సర్వం ఊషజలజోషం జుషేయ" ఎన్ఱుకొణ్డు దాస్యరసజ్ఞానత్తైయుమ్ ప్రార్థనీయకోటియిలే శేర్త్తు ప్పొరుళురైప్పారుముణ్డు; కైవల్యాదికళై అపదార్థమాక నినైక్కైక్కుఉప్పాప్పడి దాస్యరసజ్ఞానత్తై ప్పెరుక్కత్తన్దరుళవేణుమెన్ఱు ప్రార్థిక్కిఱపడియామ్. వాదికేసరి, అழకియమణవాళచ్చీయర్ తామ్ అరుళిచ్చెయ్త దీపప్రకాశత్తిలే ఇన్ద శ్లోకత్తైయుదాహరిత్తు ప్పొరుళురైయానిన్ఱవర్ - "ఇఙ్గుణ్డాన శబ్దాదిభోగఙ్గళుమ్ మేలుణ్డాన బ్రహ్మరుద్రాదిపదఙ్గళుమ్ మఱ్ఱుమ్ ఆత్మానుభవమెన్ఱు శొల్లప్పట్ట కైవల్యమాకిఱమోక్షముమాన అవఱ్ఱైయెల్లామ్ హస్తిగిరినాథనే! ఉన్నుడైయ కైఙ్కర్యమాకిఱ దాస్యత్తినుడైయ ఇఃమైయై అఱిన్దనాన్ ఉవర్క్కుట్టియిన్ నీరిన్ ఇనిమైపోలే నినైత్తిరానిన్ఱేన్." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తుళ్ళమై ఇఙ్గు స్మరిప్పిక్కత్తక్కతు.

"ఆత్మానుభూతిరితి యాకిల ముక్తిరుక్తా" ఎన్ఱవిడత్తిలే శిల వివక్షితాంశఙ్గళుణ్డు; అవఱ్ఱైచ్చురుఙ్గచ్చొల్లక్కడవోమ్. ఆత్మానుభవమ్ మోక్షమన్ఱెన్ఱుమ్ పునరావృత్తియుణ్డెన్ఱుమ్ ఆకవే ఇతు అనిత్యపురుషార్థమెన్ఱుమ్ శ్రీవేదాన్తదేశికనుడైయ తిరువుళ్ళమ్. ఇతు పూర్వాచార్యర్కళిన్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు ఇణఙ్గాతెన్ఱుమ్, ఆత్మానుభవమెన్పతు అపునరావృత్తిలక్షణమోక్షమేయెన్ఱుమ్ సదాచార్యర్

కళిల్ సిద్ధాన్తమిరుక్కుమ్పడి. ఇవ్విషయమ్ శ్రీకార్యాధికరణవాదాది గ్రన్థఙ్గళిల్ సువిశదమాక ఉపపాదిక్కప్పట్టిరుక్కైయాలే నామ్ ఇఙ్గు విశేషతః పరిశ్రమమ్కొళ్ళ వేణ్డావాఱిరున్దతు. శ్రీదేశికన్ న్యాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలే కైవల్యవిషయమాకచ్చిల శొల్లిక్కొణ్డుపోమ్బోతు శ్రీభాష్యసూక్తికళ్ స్వమతానుకూలఙ్గళెన్ఱుమ్ గీతాభాష్య సూక్తికళ్ మాత్తిరమ్ ఉవ్వాళచాక ఇణఙ్గవిల్లైయెన్ఱుమ్ తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱి అన్తర్గత్వా "ఏకగ్రన్థశీలస్యాస్వారస్యం బహుగ్రన్థస్వారస్యాయ గ్రాహ్యమ్" ఎన్ఱు గీతాభాష్యసూక్తికళుక్కు అస్వారస్యారోపణమ్ శెయ్తరుళినార్. శ్రీభాష్యసూక్తికళైయుమ్ గీతాభాష్యసూక్తికళైయుమ్ ఒన్ఱోడొన్ఱు వాశియఱ సమరసమాక నిర్వహిక్కముడియాతిరుక్కైయాలుమ్ అన్యతరగ్రన్థత్తుక్కు అస్వారస్యమ్ అవశ్యాభ్యుపేయమాకైయాలుమ్ అఙ్గనే దేశికన్ ఎప్పడి వైత్తారెన్ఱు ఉపాలమ్భఙ్కొళ్ అభిమానిప్పర్కళ్. ఎమ్బెరుమానార్ శ్రీభాష్యగీతాభాష్యఙ్గళిల్ అరుళిచ్చెయ్తిరుప్పతై అస్వారస్యగన్ధమిన్ఱిక్కే నన్గుపొరున్దుమ్పడియై నిరూపిప్పోమ్ కాణ్మిన్ :—

గీతాభాష్యత్తిల్ - పఞ్చాగ్నివిద్యానిష్ఠనాన కేవలనుక్కు బ్రహ్మాత్మక ప్రకృతివియుక్తాత్మ స్వరూపోపాసనత్తైయుమ్ ప్రకృతి వియుక్తాత్మ స్వరూపావాప్తి రూపఫలత్తైయుమ్ అర్చిరాదిగత్యా పరమపదప్రాప్తియైయుమ్ అపునరావృత్తియైయుమ్ అరుళిచ్చెయ్తుళర్ : శ్రీభాష్యత్తిల్—"అప్రతీకాలమ్బనాన్నయతీతి బాదరాయణః......" ఎన్ఱ సూత్రవివరణత్తిల్ "పఞ్చాగ్నివిదోఽప్యర్చిరాదినా గతస్య బ్రహ్మప్రాప్త్యపునరావృత్తిశ్రవణాచ్చ ; అతఏవ తత్క్రతున్యాయాత్ప్రకృతివినిర్ముక్త బ్రహ్మాత్మకాత్మానుసన్ధానం సిద్ధమ్." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తిరుక్కైయాలే కేవలనుక్కు బ్రహ్మప్రాప్తి

రూపఫలమ్ శ్రీభాష్యప్రతిపాదితమాక త్తెఱికిఱతు. ఆకవే, గీతా భాష్యసూక్తియుమ్ శ్రీభాష్యసూక్తియుమ్ పరస్పరవిరుద్ధమ్పోల్ తోన్ఱుమ్. ఇన్దవిరోధత్తై శమిప్పిక్క ముయన్ఱ తూప్పుల్ పిళ్ళై మధువిద్యాన్యాయత్తై మనస్సిలేకొణ్డు ప్రకృతివియుక్తాత్మానుభవత్తై అవాన్తర ఫలమాకవుమ్ బ్రహ్మానుభవత్తై ప్రధానఫలమాకవుమ్ కల్పిత్తునిర్వహిత్తార్. ఇప్పడి నిర్వహిక్కుమళవిల్ గీతాభాష్య సూక్తియిల్ అస్వారస్యమ్ ఏఱుకిన్ఱతు, అవ్వళవేయల్ల; అవాన్తర ఫలకల్పక ప్రమాణముమ్ మృగ్యమ్. మధువిద్యాన్యాయమ్ ఇఙ్గే సుతరామప్రసక్తమ్ శ్రీసహస్రనామభాష్యత్తిల్ "ముక్తానాం పరమాగతిః" ఎన్ఱవిడత్తిలే "పరమేతి విశేషణేన ముక్తానామేవ కేషాఞ్చిదవాచీనా గతిర్గమ్యతే' ఎన్ఱు భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తతుమ్, శ్రీవేదార్థసఙ్గ్రహ తాత్పర్యదీపికైయిల్ "పరమస్వరాడితి ముక్తాత్మోచ్యతే; అత్ర పరమశబ్దః కైవల్యమోక్షవ్యావృత్తిః." [౨౧౯ పుట] ఎన్ఱు శ్రుతప్రకాశికాభట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తతుమ్ పర్యుత్తామ్. ఒరువిరోధముమ్ వారాతపడి నిర్వహిక్కుమ్ వఴియెన్నెన్నిల్ ;—

ప్రకృతివియుక్తాత్మానుభవమే కేవలనుక్కు ప్రధానఫలమ్. ఇఙ్ఙనాకిల్, బ్రహ్మప్రాప్తియై ప్రతిపాదియానిన్ఱ శ్రీభాష్యసూక్తి ఎఙ్ఙనే శేరుమెన్ఱాల్; "బ్రహ్మప్రాప్త్యపునరావృత్తిశ్రవణాచ్చ బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మానుసన్ధానం సిద్ధమ్" ఎన్నైయాలే తత్క్రతున్యాయ బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మప్రాప్తితాన్ బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మోపాసనానురూప ఫలమాకత్తకుమ్. ఆకవే, విశేషణతయా బ్రహ్మణః ప్రాప్యత్వమ్ తేఱుకైయాలే బ్రహ్మప్రాప్తియెన్నతు పొరున్దుమ్. ఇప్పడి బ్రహ్మ ప్రాప్తియుముణ్డాకిల్ "ఇఱుకలిఱప్పెన్నుమ్ జ్ఞానిక్కుప్పయనిల్లై

యేల్" ఎన్ఱుమ్ "ఆత్మానుభూతిరితి యాకిల ముక్తిరుక్తా - సర్వం తదూషజలజోషమహం జుషేయ" ఎన్ఱు మిత్యాది పరస్సహస్ర ప్రమాణఙ్గళాలే కైవల్యమోక్షత్తుక్కు అపకర్షమ్ విళఙ్గువతు ఎఙ్ఙనే శేరుమెన్నిల్, బ్రహ్మానుభవమ్ అప్రధానమాకవుమ్ ఆత్మభోగమ్ ప్రధానమాకవుముళ్ళమైయాలే అపకృష్టమెన్గిఱత్తనై.

ఇనిత్తాన్ సర్వకర్మవినిర్మోక ముణ్డానపిన్బు పరమాత్మానుభవమ్ ముఖ్యమాక ప్రాప్తమాయిరుక్క ఇప్పడిశ్శొల్లుగైక్కు నియామకమేతెన్నిల్, తత్క్రతున్యాయమేయాయ్త్తు ఇతఱ్కు నియామకమ్. సర్వకర్మవినిర్మోక ముణ్డానాలుమ్ తత్క్రతున్యాయత్తాలే బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మోపాసనత్తుక్కు ఫలమాక బ్రహ్మాత్మకస్వాత్మానుభవత్తై త్తన్దరుళ్వతాక భగవత్సఙ్కల్పమాకైయాలే అన్దసఙ్కల్పమానతు ప్రాధాన్యేన బ్రహ్మానుభవత్తై ప్రతిబన్ధియానిఱ్కుమ్. భగవదనుభవప్రాధాన్యత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకమాన అన్ద భగవత్సఙ్కల్పత్తుక్కుమ్ సర్వకర్మవినిర్మోకత్తోడుకూడవే వినిర్మోకమ్ ఉణ్డాకాతో వెన్నిల్; పర్యఙ్కారోహణసమయత్తిల్ తాన్ తాదృశసఙ్కల్పమ్ నశిక్కుమెన్ఱు అభియుక్తర్ శొల్లివైత్తిరుక్కైయాలుమ్, విరజానదీతరణత్తుక్కు అడుత్తపడియాకవే కైవల్యమోక్షమ్ ఘటిక్కైయాలుమ్, అప్పోతు తాదృశసఙ్కల్పమ్ ఉళ్ళపడియాలుమ్ అప్రధాన బ్రహ్మభోగముమ్ ప్రధానాత్మానుభవముమ్ కూడానిన్ఱతు.

ఇప్పడి నిర్వహిక్కిల్ సర్వంసమఞ్జసమాకిఱతు. ఇఙ్ఙనన్ఱిక్కే ప్రకృతివియుక్తాత్మానుభవత్తై అవాన్తరఫలమాకవుమ్ బ్రహ్మానుభవత్తై ప్రధానఫలమాకవుమ్ కల్పిప్పతు నిర్మూలమెన్నుమళవేయల్ల, గీతాభాష్యసూక్తిక్కు అస్వారస్యకల్పకమాకవుమ్ ముడికిఱతు. పఞ్చ

గ్నివిద్యానిష్ఠనుక్కు మూర్ధన్యనాడ్యా నిష్క్రమణముమ్ అవ్యవధానేన ఫలభాక్త్వముమ్ శ్రుతప్రకాశికాయాం శ్రుతమ్.

జ్ఞానకోపాఖ్యానత్తిల్ వ్యవధానేన ఫలప్రాప్తియానత్తై ఇజ్జునిదర్శికవన్ణాతు జ్ఞానకనుక్కు సేర్న్ద బ్రహ్మకాయనిషేవణరూపవ్యవధానమ్ జిహ్వాతోనిష్క్రమణ ప్రయుక్తమెన్ఱు ఉణరక్కడవతు.

ఇవ్విషయత్తిల్ ఇవ్వళవు ఎழுతువతే సారమ్. సారగ్రాహికళాయిరుప్పార్ ఇవ్వళవిల్ తానే తెళియక్కడవర్కళ్ — "ఆత్మప్రాప్తైర్ముక్తితా స్యాన్నవా స్యాత్ ఆత్మప్రాప్తిశ్శాశ్వతీ స్యాన్నవా స్యాత్। వేదాన్తార్థో భూషయామాస యద్వై గీతాభాష్యమ్, తన్మనః కృన్తతీవ." ఎన్ఱు సమ్ప్రదాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలే శోణోన్మేషమ్.- ఇత్యలం దిష్టహతస్య ముద్గరాభిఘాతేన. ... ... (౮౧)

❀ ఇతి వసన్తతిలకదశకం సమాప్తమ్ ❀

అథ గౌరిదశకమ్.

శ్లో॥ విషయవిషధరప్రజవ్యాకులే

జననమరణనక్ర చక్రాస్పదే।

అగతిరశరణో భవాబ్ధావురౌ

వరద! శరణమిత్యహం త్వాంవృణే॥   ౮౨॥

పదవురై.

వరద—వరన్దరుమ్ పెరుమాళే!,

విషయ విషధర ప్రజవ్యాకులే } శబ్దాది విషయఙ్గళాకిఱ సర్ప సమూహఙ్గళాలే నిబిడమాయుమ్

జననమరణనక్ర చక్ర - అస్పదే— } పిఱప్పు ఇఱప్పుకళాకిఱ ముతలైక్కూట్టఙ్గళుక్కు ఇరుప్పిడమాయుమిరుక్కిఱ

భవఅబ్ధౌ-సంసారసాగరత్తిల్
లుఠన్=పురళానిన్ఱ
అహమ్=అడియేన్

అగతిః } ఉపేయాన్తరశూన్యన్,
అశరణః } ఉపాయాన్తరశూన్యన్
ఇతి } ఎన్గిఱ కారణత్తాలే
త్వామ్=ఉన్నై
శరణం వృణే=శరణమ్ పుకుకిన్ఱేన్.

[విషయవిపథగేత్యాది.] ఇప్ పరదరాజస్తవసూక్తికళుమ్ ద్వయవివరణఙ్గళ్ ఆన అళవిలే ఇక్కాలమ్ శ్లోకఙ్గళాలే ఆకిఱదు "శ్రీనిధిం నిధిమపారమర్థినామ్" ఎన్గిఱ శ్లోకత్తాలే శ్రీమచ్ఛబ్దత్తై వివరిత్తు, మేల్ ప్రథమపదత్తిల్ నారాయణశబ్దత్తై తిరువత్తిన్నామత్తై శ్లోకఙ్గళిలే వివరిత్తు, నారాయణపదత్తిలే గుణప్రాధాన్యత్తై ఉణర్త్తుకైక్కాక తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై ద్వితీయపదత్తిలే అరుళిచ్చెయ్దు, దివ్యమఙ్గళవిగ్రహయోగత్తుమ్ నారాయణశబ్దార్థమాకైయాలే అఙ్గే ఆక్షేపతః ప్రాప్తమాన ఆత్మగుణఙ్గళైయుమ్ అనుభవిక్క తిరువుళ్ళమ్ పణ్ణి "పాణిపాదవదనేక్షణాక్షణ" ఎన్ఱు తొడఙ్గి "త్వత్పాదాబ్జే" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాక వడివళకువర్ణనత్తిలే యాత్తిరై, అన్ద దివ్యమఙ్గళవిగ్రహానుభవసారమాన రామకృష్ణాది విభవావతారత్తిరుమేని యనుభవిక్క విరుమ్బి మూర్త్తి పడిక్కైయాలే అప్పడియే అనుభవిక్క వేణ్డి "నరసింహానుగామినీ" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళవాక అఙ్గనే అనుభవిత్తు అప్పాలే ద్వయత్తిల్ "శ్రీమన్నారాయణచరణౌ" ఎన్నుమళవుమ్ వివరిత్తారాయ్, అతఱ్కుమేలే "శరణం ప్రపద్యే" ఎన్నుమిత్తై వివరిక్కవేణ్డు పెరుమాళ్ తిరువడికళిలే ప్రపత్తి పణ్ణువిత్తవర్ "అనుజ్ఞో రావణస్యాహం తేనచాస్మ్యవమానితః। త్యక్త్వా పుత్రాంశ్చ దారాంశ్చ రాఘవం శరణం గతః॥" ఎన్ఱు విభీషణాళ్వాన్ అనుసన్ధిత్త కట్టళైయిలే తాముమ్ ప్రపత్తి పణ్ణువాన

తమ్ముడైయ దోషభూయస్త్వత్తై "తాపత్రయీమయదవానలదహ్యమాన" మిత్యాది శ్లోకాష్టకత్తాలే అనుసన్ధిత్తు, అతఱ్కుమేల్ ఇరణ్డు శ్లోకఙ్గళాలే 'తామ్ ఇత్తనై మహాపాపియా యిరుక్కచ్చెయ్తే యుమ్ పేరరుళాళర్ తమ్మై నిర్హేతుకమాక అభిమానిత్తరుళి దాస్యరసజ్ఞాపనమ్ శెయ్తరుళినపడియైయుమ్, అతనాల్ తమక్కు ప్రాప్యాన్తరఙ్గళిలే వైరస్యబుద్ధి కనక్కవుణ్డానపడియైయు మరుళిచ్చెయ్తు ఇవ్వళవాలే తమ్ముడైయ ప్రపత్త్యధికారపూర్త్తియై వెళియిట్టరుళి, ఇని ప్రపత్తిపణ్ణుకిఱార్ ఇతిల్.

సకలశాస్త్రఙ్గళిలుమ్ వ్యాపరిప్పతొన్ఱాయ్ ఇశ్శాస్త్రఙ్గళుక్కెల్లామడియాన వేదాన్తఙ్గళుక్కుక్కుఴ్జాయ్ నమ్ ఆఴ్వార్కళుమాచార్యర్కళుమెల్లారుమొక్క ఆదరిత్తుప్పోరువతాన ఓరర్థవిశేషత్తైయాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకత్తిలే యరుళిచ్చెయ్వతు, అతావతు "ఆద్యస్య నః కులపతేః" ఎన్నిఱపడియే ప్రపన్నజనకూటస్థరాయ్ మయర్వఱమతినల మరుళప్పెఱ్ఱవరాన ఆఴ్వార్ పరిగ్రహిత్తరుళిన ప్రపత్త్యుపాయమ్. ఇవ్వుపాయన్దన్నై పరిగ్రహిత్తు ప్రయోజనాన్తరత్తైక్కొళ్వారుమ్, సాధనాన్తరఙ్గళై పరిగ్రహిత్తు ఇవనై ప్రయోజనమాకప్పెఱ్ఱువారుమాయిరుప్పర్కళ్ పుఱమ్బుళ్ళార్. అఙ్గనన్ఱిక్కే ఇవనైయే ప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమాక అధ్యవసిక్కుమవర్కళిఱే నమ్మాచార్యర్కళ్. ప్రాప్యమివనేయాకిల్ ప్రాపకాన్తరఙ్గళై పరిగ్రహిత్తాల్ వరుమ్ కుఱ్ఱమెన్నెన్నిల్; అవై సాధ్యముమాయ్ పలవుమాయ్ దుశ్శకముమాయ్ స్వరూపత్తుక్కు అననురూపముమాయిరుక్కుమ్ అప్పడిప్పట్టవై యెల్లామ్ త్యాజ్యమాకచ్చొల్లప్పట్టన. ఒన్ఱాయ్ సిద్ధమాయ్ సుశకమాయ్ ప్రాప్తమాయ్ తనక్కు అవ్వరుకొన్ఱిన్ఱిక్కే యిరుక్కైయాలే "తస్మాన్న్యాసమే

పాం తపసామతిగి క్తమాహుః" ఎన్ఱు పుకళప్పట్టతాన ప్రపదనత్తిలే యాయ్త్తు ఇప్పోతు ఇవర్ ఇన్ఱికిఱతు.

ఇన్ద శ్లోకత్తిల్ పూర్వార్ధత్తాలే సంసారత్తిన్ క్రౌర్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "సంసారసాగరం ఘోరమనన్తక్లేశభాజనమ్" ఎన్ఱుమ్ "పిఱవిక్కడల్" ఎన్ఱుమ్ సంసారత్తై ఒరు సముద్రమాక వాయ్త్తు అఱివుడైయార్ శొల్లిప్పోరువతు. ఇవరుమప్పడియే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ "భవాబ్ధౌ" ఎన్ఱు. "తృష్ణాతోయే మదనపవనోద్ధూతమోహోర్మిమాలే దారావర్తే తనయసహజగ్రాహసంఘాకులేచ । సంసారాఖ్యే మహతి జలధౌ" ఎన్ఱ సూక్తియుమ్ ఇఙ్గే స్మర్తవ్యమ్

[విషయవిషధర వ్రజవ్యాకులే] సంసారత్తై సముద్రమాక రూపిత్తమైక్కుచ్చేర ఇరణ్డు విశేషణమిట్టరుళుకిఱార్. పామ్బుకళుమ్ ముతలైకళుమ్ ముతలియ పల దుష్టజన్తుక్కళుక్కు సముద్రమ్ ఆస్పదమాయిరుక్కుమాపోలే యాయ్త్తు ఇన్ద సంసారన్దానుమిరుక్కుమ్పడి. శబ్దాదివిషయఙ్గళాకిఱ పామ్బుత్తిరళ్కళుమ్ జనన మరణఙ్గళాకిఱ ముతలైత్తిరళ్కళుమ్ ఇన్ద సంసారసాగరత్తిలే కిడక్కిన్ఱన కిడీర్. పామ్బిన్ వాయిలే అకప్పట్టవనుక్కుమ్ విషయఙ్గళిన్ వాయిలే అకప్పట్టవనుక్కుమ్ మతిమయక్కమ్ ఒత్తిరుక్కైయాలే విషయఙ్గళై విషధరఙ్గళాక చ్చొల్లుకిఱతు ఇన్నుమ్ ఉట్పుకున్దు విమర్శిత్తాల్, విషధరఙ్గళిఱ్కాట్టిలుమ్ విషయఙ్గళ్ క్రౌర్యత్తిలే మేఱ్పట్టవై యెన్ఱు శొల్లత్తకుమ్; "విషస్య విషయాణాంచ దూరమత్యన్తమన్తరమ్ । ఉపభుక్తం విషం హన్తి విషయాస్స్మరణాదపి" ఎన్నానిన్ఱతిఱే. అతావతు - విషమానతు నమ్ముళ్ళేపుకున్దాలన్ఱి కేవలమ్ స్మరణమాత్రత్తాలే నలివై విళైవిక్కమాట్టాతు, విషయ

జ్గళో వెన్నిల్ స్మరణమాత్రత్తిలుమ్ * కొడువర్కుఴియినిల్ వీఴ్త్తి క్కుమైక్కుమ్మవైయుం యిరుక్కైయాలే విషయజ్గళిన్ కొడుమై యైప్పఱ్ఱి విషమే నన్ఱెన్నలామెన్ఱె.

[విషయవిషధర=] సుముఖనెన్గిఱ సర్పవిశేషమ్ ఎమ్బెరుమాన్ తిరువడికళిలే శేర్న్దుకిట్ట, పెరియతిరువడి ఓడివన్దు ‘ఎనక్కు ఆమిష మాయిరుక్క అవిత్తై క్కైక్కొణ్డు నోక్కువతే!’ ఎన్ఱు వెఱుత్తు దేవరీరైయుమ్ నాయ్చ్చిమారైయుమ్ నెడుఙ్గాలమ్ శుమన్దుతిరిన్దేనే, అతఱ్కు నాన్ ఎన్ పెఱ్ఱేన్? ఎనక్కువాయ్త్త ఊణైయుమ్ విలక్కప్పార్కిఱీరే!’ ఎన్ఱానెన్ఱు పురాణప్రసిద్ధమానతొరు కథైయుణ్డు; అన్ద విషధరన్ విణ్ణుళార్ పెరుమాఱ్కడిమైశెయ్యుమవనాన పెరియతిరువడియైయుమ్ మతియురుళప్పణ్ణ వల్లనానాప్పోలే విషయజ్గళుమ్ అత్తిరువడిపోల్ వారాన జ్ఞానినామగ్రేసరర్కళైయుమ్ మయక్క వలియవన్ఱో ఎన్ఱుణర్క. సంసారత్తిలే ముముక్షుక్కళాయ్ కైజ్కర్యత్తిలే అవగాహిత్తిరుక్కక్కడవరానవర్కళైయుమ్ నెరుక్కుమితే విషయజ్గళ్ ఒరు విశ్వామిత్ర సుగ్రీవాదికళై క్కణ్డోమే జ్ఞానాధికనాన విశ్వామిత్రనకప్పడ ఒరు విషయత్తిన్ కాల్కడైయిలే “అహోరాత్రాపదేశేన గతాస్సంవత్సరా దశ” ఎన్నుమ్పడి నెడుఙ్గాలమ్ మఙ్గిక్కిడన్దానిఱే. పెరుమాళుక్కు ప్పరివరాన మహారాజర్, పెరుమాళై మున్నుక్కుమ్ ఇడిక్కుమ్ ఇరైయాకవిట్టువైత్తు నాలుమాసమ్ విషయవ్యగ్రరాయ్క్కిడన్దారే.

[జననమరణ నక్రచక్రాస్పదే] కడలిలే యిఱఙ్గినవర్కళ్ ముతలైకళుక్కు త్తప్పిప్పిఴైక్కవొణ్ణాతాప్పోలే ఇన్దసంసారత్తిలే జననమరణజ్గళ్ ఈడుపడుత్తుమాయ్త్తు. సంసారికళాకిఱార్ ఐహికత్తిల్ పుణ్యపాపరూపమాన కర్మజ్గళై ఆర్జిత్తుమ్ ఆముష్మికత్తిల్ స్వర్గ

నరకజ్ఞళిలే యనుభవిత్తు కర్మశేషత్తోడే భూమియిలే గర్భవాసమ్
పణ్ణుకైక్కు వగుమ్వక్షియిలే ఇవ్వాత్మా పడుమ్ ఎళివాసై వేదాన్త
త్తిలే పఞ్చాగ్నివిద్యెయెన్నారు ప్రదేశత్తిలే ఓతివైత్తతు. అతావతు-
యాంతనాశరీరత్తాలే నరకానుభవమ్పణ్ణి అశ్శరీరత్తై అప్పేపొక్కట్లు
అనన్తరమ్ పుణ్యశరీరత్తై ప్పరిగ్రహిత్తు స్వర్గానుభవమ్పణ్ణి అశ్శరీ
రత్తై అజ్జేపొక్కట్లు సూక్ష్మశరీరత్తోడే నిరాలమ్బమాన ఆకాశత్తిలే
పతిక్కుక్కుడవర్; ఆదిత్యర్ తర్కిరణఙ్ఞళాలే హిమవాన్కల్హిమత్తై
ఉపాదానమ్పణ్ణి అత్తాలే ఆకాశత్తిల్ మజ్జిక్కుడక్కుఅ ఆత్మావై
గ్రహిత్తు మేఘత్తిలే పుకవిడక్కుడవర్; అజ్జే అన్దహిమమ్ వర్ష
రూపేణ వర్ధిక్కుమళవుమ్కిడన్దు వర్షధారైకళోడే భూమియిలే
పతిక్కుక్కుడవర్; అన్నజలమ్ సస్యత్తుక్కు ధారకమాయ్ ప్పోరు
మళవిలే తద్ద్వారా సస్యత్తిలే పుకక్కుడవర్, అన్దసస్యమ్ పక్వ
మాయ్ అన్నరూపేణ పరిణమిక్కుమళవుమ్ కిడన్దు అన్నమానతు
పురుషశరీరత్తిలే పుకున్దు శుక్లమాయ్ ప్పరిణమిక్కుమళవుమ్ శెల్ల
అజ్జేకిడన్దు స్త్రీపురుషసంయోగత్తాలే శుక్లద్వారా స్త్రీశరీరత్తిలే
పుకున్దు "పఞ్చమ్యామాహుతావాపః పురుషవచసో భవన్తి" ఎన్గి
అపడియే గర్భమాయ్ ॰రిణమిక్కుక్కుడవర్ గర్భవాసమ్పణ్ణు
మ్బోతు "అత్యామ్లకటుతీక్ష్ణలవణైర్మాతృభోజనైః। అతితాపి
భిరత్యర్థం వర్ధమానాతివేదనః॥" ఎన్గిఅపడియే మాతృభోజన
త్తిల్ అన్తర్భూతజ్ఞళాన క్రూరద్రవ్యఙ్ఞళాలే శోదరిల్ప్ర ఈయ
మ్బోలే తుడియానిఱ్కుమ్; ఇన్దక్లేశత్తోడే గర్భత్తుమ్పనుకిటు
మైయిలే కట్టుణ్డు అవయవఙ్ఞళై నీట్టముడక్కుమాట్టాతే "క్లేశాన్ని
ష్క్రాన్తిమాప్నోతి జరగాన్మాతురాతురః" ఎన్గఅపడియే క్లేశేన
జనిత్తు బాల్యదశైయిల్ అసుచిప్రసవఙ్ఞళిలే.తుకైయుణ్డు "కణ్డా

యనేపిచాశక్తః పరివర్తేప్యనీశ్వరః । స్నానపానాదిచాహారమవాప్నోతి పరేచ్ఛయా ” ఎన్ఱపడియే తినవుమ్తిన్నవిడత్తై చ్చొట్టికల్ కడిత్తవర్క్కళైత్తుడైత్తల్ శెయ్యమాట్టాతే ధారకాదికళుమ్ పరాధీనమాయ్ ఇప్పడి మహత్తాన క్లేశన అతిశైశవకాలత్తైప్పోక్కి, తానే ఒరుప్రవృత్తిపణ్ణ త్తమనానవళవిలే “తస్మాద్బాల్యే వివేకాత్మా యతేత శ్రేయసే సదా ” ఎన్ఱపడియే భగవత్ప్రవణనాక ప్రాప్తమాయిరుక్క, “బాల్యే క్రీడనకాసక్తాః” ఎన్ఱు లీలైయోడే కాలత్తైప్పోక్కి, యౌవనావస్థైయిలే నరకహేతువాన విషయాన్తరఙ్గళోడే పోతుపోక్కి జరైయిలేవన్దకప్పట్టు అశక్తియోడే కాలమ్ కழித్తు నినైవిన్ఱియే యిరుక్కచ్చెయ్తే ఇడివిழுన్దాప్పోలే మరణమ్ప్రాప్తమాక “క్లేశాదుత్క్రాన్తిమాప్నోతి యామ్యైః కిఙ్కరపీడితః ” ఎన్ఱపడియే ఉత్క్రమణదశైయిలే మహత్తాన క్లేశత్తై యనుభవిత్తు అనన్తరమ్ మృత్యుపరవశనామ్. ఇతువితే సంసారికళుడైయ యాత్రైయిగుక్కుమ్పడి.

జననానిచ మరణానిచ-జననమరణాని ; నక్రాణాం చక్రాణి; జననమరణాన్యేవ నక్రచక్రాణి ; తేషామాస్పదమ్, తస్మిన్. జననమరణఙ్గళైన్ఱతు జరామరణ గర్భనిరయయాతనాదికళాన సంసారత్తిన్ కార్యవర్గఙ్గళెల్లావత్తైయుమ్ శొన్నపడి [భవాబ్ధౌ] భవమాకిఱతు సంసారమ్ ; స ఏవ అబ్ధిః - సముద్రః. అపరిచ్ఛేద్యమాకైయాలుమ్, ఇఴిన్దవర్కళుక్కు స్వయత్నత్తాల్ కరైయేఱప్పోకామైయాలుమ్, ఉళ్ళిరుక్కున్దనైయుమ్ నానాప్రాణికళాలుమ్ నలివుపట్టుత్తిరవేణ్డుకైయాలుమ్ సంసారమానతు సముద్రమాకరూపిక్కప్పడుమ్. “ ఇన్నముతేనత్తోన్ఱి ” ఇత్యాదిప్పడియే ముకప్పిలే ఆకర్షకమాయిరుక్కుమ్తన్నై ఒత్తిరుక్కైయాలుమ్ సాగర

మెన్నలామిఱే. జరామరణగర్భ నిరయయాతనాదికళుక్కు క్కారణమాకియ అవిద్యాకర్మవాసనారుచి ప్రకృతిబన్ధ సముదాయమ్ సంసారమెనప్పడుమ్ ఇప్పడిప్పట్ట సంసారసముద్రత్తిలే [ఉరఱ అహమ్] “ఆవారార్ తుణైయెన్ఱలై నీర్క్కడలుళ్ అఴున్దుమ్ నావాయ్ పోల్, పిఱవిక్కడలుళ్ నిన్ఱు నాన్ తుళఙ్గ” ఎన్గిఱపడియే ఓర్ అవలమ్బమిన్ఱిక్కే ఇఙ్గుమఙ్గుమ్ తట్టిత్తడుమాఱుకిన్ఱ అడియేన్.

[అగతిః అశరణః] ‘గమ్యత ఇతి గతిః’ ఎన్ఱాయ్ గతిశబ్దమ్ ఇఙ్గే ఉపేయ [ప్రాప్య]త్తై చ్చొల్లక్కడవతు. “ఉపాయే గృహరక్షిత్రోః శబ్దః శరణమిత్యయమ్” ఎన్గిఱపడియే శరణశబ్దమ్ ఉపాయత్తై చ్చొల్లక్కడవతు. ఉన్నై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱి వేఱొన్ఱై ప్రాపకమాకప్పఱ్ఱుతల్, ఉన్నై ప్రాపకమాకప్పఱ్ఱి వేఱొన్ఱై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱుతల్ శెయ్వార్కళిలే ఒరువనో అడియేన్. కర్మజ్ఞానాదికళై సాధనమాకక్కొణ్డు ఉన్నై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱి నినైప్పార్ గోష్ఠియిలుమ్ అన్వితనల్లేన్; ఉన్నై ఉపాయమాకక్కొణ్డు ఐశ్వర్యకైవల్యాది క్షుద్రపురుషార్థఙ్గళై ప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱివిరుప్పార్ గోష్ఠియిలుమ్ అన్వితనల్లేన్. ఉపాయోపేయఙ్గళిరణ్డుమ్ నీయేయెన్ఱిరుప్పవన్ కాణ్ అడియేన్.

[అహమ్] ఎన్ కార్యఙ్గళై అఱిగైక్కు త్తక్క జ్ఞానమిల్లాతవనాయ్, అఱిన్దాలుమ్ శెయ్తుతలైక్కట్టిక్కొళ్ళుకైక్కు శక్తియిల్లాతవనాయ్, అతుతాననుష్ఠానాలుమ్ స్వరక్షణత్తిలే ప్రాప్తియఱ్ఱవనాయిఱే అడియేనిరుప్పతు. [త్వామ్.] ఒరుపళ్ళత్తై నిరప్పుకైక్కుత్తక్క మేడుణ్డానపడి. సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తనాయ్ శేషియాకైయాలే ప్రాప్తనుమానవున్నై యెన్గై. [శరణం వ్రజే] ఉపా

యమాకప్పడ్ బుకిఱ్ఱే "శిన్దైయాలుమ్ శొల్లాలుమ్ శెయ్‌కైయి నాలుమ్ తేవపిరానైయే - అఱిన్ద" ఎన్గిఱపడియే కరణత్రయత్తా లుముణ్డాన స్వీకారమ్ అధికారపూర్త్తిక్కు ఉడలాకైయాలే అమ్మా న్నుమ్. అపేక్షితమాయిరున్దాలుమ్ * జ్ఞానాన్మోక్ష మాకైయాలే అవైయిరణ్డైయు మొఴియ ఇఙ్గు మానసమాన వరణమాత్రత్తై చ్చొల్లుకిఱతెన్ఱు శిలర్ శొల్లువర్‌కళ్ ; వాచికమానవళవైయే శొల్లు కిఱతెన్ఱు ఞానప్పిరాన్ పణిక్కుమ్బడి ; "శరణవరణవాగియం యోదితా నభవతి బత సాపి ధీపూర్వికా" ఎన్ఱు మేలే అరుళి చ్చెయ్‌తతుక్కు ఇన్దనిర్వాహమ్ పొరున్దియతామితే.

అగతిరశరణోహం త్వాం శరణమితి [శరణం భవేతి] వృణే ఎన్ఱు మన్వయమాకలామ్. ఇన్దశ్లోకమ్ ముతలాక "ప్రియమితరదపాపి" ఎన్ఱ శ్లోకమళవాకవుళ్ళ దశకమ్ గౌరీవృత్తమ్ ; "నయుగరయుగయుక్త గౌరీ మతా" ఇతి తల్లక్షణమ్. ... (౮౨)

శ్లో॥ అకృతసుకృతకస్సుదుష్కృత్తరః
శుభగుణలవలేశ దేశాతిగః ।
అశుభగుణ పరస్సహస్రావృతః
వరదమురుదయం గతిం త్వాం వృణే ॥ ౮3॥

పదవురై.

అకృతసుకృతకః=అల్పసుకృతత్తైయుమ్ అనుష్ఠియాతవనాయ్	శుభగుణలవలేశ దేశాతిగః } నల్లగుణత్తిన్ లవలేశత్తిఱ్కుమ్ అతి దూరస్థనాయ్,
సుదుష్కృత్తరః=పాపిష్ఠర్‌కళిల్ అగ్రగణ్యనాయ్	అశుభగుణ పరస్సహస్రావృతః } కామక్రోధమ్ ముతలియ పల్లాయిరమ్

తీయగుణఙ్గళ్ శూழ்న్దిరుప్పాఱ్ఱు ఎనాయిరుక్కుమ్ అడియేన్ ఉఱుదయమ్=పేరరుళాళనాయుమ్ ఎరదమ్=ఎరమ్ తరుమ్ పెరుమాళాయు మిరుక్కుమ్	త్వామ్=ఉన్నై గతిం వృణే=ఉపాయమాకప్పఱ్ఱు కిఱేన్.

[అకృతసుకృతక ఇత్యాది.] తమ్ముడైయ దోషభూయస్త్వత్తై క్కుఱిత్తిల్ దశకత్తిలే పన్నియురైత్తిరున్దాలుమ్ అవ్వళవిలే పర్యాప్తి పెఱమాట్టాత స్వభావత్తాలుమ్ శరణవరణ సమకాలత్తిలే దోష ప్రాచుర్యానుసన్ధాన మావశ్యకమెన్నుమిడత్తై వెళియిడుకైక్కాక వుమ్ మీణ్డుమ్ స్వదోషభూయిష్ఠత్వానుసన్ధానసహితమాక ప్రపత్తి పణ్ణుకిఱార్ "సకృదేవహి శాస్త్రార్థః" ఎన్ఱ నూల్వరమ్బిలే నిఱ్కుమవర్కళన్ఱే నమ్ ఆழ்వారాచార్యర్కళ్ ఇప్రపత్తిక్కై దేహయాత్రా శేషమాకవిఱే నమ్మవర్కళ్ కొణ్డిరుప్పతు. సుకుమారనాన రాజకుమారనుక్కు పిడిశోఱుమ్ శైయ్యొమ్మెయ ఇక్రియాతాప్పోలే ఇతిన్ఱిక్కే శెల్లాతాయిత్తు నమ్మవర్కళుక్కు. ఒరుకాల్ ప్రపత్తిపణ్ణియాయిన్ఱైన్నా మీళుమవర్కళన్ఱే

[అకృతసుకృతకః] అల్పం సుకృతమ్ - సుకృతకమ్; తత్ అకృతం యేనసః; స్వల్పపుణ్యముమ్ పణ్ణాతవనెన్ఱపడి. సుకృతమాన సుకృతకమ్ ఎన్ఱు ఇవార్థే కప్రత్యయమాయ్, సుకృతమొన్ఱాల్ తోన్ఱిక్కూడియతొన్ఱుమ్ శెయ్తిలేనెన్పతాకవుమ్ ఉరైక్కలామ్, అతావతు - అప్పూర్ ఇప్పూరెన్ఱు పలవూర్కళైయుమ్ శొల్లా నిఱ్క కోయిల్ తిరుమలై ముతలాక ఎమ్పెరుమానుకన్ద నిలఙ్గళిలే ఏతేనుమొన్ఱైచ్చొన్నాల్ అమ్మాత్రమే పఱ్ఱాశాక 'ఎన్నుడైయ వూరైచ్చొన్నాయ్' ఎన్ఱుమ్; అవర్ ఇవర్ ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లా నిఱ్క ఒరువన్ పేరైచ్చొల్లుకిఱతాక తిరునామఙ్గళిలే ఒన్ఱైచ్చొ

న్నాల్ అవ్వళవైకొళ్ళు 'ఎఱ్ఱపేరైచ్చొన్నాయ్' ఎన్రుమ్; శిల భాగవతర్ కాట్టిలే వర్తిప్పోకానిఱ్క అవర్కళై హింసిత్తు ద్రవ్యాపహారమ్ పణ్ణువతాకచ్చిల కళ్ళర్ ఉద్యోగిక్క అవళవిలే స్వకార్యార్థమాకప్పోకిఱ ఒరు శేవకఱ్ఱ అవర్కళ్ పన్నే యాదృచ్ఛికమాక వన్దుశేర్న్ద అక్కళ్ళర్ అన్దచ్చేవకనై భాగవతరక్షణార్థమాక ప్పిఱతొడర్న్దు వరువతాకనినైత్తు భయప్పట్టు విలక, అతుకారణమాక అన్దశేవకనై 'ఎన్నడియారై క్కాప్పాఱ్ఱినాయ్' ఎన్రుమ్, ఒరువఱ్ఱ, కోడైకాలత్తిలే తఱ్ఱవయల్ తీయప్పాక్కవాతే నీరుళ్ళ విడత్తిల్నిన్రు వయలిలే పాయుమ్పడియాక నెడున్దూరత్తిలే తుళైయిట్టు ఇఱైయానిఱ్క, మరుభూమియిలే నెడున్దూరమ్నడన్దు 'తుళినీర్ పెఱిల్ నమ్ప్రాణఱ్ఱ ధరిక్కుమ్' ఎన్నుమ్పడి ఇళైత్తువారానిన్ర శిలభాగవతర్ అవనఱియామల్ అన్దనీరిలే తఙ్గళ్ శ్రీపాదమ్ ముతలాంవర్ఱై విళక్కి ఇళైప్పాఱిప్పోక, అతు అడియాక అవనై 'ఎన్నడియార్ విడాయ్తీర్త్తాయ్' ఎన్రుమ్; ఒరువఱ్ఱ, తనక్కు శరీరపుష్టిఱ్కాకమాక్కువతఱ్కు కాశ్రీ వేణ్డుమెన్బతు వన్దిరుక్కైక్కుమ్ ఒరుపుటలిదిణ్ణైకట్టినైక్క, మళైయిల్ ఇడర్ప్పట్ట శిలభాగవతర్ అఙ్గే ఒతుఙ్గియిరున్దుపోక, తావన్మాత్రత్తాలే 'ఎన్నడియార్క్కు ఒతుఙ్గ నిళలైక్కొడుత్తాయ్' ఎన్రుమ్ ఇప్పడికళిలే శిల అజ్ఞాతసుకృతఙ్గళై ఎమ్పెరుమానే ఆరోపిత్తు మడిమాఙ్గాయిడువతుణ్డిఱే, అప్పడి అవఱ్ఱ మడిమాఙ్గా యిడువతఱ్కు ఏతత్ప్రకృత్యలేశముమ్ శెయ్తిలేనిఱే.

సుకృతమ్ శెయ్యాతొళిన్దిర కిల్ అజ్ఞఱ్ఱ దుష్కృతముమ్ శెయ్యాతొళిన్దిరో వెన్న; [సుదుష్కృత్తః] దుష్కర్మమ్ శెయ్తవర్కళిలే ఎన్నిల్ మిక్కారుణ్డో వెన్గిఱార్. సుకృతమిల్లాతపోపాతి

దుష్కృతము మిల్లైయాకిల్ తుచ్ఛప్పడలామే, శెయ్యచ్చొన్నవర్ హై చ్చేయ్ కైతవిర్న్దు విలక్కచ్చట్టవర్హై కుఱైయఱచ్చేయ్ తు పోన్దేనెన్గిఱార్. [దుష్కృత్ , దుష్కృత్తరః ; సుదుష్కృత్తరః] ఎత్తనై ప్రత్యయమేఱ్ఱినాలుమ్ పర్యాప్తరాకిఱిలర్ పోలుమ్. నామెల్లామ్ నమక్కిల్లాత మేన్మైకళైచ్చొల్లిక్కొళ్ళ సంకోచిక్కాతా ప్పోలే ఇవరుమ్ తమక్కిల్లాత తాழ్వుకళైచ్చొల్లిక్కొళ్ళ ఇఱా యాతపడికాణుమ్

శోర్వుశోమ్బలాలే సుకృతమ్ శెయ్తిలీరాకిలుమ్ ఈరమ్ ఇరక్కమెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ శిల ఆత్మగుణజ్గళాకిలుమ్ ఉణ్డాయిరుక్కు మోవెన్నిల్ ; పావియేనుళ్ళపూరిలుమ్ అవై నడైయాడావెన్గిఱార్ [శుభగుణలవలేశదేశాతిగః ఎన్ఱు.] శుభగుణస్య - సాత్త్వికతాఽఽస్తిక్యాదిసద్గుణస్య, యః లవలేశః - అంశమాత్రమ్ ; తత్ యత్ర దేశే వర్తతే తం దేశమతిగచ్ఛతి - అతిక్రామతీతి శుభగుణలవలేశదేశాతిగః ; - అవ్వల్పమ్ శుభగుణముళ్ళ విడత్తిలుమ్ కాల్ తాழ్త్తే కడక్కనిఱ్కుమవనెన్నై. నాన్ కుడియిరుక్కు మూరిలుమ్ సద్గుణమణైయాతుకాణెన్గిఱార్ "యత్రాష్టాక్షరసంసిద్ధో మహాభాగో మహీయతే । న తత్ర సఞ్చరిష్యన్తి వ్యాధిదుర్భిక్షతస్కరాః." ఎన్నుమాపోలే నాన్ వాழுమూరిలే శుభగుణజ్గళ్ వేర్పఱ్ఱియొழிయుమాకాతే. "అకృతసుకృతకః - అతఏవ శుభగుణలవలేశదేశాతిగః" ఎన్ఱు అన్వయిత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా.

శుభగుణమిల్లాతవోపాతి అశుభగుణము మిల్లైయాకిల్ నన్ఱామే, అజ్ఞనుమిరుక్కప్పెఱ్ఱిలేన్ ఎన్గిఱార్ [అశుభగుణపరస్సహస్రావృతః ఎన్ఱు.] దుర్గుణజ్గళిలే వ్యుత్పత్తిపణ్ణవేణ్డువార్ ఎన్ పక్కలిలే యథేష్టమాక వ్యుత్పత్తిపణ్ణికొళ్ళలామెన్గిఱార్ కాణుమ్,

కామక్రోధలోభమోహః మదమాత్సర్యజ్గ శ్శాత్రాపస్పోలే ఐన్దాఱు దుగుణజ్గళై యుటై నాట్టార్ ఓరైప్పాఱత్తిలుమ్ శిలవ్యక్తికళిలుమ్ కణ్ణాత్రివతు, ఎణ్పక్కలిలే కాణప్పడికిల్ ఆయిఙ్మ్ పతినాయిరమ్ ఎన్ఱ్ఱెణక్కిలే అవక్ర్హైక్కణ్ణాత్రియలామ్కడీర్ ఎన్గిఱార్పోలుమ్. అశుభగుణానాం సహస్రమ్, తేన ఆవృతః - ఆచ్ఛాదితః=ఓగోమ ఱుర్కుఱ్ఱఙ్కుమ్ ఓరాయిరమ్ దుగుణజ్గళ్ కాణక్కిడైక్కుమే.

ఇప్పడిప్పట్ట అడియేన్ [ఉరుదయా వరదం త్వాం గతిం వృణే.] 'పిఱవియొఴిత్తమరర్ పెరువిశుమ్బరుళుమ్ పేరుళాళనెమ్బెరుమానాయ్,' మఱిమాన్గళ్ శూఴ్న్దఴకాయకచ్చియుళే వాన్దరుమ్ మామణివణ్ణనాయెఴున్దరుళియిరానిన్ఱ దేవరీరై అనిష్టనివృత్తిపూర్వకమాక ఇష్టప్రాప్తియైప్పణ్ణిత్తరవల్ల ఉపాయమాకప్పత్ఱుకిఱేన్. "వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్" ఎన్ఱు - తిరుక్కుఴియ అపరాధప్పణ్ణిన కాకపక్కలిలే కారియమ్ శెయ్త కృపై దేవరీరిడత్తిలే కణ్ణాక్కివర్ణిరుక్క ఇవ్వెన్కెన్నకుఱై యెన్ఱపడి. ఉరుదయః - అపారకరుణానిధిః ; పేరరుళాళన్. ... ... (౮౩)

శ్లో॥ శరణవరణవాగియం మోదితా
న భవతి బత సాపి ధీపూర్వికా ।
ఇతి యది దయనీయతా మయ్యహో
వరద! తవ భవేత్తతః ప్రాణిమ ॥ ౮౮ ॥

పదవురై.

అహో వరద !=వరదరాజనే !,
యా=యాతొరు
ఇయమ్=ఇన్ద
శరణవరణవాక్=శరణాగతివాక్యానతు
ఉదితా=(అడియేనిడత్తిల్) ఉణ్డా
యిఱ్ఱో,
సాపి=అతువుమ్
ధీపూర్వికా } బుద్ధిపూర్వకమల్ల ;
నభవతి }

బత !=అన్దో !
ఇతి=ఎన్ఱు (తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి)
మయి=అడియేన్మీతు
దయనీయతా=ఇరక్కమానతు
తవ=ఉనక్కు
భవేద్యది=ఉణ్డాకుమేయాకిల్
తతః=అతుకొణ్డు
ప్రాణిమి=పిఴైత్తిడువేన్.

[శరణవరణవాగిత్యాది] దేవరీర్ పేరరుళాళప్పెరుమాళాయిరానిన్ఱీర్ ; అడియేనో "భవద్ధాలురన్" ఎన్ఱపడి పిఱవిక్కడలుళ్ ఆழ்న్దు తుళఙ్గానిన్ఱేన్ ; ఆనపిన్బు దేవరీర్ అరుళుక్కు పాత్రమ్ తేడుమవరాయుమ్ అడియేన్ అరుళ్పురివార్గై త్తేడుమవనాయుమిరుక్క ఇవ్విరుప్పక్కెల్లామ్ అడియేనై దయనీయనాక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱుమాకిల్ అడియేన్ ఉయ్యత్తట్టిల్లైయెన్గిఱార్.

"ఇరైత్తు నల్లమేన్మక్కళేత్త యానుమేత్తినేన్" ఎన్ఱుమ్, "ఎప్పడియూరా మిలైక్క క్కురుట్టా మిలైక్కుమెన్నుమ్ అప్పడి యానుమ్ శొన్నేన్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుమాపోలే అడియేన్ ఏతో తృణచ్ఛేద కణ్డూయనాదివిశేషతయా అబుద్ధిపూర్వకమాక చ్చొన్న శరణవరణవాక్యై ఉపాయకోటియిలే అన్వయిప్పిత్తు అడియేనై నెకిழ்క్కనినైయాతే కేవలమ్ స్వకీయనిర్హేతుక కృపైయాలే నాఴ్విక్కవేణుమెన్గిఱారాకవుమామ్.

[హే వరద!, యా శరణవరణవాక్ ఉదితా] "వరద! శరణమిత్యహంత్వాం వృణే" ఎన్ఱుమ్ "వరదమురుదయం గతిం త్వాంవృణే" ఎన్ఱుమ్ యాతొరు శరణవరణవాక్కు ఉణ్డాయిఱ్ఱో.

[సేయమపి ధీపూర్వికా నభవతి] "మనఃపూర్వోవాగుత్తరః" ఎన్ఱుమ్, "యద్ధి మనసా ధ్యాయతి తద్వాచా వదతి" ఎన్ఱుమ్ శాస్త్రముణ్డాయాకిలుమ్ ఉచ్చారణ్త్రనాన అడియేనళవిల్ మనస్సహకారమిన్ఱిక్కే కాణ్ అతుణ్డాయ్ త్తతు. "ఇత్యుక్తికైతవశతేన విడమ్బయామి తానమ్బ! సత్యవచసః పురుషాన్ పురాణాన్" ఎన్ఱుమ్ కణక్కిలే శొల్లిప్పోన్తనెయిఱే. [ఇతి] ఇత్యస్మాద్ధేతోః ఎన్ఱపడి. * ఉళ్ళవారుళ్ళిన్నెల్లా ముడనిరున్దఱియుమవరాన దేవరీరుక్కు ఇన్ద పరమార్థమ్ తెరియామైయిల్లైయే ; ఇతు శెరిన్దు, [సుయి దయనీయతా తవ భవేద్యది.] 'ఇవన్ కైమ్ముతల్కొణ్డు రక్షిక్కత్తక్కవనల్లన్ ; కేవలమ్ నమతు నిర్హేతుకకృపైక్కే విషయభూతన్' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱుమాకిల్. [తతః ప్రాణిమి] అప్పొళుక్కడియాక ఉయ్న్దుపోకక్కడవేన్. ఇత్తాల్ - "ఉన్ మనత్తాలెన్నినైన్దిరున్దాయ్" ఎన్గిఱపడియే ప్రాప్తిక్కుపాయమ్ అవన్నినైవు ఎన్ఱతాయ్త్తు.

"ఉదితా" ఎన్బతై 'వద' ధాతువిన్ కర్మణి క్తప్రత్యయాన్తరూపమాకక్కొళ్ళిల్ "శొల్లప్పట్టతు" ఎన్ఱు పొరుళామ్ ; ఆనాల్ ఇఙ్గే అతు అస్వారసమ్ ; ఉత్ ఎన్ఱుమ్ ఉపసర్గపూర్వకమాన ఇణ్ ధాతువిల్ కర్తరి క్త ప్రత్యయాన్తరూపమాకక్కొళ్వతే శిఱక్కుమ్. ఉదితా - ఉత్పన్నా ఎన్ఱపడి. 'ఉక్తా' ఎన్ఱు పొరుళ్ కొణ్డాల్ ఉక్తికర్తృత్వమ్ తమక్కు ఉళ్ళతాకత్తోన్ఱుమే; 'సాపి న ధీపూర్వికా' ఎన్ఱత్తోడు ఇణఙ్గాతే, ఆకైయాలే 'ఉత్పన్నా' ఎన్ఱే పొరుళాకక్కడవతు ఎన్ఱుడైయ నినైవిన్ఱిక్కే అతు తానే ఉణ్డాయ్ క్కొణ్డు నిఱ్కిన్ఱతెన్నైయెన్గ. "దయనీయతా" ఎన్ఱతు - 'దయనీయోఽయమితి బుద్ధిః' ఎన్ఱపడి. 'ప్రాణిమి' ఎన్ఱు వర్తమాన

ప్రయోగమాయినుమ్ భవిష్యదర్థమ్ కొళ్ళవడుక్కుమ్. సూ॥ "వర్తమానసామీప్యే వర్తమానవద్వా" ఎన్నక్కడవదిఱే. (౮౪)

శ్లో॥ నిరవధిషు కృతేషుచాఽఽగస్స్వహో
మతిరనుశయినీ యదిస్యాత్తతః।
వరద! హా దయసే నసంశేమహే
నిరనుశయధియో హతాహ్హా వయమ్ ॥ ౮౫ ॥

పదవురై

వరద!=వరదనే!,	దయసేహి=ఇరఙ్గియరుళ్ వాయ్ కాణ్ ;
ఆగస్సు=అపరాధఙ్గళానవై	నసంశేమహే=(ఇతిల్) సంశయప్పడు కిఱోమిల్లై ;
నిరవధిషు=ఎల్లైయఱ్ఱవైయాక	
కృతేషుసత్సుచ=శెయ్యప్పట్టపోతిలుమ్	వయంతు=నాఙ్గళో వెన్నాల్
మతిః=బుద్ధియానతు	నిరనుశయధియః=అనుతాపమఱ్ఱ బుద్ధియైయుడైయవర్ కళాక
అనుశయినీస్యాద్యది=పశ్చాత్తాపత్తై యుడైయతాకుమేయాకిల్	హతాః=కెట్టుప్పోనోమ్.
తతః=అన్ద అనుతాపమడియాక	హా!=అన్తో!

[నిరవధిష్విత్యాది] అన్దదయనీయత్తైక్కుమ్ అవ్వారుకు పట్టేన్ పావియేనెన్గిఱార్. శెయ్తకుఱ్ఱఙ్గళుక్కు అనుతపిక్క వేణుమే చేతననానవాశిక్కు పాపఙ్గళినుడైయ ప్రాయశ్చిత్తఙ్గళిలే అనుతాపమిఱే ముతల్ నిఱ్పతు "అనుతాపాదుపరమాత్ప్రాయశ్చిత్తోన్ముఖత్వతః । తత్పూర్వకాచ్చాపరాధాన్నవే నశ్యన్తి పాదశః" [రహస్యత్రయసారే] ఎన్ఱుమ్, "పాపే కృతే యది భవన్తి భయానుతాపలజ్జాః పునఃకరణమస్య కథం ఘటేత" ఎన్ఱుమ్ శొల్లక్కడవదిఱే "కృతే పాపేఽనుతాపో వై యస్య పుంసః ప్రజాయతే । ప్రాయశ్చిత్తంతు తస్యైకం హరిసంస్మరణం పరమ్."

ఎన్రు ముణ్ణిఱే. తిరక్కప్పియ అపరాధఙ్గళ్ పణ్ణినాలుమ్ ‘ఐయో! ఎన్ శెయ్దోమ్!’ ఎన్రు కైయెప్పిశైన్దు అనుతపిక్కవాకిలుమ్ పెఱ్ఱతాకిల్ ‘ఇనియివన్ తీనెఱియిల్ పుకాతే శెవ్వనేవర్త్తిప్పాన్’ ఎన్రు తోన్ఱి ఎమ్పెరుమాన్ కృపైయై ప్పొకవిడుకైక్కు ప్పొఙ్గాకుమ్; ఇన్ద అనుతాపమున్రిక్కే మేన్మేలుమ్ పావఙ్గళైక్కూడుపూరప్పతిలేయే నోక్కుడైయనాన పావియేనుక్కు ఎమ్పెరుమాన్ కృపై శెయ్య ఎన్న పఱ్ఱాశుణ్డు? ఇని నామ్ అన్దక్కృపైయై ఇழన్దేపోమిత్తనైయాకాతే యెన్రుకొణ్డు వయిఱుపిడిక్కిఱార్.

[నిరవధిషు ఆగస్సు కృతేషుసత్స్వపిచ] ఎత్తనైయులాత అపరాధఙ్గళ్ శెయ్యప్పట్టపోతిలుమ్ [మతిః అనుశయినీస్యాద్యది] బుద్ధియానతు అనుతాపభరితైయామాకిల్. అనుశయః అస్యా అస్తీతి అనుశయినీ — ఎన్రు ఇనిప్రత్యయాన్తమ్. [తదంశోయసే=] తహీన దయేధాః ఎన్నపడి “వర్తమానసామీప్యే వర్తమానవద్వా.” [నసంశేమహే] అపరాధఙ్ఙ్ణ్ణి అనుశయిక్కునవర్కళ్ తిఱత్తిలే పోర ఇరఙ్గియురుళ్ పిరెన్నుమిడత్తిల్ సంశయమ్పడుక్కప్పెఱ్ఱిలోమ్ [నిరనుశయధియో వయం హతాః] అన్ద అనుతాపమిల్లామే కెట్టేన్ కెట్టేనెన్గిఱార్. [హై!] ఓర్ అనుతాపమాత్రత్తాలే కనత్తపేఱు పెఱలామాయిరుక్క పావియేనిழన్దతు ఎన్న దౌభాగ్యమ్!.—“కృతేషు నిరవధిషు ఆగస్సువిషయే” ఎన్రు విషయసప్తమియాకవుమ్ కొళ్ళలామ్. ... (౮౫)

శ్లో॥ శరణవరణవాగియం యాఽద్య మే
వరద! తదధికం నకిఞ్చిన్మమ!
సులభమభిను తాధ్వదం సాధనం
తదయమవసరో దయాయా స్తవ ॥ ౮౬॥

పదవురై.

వరద !=వరదనే !,
అద్య=ఇప్పోతు
మే=అడియేనుక్కు
యా=యాతొరు
ఇయమ్=ఇన్త
శరణవరణవాక్=శరణాగతివాక్కానతు
(అభూత్)=ఉణ్డాయిఱ్ఱో,
తదధికమ్=అతఱ్కు మేఱ్పట్టతాయ్
సులభమ్=సుకరమాయ్

అభిమతార్థదమ్-అపేక్షితఫలప్రదమాన
కిఞ్చిత్ సాధనమ్=యాతొరుసాధనముమ్
మమ న=అడియేనుక్కిల్లై ;
తత్=ఇప్పడి అనన్యోపాయనాయిరు ప్పతనాలే
అయమ్=ఇన్దసమయమానతు
తే=ఉన్నుడైయ
దయాయాః అవసరః = అరుళ్ ప్రసరిప్పతఱ్కు వాయ్త్తకాలమ్.

[శరణవరణవాగిత్యాది.] నిరవధికమాన అపరాధఙ్గళైప్పణ్ణి అనుతాపలేశముమిల్లాతిరున్దేనాకిలుమ్ ఎన్ పక్కలిలే శరణవరణవాక్కు ఒన్ఱుణ్డాయిత్తే; అతుతాన్ అబుద్ధిపూర్వకమాయేయాకిలుమ్ ఏతేనుమొరు వ్యాజమాత్రత్తైయే పార్త్తిరుక్కిఱ క్కనక్కాక్కార్యఞ్జెయ్యుమవరాన దేవరీరుక్కు అతుతన్నై ఒరుపరిగ్రహమాక్కొళ్ళ విరకుణ్డే. అప్పడియేయాన్ ఇవ్వళవిలే కృపైపణ్ణ విడప్పారీరోజ్ఞార్.

‘శరణవరణవాక్కుతానుమ్ అబుద్ధిపూర్వకమెన్నిల్, అనుతాపలేశముమిల్లైయెన్నిల్; సుకృత సుగుణాదికళుక్కు ప్రసక్తియే యిల్లైయెన్నిల్; ఇవ్వళవిలుమ్ దయైపణ్ణవేణుమెన్ఱుమాత్తిరమ్ వరిక్కిడానిన్ఱీర్; ఇతు ఎఙ్ఙనేయానవతు?; నామ్ దయైపణ్ణుమిడత్తుక్కు ఉపేపక్కలిలే ఏతేనుమొరు కైమ్ముతలుణ్డాకవేణుమే, అతువుమిన్ఱియే దయైపణ్ణేనాకిల్ ఇన్దదయై సార్వత్రికమాక వేణ్డి వరుమే; ‘ఎల్లీరుమ్ పిడుపెరిగ్రాహులకిల్లైయామే, ఎన్నుడైయ ఒరు విభూతియైక్కులైత్తు లీలైయై ఉచ్ఛిన్నమాక్కినతే నీర్ పర్

ప్పతు; ఇతు తకుతియన్ఱితు కాణుమ్; ఉమ్మక్కలిలే ఏతేను ఒరు కైమ్ముతలుణ్డాకిల్ శొల్లిక్కాణీర్' ఎన్ఱు పేరరుళాళర్ తిరువుళ్ళమాక, దేవరీర్ సిద్ధోపాయమాయిరున్దువైత్తు ఎన్తలైయిలే శిలఉణ్డో వెన్ఱు పార్క్కైక్కు శాలవఴుకితాయిరున్దతి!, ఎన్పక్కలిలేయుమ్ సాధనమెన్ఱు శేరిడలావతొన్ఱు కాణక్కిడైక్కవేణుమెన్ఱు దేవరీరుక్కు నిర్బన్ధముణ్డాకిల్, కీఴ్చ్చొన్న శరణవరణవాక్కు తన్నైయే అవలమ్బమాకక్కొళ్ళలామే; అతఱ్కుమేఱ్పట్ట ఒరు సాధనమ్ ఎన్నళవిలేకిడైయాతు; యాదృచ్ఛికమాకత్తోన్ఱియ ఇన్దశరణవరణ వాక్యైయుమ్ కాఴ్కొడైక్కొణ్డు ఇతిలుమ్ విఞ్జియతొరు సాధనమ్ ఎన్నళవిలే యుణ్డాకవేణుమెన్ఱు విరుమ్బిన్ఱాకిల్ అన్దవిరుప్పమ్ ఊమనార్ కణ్డకనవిలుమ్ పఴుతాయొఴియుమత్తనై; పన్ను అరుళుక్కు అవకాశమ్కిడైయాతే 'ప్రాప్తమాన సమయత్తిలుమ్ ఇఴన్దోమే!' ఎన్ఱు దేవరీర్ పశ్చాత్తపిక్క విటేఱుకిఱీర్, అతు వేణ్డాకాణుమ్ ఇన్దశరణవరణవాక్యమాత్రత్తైయే అలభ్యలాభమాక క్కొణ్డు ఎన్నై వలైయుళకప్పడుత్తప్పారీర్ ఎన్గిఱార్.

"తదధికం సులభమభిమతార్థదం సాధనం నకిఞ్చిన్మను" ఎన్నైయాలే "శరణవరణం సాధనమ్" ఎన్నుమిడమ్ సిద్ధమాకా నిఱ్కు ఏతద్విరుద్ధమాక ప్రపత్తియై అనుపాయమెన్నై అఙ్గతమెన్ఱు ఎఴుతివైత్తార్ నొరువర్; కార్యమ్ శెయ్యవేణ్డుమిడత్తు ఒరుసాధనత్తై అవలమ్బిత్తే శెయ్యవేణుమెన్ఱు నిర్బన్ధముణ్డాకిల్ ఇన్దశరణవరణ వాక్కుక్కుమేఱ్పట్ట ఒరుసాధనమ్ కిడైక్కమాట్టాతెన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తతుకొణ్డే ప్రపత్తిక్కు సాధనత్వమ్సిద్ధమెన్బార్ "అథవా మాతరంగచ్ఛేత్" ఎన్ఱప్రమాణత్తైక్కొణ్డు మాతృగమనమ్ శాస్త్రీయమెన్ఱు స్థాపిక్కప్పుమ్కల్లర్కిడీర్. "నభవతి బత సాపి ధీపూ

విఽకా" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తవర్ ప్రపత్తియై సాధనమాక త్తిరువుళ్ళ ప్పట్ట్రినారెన్ఱై సాహసమాయుత్తనై. "శరణవరణమ్" ఎన్నవుమ్ కూఱి "శరణవరణవాక్" ఎన్ఱవర్ తిరువుళ్ళమ్ ఎన్నాయిరున్దతు। "ఉపాయస్స్వప్రాప్తేరుపనిషదధీతస్స భగవాన్ ప్రసత్త్యై తస్యోక్తే ప్రపదననిదిధ్యాసనగతీ। తదారోహః పుంసాం సుకృతపరిపాకేన మహతా నిదానం తత్రాపి స్వయమఖిలనిర్మాణనిపుణః." [రహస్యత్రయసారే] ఎన్ఱుమ్ "ఇయం కేవలలక్ష్మీశోపాయత్వప్రత్యయాత్మికా। స్వహేతుత్వధియా రుద్ధే కింపునస్సహకారిణామ్." [న్యాయసిద్ధాఞ్జనే] ఎన్ఱుమ్ అరుళిచ్చెయ్‌త దేశికన్ తిరువుళ్ళమ్ పుగ పడుమ్బడి మహానీయసూక్తికళుక్కు స్వచ్ఛన్దమాక అర్థఙ్గళ్ పణ్ణావతు అసఙ్గతమ్.

ఇవ్విడత్తిలే సారమాక వొరువిషయమ్ శొల్లువోమ్. కడలిలే వలైవీశి మత్స్యాదికళ్ పిడిత్తు జీవిప్పానొరు శెమ్బడవన్, ఒరునాళ్ మహార్ఘమానతొరు రత్నమ్ కడలిలేకిడైక్కప్పెట్ట్రాన్; అతన్ విలైయై మతిప్పు అవన్ అఱియమాట్టాతవనాకైయాలే "నామతియమ్ తిరైక్కుమ్ కొడిమానికై శూఴ్ తెరువిల్ శెమ్బుముత్తు వెణ్ణెయ్క్కాన శ్చెత్తుమున్నిల్ వలైక్కన్నులైప్పావైయర్ మాఱు" మ్బోలే అన్దరత్నత్తైక్కొణ్డుపోయ్ ఒరువ్యాపారియిడత్తిలే స్వల్పవిలైక్కాక విట్రువిట్టాన్; అన్దవ్యాపారి రత్నత్తిన్ మతిప్పు నన్గుణర్న్దవనాకైయాలుమ్ వాణిజ్యైకజీవియాకైయాలుమ్ అవన్ అత్తైక్కొణ్డుపోయ్ ఒరుసార్వభౌమనిడత్తిలే క్రమమాక అతఱ్కుళ్ళవిలైక్కాక ఆయిరమ్వరాహనుక్కు విట్రాన్. పిఱకు అన్దసార్వభౌమన్ అన్దరత్నత్తై త్తన్ విఴువైనై శెయ్యనినైయాతే అతనైప్పెరియతొరు హారత్తిలే ఇణైత్తు స్వయంభోగార్హమాక అమైత్తుక్కొణ్డాన్.

ఆక ఇన్నకధ్దైయిల్ ఒరురత్నత్తుక్కే మూన్ఱు ఆకారఙ్గళ్ ఉణ్డాయిన; ౧. స్వల్పవిలైక్కు మాఱుతల్, ౨. క్రమమానవిలైక్కు మాఱుతల్, 3. విలైక్కు ఆట్పడామల్ స్వయమ్భోగ్యమాకక్కొళ్ళప్పడుతల్—ఎన్ఱు మూన్ఱువకైకళ్ ఒన్ఱుక్కేకూడినాప్పోలే ప్రపత్తిక్కు మిఙ్ఙనే మూన్ఱు ఆకారఙ్గళ్ కూడుమ్. రత్నత్తిఱ్ మతిప్పై అఱియ మాట్టాత ధీవరఱ్ పోలే ప్రపత్తియిఱ్ శీర్మైయై అఱియమాట్టాత క్షుద్రర్ ప్రపత్తియైక్కొణ్డు ఐశ్వర్యకైవల్యాది క్షుద్రప్రయోజనఙ్గళైక్కొళ్వర్. రత్నత్తైక్కుత్తన్దవిలైక్కు క్కొడాతే తకున్దవిలైక్కుక్కొడుక్కుమ్ వ్యాపారియైప్పోన్ఱ అధికారికళ్ ప్రపత్తియై మోక్షసాధనమాక అభిమానిత్తు క్షుద్రఫలఙ్గళైక్కొళ్ళాతే మోక్షఫలత్తై క్కొళ్వర్కళ్ రత్నత్తై ఒన్ఱుక్కుమ్ సాధనమాక్కాతే స్వయంభోగ్యమాకక్కొళ్ళుమ్ సార్వభౌమనైప్పోన్ఱ విలక్షణాధికారికళ్ ప్రపత్తియై ఒన్ఱుక్కుమ్ సాధనమాకక్కొళ్ళాతే స్వయం పురుషార్థమాకక్కొణ్డు వర్తిప్పర్కళ్. సార్వభౌమస్థానత్తై విరుమ్బాతే వ్యాపారిస్థానత్తైవిరుమ్బి ప్రపత్తియై సాధనమాకక్కొళ్వార్ అప్పడియేకొళ్క. నఖలు కాపి తతః క్షతిరస్తి నః.

శ్లో॥ రత్నం ధీవరహస్తలబ్ధ మధమంమూల్యం సమాసాదయేత్ తద్రత్నం వణిజో వశంచదమథ ప్రాప్నోతి మూల్యం బహు। ఏత్యేతద్యది సార్వభౌమవశతాం? - ప్రాప్య స్వయం భోగ్యతాం నిత్యంభూషణతాముపైతి, తదయం న్యాయః ప్రపత్తావపి. ఎన్ఱు సమ్ప్రదాయసిద్ధాఞ్జనత్తిలే శొన్నోమ్.

తోట్టమ్శమైత్తు మాప్పుఴమ్ పయిర్ శెయ్వార్కళిల్ అప్పుఴఙ్గళై (అఱైకుఱైపలైక్కుమ్ అధికవిలైక్కుమ్) విఱ్పారుముణ్డు, విఱ్కాతే స్వభోగార్హమాక క్కొళ్వారుముణ్డు; ఒరు

మాఱ్పడుగిన్ద్రానే ఒరుత్తనుక్కు ఉపాయమాయుమ్ ఒరుత్తనుక్కు ఉపేయమాయుమ్ ఆకానిన్ఱతు. ఉపాయమాకక్కొళ్ళుమవన్ అధమనాకవుమ్, (దరిద్రనాకవుమ్) ఉపేయమాకక్కొళ్ళుమవన్ ఉత్తమనాకవుమ్ ప్రసిద్ధనామ్. అతుపోలే ప్రపత్తిక్కు ఉపాయత్వాకారముమ్ ఉపేయత్వాకారముమ్ ఉణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్ తే ఉపేయత్వాకారత్తైక్కొణ్డు ఉత్తమగోష్ఠియిల్ పుకాతే ఉపాయత్వాకారత్తైక్కొణ్డు అధమగోష్ఠియిల్ పుకనిన్ఱ ఎన్నై ప్పార్త్తాల్ నామేఱ విలక్కుంగోమ్. ఇత్యలమన్యత్ర విస్తారః-ప్రసజ్గాత్ప్రకృతం యన్న తద్విస్మృతం స్యాత్. (౮౬)

శ్లో॥ విషయవిషయిణీ స్పృహా భూయసీ
తవతు చరణయోర్న సాల్పాపి మే।
వరద! నను భరస్త్వైవత్వయాం
యదుత తవ పదస్పృహాజన్మ మే ॥ ౮౭ ॥

పదవురై.

వరద!=వరదనే!,
మే=అడియేనుక్కు
విషయవిషయిణీ=శబ్దాదివిషయజ్గళై ప్పఱ్ఱియ
స్పృహా=ఆశైయానతు
భూయసీ=మికవుమ్ అధికమాయిరుక్కిఱతు;
తవ=ఉన్నుడైయ
చరణయోస్తు=తిరువడికళిలో
సా=అన్ద ఆశైయానతు
అల్పాపి న=శిఱితుమిల్లై,
తవ పదస్పృహాజన్మ ఇతి యదుత { ఉన్ తిరువడికళిల్ (ఎనక్కు) ఆశై యుణ్డాక్కవ తెన్పతు యాతొన్ఱుణ్డు,
అయమ్=ఇతువానతు
త్వయైవ=ఉనక్కే
భరో నను=తలైచ్చుమైకిడాయ్.

[విషయవిషయిణీత్యాది.] పేరరుళాళనుడైయ తిరువరుళ్ తవిర వేఱోరుపాయముమ్ తమక్కిల్లామైయై ఇవ్వాళవుమ్వర వెళి

యిట్టానపిన్బు, ద్వయత్తిలు త్తర ఖణ్డార్థమాన కైఙ్కర్యప్రార్థనై నైయై ప్పణ్ణియరుళి విరుమ్బి, రుచిమున్నాకచ్చెయ్యుమ్ కైఙ్కర్యమే రసిక్కుమాకైయాలుమ్ అన్నరుచి తానుమ్ ఎమ్బెరుమానై తలైయాలే పరక్కడవ శ్రెన్ఱు అధ్యవసిత్తిరుక్కైయాలుమ్ భోజనత్తుక్కు క్షుత్తుప్పోలేయాన అన్నరుచియై విళైత్తరుళ్ వతుమ్ అత్తలైక్కే భరమెన్గిఱార్.

[హే వరద! మే విషయవిషయిణీ స్పృహా భూయసీ] శబ్దాదివిషయఙ్గళిలే ఎనక్కు విళైకిన్ఱ విరుప్పమ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయిరా నిన్ఱతి. అవ్విషయఙ్గళ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కుఱాప్పోలే అవఱ్ఱిల్ ప్పఱ్ఱిన ఆశైయుమ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయిరా నిన్ఱతాయిత్తు. “ కోవాయ్ ఐవరెన్ మెయ్కుడియేఱి క్కూఱై శోఱివై తావెన్ఱు కుమైత్తుప్పోకార్, నానవరై ప్పొఱుక్కకిలేన్ పునితా! ” ఎన్గిఱార్ పోలుమ్. [తవ చరణయోస్తు సా స్పృహా అల్పాపి న.] “ ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిం క్షణేన నిర్వాప్య పరాంచ నిర్వృతిమ్ । ప్రయచ్ఛతి త్వచ్చరణారుణామ్బుజ ద్వయానురాగామృతసిన్ధుశీకరః. ” [స్తోత్రరత్నే] ఎన్గిఱపడియే - దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిలే ఎళ్ళళవుకాతలుణ్డాయినుమ్ కనత్తపేఱు పెఱలామాయిరుక్క, అన్దో! స్పృహాలేశముముణ్డాకప్పెఱ్ఱిలేన్.

‘విషయగ్రామఙ్గళిలే విరుప్పమ్ మీతూర్న్దు శెల్లానిన్ఱతాకిల్ ఎన్నెన్నినీర్ శెయ్యచ్చొల్లుకిఱతేన్? ‘ ఉణ్డియే ఉడైయే ఉకన్దోడి త్తిరివారోడే నీరుమొరువరాయ్ త్తిరిన్దు పోతుపోక్కుమ్ ; ఎన్పాడేవరుకైక్కు ప్రయోజనమెన్?’ ఎన్ఱు పేరరుళాళన్ తిరువుళ్ళమాక ; ఇప్పడి అడియేనై క్కైవిడలాకాతు ; విషయగ్రామఙ్గళిలే విరుప్పత్తైప్పోలుత్తు దేవరీరుళవిలే అతుపెరుకుమ్పడి శెయ్తరు

ళ వేణ్డువతు దేవరీరుక్కే భరమన్రో? ఆకైయాలే దేవరీగుడైయ పాదారవిన్దవిషయకమాన స్పృహైయై దేవరీర్ తామే విళైత్తరుళ వేణుమెన్గిఱార్. కాతల్ కడల్ పురైయ విళైవిత్త కారమర్ మేనియిత్తే.

అత్యన్తం బహ్వీ = భూయసీ. తృతీయ పాదాన్తత్తిల్ 'అయమ్' ఎన్రు పుల్లిఙ్గనిర్దేశమ్ పణ్ణినతు - భరః ఎన్ర విధేయ పదత్తిల్ నోక్కాలే. ఉద్దేశ్యపదత్తై నోక్కినాల్ నపుంసకలిఙ్గతయా నిర్దేశిక్క వేణుమ్. ఇన్దనోక్కమ్ ఐచ్ఛికమ్. ... (౮౭)

శ్లో॥ ఇయమిహ మతిరస్మదుజ్జీవనీ
వరద ! తవఖలు ప్రసాదాదృతే ।
శరణమితి వచోఽపి మే నోదియాత్
త్వమసి మయి తతః ప్రసాదోన్ముఖః ॥ ౮౮ ॥

పదవురై.

వరద !=వరదనే !,
మే=(విషయానురక్తనాన) ఎనక్కు
శరణమ్ ఇతి వచోఽపి = శరణమెన్గిఱ వాఙ్మాత్రముమ్
తవ ప్రసాదాదృతే=ఉన్నుడైయ అనుగ్రహత్తాలన్ఱి
నోదియాత్ ఖలు=ఉణ్డాకమాట్టాతిఱే ;
తతః=ఆకైయినాలే [-త్వదనుగ్రహైక జన్యమాన శరణవరణవాక్కు ఉణ్డాగపడియాలే]
త్వమ్=నీ
మయి=అడియేనళవిల్
ప్రసాదోన్ముఖః=అనుగ్రహత్తిల్ ఊన్ఱిన ముఖైయై యాయ్
అసి=ఇరానిన్రాయ్ ;
(ఇతి)ఇయం మతిః=ఎన్గిఱ ఇన్దబుద్ధియానతు
ఇహ=ఇప్పోతు
అస్మదుజ్జీవనీ=అడియోముక్కు ఉజ్జీవనత్తుక్కు ఉప్పు.

[ఇయమిహేత్యాది.] కీళ్ శ్లోకత్తిలే ప్రార్థిత్తపడియే దేవరీర్ అడియేనుక్కు స్వచరణారవిన్ద పరిచర్యావిషయకమాన

రుచియై విళైపియాతొళిైయనుమ్ అడియేన్ ఉయ్న్దుపోగ ఒరు విరకు ణ్డెన్నిఱార్.

[హే వరద! మే తవ ప్రసాదాదృతే శరణమితి వచోపి నోదియాత్, తతః త్వం మయి ప్రసాదోన్ముఖోసి; ఇతీయం మతిః ఇహ అస్మదుజ్జీవనీ.] [మే] విషయాన్తరమొళిైయ వేఱొన్ఱు మఱి యాతవెనక్కు. [తవ ప్రసాదాదృతే] దేవరీరుడైయ అనుగ్రహ మిల్లావిడిల్. [శరణమితివచోపి నోదియాత్] "వరద! శరణమిత్యాహం త్వాంవృణే" ఎన్ఱ వాక్యముమ్ వెళివరమాట్టాతితే. "ఉణర్విలుమ్బరొరువనై అవనతరుళాలుఱల్ పొరుట్టు, ఎన్నుణర్ వినుళ్ళే యిరుత్తినేన్ అతువుమవనతిన్నరుళే" ఎన్ఱానిన్ఱతితే. "నిదానం తత్రాపి స్వయమఖిలనిర్మాణనిపుణః" ఎన్ఱారితే తూప్పుల్ పిళ్ళైయుమ్. "స్వామిన్! స్వశేషం స్వవశం స్వభరత్వేన నిర్భరమ్। స్వదత్తస్వధియా స్వార్థం స్వస్మిన్న్యస్యసి మాం స్వయమ్" ఎన్ఱుమ్ శొన్నారితే న్యాసదశకత్తిల్.

[తతః] భవదనుగ్రహైక హేతుకమాన శరణవచస్సు అడియేన్ క్కలితే యుణ్డాయిరుక్కక్కడవదాయా లేయెన్నై. [త్వం మయి ప్రసాదోన్ముఖోసి.] కార్యత్తైక్కొణ్డు కారణత్తై సిద్ధవత్కరిక్కవేణ్డుమిత్తన్నై యితే. ఎన్నుడైయ నినైవిన్తిక్క ఎన్ వాయిల్ శరణమెన్ఱ వచస్సు ఉణ్డాకిక్కడవదాయాలే దేవరీర్ అనుగ్రహాభిముఖరా యిరుక్కఱతెన్నుమిడమ్ నిశ్చితమ్. [ఇయంమతిః అస్మదుజ్జీవనీ] భవదనుగ్రహత్తుక్కుమ్ అడియేనుడైయ శరణవచస్సుక్కుమ్ కార్యకారణభావమ్కొళ్ళుకైయాకిఱ ఇన్ద అధ్యవసాయమ్ ఎన్ పక్కలితే ఉణ్డానపిన్బు ఇని ఉజ్జీవిక్కక్కుఱైయుణ్డో?—శరణవచస్సు జనిక్క

మ్పశి అనుగ్రహిత్తరుళిన దేవరీరే మేలుళ్ళవర్ఱైయుమ్ అనుగ్రహిత్తరుళక్కడవీరాయుకుక్కానాలిరున్దుకర్రైయప్రాప్తియుణ్డో వెన్నపశి. "ఏతావతీం గమయితుః పదవీం దయాళోః శేషాధ్వలేశనయనే కఇవాతిభారః" ఎన్నుమాపోలే.

"ప్రసాదాదృతే" ఎన్నవిడత్తిలే 'ఋతే' ఎన్నతు - వినా ఎన్నపడి ; "అన్యారాదితరర్తే" ఇత్యాదిపాణినిసూత్రత్తాలే ప్రసాదాదితి పఞ్చమీప్రాప్తిః ఉదియాత్ = ఉత్పూర్వకాత్ ఇణ్ధాతోః లిఙిరూపమ్. ... ... (౨౨)

శ్లో॥ వరద! యదిహ వస్తు వాఞ్ఛామ్యహం
తవ చరణాలభావిరోధస్తతః।
యదినభవతి తత్ప్రదేహి ప్రభో!
ఝడితి వితర పాదమేవాఽన్యథా ॥ ౨౩ ॥

పదవురై.

హేవరద! ప్రభో!=వరదరాజనే!,
అహమ్=అడియేన్
ఇహ=ఇఙ్గే
యద్వస్తు=యాతొరువస్తువై
వాఞ్ఛామి=విరుమ్బుకిఱేనో
తతః=అన్దవస్తువాఞ్ఛైయినాల్
తవ చరణాలభావిరోధః=ఉనతు తిరువడికళై ప్పెఱువతఱ్కు ప్రతిబన్ధమానతు
న భవతియది=ఉణ్డాకమాట్టాతాకిల్
తత్=అన్దవస్తువై
ప్రదేహి=తన్దరుళ్ ;
అన్యథా=నాన్ ఒరువస్తువై విరుమ్బువతు ఉన్ పదకమలప్రాప్తిక్కు ప్రతిబన్ధకమామాకిల్
పాదమేవ=తిరువడిహళైయే
ఝడితివితర=ఉడనేతన్దరుళ్.

[వరదయదిహేత్యాది.] శ్రీవైష్ణవవిద్వేషియుమ్ వీరశైవనుమాన శోళరాజనుడైయ కొడుమైయినాల్ తిరుక్కణ్ణాళైయిఱున్ద కోయిల్వాసత్తైయువిట్టున్ద తిరుమాలిరుఞ్జోలైక్కు ఎழున్దరుళియ

ఆళ్వార్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమ్ముతలాక మూన్రుస్తోత్రఙ్గళై యరుళి చ్చెయ్ తరుళి పిఱకు శోళరాజన్ మాణ్డొళిన్దమైయాలే క్కేట్టు మఱి ళ్న్దు అఙ్గునిన్ఱుమ్ తిరువరఙ్గమ్ పెరియకోయిలేఱ మీణ్డెళున్దరుళిన పళవిలే—తిరునారాయణపురత్తి లెళున్దరుళియిరున్ద ఎమ్బెరుమానార్ కోయిల్ నిన్ఱుమ్ వన్ద పెరు శ్రీవైష్ణవరాలే శోళరాజసదస్సిల్ ఆళ్వానుక్కుమ్ పెరియనమ్బిక్కుమ్ నేర్న్ద ఆపత్తైత్తిరుచ్చెవిశాత్తి పరమదుఃఖపర్యాకులరాయ్ 'ఆళ్వానాకిలుమ్ ఉయిర్ వాళ్న్దిరుక్క ప్పెఱ్ఱోమే' ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్ తేఱి క్కోయిలుక్కెళున్దరుళి ఆళ్వానై ఆశ్లేషిత్తు త్తేఱ్ఱియరుళిన వనన్తరత్తిలే, మున్బు తిరుమాలిరుఞ్శోలై యాత్తిరైయిలే అరుళిచ్చెయ్తిరున్ద మూన్ఱుస్తవఙ్గళైయుమ్ తిరుచ్చెవిశాత్తి త్తిరువుళ్ళముకన్దు ఆళ్వానై నోక్కి 'ఉమ్ముడైయ ఇవ్వరుళిచ్చెయల్ కళాలేయన్రో నమ్ముడైయ తిరువరఙ్గచ్చెల్వమ్ నిష్కణ్టకమాకప్పెఱ్ఱు నాముమ్ ఇఙ్గువాళ్న్దిరుక్కప్పెఱ్ఱోమ్; ఇని, పెరుమాళ్ కోయిలిల్ పేరరుళాళప్పెరుమాళ్ అర్థితార్థపరిదాన దీక్షితరాక ప్రసిద్ధరాయిరానిన్ఱార్; నీర్ అవర్ విషయమాక "అడియేనుక్కు క్కణ్ తన్దరుళవేణు"మెన్ఱు ఒరుస్తవమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్యుమ్' ఎన్ఱు నియమిక్క, ఆళ్వార్ 'అడియేనుక్కు ఇక్కణ్ వేణ్డా' ఎన్న, ఎమ్బెరుమానార్ 'అప్పడియన్ఱు; వరదర్ విషయమాక ఒరుస్తవమ్ శొల్లియేయాకవేణుమ్' ఎన్ఱు పలకాలుమ్ నిర్బన్ధిక్క, ఆళ్వాన్ అన్ద నియమనత్తై శిరసావహిత్తే ఇన్దస్తవమరుళిచ్చెయ్తు కొణ్డుపోరువతు; మాంసచక్షుస్సై ప్రార్థిక్కై ఇవర్తమక్కు అనభిమతమాయినుమ్ ఆచార్యనియమనత్తై అతిలఙ్ఘిక్కమాట్టాత పారతన్త్ర్యపరమకాష్ఠైయిలే నిఱ్కుమవరాకైయాలే అతుతన్నై ప్రార్థిక్క వేణ్డియ

తుమ్ ఇవర్క్కు అవర్జనీయమాయిఱ్ఱు; అన్దప్రార్థనైక్కు ఉపోద్ఘాతమాయిరానిన్ఱతాయ్త్తు ఇన్దశ్లోకమ్.

“నీలమేఘనిభమ్” ఎన్గిఱ శ్లోకముళిచ్చెన్ఱ తపోత్తే అప్రాకృతదివ్యచక్షుస్సై అనన్యసామాన్యమాక అనుగ్రహిత్తరుళప్పెఱ్ఱవివర్ తమ్వాయాలే మాంసచక్షుస్సైత్తావెన్ఱు సేర్కొణ్డనేరే ప్రార్థిక్క మాట్టామైయాలే అన్దప్రార్థనైయై త్తిరువుళ్ళత్తిలే యడక్కి వ్యఙ్గ్యమర్యాదైయిలే పాశురమిడుకిఱార్.

[హే వరద! ప్రభో! ఇహ యద్వస్తు అహం వాఞ్ఛామి, తతః (తేనవస్తునా) తవ చరణలభావిరోధో నభవతియది, తద్వస్తు ప్రదేహి; అన్యథా (-తేనవస్తునా తవచరణలభావిరోధో భవేద్యది,) పాదమేవ వితర.] వారీర్ పేరరుళాళప్పెరుమాళే! అడియేన్ యాతొరువిషయత్తై ఇప్పోతు దేవరీర్ పక్కలిలే యాచియానిన్ఱేనో అవ్విషయమ్ దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైగళై ప్రాప్తిక్కు ప్రతిబన్ధకమాక మాట్టాతిరుక్కుమాకిల్ అవ్విషయత్తై అడియేనుక్కు త్తన్దరుళవేణుమ్; ఇజ్జనన్ఱిక్కే అడియేన్ ప్రార్థిక్కుమ్ వస్తు దేవరీరుడైయ పదకమలప్రాప్తిక్కు ప్రతిబన్ధకమాక త్తలైక్కట్టుమాకిల్, అడియేనుడైయ ప్రార్థనైయై మఱుత్తు, శడక్కెన అడియేనై త్తిరువడిశేర్త్తుక్కొళ్ళ వేణుమెన్గిఱార్. ఇవర్ తామ్ ప్రార్థిక్కుమ్వస్తు ఇన్నతెన్ఱు విశిష్యవిదేశియాతే యత్తచ్ఛబ్దఙ్గళైయిట్టు ప్పాశురమిడుకిఱార్ కాణుమ్ మాంసచక్షుస్సాకిఱ క్షుద్రప్రయోజనత్తిల్ విరుప్పత్తై త్తమ్తిరువాయాలే వెళియిడక్కూశి.

“చరణలభావిరోధః” ఎన్ఱవిడత్తిలే “చరణాలాభావిరోధః” ఎన్ఱు శిలర్ ఓతువతు అర్థత్తుక్కుమ్ శేరాతు, వృత్తత్తైయుమ్ భగ్న

మాక్కుమ్. లభా=లాభః. "షిద్భిదాదిభ్యోఙ్" ఎన్ఱ పాణినిసూత్ర మాయ్త్తు ఇన్ద ప్రయోగత్తుక్కు నిష్పాదకమ్.

"తచ్చ దేహి" ఎన్ఱుమ్ పాఠముణ్డు. ... (८९)

శ్లో॥ తదపి కిమపి హన్త! దుర్వాసనా
శతవివశతయా యదభ్యర్థయే।
తదతులదయ! సార్వ! సర్వప్రద!
ప్రవితర వరద! క్షమామ్భోనిధే! ॥ ९० ॥

పదవురై.

అతులదయ!=ఒప్పిల్లా అరుళైయుడై యవనే!	(అహమ్)=అడియేన్
క్షమామ్భోనిధే!=పొఱుమైక్కడలే!	దుర్వాసనాశత వివశతయా } పలపల దుర్వాసనైకళుక్కు వశప్పట్టిరుప్పతనాలే
సార్వ!=సర్వజనహితనే!	
సర్వప్రద!=ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ కొడుప్పవనే!	యత్కిమపి=ఏతోవొన్ఱై
వరద!=(అతులోన్ఱ) వరదనెన్ఱ తిరునామమ్పూణ్డవనే!,	అభ్యర్థయే=ప్రార్థిక్కిఱేన్,
	తత్=అతై
తదపి=అనర్హోతిలుమ్	ప్రవితర=కొడుత్తరుళ్.

[తదపికిమపీత్యాది.] మాంసచక్షుఃప్రాప్తియిలే తమక్కు నిర్భరమిల్లామైతోన్ఱ వరుళిచ్చెయ్తార్ కీழ் ; అతు ఎమ్బెరుమానార్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు కాలుష్యహేతువాయిరుక్కుమెన్ఱు అఞ్జి అన్ప్రార్థనైయిలే నైర్భర్యమ్తోన్ఱ అరుళిచ్చెయ్కిఱారిఱిల్.

[తదపి] తథాపి ఎన్ఱపడి. అతావతు – ఔచిత్యత్తై ఆరాయ్న్దు దేవరీర్ తిరువుళ్ళమానపడి శెయ్వరెన్ఱు కీழ్శ్లోకత్తిలే అడియేన్ విజ్ఞాపిత్తిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఎన్నై. [దుర్వాసనాశత

వివశతయా యత్కిమప్యభ్యర్థయే] ఐహిక త్తిలే పణ్ణిప్పోన్ద దువాన సనాదార్థక్యత్తాలే ప్రాప్తాప్రాప్తవివేకమ్పణ్ణాతే యాతొరుపేఱ్ఱై అడియేన్ విరుమ్బినేన్, [హే వరద! తత్ ప్రవితర] దేవరీర్ అతుతన్నైత్ తన్దరుళవేణుమ్. [అతులదయ!] దేవరీర్ పేరరుళాళప్పెరుమాళల్లీరో. [సార్వ!] సర్వజనఙ్గళోడుమ్ సమ్బన్ధమ్ అవిశిష్టమన్తోవుమక్కు. సర్వశబ్దాత్సమ్బన్ధార్థే అణ్ ప్రత్యయః. సర్వసమ్బన్ధిన్! ఎన్నై. "సర్వపురుషాభ్యాంణఢఞౌ" ఎన్ఱ సూత్రత్తాల్ సార్వపదనిష్పత్తి కొణ్డాల్, సర్వజనహితనే! ఎన్నక్కడవతు. [సర్వప్రద!] సర్వాభీష్టదాతా ఎన్ఱు ప్రసిద్ధిపెఱ్ఱుళ్ళవుమక్కు ఇత్తన్నైయుమ్ శెయ్యవరుక్కుమే. [ప్రవితర వరద!] దయానిధియాయ్ సర్వజనసమ్బన్ధియాయ్ సర్వస్వదాతావాయ్ తిరునామత్తాలుమ్ వరదనాయ్ ఇరుక్కిన్ఱ దేవరీర్ కొడుత్తేయాగవేణుమెన్గిఱార్. [క్షమామ్భోనిధే!] అడియేన్ ఇజ్జనే నిర్బన్ధిత్తుక్కేట్పతు అపచారమేయాకిలుమ్ క్షమాసాగరరాన వుమక్కు క్షమిక్కప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క, నాన్ కేట్టత్తైయో? నీర్ కొడుక్కత్తైయో? ఎన్గిఱార్. ... ... (౯౦)

శ్లో॥ ప్రియమితరదథాపివా యదర్థా
వితరసి వరదప్రభో! త్వంహి మే।
తదనుభవనమేవ యుక్తంహి మే
త్వయి నిహితభరోస్మి సోహంయతః ॥ ౯౧ ॥

పదవురై.

వరదప్రభో!=వరదరాజనే!, అథాపివా=ఇప్పడి అడియేన్ ప్రార్థిక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ | త్వమ్=స్వతన్త్రనాన నీ ప్రియమ్=ఇష్టమానతో ఇతరద్వా=అనిష్టమానతో

(-హితమాన త్తైయో) యత్ = యాతొన్ఱై
యథా = ఎప్పడి
మే = ఎనక్కు
వితరసి = కొడుత్తరుళుకిఱాయో
(తథా) = అప్పడియే
తదనుభవనమేవహి = అత్తైయనుభవిప్పతే
యుక్తమ్ = తకున్దతు ;
యతః = ఏన్ఎన్నాల్,
సోహమ్ = అడియేన్
త్వయి = ఉన్ పక్కలిల్
నిహితభరోస్మి = భరసమర్పణమ్ పణ్ణిక్కి డక్కి ఱేని ఱే.
మే = పరతన్త్రనాన అడియేనుక్కు

[ప్రియమిత్యాది.] భగవతి న్యస్తభరరాన తమ్ముడైయ స్వరూపత్తుక్కుమ్ కుఱైతల్ వారాతపడి పేశవేణుమి ఱే; అప్పడి పేశుకిఱార్ ఇతిల్.

[హే వరదప్రభో! త్వం మే ప్రియంవా వితర, ప్రియాదితరత్ (అప్రియం) వా వితర ; యత్ త్వం మే వితరసి తదనుభవనమేవహి మే యుక్తమ్, యతోఽహం త్వయి నిహితభరోస్మి.] దేవరీర్ అడియేనుక్కు ప్రియమానత్తై త్తన్దరుళవుమామ్; అప్రియమానత్తై త్తన్దరుళవుమామ్ ; నిరఙ్కుశస్వతన్త్రరాన దేవరీరై వడిప్పిడువతఱ్కు అడియేన్ అధికారియల్లేని ఱే. దేవరీరిడత్తిల్ న్యస్తసమస్తాత్మభరనాన అడియేన్ ఎవ్వళవుక్కు అధికారియెన్నిల్; దేవరీరుడైయ తిరువుళ్ళత్తాలే ప్రియమెన్ఱో హితమెన్ఱో నినైత్తు త్తన్దరుళుమత్తై అనుభవిక్కు మత్తనైయేయి ఱే ఎఙ్కిఱార్ తెన్గిఱార్. ... ... (౯౧)

⋙ ఇతి గౌరీదశకం సమాప్తమ్. ⋘

అథ వంశస్థదశకమ్.

శ్లో॥ యథాసి యావానసి యోఽసి యద్గుణః
కరీశ ! యాదృగ్విభవో యదిఙ్గితః ।
తథావిధం త్వాఽహమభక్తదుర్గ్రహం
ప్రపత్తివాచైవ నిరీక్షితుం వృణే ॥ ౧ ॥

పదవురై.

కరీశ !=శ్రీహస్తిగిరినాథనే !,
త్వమ్=నీ
యోఽసి=ఎవనాయిరుక్కిఱాయో
యద్గుణః=ఎన్నగుణఙ్గళై యుడైయైయా యిరుక్కిఱాయో
యథా అసి=యాతొరు ప్రకారత్తైయుడైయైయాయిరుక్కిఱాయో
యావాన్ అసి=ఎవ్వళవనాయిరుక్కిఱాయో
యాదృగ్విభవః అసి } ఎప్పడిప్పట్ట విభవత్తై యుడైయైయా యిరుక్కిఱాయో
యదిఙ్గితః అసి=ఎన్నవ్యాపారత్తై యుడైయైయా యిరుక్కిఱాయో
తథావిధమ్=అప్పడిప్పట్టవనాయ్
అభక్తదుర్గ్రహమ్=భక్తర్కళుక్కన్ఱి మఱ్ఱైయోర్కు అఱియవొణ్ణాద
త్వా=ఉన్నై
అహమ్=అడియేన్
ప్రపత్తివాచైవ=శరణమ్ ఎన్గిఱ వాక్మాత్రత్తాలేయే
నిరీక్షితుమ్=సాక్షాత్కరిక్క
వృణే=విరుమ్బుకిఱేన్

[యథాసి యావానసీత్యాది.] ద్వయత్తిల్ ఉత్తరఖణ్డత్తిలుళ్ళ నమశ్శబ్దత్తిన్ అర్థానుసన్ధానమాక భగవత్ప్రవృత్తి విరోధి స్వప్రవృత్తి నివృత్తిరూప స్వరూపత్తైక్కీఴ్ దశకత్తిలే ప్రతిపాదిత్తరుళినవనన్తరమ్ "నారాయణాయ" ఎన్ఱ చతుర్థియిన్ అర్థమాన కైఙ్కర్యప్రార్థనైయై ఇన్దదశకత్తిలే శెయ్తరుళి స్తవత్తై నిగమిక్కిఱార్.

అతిల్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే - సవిభూతికనానవునై క్కణ్ణాలే యాట సాక్షాత్కరిక్కవల్లేనామ్బడి అరుళ్ శెయ్యవేణుమెన్గిఱార్. [హే

కరీశ !, త్వం యోఽసి యద్గుణోఽసి యథాఽసి యావానసి యాదృగ్విభవోఽసి యదిఙ్గితోఽసి; తథావిధమ్ అభక్తదుర్గ్రహం త్వా అహం ప్రపత్తివాచైవ నిరీక్షితుం వృణే.]—[యోఽసి] "సత్యం జ్ఞానమనన్తం బ్రహ్మ" ఎన్ఱుమ్ "హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ" ఎన్ఱుమ్ శుడర్మిగు శురుతికళ్ శొల్లుకిఱపడియే సత్యత్వ జ్ఞానత్వ అనన్తత్వ ఆనన్దత్వ అమలత్వ శ్రియఃపతిత్వాదికళాకిఱ యావైశిలస్వరూప నిరూపకగుణఙ్గళాలే నిరూపితనాయిరానిన్ఱాయో; [యద్గుణోఽసి] "పరాఽస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియా చ" ఎన్గిఱపడియే జ్ఞానశక్త్యాదికళాకిఱ యావైశిల కల్యాణగుణఙ్గళోడే కూడియిరానిన్ఱాయో; [యథాఽసి] "యతో వా ఇమాని భూతాని జాయన్తే, యేన జాతాని జీవన్తి, యత్ప్రయన్త్యభిసంవిశన్తి" ఇత్యాద్యుక్తమాయ్ జగజ్జన్మాదికారణత్వాది రూపఙ్గళాన యావైశిల ప్రకారఙ్గళై యుడైయైయాయిరానిన్ఱాయో; [యావానసి] "అణోరణీయాన్మహతో మహీయాన్" "అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణస్స్థితః" ఇత్యాద్యుక్త-యావత్పరిమాణ విశిష్టనాయిరానిన్ఱాయో; [యాదృగ్విభవోఽసి.] "పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరం శాశ్వతం శివమచ్యుతమ్" "తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్" "తం దైవతానాం పరమంచ దైవతమ్" ఇత్యాద్యుక్తమాన యాదృశైశ్వర్యత్తోడే కూడియిరానిన్ఱాయో; [యదిఙ్గితోఽసి] "అన్తః ప్రవిష్టశ్శాస్తా జనానాం సర్వాత్మా" ఇత్యాద్యుక్త చేతనాచేతన నియమనాది రూపమాన యాదృశవ్యాపారత్తై యుడైయైయాయిరానిన్ఱాయో. [తథావిధమ్.] అప్ప స్వరూపగుణప్రకార పరిమాణ విభవచేష్టితవిశిష్టనాన వెన్ఱపడి. [అభక్తదుర్గ్రహమ్] "పత్తుడై యడియవర్క్కెళియవన్" ఎన్నుమిడత్తై వ్యతిరేకోక్తియాలే అరుళి

చ్చెయ్‌కిఱపడి. ఎత్తనై శాస్త్రజ్ఞానమిరున్దాలుమ్ భక్తియిల్లాతవన్ఱు దుర్గ్రాహనాయితే ఎన్బ్బగుమానిగప్పతు; "భక్త్యా శాస్త్రాద్వేద్మి జనార్దనమ్" ఎన్ఱానిఱే సఞ్జయన్.—ధృతరాష్ట్రన్ సఞ్జయనై నోక్కి 'నీయుమ్ నానుమ్ ఒక్క శాస్త్రవాసనైకళ్ పణ్ణిప్పోన్దోమ్; ఇజ్జనేయిరుక్క చ్చెయ్‌తే నానున్ పక్కలిలే కేట్టఱియవేణ్డుమ్బడి ఉనక్కు వైశద్యముణ్డానపడి యెజ్జనేయెన్న, ఎనక్కు వాశికేళాయ్ [మాయాం నసేవే] నాన్ వఞ్చనఙ్గళ్ శెయ్‌తు పోరేన్. [నవృథా ధర్మమాచరే] నానోరునాళుమ్ ఫలధర్మఙ్గళను ష్ఠియేన్. [శుద్ధభావం గతః] నినైవుమ్ శొలవుమ్ శెయలుమొరుపడిప్పట్టిరుప్పేన్. [భక్త్యా శాస్త్రాద్వేద్మి జనార్దనమ్] వరియవైవేకళ్‌ను అవనై యఱిన్దవనల్లేన్; భక్తిసహకృత శాస్త్రత్తాలే అవనై యఱిన్దవనేనాన్ ఎన్ఱానిఱే. "యేతు త్వదంఘ్రిసరసీరుహ భక్తిహీనాస్తేషామముష్మిన్నపి నైవ యథార్థ-బోధః । పిత్తేన మఞ్జనమనాపుషి జాతు నేత్రే నైవ ప్రభాభిరపి శంఖసితత్వబుద్ధిః." ఎన్నుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవ శ్లోకముమ్ ఇజ్గే అనుసన్ధేయమ్.

[త్వా] ఇప్పడిప్పట్ట వున్నై. యుష్మచ్ఛబ్దత్తిన్ ద్వితీయా విభక్తియిలే త్వామ్ ఎన్ఱుమ్ త్వా ఎన్ఱుమ్ రూపద్వయముణ్డిఱే. [ప్రపత్తివాచైవ నిరీక్షితుం వృణే] వాఙ్మాత్రమాన ప్రపదనత్తాలేయే సాక్షాత్కరిక్క విరుమ్బుకిఱేన్. ఉన్నుడైయ స్వరూపత్తిలుమ్ గుణత్తిలుమ్ ప్రకారత్తిలుమ్ పరిమాణత్తిలుమ్ విభవత్తిలుమ్ చేష్టితత్తిలుమ్ ఆక ఎల్లావఱ్ఱిలుమ్ శిఱితుమ్ కుఱైయామే పరిపూర్తియాకవున్నై సాక్షాత్కరిక్క ప్పారిత్తిరుక్కిఱేనెన్నై. ఇవ్వళవు పారిప్పుక్కుమ్ కైమ్ముతల్ "వరదముదయం గతిత్వాం వృణే" ఎన్న ప్పట్ట వాచికప్రపత్తియేకాణెన్గిఱార్. అడియేనుడైయ ఆకిఞ్చన్యత్తై

యుమ్ త్వదేకోపాయత్వత్తైయుమ్ అఱుతియిట్టుచ్చొన్న వెనక్కు ఉన్నుడైయ స్వరూపగుణాదికళై నీయే కేవలకృపామాత్రత్తాలే సాక్షాత్కరిప్పిత్తరుళవేణుమెన్ఱు కరుత్తు.

"యథాసి" ఎన్నతఱ్ఱు, "ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్" "య ఏషోన్తరాదిత్యే హిరణ్మయః పురుషోదృశ్యతే" ఇత్యాద్యుక్త యాదృశవిగ్రహ విశిష్టనాయిరానిన్ఱాయో - ఎన్ఱుమ్ పొరుళాక లామ్. "యదిఙ్గితః" ఎన్నవిడత్తిలే ఇఙ్గితశబ్దార్థమ్ - "వేదాన్వే షణ మన్దరాద్రిభరణ క్ష్మోద్ధారణ స్వాశ్రితప్రహ్లాదావనభూమిభిక్షణ జగద్విక్రాన్తయో యత్క్రియాః । దుష్టక్షత్రనిబర్హణం దశము ఖాద్యున్మూలనం కర్షణం కాళిన్ద్యా అతిపాపకంసనిధనం యత్క్రీ డితమ్" ఎన్నప్పట్ట దివ్యచేష్టితఙ్గళాకవుమామ్. "వెట్టిశేర్ పిళ్ళై నల్విళైయాట్ట మనైత్తిలుమఙ్గెన్నుళ్ళ ముళ్కుళిర, ఒన్ఱుమ్ కిణ్డిడప్పెఱ్ఱిలేనడియేన్ కాణుమాఱిసియుఙ్డెసలరుళే" ఎన్గిఱపడి. వృణే = ఇచ్ఛామీత్యర్థః.

ఇన్ద శ్లోకమ్ముతల్ "సమాహితైః" ఎన్నుమ్ శ్లోకమళ వాకవుళ్ళ దశకమ్ - వంశస్థవృత్తమ్. "జతౌతు వంశస్థముదీరితం జరౌ" ఇతి తల్లక్షణమ్. .. ... (८२)

శ్లో॥ అయే దయాళో వరద క్షమానిధే!
‡ విశేషశో విశ్వజనీన విశ్వద ! ।
హితజ్ఞ సర్వజ్ఞ సమగ్రశక్తిక !
ప్రసహ్య మాం ప్రాపయ దాస్యమేవ తే ॥ ८३ ॥

---

‡ అవిశేషతః. ఎన్నవుమామ్.

పదవురై.

దయాళో !=పేరరుళాళనే !
క్షమానిధే !=పొఱుమైక్కు నిధిపోన్రవనే!
విశేషతః=మిక్కవుమ్
విశ్వజనీన=సర్వజనజ్గళుక్కుమ్ హితైషి యానవనే !
విశ్వద=ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ తన్దరుళవల్లవనే !
హితజ్ఞ=(అడియార్కళుక్కు) హితమానవఱ్ఱై అఱిపవనే!

సర్వజ్ఞ=ఎల్లావఱ్ఱైయుమఱియుమవనే!
సమగ్రశక్తిక=పరిపూర్ణశక్తియైయుడైయవనే!
అయేవరద !=వరన్దరుమ్ పెరుమాళ్ తిరునామమ్పూణ్డిరుప్పవనే !,
మామ్=అడియేనుక్కు
తేదాస్యమేః=ఉన్నడిమైత్తిఱత్తైయే
ప్రసహ్య=ఎప్పడియావతు
ప్రాపయ=ప్రాప్తమాక్కియరుళవేణుమ్

[అయే దయాళో! ఇత్యాది] కీழ్ శ్లోకత్తిలే "నిరీక్షితుం వృణే" ఎన్ఱు సాక్షాత్కారమాత్రత్తిల్ విరుప్పత్తై అరుళిచ్చెయ్తార్; అవ్వళవిలే పర్యాప్తిపెఱవొణ్ణుమో?, "అదర్శనే దర్శనమాత్రకామాః" ఎన్గిఱాప్పోలే వేణ్డిక్కొణ్డపడియా మత్తనైయాయిత్తు ఇతు; "కణ్ణన్ కమలమలర్ప్పాతమ్" ఎన్ఱాల్, అతఱ్కు అనన్తరపడియాక "తొణ్డుశెయ్తెన్ఱుమ్ తొழுతువழிయొழுక" ఎన్నైయితే ముఱై అప్పడియే ఇవరుమ్ సాక్షాత్కారానన్తరభావియాన కైఙ్కర్యపురుషార్థత్తై ప్రార్థిక్కిఱార్ ఇన్ద శ్లోకత్తిల్.

[దయాళో!] పిఱర్పక్కమ్ దుఃఖత్తైక్కణ్డు సహిక్కిరుక్కుమ్ వన్త దేవరీరుక్కుక్కణ్డాకిలన్ఱో ఇన్నుమడియేన దుఃఖియాక వేణ్డియిరుక్కవొణ్ణుమ్; శరీరత్తుక్కుణ్డానతు శరీరిక్కాకిఱాప్పోలే నాన్ పడుమ్ దుఃఖమ్ దేవరీరుడైయతానపిన్పు ఇని ఆఱియిరుక్కిఱతెన్? ఎన్గిఱార్. పరదుఃఖదుఃఖియిఱే దయాళువెనప్పడువాన్.

[వరద !] అడియేనుక్కు ఇత్తనైయుమ్ శెయ్యత్తిరువుళ్ళమిల్లైయాకిల్ దేవరీరుడైయ వరదత్వమ్ ఎన్నాయిత్తు?. మామ్బ్రతి

వుణ్ణై యెన్నుమాపోలేయో దేవరీర్ వరదరెన్ఱు తిరునామమ్ వహిప్పతు ?

[క్షమానిధే !] అడియేనుడైయ పూర్వాఘఙ్గళై యేనో క్కి నిగ్రహిక్క త్తిరువుళ్ళమాకిల్ క్షమాగుణమ్ విలైచ్చెల్వతు ఎఙ్గేయో? "కల్పకోటిశతేనాపి నక్షమామి వసున్ధరే!" ఎన్ఱ దీర్ఘనిగ్రహత్తై అడియేనళవిల్ ఫలిప్పిక్క త్తిరువుళ్ళమాకిల్, శరణాగతవత్సలనెన్ఱుమ్ వరదనెన్ఱుమ్ పూణ్డ తిరునామఙ్గళ్ శాలఅర్థకితాయ్ త్తలై కట్టుమాకాతే!. క్షమాగుణత్తుక్కు జలాఞ్జలియామత్తనైయో?.

[విశేషతో విశ్వజనీన!] సర్వజనఙ్గళుక్కుమ్ హితైషియాయిరున్దవైత్తు అడియేనొరుత్తనిడత్తిలే అన్దహితైషిత్వమ్ వేర్పట్టియుణ్డాతో?. "ఇవర్గళ్ పుఱత్తాళెన్ఱణ్ణో?" ఎన్నుమాపోలే విశ్వత్తిల్ బహిర్భూతనో అడియేన్. స్వజనస్యచ రక్షితా" ఎన్ఱతుకణ్డాల్ "రక్షితాజీవలోకస్య' ఎన్ఱ ఊర్ప్పొతువుమ్ కణ్డియవేణుమో తాన్ ! "క్షమానిధేవిశేషతః" ఎన్నుమ్పోతు అకారమ్ ప్రశ్లిష్టమాయ్ క్కిడక్కిఱతు కాణ్ ఎన్ఱు ఓరణ్డైవిలే అర్థకియమణవాళచ్చీయర్ అరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టిరుక్కై. అతావతు - "అవిశేషతః" ఎన్ఱు పదచ్ఛేదమ్ తిరువుళ్ళమానపడి. గద్యత్తిలే "అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య!" ఎన్ఱ అర్థమ్ పొతిన్దుకిడక్కిఱపడి. అవిశేషతః=ఇన్నారిన్నైయారెన్ఱు వాశిపారాతే, [వసిష్ఠచణ్డాళవిభాగమ్పారాతే] విశ్వజనీన=అనైవర్క్కుమ్ ఇరున్దతేకుడియాకహితనానవనే! ఎన్ఱై. ఇవ్వర్థత్తై ఞానప్పిరాన్ కేట్టు స్వారస్యాతిశయమఱిన్దు పోరవుకన్దార్. "అవిశేషతో విశ్వజనీనవిశ్వద" ఎన్ఱు ఏన్ఱైసుత్తు అనుసన్ధిత్తుమ్పోరువర్ అతిలే అర్థస్వారస్యమిరున్దాలుమ్ "విశేషతో - విశ్వజనీన - విశ్వద" ఎన్నుమ్పోతైక్కు

విళైయుమిన్బమ్ విళైయాతుకిడాయ్ ఎన్బర్ కణపురత్తుచ్చెల్వనార్. అత ఏరానుప్రాసరామణీయకత్తిలే ఆఴ్న్దపడి.

[విశ్వద!] "ఎనక్కే తన్నైత్తన్ద కఱ్పకమ్" ఎన్గిఱపడియే పుఱమ్బుణ్డానవఱ్ఱై యడైయక్కొడుత్తు త్తమ్మైయుమ్ కొడుప్పవరల్లీరో ?

[హితజ్ఞ!] * ఉణ్ణిలావియ ఐవరాల్ కుమైత్తీఱ్ఱి ఎన్నై యున్ పాదపఙ్కయమ్ నణ్ణిలావకైయే నలియప్పార్త్తిరుక్కియో అడియేనుక్కు దేవరీర్ అఱిన్దువైత్త హితమ్. * దుర్వార్వ్యాధివ్యాఘ్రభీషణమాయ్, విషయక్షుద్రగుల్మాఢ్యమాయ్, తృషాపాదపశాలియాయ్, పుత్రదారగృహక్షేత్ర మృగతృష్ణామ్బు పుష్కలమాయిరానిన్ఱ సంసారమరుకాన్తారత్తిలే కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధనాయ్ ఇతస్తతః పరిభ్రమిక్కుమడియేనుక్కు ఇన్నతు శెయ్కై హితమెన్నుమిడమ్ దేవరీరఱిన్దువైత్తే * పావియేనైప్పలకాట్టిప్పడుప్పతు హితజ్ఞరైక్కు ప్పోగున్దమో తాన్!.

[సర్వజ్ఞ!] ఇతెల్లామ్ అడియేనుణర్త్త ఉణరవేణ్డుమ్బడియో దేవరీరుడైయ అఱివిరుప్పతు. అడియేనుడైయ ఆర్త్తియై యున్ కనత్తాలే శొల్లిక్కొడునిన్ఱే నిత్తనై పోక్కి దేవరీరఱియాతతున్డో?. * ఉట్కిడన్ద వణ్ణమే పుఱమ్బోశిన్దు విళఙ్గుకిన్ఱ ఎన్నార్త్తియై అఱియీరో?. * ఉళ్ళువారుళ్ళిత్తెల్లా ముడనిరున్దఱివీరాయినుమ్ * పాశురమ్ కేట్టవాఱే తిరువుళ్ళముకక్కుమెన్ఱన్ఱో అడియేన్ పితఱ్ఱుమతు

[సమగ్రశక్తిక!] దేవరీరుక్కు శక్తివైకల్యముణ్డాస్తు అడియేనాఱియిరుక్కవో?. ఇరుమ్బైప్పొన్నాక్కవల్లీరిఱే. [తేదాస్యమేవ ప్రసహ్య మాం ప్రాపయ.] ప్రకృతిపారవశ్యత్తాలే అడియేనుక్కు

క్షుద్రఫలాన్తరఙ్గళిలే రుచియుణ్డానాలుమ్ అనరుచియైత్తువైత్తు దేవరీర్ తిరువడి తిల్ కైఙ్కర్యసామ్రాజ్యత్తైయే పెఱువిక్క వేణుమెన్గిఱార్.

"దయాళో!" ఎన్ఱ విళత్తిలే శిల వివక్షితాంశఙ్గళుణ్డు; వివక్షితంహ్యానుక్త మాకులీకరోతి హృదయమాకైయాలే వ్యాకులత్తైతీరచ్చిలశొల్లువోమ్. దయాస్వరూపత్తైప్పఱ్ఱి ఆరాయ్వోమ్. పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్ దయైయెన్ఱుమ్ పరదుఃఖ దుఃఖిత్వమ్ దయైయెన్ఱుమ్ నమ్పూర్వర్కళ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱువర్కళ్. పరదుఃఖనిరాకరణేచ్ఛైయే దయైయామెన్ఱు దేశికర్ తిరువుళ్ళమ్. "యా దుఃఖాపాచికీర్షా పరహితమనసస్సైవ తస్యానుకమ్పా" ఎన్ఱు అధికరణ సారావళియిలుమ్ "కారుణ్యమ్ - పరదుఃఖనిరాకరణేచ్ఛా" ఎన్ఱు శరణాగతిగద్య భాష్యత్తిలుమ్ శొల్లివైత్తార్. "పరదుఃఖ దుఃఖిత్వం దయా" ఎన్బతిల్ వైమత్యత్తైయుమ్ కాట్టివైత్తార్. పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వముమ్ పరదుఃఖనిరాచికీర్షైయుమ్ పర్యాయమెన్ఱు భ్రమియానిఱ్కుమ్ అర్వాచీనర్కళ్ "పరదుఃఖాఽసహిష్ణుత్వం దయా" ఎన్ఱు శ్రీభాష్యకారాదికళ్ అరుళిచ్చెయ్తతిల్ ఎమక్కు వివాదమిల్లై యెన్గిఱార్కళ్.

"పరదుఃఖదుఃఖిత్వం దయా" ఎన్బతిల్ విప్రతిపత్తిపణ్ణుమవర్కళై ఒన్ఱుకేట్కిఱోమ్; ఉలకత్తిల్ సామాన్యమాక ప్పరదుఃఖ దుఃఖిత్వమెన్బతు గుణమా? దోషమా?. చక్రవర్త్తిత్తిరుమకనుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణఙ్గళై చ్చొల్లిక్కొణ్డువరుమ్ ప్రకరణత్తిలే "వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశంభవతి దుఃఖితః" ఎన్ఱానిన్ఱ తెన్బతు ఒరుపుఱమ్నిఱ్క. ఉలకత్తిల్ ఒరువర్ దుఃఖిక్కిఱ్పోతు అన్దదుఃఖత్తైక్కణ్డుకొణ్డిరానిన్ఱ మఱ్ఱొరువర్ తానుమ్ దుఃఖప్పడాతొళియిల్ అవనైక్కల్నెఞ్జనెన్ఱుమ్ నిర్ఘృణనెన్ఱుమ్ వశైకూ

ఉఱ్ఱతుమ్, పిఱర్ దుఃఖప్పత్తైక్కణ్డు పరవశమాక ఒరువన్ దుఃఖప్ప నాకిల్, అవనై ఈరనెఞ్జన్ ఎన్ఱుమ్ ఇరక్కముళ్ళవనెన్ఱుమ్ పరమ దయాళువెన్ఱుమ్ శొల్లిప్పుకళ్న్దతుమ్ ఇన్ఱాక ఒరువరాలుమ్ అపల పిక్కవొణ్ణాతవై. ఆకవే, పరదుఃఖదుఃఖిత్వమెన్బతు ప్రశస్తగుణఙ్గ ళిల్ ప్రథమమాక క్కణక్కిడప్పడియతేయన్ఱి దుర్గుణమాక ఒరువరాలుమ్ కూఱవొణ్ణాతతు. ఇప్పడిప్పట్ట వోరు శిఱన్దగుణమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కిల్లైయెన్ఱు సాధిక్క బద్ధపరికరరాయ్ వరుమవర్క ళుడైయ † కరువిలే తిరువిలామైయై ఎన్ శొల్లువోమ్.

పరదుఃఖదుఃఖిత్వమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు కూడాతెన్ఱు వాది క్కుమవర్కళ్ ముఖ్యమాకచ్చొల్లుమ్ యుక్తియాతెన్నిల్ ; పర దుఃఖత్తై ప్పరిహరిక్కవల్ల శక్తి నమక్కిల్లామైయాలే నామ్ పరదుఃఖ దుఃఖిక్కళాయిరుక్కలామ్; సమగ్రశక్తికనాన ఎమ్బెరుమాన్ ఎలి మెలుమ్బరాన నమ్మైప్పోలన్ఱిక్కే పరదుఃఖనిరాకరణ నిపుణనాకై యాలే అవన్ పిఱర్ పడుమ్ దుఃఖత్తైక్కణ్డు తానుమ్ దుఃఖిక్క క్కారణమేయిల్లై యెన్గిఱార్కళ్ అన్ఱో!, పరదుఃఖ దుఃఖిత్వత్తు క్కుమ్ పరదుఃఖనిరాకరణ సామర్థ్యత్తుక్కుమ్ పరస్పరవిరోధ ముణ్డెన్ఱు నినైత్తవాఱు ఎన్నే!. అవ్విరణ్డుమ్ పరస్పరమవిరుద్ధమ్ తన్ ప్రజైక్కు ఒరుతుమ్బమ్ నేర్న్దువిట్టాల్ అత్తై ఉడనే పరిహరిక్క వల్లశక్తి మాతావుక్కిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, అప్పడియే అత్తు న్బత్తై అవళ్ పరిహరిత్తు విడచ్చెయ్తేయుమ్, "కుళన్దైక్కుత్తున్బమ్ పుకామల్ కాక్కవేణ్డియతు నమ్ కడమైయాయిరున్దుమ్ ఏమాన్దు పోనోమే!; అన్ఱో! అన్యాయమాయ్ కుళన్దైయై త్తుడిక్క విట్టోమే!" ఎన్ఱిప్పడిక్కళిలే పలవాఱాకక్కతఱి వరున్దుమ్బడియై క్కాణాతారుణ్డో?.

దుశ్శాసనన్ కైయిలే ద్రౌపది పరిభవప్పట్టు కూవినపోతు కణ్ణపిరాన్ ఒరువాఱు అవళ్ తుయరై త్తీర్త్తరుళచ్చెయ్ తేయుమ్, “ఐయో! అవళ్ కూవినపోతు నాన్ నేరిల్ శెన్ఱిరున్దు ఉతవాతొఴిన్దేనే!” ఎన్ఱుమ్, “ఐయో! అవళుక్కు ప్పరిభవమ్ నేర్న్దు అవళ్ కతఱినపిన్బు నాన్ అఙ్గే పోప్పుక్కినేనేయన్ఱి, ముతల్ తన్నిలే పరిభవమే యుణ్డాకాతపడి జాగరూకనాయిరుక్క తవిర్న్దేనే! అవళుక్కు నాన్ పెరియకడనాళియాయ్ విట్టేనే! ఎన్ జన్మమ్ ఎన్నాయిఱ్ఱు! ఎన్ఱుమ్ తన్ కావల్ శోర్వై నినైత్తు త్తిరువుళ్ళమ్ వేవుణ్డు పలవాఱు కతఱినపడియై అఱియార్ కళో?.

“ద్రౌపది ‘శరణమ్’ ఎన్న వుక్తియిత్తనైయుమ్ తిరువుళ్ళత్తిలేకొణ్డు సదస్సిలవన్ పరిభవిత్త పరిభవత్తైయుమ్ పరిహరిత్తు దుర్యోధనాదికళైయుమ్ నిరసిత్తు ధర్మపుత్రన్ తలైయిలే ముడియైయుమ్ వైత్తు ఇవళ్ కుఴలైయుమ్ ముడిప్పిత్తు ప్పిన్బుమ్ “గోవిన్దేతి యదాక్రన్దత్ కృష్ణా మాం దూరవాసినమ్ । ఋణం ప్రవృద్ధమివ మే హృదయాన్నాపసర్పతి” ఎన్ఱు కుఱైవాళనాయ్, పరముపదత్తుక్కెఴున్దరుళుకిఱపోతుమ్ “నాతిస్వస్థమనా యయౌ” ఎన్నుమ్పడి తిరువుళ్ళత్తిల్ పుణ్ణోడేయిఱే ఎఴున్దరుళిఱ్ఱు” ఎన్ఱు నమ్మాచార్యర్ కళ్ విద్ధరాయిరుప్పార్ కళాయ్త్తు.

మడువిన్ కరైయిలే ముతలైతన్నాలడర్ప్పుణ్డ శ్రీగజేన్ద్రాఴ్వానుడైయ ఇడరై ఎమ్బెరుమాన్ తీర్త్తరుళినానేలుమ్ అవన్తాన్ పట్టదుఃఖమ్ వాగ్విషయమన్ఱే; ఆఴ్వాన్ భట్టర్ పోల్వార్ కణ్డఱిన్దు అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళార్. “స్రగ్భూషామ్బరమయథాయథం దధానో ధిక్షామిత్యనుగజగర్జమాజగన్థ” ఎన్ఱు శ్రీరఙ్గరాజస్తవత్తిలే భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్తమైకణ్డీరే. ‘మాంధిక్! మాంధిక్!!’ ఎన్ఱు నొన్దు

కొణ్డే ఎమ్బెరుమాన్ అరైకులైయ త్తలైకులైయ ఓడివన్దానెన్ఱాల్ ఇతువన్ఱో! సహస్రనామత్తిల్ "దక్షః" ఎన్నుమ్ తిరునామత్తిన్ భాష్యత్తిలుమ్ ఇతై విళక్కియరుళినార్. ఆழ్వానుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిల్ - "విశ్వం ధియైవ విరచయ్య నిచాయ్యభూయ స్సంజహ్రుషస్సతి సమాశ్రితవత్సలత్వే। ఆజగ్ముష స్తవ గజోత్తమబృంహితేన పాదం పరామమృశుషోపిచ కా మనీషా." ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. ఎమ్బెరుమాన్ తాన్ శాత్తియరుళిన తిరుప్పరివట్టత్తై ప్పేచ్చురుట్టి త్తిరుప్పవళత్తిలే వైత్తు అతనుడైయ పుణ్ వాయై వెతుకొణ్డు కరుకైయాలే కుళిర త్తడవికొడుత్తానెన్ఱాల్ అన్దసమయత్తిలే ఎమ్బెరుమాన్ తిరువుళ్ళత్తిల్ కొతిప్పు వాగ్విషయమామో?.

ఇప్పడి ఎమ్బెరుమాన్ నెఞ్జాఱల్ కట్ట ప్రకరణఙ్గళ్ పరశ్శతముణ్డు. ఇవ్విడఙ్గళుక్కు త్తోప్పల్ పిళ్ళై పేశువతెన్నెన్నిల్; ఎమ్బెరుమాన్ అఖిలహేయప్రత్యనీక కల్యాణైకతాననాకైయాలే అవనుక్కు మెయ్యే దుఃఖముణ్డాక ప్రసక్తియిల్లై. దుఃఖిగళ్ పోల అభినయిక్కుమళవేయన్ఱి ఉణ్మైయాన వికారఙ్గళ్ అవనుక్కిల్లైయెన్గిఱార్.—విరోధపరిహారమెన్నుమ్ రహస్యత్తిల్ -

"........... ఇతు స్వతన్త్రనాన ఈశ్వరన్ అజ్ఞానదుఃఖకర్మవశ్యత్వాదికళై త్తన్ లీలాదికళాలే అభినయిక్కిఱానెన్ఱు శొల్లుకిఱ 'తేన వఞ్చయతే లోకాన్' 'మోహయిత్వా జగత్సర్వమ్' ఇత్యాది వచనఙ్గళాలే పరిహృతమ్; స్వతన్త్రనాయ్ కారుణికనాయిరుక్కిఱ పీశ్వరన్ తన్ గుణత్తాలే అవతారఙ్గళిలే అజ్ఞానదుఃఖాదికళై ఉణ్డాక్కికొళ్ళుకిఱానెన్గిఱ పక్షమ్ భేదాభేదిమతఙ్గళ్ పోలే పరిత్యాజ్యమ్. సర్వకర్తావాయ్ సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాన ఈశ్వరన్దానే పరదుఃఖత్తై ఉత్పాదిత్తు అతుకణ్డు తానే శోకిక్కిఱా

నెన్ఱాల్ ఇతు జరద్గవాదివాక్యతుల్యమామ్." ఎన్ఱుమ్;—[తత్త్వత్రయ] "ఈశ్వరావతారఙ్గళిల్ తోన్ఱిన అజ్ఞానాదికళెల్లామ్ అభినయసిద్ధమానాప్పోలే" ఎన్ఱుమ్ ఎழுతివైత్తిరానిన్ఱార్. 'ఇవన్ ఇరుక్కచ్చొల్ల వడుప్పతే?' ఎన్ఱు మధురకవిదాసరై క్కేట్టే, "సఙ్కల్పసూర్యోదయత్తిల్ ఇరణ్డామఙ్కత్తిల్ అవర్ తామే ఎழுతివైత్తిరుక్కుమ్ శిలవాక్యఙ్గళై యెడుత్తుక్కాట్టలామ్ కిడాయ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. అతావతు – "ఆలక్ష్యతామయం రజనిచరవంశబాన్ధవానాం రాహుమీమాంసకానాం సుభగాభిక్షుకన్యాయః; యదేతే నిగమాన్తపరిత్యాగినః పరానధిక్షిపన్తి ప్రతిక్షిపన్తిచ స్వాయమేవ నిగమాన్తాన్; అతశ్చ సభాసమ్భావ ప్రతిపాదకజడపురుషప్రయుజ్యమాన భసాపఙ్కభావవచనవత్ అపహాస్యవచసామమీషాం ప్రతిక్షేపేప్యపత్రపామహే." ఎన్ఱ శ్రీసూక్తికళామ్.

అద్వైతికళై వేదాన్తవిద్వేషికళెన్ఱు ఇవర్కళ్ దూషిప్పతానతు హిరణ్యన్ హిరణ్యాక్షనై నోక్కి ఆసురప్రకృతియెన్ఱు దూషిక్కుమాపోలేయామిత్తే. "యది వేఙ్కటనాథదేశికోయం నిగమాన్తస్థితినిర్ణయప్రవీణః। అపరైః కిమివాపరాద్ధమార్యైరయథాభాషణచాతురీధురీణైః" ఎన్నవుమ్ పోరున్దుమ్.

భగవదవతారఙ్గళిలే దుఃఖానుభవమ్ అభినయమాత్రమెన్పతు పూర్వాచార్యర్కళిన్ గ్రన్థఙ్గళిలుముణ్డు. ఆనాల్, రావణాదికళోడు పోర్పురిన్ద కాలత్తిల్ పెరుమాళ్ అస్త్రబద్ధరాయ్ మూర్ఛిత్తుక్కిడన్దారెన్ఱుమ్, ఆయ్చ్చియర్ తామ్బినాల్ కట్టుణ్డు అడియుణ్డు అழுతేఙ్గినానెన్ఱుమ్ ఇప్పడియాక చ్చొల్లుమ్ దుఃఖఙ్గళ్ ఓరో కారార్థమాక అభినీతఙ్గళెన్ఱతేయొழிయ దయాళుత్వకార్యమాన దుఃఖమ్ ఒరునాళుమ్ అభినయరూపమాకాతు.

రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళొన్ఱుమ్ మెయ్యేకిడైయా తెన్ఱుమ్, "రామాదివద్వర్తితవ్యమ్, నతు రావణాదివత్" ఎన్ఱు ప్రరోచన మ్పణ్ణుకైక్కాకవే కథైకళ్ కఱ్పిక్కప్పట్టనవెన్ఱుమ్ శొల్లుమవర్ కళై క్కణ్డానిన్ఱోముక్కు ఇశల్ వియప్పొన్ఱుమిల్లై "అవికారాయ శుద్ధాయ" ఎన్ఱ సామాన్యవార్తైయొన్ఱైయే పఱ్ఱినిన్ఱు విశేషగుణ ఙ్గళై ఇల్లైయెన్కై అసమఞ్జసమ్; ఆశ్రితసంశ్లేషవిశ్లేషఙ్గళిలే ఎమ్బె రుమానుక్కు వికారముణ్డావతిల్లైయెన్ఱు శొల్లుకై ఎమ్బెరుమానై మృత్పిణ్డప్రాయనాక ఇశైన్దమైక్కు పర్యాయమామత్తనై. 'ఏఴా ళుమిఴైయోమెన్ఱిఱ్ఱ తిరువాయ్మొఴియిల్ మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - "పడనాగత్తణైక్కిడన్ద పరువరైత్తోళ్ పరమ్బురుడా" ఎన్ఱవిడత్తు ఈడుముప్పత్తాఱాయిరత్తిలే - "తిరువనన్తాఴ్వానోడే స్పర్శత్తాలే ఏకరూపమాన విగ్రహత్తుక్కు ప్పిఱక్కుమ్ వికారత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. కర్మనిబన్ధనమాన వికారాదికళ్ ఇల్లైయెన్ఱవిత్తనై పోక్కి ఆశ్రితసంశ్లేషత్తిల్ వికారమిల్లైయెన్నిల్ అవస్తువై అన్ఱైయ ఆశైప్పడవేణ్డావే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్యప్పట్టుళ్ళతు. ఇవ్వర్థవిశేషమ్ ద్రమిడోపనిషత్తు దృష్టికళుక్కు సర్వథా కైక్కుమ్. పతినెణ్ణాయిరప్పడియురైకార రాన పరకాలయతికళ్ ఇప్పడిప్పట్ట అర్థవిశేషఙ్గళై దూషిప్పతఱ్కెన్ఱే ఉరైయెఴుతినవరాయిరున్దవైత్తుమ్ మేఱ్కుత్తిపడత్తిల్ మెయ్మఱన్దార్. ఈట్టుప్పత్తిక్కైకళై క్కైయాళుకిఱముదలియిలే ఇవ్వాక్యఙ్గళైయుమ్ విడాతే ఎఴుతివైత్తార్. 'అవికారిత్వశ్రుతియై చ్చిక్కనప్పఱ్ఱియిరుప్పార్క్కు ఇవ్వర్థమ్ విగేయమెన్బతై మఱన్దార్.

ఇని, "దయాహి నామ స్వార్థనిరపేక్షా పరదుఃఖాసహిష్ణుతా" ఇత్యాది శ్రీభాష్యకార శ్రీసూక్తికళిలుళ్ళ అసహిష్ణుత్వ

పదమ్ నిరాచికీర్షా పరమేయన్ఱి దుఃఖిత్వ పరమల్ల వెన్బార్క్కు చ్చొల్లుకిఱోమ్. పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమావతు పిఱర్ పడుమ్ దుఃఖత్తై ప్పొఱుత్తిరుక్కమాట్టామై. ఇతు పరదుఃఖదుఃఖిత్వత్తుక్కు మేఱ్పట్ట గుణమ్. దుఃఖిత్వమావతు ఉళ్ళుక్కుళ్ళేయే దుఃఖప్పడుకైయాయ్, అసహిష్ణుత్వమావతు అన్దదుఃఖత్తై ఉళ్ళే తాఙ్గముడియామల్ వాయ్ విట్టుక్కతఱుకైయామ్. "అవన్ పల్లైక్కడిత్తుక్కొణ్డు దుఃఖత్తై సహిత్తిరున్దాన్" ఎన్ఱాల్, - దుఃఖత్తై ఉళ్ళేయడక్కిక్కొణ్డిరున్దా నెన్ఱుమ్, 'అవన్ దుఃఖత్తై సహిక్కమాట్టిన్ఱిలన్' ఎన్ఱాల్-దుఃఖత్తై ఉళ్ళడక్కముడియామల్ వాయ్విట్టుక్కతఱినానెన్ఱుమ్ పొరుళ్ పడు వతై ఉలకిల్ సామాన్యరుమఱివర్. "పూరోత్పీడే తటాకస్య పరీ వాహః ప్రతిక్రియా। శోకక్షోభే చ హృదయం ప్రలాపైరేవ ధార్యతే" ఎన్ఱు ఉత్తరరామ చరిత్తిలే భవభూతియుమ్ శొన్నాన్.

స్తోత్రరత్నత్తిల్ "క్షణేపి తే యద్విరహోతి దుస్సహః" ఎన్ఱవిడత్తుక్కు భాష్యమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ దేశికన్ -

> "దుస్సహశబ్దేన ఖేదో న వివక్షితః; సర్వశక్తేర్హేయ ప్రత్యనీకస్య తదయోగాత్. అతస్తాదృశావస్థావతాం స్వ విశ్లేషం నోత్పాదయతీత్యేవ తాత్పర్యమ్."

ఎన్ఱురైత్తార్. ఇన్ద తాత్పర్యత్తిన్ ఔచిత్యత్తైప్పఱ్ఱి ఇఙ్గు నామ్ విమర్శిక్కప్పుకుకిన్ఱిలోమ్. అసహిష్ణుత్వపదమ్ నిరాకరణేచ్ఛాపర్యా యమన్ఱు, దుఃఖిత్వపర్యాయమేయామెన్నుమిడత్తై దేశికనే తిరువుళ్ళ మ్బఱ్ఱియిరుక్కిఱారెన్ఱు కాట్టనన్దోమత్తనై. అతు నిరాకరణేచ్ఛా పర్యాయమాకిల్ "దుస్సహశబ్దేన ఖేదో నవివక్షితః" ఎన్ఱాదుత్తుక్క ప్పేక్క ప్రసక్తియిల్లైయామితే; ప్రసక్తస్యైవ హి ప్రతిషేధః. తాత్ప

र्थ्यत्तैक्काडुपाय विट्टाराकिलुम् शब्दार्थत्तै अन्यथाकरिक्क वल्लकुन्दिलरिते

"दयापरव्यसनहारा" एन्र भट्टर् श्रीसूक्तियै च्चिलर् 'परदुःखनिराचिकीर्षा दया' एन्गिरदर्कु उपष्टम्भकमाक क्काट्टु वर्कळ्. अतु व्युत्पत्तिप्रामाण्य विरहाप्रयुक्तम्. "दयापरव्यसनहृतिः" एन्रिरुन्दालायित्तु अवर्कट्कु अनुकूलमावतु. "दयापरव्यसनहारा" एन्गैयाले पिऱरुडैय व्यसनत्तै प्पोक्कुवतर्कु दयै साधनमेन्नुमर्थम् प्राप्तमामत्तनै योऴिय, पिऱरुडैय व्यसनत्तैप्पोक्क विरुम्बुकै ताने दयै एन्बताकत्तेऱातु. अन्द भट्टर् तामे (तत्तैत्रिन) "दयाऽन्येषां दुःखाप्रसहनम्" एन्ररुळिच्चेय्तारागैयाले परदुःखास हिष्णुत्वमे दयै एन्रतायित्तु.

"बुभेऽधर्ममार्गेत्मन स्तस्य कारुण्यं समुपद्यत" एन्र विडत्तिले कारुण्यशब्दार्थत्तै इवर्कळ् एङ्गनेनिष्कर्षिक्क क्कड वर्कळो अऱियोम्. अङ्गे परदुःखनिराचिकीर्षै अप्रसक्तम्. परदुःख दुःखत्वमात्रमेयिऱे युळ्ळतु. "मज्जयन्ति करुणापूरे कपोतानपि" एन्रविडमुम् काण्ग. वालिवधत्तिले "सञ्जात बाष्पः परवीरहन्ता रामो मुहूर्तं विमना बभूव" एन्रतुम् इवर्कळ् पक्षत्तिले वेषम्कट्टियाडिनपडियेयाक वेणुम्.

किं बहुना ?. "दयापरव्यसनहारा, भवव्यथा सुखायते मम तदहं दयातिगः । तथाप्यसौ सुखयति दुःखमित्यतो दयस्व मां गुणमय रङ्गमन्दिर !." एन्र भट्टर् श्रीसूक्तियिन् तात्पर्यत्तै नन्गु आराय्प्पेऱिल् इन्द प्रकरणत्तिले

విళైయక్కూడియ కలక్కజ్గళ్ శమిక్కుమ్. గుణత్వదోషత్వజ్గళ్ అవనవనుడైయ బుద్ధ్యధీనమ్. నామ్ దుఃఖత్తైయెల్లామ్ సుఖమాక వుమ్ సుఖత్తైయెల్లామ్ దుఃఖమాకవుమ్ దోషత్తైయెల్లామ్ గుణమా కవుమ్ గుణత్తైయెల్లామ్ దోషమాకవుమ్ భ్రమిక్కిఱోమెన్గిఱార్ భట్టర్ అప్పడియే పరదుఃఖదుఃఖిత్వత్తై హేయప్రత్యనీకత్వ గుణ త్తిఱ్కు ప్రతిభటమాన దోషమాక క్కరుతువతుమ్ భ్రమసంభ్రమ సామ్రాజ్యమేయాక క్కడవతు.

ఇని, గద్యభాష్యత్తిలే – “పరదుఃఖ దుఃఖిత్వాదికంతు న ఆక్షణమ్; అవ్యాప్తేరతివ్యాప్తేశ్చ.” ఎన్ఱు దేశికర్ వరైన్దవైత్తతై విమర్శిప్పోమ్. ఇన్ద లక్షణత్తిఱ్కు అవ్యాప్తిదోషప్రదర్శనమ్ కథఞ్చిత్ సమ్భావితమామాయినుమ్, అతివ్యాప్తిదోషమ్ ప్రస్తావ మాత్రత్తిలుమ్వర ప్రసక్తియిల్లై. లక్ష్యభిన్నవ్యక్తియిలే లక్షణ సత్త్వమిఱే అతివ్యాప్తి; దయావిరహితనాన ఒరువనిడత్తిలే పర దుఃఖ దుఃఖిత్వముణ్డాకక్కాట్టి అతివ్యాప్తియై సాధిక్కవేణుమ్. ఇతు కల్పకోటిశతేనాపి ఘటియాతు. దయావిరహితర్ పరదుఃఖ దుఃఖియాః మాట్టార్; పరదుఃఖదుఃఖియానవర్ దయావిరహితనాక మాట్టార్. యత్కిఞ్చిత్ప్రయోజనాపేక్షయా పరదుఃఖదుఃఖిపోల్ నటిప్పవనిడత్తిలే దయాళుత్వవ్యవహారమ్ వరక్కూడియదు ఉణ్డెన్నిల్; “దయాహినామ స్వార్థనిరపేక్షా పరదుఃఖాసహిష్ణుతా” ఎన్ఱిఱే భాష్యకారరరుళిచ్చెయ్తతు. “స్వార్థనిరపేక్షా” ఎన్ఱతుకణ్డీరే. ఆనపిచ్చు అతివ్యాప్తి అప్రసక్తమ్

నిత్యముక్తర్కళ్ పక్కలిలే పరవాసుదేవనుడైయ దయైక్కు పరదుఃఖదుఃఖిత్వరూపత్వమ్ కూడాతాకైయాలే అవ్యాప్తిదోష మామ్ ఎన్నైయుమ్ లఘుతరో వాదః నిత్యముక్తర్కు ఓలక్కమ్

కొడుక్కైయవిడత్తిలే సర్వగుణఙ్గళుమ్ విళఙ్గుకిన్ఱన వెన్ఱు శొల్లువా రార్?. “భవాన్ సర్వత్రైవ త్వగణితమహామఙ్గళగుణః” ఎన్నా నిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్ “గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతరమూర్తిస్తవ బభౌ” ఎన్ఱతిఱే. పరవాసుదేవనుడైయ దశైయై నిత్యముక్తర్కళ్ పక్కలిలే ప్రసరియాతొழிయినుమ్ సంసారికళ్ పక్కలిలే వెళ్ళమిడా నిఱ్కుమ్. తిరువాయ్ మొழியిల్ “నాడినిర్ వణఙ్గుమ్ తెయ్వ ముమ్” ఎన్ఱపాట్టిల్ “అవన్ మేవియుఱైకోయిల్” ఎన్ఱవిడత్తు ఈట్టిలే –

> “పరమపదత్తిలుమ్ సంసారికళ్ పడుకిఱక్లేశత్తై అనుసన్ధిత్తు త్తిరువుళ్ళత్తిల్ వెఱుప్పోడేయాయిఱ్ఱైత్రున్దరుళి యిరుప్పతు” ఎన్ఱు భట్టరుళిచ్చెయ్య, ఆచ్చానుమ్ పిళ్ళైయాఞ్ఞానుమిత్తైక్కేట్టు ‘పరమపదత్తిలే ఆనన్దనిర్భరనాయిరుక్కైయ విరుప్పిలే తిరువుళ్ళత్తిలే యొరు వ్యసనత్తోడే యిరున్దానెన్నై ఉచితమో?’ ఎన్ఱార్కళెన్ఱు పణ్డితరెన్గిఱవర్ వన్దు విణ్ణప్పమ్ శెయ్య ‘వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశంభవతి దుఃఖితః’ ఎన్ఱతు గుణప్రకరణత్తిలేయో దోషప్రకరణత్తిలేయో వెన్ఱు కేట్కమాట్టిఱ్ఱిలీరో? ఇతు గుణమాకిల్ గుణమెన్ఱు పేర్ పెఱ్ఱవఱ్ఱిల్ అఙ్గిల్లాతతొన్ఱుణ్డో? ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తార్. ‘సమస్తకల్యాణగుణాత్మకోసౌ’ ఎన్నక్కడవతిఱే. తన్నిచ్చైయొழியకర్మనిబన్ధనమాక వరుమవైయిల్లైయెన్నుమత్తనై పోక్కి అనుగ్రహకార్యమాయ్ వరుమవైయిల్లైయెన్నిల్, ముతలిలే చేతననన్ఱిక్కే యొழியుమిఱే. ‘స ఏకాకీ న రమేత’ ఎన్ఱతు నిత్యవిభూతియుమ్ గుణఙ్గళుముణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్ తే యిఱే.”

ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తుళ్ళవై అఱ్ఱికిఱాక అనుసన్ధిక్కత్తక్కతు.

సహస్రనామత్తిలే 'వికర్తా' ఎన్నుమ్ తిరునామత్తుక్కు భాష్యమరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱ భట్టర్ – "స్వార్థఽహపఽ శోకాద్యభావేపి పరార్థఽతత్ప్రసక్తిరదోషః; అన్యథా పరదుఃఖదుఃఖిత్వాదయో గుణాః కథమస్య స్యుః?" ఎన్ఱు సంశయవిపర్యయఙ్గళ అరుళిచ్చెయ్‌తువైత్తిరున్దుమ్ విప్రతిపత్తికళ్ విళైవతే. ఇవఱ్ఱైయెల్లామ్ "మహతామపి కేషాఞ్చిదతివాదాః పృథగ్విధాః । తత్తదర్థఽప్రశంసాది తత్పరత్వాదబాధితాః." [స్తోత్రభాష్యే.] ఎన్ఱ ఒరుకారికైయినాలే పిళ్ళైతామ్ ఒరుమూలైయిలే మఙ్గవైత్తారాకిలుమ్, భగవద్గుణప్రశంసైయిలే తీవ్రరుచియుడైయార్క్కు అతివాదమల్లతు పుకలిల్లై. భగవద్గుణఙ్గళై త్తాఴ్వివిక్రిత్తు ఇకఴ్నినైప్పార్క్కు భగవద్గుణవిద్ధరై అతివాదికళెన్ఱు ఏసుకైయల్లతు పణియిల్లై. [ఏషతువా అతివదతి యస్సత్యేనాతివదతీత్యాది.]

ఆయిరన్దాణ్ శొల్లిలుమ్ దుఃఖగన్ధవిరహితనాన పరమపావననై పరదుఃఖదుఃఖియెన్గై వ్యాహతమేయిఱే ఎన్ఱు మీణ్డుమీణ్డుమ్ ఇఙ్గిమకుట్టైకళాయ్ ప్పేశుమవర్కళై ప్పఱ్ఱి "అన్దో! గభఽదాభాఽగ్యమే!" ఎన్ఱు ఇరఙ్గక్కడవతత్తనై. శ్రీసహస్రనామభాష్యత్తిలే 'అవిజ్ఞాతా' ఎన్నుమ్ తిరునామత్తిఽ వ్యాఖ్యానత్తిలే – "యేపునః జ్ఞప్తిమాత్రత్వాత్సర్వఽజ్ఞస్య సర్వఽథా అజ్ఞత్వపరం వ్యాచక్షతే, తే శ్రుత్యాచార్యసేవౌచిత్యన్యాయబధిరా శోచ్యాః, న నిరసనార్హాః" ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్‌త కట్టళైయితు భగవద్గుణరత్నభాణ్డాగారమెన్నుమ్ గ్రన్థత్తిలే ఇతెల్లామ్ పరక్కచ్చొన్నోమాకైయాలే ఇఙ్గు ఇవ్వళవోడు నిఱ్కిఱోమ్.

[విశ్వజనీన.] "ఆత్మన్విశ్వజన భోగోత్తరపదాత్ ఖః"
ఎన్నుమ్ పాణినిసూత్రమఱియక్కడవతు. [మాం దాస్యం ప్రాపయ.]
ణిజన్తత్వాత్ ద్వికర్మకత్వమ్.

ఇన్ద శ్లోకత్తిల్పదఙ్గళ్ ద్వయత్తిల్ ఉత్తరవాక్య వివరణమా
యిరుక్కుమ్. "దయాళో! క్షమానిధే!!" ఎన్ఱు శ్రీమత్పదవివర
ణమ్; శ్రీభూమికళై దయాక్షమాశబ్దఙ్గళాలే వచిప్పతుణ్డిత్తే. "దేవ్యా
కారుణ్యరూపయా" ఎన్ఱుమ్ "సాక్షాత్ క్షమామ్" ఎన్ఱుమ్ శ్లోకఙ్
నిస్తితే 'సర్వజ్ఞసమగ్రశక్తికే' త్యాది సమ్బోధనపదఙ్గళ్ నారా
యణపదవివరణమ్. గుణయోగత్తైయే యిత్తే నమ్మాచార్యర్కళ్
నారాయణ శబ్దార్థమాక నిర్వహిత్తు పోరువతు. 'దాస్యం
ప్రాపయ' ఎన్నుమిడమ్ చతుర్థీ వివరణమ్. 'ప్రసద్య' ఎన్ఱు నమ
శ్శబ్దవివరణమ్. ... ... (౯౩)

శ్లో॥ స్వకైర్గుణైః స్వైశ్చరితైస్స్వవేదనాత్
భజన్తియే త్వాం త్వయిభక్తితోథవా ।
కరీశ! తేషామపి తావకీ దయా
తథాత్వకృత్త్వైవతు మే బలం మతమ్ ॥ ౯౪॥

పదవురై.

కరీశ!=కరిగిరినాథనే!,
యే=ఎన్దచేతనర్కళ్
స్వకైః గుణైః=తమ్ గుణఙ్గళాలో
స్వైః చరితైః=తమ్ కర్మయోగఙ్గళాలో
స్వవేదనాత్=తమ్ జ్ఞానయోగత్తాలో
అథవా=అల్లతు
త్వయి భక్తితః=త్వద్విషయక భక్తియోగ
త్వామ్=దేవరీరై [త్తాలో
భజన్తి=భజిక్కిఱార్కళో,
తేషామపి=అవర్కళుక్కుమ్
తావకీదయా=దేవరీరుడైయతాన కృపై
యానతు

తథాత్వకృత్=అన్దనిత్యకైఙ్కర్య నిష్ఠైయై ఉణ్డాక్కువర్గళు;	మే=అడియేనుక్కు
స్వైతదయా=అన్త దయైయైయుడైయ	బలమ్=ముఖ్యసాధనమాక
	మతమ్=నిశ్చితమ్.

[స్వైర్గుణైరిత్యాది.] ఆకిఞ్చన్యమే పఱ్ఱాశాక ప్పఱ్ఱైక్కుం దేవరీరుడైయ తిరువరుళ్లతు వేఱొరుపుకలిల్లైయెన్ఱు పలకాలుమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తువన్దారితే ఇవర్ తామ్. కైఙ్కర్యరూపఫల ప్రార్థనా దశైయిలుమ్ అన్ద అధ్యవసాయన్దన్నైయే తిణ్ణితాక విణ్ణప్పమ్ శెయ్యవేణుమిఱే. అఙ్ఙనే విణ్ణప్పమ్ శెయ్కిఱారాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకత్తాల్.

[స్వైర్గుణైః] "ఆనుకూల్యస్య సఙ్కల్పః ప్రాతికూల్యస్య వర్జనమ్" ఇత్యాదికళాయ్ ఆత్మనిక్షేపపర్యన్తఙ్గళాన గుణఙ్గళాలేం ప్రపత్తియోగత్తాలేయెన్ఱపడి. అన్ఱిక్కే, "మద్భక్తజనవాత్సల్యం పూజాయాం చానుమోదనమ్ । మత్కథాశ్రవణే భక్తిః స్వరనేత్రాఙ్గవిక్రియా ॥ స్వయమభ్యర్చనం చైవ మదర్థే డమ్భవర్జనమ్ । మమానుస్మరణం నిత్యం యచ్చ మాం నోపజీవతి" ఎన్ఱు శొల్లప్పట్ట గుణఙ్గళాలే ఎన్నవుమామ్ [స్వైశ్చరిత్రైః] కర్మయోగత్తాలే ఎన్నై. "కర్మయోగస్తపస్తీర్థ దానయజ్ఞాదిసేవనమ్" [శ్రీగీతార్థ సంగ్రహే] ఎన్ఱు కర్మయోగత్తిల్ అవాన్తరభేదఙ్గళ్ పలవుణ్డాకైయాలే అత్తైప్పఱ్ఱ "చరిత్రైః" ఎన్ఱు బహువచనప్రయోగమ్ పణ్ణిక్కిడక్కిఱతు. [స్వవేదనాత్.] "జ్ఞానయోగో జితక్రోధైః పరిశుద్ధాత్మని స్థితిః" ఎన్గిఱపడియే జితమనస్కర్కళ్ నిరన్తరచిన్తనరూపమాక పరిశుద్ధాత్మధ్యానత్తిలే ఊన్ఱియిరుక్కైయాకిఱ జ్ఞానయోగత్తాలే ఎన్ఱపడి [అథవా త్వయి భక్తితః] "భక్తియోగః పరైకాన్తప్రీత్యా ధ్యానాదిషు స్థితిః" ఎన్గిఱపడియే దేవరీరళవిల్ ఐకాన్తిక

మాన ప్రీతియోడే ధ్యానార్చనప్రణామాదికళిలే నిలైత్తిరుక్కై-
యాకిఱ భక్తియోగత్తాలే ఎన్నపడి. [కరీశ! త్వాం యే భజన్తి]
కర్మజ్ఞానభక్తి ప్రపత్తికళెన్నిఱ యోగఙ్గళిల్ ఏతేనుమొన్ఱైప్పఱ్ఱి
దేవరీరై యణుకువార్ యావర్ శిలరుణ్డు, [తేషామపి] అవర్కళు
క్కుమ్. [తావకీ దయా తథాత్వకృత్] అవరవర్కళ్ తమ్తమ్
తలైయాలే ఎత్తనై ఆనైత్తొழిల్కళ్ శెయ్తుపోన్దాలుమ్ "సప్రీతో
ఉలంఫలాయ" ఎన్నిఱపడియే దేవరీర్ తిరువుళ్ళముకన్దరుళినాలల్లతు
పేఱుక్కైపుకురుక్కైక్కు ప్రాప్తియిల్లైయెన్నుమిడమ్ అడియేన్ శొల్ల
వేణుమో?. క్షణభఙ్గురఙ్గళాయుమ్ అచేతనఙ్గళాయుముళ్ళ క్రియా
కలాపఙ్గళ్ స్వాతన్త్ర్యేణ ఫలప్రదానశక్తియై యుడైయనవల్లవే
* ఐయనార్పాழியిలేనిఱ్కుమ్ ఆనైకుతిరైకళుమ్ పోర్క్కు ఉరిత్తామో?
ఇన్ద అచేతనక్రియాకలాపఙ్గళ్ దేవరీరుడైయ తిరువుళ్ళత్తిలే ఇర
క్కత్తైప్పిఱప్పిత్తు అమ్ముఖత్తాలే ఫలప్రదఙ్గళాక వేణుమేయల్లతు దేవ
రీరుడైయ తిరువరుళై ఎతిర్పారాతే పయన్ పెఱువిక్క మాట్టా
వానపిన్బు; [సైవతు మే బలం మతమ్.] అత్తిరువరుళే అడియేనుక్కు
బలమాకత్తట్టుణ్డో? అనన్యథాసిద్ధమాన ఉపాయమ్ సిద్ధమాయిరుక్క
అన్యథాసిద్ధమాన సాధ్యోపాయఙ్గళిలే పురణ్డు పుழుతిపడైక్కై-
మిక్కైయిఱే.

[మే] "ఎన్నైత్తియు మెన్నుడైమైయైయుమున్ శక్కరప్పొఱి
యొన్ఱిక్కొణ్డు నిన్నరుళే పురిన్దిరున్దేన్" ఎన్నుమ్, "ముతలాయ
నల్లానరుళల్లాల్ నామనీర్ వైయకత్తు పల్లారరుళుమ్ పழుతు"
ఎన్నుమ్ "వడమతురైప్పిఱన్దార్ క్కరుళ్కొళ్ళా యుయ్యలల్లాల్
ఇల్లైకణ్డీరరణే" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే దేవరీరుడైయ తిరువరు

* ఐయనార్పాழி - పిడారికోవిల్.

క్కైయే పోరప్పోలియా విశ్వసిత్తిరానిన్ఱ అడియేనుక్కు. [సైవ] అవ్వరుళోన్ఱుమే. పూర్వార్ధత్తిల్ శొన్న గుణచరితవేదనభక్తికళై వ్యావర్తిక్కిఱతు ఏవకారమ్ ఇవర్ తామ్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే యరుళిచ్చెయ్తి "యాః కర్మణామధికృతియుక్ ఇహానోద్యమ స్తేష్వ ప్యేష్వనుష్ఠితి ర శేషమిదంహిపుంసామ్ । త్వామన్తరేణ నకథఞ్చనశక్యమాప్తుమేవంచ తేషుమయిచాస్తి నతేవిశేషః." ఎన్ఱ శ్లోకమ్ ఇజ్గే అనుసన్ధేయమ్. ... ... (౯౪)

శ్లో॥ యదిత్వభక్తోప్యగుణోపి నిష్క్రియో
నిరుద్యమో నిష్కృతదుష్కృతోనచ ।
లభేయ పాదౌ వరద! స్ఫుటాస్తతః
క్షమాదయాద్యాస్తవ మజ్గళాగుణాః ॥ ౯౫॥

పదవురై.

వరద !=వరదనే !,
అభక్తోపి=భక్తిశూన్యనాయినుమ్
అగుణోపి=తదజ్గమాన జ్ఞానయోగము ముదలివఱ్ఱై నాయినుమ్
నిష్క్రియోపి=కర్మయోగశూన్యనాయినుమ్
నిరుద్యమోపి=ఆనుకూల్య సంకల్పరహితనాయినుమ్
న నిష్కృత దుష్కృతోపిచ=ప్రాయశ్చిత్తత్తాలే ఒழிక్కప్పడాత పాపజ్గళై యుడైయవనాయినుమ్
అహమ్=అడియేన్
తవ=దేవరీరుడైయ
పాదౌ=తిరువడికళై
లభేయయదితు=అడైవనేయాకిల్
తతః=అతనాల్
క్షమాదయాద్యాః=పొఱుమై, దయై ముతలియ
తవ మంగళాః గుణాః=దేవరీరుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణజ్గళ్
స్ఫుటాః (భవేయుః)=ప్రకాశమాకుమ్

[యదిత్విత్యాది.] అడియేనై విషయీకరియాతవళవిల్ దేవరీరుడైయ గుణజ్గళెల్లామ్ అసత్సమజ్గళాయొழிయుమానపిన్బు, తమ్

పేఱాక ఎన్నై విషయీకరిత్తరుళవేణ్డువతు అవర్జనీయమెన్గిఱార్.
అడియేనై యేపార్క్కున్ఱు * శ్రీపామిక్కుమ్ ॰ నత్తుమామిక్కుమ్
విషయమాక్కవమైయుమ్; దైవరీరై ప్పార్త్తాల్ ఎన్నై విషమ్బ
డియాయిరున్దతో? విట్టీరాకిల్ ఉమ్ముడైయ గుణఙ్గళుక్కెల్లామ్
జలాఞ్జలియేయామత్తనై యిఱే ఎన్గిఱార్

అడియేనుక్కు భక్తియోగమిల్లై, జ్ఞానయోగమిల్లై, కర్మ
యోగమిల్లై ఆనుకూల్య సంకల్పమిల్లై ప్రాతికూల్యవర్జనమిల్లై,
ఒన్ఱుమిల్లై ఎన్బతునస్యమ్; ఇప్పడియే దేవరీరుక్కు క్షమైయిల్లై,
దయైయిల్లై వాత్సల్యమిల్లై, ఒరుగుణముమిల్లై యెన్ఱు శొల్లివిడ
క్కూమాకిల్ పావియేన్ ఎఙ్గనే కడుకొళ్ళైప్పట్టాలుమ్ వకలామ్;
గుణమిల్లై యెన్బవర్కళుడైయ వాయ్క్కైప్పిడిత్తాప్పోలే ముతలడి
యిలేతానే "ఉయర్వఱవుయర్నల ముడైయవన్" ఎన్ఱు ఆళ్వా
రైచ్చొల్లువిత్తు, పిన్నైయుమ్ "వశీవదాన్యో గుణవానృజుశ్శుచి
ర్మృదుర్దయాళుర్మధురస్స్థిరస్సమః। కృతీకృతజ్ఞస్త్వమసి స్వభా
వతస్సమస్తకల్యాణ గుణామృతోదధిః." ఎన్ఱుమ్, "సమస్తప్రాణి
సంత్రాణప్రవీణ కరుణోల్బణ!" ఎన్ఱుమ్, "వినతవివిధభూత వ్రాత
రక్షైకదీక్షే" ఎన్ఱుమ్, "స్వాభావికానవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య
వీర్యశక్తితేజస్సౌశీల్య వాత్సల్యమార్దవార్జవ సౌహార్దసామ్య
కారుణ్యమాధుర్యగామ్భీర్యౌదార్య చాతుర్యస్థైర్యధైర్య శౌర్య
పరాక్రమ సత్యకామ సత్యసఙ్కల్ప కృతిత్వకృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయ
కల్యాణగుణగణౌఘ మహార్ణవ!" ఎన్ఱుమ్ జ్ఞానినామగ్రేసరర్కళై
యిట్టు మాతలిప్పిత్తుమ్పోన్ద దేవరీర్ అన్దగుణఙ్గళుక్కు ఇరై తేడి
యిడాతేపోన్దతాకిల్ 'బ్రహ్మ నిర్గుణమ్' ఎన్ఱు పితఱ్ఱిన పేతై
యర్కళై ప్పెరుమైప్పడుత్తినా నత్తనై పోక్కు జ్ఞానికళై యవ

తిరిప్పిత్తు ప్పేశువిత్త పొయ్యిల్ పాడల్ కళై స్స్వరుమైప్పిత్తిన్ ప్రాకవిరకిళైయే, ఉమ్ముడైయ సత్తైయేకిడీర్ అధ్రియప్పుకుకిఱతు! ఎన్నైరువనుడైయ సత్తైయై నోక్కుమిత్తాలే నీర్ సత్తై పెఱువీరా యిరుక్క ఇధ్రుప్పతేన ? నీర్ సృష్ట్యవతారాది ముఖత్తాలే పణ్ణిన కృషికళెల్లామ్ ఉమ్ముడైయ సత్తైయైనోక్కికొళ్ళుకైక్కామత్తనై యిఱే. అతఱ్కాక నీర్ పట్టపాడుకళ్ అఱివిరే. అప్పాడెల్లామ్ పథ్రు తాయొత్రియవో పార్క్కిఱతు. పలిమిల్లునున్దనుణియుమ్ మణమిల్లున్ద మలరుమ్పోలే పిన్నైయుమ్ తుప్పవారుణ్డో ? నిరూపకమిల్లై యెన్నిల్ నిరూప్యన్దానుణ్డో ?. మినుక్కు త్తణ్ణీర్ వార్త్తాప్పోలే జ్ఞానక్రియాభజన సమ్పత్స్మృద్ధర్కళైయే నీర్ నోక్కిప్పోన్దీరాకిల్, పెరుమ్పాడుకళ్పట్టు నిలైనిఱుత్తికొణ్డ క్షమాదయాదిగుణఙ్గళుక్కు విషయన్దానఙ్గే? విషయమ్ వాయ్త్తాతుమ్ అవై ప్రవరిత్తిత్తామెన్నిల్, 'గగనారవిన్ద శశవిషాణాదికళైప్పోలే అవై తుచ్ఛమ్' ఎన్న వేణుమత్తనైపోక్కి అవఱ్ఱుక్కు సద్భావమ్ శొల్లప్పోకాతిఱే అవై ఇల్లైయామ్పోతైక్కు నీర్ తామ్ ఇల్లైయొత్త తామే; ఆక, ఎన్ సత్తైయై అభ్రిక్కప్పార్త్తవితు ఉమక్కుస్సత్తా నాశకమాయ్త్తలైక్కట్టుమానపిన్పు, కడుకవడియేనుక్కు పురుషార్థమ్ పెఱువిప్పతే పాఙ్గు ఎన్నిఱార్.

హే వరద!, యద్యప్యహం అభక్తః అగుణః నిష్క్రియః నిరుద్యమశ్చభవామి; నిష్కృతమష్కృతిశ్చభవామి; తథాపి తవ పాదౌ లభేయ యది, తతః క్షమాదయాద్యాస్తవ మఙ్గళాగుణాః స్ఫుటాభవేయుః. ఎన్ఱు యోజిత్తాల్ నిరవద్యమ్.

"అగుణోపి" ఎన్ఱవిడత్తుక్కు – "భక్తియోగాఙ్గ జ్ఞానయోగ రహితోపి" ఎన్ఱురైత్తార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. శమదమాదిగుణ

రహితో౽పి ఎన్నవుమామ్. [నిష్కృతదుష్కృతో౽సచ] నిష్కృతాని దుష్కృతానియస్యసః; నిష్కృతియాకిఱతు ప్రాయశ్చిత్తమ్. భయానుతాపలజ్జాదికళాలే పాపఙ్గళైత్తుడైత్తిలేనాకిఱ్ఱమ్ ఎన్నపడి. మేన్మేలుమ్ పాపఙ్గళై కూర్కుమ్పూరిత్తుక్కొణ్డే వరుకిన్ఱేనాయినుమ్ ఎన్నై [(ఏవమ్భూతో౽ప్యహమ్) తవ పాదౌ యది తు లభేయ, తతః తవ క్షమాదయాద్యాః మఙ్గళాగుణాః స్ఫుటాభవేయుః] క్షమైయావతు అపరాధసహత్వమ్; "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః" ఎన్గిఱపడియే అపరాధికళాన తఙ్గళై యనుసన్ధిత్తిరుప్పార్ తిఱత్తిలేయిఱే క్షమాగుణత్తుక్కుఉపయోగమ్; అప్పడి ఉపయోగియాతవస్తు క్షమాగుణమ్ అసత్తాయిఱే. దయైయావతు – పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్; * ఆవారార్ తుణైయెన్ఱలైనీర్క్కడలుళళున్దుమ్ నావాయ్పోల్ పిఱవిక్కడలుళ్ నిన్ఱు తుళఙ్గుకై ముతలాన దుఃఖముడైయవర్కళ్ తిఱత్తిలేయిఱే దయైక్కు ఉపయోగమ్. అప్పడి ఉపయోగియాత వస్తు దయాగుణమ్ అసత్తాయిఱే ఆద్యశబ్దత్తాలే జ్ఞానశక్తివాత్సల్య సౌశీల్య సౌహార్దార్జవప్రముఖగుణఙ్గళై ప్పరిగ్రహిక్కక్కడవతు.

శ్లో॥ విలోకనైర్విభ్రమణైరపిభ్రువోః
స్మితామృతైరిఙ్గితమఙ్గళైరపి ।
ప్రచోదితస్తే వరద! ప్రహృష్టధీః
కదా విధాస్యే వరివస్యనంతవ ॥ ౯౬॥

పదవురై.

వరద=వరదనే!,
తే విలోకనైః=దేవరీరుడైయ కటాక్ష వీక్షణఙ్గళాలుమ్
భ్రువోః=తిరుప్పురువఙ్గళినుడైయ
విభ్రమణైరపి=విలాసఙ్గళాలుమ్
స్మితామృతైః=పరమభోగ్యమాన పున్ముఱువలాలుమ్
ఇఙ్గితమఙ్గళైరపి=అఴకాన ఇఙ్గితఙ్గళాలుమ్

అహంప్రచోదితః=అడియేన్ ప్రేరిత
వాయ్
(అతఏవ)
ప్రవృష్టధీః=ఊవన్దవుళ్ళత్తవాయ్

తేః=దేవరీరుక్కు
వరివస్యనమ్=పిరిచర్యైయై
కదావిధాస్యే=ఎప్పోదు శెయ్యప్పోకి
రేన్.

[విలోకనైరిత్యాది.] అత్తైయిల్ పేరరుళన్ని త్తమక్కు ప్పోకలొన్నిల్లామైయై వెళియిట్టవనన్తరమ్ కైఙ్కర్యత్తిలే తమక్కు ణ్డాన త్వరాతిశయత్తై ఆవిష్కరిత్తరుళుకిఱార్. "కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయా దృశాఽవలోక్య స్నిగ్ధగమ్భీర మధురయాగిరా పరిచర్యాయాం మామాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యాయాం మామాశాంవర్ధయిత్వా" [శ్రీవైకుణ్ఠగద్యే.] ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తపడియే పరిచర్యైయిలాశైయై ప్పెరుక్కుకిఱారాయ్త్తు.

కైఙ్కర్యన్దాన్ స్వరూపప్రాప్తమాయిరానిన్ఱతేయాకిలుమ్, అతుతన్నిలే అభినివేశముమ్ కుత్తైయున్దిరానిన్ఱతేయాకిలుమ్ "క్రియతామితిమాంవద" ఎన్ఱుమ్ "ఏవ మస్ఙ్గమారాత్స్యేయ్వార్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే అత్తై ఏవికొళ్ళవేణుమెన్ఱితే శాస్త్రార్థమిరుప్పతు అత్తైయిల్ నియమనమిన్ఱిక్కే స్వేచ్ఛామాత్రమే పర్గ్రాశాకచ్చెయ్యుమ్ కైఙ్కర్యమాకిఱతు కాలక్కొణ్డు మోతిరమిడుమోపాతియుతే. "అడిమైశెయ్యవేణుమ్, ఎల్లా వడిమైయుమ్ శెయ్యవేణుమ్ ఏవికొళ్ళప్పడవేణుమ్" ఎన్నిరుక్కైయుతే ప్రాప్తమ్ శోతివాయ్తిఱన్దు నియమిప్పతోడు తిరుక్కణ్ణోక్కాలే నియమిప్పతోడు భ్రూవిభ్రమఙ్గళాలే నియమిప్పతోడు పున్ముఱువలాలే నియమిప్పతోడు హస్తచేష్టాదికళాలే నియమిప్పతోడు వాశియఱ ఎల్లామ్ ఉద్దేశ్యమాయుమ్ భోగ్యమాయుమిరుక్కుమితే * శయమేయడిమైతలైనిన్ఱార్కు. ఆకైయాలే, ఏతేనుమొరుపడియాలే అడియేనై ఏవిప్పణికొళ్ళప్పెఱ్ఱు మకిఴ్వతు ఎన్ఱో వెన్నిఱార్.

[విలోకనైః] "తూంతు శెయ్ కణ్గళ్ కొణ్డొన్రు పేశి" ఎన్గిఱ పడియే కణ్గాలే పేశవల్లనితే ఎన్బ్బరుమాన్. [భ్రువిభ్రమైరపి] భ్రూవిలాసఙ్గళుమ్ వాక్కిన్ పణియై చ్చెయ్తుపోరుమితే. ఉఛ్ఛృఙ్ఖలతరఙ్గలుమ్ భ్రూవిభ్రమత్తాలే తెరియక్కడవతాయిత్తే సురుష్యతు. [స్మితామృతైః] అభిమతజన దర్శనానన్ద వేగత్తాలే అచాన్ వతారసమాధియైక్కడన్దు విమ్మివెళివరుకిన్ర అవ్యక్తమధురమన్దహాస విలాసఙ్గళిలే కరుత్తు త్తోన్రుమితే; రస్యతాతిశయాత్తై ప్పర్రి అమృతమెన్గిఱతు. [ఇఙ్గితమఙ్గళైరపి.] మఙ్గళకరైరిఙ్గితైరపీత్యర్థః. ఇఙ్గితమావతు - అభిప్రాయానురూప చేష్టై; "ఆకార స్త్విఙ్గ ఇఙ్గితమ్" ఎన్రాన్ అమరనుమ్. హస్తాద్యవయవఙ్గళిన్ చేష్టైయాలే ఆకూతావిష్కరణమ్ పణ్ణక్కడవతితే ఆః, కటాక్షధారైకళాలుమ్ భ్రూభఙ్గవిభ్రమఙ్గళాలుమ్ అమృతనిష్యన్ద సోదరమన్దస్మితఙ్గళాలుమ్ శుభాశ్రయదివ్యచేష్టైకళాలుమ్ [ప్రచోదితః] ప్రేరితనాయ్. "ఇఙ్గితజ్ఞాస్తు మగధాః ప్రేక్షితజ్ఞాస్తు కోసలాః। అర్ధోక్తాః కురుపాఞ్చాలా స్సర్వోక్తా దక్షిణాపథాః." ఎన్నానిన్రతిత్తే, మగధరాజ్యక్కుమ్ కోసలరాజ్యక్కుమ్ విరుమ్బుకిఱా నాయ్త్తు.

[ప్రహృష్టధీః] విలోకనాదికళాలే ప్రచోదితనాకాతవళవిల్ ప్రహృష్టత్తోడే పణిశెయ్యప్పోకాతితే. "నాకిఞ్చిత్కురత శ్శేషత్వమ్" ఎన్రుమ్ "అకిఞ్చిత్కరస్య శేషత్వానుపపత్తిః" ఎన్రుమ్ ఓతిక్కిడక్కైయాలే ఆజ్ఞైయ్క్కై ముత్తై ఎన్రుకొణ్డు అవజ్ఞనీయతయా పణిశెయ్తాలుమ్ అత్తలై ఏవిప్పణికొళ్ళప్పెఱిల్ పిఱక్కక్కడవ హర్షమ్ పిఱవాతితే. ఆకైయాలే దేవరీర్ విలోకనాదికళాలే ప్రచోదనమ్ పణ్ణవేణుమ్, అతడియాక అడియేనుక్కు హర్షప్రకర్షముణ్డాకవేణుమ్; అన్దహర్షత్తుక్కు పోక్కువీడాకప్పిన్బు

అడిమై శెయ్యప్పెఱవేణుమ్; ఇప్పడిప్పట్ట శోగుకాలమ్ వాయ్‌తు "వాయ్‌ప్పోః తువృప్ప మత్స్రిత్తై వా నెఞ్జే!" ఎన్ఱు కళిత్తుక్కైఙ్కర్యమ్‌పణ్ణుమ్‌నాళ్ ఎన్ఱుకొల్? ఎన్గిఱార్.

"తవ పరివస్యనం కదా విధాస్యే" ఎన్బదై నైరాశ్యత్తిలే యాక్కి, ఇనినాన్ ఇఙ్గనే అడిమైశెయ్వదెన్ఱొరుపొరుళుణ్డో? ఎన్ఱు ఆశైయఱుకిఱారెన్ఱు పొరుళ్ శొన్నారొరువర్; అఙ్గనల్ల, "ఎన్ఱైక్కెన్నై యున్నేరార్ కోలత్తిరునడిక్కీళ్, నిన్ఱేయాట్చెయ్య నీకొణ్డరుళ నినైప్పతుతాన్?" ఎన్ఱాప్పోలే అపేక్షిక్కిఱారెన్ఱే నిర్వహిక్కప్పడి. నైరాశ్యత్తిలే తాత్పర్యమాక్కైక్కు అవసరమిల్లైయిఱే.

వరివస్యా ఎన్ఱుమ్ వరివస్యనమెన్ఱుమ్ పణివిడైయై చ్చొల్లుకిఱతు. ... . (౯౬)

శ్లో॥ వివిశ్య విశ్వేన్ద్రియ తర్షకర్షణీః
మనస్స్థలే నిత్యనిఖాత నిశ్చలాః।
సుధాసఖీర్హస్తిపతే! సుశీతలాః
గిరశ్శ్రవస్యాః శృణుయామ తావకీః॥ ౯౭॥

పదవురై

హే హస్తిపతే!=తిరువత్తిమామలై నాథనే!,

వివిశ్య=ఉళ్ పుకున్దు

విశ్వేన్ద్రియ తర్షకర్షణీః=సర్వేన్ద్రియఙ్గళుడైయవుమ్ విడాయైత్తీర్ప్పనవాయ్

మనస్స్థలే=నెఞ్జిలే

నిత్యనిఖాత నిశ్చలాః=ఎప్పోతుమ్ నాట్టప్పట్టు స్థిరమాయిరుప్పనవాయ్

సుధాసఖీః=అమృతమ్‌పోన్ఱనవాయ్

సుశీతలాః=మికవుమ్ కుళిర్న్దవైయాయ్

శ్రవస్యాః=శెవిక్కు ఇనియవైయాయ్

తావకీః=ఉన్నుడైయవైకళాన

గిరః=వాయ్‌మొఴికళై

శృణుయామ=శెవియేఱ్కక్కడవోమ్.

[వివిక్త్యేత్యాది.] "తొణ్డరోర్క్కరుళిచ్చోతివాయ్ తిఱన్దనై తామరైక్కణ్ణగళాల్ నోక్కాయ్" ఎన్ఱు ఆழ்వార్ ప్రార్థిత్త అడైవిలే ప్రార్థయాతే విలోకనాదిమాత్రత్తైయే ప్రార్థిత్తారాయ్ నిన్ఱార్ కీழ్; శోతివాయ్ తిఱన్దాన్ఱు శొల్లవేణున్ఱాల్ అర్చావతార సమాధియై అత్యన్తమ్ కులైత్తతాకుమాకైయాలే అన్ద ప్రార్థనైయై ఆకాతెన్ఱు నినైత్తార్ పోలుమ్ కీழ்; ఇనిత్తాన్ పేఱరుళాళనుడైయ పరిమాణ్ణ్ణత్తై ఆరాయ్న్దవాతే అతుతన్నైయుమ్ నిర్విశేషమాక ప్రార్థిక్కలామ్పడియితే యిరుప్పతు. తిరుక్కచ్చినమ్బిక శ్లోకత్తై ప్పరిమాణ్ణత్తై యారాయ్న్దార్. అతు "అనఙ్కతమనాలాపమ్" ఎన్ఱ అర్చావతారమర్యాదై కులైన్దిరుక్కుమ్పడియై యుణర్న్దార్, ఇని నామ్ సమ్భాషణన్దన్నైయుమ్ ప్రార్థిక్కక్కడవోమో? ఎన్ఱు తమ్మిల్ తామే తేఱి అతు తన్నై ప్రార్థిక్కిఱారాయ్త్తు ఇన్ద శ్లోకత్తిల్.

[హే హస్తిపతే!, తావకీః గిరః శృణుయామ] దేవరీర్ శోతివాయ్ తిఱన్దరుళిచ్చెయ్యుమ్ శ్రీసూక్తికళై అడియేన్ కేట్కప్పెఱవేణుమ్. అన్ద శ్రీసూక్తిగళ్ ఎప్పడిప్పట్టవైయెన్న, విశేషిక్కిఱార్ – వివిక్త్యేత్యాదియాలే. [వివిక్త్య] ధర్మభూతజ్ఞానమ్ పుకుమిడఙ్గళడఙ్గలుమ్ పుకున్దు ఎన్ఱపడి. [విశ్వేన్ద్రియతమర్షకమర్షణీః] సర్వేన్ద్రియఙ్గళినుడైయవుమ్ విడాయై త్తీర్క్కవల్లవైయాయ్. ఇజ్జనన్తికే, "విశ్వేన్ద్రియాణాం తమర్షకమర్షణీః – అభిలాషోత్పాదికాః ఇత్యర్థః." ఎన్ఱు సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా ఎழுతివైత్తార్. ఆయినుమ్, విశ్వేన్ద్రియాణాం తమర్షమ్ – తృష్ణామ్, కమర్షన్తి – ఆకర్షన్తి – అపహరన్తీతి విశ్వేన్ద్రియతమర్షకమర్షణ్యః, తాః. ఎన్ఱి జ్జనమ్ నిర్వహిక్కక్కడవతా యిరుక్కుమ్.

[మనస్థ్సలే నిత్యనిఖాతనిశ్చలాః] హృదయమధ్యత్తిలే నిత్యప్రతిష్ఠితజ్గళాయిరుక్కక్కడవైయాయ్. “ఎట్టనైప్పొఴుతాకిలుమెన్ఱు మెన్మనత్తకలాతిరుక్కుమ్ పుకఴ్” ఎన్ఱుమాపోలే “ఇంగోరు శ్రీసూక్తియిరున్దపడియెన్!” ఎన్ఱు ఇదైవిడాతు ఈడుపడలామ్పడి హృదయత్తినుళ్ళే పొతిన్దుకిడక్కక్కడవ శ్రీసూక్తికళై యరుళిచ్చెయ్యవేణుమెన్ఱపడి. [సుధాసఖీః] భోగ్యతైయిలే అమృతధారైయై ఒత్తిరుక్కవేణుమ్ [సుశీతలాః] * తాపత్రయీమయదవానలదహ్యమాననాన అడియేనుడైయ తాపజ్గళెల్లామ్ తీరుకైక్కుఱుప్పాన కుళిర్త్తి పొరున్ది యిరుక్కవేణుమ్.

[శ్రవస్యాః] భగవదుక్తికళ్ తాన్ శెవిక్కినియశైజ్గళాల్లాయిత్తే యిరుప్పతు. శ్రవసో హితం శ్రవస్యమెన్ఱాకక్కడవతు; “శరీరావయవాద్యత్” ఎన్ఱిత్తే పాణినీయమ్. శ్రవస్సుక్కు హితమెన్ఱతు ఉపకారకమెన్ఱపడి. [తావకీనః] కీఴ్చ్చొన్న గుణజ్గళొన్ఱుమిల్లాతొఴిన్దాలుమ్ దేవరీరుడైయవైయెన్నుమత్తాలే వరువతోరు నన్మైయుణ్డిత్తే ఉక్తికళుక్కు. “ఇజ్గితంనిమిషితం చ తావకం రమ్యమద్భుతమతిప్రియజ్కరమ్.” [సున్దరబాహుస్తవే]—తదీయమెన్నుమాకారత్తాలేయిత్తే ఎల్లాముద్దేశ్యమానతు. అప్పడిప్పట్ట శ్రీసూక్తికళైక్కేట్క విరుమ్బుకిఱారాయ్త్తు. “శృణుయామ” ఎన్ఱుమ్ “శృణవామ” ఎన్ఱుమ్ పాఠభేదముణ్డు; తాత్పర్యభేదమిల్లై. తమ్మడియార్కళైయుమ్ కూట్టిక్కొణ్డు బహువచనప్రయోగమ్ పణ్ణుకిఱార్ ;
* ఇని యాముఱామైపోలే.

ఇవర్తామ్ కేట్కవిరుమ్బుమ్ శ్రీసూక్తికళ్తాన్ ఎవైయెన్నిల్ ; కుశలప్రశ్నమ్ శెయ్తల్, శిలకైజ్కర్యజ్గళై నిర్దేశిత్తు ‘ఇతు శెయ్యాయ్’ ఎన్ఱు నియమిత్తల్ ముతలియనైయుణ్డిత్తే ;

అవన్ఱైయాశ్రైప్పడుకిఱపడి. అన్ఱిక్కే, "మాతా పితా భ్రాతా నివాసశ్శరణం సుహృద్గతిర్నారాయణః" "శేలేయ్ కణ్ణియరుమ్ పెరుమ్ శెల్వముమ్ నన్మక్కళుమ్, మేలాత్తాయ్ తన్దైయుమవరేయిని యావారే" ఎన్గిఱపడియే మాతాపిత్రాది సర్వవిధబన్ధువర్గముమ్ ఎమ్బెరుమానేయాకైయాలే లౌకికబన్ధువర్గఙ్గళోడే పేశిక్కొళ్ళుమ్ పేచ్చుక్కళెల్లామాకవేణు మెన్గిఱారాకవుమామ్. అర్థ్ వానుడైయ కుటుమ్బభరగోచర ప్రస్తావఙ్గళుమ్ పెరుమాళోడేయా యిరుక్కు మెన్నుమిడమ్ - తిరువాయ్ మొழியిల్ "నిత్తైన్దవర్ పழி" [౫-౫-౭] ఎన్ఱపాట్టిల్ ఈట్టిలే వ్యక్తమ్.—సుమన్త్ర, అక్రూరప్రభృతికళ్ విభవావతారత్తిల్ పారిత్తపారిప్పై ఇవర్ అర్చావతారత్తిలే పారిక్కిఱార్; "ఆశయా యది వా రామః పునశ్శబ్దాపయేదితి" ఎన్ఱు సుమన్త్రరుమ్, "మామక్రూరేతి వక్ష్యతి" ఎన్ఱు అక్రూరరుమ్ మనోరథిత్తిరున్దార్కళిఱే. ... ... (౯౭)

శ్లో॥ అశేషదేశాఖిల కాలయోగినీషు
అహం త్వవస్థాస్వఖిలాస్వనన్యధీః ।
అశేషదాస్యైక రతిస్తదాచరన్
కరీశ ! వర్తేయ సదా త్వదన్తికే ॥ ౯౮ ॥

పదవురై.

హే కరీశ !—కరిగిరినాథనే !,	తత్=అన్ద అశేషదాస్యత్తై
అశేషదేశాఖిలకాలయోగినీషు } సర్వదేశసర్వకాలఙ్గళోడుమ్ శేర్న్ద	అనన్యధీః ఆచరన్ సన్ } వేఱొన్ఱిల్ బుద్ధిశెలుత్తాతవనాయ్ అనుష్ఠియా నిన్ఱుకొణ్డు
అఖిలాస్వవస్థాసు=సర్వావస్థైకళిలుమ్	
అశేషదాస్య-ఏకరతిః అహం } సర్వవిధ కైఙ్కర్యఙ్గళిలుమ్ ఆరాతకాతలైయుడైయ అడియేన్	సదా=ఎప్పోతుమ్
	త్వదన్తికే=ఉన్ పరిసరత్తిలేయే
	వర్తేయ=ఇరుక్కక్కడవేన్.

[అశేషదేశేత్యాది.] "అహం సర్వం కరిష్యామి జాగ్రతస్స్వపతశ్చ తే" ఎన్గిఱపడియే - సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థోచిత సర్వవిధకైంకర్యైకరతియాయ్ 'ఒఴివిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్ మన్ని వఴువిలావడిమై శెయ్య వేణుమెన్గిఱార్. ధర్మి ఒన్ఱేయాకైయాలే విషయమ్ ఎఙ్గుమొక్క పూర్ణమానపిన్బు ఒరుదేశవిశేషత్తిలేపోనాల్ శెయ్యక్కడవ అడిమైకళెల్లామ్ ఇన్నిలత్తిలే శెయ్యలామ్బడిక్కిడాక క్కత్తైయన్ఱిరుక్క మిడమిఱే తిరువత్తిమామలైయాకిఱతు. ఇవర్క్కుత్తాన్ ఇప్పుడమ్బు విరోధియాకైయాన్ఱిక్కే అడిమైశెయ్కైక్కు ప్రాప్తియిరుక్కుమాకైయాలుమ్, అఙ్గుపోనాలుమ్ "సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ" ఇత్యాదిప్పడియే గుణానుభవమే పణ్ణవేణ్డుకైయాలే అనన్దశీలాదిగుణఙ్గళ్ తాన్ ఇరుట్టఱైయిల్ విళక్కుప్పోలే ప్రకాశిప్పతు ఇఙ్గేయాకైయాలుమ్ 'నాము మిఙ్గేయిరున్దు నిత్యకైంకర్యమ్ పణ్ణువోమ్' ఎన్ఱు పారిక్కిఱార్. భగవద్విషయత్తిలే అడిమైశెయ్య వోరుప్పడువార్క్కెల్లామ్ ఉళ్ళతోన్ఱాయిన్ఱు మున్బేపారిత్తుక్కొణ్డిరుక్కుమతు "అహం సర్వం కరిష్యామి" ఎన్ఱితే ఇళైయపెరుమాళ్ పడి

హే కరీశ!, అశేషదాస్యైకరతిః అహమ్ అశేషదేశాఖిలకాలయోగినీషు అఖిలాస్వవస్థాసు అనన్యధీస్సన్ తత్ (అశేషదాస్యమ్) ఆచరన్ సదా త్వదన్తికే వర్తేయ - ఎన్గిఱార్. [అశేషదాస్యైకరతిరహమ్] అడిమైయిల్ ఒన్ఱుమ్ ఒరువర్క్కున్ కూఱుకొడుక్క విశైయాతే ఎల్లావడిమైకళైయుమ్ నానే శెయ్యవేణుమెన్ఱిరుక్కిఱ అడియేన్. ఇళైయపెరుమాళ్ పిరియాతే కాట్టిలేయుమ్ కూడప్పోన్దు శెయ్తవడిమైకళుమ్ శెయ్యవేణుమ్; శ్రీభరతాఴ్వాన్ పడైవీట్టిలేపిరిన్దిరున్దు శెయ్తవడిమైకళుమ్ శెయ్యవేణుమ్ ఎన్ఱిరుక్కి

ఱారాయ్ త్తు. "......ఏకరతిః" ఎన్గిఱ రతిశబ్ద ప్రయోగత్తాలే "రమమాణా వనే త్రయః" ఎన్ఱవిడత్తిలర్థత్తై ప్రత్యభిజ్ఞాపనమ్ పణ్ణుకిఱార్. [రమమాణావనేత్రయః] పెరుమాళుమ్ పిరాట్టియుమే రమిత్తిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ "త్రయో రమమాణాః" ఎన్ఱు ఇళైయ పెరుమాళైయుమ్ శేర్ త్తుచ్చొల్లుకిఱతు – దివ్యదమ్పతికళుక్కు పరస్పర సంశ్లేషత్తాల్ పిఱక్కుమ్రసమ్ అచ్చేర్ త్తియై క్కణ్డానుక్కుమ్ పిఱక్కైయాలేయిఱే. అతుపోలే పెరుమాళనుక్కుమ్ పెరున్దేవిత్తాయార్క్కుమ్ పరస్పరసంశ్లేషత్తాల్ పిఱక్కుమ్ రతి, అచ్చేర్ త్తియిలే అడిమైశెయ్యప్పెఱుమ్బోన్ఱ తమక్కుమ్ ఒత్తిరుక్కుమెన్బతు తోన్ఱ "దాస్యైకరతిః" ఎన్గిఱార్. –

[అశేషదేశాఖిల కాలయోగినీషు అఖిలాస్వవస్థాసు] సర్వదేశఙ్గళిలుమ్ సర్వకాలఙ్గళిలుమ్ సర్వావస్థైకళిలుమ్ ఎన్ఱపడి. అవస్థైకళావన జాగరణస్వప్నాదికళ్. [అనన్యధీః] అన్యపరనన్ఱిక్కే. * శెరుప్పనైత్తు త్తిరువడితొఴువార్తెప్పోలేయాంశన్ఱాలిఱే. [తత్ ఆచర] 'అశేషదాస్యైకరతిః' ఎన్ఱతిలే ఏకదేశమాన అశేషదాస్యత్తై ప్పరామర్శిక్కిఱతాయ్ త్తు తచ్ఛబ్దమ్. "తవాచర" ఎన్బతు అపపాఠమ్ [సదా త్వదన్తికే వర్తేయ.] పెరుమాళుమ్ పిరాట్టియుమాయ్ తిరైమైనళైత్తుక్కొణ్డిరున్దాలుమ్ పడిక్కుమ్ కుత్తువిళక్కు ముతలియవైపోలే అవ్వళవిలుమ్నిన్ఱు అన్తరఙ్గవృత్తికళై ప్పణ్ణవిరుమ్బుకిఱారాయ్ త్తు. ... ... (౯౮)

శ్లో॥ ఇమం జనం హన్త! కదాఽభిషేక్ష్యతి
త్వదక్షిణదోర్వరద! శ్రమాపహః ।
అకృత్రిమప్రేమరస ప్రవాహజా
విసృత్వరీ వీక్షణవీచిసన్తతిః ॥ ౯౯ ॥

పదవృత్తై.

వరద != పేరరుళాళా !,	శ్రమాపహా = విడాయ్తీర్క్కవల్లతాయ్
త్వదక్షినద్యోః = ఉనతు తిరుక్కణ్ణ్గళాకిఱ నదికళినుడైయ	విసృత్వరీ = ఎఙ్గుమ్పరవక్కడవతాన
అకృత్రిమప్రేమరస ప్రవాహజా } స్వాభావికమాన ప్రీతియాకిఱ రస ప్రవాహత్తిల్ నిన్ఱు మూణ్డాకక్కడవతాయ్	వీక్షణవీచిసన్తతిః = కటాక్షమాకిఱ అలైకళిన్ పరిశైయానతు
(అతఏవ)	ఇమం జనమ్ = అడియేనై
	కదా = ఎప్పోతు
	అభిషేక్ష్యతి = మజ్జనమాట్టపోకిఱతు !

[ఇమంజనమిత్యాది.] "యశ్చ రామం నపశ్యేత్తు యంచ రామో నపశ్యతి। నిన్దితస్స వసేల్లోకే స్వాత్మాప్యేనం విగర్హతే." ఎన్గిఱపడియే - ఎమ్బెరుమానై సేవిక్కప్పెఱుతల్ ఎమ్బెరుమానాలే కటాక్షిక్కప్పెఱుతలాకిఱ ప్రాశ్యద్వయముణ్డితే అతుతన్నిల్, ఎమ్బెరుమానై తామ్ సేవిక్కప్పెఱువతిలుఙ్గాట్టిల్ ఎమ్బెరుమానాలే తామ్కటాక్షిక్కప్పెఱుకై ఉద్దేశ్యతరమాయిరుక్కైయాలే అతుతన్నై ముద్దుఅనుసన్ధిక్కిఱార్ ఇన్దశ్లోకత్తిలే అభిలషిక్కిఱార్.

[హేవరద! త్వదక్షినద్యోర్వీక్షణవీచిసన్తతిః ఇమం జనం కదాఽభిషేక్ష్యతి?] దేవరీరుడైయ తిరుక్కణ్గళాకిఱ నదికళిల్నిన్ఱుమ్ వీక్షణఙ్గళాకిఱ అలైవరిశైకళ్ పరమ్బి ప్పావియేనై మజ్జనమాట్టువతు ఎన్ఱైక్కోనిఱార్. [శ్రమాపహా అకృత్రిమప్రేమరసప్రవాహజా విసృత్వరీ.] వీచిసన్తతియానతు తన్నిలే పడిన్దారుడైయ విడాయై యెల్లామ్ తీర్క్కవల్లాయుమ్ ప్రవాహత్తిల్ ప్రాదుర్భవిప్పతాయుమ్ విస్తారశీలమాయుమిరుక్కుమాపోలే, కటాక్షధారైయుమ్ తాపత్రయనివర్తనక్షమమాయ్ అవ్యాజప్రీతిరసప్రవాహమడియాక ప్పిఱక్కువతాయ్ ఆశ్రితజనఙ్గళ్ విడమెఙ్గుమ్పరక్క వ్యాపిక్కక్క

డవతాయిరుక్కుమ్బడియై చ్చొల్లుకిఱతు.—కటాక్షామృతరసావసే కత్తాలే అడియేనై కైజ్కర్య సామ్రాజ్యాధిపతియాక అక్కియరుళ వేణుమెన్ఱు ప్రార్థిక్కప్పడి.

"అభిషేక్ష్యతే" ఎన్ఱు శిలర్ ఓతువర్కళ్. (౯౯)

శ్లో॥ సదాతనత్వేపి తదాతనత్వవత్
నవీభవత్ప్రేమరస ప్రవాహయా ।
నిషేవితం త్వాం సతతోత్కయా శ్రియా
కిరీశ! పశ్యేమ పరశ్శతం సమాః ॥ ౧౦౦॥

పదవురై.

కిరీశ!=కరిగిరి నాథనే!,	(అతనిన)
సదాతనత్వేపి=నిత్యపరిచితమాయిరుక్క చ్చెయ్ తేయుమ్	సతత ఉత్కయా=నిత్యమాశైకొణ్డిరుక్కిఱ
తదాతనత్వవత్=అపూర్వమానాప్పోల	శ్రియా=పిరాట్టియాలే
నవీభవత్ ప్రేమరస ప్రవాహయా=పుతితుపుతితాక విళైయానిఱ్కిఱ ప్రణయరస పరమ్పరైయై యుడైయళాయ్	నిషేవితమ్=నిత్యానుభూతవాయిరానిన్ఱ
	త్వామ్=ఉన్నై
	పరశ్శతం సమాః=పల్లాణ్డుపల్లాణ్డాక
	పశ్యేమ=సేవిక్కక్కడవోమ్.

[సదాతనత్వేపీత్యాది.] "యశ్చరామం నపశ్యేత్తు" ఎన్ఱ కుత్తై తీరవిరుమ్బుకిఱారితిల్. [హేకరీశ! శ్రియా నిషేవితం త్వాం పరశ్శతంసమాః పశ్యేమ] పిరాట్టియుమ్ దేవరీరుమ్ శేర్త్తియాయిరుక్క క్కాణప్పెఱువేనాకిల్ "శతాయుర్వై పురుషః - వేదనూఱ్ప్రాయమ్నూఱు" ఎన్ఱ మర్యాదైయైక్కులైత్తు నూఱ్ఱాణ్డుక్కు మేఱ్పడ ఇరున్దాకిలుమ్ కణ్డుకళిప్పేనెన్గిఱార్.

[సదాతనత్వేపి] నిత్యమాయ్చ్చెల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్. [తదాతనత్వవత్ నవీభవత్ప్రేమరస ప్రవాహయా] ఎమ్బెరుమానిళ

విలే పిరాట్టియిన్ ప్రణయరసమ్ అవిచ్ఛిన్నస్రోతోరూపేణ నిత్య మాయ్ చ్చెల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్ "అప్పొழுత్తైక్కప్పొழு తెన్నారావముతమ్" ఎన్నుమ్పడియాన విషయమాకైయాలే తుణ న్దోఱుమిట్టుమాఱినాప్పోలే పుతుక్కణిత్తిరుక్కుమాయ్త్తు. అవళ్ తాన్ తిరుమార్పిలే అవినాభూతైయాయిరున్దుకొణ్డు నిత్యాను భవమ్ పణ్ణానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్ "అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఎన్నాళే; ఇతుతాన్ అకన్ఱిరున్దు శొల్లుకిఱవాతైయన్ఱు; అకలుకైక్కు ప్రసక్తియుణ్డాయ్ చ్చొల్లుకిఱవాతైయుమన్ఱు; * తదాతదా నవం నవమెన్నుమ్పడియాన విషయమ్ పడుత్తుకిఱపాడితేయితు అనుభా వ్యవిషయమ్ నవంనవమానాల్ అనుభవముమ్ నవంనవమామే. అతడియాక అనుభవితృజన ప్రణయరసముమ్ నవంనవమామిఱే; అత్తైచ్చొల్లుకిఱతాయ్త్తిఱు తదాతనత్వే ఇవ-తదాతనత్వవత్;- అప్పోతుణ్డానాప్పోలే ఎన్గై ఇఱ్జన్ఱిక్కే, తదాతనశ్చాసౌ త్వశ్చ తదాతనత్వః, తస్మిన్నివ - తదాతనత్వవత్. ఎన్ఱు పణిత్తార్ శిఙ్గ ప్పెరుమాళ్. త్వః ఎన్గిఱవితు సర్వనామశబ్దఙ్గళిలొన్ఱు, ఇతఱ్కు 'ఇతరః' ఎన్ఱుపొరుళ్. "ప్రజాపతిం త్వోవేద ప్రజాపతిస్త్వంవేద" [యజుషి ౧ కా. ౭ ప్ర.] ఎన్ఱవిడత్తిల్ పోలే. ఏవఞ్చ, తదాతనత్వ వత్ - అప్పోతుణ్డాన వేఱొరువస్తువిల్ పోలే ఎన్ఱతాకిఱతు

[సతతోత్కయా] ఉత్కశబ్దమ్ ఉత్కణ్ఠితార్థకమ్ నిత్యో త్సుకైయానవెన్ఱపడి. నవీభవత్ప్రేమరస ప్రవాహాత్యాదేవ నిత్యో త్సుకాభవతి. 'పిరియేన్, పిరియిల్ తరియేన్' ఎన్ఱు అల్లుమ్పకలుమ్ వాయ్ వెరువుమవళిఱే. [శ్రియా నిషేవితం త్వామ్] ఇప్పడిప్పట్ట పిరాట్టియోడే నిత్యసంశ్లిష్టరాన దేవరీరై. [పరశ్శతంసమాః పశ్యే మ] నెడునాళళవుమ్ సేవిక్కక్కడవోమెన్గై. బ్రహ్మచారి నారాయ

ణనైయన్ఱిక్కే. శ్రీమన్నారాయణనై సేవిక్కవిరుమ్బుకిఱార్. నీరిలే నెరుప్పెళుకిఱాపోలే కుళిర్న్దిరుక్కుమిడత్తిలే అపరాధత్తాల్ శీఱ్ఱమ్పిఱన్దాల్ "కిమేతత్? నిర్దోషః క ఇహ జగతి?" ఇత్యాదిప్పడియే చాటుశతఙ్గళాలే అవనై మయక్కి "అల్లిమలర్మకళ్ పోకమయక్కుక్కళాకియుమ్ నిఱ్కుమమ్మాన్" ఎన్ఱు అప్పడిప్పణ్ణిప్పోరుగిన్ద విడవల్ల పిరాట్టియిన్ సన్నిధియిలేయిఱే సేవిక్కవడుప్పతు. సమాః= ద్వితీయాబహువచనమ్; "కాలాధ్వనోరత్యన్త సంయోగే ద్వితీయా."

[పశ్యేమ] అభినివేశత్తిల్ తమక్కుత్తోళ్ తీణ్డికళాన తమ్మడియారైయుమ్ కూట్టిక్కొణ్డమైతోన్ఱ బహువచనప్రయోగమ్ పణ్ణుకిఱార్. ... ... (౧౦౦)

శ్లో॥ సమాహితైస్సాధు సనన్దనాదిభిః
సుదుర్లభం భక్తజనైరదుర్లభమ్ ।
అచిన్త్యమత్యద్భుత మప్రతర్కణం
వరప్రద! త్వత్పదమాప్నుయాం కథమ్ ॥ ౧౦౧॥

ఇతి వంశస్థదశకం సమాప్తమ్.

పదవురై.

వరప్రద != పేరరుళాళనే !,
సాధు=నన్ఱాక
సమాహితైః=సమాధినిష్ఠర్కళాన
సనన్దనాదిభిః (అపి)=సనన్దన సనక సనత్సుజాతాది మహానిష్ఠర్కళాలుమ్
సుదుర్లభమ్=అడైయముడియాతతాయ్
భక్తజనైః అదుర్లభమ్ } పత్తుడైయడియవర్కళుక్కు ఎళియతాయ్
అచిన్త్యమ్=నినైక్కుమ్ గోచరమల్లాతతాయ్
అప్రతర్కణమ్=ఊహత్తుక్కుమ్ అవిషయమాయ్
(అతఏవ)
అత్యద్భుతమ్=మికవుమాశ్చర్యమాన
త్వత్పదమ్=ఉనతు ఇరుప్పిడమాకియ తిరునాట్టై
కథమ్=ఎప్పడి
ఆప్నుయామ్=(స్వప్రయత్నత్తాల్) అడైన్దిడువేన్ ?

[సమాహితైరిత్యాది.] "మనోరథానామతటాః ప్రవాహాః" ఎన్గిఱపడియే కరైయఱ్ఱిన్ఱు పెరుకిచ్చెల్లుకిఱ తమ్ముడైయ మనోరథ ప్రవాహ-పరమ్పరైకళై ఇజ్ఞనేవిణ్ణప్పమ్ శెయ్తవళవిలుమ్, "కణ్డేన్ కమలమలర్ప్పాదమ్" ఎన్నుమ్ "ఉన్ఱనైక్కణ్డు పణిశెయ్తు ఉన పాదమ్పెఱ్ఱేన్" ఎన్నుమ్ శొల్లిక్కళిక్కుమ్పడి పేరరుళాళన్ అరుళ్ శెయ్యక్కాణామైయాలే తనుక్కుణ్డాన అతిశఙ్కైయై త్తిరుమున్బే విణ్ణప్పమ్ శెయ్కిఱార్. "ఉన్నుడైచ్చోతి వెళ్ళత్తకమ్బాలునైక్ కణ్డుకొణ్డిట్టు, ఎన్నుడైయారుయిరార్ ఎజ్ఞనేకొల్ వన్దెయ్తువరే?" ఎన్నాప్పోలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[సాధుసమాహితైః (అపి) సనన్దనాదిభిస్సుదుర్లభమ్] తమ్ తలైయిలే శిలఏఱిట్టుక్కొణ్డు సమిత్తైప్పాతి సావిత్రిపాతియాక ముయల్వార్కుక్కిట్టవరితు అచేతనక్రియాకలాపఙ్గళైయే ఉపాయమాకప్పఱ్ఱప్పఱ్ఱి తద్విష్ణోః పరమంపదమ్ నెడుకుమాయ్త్తు. "నేరే కడిక్కమలత్తుళ్ళిరున్దుమ్ కాణ్గిలాన్ కణ్ణనడిక్కమలన్దనైయయన్."

[పెణ్ణులామ్ శడైయినానుమ్ పిరమనుమునైక్కాణ్బాన్, ఎణ్ణిలావూழியూழి తవమ్శెయ్తార్ వెళ్కినిఱ్ప.] 'ఊర్ వాడపుణ్ణాతుయిర్కావలిట్టు ఉడలిల్ పిఱియా ప్పులనైన్దుమ్నొన్దు తామ్ వాడవాడత్తవమ్శెయ్తవర్కళుమ్బాడ లజ్జిత్తుక్కవిழ்త్తలైయిట్టు నిఱ్కుమ్పడియాయిత్తే ఒరు*పత్తుడైయడియవర్ పేఱుపెఱ్ఱతు. [వెళ్కినిఱ్ప] ముతలైయిన్వాయిలే విழాతే తపస్సిలేయిழிన్దు ఎన్నకార్యమ్శెయ్తోమెన్ఱు లజ్జిత్తిరున్దార్కళాయ్త్తు. ఎమ్బెరుమానార్ ఒరునాళ్ మూకదాసనైయఴైత్తు మరత్తుక్కళ్ళనిఱుత్తి వాళక్కత్తుకళైయఴైత్తు సంజ్ఞైయాలే తమ్తిరువడికళై కాట్టిక్కొడుక్క అన్ద ఊమైయుమ్ 'ఇత్తిరువడికళే నమక్కుత్తఞ్జమ్' ఎన్ఱఱిన్దు అత్తి

రువడిగళై త్తిఱత్తై మేల్ అణిన్దుకిఱార్, అర్థవాఱ ఇత్తై క్కత్తవిఱప్పుకళైయాలేకణ్డు 'ఐయో! ఊమైయాన జనిక్కప్పెఱాతే అర్థవానాన ప్పిఅన్దు శాస్త్రజ్ఞర్కళై క్కణ్డ్రుక్కట్టనే!' ఎన్ఱు ముడిమేల్ మోతిక్కొణ్డు కతఱినారామ్; అతుపోలే. "యద్బ్రహ్మరుద్ర పురుహూతముఖైర్దురాపం నిత్యం నివృత్తిసరతైస్సనకాదిభిర్వా."

[భక్తజనైరసులభమ్] "అచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే" ఎన్నుమ్పడి యిరుప్పార్కళ్ "పైయరవిల్ మాయన్ పరమపదమున్దనక్కామ్ కైయిలఙ్గునెల్లిక్కని" ఎన్నలామ్పడి ఎళితాయిరుక్కుమాయ్త్తు. నమ్మాళ్వారైయుమ్ 'నలమన్దిల్లాతోర్ నాట్టిలుమ్ పిఱన్దెల్లుమెన్ఱవాఱ్ఱైయే నినైప్పతు. "నిష్కల్మషైర్నిహత జన్మజరావికారైర్భూయిష్ఠభక్తి విభవైరభవైరవాప్యమ్."

[అచిన్త్యమ్] "రూపేణ సద్గుణగణైః పరయా సమృద్ధ్యా భావైరుదారమధురైరపివా మహిమ్నా। తాదృక్త్వదీదృగిదమిత్యపవర్ణయన్త్యో వాచో యదీయవిభవస్య తిరస్క్రియాయై." [శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే - ౪౩.] ఎన్నుమ్పడి యిరుక్కైయాలే చిన్తాపదమతిక్రాన్తమాయిత్తే పరమపదన్దానిరుప్పతు. ఎమ్బెరుమానారుమ్ గద్యత్తిలే "బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాగోచరే శ్రీమతి వైకుణ్ఠే దివ్యలోకే...... తేషామపి ఇయత్పరిమాణమియదైశ్వర్య మీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారిఱే. [అత్యద్భుతమ్] అత్యాశ్చర్యమాన వూరు స్థానవిశేషమెన్నలామ్ మత్తనై పోక్కి ప్పొరుళిడవొణ్ణాతు కాణుమ్. [అప్రతర్కణామ్] 'ఏవమ్భూతత్వాత్ ఏవంస్యాదేతత్' ఎన్ఱాఱ్పోలే తర్కత్తుక్కుమ్ అభూమియాయ్త్తు. అతఏవ [అత్యద్భుతమ్] ఎన్ఱ జనే యోజిక్కవుమామ్. ఇప్పడిప్పట్ట

తాన [త్వత్పదగ్ఙ్] దేఃరీరుడైయ దివ్యార్థస్థానత్తై. "తద్విష్ణోః పరమం పదమ్." [కథమాప్నుయాంమ్?] అకిఞ్చననాన అడియేఁ ఎఙ్ఙనే ప్రాపిక్కవల్లేఁ "వనత్తిడరై ఏరియామ్ వణ్ణముమియఱ్ఱు మిత్తువల్లాల్ మారియార్ పెయ్కిఱ్ఱార్ మఱ్ఱు?" ఎన్గిఱ కణక్కిలే ఇరుళక ఱ్ఱుముఱికతిరోఁ మణ్డలత్తూడేఱ్ఱి వైత్తేఱవాఙ్గి అగుళ్ కొడుత్తిట్టడియవరై యాట్కొళ్ళవల్ల దేవరీరే అడియేనుడైయ ఆకిఞ్చన్యానన్యగతిత్వాదికళై త్తిరుప్పుళ్ళఱ్ఱి 'నయామిపరమాంగతి మెన్ఱపడియే కొణ్డుపోకిల్ పోకలామిత్తనై పోక్కి, ఎలియెలుమ్బ నాన నానే ఎప్పడిప్రాపిక్కవల్లే నెన్గిఱార్.

"నచ పరమపురుషస్సత్యసఙ్కల్పః అత్యర్థప్రియం జ్ఞానినం లబ్ధ్వా కదాచిదావర్తయిష్యతి" [శ్రీభాష్యే] ఎన్గిఱారిఱే భాష్యకారర్, "పరమపురుషః జ్ఞానినం లబ్ధ్వా" ఎన్గిఱ శ్రీసూక్తివిన్యాసస్వారస్యత్తాలే చేతనలాభమే ఎమ్బెరుమానుక్కుప్పేఱు ఎన్నుమిడమ్ సుస్పష్టమాకిఱతాయిత్తు. ఆకవే స్వీయలాభత్తుక్కు స్వామియే కృషికణ్ణిల్ ఫలిక్కుమిత్తనై యొழிయ కాష్ఠపాషాణాదికల్పనాన ఎన్నుడైయ యత్నమ్ ఫలేగ్రహియాక ప్రాప్తియుణ్డో వెన్గిఱార్. ... ... (౧౦౧)

శ్లో॥ రామానుజాఙ్ఘ్రిశరణోస్మి కులప్రదీపస్త్వా-
ఆసీత్స యామునమునేః సచ నాథవంశ్యః।
వంశ్యః పరాఙ్కుశమునేస్సచ సోపి దేవ్యాః
దాసస్తవేతి వరదాస్మి తవేక్షణీయః॥ ౧౦౨॥

శ్రీవరదరాజస్తవమ్ ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

[శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తి మధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్ ॥]
ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఎదవ్వురై.

వరద !=పేరరుళాళనే !,
రామానుజాంఘ్రి శరణః అస్మి (అడియేన్) ఎమ్బెరుమానారుడైయ తిరువడికళైయే శరణమాకవుడైయేన్ ;
సతు=అన్ద ఎమ్బెరుమానార్
యామునమునేః=ఆళవన్దారుడైయ
కులప్రదీపః=విద్యావంశత్తుక్కు అణివిళక్కాయ్
ఆసీత్=ఆనార్ ;
సచ=అన్ద ఆళవన్దార్ తాముమ్
నాథవంశ్యః=(విద్యాన్వయత్తాలుమ్ కుడల్ తుడక్కాలుమ్) శ్రీమన్నాథమునికళుడైయ వంశత్తవర్ ;
సచ=అన్ద నాథమునికళుమ్
పరాఙ్కుశమునేః=నమ్మాழ்వారుడైయ
వంశ్యః=వంశత్తవర్ ;
సోపి=అన్ద ఆழ்వారుమ్
దేవ్యాః దాసః=పిరాట్టిక్కు అడియవర్ ;
ఇతి=ఎన్గిఱ ఇన్ద పౌర్వాపర్యత్తాలే
తవ=ఉనక్కు (అడియేన్)
కటాక్షణీయః అస్మి కటాక్షిక్కత్తక్కవనాకిఱేన్.

[రామానుజాంఘ్రిత్యాది.] నిగమత్తిల్, తన్నైక్కటాక్షిత్తరుళవేణువతు పేరరుళాళనుక్కు అవర్జనీయమెన్ఱు మిడత్తై మూతలిక్కిఱార్.

[రామానుజాంఘ్రి శరణోస్మి] 'ఎనక్కు నిధియుణ్డు' ఎన్బారైప్పోలే శొల్లుకిఱార్ కాణుమ్. "రామానుజార్యచరణోస్మి" ఎన్ఱాయ్త్తు తత్త్వదీపత్తిలుమ్ దీపప్రకాశత్తిలుమ్ వాదికేసరి ఆదరిత్తరుళిన పాఠమ్ ; "నాన్ రామానుజార్యరుడైయ కులత్తైయుడైయేనాకానిన్ఱేన్" ఎన్ఱిత్తే దీపప్రకాశత్తిలే వివరిత్తరుళినారు. "విప్రర్క్కు గోత్ర 'చరణ' సూత్రకూటస్థర్ పరాశరపారాశర్య బోధాయనాదికళ్ ; ప్రపన్నజనకూటస్థర్ పరాఙ్కుశ పరకాల యతివరాదికళ్."

ఎన్త్రితే ఆచార్యహృదయమ్. గోత్రసూత్రచరణఙ్గళెల్లామ్ ఇరామానుశనుడైయార్క్కు వ్యావృత్తమాయిరుక్కుమాయ్త్తు.

ఇరామానుశనుక్కుణ్డాన ఏఱ్ఱమున్దానెన్నెన్నిల్ ; [సతు యామునమునేః కులప్రదీప ఆసీత్] అవర్ తామ్ పెరియముతలియారుడైయ కులత్తుక్కోర్ విళక్కాయ్ విళఙ్గినార్. ఇరామానుశనుడైయకులమ్ శొల్లైక్కులమోవెన్నిల్; ఇఙ్గు కులమెన్ఱుమ్ వంశమెన్ఱుమ్ ఉళ్ళశబ్దఙ్గళ్ అపత్యసన్తానపారమ్పర్యత్తైయిట్టు ప్రయుక్తమల్ల ; విజ్ఞానసన్తానమాయ్త్తు వివక్షితమ్. ఆకవే, * తూయ్ నెఱిశేర్ ఎతికట్కిఱైవన్ యమునైత్తుఱైవ నిణైయడియామ్ కతిపెఱ్ఱుడైయన్ ఇరామానుశన్ - ఎన్ఱతాయ్త్తు.

[సచ నాథవంశ్యః] అన్ద పెరియముతలియార్ తాముమ్ శ్రీమన్నాథమునికళుడైయ తిరువంశత్తిలవర్. ఇఙ్గు వంశశబ్దత్తాలే "పితామహం నాథమునిం విలోక్య ప్రసీద మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా" ఎన్నుమ్పడిక్కుడాన కుడల్తుడక్కు చొల్లలామాయినుమ్ కీఴ్గోడుమ్ మేలోడుమ్ శేరుమ్పడి శొల్లవేణుమితే. విద్యాసమ్బన్ధమే ప్రాధాన్యేన వివక్షితమెన్నలామ్.

[సచ పరాఙ్కుశమునేర్వంశ్యః] అన్ద నాథమునికళుమ్ * కురుకైయిల్ వన్దు కొణ్డుప్పడక్కియ కులమునివనుడైయ కులక్కొణ్డున్దు. అరవప్పాఫిల్ తెన్ కురుకైప్పిరానముతత్తిరువాయిరత్తమిఴ్నడైయుణర్న్దోర్కట్కు ఇనియవర్ తమ్ శీరైప్పయిన్ఱుయ్యుమ్ శీలఙ్గొళ్ నాతమునియితే. "ఆద్యస్యనః కులపతేః."

[సోపి దేవ్యా దాసః] అవ్వాఴ్వారాకిఱార్ ఉనక్కుప్పడుక్కైప్పట్టు. * పఙ్గయత్తాళ్ తిరువరుళ్ కొణ్డ తొణ్డరితే. [ఇతి]

ఇత్యస్యార్థత్తో: ఎన్నపడి. [హే వరద! తవ ఈక్షణీయోఽస్మి] ఉన్నైక్కప్పెఱ్ఱినార్రై నీ కటాక్షిత్తాలుమ్ ఉపేక్షిత్తాలుమ్ కైవ్విడ్డిత్తైకాణ్; "సిద్ధిర్భవతి వా నేతి సంశయోఽచ్యుత సేవినామ్ న సంశయోఽస్తి తద్భక్తపరిచర్యారతాత్మనామ్" "మాఱాయ తానవనై వళ్ళ్యైకిరాల్ మార్విరణ్డు, కూఱాక్కక్కీఱియ కోళరియై - వేఱాక, ఏత్తియిరుప్పారై వెల్లుమే మఱ్ఱవరై చ్చాత్తియిరుప్పార్ తవమ్" ఎన్నక్కడవదిఱే. అన్తఃపుర పరికరత్తో నోక్కాతిరుక్కప్పోమో వునక్కు. "యస్యా వీక్ష్య ముఖం తదిఙ్గితపరాధీనో విధత్తేఽఖిలమ్" ఎన్నుమ్పడియిరుక్కుమ్ వునక్కు అవళ్ పురువమ్ నెఱిత్తవిడత్తే కుడనీర్ వార్క్క వేణ్డియిరుక్కుమే. పిరాట్టియిన్ ఉకప్పుక్కాక ఆళ్వారైక్కటాక్షిత్తాయ్, ఆళ్వారుడైయ ఉకప్పుక్కాక నాథమునికళైక్కటాక్షిత్తాయ్; నాథమునికళుడైయ ఉకప్పుక్కాక ఆళవన్దారైక్కటాక్షిత్తాయ్; ఆళవన్దారుడైయ ఉకప్పుక్కాక ఎమ్పెరుమానారైక్కటాక్షిత్తాయ్; అవ్వెమ్పెరుమానారుడైయ ఉకప్పుక్కాక అడియేనైక్కటాక్షిత్తు త్తీరవేణుమే యెన్గిఱార్. "శ్రుత్వా వరం తదనుబన్ధమదావలిప్తే నిత్యం ప్రసీద భగవన్ మయి రఙ్గనాథ!" ఎన్ఱార్ దేశికన్.

ఘణ్టాకర్ణన్ ప్రయాగతీర్థత్తిలే కణ్ణపిరానై సేవిత్తు పరమపదప్రసాదమ్ పెఱ్ఱపిన్బు, "పిరానే! ఎన్ తమ్బియాన దణ్టకనుక్కుమ్ పరమపదమరుళ వేణుమ్" ఎన్న, "ఉన్నైప్పోలే ఉన్ తమ్బియుమ్ ఎన్బక్కల్ అన్బుడైయనో?" ఎన్న, ఇల్లైయెన్న, 'అతిల్లైయాయినుమ్ ఎన్ భక్తనాన ఉన్నిడత్తిలాకిలుమ్ అన్బుడైయనో?' ఎన్న, 'అతువుమిల్లై; పరదేవతైయాన ఉన్నిడత్తిలుమ్ తమైయనాన ఎన్నిడత్తిలుమ్ అవన్ వైరమ్ ముఱ్ఱినవన్' ఎన్న; 'ఆకిల్

ఎన్న అన్వయమ్ కొణ్డు అవనుక్కు ఉయర్ కతియళిప్పే఩్ ? ' ఎన్న ; ' అవనుక్కు ఎ఩్ తిఱత్తిల్ అన్బిల్లైయాయినుమ్ ఎనక్కు అవన్నైల్ పేఱ అన్బుణ్డు' ఎన్న ; కణ్ణపిరా఩్ అతుకేట్టు మనముకన్దు 'ఆనాల్ అవనుక్కుమ్ ముక్తితన్దే఩్ , ఎన్నుడైయ అన్బర్ ఎవర్ పక్కల్ అరుళ్ పురికిన్ఱనరో అవర్ కళుమ్ పేఱు పెఱప్రాప్తరే: ఇతి నీయుమ్ ఉ఩్ తమ్బియుమ్ 'విమాన మేఱి వీడు పెఱువీర్ ' ఎన్ఱు విడైతన్దరుళిన తాక విళమ్బుమ్ పురాణఙ్గళుక్కు జలాఞ్జలియాకామే ఇరామానుశనుడైయ అభిమానత్తిలే ఒతుఙ్గిక్కిడక్కిఱ ఎన్నై క్కటాక్షిత్తరుళావెన్ఱు తలైక్కట్టినారాయిత్తు. (ఇన్ద శ్లోకమ్ వసన్తతిలక వృత్తమ్.)

శ్లో॥ మన్త్రరత్నగర్భితార్థసారపూరమేదురా
కూరనాథదేశికేన్ద్రవక్త్రపద్మనిస్సృతా ।
హస్తిశైలకల్పశాఖిదివ్యకీర్తిసత్సుధా
షట్పదార్థతత్త్వనిష్ఠషట్పదైర్నిపీయతామ్ ॥

శ్రీవత్సాఙ్కగురోర్గభీరహృదయా సూక్తిః క్వ భోః, కుత్ర భోః
క్షోదీయస్సు కదధ్వసు ప్రసృమరా స్వల్పీయసీ మే మతిః ।
ఏవం సత్యపి హన్త ! హస్తిగిరిరాడుద్యోజయన్ సాహసే
స్వాత్మీయామిహ శక్తిపూర్తిమతులాం ప్రాచిఖ్యపన్మన్ముఖాత్ ॥

పదార్థో నిశ్శఙ్కం ప్రకటిత ఇహాభూత్ప్రథమతః
పరస్తాద్భావార్థో విశదలలితాధ్వన్యభిహితః ।
అవజ్ఞ్యాశ్శాస్త్రార్థాః ప్రకరణవిశేషేషు ఘటితాః
సతాం పౌరోభాగ్యప్రసృతిరిహ మాభూద్గుణదృశామ్ ॥

ఇదమేవ సతాం విభూషణం యదహో దోషసమీచికీర్షణమ్ ।
ఇదమేవ నృణాం విదూషణం యదహో కేవలదోషభాషణమ్ ॥

ఇత్థం వాదిభయఙ్కరవంశీయాణ్ణఙ్గరార్య సఙ్కలితా ।
శ్రీవరదస్తవటీకా విలసతు శరదశ్శతం ముదే విదుషామ్ ॥

పేరరుళాళర్ పెరున్దేవిత్తాయార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

కూరత్తాళ్వాన్ తిరువడిగళే శరణమ్

పెరుమాళ్ కోయిల్ ప్రతివాదిభయఙ్కరమ్
అణ్ణఙ్గరాచార్యర రుళిచ్చెయ్త
పఞ్చస్తవ వ్యాఖ్యానత్తిల్
తత్త్వార్థచిన్తామణియెన్నుమ్
శ్రీ వరదరాజస్తవ వ్యాఖ్యానమ్
ముర్ఱిర్ఱు.

